

CORINT
ISTORIE

CHARLES BRANDT

IRLANDEZUL

ASASINUL MAFIEI

NETFLIX

ACUM
UN FILM
NETFLIX

BESTSELLER NEW YORK TIMES

ACUM ÎNTR-O ECRANIZARE DE SUCCES
ÎN REGIA LUI **MARTIN SCORSESE**, CU **ROBERT DE NIRO**,
AL PACINO ȘI **JOE PESCI** ÎN ROLURILE PRINCIPALE.

Frank Sheeran, zis „Irlandezul”, a învățat să ucidă în armata americană în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, participând în invazia Italiei și la eliberarea acesteia de trupele germane. Întors acasă, trăiește din învârteli și din rezolvarea treburilor murdare ale altora, lucrând pentru unul dintre cei mai mari mafioți ai vremii, Russell Bufalino. În cele din urmă, ajunge să joace un rol atât de important în gruparea condusă de acesta, încât procurorul general al SUA din perioada respectivă, Rudy Giuliani, îl pune pe o listă de 26 de personalități ale mafiei.

Când Bufalino îi ordonă lui Sheeran să-l omoare pe Hoffa, Irlandezul se achită de misiune știind că, dacă ar refuza, ar fi ucis el însuși.

Ajuns la bătrânețe, Sheeran îi mărturisește lui Charles Brandt că a executat pentru mafie peste 25 de asasinate. Povestea lui, înregistrată de Brandt, a stat ulterior la baza scrierii acestui volum care se citește pe nerăsuflăte.

„Este cea mai bună carte despre mafie pe care am citit-o până acum și, credeți-mă, le-am citit pe toate. Este foarte autentică.”

STEVEN VAN ZANDT, actor, interpretul personajului
Silvio Dante în serialul *Clanul Soprano*

„Sursa mea din familia Bufalino a citit această carte. Toți cei care lucrează pentru Bufalino au citit-o. Individul ăsta de modă veche mi-a spus că a fost șocat. Nu i-a venit să creadă că Sheeran i-a spus toate astea lui Brandt.

Totul e cât se poate de adevărat.”

JOSEPH COFFEY, detectiv în cadrul departamentului
de crimă organizată al Poliției New York

SCREENPLAY BY STEVEN ZAILLIAN DIRECTED BY MARTIN SCORSESE

Carte recomandată de

Historia

Partener media

FRANCE
MÉDIAS
MONDE

ISBN: 978-606-793-673-5

www.edituracorint.ro

CHARLES BRANDT

IRLANDEZUL ASASINUL MAFIEI

Traducere din limba engleză de Claudia Roxana Olteanu

CORINT
BOOKS

-2019-

CHARLES BRANDT s-a născut și a crescut în New York. A lucrat ca profesor de engleză la gimnaziu și anchetator în cadrul serviciului de asistență socială din East Harlem. A absolvit Brooklyn Law School în 1969, după care a fost procuror specializat în omucideri și prim-adjunct al procurorului general al statului Delaware. Liber-profesionist din 1976, a îndeplinit funcțiile de președinte al Asociației Avocaților Pledanți din Delaware și al filialei Delaware a Baroului American. A fost ales de colegii de breaslă „unul dintre cei mai buni avocați din SUA” și „unul dintre cei mai buni avocați din Delaware”. Ține frecvent prelegeri despre tehnicile de interogare a martorilor. Este autorul romanului intitulat *The Right to Remain Silent* (1988), apreciat de președintele de atunci al SUA, Ronald Reagan. De asemenea, a scris, împreună cu Joe Pistone, fost agent acoperit al FBI, cartea *Donnie Brasco: Unfinished Business* (2007) și, împreună cu Lin DeVecchio, fost agent special al FBI responsabil cu punerea sub acuzare a capilor mafiei americane, cartea *We're Going to Win This Thing: The Shocking Frame-Up of a Mafia Crime Buster* (2012).

Redactare: Dan Criste

Tehnoredactare: Cristina Gvinda

Charles Brandt

I Heard You Paint Houses: Frank „The Irishman” Sheeran & Closing the Case on Jimmy Hoffa

Copyright © 2004, 2005, 2016 by Charles Brandt

All rights reserved.

Toate drepturile asupra ediției în limba română aparțin
EDITURII CORINT BOOKS.

ISBN: 978-606-793-673-5

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Brandt, Charles

Irlandezul : asasinul mafiei / Charles Brandt ; trad.
din lb. engleză de Claudia Roxana Olteanu. - București :
Corint Books, 2019

ISBN 978-606-793-673-5

I. Olteanu, Claudia-Roxana (trad.)

*Soției mele, Nancy Poole Brandt, copiilor mei și soților lor,
Tripp și Allison, Mimi și John, Jenny Rose și Alex,
precum și nepoților noștri,
Maggie, Jackson, Libby și Alexander.*

*În memoria părinților noștri,
Carolina DiMarco Brandt și Charles P. Brandt, a lui Maggie
și a căpitanului Earle T. Poole.*

*În memoria bunicilor mei materni din Le Marche,
cărora le datorez totul, Rosa și Luigi DiMarco.*

Prolog

„Russ & Frank”

Într-o casă de vacanță de pe malul lacului, într-o cameră plină de oameni înlăcrimați și neliniștiți din familia lui Jimmy Hoffa, cei de la FBI au găsit un blocnotes galben. Hoffa păstra blocnotesul lângă telefon. Pe el, scrisese cu creionul „Russ & Frank”.

Russ și Frank erau prietenii lui apropiați și aliații lui devotați. Frank, uriașul cu mușchi de fier, îi fusese atât de apropiat și de loial lui Jimmy în perioada în care avusese probleme cu legea și cu Bobby Kennedy, încât toată lumea îl considera un membru al familiei.

În ziua aceea, familia se temea că numai un prieten intim, o persoană de încredere se putea apropia de vigilantul și prudentul Jimmy Hoffa, un om care era mereu atent la dușmanii lui de moarte, pentru a-i face rău. În acea zi, „Russ & Frank”, asasinul mafiot Frank „Irlandezul” Sheeran și nașul lui, Russell „McGee” Bufalino, au devenit principalii suspecti în cea mai celebră dispariție din istoria SUA.

În toate cărțile și studiile serioase referitoare la dispariția lui Hoffa se afirmă că Frank „Irlandezul” Sheeran, susținător fidel al lui Hoffa în sindicat, s-a întors împotriva prietenului și mentorului său. În aceste studii se afirmă că Sheeran a fost complice și asasin, că a fost de față la uciderea lui Hoffa și că asasinatul a fost aprobat și plănuț de Russell „McGee” Bufalino. Printre ele

se numără cărți bine documentate, precum *The Hoffa Wars*, scrisă de jurnalistul de investigație Dan Moldea, *The Teamsters*, avându-l ca autor pe fondatorul postului Court TV, Steven Brill, și *Hoffa*, scrisă de profesorul Arthur Sloane.

Pe data de 7 septembrie 2001, la peste 26 de ani de la începutul misterului, un membru al familiei, care se afla în casa de pe malul lacului și trăise acele momente îngrozitoare împreună cu mama și cu sora lui, a ținut o conferință de presă. Fiul lui Hoffa, președintele sindicatului Teamsters, James P. Hoffa, își făcuse noi speranțe în urma unor recente descoperiri legate de dispariția tatălui său. Cei de la FBI au dezvăluit faptul că un test ADN realizat pe un fir de păr demonstra că Jimmy Hoffa se afla în mașina despre care se bănuia de multă vreme că a fost folosită în asasinat. Eric Shawn, corespondentul postului de televiziune Fox News, l-a întrebat pe James dacă e posibil ca tatăl lui să fi fost atras în acea mașină de unul dintre numeroșii suspecți bine-cunoscuți. Ascultând fiecare nume de pe listă, James a clătinat din cap, iar la final a spus: „Nu, tatăl meu nu îi cunoștea pe oamenii aceștia.” Când Shawn l-a întrebat dacă Frank Sheeran l-ar fi putut ademeni pe tatăl său în mașină, James a dat din cap și a spus: „Da, tata ar fi urcat în mașină cu el.”

În încheierea conferinței de presă, James le-a mărturisit jurnaliștilor speranța lui că acest caz se va rezolva în urma unei „mărturisiri rostite pe patul de moarte”. La vremea respectivă, Frank Sheeran era singurul care mai trăia dintre suspecții inițiali și era suficient de bătrân pentru a face o „mărturisire pe patul de moarte”. Conferința de presă a avut loc cu patru zile înainte de tragicele evenimente de la 11 septembrie 2001. Apariția lui James P. Hoffa la emisiunea *Larry King Live*, programată pentru următoarea săptămână, a fost anulată.

O lună mai târziu, când povestea lui Hoffa nu se mai afla pe prima pagină a ziarelor, unica fiică a lui Jimmy, judecătoarea Barbara Crancer, i-a telefonat lui Frank Sheeran de la biroul ei din St. Louis. Judecătoarea Crancer, în stilul legendarului ei tată, a trecut rapid la subiect și l-a rugat pe Sheeran să ofere familiei ei șansa de a pune capăt poveștii, spunând ceea ce știe despre dispariția tatălui ei. „Fă ce trebuie să faci”, i-a spus ea. La sfatul avocatului său, Sheeran nu a dezvăluit nimic și a îndrumat-o respectuos pe Barbara spre reprezentantul lui legal.

Nu era prima oară când judecătoarea Barbara Crancer îi scria sau îl suna pe Irlandez din dorința de a-l face să-și dezvăluie secretele. La 6 martie 1995, Barbara îi scrisese lui Frank: „Convingerea mea personală este că sunt mulți oameni care au pretins că sunt prieteni devotați și care știu ce s-a întâmplat cu James R. Hoffa, știu cine a făcut-o și de ce. Faptul că niciunul dintre ei nu a spus aceste lucruri familiei mele – chiar cu condiția păstrării secretului – e dureros pentru mine. Eu cred că dumneata ești unul dintre acei oameni.”

La 25 octombrie 2001, la o săptămână după convorbirea telefonică avută cu Barbara, Frank „Irlandezul” Sheeran, care era trecut de 80 de ani și mergea sprijinindu-se într-un cadru, a auzit o bătaie în ușa terasei apartamentului său de la parter. Erau doi tineri agenți FBI. Au fost amabili, relaxați și foarte respectuoși cu acest bărbat care se apropia de sfârșitul vieții. Sperau că, odată cu vârsta, se mai înmuiase și că, eventual, se căia. Așteptau acea „mărturisire de pe patul de moarte”. I-au spus că erau prea tineri ca să-și amintească de acest caz, dar că citiseră miile de pagini ale dosarului. Nu i-au ascuns faptul că știau de telefonul pe care Sheeran îl primise de curând de la Barbara și i-au spus deschis că discutaseră cu ea despre asta. Din păcate, așa cum făcuse în repetate rânduri din ziua de 30 iulie 1975, când a dispărut Jimmy, Sheeran i-a îndrumat pe

agenții FBI spre avocatul său, fostul procuror al Philadelphiei, F. Emmett Fitzpatrick.

Nereușind să-l convingă pe Sheeran să coopereze și să facă acea „mărturisire pe patul de moarte”, FBI a anunțat la 2 aprilie 2002 că a trimis dosarul complet, având 16 000 de pagini, procuraturii din Michigan și că 1 330 de pagini din acel dosar au fost puse la dispoziția presei și a celor doi fii ai lui Jimmy Hoffa. Nu aveau să fie formulate acuzații. În cele din urmă, după aproape 27 de ani, iată că FBI renunțase.

La 3 septembrie 2002, după aproape un an de la conferința de presă susținută de James P. Hoffa, a renunțat și Procuratura Statului Michigan și a închis dosarul, transmițând copiilor lui Hoffa „eterne condoleanțe”.

Când a anunțat această decizie într-o conferință de presă, procurorul David Gorcyca, a spus: „Din păcate, acest caz seamănă cu un mare roman polițist, căruia îi lipsește ultimul capitol.”

Aceasta este o carte „polițistă”, dar nu un roman. E o poveste care se bazează pe discuții personale avute cu Frank Sheeran, majoritatea fiind înregistrate. Prima discuție am avut-o în 1991, în apartamentul lui Sheeran, la scurt timp după ce eu și partenerul meu am reușit să obținem eliberarea lui prematură din închisoare din motive medicale. Imediat după discuțiile din 1991, Sheeran a început să aibă dubii cu privire la caracterul interogatoriu al acestora și a refuzat să continue. Recunoscuse mult mai multe lucruri decât și-ar fi dorit. I-am spus să mă contacteze dacă se răzgândea și era dispus să răspundă la întrebări.

În 1999, fiicele lui Sheeran au obținut pentru tatăl lor bătrân și invalid o audiență privată la monseniorul Heldusor de la Biserica St. Dorothy din Philadelphia. Sheeran s-a întâlnit cu

monsensiorul, care l-a absolvit de păcate, astfel încât să poată fi înhumat într-un cimitir catolic. Frank Sheeran mi-a spus: „Cred că, după moarte, există ceva. Dacă mi se dă o șansă, nu vreau s-o pierd. Nu vreau să închid ușa.”

După întâlnirea cu monseniorul, Sheeran m-a contactat și, la cererea lui, am participat la o întâlnire care a avut loc în biroul avocatului său. Sheeran a acceptat să-mi răspundă la întrebări, iar discuțiile au fost reluate și au continuat timp de cinci ani. M-am bazat în aceste discuții pe experiența mea de fost procuror criminalist, de om care a predat cursuri de contrainterogatoriu, de specialist în anchete și de autor al mai multor articole despre regula de excluziune a Curții Supreme a SUA privitoare la mărturisiri. „Ești mai rău decât toți polițaii cu care am avut eu de-a face”, mi-a spus odată Sheeran.

Am stat nenumărate ore lâncezind pur și simplu împreună cu Irlandezul, am întâlnit așa-ziși mafioți, am fost la Detroit să identific locul în care a dispărut Hoffa, am fost la Baltimore să văd locul în care Sheeran a desfășurat două dintre operațiunile lui clandestine, m-am întâlnit cu avocatul lui, m-am întâlnit cu familia și prietenii lui și am ajuns să-l cunosc foarte bine pe omul din spatele poveștii. Am vorbit ore întregi cu el la telefon sau față în față, adunând și selectând mulțimea de materiale care au stat la temelia acestei cărți.

Adesea, prima regulă a unui interogatoriu reușit este să crezi că subiectul vrea cu adevărat să se confeseze, chiar dacă neagă și minte. Așa s-a întâmplat și în cazul lui Frank Sheeran. A doua regulă e să-l faci pe subiect să vorbească; nici aceasta nu a fost o problemă cu Irlandezul. Lasă cuvintele să curgă și adevărul va ieși singur la iveală.

Într-un fel, Frank Sheeran voia de mult timp să-și spună povestea. În 1978, a existat o controversă legată de faptul că Sheeran s-ar fi confesat la telefon, poate sub influența alcoolului,

lui Steven Brill, autorul cărții *The Teamsters*. Cei de la FBI erau convinși că și-a mărturisit fapta și au făcut presiuni asupra lui Brill să le dea înregistrarea. Dan Moldea, autorul cărții *The Hoffa Wars*, a scris într-un articol că, la un mic dejun luat la un hotel, Brill i-a spus că a înregistrat mărturisirea lui Sheeran. Considerând probabil că e mai bine să nu ajungă martor și să aibă nevoie de protecție, Brill a negat însă acest fapt în *New York Times*.

În consecință, pe tot parcursul acestor anevoioase discuții, s-au depus eforturi pentru a apăra și a păstra drepturile lui Sheeran, astfel încât cuvintele lui să nu poată constitui o mărturisire admisibilă din punct de vedere legal într-un proces.

Pe măsură ce am scris cartea, Frank a citit și a aprobat fiecare capitol. Apoi a recitat și a aprobat întregul manuscris.

La 14 decembrie 2003, Frank Sheeran a murit. Cu șase săptămâni înainte, în faza finală a bolii sale, mi-a acordat ultimul interviu de pe patul spitalului. Mi-a spus că s-a spovedit și că a fost împărtășit de un preot care a venit la el. Lăsând la o parte în mod deliberat orice exprimare care putea să-l protejeze din punct de vedere legal, Frank Sheeran a stat cu fața la o cameră video pentru „momentul său de adevăr”. A ținut la vedere un exemplar al acestei cărți și a confirmat tot ceea ce dumneavoastră urmează să citiți, inclusiv rolul pe care l-a jucat în ceea ce i s-a întâmplat lui Jimmy Hoffa la 30 iulie 1975.

A doua zi, cu circa o săptămână înainte să-l părăsească puterile, Frank Sheeran mi-a cerut să ne rugăm împreună, să spunem *Tatăl nostru* și *Ave Maria*, ceea ce am și făcut.

În ultimă instanță, cuvintele lui Frank Sheeran sunt admisiibile în tribunalul opiniei publice și pot fi judecate de dumneavoastră, cititorii, în contextul celor întâmplate în ultimul secol.

Subiectul acestei povești este viața extraordinară și fascinantă a lui Frank Sheeran. Abilul Irlandez a fost crescut ca un

catolic evlavios; a fost un copil dârz al Marii Crize; un erou călit în luptele celui de-al Doilea Război Mondial; un reprezentant de frunte al sindicatului International Brotherhood of Teamsters*; un om pe care Rudy Giuliani l-a acuzat, într-un proces civil intentat în baza Legii RICO**, că ar fi „acționat în complicitate” cu cei care conduceau Cosa Nostra, fiind unul dintre cei doi neitalieni de pe lista lui Giuliani, pe care se aflau 26 de mafioți, printre care și capii familiilor Bonnano, Genovese, Colombo, Luchese, ai familiilor din Chicago și Milwaukee, ca și aghiotanți ai acestora; infractor condamnat, asasin plătit și tovarăș de nădejde; tată a patru fiice și bunic iubit.

Pentru toate lucrurile bune din viața complexă a lui Frank Sheeran, pentru că a făcut parte din armată și pentru că și-a iubit copiii și nepoții, am purtat și eu spre locul de veci sicriul verde al Irlandezului, acoperit cu drapelul american.

Acesta este ultimul capitol al tragediei lui Hoffa, o crimă care i-a afectat profund și nu le-a dat pace tuturor celor care au avut legătură cu ea, inclusiv celor care au comis-o, dar mai ales copiilor lui Jimmy Hoffa, care au făcut mari eforturi să dezlege odată pentru totdeauna misterul morții tatălui lor.

Nota autorului: Fragmentele care conțin cuvintele lui Frank Sheeran, extrase din sutele ore de discuții, sunt redată între ghilimele. Anumite secțiuni și capitole scrise de mine conțin detalii relevante și informații lămuritoare.

* Cel mai mare sindicat din sectorul privat existent în SUA, care îi reprezintă pe camionagii și pe muncitorii din sectoare conexe, cum ar fi aviația (n. tr.).

** *Racketeer Influenced and Corrupt Organization Act*, lege privind combaterea crimei organizate din SUA (n. tr.).

Capitolul 1

„N-o să îndrăznească”

L-am rugat pe șeful meu, Russell «McGee» Buffalino, să-mi dea voie să-l sun pe Jimmy la casa lui de pe malul lacului. Mă afluam într-o misiune de pace. Tot ce încercam să fac în acele momente era să nu permit să i se întâmple asta lui Jimmy.

L-am căutat pe Jimmy duminică după-amiază. Era 27 iulie 1975. Jimmy a dispărut miercuri, 30 iulie. Din păcate, s-a dus, cum spunem noi, în Australia. Îmi va lipsi până în ziua în care mă voi duce și eu unde este el.

Eram în apartamentul meu din Philadelphia când am sunat la casa lui Jimmy din Lake Orion, lângă Detroit. Dacă aș fi știut de treaba asta duminică, aș fi sunat de la un telefon public, nu de acasă. Nu poți supraviețui așa de mult ca mine dacă suni de acasă în treburi importante. Nu am fost făcut cu degetul. Tata și-a folosit bărbăția ca s-o lase pe mama însărcinată.

În timp ce eram în bucătărie, lângă telefonul de pe perete, pregătindu-mă să formez numărul pe care îl știam pe dinafară, m-am gândit cum să-l abordez pe Jimmy. Am învățat, în anii aceia de negocieri sindicale, că cel mai bine e să analizezi mai întâi situația înainte să deschizi gura. În plus, discuția noastră nu avea să fie simplă.

De când ieșise din închisoare, în 1971, grațiat de Nixon, și începuse să se lupte pentru a deveni din nou șeful sindicatului

Teamsters, era foarte greu să vorbești cu Jimmy. Câteodată vezi asta la băieții care ies pentru prima oară din închisoare. Jimmy devenise slobod la gură – la radio, la ziar, la televizor. De fiecare dată când deschidea gura, spunea cum o să-i demaște el pe mafioți și cum o să-i scoată din sindicat. A spus chiar că o să-i împiedice pe mafioți să folosească fondul de pensii. Nu pot să cred că unora le-a plăcut să audă că găscă lor de aur avea să fie omorâtă dacă el se întorcea. Toate lucrurile astea spuse de Jimmy erau o ipocrizie, ca să nu zic mai multe, având în vedere că el îi adusese pe așa-zișii mafioți în sindicat și în fondul de pensii. Pe mine, Jimmy m-a adus în sindicat prin Russell. Aveam motive serioase să fiu mai mult decât îngrijorat pentru prietenul meu.

Începusem să fiu îngrijorat cam cu nouă luni înainte de a da acest telefon cu voia lui Russell. Jimmy venise cu avionul la Philadelphia ca să ia cuvântul în cadrul Serii Omagiale Frank Sheeran de la Latin Casino. Erau acolo 3 000 de prieteni buni de-ai mei și rude, inclusiv primarul, procurorul, băieți cu care am luptat în război, cântărețul Jerry Vale, fetele de la Golddigger Dancers, cu picioarele lor neobosite, și câțiva invitați cărora cei de la FBI le spuneau Cosa Nostra. Jimmy mi-a oferit un ceas de aur cu diamante. S-a uitat la invitații de pe podium și a spus: «Niciodată nu mi-am dat seama că ești așa de puternic.» Era o apreciere deosebită, pentru că Jimmy Hoffa era unul dintre cei mai importanți doi oameni pe care i-am cunoscut vreodată.

Înainte să servească friptura, când făceam fotografii, un neica-nimeni, cu care Jimmy fusese la pușcărie, i-a cerut zece miare pentru o afacere. Jimmy a băgat mâna în buzunar și i-a dat 2 500 de dolari. Asta era Jimmy – mână largă.

Evident, Russell Bufalino era acolo. El era al doilea dintre oamenii importanți pe care i-am cunoscut eu vreodată. Jerry Vale a cântat pentru el melodia lui preferată, *Spanish Eyes*. Russell era capul familiei Bufalino, care acționa în nordul

statului Pennsylvania, în multe părți din New York, New Jersey și Florida. Fiindcă nu-și avea fieful în New York City, Russell nu făcea parte din cercul celor cinci familii din New York, dar toate îi cereau sfatul în orice problemă. Dacă trebuia rezolvată o chestiune importantă, i-o încredințau lui Russell. Era respectat în toată țara. Când Albert Anastasia a fost împușcat pe scaun, la frizerie, în New York, l-au făcut pe Russell șeful acelei familii până își rezolvau ei problemele. Mai respectat ca Russell nu aveai cum să fii. Era foarte puternic. Publicul n-a auzit niciodată de el, dar familiile și FBI-ul știau cât de puternic este.

Russell mi-a oferit un inel de aur pe care îl făcuse special pentru trei persoane: pentru el, pentru aghiotantul lui și pentru mine. Avea o monedă mare de aur de trei dolari, cu diamante de jur împrejur. Russ era mare în lumea hoților și vânzătorilor de bijuterii furate. Era partener din umbră la câteva magazine de bijuterii de pe Jeweler's Row, din New York City.

Ceasul de aur pe care mi l-a dat Jimmy e și acum la mîna mea, iar inelul de aur de la Russell îl port și acum aici, la azil. La cealaltă mîna am un inel cu pietrele norocoase ale fiicelor mele.

Jimmy și Russell semănau foarte bine. Erau solizi și aveau mușchi din cap până în picioare. Amândoi erau scunzi, chiar și pentru vremea aceea. Russ avea cam 1,77 m. Jimmy era ceva mai mic, avea cam 1,67 m. Pe atunci, eu aveam 1,95 m. Trebuia să mă aplec când discutam ceva între patru ochi. Erau unși cu toate alifiile. Aveau o duritate psihică și o duritate fizică. Un lucru important îi deosebea însă. Russ era foarte discret și tăcut, vorbea încet chiar și când era furios. Jimmy exploda în fiecare zi, doar ca să se mențină în formă, și adora publicitatea.

În noaptea de dinaintea dineului, eu și Russ am stat de vorbă cu Jimmy. Ne-am așezat la o masă la Broadway Eddie's, iar Russell i-a spus direct lui Jimmy Hoffa să nu mai candideze pentru șefia sindicatului. I-a spus că anumite persoane sunt

foarte mulțumite de Frank Fitzsimmons, cel care îi luase locul lui Jimmy când a intrat la închisoare. Deși niciunul dintre cei aflați la masă nu a spus-o, toți știam că acele anumite persoane sunt foarte mulțumite că, sub conducerea imbecilului Fitz, pot obține cu ușurință împrumuturi mari de la fondul de pensii al sindicatului. Luau împrumuturi și când Jimmy era șef, iar Jimmy își lua și el partea lui pe sub mână, dar întotdeauna împrumuturile se făceau în condițiile impuse de Jimmy. Fitz se făcea preș în fața acestor anumite persoane. Pe el nu-l interesa decât să bea și să joace golf. Nu trebuie să-ți spun cât de mult poți să storci dintr-un fond de pensii de un miliard de dolari.

Russell a spus:

— De ce candidezi? N-ai nevoie de bani.

Jimmy a zis:

— Nu e vorba de bani. Nu vreau să-i las sindicatul lui Fitz.

După ce am stat de vorbă, iar eu mă pregăteam să-l duc pe Jimmy înapoi la Hotelul Warwick, Russ m-a luat deoparte și mi-a spus:

— Vorbește cu prietenul tău. Spune-i care-i treaba.

În limbajul nostru, chiar dacă nu pare, asta aducea a amenințare cu moartea.

La hotel, i-am spus lui Jimmy că, dacă nu vrea să renunțe la candidatură, ar face bine să-și țină niște oameni pe lângă el pentru protecție.

— Iar dacă nu fac asta, o să se ia de familia mea.

— Totuși, n-ai vrea să fii singur pe stradă.

— Nimeni nu-l sperie pe Hoffa. O să mă iau de Fitz și o să câștig alegerile.

— Tu știi ce înseamnă asta, am spus eu. Chiar Russ mi-a zis să-ți spun care-i treaba.

— N-o să îndrăznească, a mârâit Jimmy Hoffa, uitându-se urât la mine.

Tot restul serii și a doua zi, la micul dejun, Jimmy n-a făcut altceva decât să vorbească mult și aiurea. Privind în urmă, poate că avea o stare de nervozitate. Nu-l văzusem însă nicio dată pe Jimmy arătându-și teama. Cu toate că unul dintre lucrurile pe care i le spusese Russell lui Jimmy în seara aceea la Broadway Eddie's era mai mult decât suficient ca să-l sperie și pe cel mai curajos om.

Și, acum, iată-mă în bucătăria mea din Philadelphia, la nouă luni după Seara Omagială Frank Sheeran, cu telefonul în mână și cu Jimmy la celălalt capăt al firului, în casa lui din Lake Orion, sperând că, de data asta, Jimmy avea să-și schimbe părerea cât mai era timp.

— Eu și prietenul meu vom pleca la nuntă, am spus eu.

— Mi-am dat seama că tu și prietenul tău o să vă duceți la nuntă, a spus Jimmy.

Jimmy știa că «prietenul meu» e Russell și că nu trebuia să-i spun numele la telefon. Nunta era nunta fiicei lui Bill Bufalino, care avea loc la Detroit. Bill nu era rudă cu Russell, dar acesta i-a dat voie să spună că sunt veri. Îl ajuta pe Bill în carieră. El era avocatul sindicatului din Detroit.

Bill Bufalino avea o vilă mare în Gross Pointe, cu o cascadă la subsol. Acolo era un podeț pe care treceai dintr-o parte a subsolului în cealaltă. Bărbații aveau locul lor, unde puteau vorbi. Femeile stăteau în partea cealaltă a cascadei. Evident, nicio femeie nu era atentă la ce se vorbea când o auzeau pe Helen Reddy cântând ultimul ei șlagăr, *I Am Woman, Hear Me Roar*.

— Înțeleg că tu nu mergi la nuntă, am spus eu.

— Jo nu vrea să se uite lumea la noi, a spus el.

Jimmy nu trebuia să-mi explice. Se tot vorbea că urmează să apară o înregistrare făcută de FBI. Era vorba despre o discuție între anumite persoane despre o presupusă relație

extraconjugală pe care Josephine ar fi avut-o cu ani în urmă cu Tony Cimini, un soldat al mafiei din Detroit.

— A, nimeni nu a crezut tâmpenia aia, Jimmy. Eu m-am gândit că nu te duci din cauza celui alt lucru.

— Să-i ia naiba. Au impresia că pot să-l sperie pe Hoffa.

— Se tot vorbește că lucrurile scapă de sub control.

— Am metode să mă protejez. Am niște înregistrări puse deoparte.

— Te rog, Jimmy, până și prietenul meu e îngrijorat.

— Ce mai face prietenul tău? a râs Jimmy. Mă bucur că a rezolvat problema aia săptămâna trecută.

Jimmy se referea la un proces de șantaj pe care Russell tocmai îl câștigase în Buffalo.

— Prietenul nostru face foarte bine, am spus eu. El mi-a dat aprobare să te sun.

Acești oameni venerabili erau amândoi prietenii mei și ei înșiși erau prieteni. Russell fusese cel care îmi făcuse cunoștință cu Jimmy în anii '50. La vremea aceea aveam trei fiice de întreținut.

Tocmai îmi pierdusem slujba. Transportam carne pentru Food Fair când au vrut să mă facă asociat într-o afacere a lor. Eu furam carne de vită și pui pe care o vindeam restaurantelor. Așa am început să îmi iau de lucru la sindicatul Teamsters. Conduceam camioane când șoferii erau bolnavi sau aveau altă problemă. Mai predam lecții de dans de societate, iar vinerea și sâmbăta seara lucram ca responsabil cu ordinea la Nixon Ballroom, un club de noapte pentru negri.

În plus, mai făceam niște comisioane pentru Russ, niciodată pentru bani, doar în semn de respect. Nu eram ucigaș profesionist. Un soi de cowboy. Îndeplineai o misiune mărunță. Făceai un serviciu. Ți se făcea și ție un serviciu, dacă era nevoie.

Văzusem la cinema *Pe chei* și aveam impresia că sunt cel puțin la fel de rău ca Marlon Brando. I-am spus lui Russ că vreau să lucrez și eu pentru sindicat. Eram într-un bar din sudul Philadelphiei. Stabilise să fie sunat de Jimmy Hoffa de la Detroit și m-a dat la telefon. Primele cuvinte pe care mi le-a spus Jimmy au fost: «Am auzit că te ocupi cu zugrăvitul.» Zugrăveala e sângele care, de obicei, ajunge pe pereți sau pe podea când împuști pe cineva. I-am spus lui Jimmy: «Tot eu fac și tâmplăria.» E o aluzie la sicrie și înseamnă că scapi singur de cadavre.

După acea discuție, Jimmy m-a pus să lucrez pentru sindicat și am câștigat mai mulți bani decât câștigam din toate celelalte munci la un loc, inclusiv din furturi. Aveam mai mulți bani de cheltuială. În plus, făceam și niște chestii pentru Jimmy, așa cum făceam pentru Russell.

*

— Deci ți-a dat aprobare să mă suni. Ar trebui să mă suni mai des.

Jimmy voia să facă pe indiferentul. Voia să mă facă să-i spun de ce mi-a dat Russell aprobare să-l sun.

— Înainte mă sunai mereu.

— Tocmai asta încerc să-ți spun. Bun, te-am sunat, și acum ce să fac? Ce să-i spun bătrânului? Că tot nu-l ascuți. Nu e învățat să nu fie ascultat.

— Bătrânul o să trăiască cât lumea.

— Sigur o să danseze pe mormintele noastre, am spus eu. Bătrânul are mare grijă ce mănâncă. Își pregătește singur mâncarea. Nu mă lasă să-i prăjesc ouă și cârnați fiindcă odată am încercat să pun unt în loc de ulei de măsline.

— Unt? Nici eu nu te-aș lăsa să prăjești ouă și cârnați.

— Să știi, Jimmy, că bătrânul e foarte atent și cât mănâncă. Întotdeauna spune că trebuie să împarți plăcinta. Dacă mănânci toată plăcinta, o să te doară burta.

— Pentru prietenul tău am numai respect, a spus Jimmy. Niciodată nu i-aș face vreun rău. Sunt elemente pe care Hoffa va pune mâna fiindcă m-au mătrășit din sindicat, dar niciodată Hoffa nu-i va face rău prietenului tău.

— Știu asta, Jimmy. Și el te respectă. Să te ridici așa, din nimic, cum ai făcut tu. Toate lucrurile bune pe care le-ai făcut pentru oamenii de rând. Și el vrea să facă ceva pentru cei de jos. Știi asta.

— Să-i spui asta din partea mea. Vreau să fiu sigur că nu uită niciodată. N-am decât respect pentru McGee.

Doar câțiva oameni îi spuneau lui Russell «McGee». Numele lui adevărat era Rosario, dar toată lumea îi spunea Russell. Cei care îl cunoșteau mai bine îi spuneau Russ. Cei care îl cunoșteau foarte bine îi spuneau McGee.

— Cum am zis, Jimmy, respectul e reciproc.

— Se zice că o să fie nuntă mare, a spus Jimmy. Vin italieni din toată țara.

— Îhî. Asta e bine pentru noi. Jimmy, am vorbit cu prietenul meu despre cum am putea să rezolvăm chestia asta. Momentul e bun. Toată lumea e acolo, la nuntă. A fost foarte încurajator în treaba asta.

— Bătrânul a propus să rezolvăm sau tu? m-a întrebat repede Jimmy.

— Eu am adus vorba despre acest subiect, dar prietenul nostru a fost foarte receptiv.

— Ce a zis?

— Prietenul nostru a fost foarte receptiv. A zis să stăm de vorbă cu Jimmy la lac, după nuntă. Să rezolvăm problema.

— E băiat bun. Băiat bun, McGee. Să veniți la lac, da?

După tonul vocii, Jimmy părea a fi pe punctul de a-și arăta cunoscutul său temperament, dar într-un sens bun.

— Hoffa a vrut să rezolve chestia asta nenorocită din prima zi.

În ultima vreme, Jimmy își spunea din ce în ce mai des «Hoffa».

— E momentul perfect să rezolvăm, căci toate părțile implicate sunt în oraș, la nuntă și așa mai departe, am spus eu. Să terminăm treaba.

— Din prima zi Hoffa a vrut să rezolve chestia asta nenorocită, a răcnit el, în caz că nu-l auzise de prima oară toată lumea din Lake Orion.

— Jimmy, știu că tu știi că trebuie să rezolvăm problema, am spus eu. Nu mai merge așa. Știu că te tot lauzi că o să spui una, că o să spui alta. Eu știu că nu vorbești serios. Jimmy Hoffa nu e un turnător și n-o să fie niciodată turnător, dar unii sunt îngrijorați. Lumea nu știe că tu faci pe grozavul.

— Hoffa nu vorbește serios pe naiba. Stai să se întoarcă Hoffa și să pună mâna pe dosarele de la sindicat. Atunci vom vedea dacă fac pe grozavul.

Crescând pe lângă taică-meu și lucrând în sindicat, cred că știu să interpretez tonul vocii cuiva. Jimmy părea a fi gata să-și arate iar cunoscutul lui temperament, dar în sens rău. Parcă nu mă înțelegea când îi spuneam că face pe grozavul. Jimmy era un negociator înăscut, iar acum venea de pe o poziție de forță, vorbind iar despre dezvăluiri.

— Uită-te la chestia de luna trecută, Jimmy. Domnul ăla din Chicago. Sunt convinși că toată lumea credea că este de ne-atins, inclusiv el. Problema lui era că vorbea aiurea, ceea ce putea dăuna unor prieteni importanți ai noștri.

Jimmy știa că «domnul» de care vorbeam e bunul lui prieten Sam «Momo» Giancana, bossul din Chicago care tocmai

ce fusese omorât. De multe ori am dus «bilete» – mesaje verbale, niciodată ceva scris – de la Momo la Jimmy și invers.

Înainte să fie aranjat, Giancana fusese foarte important în anumite cercuri și în presă. Momo se întinsese din Chicago și ajunsese în Dallas. Jack Ruby făcea parte din grupul lui Momo. Momo avea cazinouri în Havana. Deschisese cu Frank Sinatra un cazinou în Lake Tahoe. Se întâlnea cu una dintre surorile McGuire, care cântau cu Arthur Godfrey. Avea aceeași amantă cu John F. Kennedy, Judith Campbell. Asta când JFK era președinte, iar el și fratele acestuia, Bobby, foloseau Casa Albă ca pe camera lor de motel. Momo l-a ajutat pe JFK să fie ales. Numai că, după aia, Kennedy l-a înjunghiat pe la spate. L-a răsplătit lăsându-l pe Bobby să se ia de toți.

Cu Giancana a fost așa: cu o săptămână înainte să i se facă de petrecanie, revista *Time* a scris că Russell Bufalino și Sam «Momo» Giancana au lucrat pentru CIA în 1961, când cu invazia Cubei, și în 1962, într-un complot îndreptat împotriva lui Castro. Nimic nu-l scotea din minți pe Russell Bufalino decât să-și vadă numele în ziare.

Senatul SUA l-a chemat pe Giancana să depună mărturie cu privire la faptul că CIA angajase niște mafioți ca să-l ucidă pe Castro. Cu patru zile înainte să se prezinte, Giancana a fost aranjat în bucătărie în stil sicilian, cu un glonț în ceafă și alte șase sub bărbie, ceea ce însemna că nu avusese grijă să-și țină gura. Treaba părea a fi făcută de un prieten vechi, suficient de apropiat încât să prăjească cu el cârnați în ulei de măsline. Russell îmi spunea adesea: «Când ai îndoieli, să nu te îndoiești.»

— Prietenul nostru din Chicago putea să facă rău multora, chiar și mie și ție, a țipat Jimmy.

Am îndepărtat receptorul de ureche și tot îl auzeam.

— Trebuia să fi avut documente. Castro. Dallas. Domnul din Chicago nu a așternut nimic pe hârtie. Ei știu că Hoffa are

documente. Dacă mi se întâmplă ceva anormal, documentele alea o să iasă la iveală.

— Eu nu sunt vreun lacheu, Jimmy. Așa că, te rog, nu-mi spune mie că n-o să îndrăznească. După ce i s-a întâmplat prietenului nostru din Chicago, ar trebui să știi care-i treaba.

— Tu fă-ți griji pentru tine, prietenul meu irlandez. După unii, ești prea apropiat de mine. Adu-ți aminte ce ți-am spus. Păzește-ți pielea. Ia-ți niște oameni pe lângă tine.

— Jimmy, tu știi că e momentul să stăm de vorbă. Bătrânul vrea să ajute.

— Cu asta sunt de acord.

Jimmy se purta ca un negociator sindical, nu ceda decât un pic.

— Bine, am încercat eu să profit de situație. Venim la lac sâmbătă, pe la 12.30. Spune-i lui Jo să nu se agite, pe femei le lăsăm la un restaurant.

— O să fiu gata la 12.30, a spus Jimmy.

Știam că o să fie pregătit la 12.30. Și Russ, și Jimmy erau punctuali. Nu apăreai la timp, nu erai respectuos. Jimmy îți dădea un sfert de oră. După aia, pierdeai întâlnirea. Oricât de important ai fi fost sau te-ai fi crezut.

— O să vă aștept cu un festin irlandez – o sticlă de Guinness și un sandviș cu salam. Încă ceva, a spus Jimmy. Doar voi doi.

Jimmy nu ruga pe nimeni. Doar îți spunea.

— Fără mititel.

— Am înțeles. Nu îl vrei pe mititel.

Cum să-l vrea pe mititel? Din câte știam eu, ultima oară, Jimmy voia să-l omoare pe mititel. Era vorba despre Tony «Pro» Provenzano, un om de onoare*, căpitan în familia Genovese din Brooklyn. Pro fusese omul lui Hoffa, dar ajunsese

* Cu privire la statutul de „om de onoare” sau „soldat”, a se vedea capitolul 10 (n. red.).

liderul facțiunii din sindicat care era împotriva revenirii lui Jimmy la conducere.

Dușmănia dintre Pro și Jimmy începuse de la o ceartă pe care o avuseseră în pușcărie, când era cât pe ce să se ia la bătaie în sala de mese. Jimmy refuzase să-l ajute pe Pro să ocolească legea și să-și încaseze pensia de 1,2 milioane de dolari când a intrat la pușcărie, în vreme ce Jimmy își încasase pensia de 1,7 milioane de dolari chiar dacă și el intrase la pușcărie.

La vreo doi ani după ce au ieșit din închisoare, au avut o discuție în timpul unei adunări sindicale de la Miami și au încercat să regleze conturile. Numai că Tony Pro l-a amenințat pe Jimmy că îi va scoate măruntaiele cu mâna lui și că-i va omorî nepoții. La vremea respectivă, Jimmy mi-a spus că vrea să-i ceară voie lui Russell ca eu să-l aranjez pe mititel. Cum Pro era om de onoare, ba chiar căpitan, nu puteai să-l aranjezi fără aprobarea lui Russell. Pe urmă însă n-am mai auzit nimic. Așa încât mi-am închipuit că a fost doar o idee trecătoare, apărută într-unul dintre accesele lui de furie. Dacă ar fi fost ceva serios, aș fi aflat în ziua în care mi-ar fi spus s-o fac. Așa se întâmplă. Te anunță cu o zi înainte când vor să te ocupe de o problemă.

Tony Pro era șeful unei filiale sindicale din nordul statului New Jersey, acolo unde apare clanul Soprano de la televizor. Îmi plăceau frații lui. Nunz și Sammy erau băieți buni. Pro nu mi-a plăcut niciodată. Te-ar fi omorât degeaba. Odată, l-a terminat pe unul fiindcă luase mai multe voturi ca el. Erau pe aceeași parte a buletinului de vot. Pro era primul pe buletin și candida la șefia filialei locale, iar amărâtul ăla era sub el și candida pentru o funcție mai mică, nu mai știu pentru ce. Când Tony Pro a văzut ce popular era individul în comparație cu el, i-a pus pe Sally Bugs și pe un fost boxer din mafia evreiască, K.O. Konigsberg, să-l strângă de gât cu o sfoară de nailon. A fost o mișcare proastă. Când au făcut pact cu diavolul încercând să ne prindă cu ceva pe cei câțiva

suspecți din cazul Hoffa, au găsit un turnător care a depus mărturie împotriva lui Pro. În final, Pro a primit închisoare pe viață pentru mișcarea aia proastă. A murit în pușcărie.

— Cu mititelul nu mă întâlnesc, a spus Jimmy. Să-l ia naiba pe mititel.

— Îmi dai mari bătaii de cap, Jimmy. Să știi că nu încerc să câștig Premiul Nobel pentru pace.

— Ajută-l pe Hoffa să rezolve treaba asta și o să-ți dau un premiu pentru pace. Nu uita, doar noi trei. Ai grijă.

Trebuia să fiu mulțumit că măcar noi trei aveam să stăm de vorbă sâmbătă lângă lac. Jimmy stând de vorbă cu «Russ & Frank», cu numele noastre scrise pe blocnotesul acela galben pe care-l ținea lângă telefon, ca să poată fi văzut de toată lumea.

A doua zi era luni, 28. Irene, a doua mea nevastă, mama lui Connie, cea mai mică dintre cele patru fiice ale mele, vorbea cu o prietenă la telefonul ei. Înceau să stabilească ce bagaj trebuia să facă Irene pentru nuntă când a sunat telefonul meu.

— E Jimmy, a spus Irene.

FBI-ul are înregistrările tuturor acestor convorbiri interurbane. Nu cred însă că Jimmy se gândea la genul ăsta de înregistrări când amenința că o să spună una, alta. Oamenii nu pot să tolereze mult timp asemenea amenințări. Chiar dacă nu vorbești serios, transmiți niște mesaje greșite oamenilor de la baza ierarhiei. Cât de puternici sunt șefii dacă îi tolerează pe cei care vorbesc despre dezvăluiri? Ferească Dumnezeu să fi spus ceva despre evaziunea din Las Vegas.

— Când ajungeți aici tu și prietenul tău? m-a întrebat Jimmy.

— Marți.

— Adică mâine.

— Îhî, mâine spre seară.

— Bine. Sună-mă când ajungeți.

— Cum să nu te sun?

De câte ori mă duceam în Detroit, îl sunam din respect.

— Am o întâlnire aranjată pentru miercuri după-masă, a spus Jimmy.

A făcut o pauză.

— Cu mititelul.

— Care mititel?

— Ăla.

— Nu te supăra că te întreb, dar ce te-a făcut să te răzgândești și să te întâlnești cu individul ăla?

Simțeam că mă ia cu ameteți.

— Ce am de pierdut? a spus Jimmy. McGee se așteaptă probabil ca Hoffa să încerce mai întâi să-și rezolve singur problema. Nu mă deranjează să mai fac o încercare înainte să veniți voi sâmbătă la lac.

— O să te rog să-l iei cu tine și pe fratele mai mic.

Știa la ce mă refer, la un pistol, ceva, nu la premiul pentru pace, la un pacificator.

— Ca măsură de precauție.

— Nu-ți face griji pentru Hoffa. Hoffa n-are nevoie de un frate mai mic. Tony Jack a aranjat întâlnirea. O să fim la restaurant, în public. La Red Fox, pe Telegraph, știi unde. Ai grijă.

Anthony «Tony Jack» Giacalone făcea parte din grupul Detroit. Era foarte apropiat de Jimmy, de soția și de copiii lui. Dar Jimmy nu era singurul din filmul ăsta de care Tony Jack era apropiat. Soția lui era verișoară primară cu mititelul, cu Tony Pro. La italieni, asta e treabă serioasă.

Puteam să înțeleg de ce are Jimmy încredere în Tony Jack. Tony Jack era un băiat foarte bun. A murit în pușcărie, în februarie 2001. Ziarele au titrat: «Cunoscut mafirot american ia cu el în mormânt secretul lui Hoffa.» Ar fi putut să spună niște chestii.

De mult timp se zvonea că Tony Jack încearcă să aranjeze o întâlnire între Jimmy și Tony Pro după acel fiasco de la Miami, dar Jimmy arăta mereu cu degetul în jos ca Siskel și Ebert*. Și acum, dintr-odată, Jimmy era de acord să se întâlnească cu Pro, același Pro care îi spusese că o să-i scoată măruntaiele cu mâinile lui.

Privind în urmă, adică retrospectiv, poate că Jimmy încerca de fapt să-l trimită pe Pro în Australia. Poate că Jimmy spera ca Pro să se poarte ca Pro. Tony Jack urma să stea acolo, la restaurant, și să-l vadă pe Jimmy purtându-se frumos, iar pe Pro purtându-se ca o javră. Poate că Jimmy voia ca sâmbătă, la lac, Russell să știe că el încercase tot ce era omenește posibil cu individul în cauză și că, acum, Pro trebuia să plăce.

— Într-un loc public, asta-i bine. Poate că nunta asta chiar o să-i împace pe toți, am zis eu. Să fumeze toți pipa păcii și să îngroape securea războiului. Numai că aş fi fost mai liniștit dacă eram și eu acolo, să-ți asigur spatele.

— Bine, Irlandezule, a spus el, de parcă ar fi vrut să mă facă să mă simt mai bine, cu toate că el mă întrebase pe mine când vom ajunge la Detroit.

Imediat ce m-a întrebat, mi-am dat seama ce vrea.

— Ce-ai zice să faci o plimbărică și să ne întâlnim acolo miercuri, la 14? Ei vin la 14.30. Ca măsură de precauție. Dar stai liniștit, o să-l iau și pe fratele mai mic. E un negociator realmente foarte bun.

L-am sunat imediat pe Russ și i-am dat vestea încurajatoare despre întâlnirea dintre Jimmy și Pro. I-am spus că o să mă duc cu el să-i asigur spatele.

M-am gândit de multe ori la asta de atunci, dar nu-mi amintesc ca Russell să fi spus ceva.

* Doi critici de film, Roger Ebert și Gene Siskel, care, în finalul unei emisiuni de televiziune, își exprimau opinia cu privire la noile producții cinematografice arătând cu degetul mare în sus sau în jos dacă le recomandau telespectatorilor să vadă sau să nu vadă filmele respective (n. red.).

Capitolul 2

Care-i treaba

Când eu și soția mea, Irene, am ajuns în acea seară de luni în Kingston, lângă Wilkes-Barre, în nordul statului Pennsylvania, aveam în plan să luăm cina cu Russ, cu soția lui, Carrie, și cu Mary, sora ei mai mare, care era văduvă. Eu și Irene urma să stăm peste noapte la Hotelul Howard Johnson, la care Russ era proprietar. Apoi, joi dimineată, toți cinci urma să plecăm spre Detroit cu noul meu Lincoln Continental negru. (S-a spus că am luat mașina asta pe sub mână. Când încercau să ne prindă cu ceva pe noi, cei opt suspecti din cazul Hoffa, s-au folosit de mașină să mă trimită la pușcărie, în 1981, pentru fraudarea sindicatului.)

Drumul avea să dureze aproape 12 ore, fiindcă Russ nu permita fumatul în mașină. Se lăsase de fumat după ce pusese pariu cu Jimmy Ochi Albaștri, din gașca lui Meyer Lansky, când erau pe vaporul cu care au plecat din Cuba în 1960, după ce Castro îi scosese pe toți din țară și le luase cazinourile. Au pierdut un milion de dolari din cauza lui Castro. Toți erau furioși la culme pe Castro, mai ales Russell și cei doi prieteni ai lui foarte apropiați, Carlos Marcello, bossul din New Orleans, și Santo Trafficante, bossul din Florida. Castro avusese tupeul să-l bage pe Trafficante la pușcărie. Am auzit că Sam «Momo» Giancana a trebuit să-l trimită pe Jack Ruby în Cuba,

să împartă pe acolo niște verzișori ca să-l scoată pe Trafficante din pușcărie și din țară.

Furios la culme, pe vapor, Russell fuma țigară de la țigară și îl înjura pe Castro în surdină. Așa că Jimmy Ochi Albaștri a considerat că e momentul să facă pariu cu Russ pe douăzeci și cinci de miare că Russ nu poate să reziste un an fără să fumeze. Russ a aruncat țigara peste bord și n-a mai fumat niciodată, nici măcar după ce a trecut anul și Jimmy Ochi Albaștri i-a dat banii.

Doamnele din mașină nu puseseră însă niciun pariu cu nimeni. A trebuit să ne oprim pe drum pentru pauza lor de țigară, iar asta ne-a întârziat. (Fumatul e un viciu pe care n-a trebuit niciodată să-l mărturisesc preotului când eram puști. Nu m-am apucat niciodată de fumat, nici măcar în război, nici când am fost blocați patru luni în tranșee la Anzio, unde n-aveai altceva de făcut decât să joci cărți, să te rogi și să fumezi. Omul are nevoie de ceva în viața asta.)

Un alt motiv pentru care ne-a luat așa de mult timp a fost acela că, de fiecare dată când mergeam împreună, Russell făcea opriri pe drum pentru afaceri – dădea instrucțiuni într-o anumită problemă, încasa niște bani, chestii de-astea.

Luni seara, Irene și cu mine am luat cina împreună cu Russell, Carrie și sora ei, Mary, la Brutico's, în Old Forge, Pennsylvania. Russ avea anumite restaurante care se ridicau la standardele lui. Altfel, dacă nu pregătea mâncarea singur, de cele mai multe ori nu mânca.

Dacă n-ar fi avut părul alb, ar fi fost imposibil să-ți dai seama că Ross are 70 de ani. Era foarte vioi. Se născuse în Sicilia, dar vorbea perfect engleza. El și Carrie nu avuseseră copii. De multe ori, Russ întindea mâna să mă ciupească de obraz și îmi spunea: «Tu trebuia să fii italian.» El m-a poreclit «Irlandezul». Înainte de asta, mi se spunea «Cheech», prescurtarea de la Francesco – Frank în italiană.

După ce am mâncat vițel și ardei gras cu spaghetti în sos marinara, cu garnitură de broccoli italian și o salată bună cu dressing făcut de Russell la bucătărie, am stat și ne-am relaxat la o cafea stropită cu lichior italianesc.

Apoi a venit proprietarul și i-a șoptit ceva lui Ross. Asta era înainte să apară telefoanele mobile. Russ a trebuit să plece de la masă ca să vorbească. S-a întors repede. Avea pe fața sa rotundă și ciupită de vărsat expresia pe care o ai când te uiți chiorâș la soare. Din cauza unei atrofieri a mușchilor obrazului, avea un ochi sașiu. Dacă nu îl cunoșteai, ai fi zis că face cu ochiul sau că e beat. Cu ochiul lui bun, m-a privit drept în ochi prin ochelarii lui mari.

La început nu a spus nimic, de parcă ar fi încercat să se gândească cum s-o spună, studiindu-mi ochii. Russell avea o voce care cârâia ca o morișcă, dar, cu cât era mai furios, cu atât vorbea mai încet. A vorbit foarte încet în seara de dinaintea festivității dedicate mie, când i-a spus lui Jimmy să renunțe la ideea de a prelua din nou conducerea sindicatului.

La masă, la Brutico's, Russell a vorbit așa de încet, încât a trebuit să-mi apropii mult de el capul meu foarte mare. Pe un ton aspru, mi-a șoptit: «Avem o mică schimbare de plan. Nu plecăm mâine. O să stăm cuminți aici până miercuri dimineată.»

Vestea m-a lovit ca un trăsnet. Nu voiau să fiu cu Jimmy miercuri după-amiază la restaurant. Voiau ca Jimmy să fie singur.

Am rămas aplecat spre Russell. Poate avea să-mi spună mai multe. Tu doar ascuți. Nu pui întrebări. Am avut impresia că i-a luat foarte mult. Poate doar mi s-a părut că a tras de timp înainte să vorbească.

— Prietenul tău a întârziat. Nu mai e nevoie să ne întâlnim cu el sâmbătă la lac.

Ochiul pătrunzător al lui Russell Bufalino a rămas ațintit asupra mea. M-am lăsat pe spătarul scaunului. Nu puteam să

arăt nimic pe față. Nu puteam să spun un cuvânt. Așa ceva nu se face. O privire nepotrivită a mea și mi se zugrăvește casa.

Jimmy mă avertizase să-mi păzesc spatele în octombrie, la Hotelul Warwick, când am încercat să-i spun care-i treaba. Mi-a zis: «Păzește-ți pielea... poți să ajungi să fii vânat.» Numai ieri mă avertizase din nou la telefon că sunt prea apropiat de el «după părerea anumitor persoane». Am dus cafeaua la nas. Mirosul de lichior nu se simțea, așa că am mai adăugat puțin.

Nu trebuia să-mi spună cineva să nu mă gândesc măcar să-l sun pe Jimmy când eu și Irene ne-am întors, seara, la Hotelul Howard Johnson. Din momentul ăsta, că era sau nu era adevărat, trebuia să presupun că sunt urmărit. Russell deținea o parte din acel hotel. Dacă aş fi folosit telefonul, era foarte posibil ca eu și Irene să nu mai ajungem în parcare a doua zi dimineată. Aş fi căpătat ceea ce unii oameni oricum credeau că voi căpăta, iar biata Irene ar fi fost pur şi simplu în locul nepotrivit, la momentul nepotrivit şi cu irlandezul nepotrivit.

În plus, Jimmy nu avea cum să mă sune. Ştiind că puteai fi ascultat de FBI, nu spuneai niciodată la telefon unde aveai să stai când te duceai undeva. Pe atunci nu erau telefoane mobile. Jimmy nu avea să primească de la mine niciun telefon marţi seara, şi cu asta basta. Nu avea să ştie niciodată de ce. Urma să se ducă singur la întâlnirea lui miercuri. Eu şi fratele meu mai mic nu aveam să fim acolo să-i păzim spatele.

Am stat acolo în tăcere, cu femeile care vorbeau între ele despre cine ştie ce. Ar fi putut foarte bine să se afle de partea cealaltă a podului din subsolul vilei lui Bill Bufalino.

Treceam repede în revistă situația. Imediat după ce l-am sunat în dimineata aceea pe Russell să-i spun că m-a sunat Jimmy, el a telefonat probabil unor oameni importanți. Probabil că le-a spus acestor oameni că eu o să mă duc la restaurant cu Jimmy şi cu fratele meu mai mic. Bine sau rău, în momentul

acela, nu puteam să presupun decât că oamenii ăia l-au sunat pe Russell și i-au spus că vor să stăm pe loc o zi ca să pună mâna doar pe Jimmy.

Probabil că, chiar înainte de a-l suna pe Russell, au trecut și ei în revistă situația. Toată ziua, anumiți oameni din New York, Chicago și Detroit au cumpănit probabil dacă să mă lase sau să nu mă lase să fiu cu Jimmy miercuri. Astfel, unul dintre cei mai apropiați susținători ai lui Jimmy ar fi plecat cu el în Australia. Toate secretele pe care mi le-a spus Jimmy la Warwick, după seara petrecută la Broadway Eddie's, și în toți anii ar fi murit odată cu mine. În final, au hotărât să mă cruțe din respect pentru Russell. Nu era prima oară când Russell mă scăpa dintr-o mare belea.

Nu contează cât de tare ești sau cât te crezi tu de tare; dacă ei te vor, al lor ești. De obicei, vine la tine cel mai bun prieten ca să vorbești despre un pariu la fotbal, și te-ai dus. Cum a încasat-o Giancana când prăjea ouă și cârnați în ulei de măsline cu un prieten de nădejde.

Era un moment nepotrivit să arăt că îmi făceam griji pentru Jimmy. Totuși nu m-am putut abține. Fără să pară că încercam să-l salvez pe Jimmy, m-am apropiat de urechea lui Russell.

— Vine nucleara de la agenții federali.

Am încercat să nu mă bâlbâi, dar probabil că mă bâlbâiam. Era obișnuit cu asta; așa vorbeam de mic. Nu-mi făceam griji că putea să o ia drept un semn că am o problemă cu asta, fiindcă eu îi eram foarte loial lui Jimmy și foarte apropiat de el și de familia lui. Am înclinat capul și l-am clătinat dintr-o parte în alta.

— Nucleara o să bubue tare de tot. Știi, Jimmy are puse deoparte înregistrări, pentru cazul în care i se întâmplă ceva nefiresc.

— Prietenul tău a făcut prea multe amenințări în viața lui, a ridicat Russell din umeri.

— Eu spun doar că nucleara o să radă tot când or să-i găsească cadavrul.

— Nu va fi niciun cadavru.

Russell și-a lipit de masă degetul mare de la mâna dreaptă. Își pierduse degetul mare și arătătorul de la mâna stângă în tinerețe. Și-a mișcat degetul pe care îl mai avea de parcă ar fi râcâit ceva pe fața albă de masă și a zis:

— Ce este din țărână în țărână se va întoarce.

M-am lăsat pe spate și am sorbit din cafea.

— Asta-i treaba, am spus eu.

Am mai luat o gură.

— Deci plecăm miercuri seară.

Bătrânul a întins mâna spre mine și m-a ciupit de obraz, ca și cum ar fi știut ce era în inima mea.

— Irlandezul meu, noi am făcut tot ce-am putut pentru el. Nimeni n-a putut să-i explice care-i treaba. Mergem amândoi la Detroit miercuri seară.

Am așezat ceașca de cafea pe farfurioară, iar Russell și-a pus palma caldă și mare pe ceafa mea, a rămas așa și mi-a spus în șoaptă:

— Mergem acolo și le lăsăm pe femei undeva. O să ne ducem să facem niște afaceri.

Bineînțeles, m-am gândit eu și am dat din cap. Russell avea afaceri pe tot drumul de la Kingston la Detroit. O să le lăsăm pe femei la un restaurant și noi o să plecăm să facem afaceri, în timp ce ele vor sta acolo să fumeze și să bea cafea.

Russell s-a aplecat spre mine, iar eu m-am aplecat spre el. Mi-a spus în șoaptă:

— O să ne aștepte un pilot. Treci repede lacul și rezolvi o mică problemă la Detroit. Apoi vii înapoi. Le iei pe femei. Nici n-o să știe că ai fost plecat. Pe urmă nu ne mai grăbim. Mergem încet și liniștit până la Detroit. Pe drumul acela pitoresc. Nu ne grăbim. Asta-i treaba.

Capitolul 3

Găsește-ți alt sac de box

Ce drumuri întortocheate m-au adus în momentul acela într-un mic restaurant italian dintr-un orașel minier din Pennsylvania, unde am ascultat cu atenție niște ordine spuse în șoaptă? Ordine pe care trebuia să le îndeplinesc în complo-tul pus la cale împotriva prietenului meu Jimmy Hoffa.

Nu m-am născut într-un mediu mafiot, precum tinerii ita-lieni care veneau din Brooklyn, Detroit sau Chicago. Eram un irlandez catolic din Philadelphia și, înainte să mă întorc acasă din război, nu făcusem niciodată ceva rău, nu avusesem nici măcar o arestare pentru tulburarea liniștii publice.

M-am născut în niște vremuri destul de grele, nu numai pentru irlandezi, ci pentru toată lumea. Se spune că Marea Criză a început când eu aveam nouă ani, în 1929, dar, în ceea ce mă privește, familia noastră n-a avut bani *niciodată*. Nicio familie nu avea.

Am făcut cunoștință cu împușcăturile din cauza fermi-erilor din New Jersey, când eram puști. Philadelphia e situat pe malul râului Delaware, vizavi de Camden, aflat în statul New Jersey. Ambele orașe au fost la început porturi maritime și sunt legate prin podul Walt Whitman. Acum, când treci cu mașina pe lângă Camden și vezi că nu prea e loc nici cât pen-tru o grădiniță de legume, este greu de crezut că, în Furtunoșii

Ani '20*, când eram eu copil, peste tot erau terenuri agricole îngrădite. New Jersey era provincia în comparație cu Philadelphia. Era un loc foarte liniștit.

Tatăl meu, Tom Sheeran, împrumuta o mașină mare, veche și greoaie, cu treaptă. Mă ducea pe câmpurile de lângă Camden de când eram foarte mic. Mă lăsa în locul unde e acum aeroportul din Camden, ca să culeg și eu ceva.

Ne duceam acolo seara, cât mai era lumină ca să vedem. Atunci era momentul când fermierii obișnuiau să ia cina. Eu săream peste gard și îi aruncam tatălui meu ce găseam. Putea fi porumb, roșii sau ce era în sezonul respectiv. Asta erai nevoit să faci ca să trăiești și să pui mâncare pe masă.

Fermierii nu erau însă deloc încântați de ideea noastră de a împărți cu toții darurile naturii. Uneori, noaptea, ne întâmpinau cu focuri de armă. Unii fermieri mă fugăreau, iar eu săream peste gard și eram împușcat în fund cu alică.

Una dintre primele amintiri pe care le am din copilărie este despre cum îmi scotea mama, Mary, o alică din fund. Zicea: «Tom, de ce trebuie să scot eu mereu chestii de-astea din fundul lui Francis?» Tata, care întotdeauna îi spunea «Mame», zicea: «Fiindcă băiatul nu aleargă destul de repede, Mame.»

Statura am moștenit-o de la suedezii din partea mamei. Tatăl ei a fost miner și lucrător la căile ferate în Suedia. Fraatele ei, doctorul Hansen, a fost medic în Philadelphia. Mama mea avea cam 1,78 m și niciodată nu a cântărit mai puțin de 90 kg. Mânca un kilogram de înghețată pe zi. Mă duceam în fiecare seară să-i cumpăr. Te duceai cu castronul, iar ei îți puneau câte cupe voi. Mă cunoșteau de-acum. Mamei îi plăcea să gătească și să facă pâine. Simt și acum mirosul mâncării ei

* Este vorba despre anii 1920, perioadă din istoria Occidentului caracterizată prin prosperitate economică și apariția unor noi forme de manifestare artistică (n. red.).

din carne de porc, varză acră și cartofi, care sfârâia pe sobă. Mama era o femeie foarte tăcută. Eu cred că își arăta iubirea pentru noi cu ajutorul mâncării.

Ai mei s-au căsătorit foarte târziu pentru vremea aceea. Mama avea 42 de ani când m-a născut pe mine, primul lor copil, iar tata avea 43. Ne-au făcut la un an distanță. Fratele meu era cu un an și o lună mai mic decât mine, iar sora mea era cu un an și o lună mai mică decât el. Eram ceea ce oamenii numeau pe atunci gemeni irlandezi, fiindcă irlandezii catolici făceau copii așa, unul după altul.

Cu toate că mama era suedeză, tata ne-a crescut în spirit irlandez. Familia lui provenea de undeva de lângă Dublin, iar eu nu mi-am cunoscut niciodată bunicii, nici din partea unuia, nici din partea celuilalt. Pe vremea aceea, oamenii nu își arătau afecțiunea ca azi. Eu și acum învăț cum să fiu afectuos cu nepoții mei. Nu-mi amintesc ca mama să mă fi sărutat vreodată. Nu am văzut-o niciodată să-l sărute pe fratele meu mai mic sau pe sora mea, Margaret. Nu că părinții mei ar fi preferat neapărat pe cineva, dar Tom era favoritul tatei, iar Peggy era favorita mamei. Bănuiesc că, fiind foarte solid și fiind cel mai mare, se așteptau ca eu să fiu mai matur decât ceilalți. Am simțit asta și la dascălii din școală, care îmi vorbeau ca și cum aș fi fost mai mare decât ceilalți și se așteptau ca eu să înțeleg ce spun.

Ai mei se descurcau cu ce aveau. De Paști, Tom și Peggy primeau câte o hăinuță nouă, dar părinții mei nu aveau niciodată bani să-mi ia și mie ceva. Să ai o haină nouă de Paști era o chestie în cartierul catolic în care am crescut. Îmi amintesc că, odată, de Paști, m-am plâns tatei că eu nu primeam niciodată nimic, iar el mi-a spus: «Ia șapca nouă a lui Tom, puneți-o pe cap și stai la geam, iar vecinii vor crede că ai primit și tu o șapcă nouă.»

Nu-mi amintesc ca noi, copiii familiei Sheeran, să fi avut vreo jucărie a noastră. Odată, de Crăciun, am primit o pereche de patine cu rotile. Erau patine metalice și puteai să le ajustezi lungimea. Am învățat să trăim în lipsuri. Iar dacă voiam ceva, trebuia să ne descurcăm singuri. Prima slujbă am avut-o la șapte ani; îl ajutam pe un individ să curețe cenușa. Și dacă reușeam să mai fac o treabă oarecare, de pildă să tai cuiva iarba ca să am bani de cheltuielă, și afla tata, aștepta la bloc până când eram plătit, după care venea, îmi lua monedele mari și îmi lăsa, eventual, un bănuț.

Am locuit în mai multe cartiere de catolici, dar majoritatea erau în aceeași parohie. Stăteam undeva câteva luni, după care tata rămânea în urmă cu chiria, așa că plecam pe ascuns de acolo și ne mutam în alt apartament. Pe urmă iar făceam așa când trebuia să plătim chiria. Când avea de muncă, tata lucra ca fierar-betonist pe clădiri înalte, mergea pe grinzi ca indienii mohawk. Era o muncă periculoasă. Oamenilor le era frică să nu cadă și să moară. A lucrat la construcția podului Ben Franklin din Philadelphia și la puținele clădiri înalte care au putut fi ridicate în anii Marii Crize. Era cam cu trei centimetri mai scund decât mama, avea cam 1,76 m și în jur de 65 kg. Multă vreme, singurele slujbe pe care a putut să le găsească au fost cea de paracliser la Biserica Blessed Virgin Mary și cea de om de serviciu la școala din Darby, Pennsylvania.

Religia catolică reprezenta o parte importantă a vieții noastre. Era obligatorie. Dacă ar trebui să spun ce pasiune avea mama, aş spune că era foarte evlavioasă. Am petrecut mult timp în bisericile catolice. Tata făcuse cinci ani de seminar teologic, dar a renunțat. Cele două surori ale lui erau călugărițe. Am învățat totul despre spovedanie și despre cum te poate ea absolve de păcate. Dacă ai muri în drum spre spovedanie, înainte să apuci să te mărturisești preotului, ai arde în flăcările

iadului pe veci. Dacă ai muri în drum spre casă de la spovedanie, după ce ți-ai mărturisit păcatele, ai ajunge direct în rai.

Am fost băiat de altar la Biserica Mother of Sorrows până când m-au dat afară fiindcă am băut vin sfințit. Nu-l condamn pe celălalt băiat de altar, care m-a turnat. Nu era genul de turnător. Părintele O'Malley – mă crezi sau nu, așa îl chema, exact ca pe preotul interpretat de Bing Cosby* – a văzut că vinul lipsește și i-a spus băiatului că acela care a luat vinul n-o să ajungă în rai. Presupun că acesta și-a închipuit că are o șansă să ajungă în rai, așa că m-a dat în gât. Iar partea cea mai proastă din toată chestia e că nici nu-mi plăcea vinul lor.

Tatei îi plăcea însă berea. Punea pariuri pe mine la bodegă. Locuiam într-o altă parte a orașului Philadelphia, unde lumea nu ne cunoștea prea bine, iar el se ducea la bodegă și punea pariu cu cineva că are un copil de zece ani care putea să bată orice băiat de 14–15 ani. Punea pariu cu tatăl unui băiat pe un litru de bere, iar noi, copiii, trebuia să ne batem în fața tuturor bărbaților. Când câștigam, ceea ce se întâmpla cam de fiecare dată, îmi arunca un bănuț. Când pierdeam, mă pocnea tare peste ceafă.

Am stat o perioadă într-un cartier cu foarte mulți italieni și, în fiecare zi, trebuia să mă bat ca să ajung acasă. Am învățat o mulțime de cuvinte în italiană când eram mic, iar asta m-a ajutat mai târziu în război, în campaniile din Sicilia și Italia. Acolo, am învățat să vorbesc italienește destul de bine. În timp ce învățam, mai mult ca să mă pot înțelege cu italiencele, nu mi-am dat seama că, după război, lumea va fi foarte impresionată de cât de bine vorbeam acea limbă. Oamenii considerau

* În filmele *Going My Way* (1944) și *The Bells of St. Mary's* (1945) (n. red.).

asta un semn de respect față de ei. Le era mai ușor să discute cu mine, aveau încredere în mine și mă respectau.

Tatăl meu, Thomas Sheeran, a fost boxer amator la Shanahan's Catholic Club. Era la categoria semimijlocie. După război, mulți ani am jucat fotbal american la Shanahan's. Când eram copil, multe dintre activitățile noastre erau organizate de biserică. Asta s-a întâmplat cu mult înainte să apară televizoarele. Foarte puțini aveau aparate de radio, iar filmele costau bani grei. Așa că lumea venea să asiste sau să participe la evenimentele bisericii. Tatăl meu se bătea mult în ring.

Se bătea mult și acasă. De fiecare dată când considera că am greșit cu ceva, îmi arunca mânușile de box. Eu însă nu reușeam să-l lovesc. Tata era imposibil de atins. Îmi dădea directe, croșeuri și upercuturi. Fiind fierar-betonist, lovea bine. Eu trebuia să sar, să mă feresc și să încerc să-i parez loviturile cu mânușile mele. Dacă eram prost și încercam să-l lovesc și eu, atunci chiar o încasam. Eram singurul din familie căruia îi arunca mânușile de box. Indiferent ce ar fi făcut Thomas Jr. (care fusese botezat după el), niciodată nu i le dădea.

Tom însă nici nu făcea tâmpeniile pe care le făceam eu. Nu era ceva grav, dar mereu am fost un rebel. Odată, în clasa a șaptea, când eram la școala elementară Blessed Virgin Mary, am luat brânză Limburger de acasă și am adus-o la școală. În școală era frig când ajungeam, până dădeau drumul la căldură, iar toți stăteam iarna cu puloverele și hainele pe noi. În școală era încălzire cu aburi. Căldura venea din calorifere și trebuia să așteptăm să se încălzească. Am îndesat bucata de brânză în calorifer. Acesta s-a încălzit, iar brânza s-a înmuiat tot mai mult, umplând toată clasa de duhoare. L-au chemat pe tata, care era om de serviciu la școală. El s-a luat după miros și a găsit bucata de brânză, după care un alt copil m-a pârât. Bătrânul mi-a spus că o să stea de vorbă cu mine când o să ajung acasă.

Când am ajuns acasă, știam că, imediat cum o să vină, o să ia mănușile de box și o să mi le arunce. Cum era de așteptat, când a intrat pe ușă, mi-a spus calm:

— Cum preferi, mănânci înainte sau după ce te snopesc?

Eu am spus:

— Mănânc înainte.

Știam că n-o să mai am chef să mănânc după aceea. Am luat o chelfâneală bună în seara aia, dar cel puțin am apucat să mănânc ceva.

Mă bâlbâiam tare în copilărie și mă mai bâlbâi și acum, la 83 de ani, când vorbesc prea repede. Când ești copil, bâlbâiala te bagă în tot felul de buclucuri. Băieții care nu știau cât de bun sunt la bătaie făceau mișto de mine, dar plăteau pentru asta.

Noi, copiii, ne mai băteam și de distracție. Vinerea seara, organizam la colțul străzii meciuri de box. Nimeni nu era lovit prea tare. Pentru noi era doar un sport, așa învățam să luptăm, mâncând bătaie din când în când. M-am gândit să mă fac boxer, dar știam că nu puteam să fiu niciodată așa de bun ca Joe Louis, iar dacă nu poți fi campion, boxul nu e un stil de viață. Copiii de azi joacă fotbal și baseball. Îmi place să mă duc la meciurile de fotbal ale nepoților mei. Dar atunci trebuia să ne distrăm și noi cumva și ni se părea că singura variantă era să ne batem. Uitându-mă în urmă, ne-a prins bine. Te descărcai. În plus, învățai multe. Iar când țara a avut nevoie de soldați, noi am fost pregătiți. Aveam deja o anumită duritate psihică.

Am terminat clasa a opta la Blessed Virgin Mary, unde lucra tata și unde trebuia să fiu atent la tot ce făceam. În anii de liceu, am fost mutat la o școală publică, unde era o atmosferă mai puțin restrictivă. M-au înscris în clasa a noua la Liceul Darby. N-am ajuns însă prea departe. Într-o dimineață, la careu, directorul se afla pe scenă și cânta cu noi vechiul cântec *On the Road to Mandalay*. Se remarca prin faptul că făcea

cu ochiul după fiecare vers, ca un cântăreț de vodevil. Fiindcă eram foarte înalt, ieșeam în evidență și putea să mă vadă bine. Așa că, de fiecare dată când el făcea cu ochiul, eu îl imitam și făceam și eu cu ochiul.

După ce s-a terminat careul, mi-a spus să-l aștept în birou. M-am dus și m-am așezat pe scaunul din fața mesei lui. Era un bărbat destul de mare, înalt cât mine, dar mai solid. A intrat, a venit în spatele meu și mi-a tras una peste ceafă, așa cum îmi dădea tata când îi pierdeam pariurile.

— Grăsan nenorocit, am spus eu și am sărit să-l pocnesc.

I-am rupt maxilarul și m-au exmatriculat imediat.

Evident, știam la ce să mă aștept când avea să vină tata acasă. Am avut o groază de timp să mă gândesc la asta, dar singurul lucru la care m-am putut gândi a fost că i-am rupt maxilarul cu o singură lovitură, ca un bărbat.

Tata a intrat pe ușă spumegând de furie și mi-a aruncat cu putere mânușile de box. Le-am prins, dar, de data asta, i le-am aruncat înapoi. I-am spus:

— Ia uită-te mai bine la mine.

Aveam 16, aproape 17 ani pe atunci.

— N-o să te lovesc, i-am spus. Ești tatăl meu. Dar ai face bine să-ți găsești alt sac de box.

Capitolul 4

Universitatea Little Egypt

Apoi am lucrat la parcul de distracții. Cel mai mare eveniment al primăverii era, în Philadelphia, sosirea parcului de distracții itinerant Regent. Corturile erau instalate pe strada 72, lângă Island Avenue. Pe atunci nu era absolut nimic acolo, doar o pajiște întinsă. Era exact așa cum o lăsaseră indienii. Azi sunt reprezentanțe auto una lângă alta.

Deși era un oraș mare, situat aproape de New York City, Philadelphia avea aerul unui orașel de provincie. În Pennsylvania existau legi care interziceau ca barurile să fie deschise duminica. Niciun magazin nu era deschis. Era zi de rugăciune. Chiar și mai târziu, când au apărut meciurile de baseball în nocturnă, echipele Philadelphia Phillies și Philadelphia Athletics puteau juca duminica pe Shibe Park numai pe lumină. Nu aveau voie să aprindă luminile stadionului duminica. Multe meciuri programate duminica au fost suspendate din cauza întinericului. Nu puteai să deschizi un ziar fără să citești ceva despre crimele săvârșite de gangsteri în perioada Prohibiției sau despre alte chestii asemănătoare care se petreceau în New York, la doar două ore de mers cu trenul. Așa că parcul de distracții care venea în Philadelphia era o mare atracție.

După ce am fost exmatriculat de la Liceul Darby, am făcut tot felul de munci ciudate; încărcam sacoșele cu alimente la

Penn Fruit sau, în funcție de vreme, făceam autostopul până la terenul de golf Paxon Hollow, unde căram crosele jucătorilor. Locuiam cu ai mei. Ne mutam în continuare adeseori ca să nu plătim chirie. Poate că toate mutările astea m-au făcut să fiu așa de agitat, iar agitația mea a izbucnit în primăvara aceea, asemenea mugurilor pomilor, atunci când a venit parcul de distracții.

Cel mai bun prieten al meu pe vremea aia era Francis «Yank» Quinn. Era cu un an mai mare ca mine și terminase liceul. Peste câțiva ani s-a dus la facultate și apoi a intrat în armată ca sublocotenent. A participat la multe lupte în Europa, dar n-am dat niciodată de el acolo. Mai târziu, după război, am jucat împreună fotbal american la Shanahan's Catholic Club. Yanks era fundaș ofensiv.

Într-o seară frumoasă, Yank și cu mine, având la noi un singur dolar și nicio slujbă stabilă, ne-am dus în parcul de distracții să ne uităm și, nici una, nici două, ne-am angajat ca muncitori, urmând să plecăm cu parcul în următorul turneu prin New England. Toată tinerețea mea îmi dorisem să plec din Philadelphia și să văd lumea, iar acum o făceam și mai primeam și bani pentru asta.

Am lucrat pentru cel care atrăgea publicul la spectacolul fetelor. Parcul avea două dansatoare, asemenea celor din cluburile de noapte din anii '70. Numai că dansatoarele din parcul de distracții aveau mai multe haine pe ele. Lăsau multe pe seama imaginației clienților. Cele două dansatoare erau Little Egypt, o brunetă care se îmbrăca de parcă tocmai ieșise din lampa lui Aladin, și Neptun of the Nile, o blondă care era înfășurată într-o mulțime de voaluri albastre, de parcă ar fi ieșit din apa mării. Apăreau pe rând și executau dansuri exotice pe o scenă din cortul lor. Promotorul trebuia să facă reclamă

spectacolului, iar eu trebuia să strâng de la clienți câte 50 de cenți și să le dau bilete.

Erau spectacole de varietăți, asemănătoare show-ului de televiziune prezentat de Ed Sullivan. Aveau jongleri, acrobați, jocuri la care oamenii puteau câștiga păpuși, aveau un aruncător de cuțite, un înghițitor de săbii și o orchestră care cânta muzică de circ. Nu se practicau jocuri de noroc. Clienții nici nu prea aveau bani să joace. Marea Criză era în toi. Orice s-ar spune, criza nu s-a încheiat până la izbucnirea războiului. Iar noi, cei care lucram acolo, în mod sigur nu aveam bani de pus la jocurile de noroc. Lucrătorii erau în general fugari, oameni dezrădăcinați, dar toți erau de treabă, nu scandalagii.

Yank și cu mine ajutam la montarea corturilor, a locurilor destinate clienților și la strângerea lor, când trebuia să plecăm. Dacă era vreo problemă – eventual o bătaie între spectatori – autoritățile locale pur și simplu ne spuneau să ne facem bagajele și să plecăm. Dacă aveam încasări și ne aprecia publicul, stăteam acolo cam zece zile. Altfel, dacă nu făceam bani, strângeam și plecam să căutăm un loc mai bun. Am fost în multe orașele din state precum Connecticut, Vermont, New Hampshire și în împrejurimile orașului Boston.

Călătoream cu niște mașini vechi, rablagite și dormeam pe pături, sub cerul liber. Nu eram Ringling Brothers*, eram un parc de distracții nenorocit. S-ar putea spune că anii copilăriei mele, când ne-am mutat de colo până colo ca nomazii în deșert, m-au pregătit pentru neplăcerile acestei vieți.

Nu ne plăteau cu mult, dar ne dădeau să mâncăm, iar mâncarea era bună și îndestulătoare. Multă tocăniță cu carne de vită, care mirosea grozav. Nu se compara cu mâncarea făcută

* Cei șapte frați Ringling au format una dintre cele mai mari companii de circ din America de la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea (n. red.).

de mama, dar despre puține mâncăruri se putea spune acest lucru. Dacă ploua, dormeam sub camioane. Am băut pentru prima oară alcool de contrabandă pe când stăteam sub un camion pe ploaie. Nu mi-a plăcut deloc. De fapt, am început să beau cu adevărat abia în timpul războiului. Prima mea petrecere adevărată cu alcool a avut loc în Catania, Sicilia. De când am gustat pentru prima oară vin roșu, a devenit preferatul meu și așa a rămas toată viața.

Într-o dimineață, la un popas în Brattelboro, statul Vermont, a turnat cu găleata, iar ploaia nu s-a oprit toată ziua. Era noroi peste tot. Nu erau clienți, nu erau bani de strâns, nu erau bilete de dat. Little Egypt m-a văzut stând acolo și suflând în pumni să mă încălzesc, m-a luat deoparte și mi-a șoptit la ureche. M-a întrebat dacă vreau să dorm în cort cu ea și cu Neptune. Eu știam că mă simpatizează și am zis «da, bineînțeles». În noaptea aia, Yank avea să doarmă sub camion, dar eu urma să dorm într-un loc plăcut și uscat.

După spectacol, mi-am luat păturile și m-am dus în cabina lor, unde simțeau mirosul de parfum de cum intrai. Cabina era în cortul în care și dormeau. Little Egypt stătea în pat, având la spate niște perne înfoiate, și mi-a spus:

— De ce nu-ți scoți hainele, să te faci comod? Probabil sunt ude.

La vremea aia aveam 17 ani. Am șovăit un pic, nu știam dacă glumește sau nu, iar ea m-a întrebat:

— Ai fost vreodată cu o femeie?

I-am spus adevărul:

— Nu.

— Ei bine, în seara asta o să fii cu o femeie, a spus Little Egypt și a început să râdă. S-a ridicat din pat și mi-a scos cămașa peste cap. Stăteam acolo dezbrăcat până la brâu.

— Poți să zici cu două, s-a băgat în vorbă Neptune of the Nile din spatele meu, râzând și ea. Apoi a fluierat la mine. Cred că m-am înroșit.

Asta a fost noaptea în care mi-am pierdut fecioria. Până atunci mă păstrasem. Nu credeam în masturbare. Biserica era împotriva ei, dar și eu eram. Mi se părea că ceva nu e în regulă cu ea.

După ce am avut prima ședință de amor cu Little Egypt la cârmă, Neptune m-a chemat în patul ei, iar Little Egypt m-a împins ușor. Când am ajuns acolo, Neptune of the Nile mi-a spus s-o ling mai întâi. Eu m-am bâlbâit și am zis:

— Am așteptat atât pentru chestia asta, pot să mai aștept pentru chestia cealaltă. Pe vremea aia, mă crezi sau nu, sexul oral cu o femeie era considerat un păcat, un lucru scandalos. Cel puțin în Philadelphia.

Când am intrat în ea, Neptune of the Nile părea că îmi urmărește reacția. Când a văzut că fac deodată ochii mari, mi-a zis:

— Profită de asta cât poți, tinere, o să ajungi bărbat adevărat. Eu am jucărie nu glumă. N-o să întâlnești prea des așa ceva.

Mamă, ce avea acolo! Iar eu credeam că *eu* am mușchi.

Toată noaptea aia am recuperat timpul pierdut, umblând din pat în pat cu acele femei foarte experimentate. Tare aprige mai erau. Eram tânăr și puternic pe atunci. A doua zi, m-am gândit: de cât timp se face așa ceva? Cum naiba de n-am știut până acum? Little Egypt și Neptune of the Nile mi-au dat lecții de înaltă clasă despre cum se satisface o femeie. Nu erau cărți pe vremea aia, iar, în cartier, educația sexuală o primeai de la amici care se lăudau cu asta și care știau mai puțin ca tine.

Am petrecut multe nopți în cortul ăla, în special cu Little Egypt. Adormeam îmbrățișați în pat, acoperiți cu părul ei

lung, castaniu, mirosind a parfum. Bietul Yank dormea afară, în frig, pe pământul umed. Nu cred că m-a iertat vreodată. (Yank a fost un om bun, care a dus o viață frumoasă. Niciodată n-a făcut vreun rău. A murit înainte de vreme, când eram la închisoare. Nu mi-au dat voie să mă duc la înmormântarea lui. Nici la înmormântarea fratelui sau a surorii mele. Yank ținea Restaurantul O'Malley, în West Chester Pike, și îmi scria la închisoare că o să-mi facă o petrecere mare de bun-venit când o să ies, dar bietul de el a făcut un atac de inimă care l-a omorât.)

Când am ajuns în Maine cu parcul de distracții, vara era pe sfârșite. Prin septembrie, Regent o pornea întotdeauna spre sud. Se ducea în Florida, unde stătea pe perioada iernii. Eram în Camden, statul Maine, când spectacolele au încetat. La vreo 60 km de Maine era o exploatare forestieră. Auziserăm că se fac angajări, așa că eu și Yank am luat-o la picior pe un drum de pământ spre pădurea care se vedea înainte. Știam că o să-mi fie dor de Little Egypt, dar în parc nu mai aveam nimic de făcut după ce am strâns corturile și le-am încărcat în camioane.

Compania forestieră ne-a angajat pe amândoi. Pe Yank l-au pus la bucătărie, ca ajutor de bucătar. Fiindcă eram mai mare, pe mine m-au pus la un ferăstrău pentru două persoane. Eram prea tânăr să mă pună să dobor copaci, dar tăiam ramurile și făceam bușteni din ei după ce îi doborau. Apoi, buldozerele împingeau buștenii în râu și ei pluteau până într-un loc unde erau încărcăți în camioane. Să tai copaci toată ziua era muncă grea. Eu aveam pe atunci abia 1,86 m și cântăream vreo 84 kg, iar, după nouă luni de muncă, nu mai aveam pe mine niciun gram de grăsime.

Dormeam în niște barăci dotate cu sobe mari și mâncam – ai ghicit – tocană și iar tocană. După o zi de tăiat bușteni la mână, ziceai că n-ai mâncat niciodată ceva mai bun.

Am pus deoparte puținii bani pe care i-am câștigat fiindcă nu aveai unde să-i cheltuiești. Nici eu, nici Yank nu jucam cărți cu băieții; altfel, ne-ar fi golit buzunarele.

Aveau un soi de rugby pe care îl jucau duminica. Am jucat mult și eu. N-am priceput niciodată regulile, dacă exista așa ceva. Pur și simplu, ne trânteam la pământ unul pe altul.

În toate serile în care nu ninge, aveam meciuri de box într-un loc împrejmuț cu funii, ca un ring. Nu aveam mănuși, așa că jucătorii își înfășurau mâinile în bandaje. Toată lumea voia să-l vadă pe puștiul masiv care se bătea cu bărbați de 25–30 de ani, așa că, la cererea publicului, am participat la multe asemenea meciuri. Asta îmi amintea de vremea în care mă puneam tata să mă bat pentru el pe bere cu băieți mai mari ca mine. La fel ca atunci, se părea că eram pus mereu să mă bat cu indivizi mai mari decât mine. Numai că oamenii ăștia puteau lovi și mai tare ca tata. Am pierdut multe meciuri, dar am dat și eu și am învățat o groază de șmecherii.

Eu cred că te naști cu talentul de a lovi. Rocky Marciano nu a început să boxeze decât după război, când avea deja 26 de ani, dar era un luptător înăscut. Trebuie să ai forță, dar o mare parte a acesteia vine din antebraț în încheietura mâinii. Lovitura trebuie să aibă un zvâcnet care vine din încheietură în pumn; așa îl dobori pe adversar. Poți chiar să auzi zvâcnetul ăla; sună ca o împușcătură perfectă de pistol. Joe Louis avea lovitură aia faimoasă de la 15 cm. Putea să-l facă pe unul k.o. lovind de la doar 15 cm. Forța lui venea din zvâcnet. E ca și cum i-ai trage cuiva peste fund cu un prosop. Nu pui forță în brațe.

Apoi, dacă mai prinzi și o șmecherie, două, te-ai aranjat pe viață. Se spune că Jack Dempsey* a învățat toate chichițele

* Rocky Marciano (1923–1969), Joe Louis (1914–1981), Jack Dempsey (1895–1983), mari campioni americani de box profesionist (n. red.).

boxului când avea 13 ani și lucra în minele din Colorado. Pot să cred asta despre Dempsey după cele nouă luni petrecute de mine în pădurile din Maine.

În vara următoare, ne-am întors la Philadelphia și ne-am dat seama brusc că, în afară de box, mai aveam o preocupare – să alergăm după fete. Aveam două-trei slujbe, când reușeam să găsesc de lucru, înainte să ajung ucenic la Pearlstein Glass Company, de la intersecția străzilor 5 și Lombard. Pe atunci era o zonă comercială situată chiar lângă South Street; acum sunt magazine pentru copii. Mă pregăteam să mă fac geamgiu. Am învățat să montez ferestre în toate clădirile mari din oraș. Uneori, lucram în atelier la polizat marginile sticlei. Am învățat multe, iar munca nu era nici pe departe așa grea ca la tăiatul lemnului. La sfârșitul programului, aveam încă destulă energie să concurez cu Yank pentru fetele din cartier.

Arma mea secretă împotriva lui Yank era dansul. În general, bărbații solizi sunt stângaci și se mișcă greu, dar nu și eu. Aveam simțul ritmului și puteam să mișc fiecare parte a trupului. Măinile se mișcau și ele repede și aveam o coordonare bună. Toată țara era cuprinsă de nebunia swingului, iar localurile în care se dansa erau la modă. Mă duceam la dans aproape în fiecare seară (niciodată duminică), de fiecare dată în altă parte. Așa înveți să dansezi, dacă te duci să dansezi. Toate dansurile aveau anumite mișcări, nu ca azi, când înveți din mers. După război, am lucrat și ca instructor de dans.

În 1939, când aveam 19 ani, eu și partenera mea, Roseanne De Angelis, am luat locul al doilea la un concurs de foxtrot, intitulat Harvest Moon Ball și organizat la Madison Square Garden, la care au participat 5 000 de perechi. Roseanne era o dansatoare foarte grațioasă. Am întâlnit-o chiar la Garden, înainte de concurs, când partenerul ei s-a accidentat pe ringul de dans, la antrenament. Partenera mea era plictisită și obosită,

așa că am făcut echipă cu Roseanne. Harvest Moon era cel mai mare concurs de dans din țară. În fiecare an era sponsorizat de *New York Daily News*. După mulți ani, le-am învățat pe fetele mele toate dansurile, inclusiv tangou și rumba.

Câștigam bani buni la Pearlstein's, aproape 45 de dolari pe săptămână. Era mai mult decât făcea tata la Blessed Virgin Mary. Din banii ăia plăteam chiria și masa acasă, așa că nu a trebuit să ne mai mutăm. Sora mea, Peggy, era încă la școală, iar după ore lucra la A&P. Așeza marfa pe rafturi. Fratele meu, Tom, plecase de acasă. Se lăsase de școală și se înscrisese la CCC, o agenție înființată de Roosevelt cu scopul de a le oferi tinerilor locuri de muncă în timpul Marii Crize. Tinerii plecau în tabere din diverse zone rurale ale țării și participau la proiecte de conservare.

Cam toți banii care îmi rămâneau din salariul de la Pearlstein's după ce le dădeam partea alor mei îi cheltuiam în sălile de dans. Nu-mi rămânea așa de mult ca să cheltui și cu fetele, dar eu și Yank găseam modalități de a ne distra și fără bani. Într-o după-amiază, am dus-o pe o irlandeză frumușică, pistruiată să ne scăldăm dezbrăcați în râul de lângă Darby Road, unde e azi Spitalul Mercy Fitzgerald. Râul era la circa o sută de metri de drum. Yank a venit pe furiș și ne-a luat hainele. Apoi s-a urcat pe un dâmb de lângă drum și a strigat la fata cu care eram eu să iasă din apă, să se îmbrace și să plece cu el, altfel ne lua hainele. Așa că fata a ieșit din apă și s-a dus cu el, iar el i-a dat unui puști 25 de cenți să țină hainele mele până când el și fata se îndepărtau, după care să mi le arunce lângă râu și să fugă cât de tare putea.

Bineînțeles că i-am plătit pentru asta, dar nu-mi mai amintesc exact cum. Se poate să fi împrăștiat zvonul că a lăsat însărcinată o fată pe care nici măcar nu o cunoștea. I-am dat foc la șireturi? Fără îndoială. Dar numai de-astea făceam. Glume. Ne

plimbam încoace și-ncolo și pierdeam vremea. Nu mai eram boxeri, luptători și bătauși; eram iubiți și dansatori. Eu absolviseam Universitatea Little Egypt și Școala Postuniversitară Neptune of the Nile și eram dator față de domnișoarele din Orașul Iubirii Frățești să nu las să se piardă atâtea învățături bune.

Aveam viața ideală și lipsită de griji a tânărului – viață ușoară și plăcută – îndrăgit de fete, cu amici de treabă, fără nicio obligație; o viață în care singura ta grijă e să-ți faci amintiri pentru restul zilelor. Numai că eu nu puteam să stau liniștit. Eram agitat. Trebuia să mă mișc. În foarte scurt timp, m-am trezit în celălalt capăt al lumii. Dar atunci nu-mi mai permiteam luxul să fiu agitat. Trebuia să mă port ca un soldat: să-i dau zor și să aștept.

Capitolul 5

411 zile

Am auzit prima oară melodia *Tuxedo Junction* în 1941. Eram în Poliția Militară din Colorado și făceam de gardă la baza aeriană de la Lowry Field. Cei mai mulți au impresia că Glenn Miller a făcut celebră melodia asta, dar, de fapt, a fost un șef de orchestră negru pe nume Erskine Hawkins. El a compus melodia și tot el a făcut din ea un hit. Melodia asta m-a însoțit pe toată perioada războiului, ca o coloană sonoră. După război, m-am întâlnit pentru prima oară cu Mary, viitoarea mea soție, și ne-am dus să-l vedem pe Erskine Hawkins la vechiul Earl Theater din Philadelphia.

Într-o noapte rece din decembrie 1941, am câștigat un concurs dansând pe ritmurile melodiei *Tuxedo Junction* în Denver Dance Hall. Imediat după aceea, la patru dimineața, eram într-un tren plin de soldați. Mă duceam pe Coasta de Vest să apăr California. Japonezii bombardaseră Pearl Harbor. Abia împlinisem 21 de ani și aveam 1,89 m. Patru ani mai târziu, când s-a terminat războiul, am fost lăsat la vatră cu o zi înainte să împlinesc 25 de ani; aveam 1,95 m. Crescusem 6 cm. Lumea uită ce tineri eram. Unii dintre noi erau încă în creștere.

Am făcut războiul ca pușcaș în Europa, în Divizia Thunderbird – Divizia 45 Infanterie. Se spune că, pentru un veteran, numărul mediu al zilelor de luptă efectivă este de 80. La terminarea

războiului, cei din armată mi-au spus că eu am 411 zile de luptă, ceea ce îmi dădea dreptul să primesc în plus 20 de dolari pe lună. Eu am fost unul dintre cei norocoși. Adevărații eroi, dintre care unii n-au luptat decât o zi, sunt și acum acolo. Cât eram de mare ca țință și în câte schimburi de focuri am fost implicat, niciodată nu m-a nimerit un glonț sau un șrapnel al germanilor. Am spus o mulțime de rugăciuni în tranșee, mai ales cât am stat blocat într-un adăpost din Anzio. Orice ar spune cineva despre copilăria mea, un lucru am învățat sigur din aceasta, și anume cum să am grijă de mine, cum să supraviețuiesc.

Cel mai greu mi-a fost să obțin de la Frank Sheeran informații referitoare la cele trăite de el în război. A durat doi ani până când a acceptat faptul că merită să discutăm despre ce i s-a întâmplat pe front. Apoi, discuția a devenit complicată și stresantă, cu multe opriri și reluări, atât pentru cel care, plin de respect, puneă întrebările, cât și pentru cel care, cu multă reticență, răspundea la ele.

Ca să mă ajute să înțeleg cele petrecute în război, Sheeran a făcut rost de Raportul de luptă al Diviziei 45 Infanterie, care avea 202 pagini și fusese emis cu câteva luni înainte de încheierea celui de-al Doilea Război Mondial. Cu cât aflam mai multe din raport și de la Frank însuși, cu atât îmi devenea mai limpede faptul că atunci, în lunga perioadă petrecută pe front, a învățat el să ucidă cu sânge rece.

În raport se spun următoarele: „Divizia 45 a plătit scump păstrarea tradiției noastre americane: a pierdut în luptă 21 899 de oameni.” Dacă ne gândim că o divizie completă are un efectiv de 15 000 de oameni, Frank Sheeran a văzut venind și dispărând zilnic soldați. În raport se afirmă că divizia a avut „511 zile de luptă”; asta înseamnă 511 zile de schimburi de focuri în

prima linie. Divizia Thunderbird a luptat cu vitejie din prima până în ultima zi a campaniei din Europa.

Cu câteva perioade de odihnă și refacere pe parcurs, soldatul Frank Sheeran, cu 411 zile de luptă, a participat la peste 80% din totalul „zilelor de luptă” ale diviziei. Sheeran a fost marcat tot restul vieții de împușcăturile și mutilările văzute zi de zi, întrebându-se când îi va veni și lui rândul. Nu toți oamenii sunt afectați la fel de un eveniment. Fiecare dintre noi are felul lui de a fi și fiecare dintre noi e suma experiențelor proprii de viață. Alți veterani de război cu care am discutat au rămas cu gura căscată când au auzit de 411 zile de luptă.

— Ar trebui să te caftesc, mi-a spus Charlie «Diggsy» Meiers.

Eram cu doi ani mai mare ca Diggsy și cu 30 cm mai înalt ca el. Eram prieteni din școala primară.

— Ce ți-am făcut? De ce vrei să mă cafești, Digs? l-am întrebat eu zâmbind și uitându-mă în jos la el.

— Ai avut un post bun în Poliția Militară; nu trebuia să lupți. Puteai să stai acolo, în State, tot războiul ăsta nenorocit. Ești nebun că te-ai transferat aici. Am știut întotdeauna că-ți lipsește o doagă, dar asta le întrece pe toate. Ai crezut că aici ne distrăm?

— Am vrut să văd puțină acțiune, am spus eu, simțindu-mă deja ca un idiot.

— Atunci, o să vezi acțiune.

S-a auzit o bubuitură ca de tunet și un obuz a traversat cerul suierând.

— Ce-i asta?

— Acțiunea ta.

Mi-a întins o cazma și mi-a zis:

— Ia.

— Asta pentru ce naiba e? l-am întrebat eu.

— Pentru tranșee. Apucă-te de săpat. Bine ai venit în Sicilia.

După ce am terminat de săpat, Charlie mi-a explicat că un proiectil care explodează împrăştie schije pe o traiectorie oblică, ascendentă. Te culci la pământ şi stai așa ca să treacă peste tine. Altfel, îţi taie pieptul în două. Când eram mici, eu aveam grijă de Diggsy, dar acum avea să fie invers.

Cum am ajuns cu cazmaua în mână în Sicilia, în 1943?

În august 1941, m-am înrolat în armată. Restul lumii era deja în război, dar noi eram neutri şi nu intraserăm încă în conflict.

Am făcut instrucţia de bază în Biloxi, statul Mississippi. Într-o zi, un sergent din sud ne-a spus nouă, recruţilor, că poate să-l bată măr pe oricare dintre noi şi că, dacă cineva e de altă părere, să facă un pas în faţă. Eu am făcut un pas mare în faţă, iar el m-a pus să sap haznale timp de cinci zile. Era doar o şmecherie menită să ne facă să-i respectăm gradul şi pe gradati în general. Ne pregăteau de război.

După instrucţia de bază, cei din armată s-au uitat la mine şi au considerat că sunt specimenul perfect pentru poliţia militară. Nu te întrebau dacă îţi place noua funcţie, iar, înainte să înceapă războiul, din Poliţia Militară nu aveai cum să pleci.

După Pearl Harbor însă, când războiul era în plină desfăşurare, te lăsau să pleci din poliţia militară dacă voiai să lupţi. Îmi plăcea ideea de a pica din cer direct în mijlocul luptei. Aşadar m-am înscris imediat în forţele aeropurtate şi am fost transferat la Fort Benning, în Georgia, unde erau instruiţi paraşutiştii. Eram într-o formă fizică foarte bună, așa că mi-a fost ușor să suport instrucţia rigidă a paraşutiştilor. Îmi plăcea ideea că, în sfârşit, o să am parte şi eu de ceva acţiune. După ce sari cu paraşuta, eşti pe cont propriu, depinzi mai mult de tine. Aveam impresia că sunt cineva, până când am sărit dintr-un turn în timpul instrucţiei şi mi-am dislocat umărul drept. Aterizasem prost şi nu aveai voie să faci decât o singură greşeală.

M-au scos din formație. Acum trebuia să merg la infanterie și să lupt pe jos.

În timpul ăsta, nicio autoritate sau disciplină militară nu m-a putut împiedica să intru în micile mele belele. Am dat dintr-o belea în alta în cariera mea militară. Am intrat în armată ca soldat și am ieșit după patru ani și două luni tot ca soldat. M-au mai avansat din când în când, dar, după aia, iar o făceam lată și mă retrogradau. Una peste alta, am avut 50 de zile de absență nemotivată, pe care le-am petrecut în mare parte bând vin roșu și alergând după italience, franțuzoaice și nemțoaice. N-am fost însă niciodată absent nemotivat când unitatea mea s-a întors în linia întâi. Dacă faci asta când compania ta se întoarce în luptă, poți să nu te mai duci deloc, fiindcă te împușcă ofițerii tăi; nici măcar nu trebuie să spună că au făcut-o nemții. Asta e dezertare.

În timp ce așteptam să fiu dus dincolo de ocean, m-au ținut la Camp Patrick Henry, în Virginia, și i-am întors vorba unuia dintre sergenții din sud, așa că m-au trimis la bucătărie să curăț cartofi. Cu prima ocazie, am cumpărat niște laxativ și l-am pus în vasul imens în care se pregătea cafeaua. Toată lumea s-a ales cu o diaree urâtă, inclusiv ofițerii. Din păcate, am fost singurul care nu s-a simțit rău și nu s-a prezentat la infirmerie. Au rezolvat misterul înainte să comande mai multă hârtie igienică. Ghici care deștept a ajuns să frece pe jos cu peria în baie?

Am pornit la 14 iulie 1943 spre Casablanca, în Africa de Nord, ca pușcaș în Divizia 45 Infanterie. Dacă divizia nu puteai să ți-o alegi, puteai să alegi în schimb o anumită companie dacă avea locuri libere. O companie are cam 120 de oameni. Biserica noastră din Philadelphia scotea un buletin informativ în care era trecut locul în care era staționat fiecare băiat din cartier, așa încât am știut că Diggsy e în Divizia Thunderbird. Am cerut să fiu repartizat în compania lui și mi s-a dat voie.

Nu însemna că urma să ajung sigur în plutonul lui, care avea 32 de oameni, sau în grupa lui, care avea opt oameni. Cu toate acestea am ajuns și am rămas împreună în aceeași grupă.

În toamna anului 1942, când recruții făceau încă instrucție de front în State și mai aveau până să plece, generalul George S. Patton li s-a adresat lui Diggsy și soldaților din Divizia 45 de pe scena unui teatru din Fort Devens, statul Massachusetts. Generalul Patton le-a spus băieților impresionabili din Divizia 45 – care plecaseră de acasă pentru prima oară și urmau să fie trimiși peste ocean să lupte și să moară – că el a hărăzit diviziei lor un rol special în acel război.

Iată ce spunea colonelul George E. Martin, șeful de stat-major al comandantului Diviziei 45 Infanterie:

[Generalul Patton] a avut multe de spus, totul fiind presărat cu expresii șocante, vulgare [...]. A povestit cum infanteriștii britanici care înaintau au ocolit pungile inamice, dar s-au trezit atacați din spate. Apoi, când britanicii s-au întors să curețe terenul de inamic, soldații germani au aruncat armele și s-au predat, ridicând mâinile sus. Dacă nouă ni s-ar întâmpla așa ceva, a spus generalul Patton, n-ar trebui să acceptăm predarea nenorociților ăloră, ci ar trebui să-i omorâm până la ultimul om.

Apoi ni s-a spus că divizia noastră va participa probabil la mai multe lupte decât orice altă divizie americană și că el vrea ca germanii să ne cunoască drept „Divizia Ucigașă”.

Un ofițer al diviziei respective prezent la fața locului spunea că, într-un alt discurs, rostit la 27 iunie, în Africa de Nord, la Alger, Patton le-a zis soldaților din „Divizia Ucigașă”:

[...] Să ucidem și iar să ucidem. Cu cât vom ucide mai mulți, cu atât mai puțini vom avea de ucis mai târziu, iar divizia o va duce mai bine pe termen lung. [...] A spus că, cu cât

vom lua mai mulți prizonieri, cu atât vom avea de hrănit mai mulți oameni și că să nu ne jucăm cu prizonierii. A spus că singurul german bun este cel mort.

Un alt ofițer care a ascultat discursul spunea următoarele despre poziția lui Patton referitoare la uciderea civililor:

A spus ceva de genul că, dacă orașenii insistă să rămână în apropierea câmpului de luptă și sunt inamici, trebuie să-i ucidem fără milă și să-i dăm la o parte din drum.

După ce mi-am săpat tranșeea, Diggsy mi-a spus că au izbucnit două scandaluri mari. Toată lumea îi ura pe lunetiști. Ambele tabere îi urau pe lunetiști, iar dacă prindeai unul, puteai să-l ucizi pe loc. Avusese loc un schimb de focuri lângă aerodromul Biscari și niște americani fuseseră omorâți. Când s-au predat vreo 40 de soldați italieni, ai noștri nu și-au putut da seama care dintre ei a tras, așa că i-au aliniat și i-au împușcat pe toți. Apoi, un sergent a luat vreo 30 de prizonieri și i-a dus în spatele liniei frontului. După ce s-au îndepărtat puțin, a luat o mitralieră și i-a terminat. Asta mi-a atras atenția la fel ca proiectilul care zburase șuierând peste capetele noastre. Prin urmare trebuia să te gândești de două ori înainte de a te preda dacă aveai să ajungi vreodată în situația respectivă.

În ultimul discurs adresat Diviziei 45 Infanterie în august 1943, după succesele obținute în Sicilia, un discurs rostit în aer liber, Patton le-a spus soldaților și ofițerilor: „Divizia voastră este una dintre cele mai bune, dacă nu cea mai bună din istoria armatei americane.” Prin aceste cuvinte de laudă, Patton își reafirma încrederea în soldații lui din „Divizia Ucigașă”, care se comportau așa cum voia el să se comporte și așa cum le ordonase în discursurile anterioare.

În perioada în care el le adresa aceste cuvinte soldaților din Divizia 45, doi dintre camarazii lor erau judecați de curtea marțială pentru crimă. Căpitanul John T. Compton dăduse ordin unei grupe de pușcași să ucidă circa 40 de prizonieri de război neînarmați, dintre care doi erau civili, în urma unei lupte de cucerire a aerodromului Biscari din Sicilia, desfășurate la 14 iulie 1943. Într-un alt incident, sergentul Horace T. West mitraliasa personal 36 de prizonieri neînarmați în aceeași zi, după aceeași luptă.

În jurnalul lui, la 15 iulie 1943, adică la o zi după săvârșirea acestor crime, Patton scria:

[Generalul Omar] Bradley – un om extrem de loial – a venit foarte surescitat în jurul orei 9.00 să-mi raporteze că un căpitan din Unitatea Regimentară 180, Divizia 45 [din care făcea parte Sheeran] a luat în serios ordinul meu de a-i ucide pe soldații care continuau să tragă după ce ajungeam la 200 m de ei și a omorât cu sânge rece vreo 50 de prizonieri, pe care îi și aliniase, ceea ce a fost o greșeală și mai mare. I-am spus că era probabil o exagerare. În orice caz, i-am zis să-i transmită ofițerului respectiv să susțină că cei uciși erau lunetiști și că încercaseră să fugă sau ceva de genul acesta, pentru că, altfel, presa lua foc, iar civilii își ieșeau din pepeni.

Generalul Omar Bradley, egal în grad cu Patton, nu a făcut asta. Bradley nu a vrut să mușamalizeze cazul, iar, în urma anchetei, căpitanul și sergentul au fost acuzați de crimă.

Căpitanul John T. Compton a fost judecat de un tribunal militar, dar a fost achitat pe motiv că nu a făcut altceva decât să urmeze ordinul explicit dat de Patton Diviziei 45, de a-i ucide pe prizonieri cu sânge rece.

Sergentul Horace T. West a fost și el judecat pentru crimă de un tribunal militar, invocând, în apărarea sa, același motiv ca și căpitanul Compton. Un locotenent a depus mărturie în favoarea lui, spunând că, în noaptea de dinaintea invadării

Siciliei, locotenentul-colonel William H. Schaefer a vorbit la megafonul navei și le-a amintit soldaților cuvintele lui Patton, conform cărora nu aveau să ia niciun prizonier.

Sergentul Horace T. West însă a fost condamnat la închisoare pe viață. Valul de proteste care a urmat după achitarea unui ofițer și condamnarea unui gradat pentru fapte în principiu identice, comise în aceeași zi, după aceeași bătălie, în aceeași campanie și din aceeași Divizie 45 a avut ca rezultat eliberarea imediată a sergentului și retrimiterea lui pe câmpul de luptă, unde a servit ca soldat. La patru luni după achitare, căpitanul Compton a fost împușcat mortal în timp ce se apropia de niște soldați germani care fluturau steagul alb.

Au circulat zvonuri referitoare și la alte atrocități care ar fi avut loc în Sicilia. În cartea lui intitulată *General Patton: A Soldier's Life*, Stanley P. Hirschson îl citează pe un jurnalist britanic foarte cunoscut la vremea aceea, care fusese martor la uciderea a circa 60 de prizonieri aduși în două autobuze, dar care a ales să nu dezvăluie povestea după ce Patton i-a dat cu vântul său că va pune capăt tuturor atrocităților. Jurnalistul însă i-a povestit unui prieten, iar acesta a făcut un memoriu în care a relatat evenimentele. În memoriu se spunea: „Discursul crud rostit de Patton și cuvintele folosite de el în ordinele date înainte de debarcarea în Sicilia au fost interpretate ad litteram de soldații americani, în special de cei din Divizia 45.”

În ziua aceea, mai târziu, Diggsy m-a întrebat de un zvon pe care îl auzise de la un amic din cartierul nostru, cu care se întâlneau pe front și care îi spusese că eu m-am înrolat fiindcă Yank a lăsat o fată gravidă și a dat vina pe mine. Închipuie-ți, eu mă aflam la celălalt capăt al lumii și se bârfea pe seama mea. Mi-am dat seama că Yank, care era la colegiu undeva, se ținea în continuare de glume.

Capitolul 6

Am făcut ce trebuia să fac

Din punctul meu de vedere, cel mai ușor a fost în Sicilia. Italienii erau niște soldați îngrozitori. Nemții îi țineau pe italieni pe poziție. Noi avansam și, uneori, soldații italieni efectiv stăteau acolo în poziție de drepti, cu bagajul pregătit. Pe când mă aflu în Sicilia, Mussolini a capitulat, iar nemții au preluat ostilitățile de la italieni. Sicilienii erau oameni foarte prietenoși. După ce i-am alungat pe nemți, am apucat să văd Catania, unde, la fiecare casă, erau spaghetti puse pe frânghie la uscat. După război, Russell Bufalino a fost încântat când a aflat că am trecut exact prin orașelul lui.

Primul amic pe care mi l-am făcut era un individ dur din grupa noastră, care venea din partea evreiască a Brooklyn-ului. Îl chema Alex Siegel. Ne-am fotografiat împreună în Sicilia, eu sprijinindu-mi brațul pe umărul lui, dar, după o lună, a fost ucis într-un atac aerian petrecut la Salerno.

Salerno e un orașel situat mai jos de Napoli, pe coasta de vest a Italiei. În septembrie 1943, am sărit în mare din nava cu care debarcam. Proiectilele germanilor explodau peste tot în jurul nostru. Debarcarea de la Salerno a fost cea mai groaznică dintre cele trei la care am participat. Cine reușea să ajungă pe mal, avea misiunea să înainteze cam 1 000 m cu scopul de a crea un cap de pod. Fiecare soldat avea în raniță o cazma, așa

că am început să săpăm. Oricât ai fi de obosit, când auzi artileria inamică, sapi de mama focului.

Poziția noastră era lovită de la sol de artilerie și din aer de avioanele germane. Când vedeai că vin spre tine soldații germani, trăgeai cu pușca. Știu că am tras și eu. Știu că m-am întrebat de ce naiba m-am oferit voluntar ca să fac asta, dar nu-mi amintesc când am tras pentru prima oară într-un soldat inamic la Salerno.

Aproape că îi împinseserăm pe germani de pe plajă. Știu însă că am rămas acolo, cum a rămas toată lumea. Toți erau speriați. Unii nu vor să recunoască. Nu contează însă dacă recunoști sau nu, tot ești speriat.

În jurnalul de operații este citat un general aflat acolo, de la o altă divizie, care a spus: „Divizia 45 i-a împiedicat pe germani să-i împingă în mare pe invadatorii aliați.”

Când marina noastră a început să folosească artileria grea, germanii s-au retras din bătaia tunurilor. Asta ne-a dat posibilitatea să ne mișcăm; am înaintat pe plajă și ne-am unit cu alte divizii, îndreptându-ne spre nord.

Pușcașii făceau orice li se spunea. Dacă nu executai un ordin, puteau să te împuște în mod automat, pe loc. Jimmy Hoffa n-a fost în armată. A făcut ce-a făcut și a stat deoparte. În luptă, înveți repede ceea ce nu știai până atunci; anumite reguli sunt stricte și nimeni nu e mai presus de ele. Înainte, nu prea eram obișnuit să execut ordine, dar acolo am învățat să le execut, altfel o păteam.

Sheeran era acolo și executa ordinele din cauza „răului și epuizării care cuprinsese trupele” în „luptele epuizante, sfâșietoare desfășurate pe un teren greu”, cum se afirmă în

jurnalul de operații, în ofensiva desfășurată spre nord, dinspre Salerno spre Venafro. A venit apoi repede „suferința provocată de o campanie de iarnă desfășurată în recea imensitate” a Munților Apenini, sub focul armelor germane care păzeau mănăstirea de la Montecassino.

Am înaintat către nord, dinspre Napoli spre Roma, și, în noiembrie 1943, am ajuns la poalele munților, unde am început să fim bombardați de germanii care erau sus, pe înălțimile care înconjurau Montecassino. Am fost imobilizați acolo peste două luni. Pe Montecassino era o mănăstire pe care germanii o foloseau ca post de observație, așa că vedeau fiecare mișcare pe care o făceam. Era o mănăstire veche, iar unii nu voiau să fie bombardată. Când au bombardat-o în sfârșit, a fost și mai rău, fiindcă, acum, germanii erau apărați de dărâmături. În ianuarie 1944, am încercat să-i atacăm pe germani, dar am fost respinși. Uneori, noaptea, patrulam cu gândul de a prinde un soldat german și de a-l interoga. De cele mai multe ori însă, noaptea nu făceam altceva decât să ne ferim de ploaie și de proiectilele nemților.

În momentul acela, am învățat să nu mă apropii de prea mulți oameni. Ajungi să simpatizezi pe cineva, apoi vezi cum este omorât. Vine în locul lui un puști de 19 ani și, până să i se usuce bocancii, a și murit. Nu are cum să nu te afecteze psihic. Eram apropiat de Diggsy și atât. Mi-a fost destul de greu să-l văd și pe el împușcat de două ori.

Apoi a venit partea cea mai urâtă. Au hotărât să ne trimită pe câțiva la odihnă undeva lângă Napoli, la Caserta. Acolo fusese palatul regelui Italiei. Am dus-o bine vreo zece zile, după care am pornit-o cu nava de desant spre Anzio. Era un orașel de pe coastă, situat la nord de aliniamentul german de la Montecassino, dar la sud de Roma. Ideea era să atacăm flancul

apărării germane ca să dăm posibilitatea grosului trupelor noastre să facă o breșă la Montecassino.

Divizia 45 a fost retrasă din atacurile nereușite și costisitoare date de Aliați la Montecassino și trimisă să deschidă un alt front în flancul apărării germane; așa a avut loc invazia cu mijloace amfibii de la Anzio. Despre retragerea Diviziei 45 de la Montecassino, generalul Mark Clark scria: „În ultimele 72 de zile, Divizia 45 Infanterie a fost angajată permanent, în condiții extreme, în lupta împotriva unor puternice forțe inamice.” Generalul Clark remarca „gerul cumplit, umezeala și tirul aproape neconținut al artileriei și obuzierelor inamice” la care a fost supusă Divizia 45 – și, împreună cu ea, soldatul Frank Sheeran – la Montecassino. Ce nu știa generalul era că lua Divizia 45 din tigia de la Montecassino și o ducea direct în focul iadului de la Anzio.

Înainte de o bătălie sau de o debarcare, ai o ușoară stare de încordare. Odată ce încep împușcăturile, ea dispare. Nu ai timp să gândești. Pur și simplu, faci ce trebuie să faci. După bătălie înțelegi ce s-a întâmplat.

I-am luat prin surprindere pe germani pe plaja de la Anzio și am făcut vreo 200 de prizonieri. A fost liniște în primele 24 de ore în care ne-am depărtat de plajă, dar, în loc să continuăm înaintarea, generalul care ne comanda a crezut că e vorba despre o capcană. S-a hotărât să fie prudent și să aștepte ca tancurile și artileria noastră să fie debarcate. Această întârziere le-a dat timp germanilor să-și așeze pe poziții tancurile și artileria deasupra noastră și să sape tranșee, astfel încât să ne poată ține pe loc și să împiedice debarcarea tancurilor și artileriei noastre.

După cum spunea sir Winston Churchill și în ciuda dorinței lui de a nu se fi întâmplat așa, „acum a venit dezastrul. [...] Lucrările de apărare de la capul de pod luau amploare, dar ocazia pentru care se muncise atât de mult dispăruse”. Hitler a adus întăriri semnificative, i-a imobilizat pe Aliți și a ordonat armatei sale să elimine ceea ce el numea „abcesul” de la Anzio, capul de pod creat de Aliți.

Apoi au venit artileria lor grea și avioanele care ne mitraliau. A trebuit să săpăm tranșee adânci, fiindcă tranșeele folosite pentru tragere nu ne erau de niciun ajutor. Am ajuns să facem cu cazmaua adăposturi adânci de vreo 2,5 m. Ieșeam din ele pe scări de lemn și puneam scânduri și crengi de copaci deasupra ca să ne protejăm de ploaie și să oprim schijele obuzelor care cădeau încontinuu.

Am stat așa, sub atac permanent, patru luni bune. Nu puteai să ieși din adăpost pe timpul zilei, că te ciuruiau. Oricum, unde puteai să te duci? Îți încercai norocul și ieșeai noaptea să te ușurezi sau să-ți golești casca de urină, dacă în timpul zilei nu puteai să te ții și făceai în ea. Mâncai rația din cutie. Nu puteai primi mâncare gătită. Germanii bombardaseră navele noastre de aprovizionare. Jucai cărți și povesteai ce o să faci după război. Și, mai mult ca orice, te rugai. Nu conta cine erai sau cine credeai tu că ești, te rugai. Am spus de nenumărate ori *Ave Maria* și *Tatăl nostru*. Promiteai să nu mai păcătuiești niciodată dacă scăpai de acolo cu viață. Jurai să renunți la femei, la vin, la înjurături, la orice pentru a-ți fi ascultate rugăciunile.

Cel mai rău era noaptea, când se trăgea cu un tun pe care noi l-am poreclit Anzio Express. Era o piesă uriașă de artilerie pe care germanii o camuflau ziua ca să n-o găsească avioanele noastre. O țineau pe o linie de cale ferată de lângă Roma. O aduceau și o așezau pe poziție după lăsarea întunericului, când

avioanele noastre erau la sol, și trăgeau în noi foc după foc. Proiectilul suna ca un vagon de marfă care trecea pe deasupra capului. Sunetul era atât de puternic și de înfricoșător, încât te demoraliza de fiecare dată când îl auzai; încercai să nu te gândești prea mult că niște amărâți de soldați, aflați nu departe de tine, urmau să încaseze proiectilul acela și să fie făcuți praf, așa încât nu avea să mai rămână din ei nicio parte care să fie trimisă acasă, familiei. Iar tu puteai să fii următorul.

Făceai de gardă la 100 m de perimetru, într-un avanpost, pentru ca ceilalți băieți să poată dormi puțin, dar nu prea s-a dormit în acele patru luni. Am găsit locuri mai bune în care preferam să mă aflu decât să stau în avanpostul acela toată noaptea. Noaptea e întotdeauna mai înfricoșătoare ca ziua. Chiar și fără Anzio Express, se trăgea în tine toată ziua cu armament obișnuit. Nervii îți sunt zguduiți și faci mari eforturi să nu începi să tremuri cu totul. Te afectează, dacă nu cumva ești complet țicnit. De două ori au atacat germanii poziția noastră încercând să ne alunge de pe plajă, dar am rezistat.

În jurnalul de operații se afirmă că Divizia 45 a fost „făcută fărâme” de tentativele germanilor de a „lichida capul de pod”. Această perioadă, în care atacurile germane au fost respinse, a fost urmată de „câteva luni bune de rezistență și așteptare” la Anzio, când au avut loc bombardamente neîncetate, iar Aliații au pierdut peste 6 000 de oameni. În mai, forța principală, care se aflase în impas, a străpuns apărarea germană la Montecassino. La sfârșitul lunii, 150 000 de soldați, epuizați, dar fericiți, au ieșit din adăposturile de la Anzio și au făcut joncțiunea cu forța principală care avansa spre Roma dinspre sud. Între timp, la 6 iunie, Aliații au debarcat în Normandia și au deschis un alt front.

Am pătruns în Roma fără luptă. Roma era ceea ce se numea un oraș deschis, adică niciuna dintre părți nu putea să-l bombardeze, dar, pe ici, pe colo, se mai bombarda. La Roma am văzut pentru prima oară cafenele pe trotuar. Stăteam acolo și ne relaxam, mâncam și beam puțin vin. Am văzut primele italiene blonde din Roma plimbându-se pe lângă cafenele. Am avut și câteva aventuri. Nu era greu. Noi primeam ciocolată, cutii de brânză și ouă tocate la conservă. Nu-ți trebuia mai mult. Oamenii nu aveau nimic, așa că nu poți să le judeci moralitatea. Legăturile cu localnicele erau interzise prin regulament, dar ce puteau să ne facă, să ne trimită în linia întâi, într-un batalion disciplinar?

Ne-am bătut o vreme cu germanii în Italia, după care ne-au urcat pe o navă de desant și am invadat sudul Franței la 14 august 1944, în cadrul Operațiunii Dragonul. Am întâmpinat ceva rezistență când am debarcat. A fost mai mult o hărțuire decât o luptă adevărată. Dar focul de armă e foc de armă. Și două împușcături e rău.

Când alergam pe plaja de la St. Tropez, am crezut că am fost împușcat. M-am uitat în jos și am văzut roșu pe toată uniformă mea. Am strigat după doctor, iar locotenentul Kavota, din Hazleton, statul Pennsylvania, a venit în fugă la mine și a țipat: «Nenorocitul, ăsta-i vin. Nu ești împușcat. Scoală-te și mișcă-te. Ți-au găurit bidonul.» Bun băiat.

În sfârșit, i-am respins pe germani și am intrat în Alsacia și Lorena, care este în parte franceză, în parte germană. Aveam un amic din Kentucky căruia îi spuneam Pope. Era un soldat al naibii de bun. Nu poți să zici că tipul ăsta sau ăla e un laș. Poți doar să înțelegi niște lucruri. În Alsacia și Lorena l-am văzut pe Pope scoțându-și un picior de după pom ca să fie rănit și să-l trimită acasă; numai că a venit un obuz și i-a luat tot piciorul. A supraviețuit și a plecat acasă olog.

Băieții o mai luau razna când era vorba despre prizonieri. Îi vedeai pe germanii ăia tragând în tine, încercând să te omoare și aruncându-i în aer pe camarazii tăi, iar acum aveai ocazia să te răzbuni, în vreme ce ei voiau să se predea. Unii o luau în nume personal. Poate nu înțelegeai ce spuneau. Sau, dacă îi capturai în viață și îi duceai în spatele frontului, poate încercau să fugă. Nu este vorba despre un masacru. Dacă aveai foarte mulți prizonieri, îi duceai acolo, dar dacă aveai cinci-șase sau mai puțini, făceai ceea ce trebuia să faci și ceea ce se aștepta toată lumea să faci. Locotenentul mi-a dat o grămadă de prizonieri să mă ocup de ei, iar eu am făcut ce trebuia să fac.

Într-un schimb de focuri din Alsacia, Diggsy a fost împușcat în spate când eram pe la jumătatea unui deal. Medicii l-au luat și au pornit cu el la vale. Eu nu mai eram așa de sensibil la vremea aia, dar trebuie să spun că am fost emoționat să-l văd pe micul Diggsy împușcat pe dealul ăla. I-am văzut pușca în locul în care a căzut. Nu trebuia să-ți lași pușca acolo. Cred că mi-am pierdut capul sau așa ceva. Le-am spus camarazilor să mă acopere, m-am târât și am luat pușca lui Diggsy. Când am coborât cu toții de pe deal, Diggsy mi-a zis: «Ești nebun. Puteai să mori din cauza puștii ăsteia nenorocite.» Eu i-am spus: «A, dar germanii nu și-au dat seama că sunt mai mulți ca noi.» A fost a doua oară când l-am văzut împușcat.

În Alsacia și Lorena am auzit că germanii au lansat o contraofensivă disperată în nord, într-o pădure din Belgia, ca să oprească înaintarea noastră. Era așa-numita Ofensivă din Ardeni. Germanii avansau într-o pungă și a trebuit să fie trimise trupe aliate de pe frontul sudic spre a întări frontul nordic. Compania noastră a fost lăsată să acopere tot frontul de sud, ceea ce însemna că 120 de oameni acopereau un front care ar fi trebuit să fie acoperit de o divizie cu 10 000–15 000 de oameni.

Nu am putut face altceva decât să ne retragem. Am mers toată noaptea de revelion a anului 1945. Am văzut cum francezii din Alsacia dădeau jos steagurile americane de la case și puneau la loc steagurile germane. În scurtă vreme însă ne-au venit întăriri, am devenit mai puternici și am pătruns în partea germană a Alsaciei.

De acolo, am înaintat spre lagărele de concentrare din Masivul Harz. Într-o noapte, am interceptat un grup care ducea cu ajutorul catârilor hrană caldă gărzilor germane de pe munte. Am mâncat ce am vrut și restul am spurcat cu resturile noastre. Pe nemțoaice le-am lăsat în pace. Erau ca femeile noastre din armată. Ele făcuseră mâncarea. Le-am lăsat acolo pur și simplu. Dar catării erau conduși de câțiva soldați germani. Nu aveam de gând să-i ducem jos și nici nu puteam să-i luăm cu noi pe munte, așa că le-am dat cazmale și i-am pus să-și sape câte o groapă nu prea adâncă. Te gândești de ce ar vrea cineva să-și sape groapa, dar bănuiesc că te agăți de o speranță, că poate oamenii cu pușca se vor răzgândi, că vor veni, poate, ai tăi cât timp sapi tu sau că, dacă ești cooperant și îți sapi groapa, o să mori mai ușor, fără să suferi. La vremea aia, nu mă gândeam decât că fac ce trebuie să fac.

Din Masivul Harz am făcut la dreapta și am luat-o direct spre sudul Germaniei, am ocupat orașul Bamberg și apoi Nürnberg. Orașul ăla fusese distrus, practic, de bombardamente. La Nürnberg își ținea Hitler marile adunări. Toate simbolurile naziste care rămăseseră după bombardamente au fost distruse sistematic.

Obiectivul nostru era München, orașul din Bavaria în care, într-o berărie, Hitler își începuse ascensiunea. Pe drum însă, am făcut un popas și am eliberat lagărul de concentrare de la Dachau.

În jurnalul de operații se afirmă că în lagăr erau „în jur de 1 000 de cadavre. [...] Camera de gazare și crematoriile erau așezate unele lângă altele. Îmbrăcămintea, încălțăminte și cadavrele erau aranjate în grămezi.”

Auziserăm zvonuri despre atrocitățile săvârșite în lagăre, dar nu eram pregătiți pentru ce vedeam și pentru duhoarea de acolo. Așa ceva îți rămâne imprimat în minte pentru totdeauna. Imaginea aceea și mirosul pe care îl simți pentru prima oară nu mai dispar niciodată. Comandantul lagărului, un german tânăr și blond, și toți ofițerii acestuia au fost urcați în jeepuri și duși de acolo. Am auzit focuri de armă în depărtare. Ne-am ocupat imediat de toți ceilalți – la Dachau erau vreo 500 de soldați germani. Câțiva supraviețuitori ai lagărului care mai aveau putere au împrumutat arme de la noi și au făcut ce trebuiau să facă. Și nimeni n-a avut vreo tresărire când s-a făcut asta.

Imediat după aceea, am mers mai departe și am ocupat orașul München, iar peste vreo două săptămâni, războiul din Europa s-a terminat cu capitularea necondiționată a Germaniei.

După atâția ani, când am răscolit toate aceste amintiri, am început să visez iar lupte, numai că în visele mele au apărut și lucruri pe care am început să le fac pentru anumiți oameni după război.

Am fost lăsat la vatră la 24 octombrie 1945, cu o zi înainte să împlinesc 25 de ani, dar asta numai după calendar.

Capitolul 7

Întoarcerea în America

Printr-o coincidență, am dat peste fratele meu mai mic, Tom, pe chei în Le Havre, în Franța, în octombrie 1945. Războiul se terminase și amândoi ne întorceam la Philadelphia, dar cu vapoare diferite. Tom nu luptase prea mult. I-am spus: «Salut, Tom.» «Salut, Frank, a zis el. Te-ai schimbat! Nu mai ești același frate pe care îl știam înainte de război.» Știam exact ce vrea să spună. Așa se întâmplă după 411 zile de luptă. El citea asta pe fața mea, poate în privirea mea.

Gândindu-mă la ce mi-a spus fratele meu pe chei în Le Havre, mă întreb dacă nu cumva vedea în sufletul meu. Știam și eu că era schimbat ceva la mine. Nu mă mai interesa nimic. Făcusem, practic, tot războiul; ce rău mai putea să-mi facă cineva? Undeva, departe de țară, devenisem încordat și niciodată nu m-am mai relaxat. Te obișnuiești cu moartea. Te obișnuiești cu omorurile. Sigur, te duci și te distrezi, dar și distracția are o limită. Nu mă vait, fiindcă am fost unul dintre cei care au avut norocul să se întoarcă întregi. Dar dacă nu m-aș fi oferit voluntar, n-aș fi văzut niciodată ce am văzut și n-aș fi făcut nimic din ce a trebuit să fac. Aș fi rămas în State ca polițist militar și aș fi dansat toată ziua.

Venind de peste ocean, pășești pe țărnișă și, peste tot unde te uiți, vezi americani. Niciunul nu poartă uniformă și vorbesc englezește. Atunci îți crește mult moralul.

Armata îți dă 100 de dolari pe lună timp de trei luni. Cei care nu au fost în război par să fi luat toate slujbele bune, iar tu trebuie să te întorci de unde ai plecat și să încerci s-o iei de la capăt. M-am dus la părinții mei, în Philadelphia, și m-am întors la Pearlstein's, s-o iau de la capăt cu ucenicia. Dar nu am suportat să stau închis în atelier după atâta vreme în care am trăit sub cerul liber în străinătate. Familia Pearlstein s-a purtat frumos cu mine, dar eu nu am suportat să lucrez sub supraveghere și, după două luni, am plecat.

De multe ori, mă trezeam dimineața în America uimit că eram într-un pat. Aveam coșmaruri toată noaptea și nu-mi dădeam seama unde mă aflu. Îmi lua mult timp să-mi revin, fiindcă nu-mi venea să cred că sunt într-un pat. Ce căutam în pat? După război, niciodată n-am dormit mai mult de trei-patru ore pe noapte.

Pe vremea aceea, nu se obișnuia să se vorbească despre asta. Nu se știa nimic despre sindromul războiului, dar îți dădeai seama că ceva s-a schimbat. Începci să nu-ți amintești nimic de acolo, dar amintirile reveneau. Ai făcut toate tâmpeniile, ai omorât cu sânge rece, ai distrus bunuri, ai furat tot ce ai vrut, ai băut vin și ai avut câte femei ai vrut. Ai trăit tot timpul cu primejdia de a-ți pierde viața, o mână sau un picior. Nu îți permiteai să riști. De multe ori, aveai o fracțiune de secundă să te hotărăști să fii judecător, jurat și călău. Aveai doar două reguli pe care trebuia să le respecti. Trebuia să te întorci la unitate când grupa ta se întorcea în linia întâi. Trebuia să te supui unui ordin direct primit în luptă. Dacă încălcai una dintre aceste reguli, puteai să fii executat pe loc. Altfel, făceai caz de autoritate. Pierdeai moralitatea pe care ți-o formaseși în viața civilă și o înlocuiai cu regulile tale. Îți creai un fel de platoșă groasă, de parcă erai îmbrăcat în plumb. Erai mai speriat decât ai fost vreodată în viața ta. Făceai anumite chestii, câteodată, poate

impotriva voinței tale, dar le făceai, iar dacă stăteai acolo destul timp, ajungeai să nici nu te mai gândești la ele. Le făceai cum te scarpina în cap când te mânca.

Văzuseși cele mai nenorocite lucruri. Cadavre scheletice așezate ca buștenii într-un lagăr de concentrare; băieți cărora abia le dădea mustața, care mințeau în legătură cu vârsta lor ca să meargă în război și pe care îi vedeai apoi murind; până și camarazii de vârsta ta zăceau morți în noroi. Închipuie-ți ce simți când vezi un singur mort într-o capelă funerară; acolo vedeai mort după mort.

M-am gândit de multe ori la moarte după ce m-am întors acasă. Toată lumea se gândește. Pe urmă m-am gândit: de ce să-ți faci atâtea griji? Nu ai niciun control asupra ei. Am ajuns la concluzia că toți venim pe lume cu două date deja stabilite: ziua în care ne naștem și ziua în care ne ducem. Nu ești stăpân nici pe una, nici pe cealaltă, așa că „ce va fi, va fi” a devenit deviza mea. Am făcut războiul, deci ce mi se poate întâmpla? Nu mă mai interesa prea mult. Ce-o să fie, o să fie.

Am băut mult vin în străinătate. Consumam vinul cum consumă jeepul benzina. Am continuat să fac asta și după ce m-am întors acasă. Ambele soții s-au plâns că beau mult. De multe ori, am spus că, atunci când m-au băgat la pușcărie, în 1981, cei de la FBI mi-au salvat viața fără să vrea. Sunt numai șapte zile într-o săptămână, dar, înainte să fac pușcărie, eu beam opt zile pe săptămână.

În primul an când m-am întors acasă, am încercat diverse slujbe. Lucram la Bennett Coal and Ice de câte ori aveau nevoie de mine. Vara transportam gheață, două bucăți mari într-o cutie; mulți oameni nu aveau frigider după război. Iarna căram cărbuni pentru încălzire. Amuzant era faptul că prima mea slujbă a fost să curăț la ora șapte cenușa lăsată de cărbuni, iar acum ajunsesem să transport cărbuni. O lună am lucrat la

o firmă de mutări. Am stivuit saci de ciment la o fabrică de dimineața până seara. Am lucrat în construcții, ca muncitor. Orice găseam. Nu am jefuit nicio bancă. Am fost bodyguard și instructor de dans de societate la Wagner's Dance Hall, cu jumătate de normă marțea, vinerea și sâmbăta seara. Am păstrat slujba aia vreo zece ani.

Am avut prea multe slujbe ca să le mai țin minte pe toate. Îmi amintesc că, la un moment dat, trebuia să scot din cuptor umplutura fierbinte pentru o plăcintă cu afine și să o pun pe o bandă rulantă rece ca gheața. Cu cât amestecam mai mult umplutura, cu atât se răcea mai mult, înainte să ajungă în plăcintă. Șeful meu mă îndemna să amestec mai repede. Mi-a spus: «Te miști cam încet.» Am încercat să nu-l bag în seamă, dar el mi-a spus: «Ai auzit ce ți-am zis, băiete?» L-am întrebat cu cine naiba crede că vorbește. El a zis: «Cu tine vorbesc, băiete.» Mi-a zis că, dacă nu muncesc mai cu spor, o să-mi bage în fund unealta cu care lucram. Eu am zis că o să-i fac una și mai bună și o să-i înfig unealta aia în gât. Era un tip mare și negru. S-a repezit la mine. L-am pocnit și l-am trântit pe banda rulantă, inconștient. I-am îndesat în gură afine. Asta l-a terminat. A trebuit să vină polițaii să mă ia de acolo.

După asta, mama s-a dus la un senator pe nume Jimmy Judge. Mama avea niște relații în politică. Unul dintre frații ei era doctor în Philadelphia. Altul era persoană importantă în sindicatul sticlarilor și consilier municipal în Camden. El m-a băgat ucenic la Pearlstein's. În fine, într-o dimineață, când m-am trezit, mama a zis că a aranjat cu senatorul să intru în Poliția Statului Pennsylvania. Nu trebuia decât să trec de controlul medical. Aș fi vrut să-i fiu recunoscător, dar era ultima slujbă pe care mi-aș fi dorit s-o am, așa că nu m-am dus să-i mulțumesc senatorului. Peste ani, când i-am povestit asta avocatului meu, F. Emmett Fitzpatrick, mi-a zis: «Ce mai polițai ai

fi fost!» Eu i-am spus: «Da, unul bogat.» Viol, abuz asupra copiilor, chestii de-astea pentru care te arestează. Pentru altele, puteai ajunge la o înțelegere extrajudiciară.

Am încercat să fiu iar relaxat cum fusesem înainte de război, dar n-a mai ținut. Nu era nevoie de prea mult să mă provoace cineva. Luam foc imediat. Băutura mă mai liniștea. Pierdeam vremea cu cei din vechea mea gașcă. Și fotbalul mă mai ajuta un pic. Am jucat pentru Shanahan's la interceptare și în apărare. Vechiul meu prieten Yank Quin era fundaș ofensiv. Pe vremea aia, erau căști de piele, dar, cum aveam capul mare, nu mă simțeam bine cu ele. Așa că jucam cu un fes de lână pe cap, nu fiindcă făceam pe deșteptul, ci fiindcă era singurul lucru care îmi venea. Fără îndoială că, dacă m-aș fi născut mai târziu, în vremuri mai bune, mi-ar fi plăcut să ajung jucător profesionist de fotbal american. Nu eram doar mare. Eram un jucător foarte puternic, foarte rapid, foarte agil și inteligent. Toți coechipierii mei, în afară de unul, s-au dus. Cum am spus, toți suntem în fază terminală; numai că nu știm când se va termina. Ca toți tinerii, și noi am crezut că o să trăim veșnic.

Într-o după-amiază, am plecat câțiva în oraș să ne vindem sângele cu 10 dolari jumătate de litru, ca să facem bani de băutură. La întoarcere, am văzut afișul unui parc de distracții. Scrisa că, dacă rezistai trei runde cu un cangur, câștigai 100 de dolari. Era o afacere mai bună decât vânzarea sângelui. Așa că ne-am dus în parcul de distracții.

Aveau în ring un cangur dresat, cu mănuși de box. Amicii m-au pus să mă bat cu animalul. Un cangur are etichete din față scurte, așa că, mă gândeam eu, o să-l bat măcar. Îmi pun ei mănușile și încep să-l lovesc. Nu știam însă că un cangur are mandibula mobilă, iar când îl pocnești, creierul nu este afectat, iar animalul nu cade. Eu lovesc încet – cine ar vrea să facă rău unui cangur? Când am văzut însă că nu-l dovedesc, mi-am dat

drumul și i-am tras o directă de dreapta, una ca lumea. Cade cangurul jos, iar eu simt în ceafă o lovitură puternică, acolo unde mă pocnea tata de obicei. Mă scutur și încep să lovesc din nou animalul care țopăie în toate părțile, iar eu încerc să-mi dau seama cine a fost nemernicul care m-a pocnit pe la spate.

Vezi dumneata, un alt lucru pe care nu-l știam era că un cangur se apără cu ajutorul cozii. Are o coadă de 2,5 m cu care te plesnește în spate când îl dobori. Și cu cât îl pocneam eu mai tare, cu atât mai repede apărea coada lui în spatele meu. Nu i-am văzut niciodată coada venind pe la spate și n-am remarcat niciodată mănuașă de box din vârful ei. Avea o anvergură de 2,5 m de care eu nici nu știam.

De fapt, eram atent la o irlandeză drăguță, cu zâmbet încântător, aflată în tribune. Eu încercam să mă dau mare în fața ei. O chema Mary Leddy și o văzusem în cartier, dar nu vorbisem niciodată cu ea. În scurt timp, avea să-și schimbe numele în doamna Francis J. Sheeran, dar ea nu știa asta atunci, când stătea în rândul al treilea și râdea împreună cu ceilalți spectatori.

Între primele două reprize, amicii mei râdeau de se prăpădeau, dar eu nu știam de ce. Am intrat în ring pentru repriza a doua, care a fost cam la fel, doar că, de data asta, l-am doborât de două ori pe cangur – ceea ce nu era lucru ușor – și am fost pocnit în ceafă de două ori. Începeam să-mi pierd echilibrul după ce toată ziua băusem, îmi vândusem sângele și fusem pocnit în ceafă. Nu arătam prea bine nici pentru fata din rândul al treilea.

Între a doua și a treia repriză, i-am întrebat pe amicii mei ce se întâmplă. «Cine mă pocnește în cap?» Ei mi-au spus că arbitrul, fiindcă nu-i plac irlandezii. M-am dus la arbitru și i-am spus că, dacă mă mai pocnește o dată în ceafă, îl fac knockout. El mi-a zis: «Întoarce-te acolo și bate-te, bobocule.»

Am intrat din nou în ring cu un ochi la cangur și cu unul la arbitru. Spumegam de furie și l-am bușit tare pe cangur. M-a lovit așa de rău cu coada, că m-a durut capul trei zile. Am sărit la arbitru și l-am trântit la pământ. Oamenii lui au sărit în ring după mine, iar amicii mei au sărit după ei. Polițaii au avut mult de furcă în ringul ăla, încercând să facă ordine.

Am fost dus la Moko, cum i se spunea închisorii orășenești de la intersecția străzilor 10 și Moyamensing. Pe atunci te țineau un timp și îți dădeau drumul fără să te judece. Nu te băteau, decât dacă o căutai tu cu lumânarea. Îți făceau poze. Când au considerat că am fost pedepsit destul, mi-au dat drumul.

M-am dus direct acasă la Mary Leddy, am bătut la ușă și am invitat-o la plimbare. Am stabilit să ne ducem să vedem orchestra lui Erskine Hawkins la Earl Theater. Am fost împreună la un bal. Ea era o catolică foarte strictă, iar eu eram foarte respectuos. Avea un păr superb, castaniu-închis, și cea mai drăguță față de irlandeză pe care o văzusem vreodată. În plus, știa să danseze. În noaptea aia, mi-am pus în minte că asta e fata cu care o să mă căsătoresc. Voiam să mă așez la casa mea. Hoinărisem destul. Aveam intenții bune.

Se spune că fetelor bune le plac băieții răi. Contrastele se atrag. Mary mă iubea, dar familia ei mă ura. Credeau că sunt, cum se zicea, un pârlit de irlandez și presupun că ei se considerau niște irlandezi cu stare. Sau poate că au văzut ceva la mine, faptul că, oricât de mult mă străduiam eu, eram totuși prea imprevizibil pentru Mary a lor.

Mary se ducea la biserică în fiecare duminică, iar eu mă duceam cu ea. Chiar m-am străduit. În 1947, ne-am căsătorit la Biserica Mother of Sorrows, de unde fusesem dat afară ca băiat de altar fiindcă băusem vinul. Nici acum nu aveam o slujbă stabilă, luam de lucru unde puteam și munceam la Wagner's.

M-am dus la patru societăți financiare și am împrumutat de la fiecare câte 100 de parai ca să ne putem căsători. Apoi, când au venit agenții creditorilor, i-am convins să spună că nu m-au găsit. Unuia dintre aceștia i-a luat dosarul superiorul lui, care n-a mușcat momeala cu dispariția mea și și-a făcut apariția la Wagner's, spunând că-l caută pe Frank Sheeran. Nu știa că eu eram cel de la ușă. I-am zis să vină după mine, că-l duc la domnul Sheeran. A intrat după mine în baie, i-am tras una la corp și una în falcă și a picat. Nu l-am lovit cu piciorul. Voiam doar să priceapă că domnul Sheeran era prea ocupat ca să se întâlnească cu el în seara aia sau în orice altă seară. A priceput mesajul.

Mary avea o slujbă bună la Colegiul Farmaceutic din Philadelphia. Era secretară. La început, nu ne-am permis o casă a noastră și, ca mai toți prietenii noștri, am stat la părinții ei. Nu sfătuiesc pe nimeni să facă asta dacă poate să se descurce altfel. În seara nunții, am avut o petrecere acasă la părinții ei. Eu am băut cam mult și am declarat că o să dau înapoi toate cadourile primite de la rudele ei. Dacă ei nu mă voiau pe mine, nici eu nu voiam cadourile lor. Nici asta n-aș sfătui pe nimeni să facă. Încă îmi sărea ușor muștarul din cauza războiului.

Conform cazierului judiciar, primul meu proces adevărat a avut loc la 4 februarie 1947. Doi indivizi solizi aflați într-un tramvai au spus probabil ceva care nu mi-a plăcut ori s-au uitat la mine cum nu trebuia. Pe vremea aia eram foarte irascibil. Ne-am dat jos toți trei din tramvai să ne batem. Îi băteam pe amândoi când au apărut polițaii și ne-au spus să o tăiem de acolo. Cei doi indivizi au fost fericiți că au putut să plece. Eu le-am zis polițailor că nu plec nicăieri până nu-i termin. În clipa următoare mă băteam cu trei polițai. De data asta m-au ridicat pentru că am tulburat liniștea publică și m-am opus arestării. Aveam în buzunar un briceag. Așa că, pentru a plăti o cautiune mai mare, m-au acuzat și de posesie de arme albe.

Dacă aş fi avut de gând să folosesc o armă, nu aş fi folosit un briceag. Am plătit o amendă şi m-au eliberat condiţionat.

Am făcut economii şi n-am stat prea mult la familia Leddy, iar eu am căutat în continuare o slujbă mai stabilă. Am lucrat la Budd Manufacturing, unde se făceau piese pentru caroserie. Era muncă de sclavi, o adevărată măcelărie. Normele de protecţie a muncii erau ca şi inexistente. Nu trecea mult şi cineva îşi pierdea o mână sau un deget. Lumea de azi uită cât s-au străduit sindicatele să obţină condiţii acceptabile de muncă. Nu aveam chef să le donez un braţ celor de la firmă, aşa că am plecat şi de acolo, dar de slujba aceea aveam să-mi amintesc mai târziu, când am început să lucrez în sindicat.

Disperat să găsesc de lucru, am pornit-o la pas pe Girard Avenue, trecând pe la adevăratele măcelării. Am văzut un tip negru care căra bucăţi mari de carne şi le încărca într-un camion al companiei Swift's. L-am întrebat dacă e de lucru, iar el m-a trimis la un tip care m-a întrebat dacă cred că o să pot să car bucăţi mari de carne. Trei zile pe săptămână mergeam la sala de sport şi loveam în sacul de box, ridicam greutăţi şi jucam handbal. În plus, dădeam şi lecţii de dans. Aşa se face că am ridicat un sfert de carcasă ca pe un cotlet de porc şi am obţinut slujba.

Negrul era Buddy Hawkins şi am devenit prieteni. În fiecare dimineaţă, la micul dejun, Buddy lua trei înghiţituri de whisky Old Grand Dad şi mânca două plăcinte cu mere. Buddy mi-a făcut cunoştinţă cu Dusty Wilkinson, un negru puternic care luptase la un moment dat cu campionul Jersey Joe Wolcott*. L-a chinuit mult pe Wolcott. Dusty era băiat bun şi ne-am împrietenit. Era un bun luptător, dar nu-i plăcea să

* Pe numele său adevărat Arnold Raymond Cream (1914–1994), boxer profesionist american, campion mondial la categoria grea în 1951 şi 1952 (n. red.).

se antreneze. Lucra ca bodyguard la un club de dans al negrilor, Nixon Ballroom, și la un bar, Red Rooster, de la intersecția străzilor 10 și Wallace. Mă duceam pe acolo să stau cu Dusty la bar și să beau pe gratis.

Eu având un venit sigur și Mary fiind însărcinată, ea a putut să renunțe la slujbă și, în același timp, ne-am permis să ne mutăm la casa noastră. Am închiriat o casă în Upper Darby. Plăteam jumătate din chirie, iar, pentru restul, Mary avea grijă de fata proprietarei în timpul zilei.

Apoi a venit pe lume prima noastră fetiță, Mary Ann, care s-a născut de ziua lui Mary. Nu există un sentiment mai mare ca acesta. Am jurat să câștig cât mai mulți bani pentru familia mea. Fiind catolici, urma să avem atâția copii câți ne dădea Dumnezeu. Am făcut un botez frumos pentru Mary Ann, acasă la noi. A venit și Dusty, ceea ce nu se prea obișnuia în Philadelphia anului 1948. Philadelphia Phillies a fost ultima echipă importantă de baseball care a acceptat jucători de culoare.

După ce, o perioadă, am încărcat camioane, am primit, în sfârșit, o slujbă stabilă prin sindicat, lucrând ca șofer de camion la Food Fair. Am păstrat slujba aceea zece ani. De obicei, livram sferturi de carcasse și carne de pui. Dusty mi-a arătat cum să fac ceva bani în plus. Dădeam deoparte niște pui și, în locul lor, puneam gheață, astfel încât greutatea lăzilor să rămână aceeași. Treceam cu mașina pe la barul Red Rooster, iar Dusty aduna oameni care stăteau la coadă să cumpere pui. Îi vindea întregi, pui proaspeți la un dolar bucata, iar banii îi împărțeam pe din două. Dacă puneam deoparte 60 de pui, făceam 30 de dolari.

Fiica mea Peggy s-a născut după ceva mai mult de an, iar cu serviciul stabil de la Fair Food, cu a doua slujbă de la Wagner's și cu banii obținuți din vânzarea puilor, lucrurile stăteau bine în casa Sheeran. Mama lui Mary ne ajuta cu cei doi copii mici.

Apoi, pe parcursul a două seri, n-am mai fost la Wagner's Dance Hall și m-am dus la Nixon Ballroom, ca bodyguard împreună cu Dusty. Negresele se dădeau la mine ca să-și facă nubiții geloși, iar eu trebuia să-i liniștesc pe toți. Într-o zi, Dusty a avut o idee. Mi-a zis că bărbații încep să creadă că mi-e frică să mă bat din moment ce nu fac altceva decât să-i liniștesc. Așa că am făcut un plan; eu trebuia să bat în retragere, iar Dusty să pună pariu că aveam să-l caftesc pe individ. Nu știu dacă am făcut vreodată knockout pe cineva, dar cel mai bine este să lovești în locul în care mandibula se întâlnește cu urechea. Dacă îi prinzi cum trebuie, cad imediat. Mereu se agățau de tricoul meu în cădere și mi-l rupeau, așa că m-am înțeles cu Nixon să-mi dea, în fiecare seară, un tricou alb ca plată. În fine, eu și Dusty împărțeam banii din pariuri. Din păcate, n-a durat prea mult. În curând, n-au mai fost voluntari.

A treia fiică a noastră, Dolores, s-a născut în 1955. Eu și Mary ne duceam în fiecare duminică la biserică, iar copiii aveau slujba lor. Mary se ducea la novenă*, când se făcea, și se împărtășea. Mary era o mamă grozavă. Era tăcută, ca mama, dar le arăta afecțiune fetelor noastre. Pentru mine era greu, fiindcă niciodată nu mi s-a arătat afecțiune când eram copil. Am învățat acest lucru mai mult cu nepoții decât cu copiii mei. Mary le-a crescut pe fete. Niciuna dintre ele nu mi-a dat bății de cap cu purtarea. Nu datorită mie. Datorită atenției cu care le-a crescut mama lor, datorită felului în care le-a crescut.

O luam cu mine pe a doua fiică a mea, Peggy, la clubul lui Johnny Monk. Lui Mary Ann îi plăcea să stea acasă cu mama ei și cu fetița cea mică, Dolores. Johnny Monk era șef de circumscripție electorală. În localul lui se servea mâncare

* Rugăciuni speciale rostite de credinciosul catolic timp de nouă zile consecutive (n. red.).

foarte bună. Ne duceam acolo de revelion, cu toate că Mary nu bea alcool. Îi plăcea să meargă la picnic cu copiii și îi duceam la parcul de distracții Willow Grove. N-am fost mereu pe fugă. Când erau mai mici, ieșeam cu copiii. Am fost foarte apropiat de Peggy, dar acum nu mai vorbește cu mine, mai ales de când a dispărut Jimmy.

Situația s-a schimbat când am început să pierd timpul prin oraș. O parte dintre șoferii de la Food Fair erau italieni. Am început să ies cu ei în oraș, să merg în baruri și restaurante în care venea și un anumit gen de persoane. Am pătruns într-o altă lume.

Acum îmi pare foarte rău că am făcut asta. Nu eram un tată rău, dar am început să devin mai neglijent, iar Mary era o femeie prea bună și prea îngăduitoare cu mine. Apoi, la un moment dat, pur și simplu m-am lipit de acea lume și n-am mai venit acasă. Aduceam însă bani în fiecare săptămână. Dacă eu făceam bine, și Mary făcea bine. Am fost un egoist nenorocit. Am crezut că fac bine dându-le bani, dar nu le-am oferit copiilor din timpul meu. Nu i-am oferit soției mele destul timp. A fost altfel în anii '60, când m-am căsătorit cu a doua soție, Irene, și am avut-o pe cea de-a patra fată, Connie. Atunci eram cu Hoffa și cu sindicatul, aveam un venit constant, eram mai matur și stăteam mai mult acasă. Nu mai plecam cu diverse aranjamente. Aveam deja o situație.

La un moment dat, în anii '50, îmi amintesc că am văzut filmul *Pe chei* cu Mary și mă gândeam că sunt cel puțin la fel de rău ca personajul interpretat de Marlon Brando și că mi-ar plăcea ca, într-o zi, să intru și eu în sindicat. Cei de la Teamsters mi-au oferit un serviciu bun și sigur la Food Fair. Nu te concediau decât dacă te prindeau că furi. Altfel spus, te concediau dacă te prindeau că furi și puteau s-o demonstreze.

Capitolul 8

Russell Bufalino

În 1957, a ieșit la lumină mafia. A ieșit fără voia ei, dar a ieșit. Înainte de 1957, oamenii cu scaun la cap tot discutau dacă în America există o rețea organizată de gangsteri. Ani la rând, directorul FBI, J. Edgar Hoover, îi asigurase pe americani că nu există o astfel de organizație și folosisese cele mai prețioase resurse ale FBI ca să-i cerceteze pe cei suspectați de comunism. Dar, după publicitatea făcută mafiei în 1957, până și Hoover a trebuit să accepte. Organizația a fost supranumită „La Cosa Nostra”, adică „treaba noastră”, o sintagmă care fusese auzită în înregistrările făcute de autorități.

În mod paradoxal, Russell Bufalino, căruia nu-i plăcea publicitatea, a fost cel care a atras fără să vrea atenția publicului asupra mafiei în 1957. Russell Bufalino a pus umărul la organizarea faimoasei întâlniri a nașilor* de pe tot cuprinsul țării în localitatea Apalachin din statul New York, în noiembrie 1957. Întâlnirea fusese organizată pentru a evita problemele care ar fi putut apărea după ce nașul Albert Anastasia a fost asasinat în octombrie 1957 în timp ce stătea pe scaun în frizeria Hotelului Park Sheraton, din New York, cu prosopul fierbinte pe față.

* *Godfathers*, în engleză. Capii familiilor mafiotă (n. red.).

Întâlnirea de la Apalachin a făcut mai mult rău decât bine mafiei. Poliția din localitate avea bănuieli cu privire la activitatea mafiei din zonă și a făcut o descindere la casa în care se ținea întrunirea. Asta se întâmpla înainte ca toate legile referitoare la percheziția și reținerea suspectilor să fie schimbate de Curtea Supremă a SUA. 58 dintre cei mai puternici mafioți din America au fost arestați și ridicați de poliție. Alți 50 și ceva au scăpat fugind în pădure.

De asemenea, în 1957, publicul afla mai multe lucruri despre crima organizată de la televizor, unde se transmiteau ședințele Comisiei McClellan, creată de Senatul SUA cu scopul de a ancheta activitățile de crimă organizată. Americanii puteau vedea în direct, în alb și negru, ceea ce niciun ziar nu ar fi putut transmite: niște mafioți duri, care purtau inele cu diamante, se sfătuiau în șoaptă cu avocații lor, după care se întorceau în scaun cu fața la senatori și la consilierul lor, Bobby Kennedy, invocând, țăfnoși, al cincilea amendament la fiecare întrebare care li se punea. Majoritatea acestor întrebări conțineau o mulțime de acuzații de crimă, tortură și alte infracțiuni grave. Vorbele lor au intrat în cultura anilor '50: „Domnule senator, la sfatul avocatului meu, refuz respectuos să răspund la această întrebare, deoarece m-ar putea incrimina.” Și, normal, publicul lua răspunsul ca pe o recunoaștere a vinovăției.

Nicio decizie importantă a conducerii Cosa Nostra nu se lua fără aprobarea lui Russell Bufalino. Și totuși publicul nu știa nimic despre el înainte de întâlnirea de la Apalachin și de audierile Comisiei McClellan. Spre deosebire de mafioți de felul lui Al Capone sau Dapper Don, cărora le plăcea să se laude cu poziția lor, discretul Bufalino putea fi luat drept un simplu imigrant italian.

Bufalino s-a născut în 1903, în Sicilia și a primit numele de Rosario. În anii care au urmat întâlnirii de la Apalachin și

audierilor Comisiei McClellan, Departamentul Justiției din SUA aproape că a reușit să-i deporteze pe Bufalino și pe prietenul și aliatul lui, Carlos Marcello, capul crimei organizate din New Orleans. După ce a cumpărat biletele de avion și a făcut aranjamente să ia cu el o parte a banilor, Bufalino a reușit să anuleze în instanță hotărârea deportării lui.

Pentru că nu doreau să mai riște un proces cu Marcello, cei de la FBI l-au ridicat, pur și simplu, pe bunul prieten al lui Bufalino de pe străzile din New Orleans și l-au urcat într-un avion cu destinația Guatemala. Carlos avea certificat de naștere emis în Guatemala și, potrivit celor de la FBI, nu avea drepturile unui cetățean american. Furios la culme, Marcello a luat avionul înapoi și a reușit să scape și el de deportare în urma unui proces.

În ciuda presiunii exercitate de autorități, Bufalino a continuat să se ocupe de afacerile lui și să prospere. În raportul întocmit în anul 1980 de Comitetul pentru Crima Organizată din Pennsylvania, intitulat „Un deceniu de crimă organizată”, se preciza că, la vremea respectivă, „nu mai există clanuri infracționale precum Magadino [...] sau Genovese – membrii acestor familii se află acum sub controlul lui Russell Bufalino”.

Bufalino a fost identificat de Comisia pentru Crima Organizată din Pennsylvania drept partener din umbră al celui mai important furnizor de arme al guvernului SUA, Medico Industries. Russell Bufalino avea interese secrete legate de cazinourile din Las Vegas și conexiuni mai puțin secrete cu dictatorul cubanez Fulgencio Batista, răsturnat de la putere de Fidel Castro în 1959. Cu aprobarea lui Batista, Bufalino fusese proprietarul unui hipodrom și al unui cazinou important de lângă Havana. Bufalino a pierdut mulți bani și multe proprietăți, inclusiv hipodromul și cazinoul, când Castro i-a izgonit pe mafioți de pe insulă.

Cei de la revista *Time* au scris, în iunie 1975, cu o săptămână înainte de asasinarea lui Sam „Momo” Giancana la Chicago și cu o lună înainte de dispariția lui Jimmy Hoffa la Detroit, în timpul audierilor Comisiei senatoriale Church cu privire la legăturile dintre CIA și crima organizată, că Russell Bufalino a fost recrutat de CIA cu scopul de a participa la un complot misterios pus la cale de CIA și mafie împotriva lui Castro. Comisia senatorului Frank Church a ajuns la concluzia că Bufalino a participat la bizara conspirație în virtutea căreia Castro trebuia să fie asasinat cu otravă chiar înainte să aibă loc invazia din Golful Porcilor, în aprilie 1961.

Bufalino a avut trei achitări pentru acuzații de crimă organizată în anii '70. Ultima, într-un caz de șantaj, a fost pronunțată cu doar cinci zile înainte de dispariția lui Jimmy Hoffa. *Buffalo Evening News* scria la 25 iulie 1975: „S-a încheiat așa cum anticipam», a spus Bufalino, al cărui nume este legat de complotul CIA premergător invaziei din Golful Porcilor.” În aceeași zi, ziarele *Democrat* și *Chronicle* din Rochester, statul New York, scriau: „Când a fost întrebat dacă se va retrage, Bufalino a spus: «Eu aș vrea să mă retrag, dar ei nu-mi dau voie. Trebuie să-mi plătesc avocații.»”

Teritoriul în care Russell Bufalino își desfășura activitățile de crimă organizată cuprindeau statul Pennsylvania, mai puțin orașul Philadelphia, nordul statului New York, inclusiv Buffalo, anumite părți din Florida și Canada, părți din New York City și părți din nordul statului New Jersey. Adevărata lui putere se datora însă respectului pe care i-l acordau toate familiile mafioate din țară. În plus, soția lui, Carolina Sciandra, cunoscută drept Carrie, se înrudea cu familia Sciandra din Cosa Nostra. Cu toate că niciun membru al familiei Sciandra nu s-a ridicat niciodată la statutul de naș, ea făcea parte din mafia americană încă de la începuturile acesteia.

Cel mai apropiat prieten al lui Bufalino a fost, poate, capul crimei organizate din Philadelphia, Angelo Bruno. Polițiștilor, Bufalino le era cunoscut drept „discretul Don Rosario”; lui Bruno i se spunea „Docilul Don” pentru felul la fel de discret în care conducea o importantă familie mafiotă. Ca și în familia lui Bufalino, în familia lui Bruno nu era permis traficul de droguri. Din cauza metodelor sale considerate demodate, Bruno a fost ucis de lacomii lui subordonați în 1980. Moartea lui Bruno a provocat în familie o veșnică anarhie. Succesorul lui, Philip „Chicken Man” Testa, a fost efectiv aruncat în aer după preluarea conducerii. Succesorul lui Testa, Nicodemus „Micul Nicky” Scarfo, ispășește în prezent mai multe condamnări la închisoare pe viață pentru crimă, după ce a fost trădat chiar de mâna lui dreaptă, propriul său nepot. Succesorul Micului Nicky, John Stanfa, ispășește în prezent cinci condamnări consecutive la închisoare pe viață pentru crimă. Când se afla în închisoarea de la Leavenworth, Frank Sheeran primea în fiecare an de Crăciun o felicitare de la John Stanfa. Succesorul lui John Stanfa, Ralph Natale, este primul șef de clan care a devenit informator al autorităților și care a depus mărturie împotriva propriilor oameni. Frank Sheeran numește Philadelphia „orașul turnătorilor”. În schimb, Russell Bufalino a trăit mult. A murit de bătrânețe într-un azil, în 1994, la vârsta de 90 de ani. A fost șeful „familiei” până în ziua morții. Spre deosebire de familia lui Angelo Bruno din Philadelphia, în cea a lui Bufalino nu a apărut niciun semn de discordie după moartea lui.

Frank Sheeran spunea că, dintre toți așa-ziii capi ai crimei organizate pe care i-a cunoscut, personajul interpretat de Marlon Brando în filmul *Nașul* seamănă cel mai bine, prin manierism și stil, cu Russell Bufalino.

Într-un raport cu privire la concluziile Comisiei McClellan din Senatul SUA se spune despre Russell Bufalino că este „unul

dintre cei mai necruțători și mai puternici lideri ai mafiei din Statele Unite ale Americii”.

Totuși, în vara anului 1999, am luat în mașină pe un bărbat împreună cu soția și copilul lor pe o autostradă din nordul statului Pennsylvania. Mașina lor se stricase și voiau să ajungă la un refugiu. Bărbatul s-a dovedit a fi fostul șef al poliției din orașul în care locuise Russell Bufalino și în care locuia încă văduva lui, Carrie. I-am dezvăluit că sunt fost procuror și l-am întrebat dacă poate să-mi spună ceva despre Russell Bufalino. Fostul șef al poliției a zâmbit și mi-a spus că, „orice ar fi făcut în alte părți, nu a intrat în competența noastră. Era de modă veche, foarte politicos, un adevărat domn. Ai fi zis că nu avea nicio lăsație dacă te uitai la casa lui sau la mașină”.

Capitolul 9

Pâine cu prosciutto și vin de casă

Ziua în care l-am întâlnit pe Russell Bufalino mi-a schimbat viața. Mai târziu, s-a dovedit că simplul fapt de a fi văzut de anumiți oameni în compania lui mi-a salvat viața în situații în care, fără îndoială, eram în pericol. De bine, de rău, faptul că l-am întâlnit pe Russell Bufalino și că am fost văzut în compania lui m-a ajutat să ajung foarte departe într-un mod în care eu singur nu aș fi putut să ajung. După război, întâlnirea cu Russell a fost cel mai important lucru care mi s-a întâmplat după căsătorie și nașterea fetelor.

Pe la mijlocul anilor '50, poate în 1955, transportam carne pentru Food Fair cu un camion-frigorifer. Mă duceam la Syracuse, când motorul a început să facă figuri în Endicott, statul New York. Am tras pe dreapta și am ridicat capota, când vine la mine un italian bătrân și scund care îmi spune: «Te ajut cu ceva, puștiule?» Am zis că da și el a umblat la carburator, mi se pare. Avea sculele lui. Am vorbit puțin cu el în italiană cât a lucrat. Ce a făcut, ce n-a făcut, mi-a reparat mașina. Când am pornit motorul, m-am dat jos, i-am strâns mâna și i-am mulțumit. Avea o mână puternică. Din felul în care ne-am strâns mâinile – cu căldură – ne-am dat seama că ne simpatizam.

Mai târziu, când am ajuns să ne cunoaștem mai bine, mi-a spus că, atunci când m-a văzut prima oară, i-a plăcut felul în

care mă mișcam. I-am spus că și el avea ceva special. Se purta de parcă era proprietarul parcurii sau al întregii străzi, dar era mai mult decât atât. Russell avea încrederea unui campion sau a unui învingător chiar când se purta cu modestie și respect. Când te duci la biserică pentru spovedanie, știi la care preot vrei să te mărturisești. Vrei să mergi la preotul cel mai blând, care nu te ceartă prea tare; el semăna cu un astfel de preot. Când ne-am strâns mâinile atunci, prima oară, habar n-aveam cine este și dacă îl voi mai întâlni vreodată. Dar el mi-a schimbat viața.

Tot pe atunci începusem să merg la Bocce Club, la intersecția străzilor 5 și Washington, cu niște italieni cu care lucram la Food Fair și care stăteau în partea de sud a Philadelphiei. Era ceva nou pentru mine. De la club ne duceam la Friendly Lounge, pe strada 10 colț cu Washington. Localul aparținea unui tip pe care îl chema John și care era poreclit Skinny Razor. La început nu știam nimic despre John, dar unii băieți de la Food Fair făceau pe traseu niște bani pentru John. De pildă, o chelneriță de la un restaurant împrumuta 100 de dolari și dădea înapoi 12 dolari pe săptămână timp de zece săptămâni. Dacă, într-o săptămână, nu putea să dea cei 12 dolari, dădea doar doi, dar tot rămânea datoră cu cei 12 dolari, care se adăugau la sfârșit. Dacă nu plătea la timp, dobânda se aduna. Cei doi dolari reprezentau ceea ce se cheamă «camătă». Acela era câștigul.

Amicii mei de la Food Fair câștigau așa câțiva parai și, odată, când eram la Friendly Lounge, m-au prezentat lui Skinny Razor, după care am început să fac și eu asta pe traseu. Erau bani obținuți ușor, fără violență, făceam doar un serviciu oamenilor care nu puteau lua credit. Asta se întâmpla înainte să apară cardurile de credit, când lumea nu avea de unde să

ceară câțiva dolari până la plata salariului. Teoretic însă, aceste împrumuturi erau ilegale, fiindcă erau considerate cămătărie.

Pentru mine, era ceva firesc, pentru că vindeam deja bilete de pariuri la fotbal în bistrourile White Tower de pe traseul meu, pentru un irlandez, fost boxer, pe nume Joey McGreal, organizator în cadrul Filialei 107 a sindicatului Teamster, din care făceam eu parte. Amicii mei italieni de la Food Fair cum-părau de la mine bilete de pariuri. Eu nu susțineam cu bani pariurile. Nu mi-aș fi putut permite să plătesc dacă cineva ar fi câștigat lozul cel mare. McGreal plătea, iar eu luam un comision. Jucam și eu la pariuri. În curând, am început să vând bilete și în barurile din centru. Adevăraților agenți de pariuri, cum era Skinny Razor, nu le păsa dacă le vindeam chiar în bar, fiindcă ei n-aveau nicio treabă cu pariurile. Aia era o chestie mărunță. Chiar și așa, la vremea respectivă era ilegală; bănuiesc că și acum e.

Puteai să-ți dai seama de succesul pe care îl avea Skinny Razor cu pariurile și cămătăria din felul în care își conducea afacerea și din respectul pe care i-l arătau oamenii care veneau la el. Ziceai că el e ofițer, iar ceilalți sunt soldați. Niciunul dintre amicii mei italieni nu îl considera însă cine știe mare gangster. Cum să fie mare cineva care e poreclit Skinny Razor*?

John a căpătat porecla Skinny Razor de când avusese un magazin în care vindea pui vii. Italiencele veneau și își alegeau puiul după ce se uitau la păsările ținute în cuști. Apoi, John lua un brici ascuțit și tăia gâtul puiului, iar femeia îl ducea acasă, îl jumulea și îl gătea.

Skinny Razor era foarte simpatizat și avea simțul umorului foarte dezvoltat. Tuturor le spunea «mămică» pe un ton afectuos, nu ca azi. Era foarte slab și avea 1,85 m, ceea ce era foarte

* În traducere aproximativă „briciul slăbănog” (n. tr.).

mult pentru cineva din centru. Semăna puțin cu un brici. Skinny era foarte bun cu subalternii. Dacă făceai o greșeală, puteai să te înțelegi cu el, dacă nu era ceva «grav». Dacă era o chestie mărunță, te lăsa în pace, dar nu te lua în brațe.

Oricât de greu de crezut li s-ar părea celor de azi, pe vremea aia, lumea nu prea știa că există organizații mafiote. Evident, auziserăm de câțiva gangsteri, cum ar fi Al Capone și gașca lui, dar nu de o mafie la nivel național, care să fie băgată în toate. Nu multă lume știa asta. Eu cunoșteam multe lucruri, dar despre asta nu auzisem absolut nimic. La fel ca toată lumea, nici eu nu știam că agentul de pariuri din cartier avea legături cu hoții de bijuterii, cu hoții de camioane, cu șefii de sindicat sau cu politicienii. Nu știam că, încet, încet, mă băgam într-o chestie așa de mare, când am intrat în contact cu lumea lor. Într-un fel, eram ca un muncitor din port care intră în fiecare zi în contact cu azbestul și nu știe ce periculos e. Ei nu voiau ca lumea să afle.

Italianii cu care lucram la Food Fair și care făceau cămătărie pentru el nici măcar nu-și dădeau seama ce important era individul pe care ei îl porecleau Skinny Razor.

Stând odată la o sticlă de vin roșu de casă, m-am lăudat amicilor mei de la Food Fair cu gheșeftul pe care îl făceam cu Dusty, iar ei mi-au spus cum să fac și mai mulți bani. După ce îți încărcau camionul, gestionarul depozitului îți puneă un sigiliu de aluminiu pe încuietoare și plecai. Când ajungeai la magazinul Food Fair, gestionarul magazinului rupea sigiliul și băgai carnea în camera frigorifică. Odată rupt sigiliul, nu mai aveai cum să-l pui la loc, așa că nu puteai să-l desfăci în drum spre magazinul la care duceai carnea. Numai gestionarul magazinului putea să-l rupă. Dar când era foarte frig afară, gestionarul depozitului, care trebuia să-ți sigileze camionul, se mai lenevea și îți dădea ție să pui sigiliul. Dacă nu puneai sigiliul

imediat, puteai să dai, să zicem, cinci bucăți mari de carne unuia care te aștepta la un local. El livra carnea restaurantelor și împărțea banii cu tine. După ce îi dădeai acele cinci bucăți, puneai sigiliul la încuietoare. Când ajungeai la magazin, sigiliul era intact, gestionarul magazinului îl rupea și totul era perfect. După aia erai băiat bun și îi spuneai măcelarului că o să duci tu carnea în camera frigorifică. Intrași acolo, iar pe bara din dreapta erau cărnurile atârinate în cârlige. Luai cinci de acolo și le puneai pe bara din stânga. Apoi, în loc să duci 25 de bucăți, le așezai pe cele 20 rămase lângă cele cinci puse de tine în stânga. Gestionarul magazinului venea, număra 25 de bucăți și semna. La inventar, se constata lipsa, dar nu își dădeau seama cine e de vină sau cum s-a întâmplat. Gestionarul depozitului n-ar fi recunoscut niciodată că ți-a dat ție să pui sigiliul, că i-a fost silă să iasă afară, în frig și că nu și-a făcut treaba cum trebuie.

Așa mergea în teorie, dar, în realitate, aproape toți erau băgați în afacere și primeau o mică parte din câștig fiindcă se făceau că nu văd.

Înainte de război, am obținut prin mijloace cinstite tot ce am avut. În timpul războiului, învățai să iei ce voiai, ce puteai să iei fără să pățești nimic – nu că ar fi fost multe lucruri pe care merita să le iei. Totuși iei vin și femei, iar dacă ai nevoie de o mașină, o iei și pe aia – chestii de genul acesta. După război, ți se părea firesc să iei tot ce puteai. Nu ai atât de mult sânge ca să-l vinzi cu 10 dolari jumătatea de litru.

M-a luat puțin valul într-o zi și am vândut toată încărcătura de carne în drum spre Atlantic City, unde trebuia să fac livrarea. Când am ajuns în oraș, gestionarul magazinului a rupt sigiliul și n-a mai găsit nimic înăuntru, iar eu făceam pe nimeni. Poate că au uitat băieții să încarce. Gestionarul m-a întrebat cum de nu mi-am dat seama că mașina e prea ușoară. I-am

spus că am un camion bun. După această întâmplare, cei de la Food Fair le-au atras atenția gestionarilor de magazine să stea cu ochii pe mine. În momentul acela însă, așa cum am spus, mulți dintre ei erau băgați în afacere.

Avertismentele nu m-au oprit. Ei știau că lipsește marfă de câte ori plecam în cursă, dar nu aveau nicio dovadă împotriva mea. Știau că fur, dar nu știau cum. Și apoi, conform contractului, conducerea nu putea să concedieze un membru al sindicatului decât dacă avea motive temeinice. Nu avea. Furtul era un motiv dacă putea să-l dovedească. Pe urmă, când nu furam de la ei, lucram din greu pentru ei.

Dar, la 5 noiembrie 1956, s-au gândit să-și încerce norocul cu probele pe care le aveau și m-au acuzat de furt în comerțul interstatat. Avocatul meu voia să accepte o înțelegere cu judecătorul și să îi toarne pe cei care erau băgați în afacere cu mine. Eu știam însă că toți aceia erau martorii pe care autoritățile intenționau să-i folosească împotriva mea. Dacă mă băgau la pușcărie, trebuiau să aducă la tribunal o dubă cu care să-și ia propriii martori. Dacă mă aveau pe mine, îi aveau pe toți. Nu voiau decât să le dau niște nume și atunci mă lăsau în pace. Le-am trimis vorbă martorilor să nu cedeze, fiindcă nu aveam de gând să torn pe cineva. Să-și țină gura și să se poarte ca și cum nu ar ști nimic. Între timp, am profitat de ocazie și am spart biroul de la Food Fair, de unde am șterpelit documentele despre toate lucrurile pe care nu le puteam justifica, în afară de carnea livrată de mine.

Unul după altul, martorii acuzării n-au putut să-mi pună în cârcă nimic. I-am cerut avocatului meu să prezinte documentele de la Fair Food cu toate lipsurile înregistrate de-a lungul timpului, toate pierderile. Acuzarea a obiectat, spunând că documentele fuseseră furate de mine. Eu am spus că le-a furat un anonim care mi le-a lăsat în cutia poștală. Judecătorul a respins

cazul și a zis că, dacă el ar avea acțiuni la Food Fair, le-ar vinde. Atunci, Food Fair mi-a propus prin avocat să demisionez, oferindu-mi 25 000 de dolari. Le-am spus că nu îmi permit o scădere de salariu.

Am sărbătorit în oraș; mi-am dat seama că Skinny Razor și ceilalți cu care stătea acolo erau foarte impresionați de faptul că nu am turnat pe nimeni. Să nu torni era mai important pentru ei decât să câștigi un proces.

Tot în perioada în care începusem să pierd timpul prin oraș, ne duceam să luăm masa la Villa d’Roma, pe strada 9. Într-o seară, l-am văzut pe un tip și mi-am dat seama că e bătrânul care mă ajutase să pornesc motorul camionului în parcare. M-am dus la el, l-am salutat, iar el m-a invitat să stau la masă cu el și cu prietenul lui. Acesta s-a dovedit a fi Angelo Bruno, iar, mai târziu, aveam să aflu că Angelo Bruno era șeful lui Skinny Razor și al întregii Philadelphii și că era băgat în mai toate afacerile din centru, inclusiv la Villa di Roma.

Am băut un pahar de vin cu ei, iar Russell mi-a spus că vine des în Philadelphia să ia pâine cu prosciutto. Este o pâine umplută cu prosciutto și mozzarella. O tai și o mănânci ca pe un sandviș. Seamănă cu un sandviș, dar nu e. Am crezut că vorbește serios și că acela era singurul motiv pentru care venea în Philadelphia, iar data următoare când am avut de făcut o livrare în zona lui, i-am dus o duzină de pâini cu prosciutto.

Apoi am început să-l văd pe Russell în diverse locuri din oraș. Era întotdeauna cu prietenul lui, Angelo Bruno. Ori de câte ori îmi era în drum, îi duceam cârnați de la Roselli’s, fiindcă spusese că și pentru ei vine la Philadelphia. Între timp, cu cât îi duceam mai multă pâine cu prosciutto și cârnați, cu atât mai des îl vedeam în Philadelphia. Mereu mă invita să stau cu el și să mănânc pâine înmuiată în vin roșu. Era încântat de faptul că, în timpul războiului, am fost în Catania, orașul din

Sicilia în care se născuse el. I-am povestit de macaroanele din Catania care se atârneau duminica la uscat ca rufe. Uneori, mă invita la masă și vorbeam puțin în italiană. Chiar a cumpărat odată de la mine un bilet de pariuri de doi dolari și l-a jucat. A fost doar un lucru prietenesc.

Apoi, planurile mele de a deveni partener permanent la Food Fair au fost zădărnicate deodată. Agenția de Detectivi Globe a fost pusă să supravegheze un anumit restaurant pe care îl suspectau și l-au prins pe tipul care livra carnea. Nu lucra pentru Food Fair. Era, pur și simplu, un tip care frecventa localul lui Skinny Razor. Folosea o camionetă care era încărcată cu carne dată de mine de la Food Fair. Nici acum n-au avut nicio probă împotriva mea, fiindcă nu puteau să spună că marfa era a unui anumit șofer. În ceea ce mă privește, își făceau pur și simplu iluzii. Știau însă că eu eram de vină, așa că au venit la mine și mi-au spus că, dacă demisionez, îi dau drumul individului. Le-am cerut 25 000 de dolari să demisionez și mi-au râs în față. Și-au dat seama că n-o să-l las pe tipul ăla să se ducă la fund, și au avut dreptate. Mi-am dat demisia.

Imediat după aceea, când mă duc la Villa d' Roma, dau peste Russell, iar el știe tot ce s-a întâmplat și îmi spune că am făcut ce trebuia. Îmi zice că tipul are nevastă și copii și că am făcut bine că l-am scăpat de pușcărie. Până una-alta, și eu aveam nevastă și copii, și rămăsesem fără slujbă.

Am început să accept diverse slujbe de la sindicat. Puteai să lucrezi pentru o companie al cărei șofer era bolnav. Ajungeai ca docherii din filmul *Pe chei*. În anumite zile lucreai, în altele nu și sperai tot timpul să-ți găsești o slujbă stabilă. Lucram încă la sălile de dans. Pierdusem însă traseele de la Food Fair, iar fără ele era greu să fac cămătărie pentru Skinny Razor sau să vând bilete de pariuri pentru Joey McGreal.

Fiind șomer, aveam mai mult timp să pierd vremea în oraș și să încerc să câștig un ban ici, colo. Când mergeam la sala de sport cu amicii mei italieni de la Food Fair, aceștia se lăudau cu mine că pot să ridic, culcat pe spate, 180 kg și să fac fără pauză mai multe ridicări de la piept cu haltera de 125 kg. Într-o zi, un agent de pariuri pe nume Eddie Rece a venit la mine și m-a întrebat dacă vreau să câștig niște bani. Voia să-i rezolv o trebușoară. Mi-a dat câțiva parai ca să mă duc la un tip din Jersey care-și făcea de cap cu iubita unei rude a lui. Mi-a dat și un pistol să i-l arăt tipului, dar mi-a zis să nu-l folosesc, doar să i-l arăt. Așa era pe vremea aia. Arătai un pistol. Azi nu ți-l mai arată, te împușcă direct. Pe vremea aia, voiau banii azi. Acum, vor banii ieri. Jumătate dintre ei se droghează și asta îi face să fie impulsivi. Le afectează gândirea. Mai mult de jumătate. Și unii dintre șefi.

M-am dus în Jersey și am vorbit cu individul. I-am zis să nu mai taie iarba din grădina altuia, s-o taie pe a lui. I-am zis că asta e deja dată cuiva. I-am spus să-și caute altă iarbă de tuns – așa ziceam noi pe atunci, să tunzi iarba. I-am zis: caută-ți altă iarbă de tuns. Mi-am dat seama imediat că Romeo nu o să-mi facă necazuri, așa că nu m-am mai obosit să-i arăt pistolul. Și-a dat seama care-i treaba.

Mica misiune pe care mi-o dăduse Eddie Rece s-a încheiat cu bine și așa am ajuns să primesc misiuni și de la alții. Un individ datora niște bani unuia din centru, iar eu mă duceam să-i iau. Odată, Skinny Razor mi-a spus să mă duc în Atlantic City și să vin cu un tip care nu plătise dobânda la împrumut. M-am dus și l-am adus. Ăstuia a trebuit să-i arăt pistolul ca să-l fac să urce în mașină. A făcut pe el când am ajuns la Friendly Lounge. Skinny Razor s-a uitat la el și i-a zis să vină cu banii. Individul l-a întrebat pe Skinny Razor cum să se întoarcă în Atlantic City ca să ia banii, iar Skinny i-a spus să ia autobuzul.

Fără îndoială că eram tot mai cunoscut ca un om eficient, dar și de încredere. Faptul că îmi dădusem demisia de la Food Fair ca să-l scap de pușcărie pe tipul ăla era pentru oameni o dovadă a loialității mele. Au început să-mi spună „Cheech”, diminutivul de la Francesco – Frank în italiană. Au început să mă invite la Messina Club, pe strada 10 colț cu Tasker, unde intrai doar dacă erai membru și unde puteai să mănânci cei mai buni cârnați cu ardei. Acolo jucai cărți sau stăteai, pur și simplu, fără să ai la masa de alături personaje publice. Există și azi. Au și acum cei mai buni cârnați cu ardei din tot sudul Philadelphiei.

De două ori, când am dat acolo miercurea peste Russell, mi-a spus să mă duc acasă și s-o aduc pe nevastă-meă. Pe urmă, cu el și soția lui, Carrie, ne-am întâlnit la Villa di Roma să luăm masa. Miercuri seara se ieșea în oraș cu soția, așa că nimeni nu era văzut cu *cumare*, cu amanta sau cum vrei să-i zici. Toată lumea știa că nu trebuie să iasă cu *cumare* miercuri seara. Era un fel de lege nescrisă. Eu și Mary am petrecut multe seri plăcute cu Russ și Carrie.

Automat, am început să ies în oraș când nu aveam ceva de lucru de la sindicat. Mă simțeam bine acolo. Mereu aveam în mână un pahar cu vin roșu. Am început să stau din ce în ce mai târziu, iar uneori nici nu mă mai duceam acasă. Duminica seara mă duceam la Latin Casino, un club de noapte elegant din Cherry Hill, statul New Jersey, unde mă întâlneam cu toți cei care ieșeau în oraș în timpul săptămânii. Frank Sinatra cânta acolo, toate vedetele cântau acolo. O mai aduceam și pe Mary din când în când, dar nu se simțea în largul ei printre oamenii aceia, iar bona era un lux pe care nu ni-l permiteam prea des, în condițiile în care eu nu aveam de lucru. Mary aprindea lumânări la biserică să-mi găsească un serviciu stabil. Începușem să dorm până târziu duminica, după ce stăteam sâmbăta

noaptea cu Dusty la Nixon Ballroom. Mary se ducea singură la biserică, iar copiii se duceau la slujba lor.

Din când în când, Russell mă suna de acasă și mă ruga să-l duc undeva cu mașina. Avea afaceri peste tot, din Endicott până în Buffalo, în statul New York, de la Sacramento până la Pittsburgh, în Pennsylvania, și din nordul statului New Jersey până în New York City. Părea că știe unde mă aflam ziua, căci mă suna să mă duc să-l iau. Îmi plăcea compania lui. Nu i-am cerut niciodată nici măcar un ban. Știa că-mi face un bine atunci când eram văzut împreună cu el. Nu am știut ce bine îmi făcea până într-o zi de noiembrie a anului 1957. M-a rugat să-l duc cu mașina într-o mică localitate numită Apalachin, aflată dincolo de granița cu statul New York. Mi-a spus că, după ce termină treaba în Apalachin, se duce în Erie, statul Pennsylvania, iar pe urmă în Buffalo și că are pe cineva care să-l ducă la Erie și Buffalo și apoi acasă, în Kingston. Așa că l-am dus la o casă din Apalachin și l-am lăsat acolo. Nu mi s-a părut nimic neobișnuit.

A doua zi, această întâlnire din Apalachin a fost cel mai important lucru care li s-a întâmplat gangsterilor italieni din America. Pe nepusă masă, au fost arestați vreo 50 de gangsteri din toată țara, iar unul dintre aceștia era prietenul meu Russell Bufalino. Știrea a ținut prima pagină a ziarelor vreme de patru zile. Așadar chiar exista o mafie care se întindea în toată țara. Toți gangsterii ăștia aveau teritoriul lor. Acum înțeleg de ce Russell mă ruga să-l duc în diverse locuri și să-l aștept în mașină cât avea el treabă în casa cuiva, într-un bar sau într-un restaurant. Toate afacerile se făceau personal și cu bani gheață, nu la telefon sau prin bănci. Russell Bufalino era mare, ca Al Capone, poate și mai mare. Nu-mi venea să cred.

Am citit toate articolele. Unii dintre tipii ăștia purtau costume de mătase, alții se îmbrăcau simplu, ca Russell. Dar toți

erau oameni puternici, cu cazier bogat, cu care puteai să te lauzi, nu o bătaie cu polițaii după o încăierare iscată în tramvai sau furtul unor bucăți de carne de la Food Fair. Partenerii lui Russell Bufalino și Angelo Bruno erau implicați în tot soiul de infracțiuni, de la crimă și prostituție până la trafic de droguri și jaf. Se spunea că, pentru oamenii aceștia, cămătăria și jocurile de noroc erau afaceri importante. La fel și fraudarea sindicatelor. Russell nu venea la Philadelphia doar pentru pâinea cu prosciutto sau pentru cârnații dulci și iuți de la Roselli's, nici măcar pentru cei foarte iuți. Avea treburi cu Angelo Bruno, un anumit fel de treburi.

Russell Bufalino era unul dintre cei mai mari boși din branșă, iar eu eram prieten cu el. Fusesem văzut cu el. Băusem vin cu el. Îi cunoscusem soția. El îmi cunoscuse soția. Mă întrebase mereu de copii. Vorbisem cu el în italiană. Îi dusesem pâine cu prosciutto și cârnați. Îmi dăduse vin făcut în casă. Înmuiasem cu el în vin pâinea cu prosciutto. Îl dusesem cu mașina în diverse locuri. Îl dusesem chiar și la întrunirea aceea de la Apalachin.

Dar, după ce toate astea au apărut în presă, o perioadă nu l-am mai văzut în oraș și nu m-a mai sunat să-l duc cu mașina. Mi-am dat seama că evita publicitatea. Apoi am citit că vor să-l deporteze, fiindcă, atunci când ajunsese în America din Sicilia, avea 40 de zile. Procesele și apelurile în legătură cu deportarea s-au întins pe durata a 15 ani, dar mereu au reprezentat o amenințare pentru el. Până la urmă, când a pierdut ultimul apel, iar el își făcuse bagajele și își cumpărase biletele să plece, i-am recomandat un avocat care s-a dus la guvernul italian, a împărțit ceva lire și a făcut în așa fel încât acesta a refuzat să-l primească pe Russell, și cu asta s-a terminat. America a trebuit să-l păstreze. Russell mi-a fost foarte recunoscător pentru recomandarea făcută de mine în problema deportării, dar,

când am citit despre treaba asta în ziar, cine și-ar fi închipuit că o să ajung așa de departe fiindcă l-am salvat pe Russell de la deportare?

De asemenea, în oraș, se spunea că Russell ar fi fost cel care a convocat întâlnirea de la Apalachin pentru a împiedica izbucnirea unui război între găști după ce, cu o lună de zile înainte, fusese mătrășit din lumea asta bossul newyorkez Albert Anastasia pe scaunul de la frizerie. Russell Bufalino, mecanicul care îmi reparase mașina într-o parcare din Endicott, devenea, pe zi ce trece, tot mai mare în ochii mei. Dacă ai întâlnit vreodată o vedetă de cinema sau o celebritate, el era ceva de genul ăsta. Deși nu-i plăcea deloc, Russell era o celebritate extraordinară, iar cine era văzut cu el în oraș sau în altă parte căpăta și el ceva din statutul lui.

Apoi, într-o zi, pe când mă aflam la Bocce Club, a venit la masă tipul ăsta, Whispers DiTullio, și mi-a adus un pahar cu vin. Îl mai văzusem pe acolo, dar nu-l cunoșteam prea bine. Avea același nume de familie cu Skinny Razor, dar nu erau rude. Știam că face cămătărie pentru Skinny Razor, dar, în comparație cu mine și prietenii mei, împrumuta sume mult mai mari. Împrumuta bani unor restaurante și afaceri legale, nu doar chelnerițelor de la White Tower. Whispers mi-a propus să mă întâlnesc cu el la Melrose Diner, așa că m-am dus acolo. Nu te-ai fi așteptat să găsești prea mulți oameni din oraș la Melrose Diner. E mai mult un loc în care lumea mănâncă ceva repede înainte să meargă la un meci de baseball. Au o plăcintă bună, cu mere, stropită cu sirop fierbinte de vanilie. Whispers s-a așezat și m-a întrebat dacă nu vreau zece miare. I-am zis să continue.

Capitolul 10

În tot orașul

Whispers era genul de italian scund, la vreo 30 de ani, pe care îl vedeai peste tot în sudul Philadelphiei și care trăia de azi pe mâine făcând tot felul de mișmașuri. Nu e același Whispers căruia, cam în aceeași perioadă, i-au pus o bombă în mașină. E altul. Pe cel aruncat în aer nu l-am cunoscut; doar am auzit de el.

Pe atunci, nu știam nimic despre «oamenii de onoare». Ăsta era un statut special într-o organizație mafiotă. Participai la un ritual, după care deveneai de neatins. Nimeni nu poate să te burdușească fără aprobare. Ți se arată foarte mult respect oriunde te duci. Faci parte din gașca «restrânsă», din elită. Asta e valabil doar pentru italieni. Mai târziu, am ajuns să fiu atât de apropiat de Russell, încât eram mai ceva ca un om de onoare. Russell chiar mi-a spus asta: «Nimeni nu poate să se atingă de tine fiindcă ești cu mine.» Parcă simt și acum cum m-a strâns de obraz tare, cum făcea el, când mi-a zis: «Tu trebuia să fii italian.»

Dacă aș fi știut atunci ce înseamnă om de onoare, aș fi știut și că Whispers nu era nici pe departe așa ceva. Umbla prin oraș și făcea ce trebuia să facă. Cunoștea pe toată lumea și avea mai multă experiență ca mine. Duminica seara stătea la masă cu Skinny Razor și cu soția lui la Latin Casino. Acum, după cele întâmplare la Apalachin, știam că Skinny Razor e aghiotantul

lui Angelo. Asta însemna că Skinny Razor de la Friendly Lounge era numărul doi în Philadelphia.

Având același nume de familie, sunt convins că Whispers ar fi vrut ca lumea să creadă că e mână în mână cu John «Skinny Razor» DiTullio. Voia să urce în ierarhie și să pară un om de onoare.

Singura chestie e că lui Whispers îi duhnea gura mai rău decât oricărui om sau animal. Halitoza lui era atât de puternică, încât aveai impresia că îi crește usturoi în burtă. Nicio gumă de mestecat și nicio bomboană mentolată nu avea efect. Așa că nu i se permitea să vorbească decât în șoaptă cu oamenii. Nimeni nu voia să fie lovit în plin de respirația lui atunci când deschidea gura. Evident că, din respect și fiindcă își cunoștea locul, oricum nu vorbea prea mult când era cu Skinny Razor și cu soția lui la cazinou.

După ce am mâncat ceva, ceea ce nu era lucru ușor când stăteai vizavi de el, am plecat amândoi de la Melrose și am făcut o plimbare în zonă. Whispers mi-a povestit că a împrumutat o groază de bani unei firme care curăța lenjerie, cât nu împrumutase niciodată. Era marea lui lovitură, iar acum începea să devină marea lui greșală.

Asemenea firme făceau de obicei bani buni. Aprovizionau restaurantele și hotelurile cu lenjerie curată. Erau ca niște spălătorii mai mari. Luau lenjeria, o spălau, o călcau și o aduceau înapoi curată. O adevărată fabrică de bani.

Dar furnizorul pe care îl împrumutase Whispers se descurca greu. Era concurat de Cadillac Linen Service din Delaware, care îi sufla toate contractele. Dacă mergea tot așa, lui Whispers i-ar fi trebuit o veșnicie să-și recupereze banii. Compania nu-și permitea să achite decât dobânda, iar uneori întârzia și cu plata acesteia. Whispers era foarte îngrijorat că putea să piardă tot capitalul pe care îl investise.

Nu înțelegeam ce vrea de la mine, dar l-am ascultat. Voia să mă duc în Delaware, să scot pistolul și să-i aduc banii? Nu dai zece miare pentru așa ceva. Delaware e la vreo 50 km de Philadelphia. Zece miare de atunci înseamnă acum cel puțin 50 de miare.

Apoi a scos două miare și mi le-a întins.

— Asta pentru ce e?

— Vreau să pui o bombă, să dai foc, să arunci în aer sau orice vrei tu, numai să-i termini pe cei de la Cadillac Linen Service. Termină-i pe nenorociții ăia. Așa, oamenii mei își vor primi contractele înapoi, iar eu o să pot să-mi recuperez banii din nenorocirea asta. Vreau să distrugi Cadillac-ul ăsta pentru totdeauna. Nu să-i înțepi cauciucurile. Nu să-i zgârii vopseaua. Distrus definitiv. Închis. Istorie. Călcați de tot. Fără apret. Să se ducă naibii să-și încaseze asigurarea dacă au – ceea ce, fiind evrei, îți dai seama că au – și să se învețe minte să-i lase dracului în pace pe clienții mei.

— Ai zis zece miare.

— Nu-ți face probleme. Vei mai primi opt când vei reuși să-i termini definitiv pe nenorociți. Nu vreau să începă iar peste două-trei săptămâni și să mă trezesc și fără zece miare.

— Când mi le dai pe alea opt?

— Depinde de tine, Cheech. Cu cât le produci pagube mai mari, cu atât mai repede o să-mi dau seama că sunt scoși definitiv din joc. Vreau să le arzi pe nenorocitele alea de evreice de la spălătorie, să nu mai rămână nimic din ele. Ai fost în război, știi ce ai de făcut.

— Sună bine. Partea cu banii e în regulă. O să mă duc să mă uit pe acolo. Să văd ce pot să fac.

— Ai fost în război, Cheech. Ascultă, te-am adus să vorbim aici, lângă Melrose, fiindcă asta trebuie să rămână între noi. Pricepi ce-ți zic?

— Sigur.

— Nu vreau nici să iei pe cineva să te ajute. Am auzit că știi să-ți ții gura. Am auzit că lucrezi singur. Am auzit lucruri bune despre felul în care lucrezi. De-asta plătesc bani grei. Zece miare sunt bani grei pentru așa ceva. Puteam s-o rezolv cu o mie sau două. Așa că nu-i spui nimic lui Skinny Razor, nu spui nimic nimănui. Niciodată. Auzi? Dacă deschizi gura și zici ceva, o să fie rău pentru tine. Auzi?

— Pari cam agitat, Whispers. Dacă n-ai încredere în mine, caută pe altcineva.

— Nu, nu, Cheech. Doar că nu am mai apelat la tine, asta-i tot. Rămâne doar între noi. Dacă mai trebuie să vorbim, venim aici să vorbim. În oraș, doar ne salutăm, atât, ca de obicei.

În seara aceea, m-am dus direct acasă. Am luat cele două miare și i-am dat lui Mary 1 500 de dolari pentru copii. I-am spus că am pariat patru dolari pe un număr și am ghicit. Agenții de pariuri plăteau o cotă de 600 la unu, dar trebuia să le dai lor 100 de dolari pentru fiecare dolar pariat. Majoritatea își luau partea imediat. Ea a fost foarte bucuroasă; știa că mi-am oprit și eu 500. Mary se obișnuise de acum să primească diverse sume la diverse date atunci când făceam rost de bani.

A doua zi dimineată, m-am dus cu mașina la Cadillac Linen Service și am început să studiez clădirea. M-am plimbat de câteva ori cu mașina în jurul ei. Apoi am parcat vizavi și m-am dus să arunc o privire înăuntru. Părea ușor de intrat. Un asemenea loc nu avea pe vremea aia alarmă sau alt sistem de securitate. Nu aveai ce să furi, iar oameni fără adăpost sau drogați nu existau, ca să te gândești că ar fi putut intra acolo. Părea o afacere serioasă, dar și suma pe care o primeam eu era serioasă. Nu cele 200 pe care le primeam ca să mă duc în Jersey și să-i bag mințile în cap vreunui.

Apoi m-am întors seara ca să văd cum era pe întuneric. Ajuns înapoi acasă, m-am gândit și am început să fac un plan,

iar a doua zi am venit iar să mă uit, trecând pe acolo de câteva ori. M-am gândit să dau foc. Așa aș fi luat imediat cele opt miare. Trebuia să ardă repede, înainte să poată pompierii să stingă focul, așa că trebuia să stropesc bine locul cu petrol lampant.

A doua zi, m-am dus la Friendly Lounge. Skinny Razor mi-a zis că vrea cineva să vorbească cu mine în spate. M-am dus în încăperea din spate cu Skinny Razor după mine. Am intrat; nu era nimeni. M-am întors să plec, iar Skinny mi-a aținut calea. A închis ușa și și-a încrucișat brațele la piept.

— Ce naiba cauți la Cadillac? m-a întrebat el.

— Încerc să câștig și eu niște bani, atâta tot.

— Făcând ce?

— E pentru un tip.

— Ce tip?

— Care-i problema?

— Mie îmi placi, Cheech. Și lui Angelo îi placi, dar ai de dat niște explicații. Au văzut un Ford albastru, ca al tău, cu număr de Pennsylvania, și au văzut ieșind din el o ditamai namila. Erai tu; simplu. Eu nu-ți spun decât atât. Ai făcut bine că n-ai încercat să negi. Angelo vrea să te vadă imediat.

Acum, mă duc eu acolo și mă gândesc: ce naiba se întâmplă aici? În ce rahat m-a băgat Whispers?

Intru la Villa di Roma. Angelo stă la masa lui din colț, și cine să fie cu el acolo dacă nu Russell. Mă gândesc serios la treaba asta. În ce m-am băgat? Cum să scap de belea? Țștia sunt acei oameni puternici despre care au scris toate ziarele după Apalachin, dar acum nu mai stau acolo ca prieteni ai mei. Cum am mai spus, crescând pe lângă bătrânul meu, am învățat să-mi dau seama când ceva nu era în regulă. Buba era mare, iar eu eram la mijloc. Parcă era curtea marțială. Dar o curte marțială care mă judeca pentru că dezertasem, nu pentru că băusem pe undeva și nu mă mai întorsesem la unitate.

Când am început să ies în oraș cu amicii mei italieni de la Food Fair, poate că nu mi-am dat seama, dar acum, după episodul Apalachin și după audierile televizate din Senat, știam că ăștia sunt oameni pe care nu trebuie să-i dezamăgești.

Atunci mi-am dat seama că în restaurant nu mai era nimeni în afară de barman, pe care l-am auzit mișcându-se și ieșind din spatele barului. Fiecare sunet era pentru mine amplificat, ca atunci când te afli pe o navă de desant și te pregătești să invadezi o plajă. Toate simțurile tale sunt ascuțite atunci. Îl aud foarte bine cum ocolește barul. Aud cum încuie ușa și pune semnul «închis». Încuietoarea a pocnit foarte tare, producând un sunet prelung.

Angelo mi-a zis să stau jos.

M-am așezat pe scaunul pe care mi l-a arătat. Apoi a zis:

— Bun, să auzim.

— Aveam de gând să scot din funcțiune Cadillac-ul.

— Pentru cine?

— Pentru Whispers. Celălalt Whispers.

— Whispers? Ăsta știe mai multe, nenorocitul.

— Am vrut doar să câștig ceva bani.

M-am uitat la Russell. Pe chip nu i se citea nicio expresie.

— Știi cine deține Cadillac-ul?

— Da. Niște evrei care au spălătorii.

— Știi cine deține o parte din Cadillac?

— Nu.

— Eu știu.

— Da? Cine?

— Eu. Eu am o parte.

Era să fac pe mine.

— N-am știut asta, domnule Bruno. Asta n-am știut.

— Nu verifici chestiile astea înainte să te apuci să faci ceva pe aici?

— Mi-am închipuit că Whispers a verificat.

— Nu ți-a zis de mafia evreiască?

— Nu mi-a zis nimic de asta. Mi-a zis că sunt niște evrei.

Mi-am închipuit că sunt doar niște evrei care au spălătorii.

— Ce ți-a mai zis?

— Mi-a zis nu trebuie să știe nimeni în afară de mine; că trebuie să lucrez singur. Atât.

— Cred și eu că ți-a zis că nu trebuie să știe nimeni. Așa, ești singurul care dă rău când ești văzut făcând manevre în Delaware.

— Să-i dau banii înapoi?

— N-avea grijă, n-o să mai aibă nevoie de ei.

— Îmi pare foarte rău că nu am verificat. Nu se va mai întâmpla.

— Ai dreptul la o greșeală. Alta să nu mai faci. Și mulțumește-i prietenului tău aici de față. Dacă nu era Russ, nu-mi pierdeam timpul. Îi lăsam pe evrei să se ocupe de tine. Ce credeai, că sunt făcuți cu degetul? Nu sunt proști. Nu aveau de gând să lase pe cineva să le dea târcoale și să nu-l verifice.

— Îmi pare sincer rău. Și îți mulțumesc, Russell; nu se va mai întâmpla.

Nu știam dacă trebuia să-i fi spus „domnule Bufalino”, dar eram așa de obișnuit să-i spun Russell, încât, în momentul acela, mi se părea că „domnule Bufalino” ar fi sunat fals. Era destul de rău că-i spuseseam lui Angelo „domnule Bruno”.

Russell a dat din cap aprobator și a spus încet:

— Nu-ți mai face griji. Whispers asta visează. Îi știi pe ăștia care devin prea ambițioși. Vor toată plăcinta. Devin invidioși pe cei care se ridică. Te-a văzut că stai cu mine la masă, că bei și mănânci cu mine, că stăm la masă cu soțiile și cred că nu i-a convenit. Nu i-a convenit deloc. Acum, trebuie să rezolvi problema aici și acum și să faci ce trebuie. Ascultă-l pe Angelo, el știe care-i treaba.

Russell s-a ridicat de la masă, apoi l-am auzit pe barman deschizându-i ușa, și a plecat.

Angelo mi-a spus:

— Cine mai e băgat în asta în afară de tine și de Whispers?

— Nimeni din câte știu eu. N-am spus nimănui.

— Bine. Asta-i bine. Nenorocitul ăsta de Whispers te-a băgat în belea, băiețuș. Acum e treaba ta să ieși cu fața curată.

Am încuviințat din cap și am spus:

— Fac tot ce trebuie.

Angelo mi-a spus în șoaptă:

— E treaba ta să rezolvi problema până mâine dimineată.

Asta-i șansa ta. *Capiș**?

Am dat din cap aprobator și am spus:

— *Capiș*.

— Faci ce trebuie să faci.

Nu trebuia să plec și să fac cursuri la Universitatea Pennsylvania ca să înțeleg ce vrea să spună. Era ca atunci când un ofițer îți spunea să duci doi prizonieri germani în spatele liniei frontului și să vii „repede înapoi”. Făceai ce trebuia să faci.

Am luat legătura cu Whispers și i-am zis unde să ne întâlnim în seara aia ca să discutăm despre chestia noastră.

A doua zi, știrea era pe prima pagină a ziarelor. Fusese găsit mort pe trotuar, împușcat de la mică distanță cu o armă având calibrul de 8,1 mm, genul de pistol despre care polițaii spuneau că, de obicei, îl folosesc femeile, fiindcă era mai ușor de manevrat decât unul de 9,65 mm și avea un recul mai mic. Din cauză că avea un calibru mai mic, nu producea o rană atât de mare ca pistolul de 9,65 mm, dar nu trebuia să faci decât o

* *Capish*, în original; transcrierea pronunției în engleza americană a cuvântului italianesc *capisci*, „înțelegi”, folosit de regulă de mafioți la sfârșitul frazelor pentru a se asigura că interlocutorul înțelege ceea ce i se spune. Ultima silabă nu se mai pronunță (n. red.).

găurică la locul potrivit. Avantajul lui e că face mai puțin zgomot decât unul de 9,65 mm și mult mai puțin zgomot decât unul de 11,4 mm. Uneori, vrei să produci zgomot mult, de exemplu în toiul zilei, ca să-i împrăștii pe gură-cască; alteori, nu vrei prea mult zgomot, de exemplu în toiul nopții. De ce să-i trezești pe oameni?

În ziar scria că atacatorul nu e cunoscut și că nu au fost martori. Cum zăcea mort pe trotuar, chiar că nu mai avea nevoie de bani. După asta, n-am mai găsit pistolul meu de 8,1 mm pe care mi-l dăduse Eddie Rece să i-l arăt lui Romeo în Jersey. Probabil că s-a pierdut pe undeva.

În dimineața respectivă, am stat cu ochii ațintiți la ziar. Cred că am stat așa o oră. Mă tot gândeam: «Puteam să fi eu în locul lui.»

Și aș fi fost în locul lui dacă nu era Russell. Whispers știa ce face. Eu nici măcar nu știam că mafia evreiască deține spălătoria. Credeam că-s niște evrei oarecare. Whispers voia să scape de mine. Eu aș fi fost singurul pe care mafioții evrei l-ar fi văzut iscodind și mie mi-ar fi făcut felul după ce s-ar fi întâmplat treaba aia. Afacerea evreilor ar fi fost distrusă complet și, după ce mafioții terminau cu mine, Whispers nu mai trebuia să-mi dea cele opt miare.

Lucrurile erau clare. Orice s-ar fi întâmplat, înainte de a face treaba aia sau după, eu tot aș fi plecat în Australia. Dacă nu ar fi fost Russell, era clar că aș fi fost lichidat pe loc și n-aș mai fi fost acum aici să vorbesc despre asta. Îi datoram omului acela viața. Și asta a fost doar prima dată.

Whispers știa regulile. Numai că a încălcat una pe care n-ar fi trebuit s-o încalce deloc, asta-i tot.

Când, în sfârșit, m-am dus la Friendly, mi-am dat seama că toți cei care stăteau cu Skinny Razor la masă aveau acum și mai mult respect pentru mine. Skinny Razor m-a cinstit cu băutură

de mai multe ori. M-am dus la Villa di Roma să-l văd pe Angelo și i-am dat raportul. A fost foarte mulțumit. Mi-a oferit o masă din partea casei și mi-a zis că data viitoare să am grijă cu cine mă încurc. Mi-a zis că Whispers știa bine ce face și că a fost lacom.

Apoi au venit doi oameni și s-au așezat cu noi la masă. Angelo mi-a făcut cunoștință cu Woody Weisman și Cappy Hoffman. Erau cei doi mafioți evrei care dețineau spălătoria Cadillac împreună cu Angelo. Au fost foarte prietenoși cu mine, amabili, drăguți. După ce Angelo a plecat cu ei, eu am rămas la bar. Același barman care închisese ieri ușa după mine n-a vrut să-mi ia bani pe vinul consumat. Până și chelnerițele și-au dat seama că mă bucuram de mult respect, așa încât au început să flirteze. Le-am dat tuturor un bacșiș bun.

Privind în urmă la cele 24 de ore scurse de la întâlnirea cu Angelo și Russell până la întâlnirea cealaltă cu Angelo, după treaba aia cu Whispers pe trotuar, mi-a fost din ce în ce mai ușor să nu mă mai duc acasă. Sau din ce în ce mai greu să mă duc. În orice caz, nu m-am mai dus acasă.

După ce am trecut pragul în această nouă lume, n-am mai mers nici la spovedanie sâmbăta și nici cu Mary la biserică duminica. Totul se schimbase. Înainte hoinărisem fără țintă prin oraș, iar acum eram tot timpul acolo. A fost un moment foarte nepotrivit să-mi părăsesc fetele. A fost cea mai mare greșală pe care am făcut-o în viața mea. Niciodată nu e momentul potrivit să-ți părăsești nevasta și copiii.

Mi-am luat o cameră lângă localul lui Skinny Razor și mi-am dus hainele acolo. Mergeam încă la sindicat după camioane și mai aveam slujbele de la sălile de dans, dar începeam să primesc tot mai mult de lucru în oraș. Eram pe felie. Făceam parte din lumea aia.

Capitolul 11

Jimmy

Fără îndoială că unora din ziua de azi le e greu să-și dea seama cât de faimos sau de infam a fost Jimmy Hoffa în zilele lui de glorie, înainte să moară, timp de circa două decenii, de la mijlocul anilor '50 până la mijlocul anilor '70.

Deși, în zilele lui de glorie, a fost cel mai puternic lider de sindicat din țară, ce semnificație mai poate să aibă acest lucru azi, când liderii sindicali sunt, practic, necunoscuți publicului larg? Conflicte între sindicate? Războaie sindicale sângeroase? Azi, războiul sindical înseamnă o amenințare cu grevă din partea jucătorilor de baseball, scurtarea campionatului de baseball sau nedisputarea finalei. În primii doi ani de după al Doilea Război Mondial, anii în care Frank Sheeran și-a căutat o slujbă stabilă și s-a căsătorit, au fost în total 8 000 de greve în 48 de state. Asta înseamnă peste 160 de greve pe an în fiecare stat, iar multe greve aveau o anvergură națională.

Azi, Jimmy Hoffa este faimos în special pentru că a fost victima celei mai notorii dispariții din istoria Americii. Cu toate acestea, vreme de 20 de ani, nu a existat american care să nu-l recunoască imediat pe Hoffa, așa cum e recunoscut azi Tony Soprano*. Marea majoritate a americanilor l-ar fi recunoscut

* Personajul principal al serialului american *Clanul Soprano*, difuzat de postul de televiziune HBO între 1999 și 2007 (n. red.).

numai după voce. Din 1955 până în 1965, Jimmy Hoffa a fost la fel de faimos ca Elvis. Din 1965 până în 1975, Jimmy Hoffa a fost la fel de faimos ca formația Beatles.

Jimmy Hoffa și-a dobândit notorietatea în lumea sindicală ca lider al grevei organizate de „Strawberry Boys” și încununate de succes. Oamenii l-au identificat cu ea. În 1932, Jimmy Hoffa, care avea pe atunci 19 ani, încărcă și descărca fructe și legume în camioane la compania Kroger Food din Detroit pentru 32 de cenți pe oră. De 20 de cenți putea să cumpere articole de băcănie din magazinele companiei. Angajații primeau însă acei 32 de cenți doar atunci când era de lucru. Trebuiau să vină la muncă la ora 16.30, tura dura 12 ore și nu li se dădea voie să părăsească locul de muncă. Când nu erau camioane de încărcat sau descărcat, oamenii stăteau acolo fără să fie plătiți. Într-o memorabilă după-amiază de primăvară caldă, a venit din Florida un transport de cășune proaspete. În acel moment a început cariera celui mai faimos lider sindical din istoria Americii.

Hoffa a făcut semn, iar lucrătorii care aveau să fie cunoscuți drept Strawberry Boys au refuzat să transfere cășunele în camioanele cu instalație frigorifică până când sindicatul lor nu avea să fie recunoscut și nu le erau îndeplinite revendicările referitoare la asigurarea unor condiții de muncă mai bune. Printre cererile lor se număra și garantarea plății a patru dintre cele 12 ore lucrate de muncitorii care încărcău și descărcău camioane. Temându-se să nu piardă cășunele din cauza căldurii, compania a cedat și a acceptat cererile lui Jimmy Hoffa, recunoscând existența noului sindicat vreme de un an.

Născut de ziua Sf. Valentin în 1913, Jimmy Hoffa era cu șapte ani mai mare ca Frank Sheeran. Amândoi s-au maturizat însă în timpul Marii Crize, perioadă în care, de obicei, conducerea companiilor aveau o atitudine dominantă, iar oamenii

simpli se zbăteau să pună o pâine pe masă. Tatăl lui Jimmy Hoffa, care lucra într-o mină de cărbune, a murit când acesta avea șapte ani. Mama lui a lucrat într-o fabrică de automobile ca să-și întrețină copiii. Jimmy Hoffa a abandonat școala și s-a apucat de lucru ca să-și ajute mama.

Victoria sindicală a lui Hoffa din 1932 era ceva rar pe vremea aceea. În același an, soarta nefericită a unor veterani din Primul Război Mondial a devenit simbolul neputinței muncitorului din timpul Crizei. În 1932, mii de veterani, sătui de promisiuni deșarte, au pornit spre Washington și au refuzat să părăsească parcul National Mall până când avantajele promise, care trebuiau acordate din 1945, nu aveau să le fie acordate de Congres atunci, când aveau mai multă nevoie de ele. Președintele Herbert Hoover i-a ordonat generalului Douglas MacArthur să-i evacueze cu forța pe manifestanți, iar acesta, călare pe un cal alb, a condus atacul dat cu soldați, tancuri și gaze lacrimogene împotriva veteranilor, fără să le ofere șansa de a se retrage în liniște. Armata SUA a deschis focul împotriva foștilor ei soldați, a ucis doi dintre ei și a rănit alții, toți veterani ai unui sângeros război mondial care se încheiase cu 14 ani în urmă, așa-numitul Război pentru Salvarea Democrației.

Anul următor, Kroger a refuzat să negocieze un nou contract, așa că victoria lui Hoffa a fost de scurtă durată. Pentru fermitatea poziției sale, Jimmy Hoffa a fost recrutat însă de Filiala 299 a sindicatului Teamsters din Detroit ca organizator. Misiunea lui Hoffa era să îi încurajeze pe oameni să intre în sindicat ca, prin solidaritate și organizare, să obțină condiții mai bune de trai pentru ei și pentru familiile lor. Orașul Detroit era centrul industriei constructoare de automobile din SUA. Părerea lui Henry Ford, principalul reprezentant al

acesteia, era că „sindicatele sunt cel mai rău lucru care a existat vreodată pe pământ”.

În lupta cu monstruoasele sindicate, companiile considerau că se justifica folosirea oricărui mijloc. Atât firmele mari, cât și cele mici angajau fără scupule bătăuși și scandalagii ca spărgători de grevă, pentru a le sparge capetele și a le înfrânge voința greviștilor și organizatorilor de sindicat.

Odată înființat, singura armă de negociere a unui sindicat era greva, iar aceasta nu putea avea succes dacă erau destui oameni care se duceau la lucru și își făceau treaba. Cum locurile de muncă erau puține în perioada în care Hoffa a cunoscut ascensiunea, firmelor nu le era greu să angajeze spărgători de grevă, care nu făceau parte din sindicat, în locul muncitorilor greviști. Când sindicaliștii greviști care pichetau nu-i lăsau pe spărgătorii de grevă să treacă de ei ca să se ducă la lucru, scandalagiii și bătăușii se repezeau la greviști ca să își facă drum. Gangsterul sicilian Santo Perrone din Detroit livra bătăuși pentru firmele din Detroit. Acesta trimitea mardeiași sicilieni să spargă grevele din Detroit cu bâte de baseball, în timp ce polițiștii se făceau că nu văd sau chiar îi ajutau.

Hoffa spunea la un moment dat: „Nimeni nu poate descrie grevele, revoltele și luptele care au avut loc în statul Michigan, dar mai ales aici, în Detroit, dacă nu a luat parte la ele.” Iar, cu altă ocazie, a spus: „În primul an, când am fost organizator la Filiala 299, a trebuit să mi se coase scalpul de nu mai puțin de șase ori. Am fost bătut de polițai sau spărgătorii de grevă de cel puțin 20 de ori în anul ăla.”

În schimb, sindicate precum Teamsters angajau și ele bătăuși și instaurau propriul regim de teroare, aruncând în aer, incendiind, bătând și ucigând. Războaie și acte de violență nu aveau loc doar între sindicate și conducerea firmelor. De multe ori, aveau loc între sindicate rivale, care se luptau pentru

atragera de membri. Din păcate, adeseori, violențele erau îndreptate împotriva membrilor simpli ai acestora, care cereau realizarea unor reforme democratice în sindicatele lor.

Alianțele pe care Hoffa le-a făcut cu gangsterii din țară în momentul ascensiunii lui și a sindicatului său țin acum de domeniul trecutului. În anii 1950 însă, erau un fapt care abia începea să fie adus la cunoștința publicului larg.

În mai 1956, Victor Riesel, reporter de investigație la cotidianul *New York Journal American*, a invitat la emisiunea lui zilnică de la radio membri ai sindicatului Teamsters care erau împotriva lui Hoffa. Riesel ducea o campanie împotriva elementelor infracționale din sindicate. În seara în care s-a transmis emisiunea, Riesel a ieșit de la Lindy's, celebrul restaurant de pe Broadway, situat în apropiere de Times Square, și a fost abordat pe trotuar de un huligan care i-a aruncat acid în față. Din cauza acidului, Riesel a orbit. În curând, a devenit limpede faptul că atacul fusese comandat de aliatul lui Hoffa, gangsterul John Dioguardi, alias Johnny Dio. Acesta a fost acuzat că a comandat atacul, dar când atacatorul a fost găsit mort, ceilalți martori au înțeles mesajul și au refuzat să mai coopereze, așa că acuzațiile au fost retrase.

Imaginea lui Victor Riesel, orb, cu ochelari fumurii, apărând la televiziune pentru a cere cu același curaj reforma sindicatelor, a stârnit atâta indignare în rândul populației, încât Senatul SUA a reacționat, organizând audieri televizate cu privire la influența gangsterilor asupra mișcării sindicale. Acestea au devenit cunoscute drept audierile Comisiei McClellan, numite așa după senatorul de Arkansas, John L. McClellan, care le conducea. Viitorii candidați la președinție, Barry Goldwater, senator de Arizona, și John F. Kennedy, senator de Massachusetts, făceau parte din comisie. Consilier juridic și anchetator principal al comisiei era fratele mai mic al viitorului

președinte, cel care avea să fie procurorul general al statului, Bobby Kennedy. Din cauza atitudinii agresive pe care a avut-o în cadrul comisiei, Bobby Kennedy avea să devină dușmanul de moarte al lui Jimmy Hoffa.

Johnny Dio a invocat al cincilea amendament* la toate întrebările care i s-au pus, inclusiv atunci când a fost întrebat dacă l-a întâlnit vreodată pe Jimmy Hoffa. Din cauza poziției pe care o avea în sindicat, Jimmy Hoffa nu putea invoca al cincilea amendament fără să-și piardă funcția. A răspuns în mod evaziv la toate întrebările, părând a avea o memorie care nu putea fi îmborsită. Când i s-au prezentat înregistrările conversațiilor pe care le-a avut cu Johnny Dio, Hoffa a spus că nu-și amintește să-i fi cerut acestuia vreun serviciu. La un moment dat, referindu-se la înregistrări, i-a spus lui Bobby Kennedy: „Din câte îmi amintesc, trebuie să fac apel la memorie, nu îmi aduc aminte.”

Publicul ar fi fost mult mai indignat dacă ar fi știut ce le-a spus Hoffa oamenilor lui când a auzit că Riesel a orbit: „Javra aia de Victor Riesel. A luat și el niște acid în față. Păcat că nu i l-au aruncat pe mâinile alea nenorocite cu care scrie la mașină.”

Când a fost întrebat de Bobby Kennedy de unde a avut 20 000 de dolari pentru a investi într-o afacere, Hoffa a răspuns: „De la niște persoane.” Când i s-a cerut să dea nume, Hoffa a spus: „Acum, în clipa asta, nu pot să spun de la cine, dar am un registru cu împrumuturile luate de mine, iar toți banii pe care i-am împrumutat în perioada asta i-am băgat în afaceri.”

Ei, da, asta explica tot.

* Al cincilea amendament al Constituției SUA, adoptat la 1791, este menit să apere drepturile acuzatului și să protejeze viața, libertatea și proprietatea cetățeanului (n. red.).

Bobby Kennedy a spus despre Jimmy Hoffa că este „cel mai puternic om din țară, imediat după președinte”.

O parte din aura de mister pe care a dobândit-o Hoffa când a devenit celebru în anii '50 se datora imaginii de rebel dur și agresiv de la televizor. Era antisistem încă dinainte ca oamenii să folosească acest termen. Imaginea publică a lui Hoffa ar putea fi asemănată cu aceea pe care o are azi o formație de heavy metal. Pur și simplu, în prezent, nu există persoană publică în stare să înfrunte elita guvernamentală și a lumii afacerilor și, în același timp, să lupte pentru clasa muncitoare așa cum o făcea Jimmy Hoffa plin de aroganță aproape zi de zi.

Televiziunea era încă la început când Jimmy Hoffa a devenit președintele sindicatului International Brotherhood of Teamsters, la 14 octombrie 1957, cu o lună înainte de cele petrecute la Apalachin. Hoffa era invitat frecvent la talk-show-urile din vremea aceea, precum *Meet the Press*. I se băgau microfoane în față oriunde se ducea, iar dacă Jimmy Hoffa ținea o conferință de presă, veneau acolo reprezentanți ai presei internaționale.

Jimmy Hoffa avea două principii după care se ghida în acțiunile sale. Într-un fel sau altul, le exprima în fiecare zi, adesea prin vorbe sau fapte. Primul principiu era „scopul”, iar al doilea, „mijloacele”. Scopul era principiul activității lui sindicale. Hoffa spunea adesea că filosofia lui sindicală e simplă: „Muncitorul din America este păcălit în fiecare zi.” „Mijloacele”, al doilea principiu al lui, poate fi sintetizat într-o remarcă pe care a făcut-o față de Bobby Kennedy când s-au întâlnit la o petrecere privată: „Le fac altora ceea ce îmi fac ei mie, doar că mai rău.” Pe scurt, Jimmy Hoffa credea că „scopul” luptei pentru îmbunătățirea condițiilor de trai ale muncitorilor americani, în fruntea căreia se afla sindicatul lui, justifica toate „mijloacele” folosite.

Popularitatea de care se bucura printre membrii sindicatului reflecta dorința acestora de a se bucura de beneficiile palpabile pe care acesta le obținea pentru ei: salarii, concedii, pensii, asigurări de sănătate, ajutoare sociale. Așa cum îi spunea Jimmy Hoffa lui Johnny Dio într-una dintre conversațiile înregistrate de care nu-și mai amintea, „poartă-te frumos cu ei și nu va trebui să-ți faci griji”.

Poate că și alții doreau la fel de mult ca el să îmbunătățească situația muncitorilor americani și a familiilor lor, dar Jimmy Hoffa avea puterea să facă ceva în sensul acesta. Frank Sheeran, ferventul lui susținător, spunea că „Jimmy Hoffa era un vizionar în privința activității sindicale. Existau doar două lucruri care contau în viața lui: sindicatul și familia. Oricât ar părea de necrezut, indiferent cât de important era pentru sindicat, soția, fiica și fiul lui aveau prioritate. Pentru el, sindicatul era o organizație care nu îi ajuta doar pe muncitori, ci și pe familiile lor. Azi se vorbește despre valorile familiei. Jimmy a fost un vizionar și din acest punct de vedere. Aceste două lucruri erau viața lui”.

Jimmy Hoffa i-a spus odată lui Frank Sheeran plin de entuziasm: „Dacă ai lucrurile astea, Irlandezule, le ai fiindcă ți le-a adus un șofer de camion. Să nu uiți asta niciodată. Țsta-i tot secretul a ceea ce facem noi.” Acel „ai lucrurile astea” se referea la hrană, îmbrăcăminte, materiale de construcții, combustibil pentru locuință și industrie, aproape la toate lucrurile. Deoarece o grevă națională a camionagiilor putea efectiv să înfometeze și să blocheze activitatea unei națiuni întregi, Bobby Kennedy spunea că Teamsters, sindicatul lui Jimmy Hoffa, este „cea mai puternică instituție din țară, cu excepția guvernului SUA [...], iar așa cum îl conduce domnul Hoffa, acesta este o conspirație a răului”. Senatorul John L. McClellan a mers și mai departe, spunând că, „sub conducerea domnului Hoffa,

Teamsters” este „o superputere în această țară – o putere mai presus de popor și mai presus de guvern”.

Începând din 1957, când predecesorul și mentorul lui, Dave Beck, a renunțat la șefie și a intrat la închisoare pentru deturarea sumei de 370 000 de dolari din fondurile Conferinței de Vest a sindicatului Teamsters cu scopul de a finanța, printre altele, construirea unei case pentru fiul lui, noul președinte, Jimmy Hoffa, și-a exercitat în mod absolut puterea. Poate este adevărat că puterea corupe în general și că puterea absolută corupe în mod absolut. Iată de ce Jimmy Hoffa nu justifica niciodată trecutul infracțional al celor cu care se alia ca să-și atingă scopul.

La un moment dat, Hoffa a declarat la o televiziune: „Acum, dacă vorbim de cuțitari și de gangsteri, primii care angajează huligani și gangsteri sunt patronii. Dacă în comunitate există forțe ilegale, ei le vor folosi pentru a teroriza, ca și în alte scopuri. Așa că, dacă ai de gând să-i organizezi mai departe pe cei neorganizați, să păstrezi sindicatul pe care îl ai, atunci ar fi bine să ai o rezistență.”

„Rezistența” lui Hoffa consta în alianțele create cu cei mai puternici nași ai nou-descoperitei rețele de gangsteri de la Apalachin, care împărțiseră America în 24 de teritorii și care își conduceau organizațiile (denumite „familii”) ca niște comandanți militari. Ei erau „șefii”, nașii, care erau echivalentul generalilor; apoi veneau „aghiotanții” și *consigliere*, care erau echivalentul ofițerilor superiori, „capo”, echivalentul căpitănilor, și „soldații”, care, ca orice soldat, îndeplineau ordinele primite de sus. În plus, existau asociați precum Frank Sheeran, care puteau dobândi un anumit statut, dar cărora nu li se permitea să dețină o funcție oficială în structura militară a familiilor italiene.

Din documente reiese aproape fără niciun dubiu că Hoffa știa foarte bine că marea majoritate a mafioților care alcătuiau „rezistența” lui aveau prea puțină considerație pentru idealurile sale. Johnny Dio însuși era proprietarul unor fabrici de îmbrăcăminte în care nu exista sindicat. Multe dintre aceste personaje obscure considerau syndicatele doar un mijloc care îi putea ajuta să comită mai multe infracțiuni și să strângă mai multă avere și mai multă putere.

Între timp, în discursurile rostite, Hoffa le spunea tovarășilor săi de la Teamsters: „Tot acest hocus-pocus cu gangsteri și escroci e doar o perdea de fum menită să vă întoarcă la vremurile în care puteau să renunțe la voi ca la un camion rablagit.”

Pe de altă parte, în cartea sa intitulată *The Enemy Within*, Bobby Kennedy vorbește despre experiența pe care a trăit-o în calitate de consilier juridic principal al Comisiei McClellan, remarcând următoarele: „I-am văzut și i-am chestionat pe unii dintre cei mai cunoscuți gangsteri și escroci ai țării. Niciuna dintre grupări nu se potrivește însă mai bine prototipului reprezentat de vechiul grup infracțional al lui Al Capone decât gruparea condusă de Jimmy Hoffa și de cei câțiva locotenenți ai săi din interiorul și din afara sindicatului.”

Studioul Twentieth Century Fox a comandat un scenariu după cartea lui Bobby Kennedy. Budd Schulberg, celebrul scenarist al filmului *Pe chei*, l-a scris, dar studioul a abandonat proiectul. Ulterior, Columbia Pictures și-a exprimat dorința de a-l relua, dar și ea l-a abandonat. În introducerea unei cărți despre Hoffa scrise de Walter Sheridan, principalul asistent al lui Bobby Kennedy, Budd Schulberg a explicat de ce au abandonat proiectul cele două studiouri: „Un gealat din sindicat a intrat în birou peste noul director [de la Twentieth Century Fox] și l-a amenințat că, dacă se va face filmul, șoferii [de la Teamsters] vor refuza să livreze rolele cinematografelor. Iar

dacă acestea vor ajunge la ele pe alte căi, vor scoate publicul afară din săli cu bombe urât mirositoare.”

Amenințarea primită de Twentieth Century Fox a fost dublată de o scrisoare de avertisment trimisă studioului Columbia Pictures de avocatul sindicatului Teamsters, Bill Bufalino, care, la vremea aceea, era și avocatul lui Jimmy Hoffa. Budd Schulberg spunea despre scrisoarea lui Bufalino: „În ea se specifica limpede că cei de la Twentieth Century Fox au acționat cu înțelepciune și au abandonat proiectul de îndată ce li s-au explicat posibilele consecințe și că el avea încredere că și cei de la Columbia vor fi suficient de inteligenți să facă la fel.”

Capitolul 12

„Am auzit că te ocupi cu zugrăvitul”

Starea mea de agitație n-a dispărut niciodată. Am chiar impresia că, toată viața, cât timp m-am putut ține pe picioare, am avut în mine ceva de nomad.

Faptul că primeam în fiecare zi ceva de lucru de la sindicat și că nu aveam un contract îmi dădea libertatea să mă aflu unde voiam și când voiam eu. În zilele în care aveam o treabă mai specială în oraș, nu mă mai sinchiseam să mă duc la sindicat și să iau un camion. Încetul cu încetul, pe măsură ce deveneam tot mai cunoscut, aveam tot mai multe treburi speciale în oraș. Mă întrețineam pe mine și treceam pe la Mary să-i duc bani pentru ea și pentru fete în funcție de cât câștigam în săptămâna respectivă. Tot ce făceam în oraș se plătea cu bani gheață; până și patronii sălilor de dans mă plăteau cu bani gheață.

Dacă lucram însă o zi ca șofer, nu mai câștigam bani. Nu puteai să faci nicio șmecherie în plus cu un camion pe care îl aveai doar o zi. Îți trebuia mai mult de o zi ca să te organizezi. Așa procedasem în afacerea cu carnea de la Food Fair. Prin urmare, atunci când mă duceam în oraș și pierdeam timpul la bar, mă pregăteam să fac bani.

Am învățat meserie de la Skinny Razor și de la oamenii lui. Ei erau un fel de veterani de război în domeniul ăsta, iar eu,

recrutul nou-sosit în unitate. În ochii celorlalți, păream mai apropiat de Angelo și de ai lui decât de Russell. Îi eram însă devotat lui Russell. Îi vedeam mai des pe Angelo și pe oamenii lui pentru că, pur și simplu, ei erau în oraș, în timp Russell stătea mai mult în provincie. Angelo spunea că el m-a împrumutat lui Russell, dar, de fapt, a fost invers. Russell m-a împrumutat lui Angelo. Russell a crezut că e bine ca eu să învăț să fac bani în oraș cu oamenii lui Angelo. Într-o zi, Russell mi-a zis Irlandezul lui și, de atunci, toți cei din oraș au început să-mi zică Irish sau Irishman în loc de Cheech.

După treaba cu Whispers, am început să țin tot timpul la mine un pistol pentru orice eventualitate. Dacă mergeam cu mașina, aveam un pistol în torpedou. Într-o noapte, când am plecat de la Nixon Ballroom spre casă, pe la ora două, am oprit la un semafor într-o intersecție întunecată de pe strada Spring Garden, unde becul stâlpului de iluminat era spart. Eram singur și aveam geamul coborât. A venit la mine un negru tânăr și mi-a fluturat sub nas un pistol. Mi-am zis că el spărsese becul de la stâlp. Acela era colțul lui. Avea un partener, care îi asigura spatele; părea să nu aibă nicio armă. Cel cu pistolul mi-a zis să-i dau portofelul. I-am spus: «Ți-l dau, dar e în torpedou.» I-am zis să se liniștească: «Să nu faci ceva nesăbuit, tinere.» Am băgat mâna în torpedou și am scos de acolo pistolul meu de 9,65 mm, pe care banditul nu putea să-l vadă fiindcă eu acopeream tot geamul cu umerii mei largi. Pe urmă, când m-am întors cu fața, n-a putut să-l vadă fiindcă aveam mâna mare și m-am mișcat repede, precum coada unui cangur. El ținea mâna întinsă, crezând că-i dau portofelul. L-am împușcat în genunchi, iar când s-a îndoit de mijloc, l-am împușcat și în celălalt genunchi. După ce am plecat, l-am văzut în oglinda retrovizoare rostogolindu-se pe jos și pe prietenul lui luând-o la fugă pe strada Spring Garden. Ceva îmi spunea că amicul lui

nu fugea să ceară ajutor sau să cheme pe cineva. Ceva îmi spunea că cel care se rostogolea n-o să mai alerge niciodată. Din clipa aia, fiecare pas avea să-l simtă în genunchiul zdrobit, iar el avea să se gândească la mine.

Ca să fiu sigur, m-am descotorosit de pistolul ăla. Dacă ții în mașină sau în casă o armă, cel mai bine e să fie una nou-nouță, cu care nu s-a tras niciodată. Așa, niciodată n-o să poți fi asociat cu nicio infracțiune. Când ai un pistol vechi, nu știi niciodată dacă cineva nu l-a folosit la ceva cu care tu n-ai nicio legătură. Așa că eu recomand un pistol nou-nouț, nefolosit.

Începusem să mă pricep la cămătărie, mă băgam la sume mai mari. Oamenii știau unde mă aflam și veneau ei la mine. Nu mai aveam nevoie să fac traseul cu camionul. Zilele în care împrumutam zece dolari chelnerițelor de la White Tower trecuseră de mult.

Aveam un tip pe care îl împrumutasem și care mi se părea că mă evită. Nu-l găseam nicăieri. Nicio dobândă, nici nimic. Într-o seară, unul dintre băieți a venit la mine la Friendly și mi-a spus că l-a văzut pe tipul pe care îl căutam eu la Yesterday Lounge, barul lui Harry «Cocoșatul» Riccobene. Când l-am prins în barul lui Harry jucând cărți, tipul mi-a zis că i-a murit mama și că înmormântarea îl costase toți banii pe care îi strânsese să mi-i dea mie. Mi s-a făcut milă de el, m-am întors la Friendly și i-am zis lui Skinny Razor că l-am găsit pe tip la barul lui Harry. Skinny zice: «Ai primit ceva bani de la el?» Eu zic: «Încă nu», iar Skinny îmi spune: «Taci, lasă-mă să ghicesc. I-a murit mama.» «Da, săracul, zic eu. Deci ai aflat.» Atunci, Skinny Razor spune: «Nenorocita aia de mă-sa tot moare de vreo zece ani.»

M-am simțit mai mult decât prostit, fiindcă eram nou în branșă. Gândește-te, să te folosești așa de mama ta. M-am întors la barul lui Harry și i-am spus individului să se ridice de

la masa de joc. Era de înălțimea mea, dar nițel mai solid ca mine. S-a ridicat, gata să dea cu pumnul, dar eu i-am luat-o înainte. L-am trântit, masa de joc s-a răsturnat, iar scaunele s-au împrăștiat. A venit la mine cu un scaun, eu i l-am smuls din mână și l-am pocnit cu el, după care am continuat să-l bat până l-am lăsat lat.

Deodată, a intrat Harry, s-a uitat în jur și și-a ieșit din minți. Avea el cocoasă, dar era încă tare. În plus, era om de onoare și se avea foarte bine cu Angelo. A început să țipe la mine că i-am distrus barul și că i-am murdărit podeaua de sânge. I-am spus că plătesc paguba. El mi-a zis că nu-l interesează și că ce fel de respect îi arăt eu distrugându-i așa barul. Puteam să-l scot pe individ afară și să-l bat. Nu în bar. Nu-l cunoșteam prea bine pe Harry, dar i-am zis că individul se repezise la mine. I-am spus că îmi datora bani și că nu-mi plătise nici măcar dobânda. Harry a spus atunci: «Golanul ăsta a avut tupeul să iasă pe stradă ca să împrumute alți bani? E deja dator la toată lumea.» «N-am știut asta când l-am împrumutat, am zis eu.» După care, Harry «Cocoșatul» s-a dus la individul care zăcea pe jos, l-a apucat de păr și a început să-i care pumni în gură.

În timpul ăsta, când mă duceam la localul lui, Skinny Razor îmi spunea că n-ar trebui doar să conduc un camion. Skinny zicea: «Cum de nu faci nimic, mămică? Ar trebui să faci ceva.» Spunea că ei ar trebui să facă ceva pentru mine. N-ar trebui să mă ocup doar cu mișmașuri. Că ar trebui să avansez. Să fiu cu barosanii. Mi-a zis asta de mai multe ori. La un moment dat, i-am spus că mi-a plăcut filmul *Pe chei*. I-am zis că nu m-ar deranja să fac și eu muncă sindicală. Îmi plăcea cum se luptau organizatori ca Joey McGreal și agenții de afaceri pentru binele oamenilor din sindicatul meu, Teamsters. Probabil că Skinny Razor i-a spus lui Angelo, iar Angelo i-a spus lui Russell. După

puțin timp, am început să primesc semne de la Russell când stăteam la masă și mâncam pâine înmuiată în vin. Îmi spunea de acum lucruri precum «n-o să conduci toată viața camioane, Irlandezul meu».

Apoi, un alt tip, care luase niște bijuterii furate, nu a mai venit cu banii. Când faci o chestie de-asta, știi că situația devine gravă. Mulți astfel de oameni nu știu însă cum să spună adevărul sau să fie cinstiți și corecți. Pentru ei, păcăleala e o obișnuință, ca și cum ar mesteca gumă. Unii au probleme cu băutura sau cu jocurile de noroc și asta le afectează judecata. Nu știu dacă ăsta avea sau nu; nu știu care era problema lui. Tot ce știu e că avea o problemă.

Am fost trimis să-i transmit nemernicului un mesaj. Știu că încercaseră și alții să-i spună care era treaba. Dar el spunea de fiecare dată altă poveste. În oraș, mi-au zis să stau pe lângă el. Am început să umblu cu el prin localuri. Într-o seară, am fost împreună la Haverford Diner, pe strada 6 colț cu Harrison. L-am lăsat acolo la 20.30 fiindcă voia să-l aștepte pe un cunoscut al lui.

În noaptea aia, nemernicul a fost împușcat la demisolul clădirii în care locuia cu un pistol Magnum de 9 mm. Locuiam atunci pe City Line Avenue, iar polițaii au venit peste mine și m-au dus la interogatoriu. Atunci era înainte ca instanța supremă să schimbe regulile. Acum îi lasă liberi pe ăștia care își omoară nevasta sau iubita și nimeni nu poate să-i aresteze și să-i întrebe nici măcar cum îi cheamă. Pe noi ne înhățau când aveau chef. Ne puneau pe scaun și ne bombardau din toate părțile cu întrebări. Era un adevărat chin.

Au găsit în apartamentul meu un Magnum de 9 mm, dar era un pistol cu care nu se trăsese niciodată, exact ce spuneam eu. Aveau un martor la Haverford, care le-a zis că eu o tot

întrebam pe chelneriță cu voce tare cât e ceasul când mă aflu în compania decedatului. Ziceau că am întrebat-o din nou cât e ceasul când m-am ridicat să plec, la 20.30.

După părerea lor, aș fi încercat să-mi creez un alibi, ca să nu poată spune nimeni că eram cu individul mai târziu, când a fost lichidat. Pe urmă, mi-au spus că au găsit o amprentă a mea pe balustrada scării care ducea la demisol. Le-am spus că, în ziua dinainte, fusesem să împrumut de la el un pătuț și că puteau să-mi găsească amprente în tot demisolul fiindcă acolo era pătuțul. A fost bine că mă apropiasem de el, altfel, amprente alea m-ar fi înfundat. M-au întrebat dacă am de declarat ceva, iar eu le-am spus: «Nu am nimic de declarat fiindcă nu am făcut nimic.» Mi-au cerut să fac un test cu detectorul de minciuni. Atunci le-am amintit că nu-s făcut cu degetul și le-am spus cu mult respect că, după mine, ei ar trebui să facă un test cu detectorul de minciuni ca să vadă dacă nu s-a întâmplat niciodată să-și însușească o parte din prada recuperată, ceea ce se întâmpla adesea pe vremea aia.

Când am început să-mi dau seama cum merg lucrurile, am aflat că, din motive întemeiate, șefii și căpitanii trimit să te lichideze pe cineva care îți este prieten. Principalul motiv e că asasinul poate să se apropie de tine într-un loc izolat. Un alt motiv e că, dacă se găsesc probe împotriva asasinului și dacă acesta îți este prieten, poate să dea o mulțime de explicații nevinovate despre cum au ajuns probele în casa ori în mașina ta sau pe cadavrul tău.

Să luăm de exemplu părul lui Jimmy Hoffa, pe care l-au găsit în mașină. Jimmy era apropiat de Tony Giacalone și de familia lui. Părul lui Hoffa putea să fie găsit foarte bine pe hainele unui membru al familiei Giacalone. Putea să ajungă de pe hainele aceluia în mașina băiatului lui Giacalone. Chiar Jimmy ar fi putut să urce în mașina respectivă cu altă ocazie.

Părul mai putea să ajungă în mașină de pe hainele lui Chuckie O'Brien. Existau un milion de alte posibilități în afară de aceea că mașina a fost folosită în ziua cu pricina pentru a-l lua pe Jimmy Hoffa și a-l duce undeva.

În fine, fusesem acasă la tipul ăla cu o zi înainte ca să iau un pătuț. Polițaii ziceau că m-am dus acolo să studiez terenul, ca să zic așa, să mă familiarizez cu locul în care fusese găsit cadavrul, eventual să las deschisă o fereastră, o ușă, ceva la demisol. N-au putut acuza însă pe nimeni, cu toate că s-au dat de ceasul morții să mă acuze pe mine.

Dacă un individ dă o țepă cu niște bijuterii furate, nu poți să știi de ce e în stare. În plus, nu poți să știi ce e în stare să spună dacă e strâns cu ușa. E un potențial turnător. Pentru o societate disciplinată, o chestie de genul ăsta e ca trădarea. Până și guvernul te execută pentru trădare. Genul ăsta de greșală e «grav», în special dacă îți dau mai multe șanse să îndrepti lucrurile, cum făcuseră cu tipul ăsta. Sunt anumite reguli pe care trebuie să le respecti. Așa stă treaba.

La vremea respectivă, ocupam un loc important în lumea lor și, pentru că eram prieten atât cu Russell, cât și cu Angelo, mă bucuram de foarte mult respect. Știu că, din cauza asta, mi se cam urcase la cap. Fiindcă eram catolici, eu și Mary nu divorțaserăm, dar eram despărțiți, iar eu făceam ce voiam.

Golden Lantern era un restaurant aflat vizavi de Nixon Ballroom. Într-o vară, de la Ziua Eroilor* și până la Ziua Muncii, în local au lucrat 44 de chelnerițe, iar eu m-am culcat cu 39 dintre ele. Little Egypt și Neptune of the Nile mi-au fost profesoare bune, iar eu eram foarte iubit de femei. Probabil că se dusesse vestea printre ele și fiecare voia o partidă. Femeile mă

* În SUA, *Memorial Day* este sărbătorită în ultima zi de luni a lunii mai, iar *Labor Day*, în prima zi de luni a lunii septembrie (n. red.).

considerau atrăgător, iar mie îmi plăcea asta. Eram burlac. Ce vrea să însemne însă toată treaba asta? Numai și numai orgoliu. Nu era vorba despre niciun pic de iubire. Doar multă băutură și mult orgoliu. Amândouă te omoară.

Mi-au dat o slujbă la un club de noapte care se numea Dante's Inferno. Era al unui tip pe nume Jack Lopinson, dar Lopinson datora o mulțime de bani unui cămătar pe care îl chema Joseph Malito și care își petrecea timpul pe acolo. Treaba mea era să stau cu ochii pe banii lui Lopinson și ai lui Malito, omul care finanța afacerea, astfel încât ei să ajungă în casa de marcat, nu în buzunarele barmanilor, și să-i pun la punct pe clienți dacă săreau calul.

Un palavragiu de la Filiala 107 a sindicatului Teamsters, pe nume Jay Phalen, unul dintre oamenii lui Joey McGreal, venea acolo și se îmbăta. Eu trebuia să le spun barmanilor când să nu-i mai dea de băut. Într-o seară, Phalen a scos pistolul la un alt client, iar eu m-am dus la el și l-am pus la pământ. L-am ridicat și l-am aruncat în stradă, spunându-i să nu mai vină niciodată acolo. A avut interzis pe viață și, cât am stat eu la Dante's Inferno, n-a mai venit.

De câte ori mă gândeam la ce-mi spusese Skinny Razor, că ei ar trebui să facă ceva pentru mine, mi-era tot mai lehamite de indivizi ca Phalen și de slujbe precum cea pe care o aveam la Dante's Inferno. Într-un fel, era bine că nu eram prizonierul unei rutine monotone, dar, o bună parte din timp, eram ca în armată, când ne zoream și apoi așteptam, iar, între lupte, ne plictiseam îngrozitor. Uneori, mă gândeam cum ar fi să lucrez în sindicat, să primesc un salariu sigur și să avansez în organizație. Așa aș fi avut, fără îndoială, mai mulți bani să-i dau săptămânal lui Mary sau, cel puțin, i-aș fi dat o sumă fixă,

nu ba ospăț, ba foamete, iar eu n-aș mai fi stat tot timpul în baruri și-aș mai fi rărit-o cu băutura.

De câte ori Russell aducea vorba că n-o să conduc toată viața camioane, eu îi ziceam direct că mi-ar plăcea să intru în sindicat. «Și de ce nu intri, Irlandezule?» a spus el.

I-am zis: «Am încercat deja, cu Joey McGreal, cel pentru care vând bilete de pariuri. E organizator la Filiala 107 a sindicatului Teamsters. McGreal mi-a spus că nu au posturi libere. I-am zis că e un organizator pe care l-am dat afară de la Dante's și de care ar trebui să scape. McGreal mi-a spus că nu ar conta, că sunt alții care așteaptă la rând. Mi-a zis că trebuie să cunoști pe cineva sus. Că ai nevoie de un prieten influent care să te sprijine și să garanteze pentru tine. În afară de McGreal, singurul pe care îl cunosc este liderul filialei mele, iar el nu are bani de cheltuit cu mine. Cu banii pe care îi are, trebuie să încerce să avanseze el însuși. Vrea să fie și el organizator.»

Russell a spus ceva în siciliană despre vremurile furtunoase, care s-ar putea traduce cam așa: «Niciodată nu poți să știi cum se vor rezolva lucrurile. Vremea e în mâinile Domnului.»

M-am dus la Friendly într-o după-amiază, înainte să plec la muncă, la Dante's. Skinny Razor mi-a spus: «Russell vine diseară și vrea să fii aici înainte de opt. Așteaptă un telefon de la un tip. Vrea să vorbești cu cineva.» Nu știam ce voia Russell sau cu cine voia să vorbesc, dar știam destule ca să fac așa cum spusese.

M-am întors la bar pe la 19.30. Russell era afară, vorbea cu niște oameni. Mi-a zis să intru și să-l chem când va trebui să vorbească la telefon. La ora 20 fix, telefonul de la bar a sunat, iar Skinny Razor a răspuns. M-am ridicat de la masă să-l chem pe Russ, dar acesta tocmai intra; probabil că auzise soneria de afară. Eu ocupasem o masă aproape de telefon. Skinny i-a spus individului de la celălalt capăt al firului: «Ce mai faci? Bine?

Și familia? Da, toți facem bine. Să bat în lemn. A, da, Angelo se simte bine. A făcut săptămâna trecută un control medical amănunțit. E sănătos tun. Să mai bat o dată în lemn. Hai să ți-l dau pe McGee la telefon. Ai grijă de tine, bine?” Skinny i-a dat receptorul lui Russ.

Russ l-a luat, dar n-a vorbit. A adus telefonul la masa mea și s-a așezat. A pus pe masă un plic.

— L-am chemat pe prietenul de care ți-am spus. Stă cu mine la masă. E sindicalist bun. Vreau să îl cauți pe președintele lui. Să vezi ce părere îți face.

Russell a întors capul și mi-a spus:

— Salută-l pe Jimmy Hoffa.

Apoi mi-a întins telefonul. L-am luat și mă gândeam: îți dai seama? Sună Jimmy Hoffa să vorbească cu mine?

— Salut, am spus eu. Îmi pare bine de cunoștință.

Jimmy Hoffa nici măcar n-a spus «salut». A trecut direct la subiect. Au fost primele cuvinte pe care mi le-a spus vreodată Jimmy Hoffa.

— Am auzit că te ocupi cu zugrăvitul.

— Ddda, tot eu ffac și tâmplăria.

Mă simțeam penibil din cauză că mă bâlbâiam.

— Asta voiam să știu. Înțeleg că ești tovarăș cu mine.

— Da.

Mă străduiam să fac doar propoziții scurte, cu puține cuvinte.

— Filiala 107. Din 1947.

— Prietenul nostru vorbește foarte frumos despre tine.

— Mulțumesc.

— Nu e un om pe care să-l mulțumești prea ușor.

— Fac tot ce pot, am spus eu.

— Lucrul cel mai bun și cel mai important, fără de care nu se poate face o mișcare sindicală, lucrul pe care trebuie

să-l ai și pentru care trebuie să te lupți să-l păstrezi e solidaritatea. Marii afaceriști au trecut la atac, sunt în ofensivă; finanțează grupuri de spărgători care n-au alt scop decât să dezbine sindicatul. Marii afaceriști se află și acum, când vorbim, în spatele unor sindicate care încearcă să ne fure filialele de sub nas chiar aici, la mine acasă, în Detroit, și în alte părți. Marii afaceriști lucrează chiar acum cu guvernul să ne pună piedici la fiecare pas și să ne facem de râs în fața publicului și a oamenilor noștri, să bage zăpăcie între noi într-o vreme în care avem nevoie de unitate. Avem nevoie de solidaritate mai mult ca oricând în istorie, nu doar în istoria noastră, ci și în istoria luptelor muncitorești din America. Vrei să iei parte la această luptă?

— Da, vreau.

— Vrei să participi la această istorie?

— Da, vreau.

— Poți să începi mâine, la Detroit?

— Sigur.

— Vino la Filiala 209 și prezintă-te la Bill Isabel și Sam Portwine. Ei conduc serviciul de relații publice al sindicatului nostru.

Am închis amândoi și mă gândeam: mamă, ce știe să vorbească. O secundă am avut impresia că-l aud pe Patton.

— Russ, am spus. Asta chiar a fost o surpriză. N-am știut că vine Crăciunul așa de repede, iar ziua mea sigur nu e.

— N-avea grijă; are nevoie de tine la fel de mult cât vrei tu să lucrezi cu el. Îmi pare rău că te pierd. Sper să nu te țină prea mult la Detroit.

— A, exact. I-am zis că o să fiu mâine la Detroit. Ar fi bine să pornesc chiar acum.

— Nu te grăbi așa, a spus Russ și mi-a întins plicul pe care îl pusese pe masă când se așezase. Hai, deschide-l.

Era un bilet de avion până la Detroit și un teanc de bancnote de 100 de dolari.

Am izbuncit în răs. Pur și simplu, stăteam acolo și râdeam.

— Ce să zic. Nimeni n-a făcut așa ceva pentru mine. N-o să uit niciodată.

— Singur ți-ai făcut-o, Irlandezule. Nu îți dă nimeni pe gratis. O meriți. Hai să mâncăm cu Angelo.

— Și cu Dante's cum rămâne? am întrebat eu. Trebuia să lucrez în noaptea asta.

— Skinny Razor s-a ocupat deja de asta. Au adus pe cineva în locul tău până te întorci de la Detroit. Și nu te deranja să comanzi un taxi pentru aeroport. Angelo o să-ți trimită o mașină dimineată. Doar nu vrei să-l faci să aștepte pe Jimmy Hoffa. E mai rău ca mine în privința timpului.

Am răs iarăși. Mi-era teamă că Russ o să creadă că am luat-o razna. Dar mie mi se părea foarte amuzant. Nu știu de ce. Poate pentru că mă simțeam penibil văzând câtă grijă avea bătrânul de mine.

Capitolul 13

Nu s-a făcut o parașută așa de mare

În clipa în care Frank Sheeran a dat interviul de angajare prin telefon cu Jimmy Hoffa, acesta din urmă venea după o perioadă plină de realizări, în care se bucurase de notorietate. De la jumătatea până la sfârșitul anilor '60, Jimmy Hoffa reușise să treacă de Comisia McClellan păcălindu-i și mințindu-i pe membrii acesteia. Devenise președintele sindicatului International Brotherhood of Teamsters. În plus, scăpase de mai multe acuzații penale.

Fapt mai semnificativ pentru viitorul său și pentru cel al sindicaliștilor lui, în 1955, Jimmy Hoffa a creat un fond de pensii la care patronatul contribuia în mod regulat în beneficiul angajaților Teamsters. Înainte de a fi creat Fondul Central de Pensii, mulți șoferi se bazau doar pe asigurările sociale atunci când se pensionau.

Jimmy știa cum să se folosească de temperamentul lui. Nu eram cu el când a creat de la zero fondul acela de pensii, dar Bill Isabel mi-a povestit cum striga la reprezentanții companiilor de transport în timpul ședințelor. Îi amenința cu orice. Voia să creze fondul, voia ca acesta să fie configurat într-un anumit mod și voia ca el să-l controleze. Dorea ca acesta să fie constituit în așa fel, încât anumiți oameni, agreeți de el, să poată împrumuta

bani de acolo. Acum, să nu mă înțelegi greșit, administratorii fondului percepeau dobândă la împrumuturi, ca și cum împrumuturile ar fi fost o investiție făcută cu banii fondului. Împrumuturile erau garantate. Dar Jimmy a reușit să facă așa cum a vrut, astfel încât putea împrumuta bani anumitor peroane. În scurt timp, fondul a tot crescut, fiindcă oamenii cărora le era destinat nu ieșeau încă la pensie, iar companiile depuneau permanent bani pentru fiecare oră lucrată de aceștia. Când am venit eu, erau în jur de 200 de milioane de dolari în fond. Când am ieșit la pensie, era un miliard. Nu trebuie să-ți spun ce profit poți să scoți dintr-o asemenea afacere.

Fondul de pensii Teamsters, creat de Hoffa, a devenit aproape imediat o sursă de împrumuturi pentru sindicatul național al crimei cunoscut publicului sub numele de Cosa Nostra. Având acum propria bancă, acest monopol infracțional a devenit mai puternic și mai prosper.

Afacerile cu fonduri de la Teamsters, în special construcția de cazinouri la Havana și Las Vegas, erau vise devenite realitate pentru nașii întreprinzători. Oamenii ăștia nu aveau nicio limită, iar planurile lor nu se opreau aici. La vremea dispariției lui Hoffa, în 1975, autoritățile din Atlantic City erau pregătite să legalizeze jocurile de noroc.

Jimmy își oprea o parte din comisionul celor care îi aduceau clienți. Aceasta nu apărea în contabilitate. Încasa un procent clandestin pentru aprobarea împrumuturilor. Jimmy îi ajuta pe anumiți prieteni, cum ar fi Russell Bufalino, Carlos Marcello, șeful din New Orleans, Santo Trafficante, șeful din Florida, Sam «Momo» Giancana din Chicago, Tony Provenzano din New Jersey sau vechiul lui prieten, Johnny Dio, din New York. Ei îi aduceau clienți. Șefii îi taxau pe clienți cu 10% din

suma împrumutată, iar banii îi împărțeau cu Jimmy. Jimmy a făcut o grămadă de afaceri cu prietenii lui, dar, întotdeauna, în condițiile puse de el. Fondul de pensii era găina care făcea ouă de aur. Jimmy era apropiat de Red Dorfman, din echipa de la Chicago. Red preluase conducerea sindicatului Waste Handlers Union în 1939, după ce președintele acestuia a fost lichidat. Se zice că Red împărțea conducerea sindicatului cu Jack Ruby. Este același Jack Ruby care l-a lichidat pe Lee Harvey Oswald*. Red avea legături strânse cu șeful lui Ruby, Sam «Momo» Giancana, cu Joey Glimco și cu toți ceilalți italieni din Chicago. În plus, Red era mare și tare pe Coasta de Est, unde operau oameni ca Johnny Dio.

Red avea un fiu vitreg pe care-l chema Allen Dorfman. Jimmy i-a pus pe Red și pe Allen să se ocupe de polițele de asigurare pe care le emitea sindicatul și apoi l-a pus pe Allen să se ocupe de împrumuturile acordate din fondul de pensii. Allen era erou de război, luptase în Pacific. Era un evreu aspru, fusese pușcaș marin. În plus, era un om de toată isprava. Allen și Red au invocat al cincilea amendament de 135 de ori la acele audieri ale Congresului la care au participat adeseori. Allen Dorfman își făcuse el însuși un renume. Allen încasa comisionul și apoi împărțea cu Jimmy – nu mult, doar un pic. Jimmy întotdeauna a trăit, nu în sărăcie, dar modest. Comparativ cu Beck și cu cei care au venit după Jimmy, am putea spune că el ducea acasă mărunțiș.

Totuși Jimmy Hoffa avea cel puțin două mici afaceri secrete care au devenit un motiv de îngrijorare pentru el. În ambele, partenerul lui Jimmy Hoffa era Owen Bert Brennan, aliatul lui

* Cel care l-a asasinat pe președintele SUA John F. Kennedy la 22 noiembrie 1963 (n. red.).

devotat de la Teamsters. Brennan era președinte de filială în Detroit și fusese arestat în trecut de patru ori pentru acte de violență, inclusiv participarea la aruncarea în aer a sediilor și camioanelor unor companii. Brennan spunea despre Jimmy că este „creierul” lui.

Hoffa și Brennan au înființat o companie de transport numită Test Fleet. „Creierul” și partenerul lui au înregistrat compania pe numele purtate de soțiile lor înainte de căsătorie. Test Fleet avea un singur client. Era o firmă care transporta automobile Cadillac și care avusese probleme cu transportatorii independenți din sindicatul Teamsters. Acest grup din Teamsters a făcut o grevă neautorizată. Înfuriat de această nerespectare a solidarității sindicale, Jimmy Hoffa le-a ordonat să reia lucrul. Cu acordul lui Hoffa, cel care se ocupa de transportul mașinilor Cadillac a încetat contractele cu transportatorii independenți de la Teamsters, falimentând pe mulți dintre ei, și a încheiat contracte cu Test Fleet. Acest aranjament le-a ajutat pe Josephine Poszywak, adică doamna Hoffa, și pe Alice Johnson, adică doamna Brennan, să câștige 155 000 de dolari sub formă de dividende timp de zece ani, fără să muncească un minut pentru compania Test Fleet.

De asemenea, Hoffa și Brennan au investit într-o firmă de amenajare a teritoriului din Florida numită Sun Valley și au folosit 400 000 de dolari din fondurile sindicatului, fără a plăti dobândă, drept garanție pentru a-și mări investiția. Când a intrat în aceste afaceri, Hoffa nu avea motive să creadă că, în curând, va deveni un personaj de anvergură internațională, care avea să fie urmărit cu atenție de public și să dea socoteală pentru păcatele din trecut, oricât de mici i s-ar fi părut lui.

Îngrijorat pe bună dreptate că, în curând, Comisia McClellan avea să descopere multe dintre micile lui secrete, inclusiv fondul de pensii, găina care făcea ouă de aur, Jimmy

Hoffa a început să fie obsedat de ideea că trebuia să abată atenția comisiei de la persoana sa.

La începutul lui 1957, când a fost creată comisia, ținta acesteia era președintele sindicatului Teamsters de atunci, Dave Beck. Potrivit afirmațiilor lui Walter Sheridan, mâna dreaptă a lui Bobby Kennedy, Hoffa i-a oferit în secret lui Kennedy amănunte referitoare la fărădelegile lui Beck. În 1972, Sheridan scria în cartea lui, *The Fall and Rise of Jimmy Hoffa*: „A început să facă asta aranjând ca unul dintre avocații lui Beck să-i livreze lui Kennedy informații despre Beck.”

Această frază simplă a domnului Sheridan este una foarte îndrăzneță. Cu toate că Hoffa trăia când a apărut cartea, ba chiar ieșise de puțin timp din închisoare, Bobby Kennedy era mort de patru ani. Dacă acesta ar fi fost în viață și dacă cineva ar fi înțeles implicațiile afirmației respective, cu siguranță ar fi urmat o anchetă privind încălcarea eticii profesionale. În funcție de dovezi, Kennedy ar fi fost exclus din barou pentru faptul că i-a permis avocatului lui Beck să nu-și îndeplinească obligația morală pe care o avea față de clientul său, „turnându-l” pe acesta în favoarea lui Hoffa.

Mai departe, Sheridan spune că Hoffa „l-a pus pe același avocat să aranjeze o întâlnire între el și Kennedy, întâlnire la care avea să se ofere să colaboreze cu comisia”.

Mai poate exista vreo îndoială că nașii, amicii lui Hoffa, au aflat de aceste două afirmații când a apărut cartea lui Sheridan, în 1972? Pentru oameni puternici și lipsiți de scrupule ca Bufalino, Trafficante, Marcello, Provenzano și Giancalone, a fi turnător era un mare defect, iar a turna un aliat era o greșală foarte gravă; într-o astfel de persoană nu mai puteai avea încredere, iar jignirea era cel puțin de neiertat. Hoffa a aterizat din închisoare pe străzile orașului Detroit cam în același moment în care a aterizat și cartea lui Sheridan pe rafturile librăriilor.

Autorul îl eticheta pe Hoffa drept „turnător”, iar Hoffa a confirmat eticheta pusă atunci când, urmărind să obțină șefia sindicatului, a amenințat pe față că va vorbi în mod public despre amestecul mafiei în fondul de pensii al sindicatului Teamsters condus de Fitzsimmons. Toate acestea au venit însă mulți ani mai târziu. La sfârșitul anilor '50, strategia machiavelică a lui Hoffa de a-l arunca în gura lupului pe confratele lui, Dave Beck, a fost benefică pentru ambele părți. Concentrându-se asupra lui Beck, comisia a pus pe locul al doilea afacerile lui Hoffa, Test Fleet și Sun Valley, iar acesta l-a înlăturat pe Beck din calea sa.

Lui Jimmy îi plăcea să știe ce se întâmpla în jurul său. Nu consuma alcool, așa că nimeni nu bea în prezența lui. Nu fuma, așa că nimeni nu aprindea o țigară cu el de față. Uneori, avea crize de furie. Devenea agitat și făcea niște chestii care te duceau cu gândul la un copil care se scarpină când are vărsat de vânt. Nu puteai să-i spui că îi vor rămâne semne. Nu puteai să-i spui nimic. Doar ascultai.

Jimmy Hoffa a început să fie nerăbdător, dorindu-și să afle cât mai multe despre dedesubturile Comisiei McClellan.

În februarie 1957, Hoffa a contactat un avocat din New York, pe nume John Cye Cheasty. Acesta lucrase în marina militară și în Secret Service. În afară de avocat, avea o a doua specializare, cea de anchetator. Hoffa i-a spus lui Cheasty că respectiva comisie angajează anchetatori. Dacă Cheasty avea să lucreze pentru comisie și să-i dea informații despre activitățile acesteia, Hoffa urma să-i plătească 24 000 de dolari bani gheață, eşalonat, câte 2 000 de dolari pe lună. Hoffa i-a dat pe loc lui Cheasty 1 000 de dolari, bani care trebuiau să-l ajute la angajare. Totuși, în nerăbdarea lui, Hoffa nu l-a verificat destul de

bine pe Cheasty. Acesta era un anchetator onest din New York și un patriot. A denunțat imediat tentativa de mituire.

Bobby Kennedy i-a oferit lui Cheasty un post în cadrul comisiei, pentru un salariu de 5 000 de dolari pe an. Cei de la FBI au pus în secret microfoane și camere de supraveghere. Cheasty l-a anunțat pe Hoffa că are un plic cu documente secrete ale comisiei și că vrea alți 2 000 de dolari în schimbul plicului. Cei doi s-au întâlnit la Washington, în apropiere de DuPont Circle. Cheasty i-a înmănat plicul lui Jimmy Hoffa. Hoffa i-a dat lui Cheasty 2 000 de dolari în numerar. Schimbul dintre cei doi a fost fotografiat. Au intervenit cei de la FBI și l-au prins pe Hoffa în flagrant delict, cu documentele. Jimmy Hoffa a fost arestat pe loc.

Când un reporter l-a întrebat ce va face dacă Hoffa va fi achitat, Bobby Kennedy, care spusese anterior că „nu a luat niciodată în calcul această posibilitate” într-un caz „atât de solid”, a răspuns: „M-aș arunca de pe Capitoliu.”

În iunie 1957, a început la Washington procesul lui Hoffa, acuzat că a dat mită unui anchetator al Comisiei McClellan pentru a obține informații confidențiale referitoare la activitatea acesteia.

Juriul era alcătuit din opt negri și patru albi. Hoffa și avocatul său, legendarul Edward Bennett Williams, aleseseră ca jurați numai albi. Hoffa a adus imediat în echipa sa o avocată de culoare din California. A aranjat ca, în ziarul *The Afro-American*, să apară o reclamă în care Hoffa să fie laudat drept susținătorul „rasei negre”. În reclamă apărea și o fotografie cu echipa lui de avocați albi și negri. Pe urmă, Hoffa a trimis ziarul acasă tuturor juraților de culoare. În sfârșit, Red Dorfman, amicul lui Hoffa din lumea interlopă de la Chicago, s-a ocupat ca legendarul campion de box Joe Louis să fie luat de acasă, din Detroit, și dus cu avionul la Washington. Jimmy

Hoffa și Joe Louis s-au îmbrățișat în fața juraților de parcă ar fi fost vechi prieteni. Joe Louis a rămas la proces și a asistat două zile la interogarea martorilor.

Când a venit rândul lui Cye Cheasty, Edward Bennett Williams l-a întrebat dacă a anchetat vreodată în mod oficial NAACP*. Cheasty a negat, dar germenul îndoielii încolțise.

Hoffa a fost achitat.

Edward Bennett Williams i-a trimis lui Bobby Kennedy o cutie frumos ambalată, legată cu fundă. Înăuntru era o parașută de jucărie – pentru săritura lui Kennedy de pe clădirea Capitoliului.

Jimmy nu se mai întâlnise niciodată cu Joe Louis înainte de proces, dar jurații nu știau asta. Jimmy lupta însă cu tărie pentru drepturile cetățenești. Asta era adevărat. Singura chestie e că, de fiecare dată când câștiga un proces, avea impresia că n-o să piardă niciodată. În plus, nu exista nicio îndoială: îl ura pe Bobby la culme. L-am auzit când i-a spus în față lui Bobby «puști răzgâiat» într-un lift și a dat să plece după el. L-am ținut eu. De multe ori mi-a spus că n-au ales pe cine trebuia dintre frații Kennedy**. Îl ura însă și pe Jack. Jimmy zicea că sunt niște tineri cu milioane care n-au muncit o zi în viața lor.

* National Association for the Advancement of Colored People – Asociația Națională pentru Progresul Persoanelor de Culoare, organizație care militează pentru drepturile cetățenești ale persoanelor de culoare (n. tr.).

** Este vorba despre John Kennedy (1917–1963), zis și Jack, președinte al SUA între 1961 și 1963, Robert Kennedy (1925–1968), zis și Bobby, senator de New York între 1965 și 1968, candidat la președinția SUA, și Edward Kennedy (1932–2009), zis și Ted, senator de Massachusetts. Primii doi au murit asasinați (n. red.).

În cartea *The Enemy Within*, Bobby Kennedy afirmă că, după proces, Joe Louis, care, pe vremea aceea, era șomer și înglodat în datorii, a primit imediat o slujbă bine plătită la o casă de discuri care luase de la fondul de pensii Teamsters un împrumut de două milioane de dolari. Ulterior, Joe Louis s-a căsătorit cu avocata de culoare din California pe care o întâlnise la proces. Când mâna dreaptă a lui Bobby Kennedy și principalul lui anchetator, Walter Sheridan, viitorul scriitor, a încercat să discute cu Joe Louis, în numele Comisiei McClellan, despre slujba de la casa de discuri, acesta a refuzat să coopereze și i-a transmis un mesaj lui Bobby Kennedy: „Spune-i să se arunce de pe Empire State Building.”

Cu toate acestea, la sfârșitul lui 1957, Bobby Kennedy se aștepta să fie cel care avea să rădă la urmă.

Nevoia lui Hoffa de a ști ce se întâmpla în jurul lui a făcut să fie acuzat că l-a pus pe un prieten al lui Johnny Dio să instaleze în mod ilegal microfoane și aparatură de înregistrare a telefoanelor în sediul sindicatului Teamsters ca să fie sigur că niciunul dintre aghiotanții lui nu dădea informații despre el Comisiei McClellan, așa cum făcuse el cu Beck. Complice cu Hoffa în cazul interceptările ilegale a fost Owen Bert Brennan, asociat cu el la firmele Test Fleet și Sun Valley, un om motivat de problemele pe care le puteau avea cu legea aceste două afaceri.

Pe lângă procesul legat de interceptările ilegale, Bobby Kennedy a deschis la Washington un proces separat pentru sperjur, deoarece Hoffa mințise în mărturia lui dinainte de audierile din Comisia McClellan.

La vremea la care asupra lui Hoffa planau aceste acuzații, sindicatul Teamsters era, de câteva decenii, afiliat AFL-CIO, cea mai mare organizație sindicală din lume. În septembrie 1957, Comisia de etică a AFL-CIO a lansat acuzația că

Dave Beck și Jimmy Hoffa se folosiseră de „poziția oficială din cadrul sindicatului în beneficiu personal”. Mai mult, AFL-CIO l-a învinuit pe Hoffa că „s-a asociat, a finanțat și a promovat interesele unor afaceriști sindicali celebri”.

Drept reacție, International Brotherhood of Teamsters l-a ales pentru prima oară pe Jimmy Hoffa, acuzat în două jurisdicții federale, în funcția de președinte al sindicatului.

În acea perioadă, organizația era condusă cu mână de fier, iar președintele nu era ales de membrii de rând ai sindicatului, ci de mai mulți delegați special aleși să participe la convenția sindicatului, care avea loc o dată la cinci ani. Pentru siguranță, votul nu era secret. În discursul lui de mulțumire, Jimmy Hoffa a spus: „Să îngropăm securea războiului.”

Câți disidenți îngropaseră oare până atunci Jimmy Hoffa și gangsterii lui? Câte case aveau să mai fie zugrăvite în viitor?

Știm sigur că, după ce a ajuns președinte, Hoffa a putut să promoveze în posturi aliați ai săi din mafie. Deși, în anii '70, lucrurile aveau să se schimbe, în 1957, Anthony „Tony Pro” Provenzano era un susținător înverșunat al lui Hoffa și președinte al Filialei 560 din Union City, statul New Jersey, una dintre cele mai mari filiale din țară. Hoffa i-a mai oferit imediat un post, numindu-l președinte al Consiliului Reunit 73 din statul New Jersey, care avea 100 000 de membri. În 1959, guvernul înființase un Consiliu de supraveghere, care să stea cu ochii pe sindicatul Teamsters. Consiliul de supraveghere i-a cerut imperativ lui Hoffa să-l excludă pe Provenzano din sindicat. În loc de asta, în 1961, Hoffa i-a oferit aliatului său o altă funcție și o putere imensă, făcându-l vicepreședinte al sindicatului. În același an, Provenzano a „îngropat securea războiului” cu Anthony „Trei Degete” Castellito, un cunoscut membru reformist al Filialei 560, punându-i pe K.O. Koningsberg, Salvatore

Sinno și Salvatore „Sally Bugs” Briguglio să-l stranguleze și să-l îngroape la o fermă din nordul statului New York.

În 1957, la zece zile după ce Hoffa a depus jurământul ca președinte, AFL-CIO a exclus din organizație sindicatul Teamsters, spunând că va fi primit înapoi numai dacă va scăpa de acest „control corupt” exercitat de Jimmy Hoffa și afaceriștii lui din conducerea sindicatului.

La 15 noiembrie 1957, marele public a aflat despre conferința de la Apalachin. Cu toate încercările lui J. Edgar Hoover* de a susține contrariul, se părea că la nivel național exista un sindicat al crimei organizate, care funcționa ca stat în stat și care avea, probabil, capitala la New York.

Zece zile mai târziu, la New York a fost ales un juriu federal care să-i judece pe Hoffa și Brennan pentru acuzația de interceptare ilegală. Membrii acestuia nu s-au putut pune de acord în privința verdictului. A fost ales imediat un alt juriu. În timpul celui de-al doilea proces, unul dintre jurați a declarat că s-a încercat mituirea lui. A fost eliberat și înlocuit cu un altul. Acest juriu l-a declarat nevinovat pe Jimmy Hoffa.

Bobby Kennedy, complet dezamăgit de hotărâre, și-a pus ultima speranță în procesul intentat pentru sperjur. Nu pentru mult timp însă. Acuzația de sperjur se baza pe înregistrarea discuțiilor purtate de Jimmy Hoffa și Johnny Dio. Interceptarea convorbirilor telefonice se făcuse în conformitate cu legislația statului New York, iar percheziția și confiscarea înregistrărilor telefonice erau și ele admise conform legii. Din păcate pentru Bobby, acum începea epoca Warren, când Curtea Supremă și-a extins controlul asupra procedurilor aplicate de poliția statală și locală. Curtea Supremă a SUA a decis că interceptările autorizate de stat sunt neconstituționale și că orice

* Directorul FBI între 1924 și 1972 (n. red.).

probă obținută prin intermediul lor sau derivând din ele este „rodul pomului otrăvitor”*. În consecință, nu a mai existat nicio probă admisibilă care să-l înfunde pe Jimmy Hoffa, astfel că s-a renunțat la acuzația de sperjur.

Am început să lucrez pentru sindicat cam când s-au întâmplat toate astea, exact după ce Jimmy a obținut funcția de președinte. După procesul cu interceptările, toată lumea zicea că nu s-a făcut o parașută așa de mare ca să-i salveze fundul lui Bobby Kennedy când avea să sară de pe Capitoliu.

* *Fruit of the poisonous tree* (engl.) – expresie folosită în sistemul juridic din SUA cu privire la probele obținute în mod ilegal (n. red.).

Capitolul 14

Pistolarul nu avea mască

Am luat avionul până la Detroit și m-am prezentat la Filiala 299 de pe Trumbull Avenue. Era filiala lui Jimmy. Sediul ei se afla mai jos de Tiger Stadium. Conducerea ei voia să-i atragă în sindicat și pe șoferii de taxi din Detroit. Chiar în fața sediului sindicatului era un garaj mare de taxiuri, iar când taxiul meu a oprit în fața Filialei 299, am văzut peste drum sindicaliști de la Teamsters pichetând. Aici era de mine. Am știut imediat că mă aflu acolo unde trebuie. Mă bucuram foarte mult să fiu organizator la Filiala 299 și, dacă mă descurcam aici, puteau să mă facă organizator în Philadelphia, la Filiala 107, chiar dacă pentru asta ar fi trebuit să creeze un post în plus pentru mine. Aveam șansa să-l am pe mentorul-șef drept mentor al meu.

Deja îmi intrase în cap ideea de a deveni într-o zi organizator la sindicat. Era o funcție foarte importantă. Lucrai la sediul central. Călătoreai prin toată țara oriunde era nevoie de tine. Puteai să le faci altora o mulțime de servicii legitime, dar să te bucuri și tu de avantaje. Dacă nu s-ar fi întâmplat chestia aia cu Jimmy la final, aș fi ajuns organizator la Teamsters.

La Detroit, am fost repartizat în subordinea lui Bill Isabel și Sam Portwine. Lucrau în echipă, se ocupau de relațiile publice, dar, de fapt, Sam îl considera pe Bill șeful echipei. Bill avea 1,77 m și era cunoscut pentru talentul de a folosi batoanele, nu

cele de mâncat, ci batoanele pe care le întrebuințezi când vrei să arunci în aer ceva – dinamita. Bill era priceput la explozii și mereu era dotat cu cele necesare. Se născuse în Irlanda, dar vorbea ca un american. A avansat în ierarhie după ce, la început, a fost șofer de camion. Era de fel din St. Louis și lucra ca organizator pentru o filială de acolo și pentru Consiliul Reunit din St. Louis, unde era președinte un sindicalist cu adevărat destoinic, Harold Gibbons. Pe Harold Gibbons ar fi trebuit să-l pună Jimmy în locul lui în 1967, când a intrat la mititica, nu pe Frank Fitzsimmons.

Sam era din Washington și era puțin mai înalt, mai solid și mai tânăr ca Bill, cam de vârsta mea. Eu aveam vreo 37 de ani. Am impresia că Sam a venit în sindicat direct de pe băncile școlii. Amândoi erau foarte apropiați de Jimmy Hoffa.

Erau vreo opt organizatori care trebuiau să se ocupe de sindicalizarea șoferilor de taxi. În fiecare dimineață, ne adunam și plecam într-un loc să pichetăm și să împărțim niște fluturași pe care îi făceau Bill și Sam, fiindcă ei se ocupau de relațiile publice. Uneori, pichetam garajul de taxiuri care era vizavi de sediul sindicatului. Alteori, organizam pichete de informare în stațiile de taxi din oraș, cum ar fi la marele centru de conferințe Cobo Hall sau la Hotelul Warner.

Îi luai pe taximetriști deoparte și le explicai ce avantaje aveau dacă erau organizați, după care îi rugai să semneze legitimația de membru. Dacă reușeai să aduni semnături de la 30% dintre muncitori, atunci legislația sindicală îți dădea voie să faci alegeri, ca să vezi dacă muncitorii erau de acord cu organizarea sindicatului sau nu. Bill m-a învățat însă că nu era bine să ceri niciodată alegeri dacă nu aveai mai mult de 50%, fiindcă, dacă aveai mai puțin, pierdeai sigur. Tot Bill mi-a spus că, și dacă obțineai dreptul să faci alegeri, putea să vină un alt sindicat și să-ți ia oamenii. Dacă acesta avea 10% din totalul

legitimațiilor, putea participa la alegeri și putea chiar să te înfrângă, chiar dacă tu ai făcut toată treaba. După ce ne-au dat afară din AFL-CIO, ne era mereu teamă că un sindicat al lor putea să se amestece și să ne fure voturile sau să obțină atâtea voturi, încât să nu câștige niciunul. O vreme s-a dus o luptă pe viață și pe moarte. Nu știai în cine să ai încredere, dar tu continuai să-i iei deoparte pe taximetriști și încercai să-i convingi să semneze legitimația. Nu știu cum se făcea, dar, pe vremea aia, erau foarte multe lesbiene care lucrau ca taximetrice în Detroit. Le plăcea să fie tratate ca bărbații, iar tu trebuia să ții cont de asta, altfel nu-ți dădeau semnătura.

Chiar dacă semnau, nu însemna că la alegeri aveau să voteze pentru sindicat, fiindcă alegerile erau supravegheate, iar votul era secret, așa că taximetriștii puteau să semneze doar ca să scape de tine și pe urmă să voteze cum voiau ei, iar tu n-aveai ce să faci.

Eu stăteam la Holiday Inn, iar sindicatul îmi achita cazarea, masa, îmi dădea bani de cheltuielă și, în plus, aveam și salariu. Pe vremea aia, puteai să ai o slujbă cu normă întreagă la sindicat și să primești oricâte salarii îți dădea Jimmy sau cel care îți era mentor. Eu aveam un singur salariu, dar știu că Bill și Sam primeau mai multe.

Banii mi se păreau ușor de câștigat, iar Detroit-ul semăna mult cu Philadelphia. Erau multe de făcut și nu te plictiseai niciodată. Ne duceam la meciuri de box sau de fotbal american, sau la ce era în oraș. Bill și Sam beau foarte mult amândoi, așa că ne întâlneam des și beam împreună.

M-au învățat că acest cuvânt, «uniune»*, înseamnă ceva. Toată lumea trebuie să fie unită și să meargă în aceeași direcție, altfel muncitorul nu progresează. Uniunea sau sindicatul este

* *Union*, în limba engleză, înseamnă uniune, dar și sindicat (n. tr.).

tot atât de puternic cât este cel mai slab membru al ei. Imediat cum apar neînțelegeri, patronul simte și profită. Dacă îngădui existența neînțelegerilor și a facțiunilor rebele, ești pe cale de a pierde sindicatul. Nu poți să ai decât un șef. Poți să ai ajutoare, dar nu poți să ai nouă indivizi care să conducă o organizație. Dacă ai, patronul o să facă înțelegeri pe la spate și o să destrame sindicatul. Patronul poate să-i concedieze în mod ilegal pe cei mai importanți sindicaliști și n-o să pățească nimic, dar sindicatul rămâne destrămat.

«Facțiunile rebele sunt precum colaboratorii naziștilor din timpul războiului, de felul celor din Norvegia și Franța», mi-a spus Bill Isabel. «Jimmy Hoffa nu va tolera niciodată facțiunile rebele. A muncit prea mult ca să clădească ceea ce avem acum. El e primul care se scoală dimineața și ultimul care se duce la culcare. Uite ce bine o ducem azi. Rebelii nu ne dau nimic. Jimmy le-a realizat pe toate. Pensie, acoperirea cheltuielilor de spitalizare pentru toată familia când cineva este bolnav. El se luptă să încheie un contract colectiv cu transportatorii, astfel încât toți camionagiii din țară să primească același salariu. Iar după ce Jimmy obține pentru noi diverse beneficii, binefăcătoare de la AFL-CIO obțin și ei aceleași lucruri pentru membrii lor. Pe urmă se plâng că tacticile lui Jimmy sunt prea dure. Ai fost în război; știi ce ai de făcut ca să ajungi din punctul A în punctul B. Eu zic că, dacă se mai varsă pe drum niște halbe de Guinness, e păcat, tinere.»

Într-o seară, am ieșit toți trei în oraș. Billy ne ducea cu mașina la un restaurant italian. Eu lucram doar de câteva săptămâni. Stăteam pe bancheta din spate, iar Bill se uita la mine în oglinda retrovizoare. Mi-a zis:

— Am aflat de la Jimmy că te ocupi cu zugrăvitul.

N-am spus nimic. Doar am dat din cap aprobator. Deci am ajuns și aici, m-am gândit eu. S-a zis cu ruperea de lumea orașului și cu schimbarea genului de activitate.

— Avem ceva de rezolvat în Chicago. Avem acolo un prieten pe nume Joey Glimco. Conduce filiala taximetriștilor din oraș. I-a adus și pe camionagiii de pe chei. Ai auzit de el?

Nici acum n-am spus nimic. Am clătinat doar din cap. După două săptămâni, Russell mi-a spus că Joey Glimco asta era Giuseppe Primavera. Fusese cu Al Capone și era mare și tare la Chicago. Avea un cazier bogat, fusese arestat de două ori pentru crimă. A invocat al cincilea amendament la toate întrebările care i s-au pus la audierile Comisiei McClellan, inclusiv când a fost întrebat dacă îl cunoaște pe Jimmy Hoffa.

— E acolo un tip care trebuie pus la punct, a spus Bill. Mâine dimineată vrem să iei avionul până la Chicago. O să te aștepte cineva la aeroport.

Asta a fost tot. Nu mă întreba cine sau ce fiindcă nu știu. Oricum, nu vreau să vorbesc despre asta. Era o problemă care trebuia rezolvată, iar eu am rezolvat-o pentru ei. În acel moment, aveam impresia că făceam asta de când lumea. Iar dacă socotești de câte ori m-a trimis tata să mă bat cu alți băieți pentru ca el să câștige o bere, poate că așa era.

Evident, aveau nevoie de cineva pe care tipul să nu-l cunoască, fiindcă toți cei de pe stradă pe care îi cunoștea erau tipi cărora le dăduse țepă și ar fi intrat la bănuieli. N-ar fi fost neliniștit însă dacă un băiat cu mutră de irlandez ar fi mers alături de el pe stradă. Iar ei voiau ca individul să rămână chiar acolo, pe trotuar, ca mesaj pentru cei care trebuiau să știe că acesta n-a scăpat după ce făcuse ceea ce făcuse.

Când citești în ziar despre un pistolar mascat, să fii sigur că n-avea nicio mască. Dacă sunt martori oculari pe stradă, ei vor spune totdeauna că pistolarul era mascat pentru ca toți cei din

tabăra lui să știe că martorii n-au văzut nimic. Astfel, aceștia n-au de ce să-și facă nicio grijă.

Eu eram obișnuit să urc în nave de desant, iar cum avansam și invadam Chicago cu avionul. Eram la Chicago poate de o oră. Mi-au dat un pistol, iar la fața locului era un tip căruia urma să i-l dau după ce terminam treaba. Apoi, acesta avea să urce în mașină și să plece. Singura lui misiune era să demon-teze pistolul și să-l distrugă. Erau și alți tipi, care stăteau în mașini bușite; treaba lor era să le tragă în fața polițailor dacă ar fi venit după mașina în care urcasem eu și care trebuia să mă ducă înapoi la aeroport.

M-am liniștit când am zărit aeroportul. Știam că uneori foloseau «cowboy» și, pe urmă, după ce treaba era terminată, se descotoroseau de ei. De «cowboy» te puteai descotorosi. Russell mi-a povestit că lui Carlos Marcello îi plăcea să trimită în Sicilia după orfani care rămăseseră fără familie după război. Erau aduși în țară din Canada, de pildă prin Windsor, o localitate situată pe malul opus, în fața Detroit-ului. Orfanii de război din Sicilia credeau că rezolvă treaba și pe urmă pot să rămână în America, eventual să primească și o pizzerie sau ceva asemănător. Se duceau și zugrăveau într-un loc, după care se urcau în mașina care îi aștepta și erau duși undeva; acolo li se zugrăvea lor casa, iar nimeni din Sicilia nu le ducea dorul. Fiindcă erau orfani și nu aveau familie, nu exista vendetă, treabă foarte răspândită printre sicilienii.

Pe drum, m-am gândit la Carlos Marcello și la orfanii lui, iar cât am mers, am stat cu fața la șofer. Era un tip mititel, iar dacă își lua mâinile de pe volan, aveam de gând să-i iau capul. M-am întors cu avionul la Detroit. La aeroport, m-au așteptat Bill și Sam. Ne-am dus să luăm masa. Bill mi-a întins un plic. I l-am dat înapoi. I-am spus:

— Pot să fac un serviciu unui prieten.

Russell mă învățase bine. Nu te lăcomi. «Dacă îi faci un serviciu unui prieten», îmi spusese el, «atunci o să-ți facă și el odată un serviciu.»

Bill și Sam au avut ocazia să-mi evalueze munca și i-au recomandat lui Jimmy Hoffa să mă păstreze la ei. Așa aveam mai multe șanse să învăț.

Am plecat la Chicago și am tras la Hotelul Edgewater Beach. Sindicatul avea acolo un apartament la etajul al optsprezecelea, cu două camere și două paturi în fiecare cameră. Sam și Bill au stat într-o cameră, iar eu, în cealaltă. În cea de-a doua seară, mi-au făcut cunoștință cu Joey Glimco. Bill îmi spusese că Joey rezolvă probleme importante pentru toate filialele din Chicago, nu numai pentru a lui și că, probabil, pe viitor, o să fiu trimis la el.

În seara următoare, a venit la Chicago Jimmy Hoffa și m-am întâlnit cu el la Joe Stein's, vizavi de hotel. Jimmy Hoffa era foarte arătos. Era un om plăcut și un bun ascultător, cu toată vorbăria lui. M-a întrebat de fetele mele. Mi-a spus că motivul pentru care sindicatul a fost exclus din AFL-CIO este că liderilor de acolo le e teamă că, dacă îl supără pe «răzgâiatul» de Bobby Kennedy, o să-i ancheteze și pe ei și o să aibă de umblat prin tribunale la fel ca Jimmy. Cu toate presiunile care se făceau asupra lui, omul părea foarte degajat. Era genul de om pe care ai vrea să-l ai alături în tranșee.

Când a venit chelnerul, eu am comandat un pahar de Chianti, iar Bill m-a lovit cu piciorul pe sub masă și a clătinat din cap. Eu n-am renunțat și am băut vinul, dar pe urmă am văzut cum se crispa la față de fiecare dată când ridicam paharul. Bill și Sam au rămas la berea cu ghimbir. Mai târziu, Bill mi-a spus că, înainte de masă, mă recomandase lui Jimmy și că voia să-i fac impresie bună.

În timpul mesei, Billy i-a spus lui Jimmy ceva ce n-am să uit niciodată:

— N-am văzut în veci pe cineva care, mergând printre oameni ca Irlandezul, să nu atingă pe nimeni. Toată lumea se dă automat la o parte din calea lui. Parcă e Moise despărțind apele Mării Roșii.

Jimmy s-a uitat la mine și a spus:

— Eu cred că ar trebui să stai un timp la Chicago.

Și ce oraș am descoperit acolo! Dacă nu poți să faci bani la Chicago, nu poți să faci bani nicăieri. Lasă cadavrele chiar pe trotuar. Dacă ești cu câinele, se duce și câinele.

M-au trimis la Cicero să vorbesc cu Joey Glimco despre o problemă a lui, m-am rătăcit și am intrat într-un bar. Cicero fusese orașul controlat de Al Capone. Cum am intrat în bar să întreb pe unde s-o iau, m-am trezit înconjurat de vreo 20 de bărbați aspri la înfățișare, toți înarmați cu pistoale. Ceva îmi spunea că mă aflu unde trebuia. Le-am zis că îl caut pe un prieten, iar ei mi-au spus să stau jos până dădeau niște telefoane. A venit chiar Joey Glimco să mă ia de acolo și să mă ducă la barul la care trebuia să ne întâlnim.

Glimco avea probleme cu o companie de transport care se împotriva sindicatului și nu voia să îl reangajeze pe un reprezentant sindical pe care îl concediasse. Din cauza asta, Joey Glimco făcea impresie proastă oamenilor lui și voia să rezolv eu problema. I-am zis că nu e nevoie să zugrăvească nimeni nicăieri. I-am spus să-mi dea o ladă de Coca-Cola, care, pe atunci, era îmbuteliată în sticlele alea demodate. I-am spus să-mi dea un om al lui și o rezolvam. Am urcat pe un pod aflat pe aceeași stradă pe care era și compania. Când ieșea un camion și trecea pe sub pod, eu și cel care era cu mine lăsam să cadă câteva sticle de Coca-Cola pe acesta. Parcă ar fi explodat niște bombe, iar șoferii intrau cu mașinile în zidul de sprijin al

podului, fără să știe ce se întâmplă. Până la urmă, șoferii au refuzat să mai iasă cu mașinile din curte, iar compania de transport s-a răzgândit și l-a reangajat pe reprezentantul sindical, dar nu i-a dat banii din urmă. Poate că ar fi trebuit să folosesc două lăzi de Cola.

Am petrecut multe nopți la Edgewater, împărțind de cele mai multe ori camera cu Jimmy Hoffa când venea de acasă, din Detroit. Eu, Sam și Bill făceam o gaură într-un pepene și o umpleam cu rom, astfel încât Jimmy să nu-și dea seama că bem. «Frate, ce vă mai plac pepenii», zicea Jimmy. Într-o noapte, nu mă așteptam ca Jimmy să se întoarcă în cameră și am pus la geam, să se răcească, o sticlă de doi litri de vin. Jimmy a venit în timp ce dormeam și m-am trezit din cauza zgomotului. Când s-a pus în pat, m-a întrebat:

— Ce e chestia aia de la geam?

— Cred că e luna, Jimmy, am zis eu.

Sam și Billy au spus că am scăpat basma curată în fața lui Jimmy îndrugând mai multe prostii ca oricine.

Jimmy era primul care se trezea dimineața. Micul dejun era la ora șapte fix și trebuia să fii gata până atunci, altfel nu mai vedeai nimic. Băiatul lui, Jimmy cel mic, venea câteodată pe la hotel. Era băiat bun și își respecta părintele. Jimmy era foarte mândru că fiul lui o să facă dreptul, ceea ce s-a și întâmplat. Acum e președintele sindicatului Teamsters.

Am ajuns să cunosc o grămadă de oameni importanți. Sam «Momo» Giancana trecea și el pe la hotel. La început, nu stăteam să aud ce discută. Datoria mea era să-l întâmpin la sosire în apartamentul lui Jimmy. Giancana apărea des în ziare pe vremea aia, fiindcă se întâlnea cu diverse celebrități. Era exact opusul lui Russell în privința publicității.

Mai târziu, când Jimmy a început să-mi cunoască munca, rămâneam în cameră de câte ori se întâmpla ceva. Din când

în când, Giancana venea cu un tip din Dallas pe care îl chema Jack Ruby. M-am întâlnit cu Jack Ruby de câteva ori. Știu că și băiatul lui Jimmy s-a văzut cu el la hotel. Ruby era cu Giancana, precum și cu Red Dorfman. Odată, am ieșit cu toții să mâncăm, iar Ruby era cu o blondă pe care o adusese de la Dallas pentru Giancana. Nici nu se pune problema ca Jimmy Hoffa să se fi întâlnit cu el abia atunci, îl cunoștea pe Jack Ruby, nu numai de la Giancana, ci și de la Red Dorfman.

În septembrie 1978, Dan E. Moldea, cel care a scris *The Hoffa Wars*, a înregistrat o discuție cu James P. Hoffa, fiul lui Jimmy. Moldea a scris, într-o postfață la cartea lui bine documentată și bine argumentată, despre Jimmy Hoffa și nenumăratele lui războaie: „Când i-am amintit că mi-a spus despre relația tatălui său cu Jack Ruby, Hoffa [cel tânăr] a confirmat. Fără știrea lui Hoffa, pentru protecția mea, am înregistrat în secret această conversație telefonică pe care am avut-o cu el.”

Unul dintre cele mai interesante lucruri despre care discutam Jimmy și Sam Giancana era apropiata campanie electorală pentru președinție a senatorului John F. Kennedy. Era un subiect care stârnea vii controverse între ei. Lui Giancana, tatăl lui Kennedy îi promisesse că îl va struni pe Bobby și că nimeni nu trebuia să-și facă griji în privința lui dacă Jack era ales. Bătrânul Kennedy strânsese avere lucrând mână în mână cu italienii și făcând contrabandă cu alcool în timpul Prohibiției. Aducea whisky din Canada și îl distribuia italienilor. Bătrânul păstrase legătura cu italienii de-a lungul anilor, când a trecut la afaceri mai curate, cum ar fi susținerea financiară a unor vedete de cinema precum Gloria Swanson, cu care avea o relație.

Sam Giancana avea de gând să-l sprijine pe John F. Kennedy împotriva lui Nixon, la fel și amicul lui Giancana, Frank Sinatra,

și, practic, tot Hollywood-ul. Giancana spunea că o să aranjeze alegerile din Illinois astfel încât să câștige Kennedy. Lui Jimmy nu i-a venit să creadă. A încercat să-l facă să se răzgândească. Jimmy i-a spus că nimeni nu-l poate struni pe Bobby fiindcă e sonat. Zicea că, în timpul audierilor din Comisia McClellan, s-au dus niște oameni la bătrân, care n-a putut să-i influențeze în niciun fel pe niciunul dintre copiii lui milionari.

Giancana i-a spus lui Jimmy că Kennedy o să-i ajute să-l alunge pe Castro din Cuba ca să-și poată lua cazinourile înapoi. Jimmy i-a zis că sunt nebuni dacă au încredere în frații Kennedy, după câte au făcut la audieri. Nixon tot avea să-l bată pe Kennedy și urma să-i ajute în Cuba. Giancana a spus că toată treaba din Cuba se întâmplase când la putere erau Eisenhower și Nixon, așa că de ce-ar fi fost buni republicanii? Era ceva să auzi toate astea. Trecuseră doar doi ani de când întâmplarea de la Apalachin făcuse pe toată lumea să priceapă că există o chestie numită Cosa Nostra. Iar ei discutau dacă banda din Chicago trebuia sau nu trebuia să aranjeze alegerile prezidențiale. Indiferent unde ai fi crescut, știai că alegerile locale sunt aranjate. Știai că alegerile locale din Philadelphia sau din altă parte sunt aranjate, dar asta era ceva deosebit, iar toată discuția asta de nivel înalt se purta chiar în fața mea.

Până la urmă, Teamsters s-a dovedit a fi singurul sindicat care l-a sprijinit pe Nixon în alegerile din 1960. Acum, History Channel nu face niciun secret din aceasta; unul dintre motivele pentru care Kennedy a câștigat alegerile a fost că Sam Giancana le-a aranjat în Illinois, folosind voturi false de la oameni morți, ale căror nume fuseseră luate de pe pietrele de mormânt.

Știam cât de importantă este Cuba pentru prietenii mei din Est și pentru toți prietenii lor din țară. Russell mă luase cu el în Cuba exact când Castro începuse să-i alunge pe toți și să

le confiște cazinourile, hipodromurile, casele, conturile din bănci și tot ce dețineau în Cuba. Niciodată nu l-am văzut mai furios pe Russell ca în acea călătorie în Cuba. N-am fost nici măcar în ultima călătorie făcută de el acolo, când s-a înfuriat și mai tare fiindcă prietenul lui, Santo Trafficante din Florida, fusese arestat de comuniști și era ținut în închisoare. Am auzit că Sam Giancana a trebuit să-l trimită pe Jack Ruby în Cuba ca să dea niște bani și să-l scoată pe Santo din pușcărie.

Cam în acea perioadă, începusem să avansez în sindicat și făceam naveta între Filiala 107 din Philadelphia și Filiala 777 din Chicago ca să mă văd cu Bill, Sam și Joey Glimco. Nu mă limitam la a picheta și a aduna semnături de la muncitori. Acum aveam sarcina să mă asigur că veneau cei care trebuiau să picheteze. Pentru cei care pichetau, eram ceea ce ei numeau «gorila». Trebuia să am grijă ca, la pichet, totul să fie în ordine. Dacă un grevist nu apărea la datorie, nu era plătit. Trebuia să am grijă ca el să nu primească indemnizația de grevă pentru ziua respectivă.

Filiala 107 din Philadelphia era a patra din țară ca mărime și mereu avea o grămadă de probleme. Pur și simplu, era prea mare ca să poată fi controlată. Conducerea ei a fost cercetată pentru corupție de Senatul american, iar președintele filialei, Raymond Cohen, era mereu în centrul atenției. Întotdeauna existau facțiuni. Joey McGreal avea o echipă de gorile și căuta mereu să stârnească nemulțumiri ca să preia el controlul. Eu nu puteam să-l sufăr pe Raymond Cohen. Încearca să conducă organizația cu mână de fier. N-avea pic de respect pentru oameni. În fiecare lună propuneam să i se ia mașina, fondul de cheltuieli sau altceva numai ca să-l enervez. În public, Cohen era un mare susținător al lui Jimmy Hoffa, așa că i s-a plâns acestuia de mine.

Dar ce nu știa Cohen era că Bill și Sam mă îndemneau să fac asta la ordinul lui Hoffa. Cohen avea o poziție importantă în sindicat. Era unul dintre cei trei membri ai conducerii. Cohen era însă genul de om care, în față, îl sprijinea pe Jimmy, iar, în spate, îl săpa când Jimmy voia să facă ceva. De exemplu, era împotriva marelui vis al lui Jimmy de a încheia un contract colectiv de muncă pentru toți camionagii din țară. Cohen era o rușine. Până la urmă, a fost acuzat de deturnare de fonduri și au scăpat de el.

Jimmy avea un susținător devotat în Puerto Rico pe nume Frank Chavez. Omul ăsta era însă o pacoste. Avea creierul înfierbântat. El a fost cel care i-a trimis o scrisoare lui Bobby Kennedy, din partea filialei sale din Puerto Rico, în ziua în care John F. Kennedy a fost asasinat. I-a spus lui Bobby că, în cinstea tuturor lucrurilor rele pe care Bobby Kennedy i le-a făcut lui Jimmy Hoffa, portoricanii din filiala lui aveau să sădească flori la mormântul lui Lee Harvey Oswald, să le îngrijească și să le ude tot timpul. Nu poți să nu te înfiori puțin de dezgust. Lasă morții să se odihnească în pace. Pe morți îi cinstești, mai ales pe omul ăla. Era erou de război, salvându-și oamenii în incidentul în care fusese implicată acea vedetă torpiloare.* Bobby era o jigodie, dar tocmai își pierduse fratele. Trebuie să-și fi dat seama că povestea avea legătură cu el și, mai mult, că se întâmplase din vina lui.

Frank Chavez era într-o dispută jurisdicțională cu marele sindicat Seafarers International Union din Puerto Rico,

* În noaptea de 1 spre 2 august 1943, vedeta torpiloare PT-109 a marinei americane, comandată de locotenentul John F. Kennedy, s-a ciocnit cu distrugătorul japonez Amagiri în largul coastelor insulelor Solomon. Au murit în incident doi membri ai echipajului vedetei, restul de zece oameni salvându-se, cu ajutorul comandantului lor, pe insulele din apropiere (n. red.).

condus de Paul Hall. Acesta era membru al AFL-CIO și voia să-i reprezinte pe șoferii care transportau marfa descărcată de pe nave, fiindcă lucrau pe chei. Dar, fiindcă erau șoferi, Frank Chavez voia să-i ia la Teamsters. Hoffa și Hall se urau unul pe altul. Paul Hall era unul dintre cei care votaseră pentru excluderea Teamsters din AFL-CIO, iar acum Jimmy Hoffa era convins că Hall face tot posibilul ca să îi termine pe el și pe Teamsters. Era un război sângeros. Ambele tabere aveau propriile echipe de șoc.

Într-o seară, primesc la Philadelphia un telefon de la Jimmy. Acesta îmi spune să iau un avion dimineată și să plec la Puerto Rico să rezolv două chestii, după care să mă duc la Chicago și să rezolv și acolo o chestie, iar pe urmă să mă întâlnesc cu Jimmy la Hotelul Fairmont din San Francisco, la ora 20.

Doar în filme sau în benzile desenate sunt unii care le spun altora să îi facă felul cuiva. Întotdeauna îți spun să te duci să rezolvi o chestie. Îți spun să faci tot ce trebuie să faci ca să rezolvi chestia aia. Când ajungi acolo, oamenii au pregătit tot, iar tu faci ce trebuie să faci, după care te întorci la cei care te-au trimis ca să dai raportul, în caz că au să-ți mai dea ceva de făcut. E ca atunci când dai raportul pe front după ce te întorci dintr-o misiune de patrulare pe timp de noapte. Apoi te duci acasă.

Într-o singură zi, am plecat cu avionul la Puerto Rico și am rezolvat două chestii. Pe urmă, am plecat la Chicago și am rezolvat altă chestie. Apoi am plecat la San Francisco și m-am oprit întâi la un bar să beau două pahare de vin, fiindcă știam că n-o să primesc nimic de băut când aveam să ajung la Fairmont pentru a-i da raportul lui Jimmy. Am intrat în camera lui de hotel fix la ora 20, iar el a țipat la mine că îl fac să mă aștepte.

- Am venit la timp, Jimmy, am spus eu. E opt.
- Nu puteai să vii mai devreme? a strigat el.

★

Ceva mai târziu, în același an, John F. Kennedy a fost ales președinte cu o diferență foarte mică de voturi. Primul lucru pe care l-a făcut acesta a fost să-l numească pe fratele lui procuror general al SUA. Prin urmare Bobby a devenit șeful Departamentului Justiției, șeful tuturor procurorilor americani, al FBI și al directorului FBI, J. Edgar Hoover. Iar primul lucru pe care l-a făcut Bobby Kennedy a fost să se întoarcă exact împotriva oamenilor care l-au ajutat pe fratele lui să câștige. Pentru prima oară în istoria Americii, procurorul general și-a dedicat activitatea eradicării crimei organizate.

În acest scop, Bobby Kennedy a alcătuit, în cadrul Departamentului Justiției, o echipă de avocați și anchetatori, în fruntea căreia l-a numit pe Walter Sheridan, fosta lui mână dreaptă din perioada audierilor din Comisia McClellan. Însuși Bobby Kennedy i-a ales pe cei care urmau să facă parte din echipă. I-a fixat acestei echipei un obiectiv foarte clar și i-a dat un nume foarte subtil: „Echipa care trebuie să-l prindă pe Hoffa”.

De aici a pornit absolut totul.

Capitolul 15

Respect la plic

Când eram acasă și aveam de lucru la Filiala 107, treceam din când în când pe la vechii mei amici din Darby și pe la părinții mei. Doar atunci aveam ocazia să mă bucur puțin împreună cu irlandezii catolici, pentru că Jack Kennedy urma să depună jurământul ca președinte. În vechiul cartier Darby, în timp ce stăteam de vorbă cu vechii mei tovarăși, de pildă cu Yank Quinn, am văzut că aceștia erau oarecum încântați de noul președinte cu origini irlandeze, John F. Kennedy. Era primul catolic irlandez care ajungea președinte. Ca să nu mai spun că făcuse și el războiul asemenea nouă. Când eram mic, a mai fost un politician irlandez catolic, Al Smith, care a încercat să ajungă președinte. Era din New York. Al Smith a fost cel care a spus: «Prefer să am dreptate decât să fiu președinte.» Numai că, la vremea aceea, unii au fost îngrijorați că, fiind catolic, Al Smith avea să asculte de papă. Se spune că de asta a și pierdut alegerile.

Se înțelege de la sine că, atunci când eram cu Jimmy Hoffa, nu mă apucam să spun că Jack Kennedy e bun. Nici măcar numele nu i-l mai rosteam după ce Jack Kennedy a anunțat că o să-l facă pe Bobby procuror general. Jimmy știa încă dinainte de a se anunța rezultatul că alegerea lui Kennedy avea să fie nefastă pentru el, dar Jimmy, Russell și toți au considerat acest

anunț o lovitură sub centură dată de bătrânul Joe Kennedy vechilor lui prieteni. Jimmy știa că nu va mai trece mult timp până când măsurile legale luate împotriva lui vor fi din ce în ce mai aspre.

Jimmy zicea așa: «Vulpoiul ăla de Bobby știe foarte bine că numai datorită fratelui său e procuror general. Fără frate-său, e un nimeni. Bobby era acolo și își freca mâinile de nerăbdare când se numărau voturile în favoarea lor. E cel mai rău soi de fățarnic. Prietenii noștri din Chicago beau gaz când au hotărât să se dea în vânt după farmecul Hollywood-ului și rahatul ăla de Frank Sinatra. Am încercat să-i spun lui Giancana. Bine zis adunătură de șobolani*. O adunătură de șobolani buni de nimic.»

Nici Russell nu avea o părere bună despre Sinatra. Știu că Russell nu se dădea în vânt după farmecul Hollywood-ului. Russell nu suporta stilul lui Sinatra, guraliv și șmecher. Frank Sinatra se purta frumos cu Russell Bufalino. Într-o seară, când eram la Club 500, în Atlantic City, l-am auzit pe Russell spunându-i lui Sinatra: «Stai jos, altfel îți smulg limba și ți-o vâr în fund.» Când bea, Sinatra era un nenorocit. Făcea pe fiorosul. Sărea să bată pe vreun individ știind că cineva o să-l oprească. Făcea rău la băutură. Mie, când beau, îmi vine să cânt și să dansez. Cred că el se considera deja cântăreț și dansator.

Bill Isabel mi-a spus că Jimmy n-a mai fost la fel după ce s-a luat Bobby Kennedy de el. E ca în povestea cu tipul care caută întruna balena albă. Numai că Bobby și Jimmy căutau amândoi balena albă. În același timp, amândoi erau acea balenă albă căutată. De fapt, singurul lucru care-i plăcea lui

* *Rat pack*, în engleză; nume sub care este cunoscut un grup de artiști proeminenți ai anilor 1960, din care făceau parte, printre alții, Frank Sinatra, Dean Martin, Sammy Davis Jr., Peter Lawford și Joey Bishop (n. tr.).

Jimmy cu adevărat era să pescuiască la mare adâncime. Sindicatul ținea la dispoziția lui Jimmy un vas de pescuit lung de 12 m la Miami Beach. Avea căpitan angajat permanent și cabine în care puteau dormi șase persoane. Jimmy m-a invitat odată cu el la pescuit, iar eu i-am spus: «Nu mă duc niciodată undeva de unde nu mă pot întoarce pe jos.»

În 1961, într-o seară, când eram în Philadelphia, am luat masa cu Russell. Știu că era înainte de Paști, fiindcă de Paști și de Crăciun te întâlneai cu bossul la o petrecere și îi arătai respectul înmânându-i un plic. Russell făcuse multe pentru mine în acel an, îi dădusem plicul de Crăciun, dar nu apucasem să-i dau plicul de Paști. De fapt, cred că era la câteva săptămâni după petrecerea de Crăciun. În anul următor, Russell n-a mai vrut să ia plicuri de la mine. În schimb, a început să-mi dea el cadouri – de exemplu, bijuterii.

În seara de care vorbesc, luam masa singuri la Restaurantul Cous' din Little Italy, iar Russell mi-a spus că președintele Kennedy ar urma să facă ceva legat de Cuba. Eu deja bănuiam ceva din schimbul de bilețele – mesaje verbale – dintre Jimmy și Sam Giancana că se întâmplă ceva în Cuba.

Russell mi-a spus că, în timpul Prohibiției, bătrânul Kennedy a câștigat un dolar la fiecare sticlă de whisky care intra în țară. Mi-a spus că bătrânul îl influențează pe președinte și că urmează să-l determine pe acesta să-i ajute în Cuba, să oprească audierile Comisiei McClellan și să ia guvernul de pe capul lor.

Acum, uitându-mă în urmă, cred că bătrânul i-a spus președintelui Kennedy să facă treaba aia în Cuba ca să-l răsplătească pe Sam Giancana pentru ajutorul dat în alegeri. Cuba ar fi fost o modalitate de a-și arăta respectul pentru ceea ce făcuseră pentru el; acela ar fi fost plicul lui. Lumea ar fi zis că președintele îi ajută pe oameni să-și ia înapoi cazinourile,

hipodromurile și ce afaceri mai aveau ei acolo. Aveau de toate – vase de pescuit creveți și afaceri legale.

Russell avea cataractă și nu îi plăcea să conducă. Dacă trebuia să se ducă undeva, departe, iar eu eram în Est, îl duceam eu cu mașina, fiindcă aveam destul de mult timp liber. Filiala 107 din Philadelphia nu îmi dea mereu ceva de făcut. Și dacă aveau, Raymond Cohen nu avea încredere în mine. La Filiala 107, pe vremea aia, eram mai degrabă ca un pompier care așteaptă să izbucnească un incendiu. Când eram la Chicago și la Detroit, parcă erau mereu incendii. După două luni, la Filiala 107, situația avea să devină explozivă.

Russell se urca în Lincoln-ul meu și adormea imediat. Era bun la somn. Era foarte disciplinat în privința asta. Pentru el, era ca un medicament. În fiecare după-amiază, dormea. A încercat să mă convingă și pe mine să fac asta, dar n-am reușit. După război, n-am dormit niciodată mai mult de trei-patru ore pe noapte. Războiul m-a învățat să rezist cu mai puțin somn. Trebuia să te obișnuiești să faci asta, fiindcă te trezeai și săreai direct în luptă. De câte ori Russell rămânea în apartamentul meu de lângă hipodromul din Philadelphia, ne uitam la box și, la ora 23, se ducea în camera lui și se culca. Eu mai stăteam, ascultam la radio, beam vin și citeam până după două dimineată.

Într-o seară, Russell m-a rugat să-l duc la Detroit. S-a urcat în mașină și a adormit imediat cum am plecat. Aveau o stație de emisie-recepție și urmăream să nu fie filtre sau polițiști pe șosea. Era o noapte liniștită, așa că am mers tot drumul cu 140–160 km/h. Când s-a trezit și a deschis ochii, Russell era în Detroit. S-a uitat la ceas și a spus: «Data viitoare o să iau avionul.»

De când îl știam, lui Russell îi plăcea să-l duc cu mașina la vest de Pittsburg, unde stătea Kelly Mannarino, un prieten foarte bun al lui din New Kensington. Făceau împreună bulion

de roșii, căruia îi spuneau sos. Fierbea toată ziua, uneori și noaptea. La cină, trebuia să mănânci ce a gătit Russell, dar trebuia să mănânci și ce a gătit Kelly. Nu puteai să mănânci mâncarea unuia și să n-o mănânci pe a celuilalt. Pe urmă, la sfârșit, nu erai așa de sătul încât să nu înmoi pâinea în sosul din farfurie. Russell făcea un sos bun cu prosciutto. Nici Kelly nu se lăsa mai prejos. Era ca un concurs. Câștigătorul concursului erau însă întotdeauna vinul de casă și relaxarea. Amândoi aveau un simț teribil al umorului și făceau glume pe seama mâncării gătite de celălalt. Russell mă trata ca pe fiul lui. El și Carrie nu aveau copii. Nu știu dacă, pentru el, eram sau nu ca un fiu. Știu că îi plăcea să mă aibă în preajmă, altminteri n-aș mai fi aici acum. Aș fi fost mort de mult.

Singura dată când l-am văzut pe Russell manifestându-și sentimentele a fost când Kelly a făcut cancer, în 1980, exact înainte de primul meu proces de la Philadelphia. În șase luni, Kelly a ajuns la 45 kg, iar Russell plângea numai uitându-se la el.

Kelly avea o fabrică de dulciuri. Ouăle uriașe de Paști, făcute din ciocolată și umplute cu nuga de cocos sau de unt de arahide, erau bestiale. Mereu le trimiteam ouă din astea soțiilor avocaților mei după ce am intrat la mititica.

Kelly și fratele lui erau asociați cu Meyer Lansky la cazinoul San Souci din Havana. Când spun «mafie», oamenii se gândesc la italieni, dar mafia italiană e doar o parte dintr-o lume mai mare. Există o mafie evreiască și tot felul de alte mafii. Toate fac parte însă din aceeași lume. Kelly și Russell aveau o relație foarte strânsă cu Meyer Lansky, iar Lansky se bucura de mult respect.

Vincent «Jimmy Ochi Albaștri» Alo, cel care a făcut pariu cu Russell, pe vaporul care îi aducea din Cuba, că nu se va putea lăsa de țigări, era cu Meyer Lansky. Jimmy Ochi Albaștri

era italian și era cel mai bun prieten al lui Meyer. Erau la fel ca Russell și Kelly.

Am făcut cunoștință cu Meyer Lansky când eram odată la Gold Coast Lounge, localul lui Joe Sonken din Hollywood, statul Florida. Eu mă duceam să mă întâlnesc cu Russell, iar Meyer tocmai se ridica de la masă. Nu prea am vorbit cu el, doar am făcut cunoștință, dar când eram la mititica și fratele meu murea de cancer, iar medicul nu a vrut să-i dea morfină, Russell l-a sunat pe Meyer Lansky din pușcărie și acesta a trimis un doctor care să-i aline durerile fratelui meu. Meyer Lansky, Kelly și fratele lui pierduseră mulți bani în Cuba, la fel ca Russell.

Russell avea o grămadă de afaceri cu prietenul său Kelly. Amândoi, la fel ca Angelo, erau cu totul împotriva drogurilor. Nu existau droguri în zona lor. Kelly avea suflet bun, ca Russell și ca Angelo. Russell avea mare grijă de oamenii din zona lui; primeau mâncare de Ziua Recunoștinței și de Crăciun, de fapt, de câte ori era nevoie, iar toată lumea avea cărbuni iarna. Kelly era la fel.

Îl duceam de multe ori cu mașina pe Russell la Hollywood, în Florida. Participa la întâlniri la Gold Coast Lounge, localul lui Joe Sonken. Uneori, luam avionul dacă era ceva urgent, dar, de cele mai multe ori, mergeam cu mașina. Joe Sonken era cu familia lui Russell. Toată lumea se ducea la Gold Coast la întâlniri. Tot felul de oameni, din toată țara, se întâlneau la Gold Coast. Aveau cei mai buni crabi americani din Florida. Russell se întâlnea acolo cu Santo Trafficante din Florida și cu Carlos Marcello din New Orleans de mai multe ori pe an. Acolo l-am cunoscut pe avocatul lui Trafficante, Frank Ragano. I l-au împrumutat pe Ragano lui Jimmy, să-l ajute în procesele la care ajunsese din cauza lui Bobby și a echipei care trebuia să-l prindă pe Hoffa.

L-am cunoscut acolo și pe pilotul lui Carlos Marcello, un tip pe care îl chema Dave Ferrie. Mai târziu, s-a spus că e homosexual, dar, dacă o fi fost, la mine nu s-a dat. Încă avea păr când l-am cunoscut eu. Se spune că, mai târziu, a cam luat-o razna și avea mereu la el o trusă de machiaj. Se vedea limpede că-l urăște la culme pe Castro și era foarte apropiat de cubanezii anti-Castro din Florida.

Într-o dimineață, la vreo două săptămâni după întâlnirea de la Gold Coast la care l-am cunoscut pe Dave Ferrie, eram la filiala din Philadelphia și am primit un telefon de la Jimmy Hoffa, care mi-a zis să merg și să verific chestia despre care am vorbit. Asta însemna să mă duc la telefonul public pe care îl foloseam de obicei și să aștept să mă sune. M-am dus la telefon, iar când a sunat, am auzit vocea lui Jimmy spunându-mi: «Tu ești?» «Da», am răspuns eu.

El a zis: «Am vorbit cu prietenul tău și mi-a zis să-ți spun. Fă rost de un camion bun mâine și du-te la fabrica de ciment Harry C. Campbell, de pe Eastern Avenue, lângă Baltimore. N-ai cum să n-o găsești. Ia pe cineva cu tine să te ajute la condus. Te duci peste drum. Și nu uita să-l suni pe prietenul tău.»

Am închis și l-am sunat pe Russell de la telefonul public. I-am zis că m-a sunat tipul ăla, iar el a zis «bine» și am închis.

M-am dus la Philadelphia să-l văd pe Phil Milestone, la Milestone Hauling. Îmi era dator o sumă mare de bani pe care n-o putea plăti, așa că, în schimb, îmi făcea diferite servicii, ca și cum eram pe statul lui de plată, dar nu trebuia să muncesc. Era un contrabandist de pe vremuri. Băiat bun. Nu mă temeam să iau un camion de la el; nu era turnător. Phil a ajuns la pușcărie fiindcă a încercat să mituiască un agent al fiscului.

Mi-a dat o mașină și l-am sunat pe un tip mai tânăr, Jack Flynn, să vină cu mine. (Jack a murit de tânăr, în mașina lui, din cauza unui atac de cord, când eu eram la mititica, în 1995,

pentru nerespectarea regimului de eliberare condiționată. Am dat un telefon și i-am făcut rost prietenei lui, de la sindicat, de un ajutor de înmormântare.) Am plecat cu camionul de la Milestone Hauling la Baltimore și am intrat în curtea fabricii Campbell. Am fost acolo cu ceva timp în urmă s-o văd, iar acum se numește Bonsal. E mai mare, are mai multe clădiri, dar vechile construcții de piatră sunt și acum acolo. În 1961, când ne-am dus noi, avea o mică pistă de aterizare. Pe pistă era un avion de mici dimensiuni. Pilotul lui Carlos Marcello, pe care tocmai îl întâlnisem la Gold Coast, Dave Ferrie, s-a dat jos din avion, a venit la mine și mi-a spus să dăm cu spatele până la niște camioane militare. Am dat cu spatele și, deodată, dintr-o clădire, a apărut o trupă de soldați care au început să descarce din camioanele lor uniforme militare, arme și muniție și să le încarce în camionul nostru.

Dave Ferrie mi-a spus că materialele de război pe care le încarcă era de la Garda Națională din Maryland. Mi-a dat și documente pentru încărcătură, în caz că aveam să fim opriți. Mi-a spus să le duc la pista de alergări pentru câini din Orange Grove, statul Florida, lângă Jacksonville. A zis că o să mă aștepte acolo un tip cu urechi mari, pe nume Hunt.

Am luat-o direct pe vechiul Route 13. Când lucram la Food Fair, duceam cafea în Florida și aduceam de acolo portocale. Îmi plăcea să opresc la Lum's, să-mi iau hotdog. În Nord nu găseai așa ceva. Ne-a luat vreo 21 de ore să ajungem la destinație. Am predat marfa lui Hunt și unor cubanezi anti-Castro. Jack Flynn a rămas în Florida, să aducă înapoi camionul, iar eu am luat avionul spre Philadelphia. Mai târziu, s-a spus la televizor că Hunt era șeful spărgătorilor din scandalul Watergate, E. Howard Hunt, dar, pe vremea aia, avea nu știu ce legături cu CIA. Hunt și-a făcut și un soi de operație la urechi, fiindcă, atunci când l-am revăzut, acestea erau mai lipite de cap.

M-am dus cu mașina la Kingston să-i dau raportul lui Russell și el mi-a zis că urmează să se întâmple ceva în Cuba și că de-asta mi-a spus Jimmy să duc camionul în Florida. Mi-a zis că Jimmy Hoffa nu are păreri preconcepute în privința fraților Kennedy. Jimmy era cooperant în treaba asta din respect pentru Sam Giancana și pentru Russell, și fiindcă ar fi fost bine pentru toată lumea să li se ia comuniștilor Cuba. Chiar dacă asta dădea bine pentru frații Kennedy.

Apoi, primul lucru pe care l-am aflat de la televizor în aprilie a fost că președintele Kennedy a compromis invazia din Golful Porcilor împotriva lui Castro. În ultima clipă, Kennedy a decis să nu trimită aviația în ajutorul infanteriștilor care au debarcat pe insulă. Aș fi crezut că John F. Kennedy se pricepe mai bine la treburile dintr-ăstea fiindcă a făcut războiul. Nu poți să faci o debarcare fără sprijin aerian. Cubanezii anti-Castro care au participat la invazie n-au avut nici măcar nave în larg care să apere cu foc de artilerie capul de pod. Trupele de invazie au rămas neprotejate pe plaja aia. Cine n-a fost omorât pe loc a fost prins de comuniști și cine știe ce s-a ales de mulți dintre ei.

Frații Kennedy erau în stare să dea chix și cu o amărâtă de înmormântare, mi-am zis eu.

Am luat avionul cu Russell și am mers la Gold Coast să ne întâlnim cu Santo Trafficante și cu alți câțiva. N-am auzit niciodată pe nimeni, nici măcar pe Russell, spunând că vreunul dintre ei ar fi complotat cu administrația Kennedy să-l asasineze pe Castro otrăvinduo-l sau împușcându-l, dar, după vreo zece ani, au apărut în ziare indicii în acest sens. De obicei, se spunea că mafioții se omoară doar între ei. Poate s-au gândit că și Castro era ca ei. În felul lui, era un șef. Castro avea echipa și teritoriul lui, ieșise dintre granițele teritoriului său și intrase

pe al lor, le luase toate bunurile și îi alungase. Niciun șef nu are cum să scape după ce face așa ceva.

Pot să-ți spun că unii dintre oamenii care veneau în localul lui Joe Sonken îl considerau pe bătrânul Kennedy ca pe unul de-ai lor. Și, într-un fel, nu se îndoiau că fiii lui, Jack și Bobby, fac parte din echipa lui.^{1*}

În vara anului 1975, în Senatul SUA au avut loc audieri cu ușile închise cu privire la implicarea mafiei în invazia din Golful Porcilor și într-o tentativă de asasinare, inițial prin otrăvire, a lui Fidel Castro. Comisia specială era prezidată de senatorul Frank Church din Idaho și a ajuns să fie cunoscută drept Comisia Church. Comisia i-a ascultat pe martori și a strâns probe cu privire la presupusa implicare a mafiei în invazia din Golful Porcilor din aprilie 1961 și la presupusul complot pus la cale de mafie și CIA împotriva lui Fidel Castro. La începutul audierilor din 1975, CIA a șocat pe toată lumea recunoscând în fața Comisiei Church implicarea mafiei și ajutorul primit de la ea în invazia din Golful Porcilor, precum și existența complotului pus la cale de mafie și CIA împotriva lui Castro. Acest complot a fost numit Operațiunea Mangusta.

Cu câteva zile înainte de a fi audiat de Comisia Church, Sam „Momo” Giancana a fost asasinat. El nu avea să mai depună mărturie. Dar locotenentul lui Giancana a făcut acest lucru. Chipeșul și spilcuitul Johnny Roselli a făcut sub jurământ, cu ușile închise, o declarație amplă. După câteva luni, Johnny Roselli a fost asasinat, iar cadavrul lui a fost băgat într-un butoi de tablă.

În timp ce Comisia Church își desfășura audierile cu ușile închise, revista *Time* a scris, în numărul din 9 iunie 1975, că Russell Bufalino și Sam „Momo” Giancana se aflau în spatele

legăturilor dintre mafie și CIA, al invaziei din Cuba și al planului de otrăvire a lui Castro.

Ca urmare a constatărilor proprii și a mărturisirii făcute de reprezentanții CIA, Comisia Church a elaborat o propunere legislativă prin care se limita implicarea CIA în treburile unui stat suveran. Legea a fost adoptată. Activitatea Comisiei Church, constatările ei și reforma legislativă a CIA au stârnit multe dezbateri după tragedia de la 11 septembrie 2001, când anumiți comentatori politici au afirmat că această comisie a mers prea departe cu restrângerea activităților CIA.

Cu sau fără Cuba, sindicatul trebuia totuși condus. La un moment dat, prin iulie 1961, Jimmy m-a însărcinat cu păstrarea ordinii la convenția care s-a ținut la Hotelul Deauville din Miami Beach. Convenția avea loc o dată la cinci ani în vederea alegerii comitetului de conducere și a rezolvării altor probleme. Unul dintre lucrurile care mi-au plăcut imediat cum am auzit de ele și, poate, cea mai bună decizie luată la această întrunire a fost creșterea substanțială a cheltuielilor decontate. Fiind un băiat care n-a văzut prea multe lucruri interesante în copilărie, am crezut că decontul era cea mai bună idee după pâinea feliată.

Convenția din 1961 a fost prima la care am participat și eu. Raymond Cohen n-a vrut ca eu să mă duc, dar aceasta a fost dorința lui Jimmy, iar Cohen nu a mai avut ce să spună. Fiind însărcinat cu ordinea, datoria mea era să verific documentele celor care voiau să intre. AFL-CIO a încercat să trimită spioni și, evident, cei de la FBI au încercat să intre. Nu mi-au făcut însă probleme. Au încercat, dar, după ce i-am întors din drum, au stat departe de perimetru și au încercat să asculte și să privească de la distanță. Privind în urmă, mă gândesc că, probabil, și AFL-CIO, și FBI-ul puseseră deja microfoane în sală.

Când au încercat să intre pe ușa din față, au vrut să ne facă să credem că am reușit să-i ținem departe.

Marea mea problemă au fost fotoreporterii. Cu toate că îi împingeai de la ușă, încercau să se strecoare din nou, cu blițurile ălea ale lor. Mai ales unul dintre ei m-a enervat la culme.

M-am întors spre polițaiul care trebuia să stea la ușă și i-am spus:

— Cred că o să am nevoie de un chirurg. Poți să chemi prin stație un chirurg?

— Un chirurg? m-a întrebat polițaiul. Pentru ce-ți trebuie un doctor?

— Nu un doctor, am spus eu. Îmi trebuie un chirurg ca să-i scoată fotografului ăluia aparatul din fund, fiindcă acolo o să ajungă dacă mai folosește blițul.

Până și polițaiul a râs.

Am impresia că Jimmy l-a pierdut pe bunul lui prieten, Owen Bert Brennan, cu vreo lună înainte de convenția din 1961 din cauza unui atac de cord. Unii spuneau că a făcut atac de cord din pricina problemelor legate de afacerile pe care le avea cu Jimmy și pe care le ancheta Bobby.

Cum amicul lui, Brennan, murise, Jimmy a trebuit să pună în locul lui pe altcineva ca vicepreședinte al sindicatului și l-a ales pe Frank Fitzsimmons în detrimentul lui Bobby Holmes, unul dintre băieții cu căpșunele care făcuseră pe timpuri grevă la Kroger. Jimmy l-a ales dând cu banul. Mai târziu, lucrul ăsta l-a ajutat pe Fitz să-i ia locul lui Jimmy când acesta a intrat la mititica. Bobby Holmes îi era foarte devotat lui Hoffa. Inițial, a lucrat într-o mină de cărbuni din Anglia. A participat la prima grevă organizată de Jimmy pe când lucra la Kroger. În niciun caz Bobby Holmes nu l-ar fi trădat pe Jimmy, ca Fitz, și nu i-ar fi făcut ce i-a făcut Fitz. Eu cred că, dacă Jimmy s-ar fi lăsat

condus de instinct în loc să dea cu banul, ar fi fost mai bine pentru toată lumea, iar eu aş fi ieşit la pensie într-o bună zi ca organizator de sindicat.

La convenţie, Jimmy avea un întrerupător legat la microfon şi oprea microfonul când nu-i plăcea ce aude. Zicea lucruri precum: «Eşti dereglat, frate, taci din gură.» La convenţia asta a spus Jimmy: «Oi avea eu defecte, dar de greşit, nu greşesc.»

Jimmy l-a nominalizat pe Fitz, care a fost ales vicepreşedinte la convenţia din 1961. Acesta a luat microfonul şi a început să-i dea întruna cu Jimmy Hoffa. Practic, a depus «jurământul de credinţă» faţă de Jimmy Hoffa, dar ştim noi ce a urmat.

Pentru celălalt loc de vicepreşedinte, tot Hoffa a făcut propunerea. El l-a nominalizat, iar delegaţii l-au ales pe Anthony «Tony Pro» Provenzano, «mititelul», din nordul statului New Jersey. Şi ştim ce a urmat.

Capitolul 16

Transmite-le un scurt mesaj

Înainte de convenție, Jimmy m-a trimis la Chicago și apoi, imediat după convenție, m-a trimis din nou la Chicago să lucrez direct în subordinea lui Joey Glimco. Un grup de taximetriști rebeli voia să ia o filială de la Joey Glimco și s-o facă sindicat independent. Toată lumea știa că în spatele rebelilor era sindicatul lui Paul Hall, care făcea parte din AFL-CIO, și că, odată devenită independentă, filiala avea să fie preluată de acesta. Era vorba de Filiala 777 a sindicatului Teamsters. Liderul rebelilor era Dominic Abata. Adunase de la disidenți destule semnături ca să convoace alegeri.

Sunt convins că rebelii aveau motivele lor să plece de la Joey Glimco. Acesta avea însă în Chicago 15 filiale sindicale ale taximetriștilor, plus toate filialele Teamsters din alte domenii și toate sindicatele pe care le controla din umbră. În condițiile în care erau la mijloc atâtea filiale, Joey Glimco nu-și permitea să dea un exemplu prost lăsându-i pe cei de la Filiala 777 să plece liniștiți din sindicat. În cele din urmă putea să-i piardă, dar trebuia să-i facă să sufere cât mai mult pentru asta. Iar prețul plătit trebuia să fie un mesaj pentru celelalte filiale ale lui, astfel încât acestea să stea locului.

Joey Glimco era mai scund chiar și decât Jimmy. Era solid și foarte puternic. Se spunea că are 1,65 m. Poate că avusese când

era mai tânăr, dar oamenii mai scad în înălțime pe măsură ce îmbătrânesc. Eu aveam 1,95 m. Nu aş vrea deloc să mă măsoar acum. Glimko avea nas și ochi de vultur. Cu ani în urmă, scăpase de două acuzații de crimă. Vorbea cam cum îți închipui dumneata că vorbea Al Capone.

Lui Joey îi plăcea să mănânce și era un jucător de rummy al naibii de bun. Putea să-l bată pe Jimmy Hoffa la rummy de să-i sară capacele. Jimmy strica șase pachete de cărți. Joey a cumpărat de la mine bilete de pariuri la fotbal, iar pe urmă toți au început să joace. Erau foarte mulți oameni de treabă în Chicago, dar el era cel mai cel. Era foarte respectat. În Chicago, îți era greu să-ți dai seama cine e șeful, fiindcă toți păreau că se înțeleg bine și că se cunosc de mult. Unii dintre cei mai vechi se cunoșteau din Brooklyn, înainte să ajungă la Chicago.

Tuturor le plăcea să mănânce în Chicago, nu doar lui Joey. Tipilor din grupul de la Chicago le plăcea să mănânce mai mult decât îi plăcea lui Russell, lui Kelly sau lui Angelo. Și asta spune ceva. Unde se adunau să mănânce? La baia de aburi. Se știa că, la băile de aburi pe care le dețineau ei, se mânca bine și nu erau străini care să le stea pe cap. Închideau baia pentru public, aduceau mâncare, vin și băutură și le puneau pe toate pe niște mese mari, într-o sală mare. Era un adevărat ospăț: vită, pui, cod uscat, cârnați, chiftele, diverse feluri de paste, legume, salate, două feluri de supă, fructe proaspete, brânzeturi și tot felul de produse de patiserie italienești, nu numai *cannoli*. Stăteau la masă cu halatele de baie pe ei, de parcă erau la plajă. Mâncau, beau și fumau trabuc. Între două jocuri de cărți, făceau uneori masaj. Pe urmă iar mâncau. În timpul ăsta, spuneau bancuri despre sex sau diverse povești amuzante, iar doi dintre ei se trăgeau din când în când deoparte să discute ceva afaceri. Apoi lăsau totul baltă, intrau în baia de aburi și transpirau acolo toată mâncarea și băutura pe care o înguritaseră.

Făceau duș și veneau înapoi arătând minunat, după care se apucau iar să mănânce. Era o chestie foarte interesantă. Te făcea să te gândești la băile romane din filme.

Trebuie să recunoaștem de la bun început că taximetriștii sunt oricum greu de organizat, darămite niște rebeli care adunaseră deja suficiente semnături ca să te părăsească. Prima încercare de organizare la care am participat eu, în Detroit, fusese ratată, iar acolo nu era niciun sindicat care să ni se opună. La Detroit, mai tari ca noi erau taximetristele lesbiene. De obicei, taximetriștii fac și altceva în afară de transport de persoane. Oferă fete sau fac livrări de un fel sau altul. Atrag clienți pentru cabaret sau pentru anumite restaurante. Pe vremea aia, unii vindeau și bijuterii. Nu vor să le creeze probleme șefilor, pentru că șefii se fac că nu văd multe dintre afacerile lor. Și, oricum, mulți fac asta doar temporar.

Jimmy voia totuși să fie mai tare ca Paul Hall în Chicago, așa că ne-am dus acolo.

Într-o dimineață, iscoadele lui Joey Glimco au raportat că Dominic Abata e într-un anumit loc cu doi oameni ai lui. Asta era înainte ca poliția să-i acorde protecție 24 de ore din 24. Joey Glimco mi-a spus: «Du-te acolo și transmite-le un scurt mesaj.» Asta înseamnă că nu trebuie să iei pistolul cu tine fiindcă transmiți doar un mesaj. E o treabă de mușchi. I-am luat pe cei doi tipi musculoși din Philadelphia trimiși de Jimmy la Chicago și ne-am dus acolo unde ar fi trebuit să fie Abata. Am trecut pe lângă un gard de plasă, ne-am îndreptat spre o clădire din bolțari și, deodată, au năvălit din aceasta 50 de indivizi care s-au îndreptat spre noi. Cei doi care erau cu mine s-au întors și au luat-o la fugă. Eu am rămas pe poziție. Indivizii au venit la mine. Le-am zis:

— Vă știu pe toți. Dacă vă luați de mine, ați face bine să mă omorâți. Fiindcă, dacă nu mă omorâți, vin eu și vă omor.

Abata s-a uitat la mine și a spus:

— Știm cine ești.

Eu am zis:

— Dă-mi doi dintre cei mai buni oameni ai tăi și mă bat cu ei chiar acum. Pot să fie trei, dar mă îndoiesc.

— E în ordine. Poți să pleci, a zis Abata. Ai mult tupeu. Te sfătuiesc totuși să-ți alegi mai bine tovarășii data viitoare.

Când m-am întors la hotel și l-am văzut pe Jimmy, eram așa de furios, că i-am zis:

— Ai face bine să-i urci în avion pe nemernicii ăia fricoși înainte să-i găsesc eu.

Nu i-am mai văzut niciodată.

Când i-am povestit ce mi s-a întâmplat în noaptea aceea, Jimmy mi-a spus:

— Irlandez nemernic ce ești. Dacă ai cădea într-o găleată cu rahat, ai ieși de acolo cu un costum maro.

A doua zi dimineată, m-am luat și de informațiile transmise de Joey. La fel era și în război. Dacă o patrulă se întorcea și spunea că în față e o grupă de germani, cel mai bine era să nu te duci acolo fiindcă dădeai peste un regiment întreg. Atunci făceai pe tine. I-am spus lui Joey: «Data viitoare când o să mă trimiți să transmit cuiva un mesaj, ar fi bine să știi cu câți indivizi crezi tu că mă pot bate.»

Cea mai tare chestie din vara aia a fost furtul taxiurilor care aveau pe ele sigla rebelilor sau sigla Seafarers. Dacă un taximetrist rebel își lăsa mașina în stație și se ducea să bea o cafea, când ieșea, nu-și mai găsea taxiul. Mașina era pornită fără cheie sau cu cheia lăsată în contact. Duceai taxiul la Lacul Michigan, trecând chiar pe lângă mașina de poliție parcată pe mal. Te dădeai jos din mașină, după care o lăsaai să intre în apă și să se scufunde pentru ca taximetristul să n-o mai poată folosi. Așa le reduceai veniturile rebelilor și îi băgai la cheltuială.

Apoi venea mașina ta să te ia, te duceai la polițai și îi dădeai o pungă de hârtie plină cu bani. În pungă nu trebuiau să se vadă cele cinci hârtii de 20 de dolari sau câți erau în ea. Îi spuneai polițaiului că taxiul a rămas fără frâne sau fără benzină, iar polițaiul râdea și tu plecai mai departe, să cauți altă mașină pe care s-o bagi în apă.

Lupta nu se ducea cu patronatul. Erau două sindicate care se luptau între ele. Până la urmă, rebelii lui Abata au câștigat alegerile de la Chicago în vara lui 1961.

Ca și cum asta n-ar fi fost de ajuns, imediat după ce rebelii au preluat filiala taximetriștilor rebeli, AFL-CIO a organizat o întrunire la care Paul Hall a luat microfonul și l-a făcut pe Jimmy Hoffa «ciripitor». Pe urmă, marele Paul Hall i-a făcut pe rebelii lui Abata membri ai sindicatului Seafarers și deci membri ai AFL-CIO. Paul Hall avea mult tupeu. Îți dădeai seama că e un luptător doar uitându-te la el. Era un tip dintre cei pe care ai fi putut, probabil, să-i învingi, dar, după aceea, stăteai două zile să te gândești dacă voiai să te mai lupți cu ei.

Jimmy a declarat război pe față după asta. Sau, mai bine zis, AFL-CIO a declarat război, nu Jimmy. Căci Paul Hall nu a făcut mișcarea asta la Chicago fără să aibă în spate toată conducerea AFL-CIO, din care oricum făcea și el parte. Și apoi cei de la ACL-CIO știau că tactica lui Paul Hall era la fel cu a lui Jimmy. Treaba cu taximetriștii din Chicago avea să se transforme într-o luptă de care pe care.

Jimmy m-a trimis de două ori să fac ce trebuia. Prima oară a fost în Flint, statul Michigan. A doua oară, în Kalamazoo, statul Michigan. Chiar dacă lucrurile s-au întâmplat în Michigan, am avut cumva sentimentul că ele aveau legătură cu taximetriștii din Chicago sau cu Paul Hall. Știi sigur că și sindicatul Seafarers avea propria echipă de șoc.

Imediat după ce le-a recunoscut rebelilor statutul de membri ai sindicatului condus de el, Paul Hall împreună cu Dominic Abata s-au dus să sărbătorească la Hotelul Hamilton din Chicago. Joey Glimco a trimis în fața hotelului vreo 20 de membri ai sindicatului Teamsters care au început să scandeze: «Nedreptate!» Unul dintre ei a intrat în hotel și a început să strige la Hall și la Abata, înjurându-i în toate felurile. Polițaii care îl păzeau pe Abata i-au spus să plece, iar tipul a sărit la unul dintre ei. L-au arestat și au ieșit cu el afară, urmați de Abata și de Hall. Exact asta urmărise Joey Glimco. Era o momelă, ca să-i facă să iasă din hotel. Oamenii lui au sărit pe polițai, pe Hall și pe Abata și, timp de câteva minute, până să vină echipajele de poliție, s-a dezlănțuit iadul.

În timp ce la Chicago se întâmpla treaba asta, eu m-am întors la Philadelphia într-un weekend și m-am dus la Dante's Inferno. La bar, nimeni altul decât Jay Phalen, cel pe care îl bumbăcisem fiindcă scosese pistolul la un client. L-am întrebat pe barman ce se întâmplă. El a ridicat din umeri și mi-a spus că Jack Lopinson, proprietarul barului, i-a dat voie iar lui Phalen să vină. Un proprietar care îl lasă pe unul să vină din nou în barul lui după ce i s-a interzis definitiv accesul fiindcă a amenințat un client cu pistolul e un om care și-a pus în cap ceva. O singură privire i-am aruncat lui Pahlen și mi-am dat seama că ceva nu e în regulă. Poți să-i spui instinct. Sau poți să spui că eu știam că Phalen e cu McGreal, cel pentru care vindeam bilete de pariuri la fotbal, iar McGreal nu-l ținea pe Phalen pe lângă el pentru faptul că era priceput la conversație.

Am spus «noapte bună» și m-am dus în camera pe care o închiriasem pentru weekenduri. La două dimineața, am auzit la radio că la Dante's Inferno au avut loc două crime care păreau a fi fost înlăptuite la comandă. Judith, soția lui Jack Lopinson,

și «contabilul» lui, John Malito, fuseseră împușcați mortal, iar Lopinson fusese rănit la braț de un atacator necunoscut. M-am îmbrăcat imediat.

«Doamne, Maica Domnului», mi-am zis eu. «Ia ghicește cui, dintre cei trei copii ai lui Mame Sheeran, o să-i bată la ușă polițaii de la omucideri?»

Nu aveam niciun chef să-mi petrec noaptea sub luminile fierbinți ale becurilor din camera de anchetă, așa că, în noaptea aia, din prudență, m-am mutat la un motel, iar luni dimineață m-am întors la Chicago. Un cunoscut de la procuratură mi-a spus la telefon că proprietăreașă, care stătea la parter, auzise pe cineva intrând pe la ora 22 și crezuse că sunt eu. Apoi, auzise pe cineva coborând scările și plecând pe la ora 2. Le-a spus celor de la omucideri că cineva a mâncat porția de spaghete cu chiftele pe care ea o lăsase pentru mine la ușă, în seara respectivă, pe la 9. Farfuria goală era la ușa ei când s-a trezit. Cei de la omucideri n-au fost prea încântați de declarația proprietăresei fiindcă erau siguri că m-au prins, în sfârșit, cu mâța-n sac. Am fost prevenit că voi fi citat în ancheta făcută de medicul legist și că cei de la omucideri încearcă în continuare să-mi facă dosar.

Înainte însă de anchetă, detectivii au strâns mai mulți martori, printre care și pe Jay Phalen și Jack Lopinson, și i-au băgat pe toți într-o cameră mare, luându-i la bani mărunți. I-au adus pe toți cei care fuseseră la bar în noaptea aia și care erau încă în Philadelphia. Jay Phalen stătea acolo și avea impresia că nu prea e băgat în seamă. Îi tot auzea pe detectivi punând întrebări despre mine. Până la urmă, a sărit în sus și a zis: «Ce tot întrebați de Frank Sheeran? Eu am făcut-o.»

S-a dovedit că Jack Lopinson îl angajase pe Phalen să-iucidă pe soția lui, Judith, ca să rămână cu o blondă, și pe cămătarul său, John Malito, ca să rămână cu banii pe care îi împrumutase de la acesta. Când Phalen urca la etaj, Lopinson avea

de gând să-l împuște, spunând după aceea că Phalen a vrut să jefuiască localul și că i-a ucis soția și prietenul. Dar, oricât de tăntălău și de prost era Phalen, tot a fost mai isteț ca Lopinson. A presimțit că Lopinson era sus și îl aștepta. Așa că, înainte să urce, Phalen a aprins toate luminile din bar și l-a împușcat în braț pe Lopinson înainte să iasă.

Judith Lopinson era o femeie plăcută și frumoasă. Lopinson nu trebuia decât să divorțeze de ea. Pe John Malito nu îl cunoșteam foarte bine, dar mi se părea băiat bun. Știu că i-ar mai fi împrumutat bani lui Lopinson dacă i-ar fi cerut, în loc să-l pună pe Phalen să-l omoare.

Amândoi păduchii ăștia au primit pușcărie pe viață pentru chestia asta. Cei de la omucideri nici măcar nu m-au mai chemat la Chicago pentru ancheta legistului.

Cam în aceeași perioadă, de fiecare dată când eram în Philadelphia, mă întâlneam cu Irene, femeia care avea să fie a doua mea soție. Era mai tânără ca mine și ne-am îndrăgostit. Ea voia o familie. M-am dus la Mary și i-am spus, iar ea a fost de acord cu divorțul. Eu și Irene ne-am căsătorit imediat, iar în anul următor am avut-o pe fiica noastră, Connie. Lucrurile erau altfel cu Irene. Zilele mele de alergătură se terminaseră. Am renunțat să mai vând bilete de pariuri. Luasem niște țepe cu ele, plătisem niște amenzi și mă săturasem să fac afaceri cu indivizi ca Joey McGreal, amicul lui Phalen. Nu mai aveam nevoie de asta, de mișmașurile din oraș. Chiar dacă intrasem în gașca de la Teamsters, am lăsat-o mai moale. N-am mai trecut podul de la Detroit la Windsor, în Canada, cu Bill Isabel și Sam Portwine. Windsor era orașul în care se întâmpla totul înainte ca America să-și deschidă larg porțile, prin anii '60. Era un oraș foarte agitat, cu multă acțiune. Dar acum, după ce mă căsătorisem, eram spectator. Poate că urmam exemplul

lui Jimmy Hoffa. Cât am fost căsătorit cu Irene, am avut mai multe slujbe în același timp la sindicat și pentru fiecare am primit bani în mod constant. Era înainte ca practica asta să fie scoasă în afara legii. Connie, fiica mea cea mică, a avut bani, dar fetele mai mari nu prea au avut.

Mary era o femeie foarte bună și o catolică foarte bună. Mi-a părut rău că am divorțat, dar și ea spunea că relația noastră nu ar fi mers. Mary era genul de femeie căreia puteai să-i spui niște glume mai deochete. M-am întristat azi, când una dintre fetele mele a venit plângând după ce a vizitat-o la azilul la care au fost nevoite s-o interneze din cauză că suferă de Alzheimer.

În același an în care am avut problemele la Chicago cu Abata, au început să se încingă lucrurile și la Filiala 107 din Philadelphia. Se formase o facțiune rebelă, care se autointitulase «Vocea», prescurtarea de la «Vocea Filialei 107 Teamsters». Încercau să facă ce făcuse și Abata la Chicago, iar Jimmy bănuia că în spatele rebelilor de la «Vocea» erau tot Paul Hall și AFL-CIO.

Paul Hall a adus la Philadelphia o trupă de haidamaci și i-a cazat la sediul sindicatului Seafarers de pe Oregon Avenue colț cu strada 4. Jimmy m-a trimis înapoi la Philadelphia cu câțiva oameni din gașca de la Chicago. M-am învățat pe lângă sediul lor să găsesc o posibilitate de a intra acolo. La ușa de la intrare era un lacăt destul de zdravăn. M-am ascuns, ca unul căruia îi place să tragă cu ochiul, în spatele gardului viu aflat atunci lângă trotuar. Peretele dinspre strada 4 era de sticlă, așa că se vedeau înăuntru niște paturi supraetajate în ceea ce era, probabil, dormitorul lor.

Am plecat, am luat o dubă de la Filiala 107 și am urcat în ea vreo opt-nouă inși. Am dat fiecăruia o șapcă albă și le-am zis:

«Să n-o pierdeți, că atunci n-o să știu de care parte sunteți.» I-am zis unuia că treaba lui era să plece cu mașina de acolo, iar noi, ceilalți, urma să plecăm pe jos. Dimineața, la 6.30, am pornit cu mașina pe strada 4, am cotit la dreapta și m-am îndreptat spre gardul viu de pe marginea trotuarului. Am suit pe bordură, am trecut peste gard, printre doi copaci care sunt acolo și azi și am intrat în peretele de sticlă. Au zburat cioburi în toate părțile. Haidamacii lui Hall încă dormeau, iar noi ne-am repezit la ei când au început să se dea jos din pat. Doar cu pumnii. I-am luat prin surprindere, erau amețiți de somn și n-au avut nicio șansă. Polițaii au năvălit din toate părțile. Cel cu dubița reușise să plece, iar noi, ceilalți, ne-am împrăștiat care încotro.

Celor de la Seafarers am vrut doar să le transmitem un mesaj. Am încercat să nu rănim grav pe nimeni. Aveam un magistrat pregătit să ne ia banii de cauțiune în caz că eram prinși, dar, de data aceasta, n-a fost nimeni arestat. Într-o zi, pe când ne băteam cu cei de la «Vocea», am fost arestat de 26 de ori în 24 de ore. Mă duceau la Moko, plăteam cauțiunea, după care mă întorceam la pichet și mă luam iar la bătaie cu cei de la «Vocea».

La Filiala 107 organizam în continuare campanii, acțiuni revendicative și alte activități sindicale. Odată am încercat să-i organizez pe angajații rețelei de restaurante Horn and Hardart din Philadelphia. Îi organizasem deja pe cei ai restaurantelor Linton, iar aceștia se plângeau că sunt dezavantajați față de rivalii lor de la Horn and Hardart în privința salariilor și drepturilor sindicale. Așa că tot încercam să obținem adeziuni de la angajații rețelei Horn and Hardart dar nu reușeam deloc. Mulți dintre ei erau femei de la periferie potrivnice sindicatului. Într-o zi, am intrat într-un restaurant Horn and Hardart cu cracii pantalonilor legați cu sfoară, ținând capetele sforilor în

mână. Am mers până pe la jumătate și am tras de sfori, lăsând să iasă din cracii pantalonilor mai mulți șoareci albi. Când era în primele clase de liceu, nepoata mea Brittany a descris cam așa întâmplarea asta: «Șoarecii au trecut în fugă prin făruria cu spaghete a unei femei care a țipat, pe urmă s-au urcat pe picioarele ospătăritei, care a țipat și ea, scăpând tava din mână. El râdea așa de tare, că a uitat că trebuia să fugă, și l-au prins.» Da, i-am povestit lui Brittany și fratelui ei mai mic, Jake, că am fost prins și că le-am spus oamenilor de la Horn and Hardart că îmi pare foarte rău pentru ce am făcut și că n-o să mai fac niciodată.

Jimmy Hoffa era mai mult decât îngrijorat pentru situația din Philadelphia. A început să mă țină acolo din ce în ce mai mult. Apăruseră încă două grupuri de rebeli. Ăștia nu se înțelegeau nici între ei. Joey McGreal își făcuse și el un grup, dar nu era legitim. Nu avea nume sau, dacă avea, eu nu l-am aflat niciodată. Era doar o gașcă de haidamaci de-ai lui cu care încerca să preia controlul de la Raymond Cohen ca să poată face aceleași furtișaguri ca acesta. E ușor să storci bani de la firme când conduci o filială. Patronul îți dă pe ascuns în fiecare lună o anumită sumă ca să fie liniște în sindicat. Dacă nu te plătește, patronul începe să aibă probleme peste probleme. Sărmanul sindicalist nu e decât un pion în povestea asta. McGreal voia pentru el afacerea asta. Când Jimmy Hoffa mi-a dat o filială din Wilmington, statul Delaware, în 1966, toți patronii mă respectau fiindcă nu îi șantajam niciodată. «Comitetul de îmbunătățire» era altă facțiune rebelă. Era un grup mai puțin radical decât «Vocea» și nu erau haidamaci, erau mai inteligenți. În Orașul Iubirii Frățești* izbucneau mereu

* Orașul Philadelphia este supranumit *City of Brotherly Love*. Fondatorul său, William Penn (1644–1718), a dorit ca acesta să fie un loc în care toți oamenii să trăiască în pace (din gr. *philos*, iubire, și *adelphos*, frate) (n. tr.).

conflicte între noi, Paul Hall, cu escrocheriile lui, și diferitele grupări rebele, în frunte cu Raymond Cohen.

«Vocea» a reușit să impună organizarea de alegeri la Filiala 107. Așa că, pentru a obține sprijin, am închiriat o sală mare și am făcut o întrunire. L-am adus pe Jimmy Hoffa să le vorbească sindicaliștilor despre lucrurile bune pe care le făcea pentru ei. Când Jimmy a ajuns acolo, polițaii au vrut să-l bage pe ușa din spate ca să urce direct pe scenă și să nu mai treacă printre cei de la «Vocea», care veniseră la întrunire cu pancarte din lemn, pe care puteau să le folosească pe post de bâte.

Jimmy nici n-a vrut să audă de așa ceva. Le-a spus polițaiilor: «Hoffa nu intră pe ușa din spate. Și nu vreau să mă escorteze niciun polițai când merg printre oamenii mei. Nu îl vreau decât pe Irlandez.» L-am însoțit pe Jimmy și nimeni nu a scan-dat nimic. În spate s-au auzit niște huiduieli, dar în față, unde s-ar fi văzut, nu s-a petrecut niciun act agresiv. Jimmy era un orator dat naibii. Pe lângă faptul că știa să vorbească, le spunea oamenilor adevărul, în sensul că făcea multe lucruri bune pentru ei și avea nevoie de solidaritate ca să atingă niște obiective și lor să le fie mai bine. Nu toată lumea era de acord cu părerele lui, dar mulți dintre cei care au venit la întrunire au plecat cu un sentiment de respect pentru el. Am câștigat alegerile, nu cu mult, poate cu câteva sute de voturi, dar am câștigat. Cei de la «Vocea» nu au renunțat la acțiunile lor, dar au lăsat-o mai moale. După umiliința suferită, fiind pe punctul de a pierde și având nevoie de Jimmy ca să-l salveze, Raymond Cohen a devenit mai maleabil și ceva mai binevoitor.

Lucrul cel mai impresionant la discursul lui Jimmy din ziua respectivă a fost acela că el era deja acuzat penal în Nashville, statul Tennessee, pentru încălcarea Legii Taft-Hartley în chestiunea cu firma de transport Test Fleet, pe care el și Bert Brennan o puseseră pe numele soțiilor. A fost acuzat împreună

cu răposatul Bert Brennan că a luat «două plus două» – adică, în argou, 200 000 de dolari. Când le-a vorbit sindicaliștilor noștri din Philadelphia, ai fi zis însă că n-are nicio grijă. Jimmy avea nervi de oțel și foarte multă bărbăție. Dar, oricât ar fi încercat, nu putea să facă mai mult de o mie de lucruri importante deodată.

Merita să-l vezi pe Jimmy în perioada aia. Era implicat în toate problemele sindicatului din țară, mai ales în cele cu rebelii. În același timp, încerca să instituie primul contract colectiv de muncă pentru camionagii din ultimii 25 de ani și vedea cum companiile de transport profită de problemele cu rebelii ca să se opună inițiativei. În acest timp, Bobby Kennedy aduna jurați în 13 state încercând să-l condamne. Totuși, de când îl știam, în fiecare noapte, când își termina treaba, fie că era 11 seara sau 1 dimineața, el se culca. În clipa în care Jimmy Hoffa pune capul pe pernă, adormea de ziceai că l-a lovit cineva cu ceva în cap. La treaba asta era mai bun ca Russell. Fără alarmă la ceas, la ora 5 era în picioare. Cu Jimmy Hoffa în preajmă, n-aveai șanse să stai prea mult ca să-ți revii.

Capitolul 17

Doar o mascaradă

Într-o noapte din vara anului 1962, Jimmy Hoffa, furios, l-a întrebat pe un bărbat solid, care avea o funcție importantă în sindicat, dacă știe ceva despre explozivii plastici. Cei doi erau singuri în biroul lui Hoffa din „palatul de marmură”, sediul sindicatului Teamsters de la Washington, și se uitau pe geam. Hoffa i-a spus apoi bărbatului că știe cum să facă rost de un amortizor pentru o armă. Conform afirmațiilor acestuia, Hoffa ar fi spus: „Trebuie să fac ceva cu javra aia de Bobby Kennedy. Trebuie să dispară.” Pe urmă, Hoffa a explicat ce simplu e să-l ucizi pe Bobby Kennedy, fiindcă acesta nu își ia măsuri de siguranță, nu are dispozitive de securitate nici măcar acasă și, de multe ori, merge singur într-o mașină decapotabilă.

Bărbatul cu care vorbea Hoffa era Edward Grady Partin. Era președintele Filialei 5 a sindicatului Teamsters din Baton Rouge, statul Louisiana. Acesta era eliberat pe cauțiune, după ce fusese acuzat de răpire într-o dispută de familie cu privire la custodia unui copil în care era implicat un șofer de camion din filiala lui. Partin mai era acuzat de faptul că ar fi folosit în scop personal 1 659 de dolari din banii sindicatului. Era un bărbat solid, cu înfățișare aspră, care avea un cazier bogat încă din tinerețe. Hoffa l-a judecat greșit, crezând că, fiind solid și dur, cu cazier, eliberat pe cauțiune și din Louisiana, de unde

era Carlos Marcello, omul trebuia să se ocupe și cu zugrăvitul. Hoffa nu i-a pus însă niciodată această întrebare înainte să facă acele afirmații, care erau o amenințare și, în același timp, o invitație pentru Partin să îndeplinească misiunea respectivă. „Hoffa a presupus pur și simplu că, dacă eram din Louisiana, eram sub papucul lui Marcello”, a spus acesta.

Partin a relatat această discuție echipei lui Walter Sheridan care se ocupa de prinderea lui Hoffa. „Era o poveste incredibilă”, scria Sheridan în cartea lui. După ce l-a audiat, acesta le-a cerut celor de la FBI să-l testeze pe Partin cu detectorul de minciuni, iar bărbatul a trecut testul cu brio. Sheridan i-a comunicat lui Bobby Kennedy aceste amenințări cu moartea la adresa procurorului general.

După puțin timp, la o petrecere privată care a avut loc la Washington, președintelui John F. Kennedy i-a „scăpat” în fața jurnalistului Ben Bradlee informația că Jimmy Hoffa plănuia să-l ucidă pe fratele lui, Bobby. E posibil ca președintele Kennedy să fi crezut că, dacă îi spune povestea respectatului și influentului Ben Bradlee, iar el o va publica, îl va împiedica pe Hoffa să-și pună în practică amenințarea. Ben Bradlee avea să devină celebru pentru faptul că, în calitate de redactor la *Washington Post*, a pus umărul la înlăturarea din funcție a președintelui Richard M. Nixon în timpului scandalului Watergate, cu sprijinul informatorului „Deep Throat”. În jurnalul său personal, Bradley a scris în noaptea aceea că „președintele a vorbit, evident, serios”. În autobiografia lui, Bradlee povestește că, atunci când l-a contactat pe Bobby Kennedy ca să-i confirme existența amenințărilor cu moartea, acesta l-a rugat să nu publice povestea fiindcă i-ar fi speriat pe eventualii martori din procesele intentate pentru criminalitate organizată, de care se ocupa în acel moment. La vremea respectivă, Bobby Kennedy se afla în fruntea celei mai mari ofensive împotriva

crimei organizate pe care o cunoscuse vreodată țara. Bradlee a renunțat la articol.

Procesul intentat lui Jimmy Hoffa în cazul Test Fleet pentru încălcarea Legii Taft-Hartley privind fraudarea sindicatelor era programat să înceapă la 22 octombrie 1962. Ulterior, echipa care se ocupa de prinderea lui Hoffa a negat că i-ar fi încălcat acestuia drepturile constituționale încurajându-l pe Edward Grady Partin să se ducă la proces și să intre în anturajul lui Hoffa. Indiferent de motive, Partin s-a dus la Nashville și a stat de pază la ușă pentru suita lui Hoffa. Sheridan a recunoscut totuși că i-au dat lui Partin un dispozitiv cu care să înregistreze toate convorbirile telefonice cu Hoffa. Sheridan a mai recunoscut că l-a instruit pe Partin ca, atunci când va ajunge în Nashville, să fie atent la orice tentativă de mituire a juraților.

Bobby Kennedy îi intentase deja lui Jimmy Hoffa trei procese cu jurați, dar nu reușise să-l condamne pentru ceva. În acele procese a existat bănuiala că jurații au fost corupți. În cazul Test Fleet, Hoffa era acuzat de un delict. Coruperea juraților, dacă ar fi fost probată, ar fi ridicat miza, fiind o infracțiune gravă.

Printre acuzațiile aduse în cazul Test Fleet se număra și trecerea firmei de transport pe numele soției lui Jimmy Hoffa și al soției răposatului Owen Bert Brennan. Era vorba despre un lucru care se întâmplase în urmă cu cinci ani. Era vorba despre ceva ce fusese cercetat cu multă atenție de Comisia McClellan și de Departamentul Justiției. În pledoaria de deschidere susținută în fața juraților, procurorul Charlie Shaffer a spus că Test Fleet a fost înființată ca parte a unui „plan amplu în virtutea căruia Hoffa avea să fie plătit în mod permanent de companie”. Teoria autorităților se baza pe faptul că firma Test Fleet fusese înființată după o grevă căreia Hoffa îi pusese capăt

în termeni favorabili pentru firma cu care Test Fleet avea să facă ulterior afaceri.

Potrivit avocaților lui Hoffa, juriștii acestuia le-au spus lui Brennan, lui Hoffa și soțiilor lor că era legal ca ele să fie proprietarele firmei și că, după ce Comisia McClellan a contestat legalitatea acestui fapt, soția lui și cea a lui Brennan s-au retras din afacere. Juriștii lui Hoffa erau pregătiți să depună mărturie în favoarea lui și să confirme versiunea acestuia, conform căreia ei îl sfătuiseră astfel în 1948.

Înființarea firmei Test Fleet a avut loc la zece zile după ce a fost adoptată Legea Taft-Hartley, iar juriștii au fost nevoiți să interpreteze o lege pentru care nu exista un precedent pentru a-și forma o părere în cunoștință de cauză. Mai mult, Hoffa era pregătit să demonstreze că greva căreia îi pusese capăt fusese ilegală, fiind organizată de niște rebeli, și că el i-a pus capăt împreună cu angajatorul ca să evite ceea ce el numea „un proces foarte serios” pe care acesta din urmă putea să-l intenteze sindicatului.

Pentru Hoffa, era vorba despre o răzbunare pusă la cale de Bobby Kennedy împotriva lui, iar lipsa de argumente a procurorilor demonstra cât de disperată era echipa lui. Aceasta eșuase deja în tentativa de a obține o condamnare în celelalte 13 procese cu jurați judecate în diverse orașe ale țării.

Jimmy Hoffa a angajat cei mai buni avocați pe care i-a putut găsi. Avocatul principal, tânărul Tommy Osborn, era cel mai bun din Nashville, pledând cu succes la Curtea Supremă în cazul extrem de complex și important al reprezentativității și redistribuirii voturilor, care a stat la baza adoptării principiului „un om, un vot”. Printre ceilalți avocați care l-au asistat la Nashville s-au numărat avocatul lui Santo Trafficante și Carlos Marcello, Frank Ragano, și juristul sindicatului Teamsters, Bill Bufalino.

Judecătorul, William E. Miller, era un om foarte respectat pentru corectitudinea lui, de la care nimeni nu se aștepta să favorizeze vreuna dintre părți.

Jimmy Hoffa și-a stabilit cartierul general în luxosul Hotel Andrew Jackson, aflat pe aceeași stradă cu tribunalul federal. Hoffa avea avocați la tribunal și avocați la hotel, toți alcătuind echipa sa de consilieri juridici. Avocații care nu pledau îl consiliau și făceau cercetări. În plus, avea, la tribunal și la hotel, o mulțime de aliați și prieteni din sindicat care să-l sprijine în această cauză, printre care pe Chuckie O'Brien, poreclit „fiul vitreg” al lui Hoffa, și pe omul lui de la fondul de pensii, fostul pușcaș marin Allen Dorfman. Unii dintre cei care nu făceau parte din echipa de juriști erau chiar din Nashville și au dat informații despre jurați în timpul procesului de selecție. Acest lucru se întâmpla înainte să existe consultanți în alegerea juraților.

Poate ar fi mai corect să spunem că mulți dintre susținătorii lui Hoffa s-au aflat la Hotelul Andrew Jackson din Nashville pentru a-l sprijini în mai multe cauze, nu doar în aceasta.

În următoarele două luni, cei aflați în sala de judecată aveau să fie martori la două drame care se desfășurau în același timp. Prima dintre ele era procesul în sine: citarea martorilor, chestionarea martorilor de către partea adversă, pledoariile avocaților, obiecțiile, moțiunile, deciziile judecătorești, amânările, discuțiile personale dintre judecător și avocați, jurămintele depuse. Procesul s-a dovedit a fi însă un film prost. Cealaltă dramă a fost filmul adevărat. Este vorba despre coruperea evidentă a juraților, care a avut loc pe tot parcursul procesului, cârțița numită Edward Grady Partin furnizând acuzării toate amănuntele pe măsură ce apăreau. În cele din urmă, această influențare a juraților avea să-l trimită la închisoare pe Jimmy Hoffa.

Având o apărare cât se poate de bună, cu avocați bine pregătiți, cu o echipă de juriști condusă de respectatul și talentatul Tommy Osborn și întărită cu Bill Bufalino, Frank Ragano și alți profesioniști la care putea apela oricând, cu un judecător corect, de ce a mai recurs Jimmy Hoffa la o înșelătorie? De ce a transformat un delict într-o infracțiune?

Jimmy era orgolios. În afară de violențe și chestii de genul ăsta, n-avea condamnări pentru fapte cu adevărat grave și nu voia să fie condamnat nici pentru un delict. Voia să aibă un cazier curat. Nu voia ca, din cauza lui Bobby Kennedy, să aibă în cazier o infracțiune.

Vezi tu, trebuie să te gândești că, atunci când Bobby Kennedy a devenit procuror general, FBI-ul ignora încă așa-zisa crimă organizată. Nu uita că, atunci când am început să am legături cu oamenii din oraș, înainte de întrunirea de la Apalachin, nici măcar nu am știut în ce chestie mare mă băgam. Ani și ani la rând, după încheierea Prohibiției, singurii cu care au trebuit să lupte așa-zișii mafioți au fost polițiștii locali, iar mulți dintre ei erau pe statul lor de plată. Nici măcar nu ne gândeam la FBI când mă învârteam pe la localul lui Skinny Razor.

Au urmat Apalachin și audierile Comisiei McClellan, iar guvernul federal a început să le sară oamenilor în spinare. Apoi intră în scenă Bobby Kennedy, iar visul urât se transformă în cel mai mare coșmar al tuturor. Peste noapte, sunt acuzați toți cei care-și vedeau de treaba lor. Unii chiar ajung la închisoare. Unii sunt deportați. Era stresant.

Acum, în procesul acela de la Nashville de la sfârșitul lui 1962, Jimmy lua poziție împotriva lui Bobby, conturându-se astfel cel mai mare război de când Bobby devenise procuror general.

La 22 februarie 1961, cu două zile înainte de a depune jurământul ca procuror general, Bobby Kennedy convinsese toate cele 27 de agenții ale guvernului federal, printre care și fiscul, să îi transmită toate informațiile referitoare la gangsterii și crima organizată din țară.

În lunile de dinaintea procesului de la Nashville, șeful fiscului scria: „Procurorul general a solicitat serviciului nostru să acorde prioritate cercetării situației fiscale a marilor afaceriști.” Acești afaceriști erau numiți și aveau să fie „cercetați până la saturație”. Șeful fiscului preciza clar că urma să se umble fără mânuși: „Se vor utiliza tot echipamentul electronic disponibil și alte mijloace tehnice.”

Johnny Roselli a fost una dintre primele ținte ale fiscului. Ducea o viață de lux la Hollywood și Las Vegas, dar nu avea serviciu și nici alte surse de întreținere cunoscute. Pe vremea celorlalți procurori generali, nu se gândise niciodată că e vulnerabil în fața autorităților. Roselli i-a spus fratelui fostului primar al orașului Los Angeles: „Mă verifică tot timpul – amenință oameni, îmi caută prietenii, îmi caută dușmanii.” Și mai mult îl înfuria pe Roselli faptul că bănuia că Bobby Kennedy știa că fusese aliat cu CIA în acțiunile desfășurate împotriva lui Castro. Ulterior, Roselli a fost citat spunând: „Iată, ajut guvernul, ajut țara și javra aia mă strivește.”

Cam în aceeași perioadă, fiscul a stabilit că, potrivit calculurilor sale, Carlos Marcello avea de plătit impozite și penalizări în valoare de 835 000 de dolari. La vremea respectivă, Marcello era amenințat cu deportarea, fiind acuzat de sperjur și de falsificarea certificatului de naștere. Russell Bufalino era și el amenințat cu deportarea.

Înainte de procesul de la Nashville, Bobby Kennedy mersese personal prin țară, precum un general care-și vizitează trupele, cerându-le celor din propriul departament să se

concentreze asupra crimei organizate. A făcut o listă cu țintele asupra cărora trebuiau să se concentreze FBI și Departamentul Justiției. Lista a fost completată în permanență. S-a dus în Congres și a reușit să treacă legi care le permiteau celor de la FBI să intercepteze mai ușor aceste ținte, iar interceptările să poată fi folosite în instanță. A reușit să treacă legi care îi dădeau mai multă libertate să acorde imunitate martorilor care cooperau.

Selecția juriului în cazul Test Fleet a început a doua zi după izbucnirea crizei rachetelor din Cuba. Bobby Kennedy nu era la Nashville; trebuia să fie alături de fratele lui, Jack Kennedy, care îl înfrunta pe liderul sovietic Nikita Hrușciiov și cerea ca toate navele sovietice cu arme nucleare aflate în drum spre Cuba să se întoarcă în Uniunea Sovietică, altfel, marina militară americană avea să deschidă focul. Lumea se afla în pragul unui război nuclear.

Walter Sheridan scria: „M-am dus la culcare în zorii zilei, gândindu-mă la amenințarea foarte reală a unui război nuclear și la posibilitatea ca eu și Jimmy Hoffa să murim împreună la Nashville.”

În schimb, Walter Sheridan s-a trezit a doua zi în fața primului caz de corupere a juraților. Un agent de asigurări de pe lista potențialilor jurați i-a comunicat judecătorului Miller că un vecin a venit la el în weekend și i-a oferit 10 000 de dolari în bancnote de o sută ca să voteze în favoarea achitării dacă avea să fie ales jurat. Faptul că Hoffa alesese un agent de asigurări pentru a-l mitui avea logică, deoarece oamenii care lucrează în asigurări – adică într-un domeniu în care riscul de a fi înșelați sau escrocați este foarte mare – sunt de obicei considerați o mare belea de către avocații apărării din procesele penale. În mod normal, sunt excluși înainte să aibă timp să încălzească

scaunul. Evident, guvernul nu l-ar fi înlăturat din juriu pe agentul de asigurări dacă ar fi fost ales.

Judecătorul Miller l-a exclus pe potențialul jurat după ce l-a silit să dezvăluie numele vecinului.

Pe urmă, câțiva potențiali jurați au declarat că un bărbat care se dădea drept jurnalist la *Nashville Banner*, pe nume Allen, i-a sunat să-i întrebe ce cred despre Jimmy Hoffa. La *Nashville Banner* nu exista niciun jurnalist cu numele Allen. Cineva încerca în mod ilegal să afle ce gândesc jurații căutându-i pe cei puteau fi de partea lor. Toți potențialii jurați compromiși au fost îndepărtați.

După ce s-au ales jurații și a început procesul, Edward Grady Partin i-a spus lui Walter Sheridan că șeful unei filiale a sindicatului Teamsters din Nashville va încerca s-o mituiască pe soția unui polițist de la brigada rutieră. Soția era în juriu. Sheridan a verificat datele personale ale juraților și a găsit printre ei o femeie al cărei soț era polițist. Agenții l-au urmărit pe sindicalist până pe un drum pustiu, unde polițistul aștepta în mașina poliției. I-au văzut pe cei doi stând de vorbă în mașină.

Disponând de această informație, dar fără să dezvăluie sursa, procurorii i-au solicitat judecătorului să o elimine din juriu pe soția polițistului, iar judecătorul Miller a stabilit o examinare preliminară a cererii acestora. Acuzarea i-a chemat pe agenții care îl urmăriseră pe sindicalist la întâlnirea cu polițistul. Aceștia au fost chestionați de judecător. Pe urmă, acuzarea l-a chemat pe sindicalistul de la Teamsters, iar omul a fost adus înăuntru dintr-o încăpere alăturată. Potrivit afirmațiilor lui Walter Sheridan, Jimmy Hoffa i-a arătat bărbatului cinci degete, iar acesta a invocat al cincilea amendament. Pe urmă, a fost adus în sală polițistul de brigada rutieră. După ce la început a negat totul, polițistul, interogat de judecătorul Miller, a recunoscut că sindicalistul de la Teamsters i-a promis

că va fi promovat și avansat în grad dacă îi va face un serviciu despre care nu i-a spus nimic. Polițistul a pretins că sindicalistul nu i-a spus niciodată despre ce serviciu era vorba.

Judecătorul Miller a exclus-o din juriu pe soția polițistului și a înlocuit-o cu o rezervă. Seara, în fața casei sale, femeia le-a spus reporterilor, cu ochii în lacrimi, că nu își dă seama de ce a fost eliminată din juriu.

Referindu-se la Tommy Osborn, la Frank Ragano și la restul echipei, avocatul Bill Bufalino a spus: „N-a fost niciun aranjament. Și dacă a fost, acesta a venit direct din biroul lui Bobby Kennedy.”

Tânărul avocat Tommy Osborn era implicat într-un caz complet diferit de cel de la Curtea Supremă. Datorită aceluiași caz, avea acum mari șanse să devină președinte al Baroului Nashville și ajunsese să se ocupe de cazul Hoffa. Acesta ar fi putut să-i asigure recunoașterea națională dacă ar fi reușit să-l scape pe Jimmy și, în același timp, ar fi putut să-i distrugă cariera dacă s-ar fi lăsat atras în lumea interlopă cu care intra în contact.

Un polițist din Nashville, care lucra suplimentar ca detectiv particular pentru Tommy Osborn și făcea cercetări legitime cu privire la jurați, le-a spus celor din echipa acuzării că Osborn i-a zis că vrea să-l atragă pe unul dintre jurați într-o afacere imobiliară. Celor din echipa acuzării le-a venit greu să creadă așa ceva; oricum aveau deja multe pe cap. Așa că au păstrat informația pentru altă dată.

A treia lovitură s-a produs în momentul în care fiul unui jurat de culoare a fost contactat de un agent de afaceri, și el de culoare, din cadrul filialei lui Hoffa de la Detroit, care i-a oferit 10 000 de dolari mită. Potrivit unei declarații date sub jurământ, pe care guvernul i-o pregătise lui Partin pentru a fi semnată, se plătiseră deja 5 000 de dolari, iar înțelegerea fusese

făcută înainte de începerea procesului și de alegerea juraților. Partin dezvăluia în acea declarație că Jimmy Hoffa îi spusese într-o zi: „Îl am la degetul mic pe juratul de culoare. Unul dintre agenții mei de afaceri, Larry Campbell, a venit la Nashville înainte de proces și s-a ocupat de asta.” Declarația a fost citită de judecătorul Miller, care, ulterior, nu a permis apărării să o vadă și l-a exclus pe jurat, înlocuindu-l cu o rezervă. În acel moment, neștiind de trădarea lui Partin, avocații apărării erau convinși că guvernul îi înregistra și le intercepta convorbirile încă de dinainte de începerea procesului.

Am primit un telefon de la Bill Isabel, care mi-a spus că au nevoie de mine acolo, la Nashville, așa că am luat mașina și m-am dus. Mi-a mai spus că se așteaptă să apară niște protestatari, așa încât trebuia să mă duc acolo să-i ajut dacă, cumva, protestatarii întreceau măsura cu Jimmy. Așa a spus la telefon, fiindcă toată lumea știa că telefoanele sunt ascultate. Parcă eram într-un film de science-fiction. De fapt, voiau să stau în sala de judecată și să-mi fac simțită prezența, în caz că vreunui dintre jurații pe care încercaseră să-i abordeze îi venea ideea să ciripească. Nimeni nu mi-a spus asta în mod direct, dar mi-am dat seama care era treaba când mi-au spus ca, din când în când, să mă uit în ochii juraților.

Am stat la Hotelul Andrew Jackson, dar nu m-am băgat în toată chestia. Erau deja prea mulți bucătari, iar ciorba era deja compromisă. Îmi aduc aminte că puiul prăjit de la restaurantul hotelului a fost extraordinar. Mi-a părut bine ca întotdeauna să-i întâlnesc pe Sam și pe Bill. Îmi aduc aminte că l-am văzut pe Ed Partin la restaurant, dar nu m-am gândit la nimic. Era cu Frank Ragano, iar acesta habar n-avea că stă lângă un turnător. Imaginează-ți cum ar fi dacă guvernul ar pune azi un spion în

biroul avocaților tăi. Camera lor de hotel era biroul avocaților, iar Partin era chiar acolo cu ei.

Bineînțeles că n-a apărut niciun protestatar. Oricum, locul era înțesat de agenți federali. Și pe urmă, într-o zi, parcă pentru a-i da dreptate lui Bill Isabel că m-a adus acolo, a intrat în sala de judecată un dement, în timp ce eu stăteam în spate și vorbeam cu Bill și Sam. Era într-o pauză, iar tânărul ăsta, cu un impermeabil pe el, se duce până în spatele lui Jimmy și scoate un pistol. Am auzit pocnetul pistolului, apoi i-am văzut pe avocații ambelor tabere înghiontindu-se și băgându-se sub mese, de parcă ar fi intrat în adăposturi. Apoi, l-am văzut pe Jimmy Hoffa repezindu-se la dement. Până la urmă, s-a dovedit că dementul avea un pistol cu aer comprimat, care arăta ca un pistol adevărat. E genul de pistol cu care omori veverițe și iepuri. A tras cu el și l-a nimerit de mai multe ori în spate pe Jimmy. Acesta avea însă vestă antiglonț. Jimmy s-a întors spre dement și l-a pocnit. Chuckie O'Brien a sărit pe el și l-a pus la podea. Chuckie era un tip solid și l-a bătut pe dement de i-au mers fulgii. În sfârșit, au venit gardienii, iar unul dintre ei l-a lovit pe individ cu patul pistolului. Chuckie îi trăgea în continuare pumni. Gardienii și Jimmy au trebuit să tragă de el, altfel îl omora.

I-am spus lui Bill Isabel să aibă grijă altădată când mai spunea ceva de protestatari scăpați de sub control. Până la urmă, tipul a pretins că Dumnezeu i-a spus să-l omoare pe Jimmy Hoffa. Presupun că toată lumea are un șef.

Jurații nu au fost în sală când a venit cowboy-ul cu pistolul, dar apărarea a cerut anularea procesului. Avocații au spus că atacul dementului în impermeabil arată că populația din Nashville a fost stârnită împotriva lui Jimmy Hoffa de propaganda potrivnică făcută de guvern și că totul se datora lui

Bobby Kennedy și alor lui. Mie mi s-a părut a fi un argument bun, dar judecătorul l-a respins.

Bill Isabel mi-a spus că Jimmy i-a zis: «Întotdeauna fugi de unul înarmat cu un cuțit spre unul înarmat cu un pistol.» Nu știu dacă e chiar așa. Trebuie să cunoști împrejurările. Are dreptate dacă îl iei prin surprindere pe cel cu pistolul, fiindcă nu se așteaptă să vii spre el. Jimmy a procedat bine în situația aia. Dar dacă te duci spre cel cu pistolul și nu-l iei prin surprindere, cu cât te apropii mai mult, cu atât mai ușor îi este să te nimerească. De cele mai multe ori, nu vezi cuțitul până când nu te taie. Cel mai bine e să fii băiat cuminte.

Jimmy a spus că „toată lumea a fost verificată” de gardieni. Era adevărat. Și eu fusesem verificat. Gardienii îi verificaseră pe toți cei care intrau în sală. Jimmy a spus că nu e o coincidență că omul acela a putut să ajungă în spatele lui. Ideea era că autoritățile se folosiseră de dement ca să-l lichideze. Numai că dementul fusese prea dement ca să facă rost de un pistol adevărat. Jimmy știa că demenții sunt folosiți câteodată de anumiți oameni pentru anumite chestii. În același an cu procesul de la Nashville, prietenul lui Sam Giancana, Frank Sinatra, era văzut în toate cinematografele în *Candidatul manciurian*. Era un film important despre niște comuniști care se foloseau de un dement să ucidă pe un candidat la președinție.

În realitate însă, când un dement e folosit în America sau în Sicilia, imediat e curățat, uneori chiar pe loc. Cum s-a întâmplat câțiva ani mai târziu, când Joey Gallo Nebunul l-a folosit pe dementul ăla negru ca să-i facă felul lui Joe Colombo, șeful familiei Colombo din Brooklyn. Dementul a tras trei gloanțe spre Joe Colombo la o întrunire a Ligii Italo-Americane pentru Drepturi Cetățenești organizată la Columbus Circus, lângă Central Park. Era evident că totul fusese pregătit în cele mai mici amănunte și repetat cu dementul. I s-a arătat că avea să fie

băgat într-o mașină și dus de acolo într-un loc sigur. Normal că dementul a fost curățat chiar pe trotuar de unii după ce și-a făcut treaba și l-a împușcat pe Colombo.

Russell nu l-a iertat niciodată pe Joey Gallo Nebunul pentru asta – fiindcă a apelat la un dement împotriva lui Joe Colombo. Eu am avut întotdeauna impresia că Joey Nebunul e cam prostănac. Bietul Joe Colombo a stat în comă ca o legumă mult timp înainte să moară. Asta-i problema când apelezi la un dement. Nu lucrează cu precizie. Demenții pot provoca multă suferință. Ca ăla care l-a împușcat pe George Wallace și l-a lăsat pe om paralizat. Sau ca dementul care i-a împușcat pe Reagan și pe secretarul lui de presă, Brady.*

Procesul de la Nashville a durat 42 de zile. Juriul s-a retras spre deliberare cu doar patru zile înainte de Crăciun. În timp ce juriul delibera, Walter Sheridan era în continuare îngrijorat din cauză că guvernul nu reușise să scape de toți jurații care fuseseră mituiți. Este posibil să mai fi fost un jurat, doi mituiți, despre care să nu se fi vorbit în prezența lui Edward Grady Partin.

Juriul a fost izolat și, în a treia zi a deliberărilor, a fost dizolvat de judecătorul Miller, după ce i s-a spus în repetate rânduri că se află în impas. Totuși, înainte să le permită juraților să se retragă, cât încă erau la locurile lor, s-a întors spre sală și s-a

* La 30 martie 1981, la Washington, a avut loc o tentativă de asasinat împotriva președintelui de atunci al SUA, Ronald Reagan (1911–2004), în urma căreia acesta, secretarul de presă al Casei Albe, James Brady, un agent al Secret Service și un polițist au fost răniți. Tentativa de asasinat a aparținut lui John Hinkley, care a fost declarat nevinovat de instanță din cauza că suferea de demență. Reagan a fost tratat în spital până la 11 aprilie 1981, iar Brady a rămas invalid pe viață (n. red.).

adresat celor prezenți. Printre altele, în dosar sunt consemnate următoarele comentarii făcute de judecătorul Miller:

Încă de la început, în timp ce jurații erau selectați dintre cei convocați spre a participa la alcătuirea juriului, au existat indicii că au avut și aveau loc contacte incorecte cu potențialii membri ai juriului. Am semnat ordine pentru alcătuirea unui alt juriu chiar după primul an, pentru a investiga pe deplin și în mod exhaustiv incidentele legate de acest proces, care indicau existența unor tentative ilegale de corupere a juraților și a potențialilor jurați săvârșite de o persoană sau de mai multe persoane cu scopul de a formula acuzații acolo unde există o cauză probabilă. Judecata cu jurați [...] nu devine altceva decât o mascaradă dacă unor persoane lipsite de scrupule li se permite să o saboteze prin mijloace incorecte și ilegale. Nu doresc ca astfel de acte condamnabile de corupere a sistemul nostru cu jurați să fie trecute cu vederea de această instanță.

Pe de altă parte, în ajunul Crăciunului, Jimmy Hoffa a declarat la un post de televiziune că este „o rușine [...] ca cineva să afirme că juriul acesta a fost corupt”.

Capitolul 18

Un simplu avocat

În 1963, Jimmy Hoffa mi-a spus că e hotărât să obțină, până la sfârșitul anului, un contract colectiv de muncă din partea transportatorilor. Au fost multe lucruri care i-au distras atenția lui Jimmy în 1963, dar, până la sfârșitul anului, a reușit să încheie acel contract. În prima formă a acestuia, obțineam o mărire a salariului cu 45 de cenți pe oră. În plus, pensiile noastre au început să crească. Un sindicalist care se pensionează azi primește 3 400 de dolari pe lună. Adaugă la asta și asigurările sociale. Ei, așa mai puteai trăi. Toate astea le-a făcut Jimmy Hoffa în acel an, cu toate problemele pe care le-a avut. După ce s-a semnat contractul colectiv de muncă, Jimmy m-a numit, din partea sindicatului, în Comisia Națională de Negociere.

Visul încheierii unui contract colectiv de muncă data din anii Marii Crize. În condițiile existenței unui contract care îi cuprindea pe toți membrii sindicatului Teamsters din țară, toată lumea avea să primească același tarif orar, aceleași beneficii și aceeași pensie. Dar cel mai bun lucru era că trebuia negociat un singur contract. În loc ca fiecare companie de transport din țară să negocieze separat, avea să existe o Comisie de Negociere a Patronatului care să negocieze un singur contract cu Comisia Națională de Negociere a sindicatului. Dacă trebuia să facem grevă fiindcă nu ajungeam la o înțelegere, greva avea

să fie națională. N-a fost însă nevoie niciodată să ajungem la asta. Jimmy n-a făcut niciodată o grevă națională. Totuși, în condițiile în care patronatul și guvernul se temeau de așa ceva, îți dai seama ce greu i-a fost lui Jimmy să obțină acest lucru. A trebuit să convingă toate firmele de transport și toate filialele sindicatului. Existând un singur contract, firmele de transport nu mai puteau să dezbine și să cucerească, iar escroci ca Raymond Cohen nu mai puteau fi plătiți pe sub masă pentru contracte încheiate pe ochi frumoși. Așa făcea Cohen.

De asta Jimmy ne-a pus să ne luptăm atât de tare cu rebelii și să facem uneori ce trebuia făcut. Jimmy avea nevoie de un sindicat solid. Philadelphia a fost nuca cea mai tare pentru Jimmy. În primul rând, Cohen nu voia să cedeze puterea. În al doilea rând, «Vocea» și celelalte grupări rebele erau încă foarte active și produceau agitație. Firmele de transport din Philadelphia au profitat de situația Filialei 107. Nu au vrut să coopereze nici măcar în vederea încheierii unui contract valabil în zona respectivă. Știau că Cohen n-o să facă grevă. Jimmy le-a făcut să se răzgândească amenințându-le că le va bloca activitatea organizând greve la terminalele acestora de la marginea Philadelphiei.

În februarie 1963, în timp ce marele juriu de la Nashville aduna probe referitoare la coruperea juraților, Jimmy Hoffa spunea despre companiile de transport din Philadelphia: „Au de ales între a trăi aici cu noi și a se lupta cu noi peste tot.”

Hoffa a vorbit și despre rebelii de la Vocea, care, credea el, erau sprijiniți și încurajați de AFL-CIO și de Bobby Kennedy: „Trebuie să-i facem să gândească la fel ca noi.”

A vorbit și despre procesul de la Nashville: „Ceva se întâmplă în țara asta, și acel ceva se numește Bobby Kennedy. Un

singur om a pus o echipă de elită alcătuită din 23 de procurori să-mi impună ordinele lui.”

Asemenea tuturor celor care făcuseră parte din anturajul lui Hoffa de la Hotelul Andrew Jackson din Nashville, Ed Partin a fost citat în proces și, urmând exemplul celor din grupul Hoffa, a invocat al cincilea amendament. Bill Bufalino i-a scris ce trebuia să spună pe o foaie de hârtie pe care urma s-o ia cu el în sala de judecată. Guvernul era hotărât să nu divulge trădarea lui Partin. Între timp, oameni precum polițistul de la brigada rutieră au început să spună adevărul, iar guvernul avea speranțe că va putea formula o acuzație de corupere a juriului.

Jimmy Hoffa a stat 14 săptămâni în Philadelphia, la Hotelul Warwick, făcând campanie împotriva celor de la „Vocea” în vederea alegerilor din aprilie. La niște alegeri care avuseseră loc cu câteva luni în urmă, „Vocea” pierduse la o diferență de numai 600 de voturi într-o filială cu 11 000 de membri. Alegerile respective au fost anulate din cauza actelor de violență comise împotriva grupării „Vocea”, care influențaseră rezultatul. Fără să mai recurgă la violență, Hoffa a desfășurat o campanie energetică, explicând ce avantaje vor obține sindicaliștii la salariu și la pensie în urma realizării planurilor pe care le avea pentru Teamsters. La alegerile din aprilie 1963, sindicaliștii lui Hoffa i-au învins din nou pe susținătorii grupării „Vocea”, readucând la ordine a patra mare filială a sindicatului Teamsters. Hoffa a promis să dea uitării trecutul. Pentru el, la fel de important ca înfrângerea celor de la „Vocea” a fost faptul că, acum, Cohen îi datora loialitate totală în chestiunea contractului colectiv de muncă.

La 9 mai 1963, Jimmy Hoffa a fost acuzat la Nashville de coruperea juriului. Înainte de a-și susține nevinovăția, Hoffa a organizat o conferință de presă la care a spus: „Bobby Kennedy are o problemă personală cu mine și încearcă să mă condamne

cu povești pe care le plasează în presă. [...] Sigur că sunt nevinovat. În actul de acuzare se vorbește de zece persoane, și eu nu cunosc decât trei.”

La 4 iunie 1963, Cohen a fost condamnat pentru deturnare de fonduri. Acum nu mai exista nicio îndoială în privința încheierii contractului visat. Cohen avea să fie îndepărtat din funcția de președinte al Filialei 107 și să meargă la închisoare. Nu mai putea să lucreze în ascuns împotriva negocierilor pe care Hoffa le purta cu firmele de transport din Philadelphia.

În aceeași după-amiază în care Cohen a fost condamnat, o instanță din Chicago l-a acuzat pe Jimmy Hoffa de folosire frauduloasă a Fondului Central de Pensii în scop personal. Principala acuzație adusă a fost folosirea a 400 000 de dolari din fondurile sindicatului, fără dobândă, drept garanție la un împrumut personal contractat pentru firma de amenajare a teritoriului Sun Valley din Florida. S-a invocat faptul că James R. Hoffa a beneficiat în secret de 22% din profitul acelei firme. Hoffa a negat că ar avea astfel de participații secrete.

Imediat după ce Cohen a intrat la mititica, m-am dus cu Jimmy la o sesiune de negocieri cu patronatul, care avea loc la un motel din Arlington, statul Virginia, la granița cu statul Washington. Am adunat câțiva puști de liceu și le-am dat câte 50 de dolari ca să folosească toate toaletele publice și să țină ocupate lifturile. Apoi am pus laxative într-una dintre cafetiere. Aceia dintre noi care beau cafea se serveau dintr-o altă cafetieră. Patronatul lua și dintr-una, și din cealaltă. Jumătate din echipa patronatului s-a servit din cafetiera cu laxative. În scurt timp, unul a intrat în singura baie existentă și n-a mai ieșit de acolo. Ceilalți, înnebuniți, au fugit să caute o baie liberă. Pe urmă, n-au mai venit la negocieri fiindcă au stat să-și revină și să-și schimbe hainele. Turma se subțiasse. Era mai simplu

să negociezi cu un grup mai mic. Cu toată presiunea pe care o resimțea Jimmy, nu l-am văzut niciodată râzând mai tare ca atunci când ne-am întors în camera noastră.

În vara și în toamna aceea, nu l-am văzut foarte mult pe Jimmy. Se întâlnea des cu avocații lui pentru a discuta despre noile acuzații. Primul proces era pentru presupusa corupere a juriului. Îl programaseră în octombrie, la Nashville. Eu plănuiam să mă duc la concertul săptămânal de muzică country. Procesul de la Chicago, cu fondul de pensii și firma Sun Valley, era programat pentru primăvara lui 1964. Evident că încercam să găsec un pretext să plec la Chicago.

Avocatul Frank Ragano susține într-o carte și pe History Channel că Jimmy Hoffa i-a transmis un mesaj pentru Santo Trafficante și Carlos Marcello – să-i facă felul președintelui John F. Kennedy. A spus că asta s-a întâmplat în biroul lui Jimmy de la Washington când se pregăteau de proces. Eu unul nu-l văd pe Jimmy transmițând așa un mesaj printr-un astfel de intermediar și cu astfel de cuvinte.

În 1994, Frank Ragano a scris un volum de memorii sugestiv intitulat *Mob Lawyer* („Avocatul mafiei”). În carte, Ragano susține că a auzit o discuție purtată între Jimmy Hoffa, Joey Glimco și Bill Bufalino la începutul anului 1963, în perioada în care se formau juriile din procesele de la Nashville și Chicago, dar înainte să fie formulate acuzațiile. În timp ce juca rummy cu Glimco, Hoffa l-a întrebat pe Bufalino: „Ce crezi că s-ar întâmpla dacă Booby ar păți ceva?” (Hoffa îi spunea întotdeauna marelui său inamic Booby.)

Toți au fost de părere că, dacă i se întâmpla ceva lui Bobby, Jack dădea drumul la câini. Dar dacă i se întâmpla ceva lui Jack, vicepreședintele Lyndon Johnson devenea președinte și nu era niciun secret că Lyndon îl detesta pe Bobby. După

părerea lor, Lyndon l-ar fi demis cu siguranță pe Bobby din funcția de procuror general. Potrivit amintirilor lui Frank Ragano, Jimmy Hoffa a spus: „Normal că ar scăpa de el. Îl urăște la fel de mult ca mine.”

După câteva luni, la 23 iulie 1963, cu patru luni înainte ca președintele Kennedy să fie asasinat, Ragano pretinde că a avut o întâlnire cu Hoffa la care a discutat despre noile acuzații formulate în mai și în iunie. Hoffa era furios la culme. Potrivit afirmațiilor lui Ragano, Jimmy Hoffa i-a spus: „Trebuie făcut ceva. A venit timpul ca prietenul tău și Carlos să scape de ei, să-l omoare pe nenorocitul ăla de John Kennedy. Asta trebuie făcut. Ai grijă să le spui ce am zis. Gata cu joaca. Nu mai avem timp – ceva trebuie făcut.”

Bun, gândindu-mă la Frank Ragano, îmi dau seama că, în acel moment, nu știau de Partin. În timpul procesului de la Nashville, Jimmy era sigur că între ei aveau un spion. Știu că toată lumea care intra în camera de la Hotelul Andrew Jackson era suspectă în ochii lui Jimmy. Pe atunci, Jimmy abia începea să-l cunoască pe Frank Ragano. Nu era ca Bill Bufalino, cu care se cunoștea de mulți ani, făcea afaceri cu el și se respectau reciproc. Jimmy avea oricând la dispoziție un avion privat. Dacă ar fi vrut să transmită un mesaj atât de grav, s-ar fi suit în avion și ar fi plecat în Florida. Jimmy avea o casă frumoasă la Miami Beach. Sigur știa să stabilească o întâlnire prin telefon. Așa l-am cunoscut eu pe Jimmy – în urma unei convorbiri telefonice prestabilite, în localul lui Skinny Razor. Acum, să nu mă înțelegi greșit, se spune că Frank Ragano e băiat bun, iar Santo Trafficante și Carlos Marcello aveau mare încredere în el ca avocat. Dacă Frank Ragano zice așa, bănuiesc că ar trebui să-l cred. Aici vorbim însă de ceva ce niciun om zdravăn la cap n-ar spune așa cum afirmă el că a spus Jimmy. Dacă Jimmy

i-a spus asta lui Ragano și Ragano le-a transmis asta acelor oameni, probabil că ei s-au întrebat dacă Jimmy gândește limpede din moment ce vorbește cu voce tare cu Frank Ragano. Ca să nu mai spun în ce postură îl pui pe cel care aude așa ceva. Carlos avea scris la el în birou că trei oameni pot păstra un secret dacă doi dintre ei sunt morți.

De parcă nu se întâmplau destule în 1963, a apărut și zvonul că FBI l-a convins pe un soldat pe nume Joseph Valachi să-și dea drumul la gură. Valachi a fost primul care a turnat. Era un simplu soldat din familia Genovese de la New York. Aceasta fusese înființată de Lucky Luciano în urmă cu mulți ani, când el, Meyer Lansky și ceilalți au pus lucrurile la punct. Valachi nu era foarte apropiat de nicio persoană importantă. Eu nu auzisem niciodată de el, darămite să-l întâlnesc prin Russell. Dacă nu mă înșel, nici Russell nu auzise de el până când n-a ieșit la iveală toată treaba. Valachi ăsta știa însă toate poveștile vechi. Știa cine pe cine a lichidat și de ce. A spus cum Vito Genovese a pus să fie aruncat un cetățean de pe acoperiș ca să se poată însura cu soția lui, ceea ce a și făcut. Știa toate familiile și cum erau organizați italienii.

Valachi era turnător înăscut și traficant de droguri. Chiar șeful lui, Vito Genovese, avea de gând să-i facă felul atunci când s-au aflat împreună la închisoare, bănuind că e turnător și informator. Când ai îndoieli, să nu te îndoiești.

Joe Valachi a ajuns în cele din urmă să omoare un deținut nevinovat crezând că acesta vrea să-l omoare pe el, după care le-a spus tuturor tot ce știa. Le-a spus cum e inițiat cineva pentru a deveni om de onoare. Le-a spus niște secrete ale italienilor de care eu nici măcar nu auzisem. Le-a spus până și lucruri mărunte, cum ar fi că Marcello nu dădea voie niciunui membru al unei alte familii să vină la New Orleans, nici măcar de

Mardi Gras*, fără aprobarea lui. Carlos Marcello era genul de șef care nu riscă niciodată. Omul conducea cu mână forte.

Cu două săptămâni înainte de procesul intentat lui Jimmy pentru coruperea juraților, Bobby Kennedy l-a tot arătat pe acest Joe Valachi la televizor, în audierile Comisiei McClellan. Parcă se făcea propagandă de război sau reclamă la vânzarea unor obligațiuni de război. Numai că Joe Valachi era ca Bob Hope**. Îți dădeai seama după publicitatea care i se făcea lui Valachi că lupta împotriva așa-zisei crime organizate avea să fie și mai aprigă. Erau multe persoane interesate care stăteau lipite de televizor în băile publice și cluburile private italiene din toată țara.

În septembrie 1963, cu vreo lună înainte de procesul intentat lui Jimmy Hoffa pentru coruperea juraților, Joseph Valachi a apărut la televizor în fața Comisiei McClellan și a dezvăluit toate detaliile referitoare la ceea ce Bobby Kennedy a numit „cea mai mare scurgere de informații din istoria crimei organizate din America”.

Odiseea lui Joe Valachi de la statutul de „răcan” și pușcăriaș la cel de vedetă mass-media și figură emblematică pentru campania lui Bobby Kennedy a început cu un an înainte, în vara lui 1962, în penitenciarul federal de la Atlanta. Valachi își ispășea pedeapsa pentru trafic de droguri în același timp în care șeful lui, Vito Genovese, se afla și el la închisoare. Ca să-l pună pe Valachi într-o situație stânjenitoare și să pară că acesta cooperează, agenții de la narcotice îl vizitau cu regularitate. Ideea era să-i creeze lui Genovese o obsesie în privința lui. Astfel,

* Zi în care, la New Orleans, are loc un renumit carnaval (n. red.).

** Comic, cântăreț și dansator american care a dat numeroase spectacole în fața soldaților din Armata SUA în timpul celui de-al Doilea Război Mondial (n. red.).

ii băgau în suflet lui Valachi teama de moarte, iar presiunea avea să-l determine pe acesta să cedeze. Șiretlicul respectiv avea să fie folosit mai târziu de FBI la închisoarea Sandstone, când agenții au încercat fără succes să-l determine pe Frank Sheeran să vorbească despre dispariția lui Hoffa. În cazul lui Valachi și Genovese, a mers.

Vito Genovese s-a dus la soldatul lui, Joe Valachi, și, conform mărturiei acestuia, i-a spus încet, cu băgare de seamă: „Știi, uneori, dacă am un coș cu mere, iar unul dintre ele este puțin stricat... nu putred de tot, doar un pic stricat... trebuie scos de acolo, altfel strică toate merele.”

Genoveze l-a apucat de cap pe Joe Valachi cu ambele mâini și i-a dat „sărutul morții” pe gură.

Când Valachi l-a lovit cu o țeavă de plumb pe primul deținut care s-a apropiat de el și l-a ucis, a fost limpede că șiretlicul a funcționat. Pentru a nu fi condamnat la moarte și a primi doar o condamnare pe viață, Joseph Valachi le-a dat lui Jimmy Hoffa și prietenilor săi încă un motiv de a-l urî pe Bobby Kennedy.

Bobby Kennedy a fost primul martor citat de senatorul McClellan înainte ca Joseph Valachi să vorbească în cadrul audierilor din septembrie 1963. Bobby Kennedy a spus comisiei și telespectatorilor din toată țara că, „datorită informațiilor pe care le-am obținut de la Joseph Valachi, [...] știm că organizația Cosa Nostra este condusă de un comitet și că liderii Cosa Nostra din cele mai importante orașe ale țării dau socoteală în fața acestuia [...] și știm care sunt azi membrii activi ai comitetului”.

Imediat după audierea lui Valachi, avocații lui Jimmy au obținut amânarea procesului intentat pentru coruperea juraților până în ianuarie 1964. Apoi, dintr-un motiv oarecare, judecătorul a strămutat procesul la Chattanooga, fiindcă

la Nashville se întâmpla ceva. De revelion urma să dansăm cu toții pe ritmurile melodiei *Chattanooga Choo Choo*.

La 8 noiembrie 1963, același polițist din Nashville care dăduse informații despre Tommy Osborn în dosarul Test Fleet a dat din nou informații despre acesta echipei de avocați a lui Kennedy, vorbind despre o încercare de corupere a unui potențial membru al juriului care urma să fie alcătuit în procesul de corupere a juraților, programat să înceapă în prima parte a anului 1964. De data aceasta, echipa lui Kennedy avea înregistrări, pe care le-a prezentat judecătorului Miller în calitate de președinte al instanței.

Judecătorul Miller l-a chemat pe Tommy Osborn în biroul lui și i-a prezentat acuzația făcută de poliția din Nashville, potrivit căreia ar fi solicitat unui polițist de acolo să găsească un potențial jurat și să-i ofere 10 000 de dolari pentru a vota în favoarea achitării. Potențialul jurat urma să primească 5 000 de dolari dacă ar fi fost ales în juriu și încă 5 000 de dolari după ce juriul ar fi declarat că se află în impas. Inițial, Osborn a respins acuzația. Atunci, judecătorul Miller i-a spus că polițistul care a raportat nesăbuita solicitare echipei lui Kennedy a înregistrat în secret discuția care confirma acuzația. Lui Tommy Osborn i s-a cerut să explice în instanță de ce nu trebuia să fie exclus din barou. Osborn le-a comunicat problema lui Bill Bufalino și Frank Ragano. S-a întors la judecător și a recunoscut că, în înregistrare, era vocea lui, dar că ideea fusese a polițistului și că el nu avea de gând să-i dea curs. Cu alte cuvinte, Osborn doar se lăudase peste măsură, făcuse pe grozavul. În cele din urmă, el avea să fie judecat într-un alt proces, stând o scurtă perioadă la închisoare. După eliberare, în 1970, cuprins de disperare, s-a împușcat în cap. Dar la sfârșitul anului 1963, avocatul principal al lui Jimmy Hoffa în viitorul proces de corupere a juraților

aștepta să vadă dacă va fi sau nu va fi exclus din barou pentru o nouă tentativă de corupere a juraților.

Considerând că orașul Nashville a fost definitiv compromis, judecătorul a acceptat cererea apărării de a strămuta procesul la Chattanooga în ianuarie 1964.

Într-o dimineață, cu aproximativ o săptămână înainte de 22 noiembrie 1963, m-a sunat Jimmy să mă duc la telefonul public. Când am ajuns acolo, singura chestie pe care mi-a zis-o Jimmy a fost: «Du-te să-l vezi pe prietenul tău.»

M-am dus la Russell, iar când a deschis ușa, mi-a spus doar atât: «Du-te la prietenii noștri din Brooklyn. Au să-ți dea ceva să duci la Baltimore.» Ăsta nu era stilul lui Russell. Mi se adresase într-un anumit fel.

Am întors mașina și m-am dus la Restaurantul Monte's din Brooklyn. Era localul în care se întâlneau cei din clanul Genovese. E cel mai vechi restaurant din New York. Se află în partea de sud a Brooklyn-ului, în apropiere de Canalul Gowanus. În stânga restaurantului e parcare. Am lăsat mașina acolo și m-am dus la bar. Tony Pro s-a ridicat de la masa lui, s-a dus în spate și a venit cu o geantă. Mi-a dat-o și mi-a spus: «Du-te la fabrica de ciment Campbell's din Baltimore, unde te-ai dus atunci cu camionul. Pilotul prietenului nostru o să fie acolo. Așteaptă asta.»

Nu trebuie să lupți prea mult pe front ca să-ți dai seama că ai o geantă cu trei-patru puști în ea. Știam că sunt puști, dar habar n-aveam despre ce e vorba. Și mai știam că nu trebuie să mă uit.

Când am ajuns, pilotul lui Carlos, Dave Ferrie, era acolo cu un alt tip pe care îl știam de la Monte's, din gașca lui Genovese. Acum s-a dus, dar are o familie frumoasă. N-are rost să-i dau numele. Mi-a zis: «Ce face prietenul tău?» I-am zis: «Face

bine.» «Ai ceva pentru noi?» Gândindu-mă la cum mi se adresase Russell, nici nu m-am dat jos din mașină. I-am dat cheile. A deschis portbagajul, a luat geanta, ne-am luat la revedere și eu am plecat acasă.

Când a avut loc acest transfer la Monte's, Provenzano ieșise deja din închisoare după ce făcuse apel la condamnarea din 13 iunie 1963 pentru fraudarea sindicatului. Michael Communnale, comisul său voiajor, acuzat și el în același dosar, fost procuror în districtul Hudson, fusese și el condamnat. După pronunțarea sentinței, Provenzano a fost trimis la închisoarea Lewinsburg pentru patru ani și jumătate, iar fiindcă fusese condamnat pentru încălcarea legislației sindicale, primise și interdicția de a desfășura activități sindicale timp de cinci ani după eliberare. În timpul procesului, jurnalistul Murray Kempton de la *New York Post* l-a numit pe Provenzano „cel mai bine plătit șef de sindicat din America”. La vremea aceea, câștiga din cele trei posturi de la Teamsters mai mult decât Jimmy Hoffa și decât președintele SUA.

Bobby Kennedy stătea în mod limpede la originea condamnării lui Provenzano, pe care a salutat-o fără înconjur în presă. La rândul lui, Provenzano a condamnat tactica procurorului general de a trimite anchetatori care să discute cu prietenii, vecinii și, lucru cu totul de neiertat, cu copiii lui. *New York Times* a scris că Provenzano l-a denunțat pe Kennedy „în termeni atât de obsceni, încât înregistrarea făcută pentru televiziune era inutilizabilă, iar reporterii nu au putut găsi în interviu o replică pe care s-o poată publica”.

La 20 noiembrie 1963, la Nashville, judecătorul Miller l-a exclus din barou pe Tommy Osborn.

Două zile mai târziu, la 22 noiembrie 1963, președintele Kennedy a fost asasinat la Dallas.

Printre persoanele cu care îndureratul Bobby Kennedy a vorbit la telefon despre cei pe care îi suspecta de implicare în asasinarea fratelui său s-a aflat și Walter Sheridan. Bobby Kennedy l-a rugat pe acesta să verifice posibila implicare a lui Jimmy Hoffa.

Sediul sindicatului din Wilmington, statul Delaware, era pe vremea aceea în apropiere de gară. Sindicatul respectiv făcea parte din Filiala 107 de la Philadelphia. Aveam acolo niște treabă, iar, pe drum, a trebuit să mă opresc la două terminale ale firmelor de transport. Când am intrat în sediu, la radio se anunța că a fost împușcat Kennedy. La început, știrea m-a tulburat și pe mine, la fel ca pe toată lumea. Nu îl simpatizam prea mult, dar n-aveam nimic personal cu el. În plus, avea o familie frumoasă. Încă dinainte ca Ruby să-l lichideze pe Oswald, m-am întrebat dacă nu cumva treaba asta avea vreo legătură cu cele întâmplate la Restaurantul Monte's. Nu mai trebuie să-ți spun că nu puteam să întreb pe nimeni așa ceva.

Toate drapelele din Washington au fost coborâte în bernă după anunțarea asasinării și toți cei care lucrau în guvern au fost trimiși acasă. Când Jimmy Hoffa a aflat că vicepreședintele filialei sindicatului Teamsters din St. Louis, Harold Gibbons, a coborât drapelul în bernă și a închis clădirea, a făcut o criză de nervi.

Jimmy nu l-a iertat niciodată pe Harold Gibbons pentru faptul că a coborât drapelul în bernă. I-am zis lui Jimmy: «Ce era să faci? Pe toate clădirile drapelul era așa.» Jimmy nici n-a vrut să audă. Mai târziu, când Jimmy avea să intre la mititica, i-am zis să-l pună pe Harold Gibbons la conducere în loc

să-l pună pe Fitz. Nu era sindicalist mai devotat și mai bun ca Harold Gibbons. Jimmy mi-a zis doar atât: «Fac ceva pe el.»

În ziua funeraliilor președintelui Kennedy, când lumea întreagă îl jelea pe tânărul comandant suprem al Statelor Unite ale Americii, căzut la datorie, Jimmy Hoffa s-a dus la televiziunea din Nashville, unde a tunat și a fulgerat împotriva guvernului pentru că i-a inventat o acuzație lui Tommy Osborn și l-a exclus din barou. Hoffa a spus: „Am senzația că este doar un simulacru de justiție. Că guvernul, autoritățile locale și judecătorii au încercat să-l atragă într-o capcană în așa fel încât să-mi poată lua un avocat competent, în stare să mă reprezinte.”

Apoi, lucru extrem de interesant în contextul în care, în acea zi, avea loc sfâșietoarea și solemna înmormântare, Jimmy Hoffa a declarat jubilând în fața camerelor de televiziune: „Bobby Kennedy nu mai e decât un avocat acum.”

Capitolul 19

Coruperea sufletului unei nații

La 9 decembrie 1963 – adică după doar 17 zile de la asasinarea fratelui său – Robert Kennedy a discutat puțin cu Arthur M. Schlesinger Jr. despre posibilitatea implicării mafiei în asasinat. Istoric, laureat al Premiului Pulitzer, fost profesor la Harvard, Schlesinger fusese asistent special al președintelui Kennedy. Acesta a scris, în biografia în două volume intitulată *Robert Kennedy and His Times*, că el și Robert Kennedy au petrecut împreună seara zilei de 9 decembrie: „L-am întrebat, poate lipsit de tact, de Oswald. Mi-a spus că, fără nicio îndoială, Oswald e vinovat, dar se pune întrebarea dacă a făcut-o singur sau a existat un complot mai amplu, organizat fie de Castro, fie de gangsteri.”

La doi ani după ce Comisia Warren a publicat raportul din 1964, Bobby Kennedy i-a spus lui Richard Goodwin, fostul consilier al fratelui său de la Casa Albă: „N-am crezut nicio clipă că au fost cubanezii. Dacă a fost cineva implicat, a fost crima organizată. În această privință însă, nu pot să fac nimic. Nu acum.”

La vremea la care Bobby Kennedy făcea asemenea afirmații în fața foștilor reprezentanți ai Casei Albe, care îi erau prieteni, știa mai multe decât orice „străin” despre jocurile interne din grupările de crimă organizată. Bobby Kennedy știa cu siguranță

că, în absența unui război între clanuri, șefii nu eliminau niciodată un aghiotant al altui șef. Acest lucru ar fi provocat o ripostă majoră. Pentru a obține o schimbare de strategie, șefii mafioți eliminau de regulă – și încă elimină – alți șefi, nu pe aghiotanți. La scară internațională, aceasta se cheamă schimbare de regim. Pentru capii italieni, este vorba doar despre punerea în practică a proverbului sicilian care spune că, dacă vrei să omori un câine, nu îi tai coada, ci capul.

În ziua în care fratele lui a fost împușcat mortal la Dallas, Robert Kennedy era la Washington, prezidând întrunirea de două zile a procurorilor federali pe tema crimei organizate. Procurori din toată țara se strânseseră la Departamentul Justiției pentru această întrunire importantă. Scopul lor era să pună la punct detaliile următoarei faze a campaniei duse de procurorul general împotriva crimei organizate.

În pauza de prânz din cea de-a doua zi a întrunirii a auzit Robert Kennedy vestea devastatoare a celor petrecute la Dallas.

Șeful Secției de crimă organizată din cadrul Diviziei penale a Departamentului Justiției era un jurist pe nume William Hundley. El a spus: „În clipa în care glonțul a lovit capul lui Kennedy, s-a terminat totul. Exact atunci. Programul de combatere a crimei organizate s-a oprit pur și simplu.”

Demascarea și eradicarea crimei organizate din America fuseseră obsesia lui Bobby Kennedy. Pentru el, fusese o campanie extrem de personală și reușise să facă din ea o campanie extrem de personală pentru subordonații lui și pentru inamicii lui din crima organizată. Bobby Kennedy a dat acestei campanii caracterul unei lupte acerbe.

În primii trei din cei șase ani cât avea să dureze campania împotriva crimei organizate, Bobby a fost consilier juridic principal pentru Comisia McClellan. În acei trei ani, i-a interogat, i-a batjocorit și i-a ridiculizat pe mulți dintre cei mai răi

și mai răzbunători oameni din America. Kennedy a pus întrebare explozivă după întrebare explozivă, și, de fiecare dată, răspunsul a fost același: „Refuz să răspund întrucât răspunsul m-ar putea incrimina.” În timpul unui astfel de interogatoriu, Bobby Kennedy l-a privit în ochi pe Sam „Momo” Giancana și i-a spus: „Dumneata ești capul asasinilor din gruparea care i-a succedat mafiei lui Al Capone.” Bobby Kennedy l-a asaltat cu întrebări pe amicul lui Frank Sinatra și asociatul lui de la Cazinoul Cal-Neva, cerându-i să spună dacă s-a descotorosit de dușmani înghesuindu-le cadavrele în portbagaj. Când Giancana a râs și a invocat din nou al cincilea amendament, Kennedy a remarcat cu dispreț: „Credeam că numai fetițele chicotesc, domnule Giancana.”

Când a făcut acea remarcă, Bobby Kennedy știa cu siguranță că asasinatele săvârșite de Sam „Momo” Giancana se caracterizau printr-un sadism deosebit. În decembrie 1958, Giancana a ordonat uciderea brutală a soților Gus Greenbaum în casa lor din Phoenix, statul Arizona. După ce au fost amândoi torturați, li s-a tăiat gâtul. Gus Greenbaum era un asociat al lui Meyer Lansky. După ce Bugsy Siegel a fost ucis, Greenbaum i-a succedat la conducerea Hotelului și Cazinoului Flamingo din Las Vegas. În momentul asasinării sale, Greenbaum era director al Hotelului și Cazinoului Riviera din Las Vegas, care îi aparțineau lui Giancana. Acesta din urmă îl bănuia pe Greenbaum de furt. Prin torturarea și uciderea lui Greenbaum și a nevinovatei lui soții, Giancana a vrut să le transmită tuturor celor care lucrau pentru el un mesaj: să respecte regulile.

În 1961, Giancana a transmis același mesaj membrilor echipei sale. William „Action” Jackson era un cămătar care lucra pentru Giancana. Cântărea circa 140 kg. A fost bănuیت că e informator al guvernului. A fost dus la o fabrică de ambalare a cărnii, agățat într-un cârlig de oțel de 15 cm și torturat timp de

două zile. Jackson a fost bătut sistematic, tăiat, ars, împușcat în genunchi și curentat cu varga electrică pentru vite. I s-au făcut fotografii. Tuturor oamenilor care lucrau în vastul lui imperiu infracțional, care se întindea de la Chicago până la Las Vegas, Dallas, Hollywood și Phoenix, li s-a cerut să se uite la fotografii.

După ce a fost, vreme de trei ani, membru al Comisiei McClellan, Bobby Kennedy a adăugat la campania lui înverșunată și o carte devenită bestseller. În aceasta, Kennedy prezenta publicului larg grupările de crimă organizată, cu detalii, nume și fapte. Bobby Kennedy a denumit grupările de crimă organizată în chiar titlul cărții, *The Enemy Within* („Inamicul din interior”).

În următorii trei ani ai campaniei desfășurate împotriva crimei organizate, Kennedy a fost procuror general, cel mai important reprezentant al legii din țară, omul care îl avea în subordine pe directorul FBI, J. Edgar Hoover. Bobby Kennedy a făcut o listă cu gangsteri, i-a cercetat și i-a băgat la închisoare. Bobby Kennedy a extins mult folosirea informatorilor și a interceptărilor. Aproape în fiecare zi, vorbea Americii și guvernului federal, dar mai ales lui Hoover, directorul FBI, despre existența crimei organizate, despre nevoia de a scăpa țara de organizațiile criminale și explica felul în care putea fi folosită în acest scop puterea imensă, dar deocamdată latentă a guvernului federal.

În plus, în inima și în mintea lui Bobby Kennedy nu existau un dușman personal și un pericol mai mare pentru națiune decât Jimmy Hoffa. Până acum însă, Hoffa îi tot scăpase printre degete.

După Dallas însă, Bobby a fost lipsit de putere. Indiferent de faptele ilegale pe care aveau să le săvârșească în viitor Jimmy Hoffa și prietenii lui, Bobby Kennedy nu se va mai afla

în poziția supremă de procuror general, subordonat fratelui și prietenului său celui mai bun.

Pentru păcatele din trecut ale lui Jimmy Hoffa, păcate pentru care era acuzat în acel moment, Bobby Kennedy continua să fie însă același procuror general al SUA.

Bobby Kennedy și Lyndon Johnson au reușit cumva să lase deoparte disputele până la finalizarea proceselor lui Jimmy Hoffa. Echipa care se ocupa de prinderea lui Hoffa a fost păstrată, iar coordonatorul și principalul ei strateg a rămas la conducerea ei. Ambele procese cu juri intentate lui Jimmy Hoffa erau programate pentru începutul anului 1964. Procesul pentru coruperea juriului trebuia să înceapă la Chattanooga, la 20 ianuarie, iar cel referitor la fondul de pensii trebuia să înceapă la Chicago, la 27 aprilie 1964. Echipa de procurori conta pe două decizii judecătorești consecutive menite să-l trimită la închisoare pe Hoffa.

Pe la mijlocul lui ianuarie, eram cu Jimmy la Chicago pentru semnarea contractului colectiv de muncă al transportatorilor. Eu lucram la sindicat, iar la vremea respectivă, sindicatul era bine reprezentat în Chicago. Existau patru districte sau conferințe, fiecare cu câte un vicepreședinte, și toți erau acolo. Era un moment istoric pentru mișcarea sindicală. Era ceva nemaiîntâlnit. Mai trebuiau să-l aprobe și filialele, dar, practic, treaba era făcută la Chicago. Filialele aveau încă autonomie în problemele locale, iar conferința care le reprezenta putea să negocieze o anexă la contractul național, pentru ele sau pentru nevoile speciale ale conducătorilor lor. Filialele puteau negocia condiții mai avantajoase pentru ele într-o anumită privință, dar niciuna nu putea să negocieze mai puțin decât ceea ce li se oferea muncitorilor prin contractul colectiv. Din păcate, tot s-au mai făcut șmecherii pe urmă. Știa toată lumea că,

la New York, muncitorii primeau mai puțin. În contractul național putea să scrie că ai dreptul la asta și la asta, dar primei ceea ce reușeau să obțină conducătorii tăi. Lui Tony Pro sindicalistii nu i-au organizat niciodată o seară omagială. Mulți dintre ei câștigau mai puțin sau nu aveau de lucru, iar Tony Pro era plătit clandestin de patroni.

La patru zile după semnarea contractului colectiv, Jimmy era din nou pe baricade la Chattanooga pentru selecția juriului. După ce a început procesul, m-am dus la Chattanooga să stau în sală cu Bill Isabel și Sam Portwine. Acum aveau un alt avocat, din zonă, în locul celui care fusese exclus din barou. Bill Bufalino și Frank Ragano erau și ei acolo. Aveau avocați pentru fiecare acuzat. Allen Dorfman, care administra fondul de pensii, era unul dintre cei acuzați că l-au ajutat pe Jimmy să-i corupă pe jurați. Chuckie O'Brien era și el cu Jimmy, veghind, fără îndoială, să nu mai apară vreun dement cu pistolul.

Doamne, ce înghesuială era la Chattanooga. Sala de judecată era plină. După ce am stat acolo două zile, mi s-a trimis vorbă că nu mai e nevoie de mine în sală, așa că am părăsit Chattanooga și m-am întors la muncă. Când am plecat din Tennessee, toată lumea credea că guvernul are probe împotriva unora, dar, de fapt, nu avea martori ca să-l bage pe Jimmy la apă. Se părea că sunt gata să-i trimită iar parașute lui Bobby Kennedy. Încă nu aflaseră de Partin. Guvernul l-a păstrat pentru final. El a fost martorul-surpriză.

Guvernul nu avea obligația legală de a dezvălui dinainte numele unui martor. Edward Grady Partin a fost ținut departe de ochii lumii, într-o colibă din Lookout Mountain, statul Tennessee.

Procesul de corupere a juraților avansa greu fiindcă avocatul statului, James Neal, chema martori care aduceau probe

după probe împotriva complicilor lui Hoffa, adică împotriva tuturor celor care făcuseră treburile murdare în timpul procesului de la Nashville. Hoffa zâmbea plin de cordialitate și se arăta sigur de el.

Pe urmă, în ultima zi, după trei luni de proces, când victoria părea asigurată pentru Hoffa, acuzarea l-a citat pe ultimul martor. Edward Grady Partin a intrat, iar cei din sala de judecată au explodat. Imediat, avocații apărării au început să strige, încercând să-l respingă pe martor. Au depus o moțiune în care cereau să nu se ia în considerare depoziția lui. Au acuzat guvernul că a introdus o cârțiță în tabăra apărării, încălcând astfel dreptul constituțional al lui Hoffa de a fi asistat de un avocat. Dacă se dovedea acest lucru, jurații urmau să nu țină seama de mărturia lui Partin, iar Jimmy Hoffa avea să iasă din nou învingător din sala de judecată.

Guvernul a susținut că Edward Grady Partin nu a fost infiltrat de procurori. Dimpotrivă, el s-a oferit să ia parte la proces. Partin nu a raportat nimic procurorilor. I-a raportat lui Walter Sheridan, care nu era avocat, ci fost agent FBI. Sheridan i-a spus doar să fie atent la o eventuală încercare de corupere a juriului. Partin i-a raportat lui Walter Sheridan că există dovezi în acest sens, Sheridan le-a comunicat procurorilor, iar procurorii, judecătorului. Partin nu i-a spus niciodată lui Walter Sheridan ce a auzit discutându-se la Nashville în legătură cu cazul Test Fleet sau cu diverse alte elemente legate de caz.

Audierea moțiunii depuse de apărare a durat patru ore. Judecătorul a admis versiunea guvernului referitoare la desfășurarea evenimentelor și i-a permis lui Edward Grady Partin să depună mărturie în fața juraților, care au fost rechemati în sală. Jimmy Hoffa stătea la locul lui și se uita urât la Partin. Partin nu s-a intimidat. A început să-l lege pe Jimmy Hoffa de diverse cazuri de corupere a juraților și a repetat în fața juriului

cum i s-a lăudat acesta că îi mituiește pe jurați, uneori înainte, alteori în timp ce făcea acest lucru. Cu fiecare propoziție, devenea tot mai clar că Jimmy Hoffa fusese păpușarul care trăsese sforile la Nashville.

În pauza care a urmat, Jimmy Hoffa a luat un scaun de lemn masiv din încăperea rezervată apărării și l-a aruncat.

Partin a depus mărturie în favoarea guvernului și, pe urmă, a început să-i pună întrebări apărarea. Interogatoriul a durat aproape cinci zile și, în loc să se descurajeze, Partin a devenit tot mai încrezător cu fiecare zi. La un moment dat, un avocat al apărării l-a acuzat pe Partin că a învățat pe dinafară mărturia și că a repetat-o înainte, iar Partin a răspuns: „Dacă aș fi repetat-o, ați fi auzit mai multe lucruri. Pe unele le-am uitat.”

Într-o noapte, când începuse Partin să depună mărturie, s-a tras un foc de armă în casa din Baton Rouge a unui bun prieten și partener de afaceri al său.

În pauze, cât timp a depus Partin mărturie, Jimmy Hoffa îi striga în gura mare obscenități lui Walter Sheridan ori de câte ori se întâlneau. Odată, Hoffa a făcut o afirmație ciudată, spunându-i lui Sheridan că a auzit că are cancer (ceea ce nu era adevărat) și întrebându-se: „Cât durează până își face efectul?” Altădată, Hoffa i-a spus lui Sheridan: „N-ai niciun dram de curaj în tine.” A început să țipe la avocații lui în public. Ziariștii care l-au auzit strigând la ei au spus că zicea ceva de genul: „Nu mă interesează dacă trebuie să stai toată noaptea pentru asta.” Tratamentul l-a care îi supunea Hoffa l-a făcut cel puțin pe unul dintre avocații apărării să strige de mai multe ori la judecător, acesta fiind pe punctul de a-l acuza de sfidarea curții. Într-una dintre pauze, Jimmy Hoffa i-a spus procurorului James Neal: „O să te urmăresc toată viața, Neal. N-o să stai pe vecie la stat.” După ce și-a terminat Partin mărturia, a luat cuvântul Jimmy Hoffa. De acum însă era speriat.

Nu știa dacă guvernul are înregistrări cu ce i-a spus el lui Partin la Nashville. De fapt, era convins că există înregistrări. În consecință, nu putea să nege pur și simplu multe dintre cele spuse împotriva lui. A dat răspunsuri echivoce și a încercat să explice niște afirmații în loc să le nege de-a dreptul.

Din păcate pentru Hoffa, acele afirmații aveau legătură cu fapte de corupere a juriului confirmate de declarațiile juraților mituiți. Nicio explicație nu îl mai putea ajuta. Singurul lucru care ar fi putut să-i mulțumească pe jurați ar fi fost o negare fără echivoc a acestora, să le spună că n-a zis niciodată așa ceva unuia ca Edward Grady Partin. Faptul că Hoffa se temea însă de supravegherea electronică l-a făcut să excludă această posibilitate. În spectacolul pe care l-a dat cu martorul de la Chattanooga nu a mai jucat vechiul și obraznicul Hoffa.

Restul apărării a fost și mai slab. Era clar că Hoffa și avocații lui fuseseră prinși pe picior greșit de bomba cu martorul-surpriză.

Frank Fitzsimmons a depus mărturie în favoarea lui Hoffa, spunând că acesta îl trimisese la Nashville pe agentul de afaceri Larry Campbell să organizeze sindicatul. Era o dovadă neconvingătoare a faptului că Larry Campbell nu se aflate acolo cu scopul de a-i mitui pe jurați. A încercat într-un fel să dezmințe afirmația lui Partin potrivit căreia Hoffa ar fi spus: „Îl am pe juratul de culoare la degetul mic. Unul dintre agenții mei de afaceri, Larry Campbell, a venit la Nashville înainte de proces și s-a ocupat de asta.”

Un alt martor al apărării a spus că Edward Grady Partin e dependent de droguri. Această afirmație neconvingătoare i-a ajutat și mai mult pe procurori, care au reușit s-o desființeze. Acuzarea a pus doi experți în narcotice să-l evalueze pe Partin; era vorba despre niște medici care îi tratau pe dependenții de droguri. Aceștia au venit în instanță și au declarat că nu există

nicio dovadă concludentă că Partin consumă sau a consumat vreodată droguri.

În disperare de cauză, cuprinsă de paranoia, apărarea a solicitat anularea procesului, acuzând guvernul că i-a supravegheat prin mijloace electronice și neelectronice pe avocații săi. Moțiunea depusă se baza pe declarații ale unor experți în supraveghere electronică și pe fotografii care demonstrau, chipurile, faptul că FBI îi supraveghease pe avocați. Numai în una dintre fotografii apărea un agent FBI care trecea întâmplător pe stradă cu motocicleta. În celelalte fotografii apăreau cetățeni obișnuiți din Chattanooga făcând poze celebrilor acuzați. În timpul unei dezbateri aprinse pe tema moțiunii, unul dintre avocații apărării, Jacques Schiffer, l-a provocat la duel pe procurorul James Neal. Schiffer a zis: „Să nu mai spui asta încă o dată dacă n-ai de gând să te ții de cuvânt. Mă lupt cu tine oricând, cu orice mijloace. O să vedem atunci cine este lașul.” Până la urmă, judecătorul a decis că moțiunea de anulare a procesului bazată pe presupusa supraveghere a avocaților apărării de către FBI este „complet lipsită de teme”.

Pe urmă, apărarea a depus o altă moțiune de anulare a procesului, susținând că jurații l-au auzit pe același avocat al apărării, Jacques Schiffer, contestând cu voce tare o chestiune juridică și că unul dintre jurați a fost auzit criticând strategia zgomotoasă și agresivă a avocatului. Când a avut loc presupusul incident, jurații erau în încăperea destinată lor și nu trebuiau să audă ceea ce se discuta în sala de judecată. Dar, oricât de tare ar fi vorbit avocatul apărării, juriul nu avea cum să audă ce spunea Schiffer. Ca să-și susțină moțiunea, avocații apărării au pretins că, în toiul dezbaterii, Frank Ragano a ieșit din sala de judecată și s-a dus în încăperea destinată juraților ca să vadă dacă se auzea ce spunea Schiffer. Judecătorul, neîncredător, i-a spus lui Ragano că a încălcat inviolabilitatea sălii juriului și că,

în loc să inventeze argumente în favoarea anulării procesului, ar face mai bine să-i spună colegului său să vorbească mai încet, așa cum îi ceruse și el în timpul procesului.

În pledoaria finală, procurorul James Neal le-a spus juraților că ceea ce s-a întâmplat la Nashville a fost „unul dintre cele mai grave atacuri la adresa sistemului cu jurați din istoria omenirii”. În legătură cu credibilitatea martorului lor, Neal a spus, succint: „Motivul pentru care acuzarea afirmă că Partin spune adevărul este că a verificat și a constatat că tot ce a spus el chiar s-a întâmplat.”

James Haggerty, șeful echipei lui Jimmy Hoffa, a spus că totul e „o înscenare ordinară”. Pe urmă, Haggerty a jucat cartea Bobby Kennedy. Când a adus vorba despre el, alegându-și în așa fel cuvintele ca să evoce sclavia, Haggerty a încercat să profite de prejudecățile pe care considera că le aveau sudiștii față de Bobby Kennedy din cauză că, datorită lui, Departamentul Justiției susținea în mod fățiș integrarea persoanelor de culoare și pe reverendul Martin Luther King Jr. Haggerty l-a acuzat pe omul care stătea în spatele sălii, Walter Sheridan, care nu depusese mărturie în proces, că este „arhitectul complotului diabolic” împotriva lui Jimmy Hoffa și „sluga stăpânului său, Robert Kennedy”.

În continuare, au fost din nou atacați Robert Kennedy și „coada lui de topor, Walter Sheridan”.

Jurații nu au fost atât de seduși, încât să nu mai discearnă adevărul. Allen Dorfman, veteranul care avusese o implicare minimă în coruperea juraților, a fost declarat nevinovat. Jimmy Hoffa și încă trei care îi făcuseră jocurile au fost declarați vinovați. În alte două procese, încă doi oameni care acționaseră în numele lui Hoffa au fost declarați vinovați.

La 12 martie 1964, în momentul pronunțării sentinței, avocatul Jacques Schiffer a fost condamnat la 60 de zile de

închisoare pentru sfidarea curții. Avocatul Frank Ragano a primit o mustrare publică pentru că a stat la ușa încăperii destinate juriului ca să audă ce vorbeau jurații.

Cei trei oameni care au fost acuzați împreună cu Hoffa au primit câte trei ani. Într-un alt proces, unul dintre cei care au corupt juriul pentru Hoffa a primit cinci ani. În celălalt proces, avocatul de la Nashville, Tommy Osborn, care își depășise atribuțiile și corupsese juriul pentru clientul său, Jimmy Hoffa, a primit trei ani și jumătate.

Jimmy Hoffa, cel care orchestrase totul și singurul care ar fi avut de câștigat, a primit opt ani.

La pronunțarea sentinței, judecătorul Frank W. Wilson a afirmat:

Domnule Hoffa, opinia acestei curți [...] este că, [săvârșind acele fapte de corupere a juriului] pentru care ați fost condamnat, ați acționat în mod conștient și ați continuat să corupeți cu toate că judecătorul v-a spus că are informații referitoare la o tentativă de mituire a unui jurat. [...] În aceste condiții, curții îi este greu să-și închipuie o încălcare mai gravă a legii. Majoritatea acuzaților care stau acum în fața acestei curți pentru a primi sentința [...] au încălcat fie dreptul la proprietate al altora, fie drepturile altora la integritatea propriei persoane.

[...] Acum ați fost condamnați pentru că ați corupt de fapt însuși sufletul acestei nații.

Capitolul 20

Trupa de comedie a lui Hoffa

Mort, Partin nu le folosea la nimic. Aveau nevoie de el viu. Trebuia să poată semna o declarație sub jurământ. Trebuia să declare că tot ce spusese la proces împotriva lui Jimmy erau minciuni, pe care i le serviseră în scris oamenii lui Bobby Kennedy. Partin trebuia să spună că făcuse toate astea fiindcă îl amenințaseră că îl vor acuza de răpire, și nu fiindcă Jimmy amenințase că o să-l lichideze pe Bobby. Era singura șansă pentru Jimmy în acel proces. Partin știa că n-o să-i facă nimeni felul atâta vreme cât le cânta în strună. Le-a dat avocaților lui Jimmy niște declarații lipsite de valoare, ba chiar și o depoziție. Până la urmă, n-au reușit să-l facă să spună că l-a înfundat pe Jimmy Hoffa pe baza unor probe false. N-au reușit să scoată de la el în această privință decât niște vorbe goale.

Un alt motiv pentru care Hoffa a avut nevoie de Partin în viață mulți ani de atunci înainte era legat de șansele lui de a ieși din închisoare fie în urma eliberării condiționate, fie în urma grațierii. În autobiografia lui, Jimmy Hoffa scria că, la 27 martie 1971, Partin a dat în fața avocaților săi o declarație care echivala cu „o mărturisire scrisă, lungă de 29 de pagini”. Numai din ceea ce scrie Hoffa este limpede pentru oricine înțelege aceste lucruri că nu era vorba despre o „recunoaștere”

a vreunui complot pus la cale de Partin și de guvern. Mai mult, declarația a fost dată în schimbul asocierii lui Partin cu Audie Murphy, actor de film și „cel mai decorat erou din al Doilea Război Mondial”, într-o afacere care putea deveni rentabilă.

Chinuit în continuare de coșmaruri din cauza războiului, Murphy trecea printr-o perioadă grea. În 1968 a cerut falimentul personal, iar în 1970 a reușit să scape de acuzația de tentativă de omor. Totuși, pentru un sudist ca Partin, soldatul decorat din Tennessee era un model. Hoffa scrie cu neobrăzare că afacerea în care erau parteneri Audie Murphy și Partin putea fi rentabilă numai dacă i s-ar fi făcut lui un anumit serviciu. Hoffa scrie că, la puțin timp după ce Partin a dat acea declarație, „senatorul George Murphy [republican din California și fost actor de cinema] a dus-o personal procurorului general John Mitchell, iar Audie Murphy i-a dat-o președintelui Nixon”.

Nu l-am întâlnit niciodată pe Audie Murphy, nici când am lucrat cu Jimmy, nici în război. Am participat la aceleași operațiuni, dar făceam parte din divizii diferite. După război, a început să bea mult, ca mine. Auzisem că are niște afaceri cu Jimmy, dar nu știam ce fel de afaceri. A murit după ce s-a prăbușit cu un avion de mici dimensiuni. Jimmy a avut o vreme o afacere cu cărbuni, dar nu cred că Audie Murphy era băgat în ea.

Între timp, în primăvara lui 1964, la Philadelphia, rebelii de la «Vocea» au amenințat că vor da în judecată sindicatul Teamsters dacă acesta va mai plăti cheltuieli de judecată pentru Jimmy. Se cheltuise deja mai bine de un milion de dolari cu procesul de la Chattanooga. Acum urma procesul de la Chicago. În mod sigur, aici aveau să se facă o grămadă de cheltuieli, căci miza era mare. Jimmy închiriasse un etaj la Hotelul

Sherman House din Chicago și aveau permanent la dispoziție un bucătar care gătea pentru toți. Procesul de la Chicago avea să dureze câteva luni. Aveau o mulțime de avocați. Nimic din toate astea nu era gratis. Toate trebuiau plătite.

Jimmy le-a spus celor din consiliul de conducere al sindicatului să nu-și facă probleme cu «Vocea». A spus că avocatul care lucra pentru Teamsters, Edward Bennett Williams, i-a zis că decontarea cheltuielilor de judecată e o chestie perfect legală. Edward Bennett Williams era avocatul pe care Jimmy îl avusese la Washington, în procesul în care fusese acuzat că a încercat să mituiască un membru al Comisiei McClellan, când l-au adus în sală pe Joe Louis și i-au trimis o parașută lui Bobby Kennedy după ce au câștigat. Jimmy i-a dat lui Edward Bennett Williams slujba de la Teamsters drept răsplată pentru proces și și-a închipuit că Williams o să fie de acord cu asta. Cei de la sindicat au luat legătura cu Williams, iar el le-a zis că nu i-a spus niciodată așa ceva lui Jimmy și că, după ce Jimmy a fost condamnat, decontarea cheltuielilor nu e legală conform legislației sindicale.

Știu că și mie mi s-au decontat cheltuielile de judecată când am avut vreun proces, dar eu plăteam când pierdeam. Sau, mai bine spus, cineva strângea niște bani, iar eu primeam plicuri. Am adunat o grămadă de bani de la particulari ca să pot plăti onorariile și cheltuielile de judecată în cele două procese pe care le-am pierdut. În final însă, tot ieși în minus dacă pierzi.

Procesul de la Chicago a început cam la o lună după ce Jimmy a primit cei opt ani de închisoare în procesul de la Chattanooga. S-a întâmplat să fiu la Chicago și să asist la o parte a procesului. Am trecut pe la tribunal și am așteptat pe hol să se dea pauză. I-am urat succes lui Jimmy și am văzut o groază de oameni ieșind din sală, majoritatea de la Teamsters. Nu păreau a fi mafioți, nu era nici măcar Joey Glimco, care

facea parte și el din sindicat. Am stat puțin de vorbă cu Barney Baker. Avea vreo doi metri înălțime și cam 160 kg greutate. Era un mare mâncător. Mă crezi sau nu mă crezi, fusese boxer la categoria mijlocie. El trebuie să-l fi adus pe Joe Louis la procesul de la Washington. Jimmy îl simpatiza. Vindea cravate. Avea tot timpul o grămadă de cravate de vânzare. Barney avea mult tupeu. Era mereu gata să-ți sară în ajutor. Era bun pe post de gorilă. A fost anchetat în afacerea cu Raportul Warren fiindcă au găsit niște convorbiri telefonice între el și Jack Ruby cu câteva zile înainte de treaba de la Dallas.

Bill Bufalino era la proces ca spectator, iar Frank Ragano îl reprezenta pe unul dintre acuzați. De obicei, Jimmy nu asculta de avocați. Le spunea el ce să facă. Iar Jimmy avea memorie bună. Putea să le zică avocaților ce au spus martorii în urmă cu două săptămâni mai bine decât puteau aceștia să afle din propriile notițe. Dacă avocatul îi spunea o chestie care nu-l interesa, îi zicea: «Bine, rezolv-o.» Dar atunci, pe hol, mi s-a părut că ascultă cu mai multă atenție.

Jimmy mi-a zis să ne întâlnim în biroul de la sindicat. În biroul de la Chicago, mi-a zis fără ocolișuri să le spun prietenilor noștri din Est să nu i se facă nimic lui Partin. Mi-a zis că are o apărare bună în problema de la Chicago și că încearcă în continuare să-l convingă pe Partin să dea o declarație în problema de la Chattanooga.

Pe lângă asta, aveau la Chicago un congressman pe nume Roland Libonti. Nu l-am întâlnit niciodată, dar am auzit de el. Era cu Sam Giancana. Mai târziu, a apărut în ziare că ginerele lui Giancana, Anthony Tisci, era pe statul de plată al lui Libonti. L-au pus pe Libonty să propună anchetarea lui Bobby Kennedy de către membrii Congresului. Ideea era că Bobby Kennedy i-ar fi încălcat lui Jimmy Hoffa drepturile constituționale interceptându-i convorbirile telefonice, filându-l și infiltrându-l

pe Partin în camerele acestuia de la Hotelul Andrew Jackson din Nashville. Jimmy abia aștepta să se răzbune pe «Booby» și să-l audă invocând al cincilea amendament la audierile ținute în Congres. Jimmy pretindea că are înregistrări cu Bobby Kennedy făcând dragoste cu Marilyn Monroe. Johnny Roselly și Giancana puseseră microfoane acasă la Marilyn Monroe. Nu m-a pus să ascult niciodată acele înregistrări, dar mi-a dat impresia că are de gând să le prezinte, eventual în timpul audierilor din Congres, dacă ar fi avut loc.

Am plecat de la Chicago, m-am întors la distracția din Philadelphia și le-am transmis prietenilor noștri mesajul despre Partin. Noi, cei din Filiala 107, ne luptam în continuare cu rebelii și cu alte grupări din AFL-CIO. Aveam un bar pe Delaware Avenue, unde păstram haine de schimb. Polițaii căutau pe unul cu cămașă verde și mă găseau pe mine la bar, îmbrăcat cu o cămașă albastră. Îi arătam polițaiului nota de plată. S-ar fi zis că am stat acolo toată ziua, căci numai eu puteam să beau atâta într-o oră.

Procesul de la Chicago intentat lui Jimmy Hoffa și altor șapte inculpați a început la 27 aprilie 1964, la cinci săptămâni după ce Hoffa a primit condamnarea de opt ani în procesul de la Chattanooga. La fel ca acolo, identitatea potențialilor jurați nu a fost dezvăluită avocaților celor două părți decât în dimineața în care s-a făcut selecția.

Alegerea juraților a decurs fără incidente, iar procurorii au trecut la susținerea acuzației de fraudă din fondul de pensii. Timp de 13 săptămâni, s-au audiat martori și s-au prezentat în sprijinul acuzațiilor peste 15 000 de documente. Era un caz federal în adevăratul sens al cuvântului.

Fraudarea fondului de pensii avea la bază amenajarea unui teren din Florida pentru sindicaliștii dispuși să cumpere

parcele și să construiască acolo case de vacanță. Locul respectiv avea să fie cunoscut drept Sun Valley Village. Deși parcelele au fost vândute celor de la Teamsters, inclusiv lui Jimmy Hoffa, terenul nu fusese amenajat, iar cel care trebuia să facă acest lucru murise între timp. Sun Valley Village a intrat în faliment, iar parcelele neamenajate și-au pierdut valoarea.

Din păcate pentru Jimmy Hoffa, înainte ca Sun Valley Village să dea faliment în 1958, el a autorizat depunerea sumei de 400 000 de dolari într-un cont fără dobândă dintr-o bancă din Florida drept gaj pentru un împrumut în favoarea investitorului din Sun Valley care trebuia să construiască drumurile și rețeaua de utilități. Jimmy Hoffa a luat cei 400 000 de dolari direct din fondul de pensii al filialei sindicale din Detroit pe care o conducea. Când Sun Valley a intrat în faliment, banca a păstrat suma respectivă. Ca să recupereze banii, Hoffa a trebuit să vină cu 500 000 de dolari, sumă pe care investitorul o datora când a murit.

Potrivit acușării, ca să adune banii, între anii 1958 și 1960, Hoffa a dat foarte multe împrumuturi din fondul de pensii. Hoffa și cei șapte acuzați au început să împrumute în stânga și-n dreapta bani din fondul de pensii pentru tot felul de afaceri speculative, au încasat dobânzi și comisioane, o parte din sumă ajungând la Hoffa, care trebuia să plătească împrumuturile bancare contractate în Florida. În 1960, misiunea a fost îndeplinită. Hoffa nu a achitat numai datoriile către banca din Florida, ci și cei 400 000 de dolari împrumutați, plus dobânda de 42 000 de dolari neîncasată de fondul de pensii al Filialei 299.

Ceea ce a transformat într-o fraudă toată această treabă, apreciau procurorii, a fost faptul că Jimmy Hoffa a căutat să obțină beneficii personale încurajându-i pe sindicaliști să investească în parcelele de la Sun Valley; că el personal a căutat

să obțină beneficii apelând la Fondul Central de Pensii ca să obțină suficienți bani pentru a rambursa împrumutul luat de la Filiala 299. Potrivit procurorilor, dovada că Hoffa a avut de câștigat personal se afla într-un document semnat de el. Aceștia au susținut că Jimmy Hoffa a semnat un contract secret cu investitorul în care se stipula că Hoffa urma să primească 22% din profit după încheierea proiectului.

Strategia de apărare a lui Jimmy Hoffa era simplă: avea să nege că semnătura de pe contract e a lui. Investitorul era mort și nu putea depune mărturie că semnătura de pe contract îi aparține. Partenerul lui Hoffa, Owen Brent Brennan, murise și el și nu putea depune mărturie că e semnătura lui Hoffa. Poate că Bert Brennan semnase cu numele lui Hoffa, cu intenția de a păstra pentru el profitul de 22%. Poate că investitorul semnase cu numele lui Hoffa ca să se bucure de credibilitate în fața altor investitori, susținând că Hoffa, cu fondul său de pensii, se afla în spatele proiectului.

Procurorii au arătat că, printre matrapazlăcurile care s-au făcut în perioada 1958–1960 cu scopul de a obține bani pentru plata datoriilor către bancă, s-a numărat și o șpagă de 330 000 de dolari pentru acordarea un împrumut de 3,3 milioane de dolari în vederea construirii Hotelului Everglades din Miami. De asemenea, 650 000 de dolari s-au dus la Black Construction Company. Nu exista nicio Black Construction Company; Cecil Black era un muncitor plătit cu 125 de dolari pe săptămână și nu a văzut nicio lețcaie din acei bani.

Ce îl irita cel mai mult pe Jimmy Hoffa la acest proces era faptul că, după el, toate așa-zisele învârteli pe care le-ar fi făcut între anii 1958 și 1960 le făcuse în legitimă apărare, cum zicea el. Toată această strădanie de a returna banii filialei din Detroit a fost rezultatul direct al presiunii exercitate de Bobby Kennedy în timpul audierilor din Comisia McClellan

și al luminii proaste în care pusese acesta depunerea sumei de 400 000 de dolari drept garanție în acel cont nepurtător de dobândă.

Martorul-cheie din procesul lui Hoffa de la Chicago a fost un specialist în grafologie al FBI care a spus că semnătura „J.R. Hoffa” de pe contract concordă cu semnătura pusă de Jimmy Hoffa pe alte documente.

Când procurorii au încheiat prezentarea cazului, a luat cuvântul Jimmy Hoffa. Cum era de așteptat, el a negat că pe contract se află semnătura lui. În mod surprinzător, Hoffa a mers mai departe și a negat că ar fi pus vreodată pe un document legal semnătura „J.R. Hoffa”. Jimmy Hoffa a jurat că semnează întotdeauna documentele legale „James R. Hoffa”.

Cum nu aveau un martor-surpriză, procurorii au răscolit prin muntele de hârtii pe care le aveau, doar, doar vor găsi un document-surpriză. La contrainterogatoriu, Jimmy Hoffa a fost întrebat dacă a închiriat un apartament la Blair House, în Miami Beach. Crezând că închirierea apartamentului poate fi considerată o cheltuială legală făcută de sindicat, Hoffa a confirmat. Când a fost întrebat dacă a semnat personal contractul de închiriere, Hoffa a confirmat. Atunci, procurorul i-a cerut lui Hoffa să autentifice semnătura și i-a prezentat contractul de închiriere. Spre consternarea lui, Jimmy Hoffa semnase contractul „J.R. Hoffa”.

Despre ce anume era vorba în procesul lui Jimmy Hoffa de la Chicago spune cu elocvență Walter Sheridan: „Hoffa s-a folosit de fondul de pensii al membrilor Teamsters pentru a ieși dintr-o situație în care intrase fiindcă folosise în interes propriu bani care aparțineau membrilor sindicatului.” Concret, Jimmy Hoffa luase 400 000 de dolari de la frații lui sindicaliști și, ca să-i dea înapoi înainte să apară probleme juridice, a mai luat 500 000 de dolari de la aceiași frați sindicaliști.

La 26 iulie 1964, juriul a dat cu promptitudine verdictul, găsindu-i vinovați pe Jimmy Hoffa și pe cei șapte tovarăși ai lui de fraudarea fondului de pensii. La 17 august 1964, Jimmy Hoffa a mai primit cinci ani de închisoare, pe lângă cei opt primiți în procesul de la Chattanooga.

La acest total nenorocos de 13 ani de închisoare s-au adăugat, o săptămână mai târziu, la 25 august 1964, vestea că Bobby Kennedy a demisionat din funcția de procuror general și anunțul său că va candida pentru postul de senator al statului New York. Walter Sheridan și-a dat demisia din Departamentul Justiției pentru a-l ajuta pe Bobby Kennedy în campania electorală.

Erai așa de obișnuit ca Jimmy să câștige, încât îți era greu să ți-l imaginezi pierzând în fața lui Bobby. Îți dădeai seama că nu va accepta asta prea ușor.

Totuși felul în care și-a jucat cartea în primul proces din Tennessee l-a făcut să ajungă de la o pedeapsă minoră la ani grei de pușcărie. El a tot încercat să-i mituiască pe jurați deși îl prindeau mereu. Era ca și cum cangurul îl tot pocnea în ceafă, iar el nu se prindea și îi dădea înainte.

Unii dintre prietenii noștri începuseră să se îndoiască de judecata lui fiindcă îl luase gura pe dinainte cu Ed Partin, un om pe care abia dacă îl cunoștea. În lumea noastră trebuie să ții treburile în interior dacă vrei să fii respectat. Nu vrei să pierzi respectul oamenilor.

Mai târziu, am auzit de la Harold Gibbons că, după procesul de la Chicago, Jimmy a avut grijă să semneze toate hârtiile «James R. Hoffa».

În clipa în care a anunțat că va candida pentru Senat, Bobby Kennedy avea trei ani și jumătate de când îi vâna pe Hoffa și

pe sindicaliștii de la Teamsters. Eforturile lui au avut ca rezultat acuzarea a 201 reprezentanți ai sindicatului și condamnarea a 126 dintre ei.

Datorită lui Bobby Kennedy, mafioții de pretutindeni erau urmăriți cu atâta atenție de opinia publică, încât nu se mai puteau aduna într-un restaurant fără ca poliția să facă acolo o descindere. La 22 septembrie 1966, o mulțime de mafioți din toată țara, care stăteau la masă în Restaurantul La Stella din Forest Hills, în Queens, statul New York, au fost arestați de poliție. În grupul celor reținuți, interogați și eliberați fără să fie acuzați se găseau Carlos Marcello, Santo Trafficante, Joe Colombo și Carlo Gambino. O lună mai târziu, aceiași oameni s-au întâlnit din nou, parcă pentru a sfida, la același restaurant, numai că, de data aceasta, și-au adus cu ei și avocatul, pe Frank Ragano.

Campania dusă de Bobby Kennedy împotriva crimei organizate și mai ales metodele concepute de el – obținerea de informații din interior, concentrarea pe anumite ținte, încheierea de înțelegeri cu informatorii, utilizarea unor mijloace sofisticate de filaj electronic și perseverența de a aduna informații de la agenții guvernamentale diferite și, de multe ori, aflate în raporturi de concurență – au pregătit terenul pentru toate măsurile pe care guvernul federal le-a luat de atunci împotriva crimei organizate. Azi, nimeni nu mai pune la îndoială existența crimei organizate sau preocuparea pe care o au guvernul federal și FBI pentru eradicarea ei. Astăzi, datorită lui Bobby Kennedy, crima organizată nu mai e considerată o problemă a poliției locale. Capul a fost, poate, tăiat, dar câinele nu a murit. Prejudiciile aduse de Bobby Kennedy puterii pe care o aveau grupările de crimă organizată și mafioții din sindicatul Teamsters au fost ireversibile.

Pe Jimmy Hoffa nu-l interesau deloc banii. Îi dădea de po-mană. Îi plăcea însă puterea. Și, cu pușcărie sau fără pușcărie, nu avea de gând să renunțe la ea. În primul rând, voia să facă tot ce-i stătea în putință pentru a scăpa de pușcărie. Iar dacă se ducea la pușcărie, avea de gând să conducă din pușcărie, timp în care făcea tot ce trebuia ca să iasă de acolo. După ce ieșea, voia să preia din nou controlul. Iar eu trebuia să-l ajut.

În 1965, avocații apărării au cerut la Chattanooga relua-re procesului, motivând că jurații avuseseră relații sexuale cu prostituate. În moțiunea depusă se afirma că prostituatele fu-seseră plătite și trimise juraților de către poliție cu scopul de a-i atrage de partea acuzării. Moțiunea era însoțită de patru declarații ale unor prostituate din Chattanooga. Una dintre ele, o anume Marie Monday, susținea că judecătorul din Chattano-oga i-a spus că vrea „să-l prindă pe Hoffa”. Ne putem închipui ce râsete a stârnit această „găselniță” juridică în sacrele săli ale tribunalului din Chattanooga. Judecătorul a respins moțiunea râzând. Statul a dat-o în judecată pe una dintre prostituate și a acuzat-o de mărturie mincinoasă. Atunci, Marie Monday și-a retras imediat declarația.

La Convenția sindicatului Teamsters care a avut loc la Miami Beach, în iulie 1966, Jimmy Hoffa a adus un amen-dament la statut cu scopul de a crea o nouă funcție, cea de vicepreședinte general. Deținătorul funcției respective avea toată puterea necesară pentru a conduce sindicatul în cazul în care președintele intra la închisoare. Hoffa l-a instalat pe Frank Fitzsimmons, considerat a fi marioneta sa, în noua funcție de vicepreședinte general, aprobându-și în același timp o mărire a salariului de la 75 000 de dolari la 100 000 de dolari, același salariu pe care îl avea președintele SUA. Numai că, de data aceasta, în contract exista o clauză potrivit căreia salariul avea

să fie plătit în continuare chiar dacă președintele sindicatului intra în închisoare.

Delegaților li s-a explicat că Hoffa trebuie să fie plătit în timp ce se află în închisoare pentru că detenția reprezintă echivalentul unei călătorii de relaxare și de refacere a sănătății, asemenea unui voiaj pe mare. Hoffa i-a convins pe delegați să aprobe plata tuturor onorariilor și cheltuielilor de judecată făcute până atunci, indiferent dacă procesul a fost sau n-a fost pierdut. Cheltuielile respective se ridicau la 1 277 680 de dolari la data desfășurării convenției. Hoffa i-a convins pe delegați să aprobe și decontarea tuturor cheltuielilor de judecată viitoare, indiferent de natura lor.

În acest timp, apelul făcut de Hoffa în procesul de la Chattanooga a ajuns la Curtea Supremă a SUA. Aceasta a admis apelul deoarece ridica o altă problemă, cea a dreptului constituțional al lui Hoffa de a fi asistat de un avocat și a unei posibile încălcări a acestui drept prin prezența lui Partin la Hotelul Andrew Jackson. Apelul s-a judecat în plină „revoluție a legislației penale”, care a avut loc în deceniul 1961–1971, când s-au legiferat drepturi ale inculpatului până atunci inexistente. Apelul lui Hoffa a fost susținut cu profesionalism de Joseph A. Fanelli, un avocat experimentat de la Curtea de Apel, sosit de curând în echipa lui Hoffa. Walter Sheridan a scris că, după dezbaterile de la Curtea Supremă, echipa procurorilor „nu era deloc sigură de decizia pe care aveau s-o ia judecătorii”.

Ca să se asigure, trupa de comedie a lui Hoffa a decis să-l intimideze pe William Brennan, un judecător cu vederi largi de la Curtea Supremă. Walter Sheridan a scris următoarele despre acest gest bizar: „Un reprezentant al sindicatului Teamsters l-a abordat pe fratele judecătorului William Brennan de la Curtea Supremă. Acestui om, care avea o fabrică de bere, i s-a spus că,

dacă fratele lui nu ia decizia corectă în cazul Hoffa, fabrica lui de bere va fi închisă și nu va mai putea fi redeschisă niciodată.”

În ciuda amenințărilor, Curtea Supremă a decis respingerea apelului făcut de Hoffa. Judecătorul Brennan a fost de acord cu părerea majoritară, exprimată în scris de judecătorul Potter Stewart. Președintele instanței, Earl Warren, a votat pentru anularea condamnării lui Hoffa. Warren a etichetat folosirea clandestină a lui Partin de către stat drept „un afront adus calității și corectitudinii aplicării legislației federale”.

La nouă zile după ce și-a exprimat opinia, judecătorul Potter Stewart a primit o scrisoare de la un fost amic din facultate, care i-a scris în numele lui Jimmy Hoffa. Scrisoarea era de la William Loeb, patron și editor al influentului ziar *Manchester Union Leader*, care apărea în statul New Hampshire. Loeb îl informa pe prietenul său, judecătorul Stewart, că un înalt reprezentant al guvernului, căruia nu îi dădea numele, l-a asigurat că Bobby Kennedy s-a folosit de înregistrări ilegale în zelul lui de a-l prinde pe Hoffa. Un fapt important, pe care Loeb nu l-a menționat în scrisoare, era că i se promisese un împrumut uriaș din fondul de pensii al sindicatului Teamsters, împrumut pe care l-a și primit ulterior. Dacă s-ar fi dovedit că avocații lui Hoffa l-au pus pe Loeb să trimită scrisoarea respectivă, aceștia ar fi putut fi acuzați de încălcarea eticii profesionale, dar chestiunea nu a fost anchetată.

Avocații lui Hoffa au depus o moțiune în care solicitau revizuirea deciziei judecătorului Stewart. Astfel de moțiuni se depun frecvent, dar rareori sunt acceptate, în pofida scrisorilor nepotrivite trimise de persoane influente.

În timp ce așteptau decizia revizuirii, trupa lui Hoffa a depus la Curtea Supremă un act inedit din punct de vedere juridic, intitulat „Moțiune de eliberare din motive de interceptare, ascultare cu mijloace electronice și alte intruziuni din

partea guvernului”. Moțiunea era susținută de o declarație dată de Benjamin „Bud” Nichols, expert independent în dispozitive de interceptare și înregistrare. În ea, Nichols afirma că s-a întâlnit cu Walter Sheridan la Chattanooga chiar înainte de începerea procesului de corupere a juraților. Nichols afirma că Sheridan îl plătise să pună microfoane în telefoanele din camerele juraților, iar el făcuse acest lucru la cererea aceluiași Sheridan. Noua moțiune ridică însă o mică problemă – în camerele juraților din Chattanooga, la fel ca în toate camerele din țară destinate juraților, nu existau telefoane.

Râsetele au încetat la 7 martie 1967, la ora 15.30, când, după trei ani și trei zile de la condamnarea primită pentru coruperea juriului, Jimmy Hoffa a intrat în Penitenciarul Federal Lewisburg din Pennsylvania. În numărul din 17 martie 1967 al revistei *Life*, a apărut un grupaj de fotografii intitulat „Deținutul 33298-NE: James Riddle Hoffa – un om arogant pornit pe un drum lung la răcoare”. Într-una dintre fotografii apărea o inimă de Sf. Valentin cu imaginea lui Jimmy Hoffa în mijloc, iar împrejurul inimii, cuvintele: „Mereu cu gândul la tine.” Ani de zile, aceasta a împodobit ușa biroului lui Walter Sheridan de la Departamentul Justiției. Ziua Sfântului Valentin, 14 februarie, era ziua masacrului produs în orașul lui Al Capone, Chicago,* și ziua de naștere a lui Jimmy Hoffa. Autorul grupajului de fotografii își puneă întrebarea „dacă acesta reprezintă sfârșitul puterii lui Hoffa în uriașul sindicat sau doar o pauză. În momentul de față, nu mulți sindicaliști ar paria împotriva revenirii lui Hoffa”.

* La 14 februarie 1929, în plină Prohibiție, șapte membri și asociați ai bandei North Side din Chicago au fost asasinați în stil mafiot de patru persoane deghizate în polițiști (n. red.).

Capitolul 21

Nu a făcut altceva decât să-mi închidă telefonul

Încarcerarea lui Hoffa la 7 martie 1967 a reprezentat oare „sfârșitul puterii lui Hoffa în uriașul sindicat sau doar o pauză”, așa cum scriseseră cei de la revista *Life*? Încredințarea conducerii lui Fitzsimmons a reprezentat doar transferul unui titlu sau plutea în aer o schimbare majoră? Din perspectiva pe care o avea asupra fronturilor pe care se desfășurau luptele și violențele sindicale din Philadelphia în 1967, Frank Sheeran a fost, probabil, primul dintre liderii sindicatului Teamsters, primul dintre „oamenii lui Hoffa” care au simțit un suflu nou.

În noaptea dinainte ca Jimmy să intre la mititica am plecat cu mașina de la Wilmington la Washington ca să-l văd. Jimmy mi-a dat 25 000 de dolari să le dau avocaților pentru Johnny Sullivan și ceilalți doi care fuseseră acuzați că i-au împușcat pe John Gorey și pe prietena lui, Rita, în sediul Filialei 107 în 1964. Gorey era cu cei de la «Vocea», iar cei de la FBI au încercat să demonstreze că acesta a fost lichidat fiindcă era rebel. Fata a fost, pur și simplu, la locul nepotrivit în momentul nepotrivit, atât – o victimă civilă.

În regulă, Gorey era cu «Vocea», dar dacă așa stăteau lucrurile, erau oameni mai importanți ca Gorey care puteau să fie lichidați. Charlie Meyers ar fi fost primul pe listă, nu Gorey.

Meyers era capul grupării «Vocea». Gorey nu era un personaj important. Și ce corupție era de demascat? Nu era nimic de demascat. Toată lumea știa de corupție.

Lui Gorey îi plăceau jocurile de noroc. În general, dacă un tip făcea datorii la jocurile de noroc, se negocia cu el, nu se lua măsuri drastice. Totul depinde însă de situație. Poate că tipul i-a sfidat, nu le-a arătat respect. Poate că datora prea mulți bani ca să mai negocieze cu el. Poate că negociaseră totuși cu el și își pierduseră răbdarea. Sau poate că voiseră să transmită un mesaj clienților cu datorii, să le spună că economia mergea prost sau ceva de genul ăsta. Mai probabil era să-l zgâlțâie nițel pe individ. Asta dacă nu cumva au încercat să facă un lucru, dar ceva n-a mers bine.

Chestia aia cu Gorey le crea însă probleme inutile. Gorey nu a deranjat pe nimeni. Lucrurile s-ar fi putut rezolva dacă îl presau puțin. A fost o pierdere inutilă, la fel și fata. O să-ți spun singurul lucru bun de azi. Dacă nu plătești, pur și simplu nu ți se mai acceptă pariurile. Dau sfară-n țară și nimeni nu-ți mai acceptă pariurile până când nu plătești.

Știi că ei încearcă să spună că Jimmy a dat ordinul. Eu pot să-ți zic cu mâna pe inimă că Jimmy Hoffa n-ar fi pus pe cineva să facă așa ceva – să lichideze pe un tip și pe iubita lui exact în sediul sindicatului. De ce mi-a dat bani pentru avocații pistolarilor? Nu știu decât ce mi-a spus el: «Am promis ceva.» Pentru mine a fost de ajuns. Nu e treaba mea să știu de ce mi-a dat Jimmy 25 000 de dolari pentru avocați. Banii ăia nu erau nimic pentru Jimmy dacă voia să facă un serviciu cuiva. Probabil i se ceruse să facă o donație, iar asta era donația lui. Poate că, după treaba aia, cel care i-a cerut lui Jimmy donația i-a spus că Gorey era oricum un scandalagiu de la «Vocea». Nu știu dacă a fost așa, dar omul n-a fost lichidat din cauza lui Jimmy. Sunt convins că Jimmy Hoffa nici nu știa cine e individul.

Toată lumea din oraș știa că mă duc la sediul sindicatului Teamsters din Washington să iau donația lui Jimmy pentru avocații lui Sullivan și ai celorlalți. Când m-am întors la Philadelphia, Marele Bobby Marino mi-a cerut banii. Mi-a zis că o să le dea el banii avocaților în locul meu. L-am întrebat dacă are impresia că am fost făcut cu degetul. După 13 ani, am fost acuzat că l-am lichidat pe Marele Bobby, dar juriul nu m-a găsit vinovat.

Următorul care a venit la mine să mă «ajute» să dau banii avocaților a fost Harry «Cocoșatul» Riccobene. I-am zis: «Exclus. Singurii care o să pună mâna pe banii ăștia sunt avocații.» Indivizii de teapa lui Harry Cocoșatul și Marele Bobby nu dădeau doi bani pe cei judecați. Voiau banii pentru ei. Unii oameni din oraș erau extrem de perfizi.

Când am fost arestat în cazul uciderii lui DeGeorge, în 1967, la puțin timp după ce Jimmy a intrat la mititica, Marele Bobby Marino s-a dus la Washington să-i ceară lui Frank Fitzsimmons bani pentru cautiunea mea. Fitzsimmons l-a refuzat. Marino nu s-a dus la Washington să vorbească cu Fitzsimmons pentru mine. Noi doi n-aveam nicio treabă. Nu eram prieteni. Marele Bobby s-a dus pentru el. Înceau să-și umfle buzunarele pe seama necazului altuia; genul ăsta de indivizi erau. Am stat acolo, la Centrul de Detenție din Philadelphia, patru luni, până când judecătorul mi-a dat voie să-mi plătesc eu însumi cautiunea. Când am ieșit, m-am dus direct la Marele Bobby. Avea vreo doi metri înălțime și cântărea pe puțin 160 kg. Totuși nu voia să se pună rău cu mine.

Când am ieșit din pușcărie, i-am cerut lui Fitz să-mi deconteze cheltuielile, iar el m-a refuzat. Jimmy n-ar fi ezitat să-ți dea banii înapoi. L-am sunat pe Russell, iar el a dat un telefon și mi-a făcut rost de bani de la Fitz. Am primit 35 de miare de

la Fitz la Washington. Mi i-au lăsat la Market Inn. Era acolo un loc uscat.

Un loc uscat e un loc în care se ascund banii. E ca o locuință secretă în care poți să stai ascuns o perioadă și pe care nu o știe nimeni. Numai că aici se ascund bani. O locuință secretă e ca o casă obișnuită de pe o stradă obișnuită care n-are legătură cu nimeni. Locul uscat poate să fie temporar, până când sunt ridicați banii. Market Inn era locul potrivit. Era un loc uscat, dar era și loc de plasat. Lăsaî pachetul cu bani la șeful de sală până venea cineva să-l ia. Șeful de sală nu trebuia să știe ce e în pachet. Era în siguranță până când venea cineva și-l lua. Cred că Market Inn există și azi pe strada E din Washington*, dar nu știu dacă mai e folosit la asemenea treburi.

Senatorii, kongresmenii și alți oameni se duceau acolo și luau pachețelele pe care le lăsau alții pentru ei. Nu lăsaî chestii serioase. Nu lăsaî o jumătate de milion de dolari, ci sume sub 50 000, să zicem. Market Inn era un loc deosebit pe vremuri. M-am dus să iau de acolo ăia 35, iar apoi m-am dus la New York să iau cei 15 care îmi mai trebuiau până la 50. Am luat pachetul cu 15 de la biroul avocatului Jacques Schiffer.

Treaba cu DeGeorge a fost cel mult omor prin imprudență, dar, până să ajungă senator, Arlen Specter a fost procuror districtual în Philadelphia, iar pe atunci încerca să-și facă un nume. Specter fusese avocatul Comisiei Warren și dobândise un pic de notorietate după ce formulase teoria glonțului unic pentru a explica toate rănille suferite de președintele Kennedy și de guvernatorul Connelly la Dallas.

Treaba cu DeGeorge s-a întâmplat așa: eu eram șeful unei filiale sindicale din Delaware. Cam cu un an înainte să intre la mititica, Jimmy a împărțit Filiala 107 în trei, crezând că așa

* Localul, care și-a deschis porțile în 1959, a fost închis în 2009 (n. red.).

o să mai potolească violențele. Mie mi-a dat mandat să organizez o nouă filială la Wilmington, în statul Delaware, Filiala 126. Am devenit președinte interimar al acesteia până când aveau să se organizeze alegeri și să fiu votat de membrii filialei. Primul lucru pe care a vrut Jimmy să-l fac a fost să mă duc la Philadelphia și să concediez cinci organizatori turbulenți pe care președintele Filialei 107, Mike Hession, se temea să-i dea afară. Am luat-o pe autostrada I-95. Ajuns la destinație, l-am dat afară pe Johnny Sullivan, care era cu McGreal și care abia ieșise de la zdup după ce făcuse apel în treaba cu Gorey. L-am dat afară pe Stevie Bouras, care obținuse funcția doar fiindcă trăsese un glonț în tavan și îl speriasse pe Hession. L-am mai dat afară pe unul, dar nu-mi aduc aminte cum îl chema. Așa de multe se întâmplau în perioada aia, că e greu să ți le amintești pe toate. Totuși îmi aduc aminte de ce m-a trimis Jimmy acolo. L-am dat afară pe Marele Bobby Marino și pe Benny Bedachio. Ei aveau prieteni. Eu nu eram prea cunoscut acolo, dar, în prezența mea, cu mine n-a încercat nimeni să tragă un glonț în tavan.

După ce i-am dat afară pe toți, am rămas la Philadelphia o perioadă ca să mă asigur că nu apar reacții violente. Apoi m-am întors în Delaware, care e la circa 50 km spre sud. Deprindeam noile mele îndatoriri. Voiam să-i dovedesc lui Jimmy că a făcut bine când a avut încredere în mine și mi-a oferit acea funcție. Timp de două săptămâni, am transportat mașini de la fabrica de automobile Chrysler din Newark, statul Delaware, pentru firma Anchor Motors. Problemele transportatorilor de mașini erau altele decât cele ale transportatorilor de marfă. Eu transportasem numai marfă și nu voiam să spună cineva că nu știam ce înseamnă să transporti mașini. Am învățat să urc mașinile în camion ca să știu care erau nemulțumirile.

Ca șef al Filialei 326, mergeam în fiecare dimineață la ham barele mele, cum le spuneam companiilor de transport. Am ieșit pe teren. N-am stat locului. Mie îmi place să fiu printre oameni. Am vorbit cu oamenii ca să văd cum mergea treaba. Trebuie să-i faci să se simtă respectați. Respectul nu îl cumperi, îl câștigi. M-am asigurat că firmele depuneau bani la fondul de pensii și își achitau obligațiile. Dacă ele nu depuneau bani la fondul de pensii, iar tu nu verificai, puteai să fii dat în judecată.

Asta nu înseamnă că nu puteai să faci ceva și pentru tine. Când organizai un sindicat într-o nouă companie, puteai să îi acorzi o scutire ca să nu plătească vreme de un an contribuția la fondul de pensii. Astfel, firma avea timp să se adapteze la noua situație. Eventual, putea să mărească prețurile sau să ia alte măsuri ca să poată suporta cheltuiala suplimentară a contribuției la fondul de pensii. Să zicem că o companie trebuie să dea la fond 1 dolar pe oră pentru fiecare angajat. La o săptămână cu 40 de ore sunt 40 de dolari. Dacă are 100 de angajați, trebuie să dea 4 000 de dolari pe săptămână. Dacă îi dai o scutire de șase luni, economisește puțin peste 100 000 de dolari. Numai că acea contribuție e mai mare de 1 dolar pe oră. El pune economiile pe masă, iar voi amândoi le împărțiți pe sub masă – în felul ăsta, toată lumea e aranjată. Muncitorii nu sunt afectați cu nimic. Pentru că toate pensiile membrilor sindicatului Teamsters sunt retroactive, din ziua în care s-a înființat sindicatul în companie, chiar dacă aceasta n-a contribuit de atunci. Oamenii își primeau pensia indiferent dacă dădeai sau nu dădeai scutire companiei.

După concedierile de la Philadelphia, situația a fost tot mai încordată. Joey McGreal și echipa lui de haidamaci s-au hotărât să preia Filiala 107 odată pentru totdeauna, să aibă ei toate funcțiile, ca să poată mulge de bani companiile de transport și să-și umple buzunarele. Așa că, într-o seară din

septembrie 1967, au făcut o mare adunare în fața sediului Filialei 107 de pe strada Spring Garden. Cred că se strânseseră vreo 3 000 de oameni din diverse facțiuni. Unii se plimbau prin fața clădirii scandând. Au avut loc și câteva încăierări. Joey McGreal adusese haidamaci din oraș, nu pe italienii lui Angelo, dar niște haidamaci. Robert «Țicnitul» DeGeorge și Charles Amoroso făceau parte din echipa lui McGreal. Voiau să ocupe clădirea. Înceau să-i sperie pe organizatori, pe agenții de afaceri și pe reprezentanții filialei în așa fel încât aceștia să renunțe la posturi. Poliția călare a fost ocupată până peste cap în seara respectivă.

Eu nu am fost acolo. Am primit un telefon acasă, noaptea târziu, de la Fitz să mă duc acolo dimineată fiindcă, după o așa adunare, te gândești că a doua zi o să fie și mai rău. Se vor întoarce să pună laba pe urs. Fitz mi-a zis: «Pune lucrurile în ordine.» Dacă mi-ar fi spus asta Jimmy, aș fi știut ce trebuia să fac. L-am sunat pe Angelo Bruno și am luat de la el niște haidamaci italieni. I-am avut pe Joseph «Chickie» Ciancaglini, Rocco Turra și alți câțiva. Aveam echipă bună. Aveam oameni în sediu, care se uitau pe geam, și oameni în stradă. Eu stăteam cu spatele la sediu. Două grupuri veneau pe strada Spring Garden din direcții opuse: oamenii lui McGreal veneau dintr-o parte și oamenii care sprijineau filiala veneau din cealaltă parte.

Deodată s-au auzit împușcături. Primul glonț a venit din spatele meu și a trecut bâzâind pe deasupra capului. Au spus că eu am dat semnalul să se tragă. Au zis că l-am arătat cu degetul pe DeGeorge și cineva din tabăra noastră l-a împușcat. Erau atât de multe împușcături, încât nimeni nu putea să spună cine trăgea în cine sau cine a început. Polițiștii călare fuseseră acolo cu o seară în urmă, dar în dimineța aia nu apăruseră. A fost o adevărată bătălie în dimineța aia. Chickie a încasat

două gloanțe în burtă. L-am luat, l-am urcat într-o mașină și l-am dus la fratele mamei mele, care era doctor. Doctorul John Hansen mi-a spus să-l duc imediat pe Chickie la spital, fiindcă era convins că o să moară din cauza acelor răni. M-am dus la Spitalul St. Agnes, care era chiar vizavi de cabinetul unchiului meu. L-am pus pe Chickie jos și am început să zgâlțâi niște tomberoane ca să iasă cineva afară și să-l ia.

Am plecat cu mașina la Newport și m-am ascuns într-un apartament de deasupra unui bar până când s-au liniștit lucrurile. L-am sunat pe Fitz și i-am zis: «Unul căzut. Doi șchiopi.» Fitz s-a panicat și mi-a închis telefonul. Atunci am știut pentru prima oară că lucrurile vor sta altfel cu Fitz la conducere. În momentul acela însă, habar n-aveam că omul e în stare să nu-mi deconteze banii după ce aveam să fiu arestat pentru o chestie pe care el îmi ceruse s-o rezolv. Habar n-aveam că o să ajung să apelez la Russell. «Unul căzut. Doi șchiopi» și mi-a închis telefonul.

Procuratura a emis un mandat de arestare pe numele meu. L-au arestat pe Chickie, pe un negru cu numele Johnny West și pe Black Pat, care era alb. Am stat o perioadă în Delaware, dar nu voiam să fiu acuzat că fugeam de justiție. Așa că l-am pus pe Bill Elliot, care era mare și tare în poliția din Wilmington, să mă ducă cu mașina la Philadelphia. Eram îmbrăcat ca o bunicuță, cu rochie și bonetă, și m-am predat unui reporter de la *Philadelphia Bulletin*, Phil Galioso, care m-a dus la comisarul de poliție Frank Rizzo. (E ciudat când te gândești că, în 1974, când era primar, Rizzo a venit la Seara Omagială Frank Sheeran.)

Chickie a supraviețuit. Avea o constituție de fier. Au încercat să-l facă pe negru, pe Johnny West, să ne toarne pe toți trei. L-au spus că eu l-am turnat. El a zis: «Dacă mi-ați fi spus de oricare altul, v-aș fi crezut. Dar despre el o să-mi țin gura.» În

șase săptămâni, i-au trimis în judecată pe cei trei, iar juriul i-a găsit pe toți nevinovați. În timpul ăsta, eu eram în arest. Avocatul meu, Charlie Peruto, era în concediu în Italia și patru luni de zile, cât am putrezit în celulă, Fitz n-a mișcat un deget. Probabil că era prea ocupat să joace golf și să bea. Pe mine, treaba asta m-a costat: am pierdut alegerile de la Filiala 326 din Wilmington. Nu am putut să-mi fac campanie fiindcă eram la pușcărie. Cu toate acestea am pierdut la o diferență de numai câteva voturi. Până la urmă, judecătorul mi-a permis să plătesc cauțiunea și am ieșit.

Cam în aceeași perioadă, sediul Filialei 107 a ars din temelii. Noi am bănuț că au fost cei de la «Vocea» sau facțiunea lui McGreal, dar n-am aflat niciodată cine a dat foc. Imediat după aceea, Mike Hession și-a dat demisia din funcția de președinte. Hession era un tip care te pune la pământ într-un minut într-o luptă de stradă, dar bănuiesc că partea cealaltă devenise prea grea pentru el.

Între timp, Arlen Specter a încercat să-l convingă pe principalul său procuror, Dick Sprague, să mă trimită în judecată pentru omor calificat în cazul DeGeorge. Sprague i-a zis că nu sunt probe nici pentru omor prin imprudență și să caute pe altcineva dacă vrea să piardă procesul. Specter încerca să intre în politică pe seama sindicatului Teamsters.

Fuseseră 3 000 de oameni și multe împușcături. Cum poți să spui cine a tras în cine? Nu s-a găsit nicio armă. Au tărgănat-o cu acuzațiile ălea din 1967 până în 1972. În cele din urmă, m-au dus la tribunal. Am ales juriul, iar procesul a început. Aveam martori unu și unu. Erau diverși sindicaliști, un tip de la sindicatul oțelarilor, prietenul meu John McCullough, de la sindicatul constructorilor de acoperișuri, care a fost lichidat în 1980, chiar înainte de procesul meu, și alți câțiva. Înainte să alegem juriul, judecătorul m-a chemat în boxa martorilor și

m-a întrebat de câte ori a cerut statul amânarea procesului, iar eu i-am răspuns «de 68 de ori». Apoi judecătorul m-a întrebat de câte ori am cerut eu amânarea, și eu am spus «niciodată», iar el a spus că e o rușine și că se poate depune o moțiune.

Noul meu avocat, Jim Moran, l-a convins pe judecător să respingă prima moțiune de renunțare la acuzații din Pennsylvania. În timpul dezbaterii moțiunii, statul a încercat să-mi ofere *nolle prosequi**, iar eu le-am spus să se spele pe cap cu ea pentru că, dacă accepti *nolle prosequi*, se renunță într-adevăr la acuzații, dar pot oricând să te inculpe din nou. Sfatul meu e să obții o respingere a acțiunii de la judecător dacă poți, nu un *nolle prosequi* de la procuratură. Asta am obținut eu atunci.

După ce am pierdut alegerile din 1968 fiindcă am stat patru luni la închisoare, am lucrat ca agent de afaceri. E o muncă frumoasă. Îi ajuți pe oameni. Ai grijă ca firma să-și respecte contractul. Te ocupi de câteva companii. Primești plângeri. Îi aperi pe cei pe care firma vrea să-i concedieze. Dacă un sindicat e condus cum trebuie, nu ai prea multe concedieri. Ai furturi sau accidente, dacă ai fost neglijent, și gata. Iar companiile au și ele niște drepturi.

Îmi amintesc că l-am apărat pe un polonez care avea o problemă cu jocurile de noroc. Compania l-a prins furând șuncă Holland. La audiere, i-am zis să tacă din gură și să mă lase pe mine să vorbesc. Directorul companiei a spus că l-a văzut pe polonez luând zece lăzi cu șuncă de pe rampă și băgându-le în mașina lui personală. Polonezul s-a uitat la mine și a spus cu voce tare: «Frank, e un mincinos ordinar. Nu erau decât șapte lăzi.» Am făcut imediat moțiune pentru retragerea plângerii, l-am luat deoparte pe reprezentantul conducerii companiei

* *Nolle prosequi* sau *nol pros*, termen juridic care înseamnă încetarea acțiunii penale (n. tr.).

și am făcut împreună cu el o scrisoare prin care polonezul își dădea demisia din motive personale.

Dacă stau să mă gândesc bine, eu mi-am dat seama înaintea lui Jimmy cum o să fie cu Fitz la conducere. Am fost primul care a simțit ceea ce avea să simtă Jimmy mai târziu, când l-a trădat Fitz. A fost o chestie minoră în comparație cu ce i-a făcut el lui Jimmy, dar nici acum nu-mi convine. Am pierdut alegerile și filiala pe care o conduceam fiindcă eram la pușcărie. Și eram la pușcărie din cauza lui Fitz. După ce am ieșit din pușcărie, nu mai aveam nicio funcție în sindicat. N-am avut parte de niciun pic de respect din partea lui, deși el mă băgase în chestia aia. Eu voiam să-i rezolv lui o problemă, mi-am riscat viața, am fost acuzat și el n-a făcut altceva decât să-mi închidă telefonul în nas.

Capitolul 22

Ca un tigru în cușcă

Din broșura intitulată „Întrebări și răspunsuri despre instituțiile corecționale federale”:

„ÎNTREBAREA 41: Cum pot să mă ocup de afacerile mele în timpul detenției?

RĂSPUNS: Trebuie să împrumutai pe cineva să se ocupe de afacerile tale cât timp ești în detenție.”

Jimmy Hoffa avea propriile reguli și, în scurt timp, a găsit un alt răspuns la întrebarea 41.

Centrul Corecțional Federal de la Lewisburg, statul Pennsylvania, care l-a primit pe Jimmy Hoffa la 7 martie 1967, a fost înfățișat într-un mod amuzant în filmul *Băieți buni*, drept un loc în care mafioții italieni trăiau confortabil, având la dispoziție propria lor bucătărie și cantități nelimitate de mâncare bună, vin bun și trabucuri fine. Lozinca lor era: „Hai la masă.” Bineînțeles că, într-un astfel de loc, Jimmy Hoffa ar fi aflat fără prea mari probleme cum mergeau lucrurile și ar fi găsit cea mai eficientă metodă de a trage sforile care se întindeau de la fermele din câmpiile vălurite ale Pennsylvaniei Centrale până la regimul lui marionetă și la noul vicepreședinte general, Frank Fitzsimmons, ca și sforile care să întindeau dincolo de Fitzsimmons, până la foștii lui subordonați aleși pe

sprânceană din „palatul de marmură” – sediul sindicatului Teamsters de la Washington.

Regulile penitenciarului permiteau în total trei ore de vizită pe lună din partea altor persoane decât avocații. Lista persoanelor care puteau face vizite se limita la membrii familiei. Deținuții nu aveau dreptul la telefon pe atunci. Puteau trimite scrisori doar unui număr de șapte persoane dintr-o listă de rude și avocați. Toate scrisorile care intrau și ieșeau din penitenciar erau verificate. Niciun reprezentant al sindicatului nu avea voie să-l viziteze pe Jimmy Hoffa sau să-i scrie. Avocații implicați în dosare aflate în cercetare nu aveau restricții. Fiul lui Hoffa era avocat al sindicatului, așa că nu era pe lista membrilor familiei; putea să-și vadă tatăl săptămânal.

Dacă posibilitățile de a face apel în procesul de corupere a juraților fuseseră epuizate, în cazul Chicago se mai făceau demersuri când Jimmy Hoffa a fost deparazitat, fotografiat, amprentat și îmbrăcat în uniformă albastră de pușcăriaș. În plus, Hoffa putea să ceară o audiere în vederea eliberării condiționate după doi ani și jumătate, în noiembrie 1969. Toată această activitate legală îi dădea lui Hoffa posibilitatea de a primi vizita mai multor avocați. Printre cei care îl vizitau pe Hoffa, îl consiliau și transmiteau mesaje unor oameni din sindicat și din mafie se număra și Frank Ragano. Avocatul Morris Shenker îi pregătea lui Hoffa strategia în vederea eliberării condiționate, ocupându-se și de o altă chestiune: delicatele manevre necesare obținerii grațierii din partea președintelui Richard M. Nixon, a cărui administrație avea să se dovedească a fi coruptă mai târziu. Bill Bufalino îl vizita cu regularitate pe Hoffa în calitate de avocat și consilier juridic.

Regulile stricte referitoare la regimul vizitelor îi afectau pe deținuții care nu aveau resursele financiare, armata de avocați sau puterea lui Jimmy Hoffa. Mulți tineri nu aveau rude care

să-și permită să vină în Pennsylvania. Nu puteau beneficia de cele trei ore de vizită la care aveau dreptul. Jimmy Hoffa a început să le aranjeze acestor oameni „interviuri de angajare” cu Frank Sheeran. Tânărul deținut se întâlnea cu Frank Sheeran în sala de mese, care servea și ca sală de vizită. Se așezau la o masă lângă Jimmy Hoffa, care discuta acolo cu unul dintre numeroșii lui avocați.

Trăgeam puțin de cămașă, iar puștiul știa că trebuia să se ducă la closet pentru ca eu și Jimmy să discutăm ceva. Gardianul se făcea că nu vede. Gardienii primeau cadouri frumoșele de Crăciun. Eu cred că, pe vremuri, pentru unii, Crăciunul era în fiecare zi. Am văzut că lucrurile s-au înăsprit când am fost la mititica în anii '80-'90. Cred că asta s-a întâmplat din cauza publicității și a apariției un alt gen de deținut, mai ales a traficantilor de droguri precum jamaicanii și cubanezii ăia dați afară de Castro.

Era un puști pe care îl chema Gary. Jimmy mă rugase să-i găsesc o slujbă în construcții. Dacă afară îi aștepta o slujbă, aveau mai multe șanse să fie eliberați condiționat. Pentru Gary însă ar fi fost mai bine să rămână acolo. Când a ieșit, i-a făcut felul cineva. Era prieten cu Tommy Barker, cel care a spus mai târziu, când am avut eu proces în 1980, că i-am zis să-l termine pe un tip pe care îl chema Fred Gawronski fiindcă vărsase pe mine o sticlă cu vin într-un bar din Delaware. Joey McGreal a fost și el închis cu Jimmy o perioadă spre sfârșit. Joey se liniștise bine și era o companie plăcută. Tony Pro era deja înăuntru și îl aștepta pe Jimmy. Erau încă foarte apropiați când Jimmy a intrat la Lewisburg. Charlie Allen, turnătorul, era închis pentru jefuirea unei bănci. Numele lui adevărat era Charlie Palermo, dar și-l schimbase în Charlie Allen. Era nepotul lui «Blinky» Palermo. Blinky controla tot boxul din America.

Charlie Allen este unul dintre cei cărora FBI le-a pus microfoane ca să mă încalțe la sfârșitul anilor '70, când încercau să îi acuze de ceva pe cei aflați pe mica lor listă, în așa fel încât să ne oblige să le dăm informații referitoare la dispariția lui Jimmy. Au ajuns la o înțelegere cu Allen ca să mă înfunde, deși știau că e pedofil și o sodomizase pe fiica lui vitregă încă de când avea cinci ani, iar mie și avocatului meu ne-au ascuns această informație. Charlie Allen face pușcărie în Louisiana pentru asta. Ți dai seama cât de tare își doreau să mă prindă dacă te gândești de cine s-au folosit în acest scop?

La procesele mele din 1980, 1981 și 1982, Charlie Allen a declarat că a fost garda de corp a lui Jimmy în pușcărie și că a fost tăiat pe față apărându-l pe Jimmy de violatori. Jimmy ar fi râs dacă ar fi ascultat declarațiile de la proces pe lumea cealaltă. Allen a fost tăiat pe față când a fost prins furând niște ciocolată de la un negru. Cât despre cine a avut grijă de cine, a fost exact pe dos. Jimmy a avut grijă de Charlie Allen. Era unul dintre tipii de care i s-a făcut milă lui Jimmy, așa că m-a rugat pe mine să-i găsesc o slujbă ca să obțină eliberarea condiționată. Chiar i-am obținut o slujbă. L-am ținut pe lângă mine. I-am dat voie să mă ducă cu mașina în diverse locuri. Apoi, mai târziu, l-am angajat la Filiala 326 ca organizator. Îl foloseam pe post de câine de pază, dar tot împotriva mea s-a întors când l-au prins iar fabricând metamfetamină. L-au lăsat în pace, dar de acuzația de pedofilie n-a avut cum să mai scape fiindcă nu era o infracțiune federală.

Pentru 3 dolari, puteai să stai la masă cu deținuții. Miercuri, la prânz, erau spaghete cu chiftele. Lui Jimmy îi plăceau la nebunie spaghetti cu chiftele. Ca să-i fac o bucurie, îi dădeam lui Jimmy chiftelele mele. Îi plăcea și înghețata. Uneori, vizita mea era pur amicală. Nu aveam ceva de rezolvat. Odată, mi-a adus aminte de pepenii pe care îi mâncam cu Bill Isabel

în apartamentul de la Hotelul Edgewater din Chicago. Jimmy nu știa că noi umpluserăm pepenii cu doi litri de rom și sorbeam din ei. A aflat de șmecherie la Lewisburg de la unii din Brooklyn care erau cu Tony Pro și care făceau și ei asta.

Se întâmplau multe chestii în afara apelurilor lui, iar eu și Jimmy discutam despre ele. Am făcut câteva livrări procurorului general John Mitchell și după ce Jimmy a ieșit, dar, cât a fost închis la Lewisburg, i se duceau o grămadă de bani lui Mitchell pentru ca Jimmy să fie eliberat condiționat sau să fie grațiat. Banii proveneau din veniturile nedeclarate fiscului de localurile din Las Vegas sau din capitalul lui Jimmy. Russell era foarte mare în Las Vegas, în locuri precum Caesar's sau Desert Inn. Când Jimmy a intrat la mititica, toată lumea a încercat să-l scoată – Russ, Fitz, Carlos, Santo, toți. Jimmy se plângea că Fitz se mișcă greu, dar, la început, nu l-a bănuț de trădare. Credea doar că nu e destul de agresiv, că stă degeaba și îi place prea mult funcția.

Imediat după ce Jimmy a intrat la pârnaie, cineva i-a transmis un mesaj lui Allen Dorfman. Pleca de acasă cu mașina și au apărut niște oameni care au tras câteva focuri în ea. Nu așa se face când vrei să termini pe cineva; ăsta era clar un mesaj.

Dorfman avea tupeu. Se ocupa de fondul de pensii. Nimeni nu l-ar fi putut speria ca să-l oblige să facă ceva. Eu și Jimmy am bănuț că a fost mai degrabă un mesaj pentru Fitz de la niște oameni.

Toată lumea știa că Fitz n-are tupeu. Dacă s-ar fi tras în mașina lui, ar fi putut să se sperie și să alerge direct în brațele FBI. Așa, Fitz a primit mesajul prin Dorfman. De multe ori, când e mătrășit un individ, e un mesaj pentru altul.

După asta, Fitz n-a mai avut grijă de fondul de pensii și i-a lăsat pe oameni să scoată mulți bani. Împrumuturile nu aveau garanții adecvate. Mulți nu se deranjau nici să plătească ratele

pe vremea lui Fitz. Iar lui Dorfman de ce trebuia să-i pese dacă Fitz nu îl susținea?

Mai târziu, la începutul anilor '80, când am fost la închisoare, am primit vești proaste despre Allen Dorfman. Jackie Presser era președintele sindicatului Teamsters și l-a dat în gât pe Dorfman. Presser era ciripitor pentru cei de la FBI, dar un ciripitor pe care îl țineau ascuns. Nu purta microfoane și nu depunea mărturie, dar le spunea agenților tot ce auzea și făcea tot ce-i spuneau ei. El a răspândit zvonul că Dorfman e turnător și că vrea să colaboreze cu FBI-ul ca să scape de pușcărie. L-au împușcat pe Dorfman în plină zi, în parcare a unui hotel din Chicago, cu pistoale cu amortizor. Ce nu pricep eu este cum au putut să creadă cei din Chicago că Dorfman e turnător. Când am fost eu la Chicago, cu 22 de ani înainte, toată lumea știa că Presser e turnător. Bănuiesc că au aplicat regula care spune că, atunci când ai îndoieli, să nu te îndoiești. Totuși a fost o treabă urâtă. Eu nu spun că oamenii din Chicago au făcut-o, dar nu s-ar fi putut face acolo dacă nu aveau aprobare de la Chicago. Allen Dorfman a trăit într-un anumit fel, dar n-a fost turnător. I-a fost foarte loial lui Jimmy.

Avocatul lui Allen Dorfman a fost citat vorbind astfel despre fostul veteran de război: „Ideea că el ar fi capitulat sau ar fi aruncat prosopul este o blasfemie, este cu neputință.” Procurorul care se ocupa de dosarele penale ale lui Dorfman a confirmat că „Dorfman nu coopera deloc cu noi”.

La mititica, Jimmy vorbea deseori de Partin. Frank Rago trebuia să obțină de la Partin o declarație în care acesta să spună că guvernul i-a întins o cursă lui Jimmy. Era un procuror din New Orleans care îl arestase pe Partin, iar ei trebuiau să-l ia pe procuror din cârca lui Partin în schimbul declarației.

Același procuror l-a arestat pe Walter Sheridan pentru mită, ceea ce trebuia să-l ajute pe Jimmy prin punerea lui Sheridan într-o lumină proastă de către ziariști. Tot acest ajutor a venit de la Carlos Marcello, bun prieten cu Russell și cu Jimmy și boss în New Orleans, care îl avea la mână pe procuror.

Era același procuror care aresta pe toată lumea pentru asasinarea lui John F. Kennedy. Uneori, un procuror binevoitor e ca un prepelicar care alungă șobolanii din buruieni. Când turnătorul scoate capul la suprafață și vrea să coopereze cu procurorul, oamenii știu ce au de făcut. Nu știu cum a fost cu procurorul ăsta. N-am luat parte niciodată la o discuție despre el. Dar i-a arestat într-adevăr pe Partin și pe Sheridan în perioada aia.

La circa un an după ce Jimmy a intrat la pârnaie, Bobby Kennedy a anunțat că va candida la prezidențiale. Din câte mi-am putut da seama, chestia asta nu l-a afectat deloc pe Jimmy, care îl sprijinea deja pe Nixon din închisoare, dându-i bani lui Mitchell pentru campania lui Nixon. Jimmy s-a bucurat doar pentru faptul că Bobby nu mai era procuror general.

Toată lumea a fost mulțumită că Lyndon Johnson l-a pus procuror general pe Ramsey Clark. Era exact opusul lui Bobby Kennedy. Nu supăra pe nimeni. Îl porecliseră Pamsey Clark. Era împotriva interceptărilor.

După două luni, Bobby Kennedy a încasat-o de la terorist. Știu că Jimmy n-a avut insomnii din cauza asta, dar nici măcar n-a adus vorba despre cele întâmplute. Cred că era preocupat doar de eliberare. Era la curent cu tot ce se întâmpla, fiindcă citea mereu ziarele, dar nu-și pierdea timpul cu ce se petrecea afară decât dacă avea legătură cu ieșirea lui din închisoare. Chiar cred că Jimmy ura mai mult pușcăria decât îl ura pe Bobby.

După o vreme, stând noapte de noapte într-o celulă mică și neavând altceva de făcut, după ce se dădea stingerea, decât să se gândească, Jimmy și-a dat seama că Fitz îl trage pe sfoară. Atunci, a început să-l urască. Dar nu putea să-l dea în gât fiindcă avea nevoie totuși de ajutorul lui să iasă.

În pușcărie, Jimmy a ajuns să aibă cele mai mari probleme cu Tony Pro. Acesta era închis pentru șantaj. Auzisem că era ceva legat de patronul unei companii de transport care avea probleme cu faptul că angajații se mișcau greu. Tipul l-a plătit pe Tony Pro, iar șoferii au început să se miște cu viteză maximă. Se știa că, uneori, se întâmplau și chestii de genul ăsta. Numai că ceva n-a mers bine și Tony Pro a intrat la pârnaie pentru asta.

Într-o zi, Jimmy și Pro stăteau în sala de mese. Pro l-a rugat pe Jimmy să-l ajute în legătură cu pensia, iar Jimmy nu a putut să-l ajute. Era o chestie legată de acuzațiile diferite pentru care erau condamnați. Potrivit legislației din domeniul pensiilor, ai câteva probleme în plus dacă ești condamnat pentru șantaj, dar nu și pentru chestiile imputate lui Jimmy. Pro nu pricepea de ce Jimmy putea să-și ia pensia, iar el nu. Nu înțelegea de ce Jimmy nu putea să-i dea și lui pensie. De la una s-a ajuns la alta și, la un moment dat, se pare că Jimmy ar fi spus ceva de genul „voi, ăștia”, ca și cum el era mai bun ca Pro. Tony a zis ceva de genul „îți scot mațele afară”. Am auzit că au trebuit să intervină gardienii. Din ziua aia și până în ceasul morții lor, Jimmy l-a urât pe Pro, iar Pro l-a urât și mai mult pe Jimmy.

Nu mi-a plăcut niciodată Pro. Frații lui, Sam și Nunz, erau băieți buni. Când Pro nu putea să-și îndeplinească atribuțiile fiindcă era condamnat pentru una sau alta, îl puneă în locul lui pe unul dintre frați. A fost însă mereu un susținător înfocat și loial al lui Jimmy Hoffa. Înainte de procesul privind coruperea juriului, Pro l-a ajutat să strângă o grămadă de verzișori pentru

cheltuieli. Jimmy se baza oricând pe votul lui Pro în consiliul de conducere. Pro ținea întotdeauna discursuri în care îl lăuda pe Jimmy.

Pro era cu familia Genovese și, din când în când, Russell era șef interimar în familia respectivă. Pro era mult mai jos ca el, nici nu se compara ca rang. Jimmy s-a gândit, probabil, că, dacă îl are alături de el pe Russell și sunt așa de apropiați, nu mai trebuie să-și bată capul cu Pro. Russell îl simpatiza mult de tot pe Jimmy. Nu era o aparență. Era ceva sincer. Russell respecta pe cineva care era aspru, dar corect, la fel ca el. Și pentru Jimmy, și pentru Russell, cel mai important era cuvântul dat. Odată ce îți spuneau un lucru, puteai să te bizui pe el. Că era bine pentru tine sau rău, puteai să te bizui pe el.

N-am fost de față la scandalul cu Pro, dar am fost de față când Bill Bufalino l-a abandonat pe Jimmy. Bill venea în mod regulat de la Detroit la Lewisburg doar ca să-i dea Jimmy de furcă. Într-o zi, vorbeau la masă despre Partin. În acel moment, Bufalino s-a săturat. L-am auzit când a spus: «Nu, nu sunt concediat. Îmi dau demisia.» Și a plecat. Din câte știu, nu a mai venit niciodată la pușcărie să-l vadă pe Jimmy. Oricum, Bill a fost mai departe avocat la sindicat sub conducerea lui Fitz, dar de atunci n-a mai fost cu Jimmy; a fost cu Fitz. Bill știa că se poate descurca și fără Jimmy. Avea o filială sindicală la care era președinte, precum și o mulțime de alte afaceri. Bill era foarte înstărit. Russell era nașul fetei lui.

După un timp, Jimmy a ajuns ca tigrii ăia pe care îi vezi la grădina zoologică plimbându-se toată ziua de colo până colo în cușcă și uitându-se la oameni.⁵⁰

Prima cerere de eliberare condiționată depusă de Jimmy Hoffa a fost respinsă în noiembrie 1969. După ce l-a învins în 1968 pe Hubert Humphrey, Richard M. Nixon își încheia la

vremea aceea primul an ca președinte, iar John Mitchell, primul an ca procuror general. În 1969, când a făcut cererea de eliberare, apelul lui Hoffa la condamnarea primită în procesul de la Chicago încă nu se judecase. Din cauza condamnării de cinci ani care îl păștea în continuare pe Hoffa, comisia de eliberări i-a respins cererea. E puțin probabil că se aștepta să fie eliberat de prima oară, oricâtă influență credea că are în noua administrație de la Washington.

Următoarea dată la care putea cere eliberarea era în martie 1971. Dacă Hoffa ar fi obținut eliberarea în 1971, ar fi ieșit din pușcărie la timp pentru convenția sindicatului Teamsters de la Miami Beach, din iulie 1971, când ar fi fost sigur reales ca președinte. N-ar mai fi fost nevoie să tragă sforile de la distanță. Mai mult, ar fi venit la conducere în niște circumstanțe favorabile, de care nu mai avusese parte până atunci. Hoffa ar fi câștigat cu ușurință în 1971 un mandat de cinci ani, iar Nixon ar fi fost reales cu ușurință în 1972 pentru încă patru ani. Jimmy Hoffa ar fi controlat cel mai puternic sindicat din țară, având la Casa Albă un aliat al cărui procuror general, în loc să-l vâneze, lua bani de la el. Un aliat cu care ar fi putut face treabă și de la care ar fi putut obține multe pentru sindicat și pentru tovarășii lui.

Chiar la începutul anului 1971, Frank Fitzsimmons a spus că va candida la președinția sindicatului dacă Jimmy Hoffa nu avea să fie eliberat pe cauțiune în martie. A fost o provocare directă la adresa lui, pentru că Hoffa avea tot dreptul să participe la alegeri din închisoare. Infracțiunile pentru care fusese condamnat nu se regăseau pe lista celor prevăzute de Legea Landrum-Griffith, care îi interzicea unei persoane să ocupe o funcție publică vreme de cinci ani dacă era condamnată pentru una dintre ele. Atât timp cât deținea o funcție oarecare în sindicat în momentul alegerilor, Hoffa putea să candideze la

președinția acestuia. Cât a stat la închisoare, Hoffa a deținut mai multe funcții în sindicat, inclusiv pe cea de președinte. După ce a făcut anunțul, Fitzsimmons a încercat să obțină susținerea condiționată a consiliului de conducere la întrunirea care a avut loc la Palm Springs, statul California, în ianuarie 1971. Ar fi vrut să obțină prin vot aprobarea candidaturii sale dacă Hoffa nu era eliberat. Consiliul de conducere a refuzat să-i dea girul, fie el și condiționat.

În fața comisiei de eliberare condiționată din martie 1971, Hoffa a fost reprezentat de fiul său, avocatul James P. Hoffa, și de Morris Shenker. Hoffa le dăduse avocaților o depoziție a lui Partin. Era ceva de ultimă oră, deoarece Partin abia o scrisese. Aceasta este „mărturisirea de 29 de pagini” la care se referă Hoffa în autobiografie. Echipa de avocați a trecut însă peste capul lui și a decis să nu folosească depoziția. Nu putem presupune decât că avocații au înțeles că orice comisie de eliberări nu privește cu ochi buni pe un deținut care își susține cu vehemență nevinovăția. Din punctul de vedere al comisiei, chestiunea vinovăției a fost deja tranșată de juriu, iar un deținut care continuă să se declare nevinovat nu a fost reabilitat după anii petrecuți în închisoare și nu arată că regretă faptele comise. Un astfel de deținut care solicită eliberarea este considerat incorigibil. Poate că, în comparație cu alți avocați, fiul lui Hoffa a avut mai multe șanse să-l facă să accepte un sfat pertinent.

În orice caz, Hoffa a pierdut, comisia de eliberări spunându-i că nu va mai putea face altă cerere până în iunie 1972. Hoffa avea să rateze convenția sindicatului Teamsters din iulie 1971. Dacă voia să candideze, trebuia să o facă din închisoare.

În timpul audierii, comisia a părut a nu privi cu ochi buni faptul că Hoffa era încă președintele sindicatului Teamsters. Conform regulilor, se putea face o altă audiere în decurs de

90 de zile dacă apăreau probe noi. Acest lucru îi dădea lui Hoffa o foarte mică speranță că va putea să iasă la timp din închisoare pentru a participa la convenția din iulie. Dar de unde să ia noi probe? Până la urmă, avea să candideze din închisoare? Sau trebuia să accepte faptul că va participa la convenția din 1976?

La 7 aprilie, Hoffa a primit o învoire de patru zile fără escortă ca să petreacă Paștile cu soția lui, Jo, care se refăcea după un atac de cord la Centrul Medical al Universității California din San Francisco. Hoffa a stat la Hotelul Hilton din San Francisco și, sfidând regulile eliberării temporare, a avut întâlniri importante cu Frank Fitzsimmons și alți reprezentanți și consilieri de la sindicat, inclusiv cu Bobby Holmes, omul lui de încredere din Filiala 299 și tovarășul său din perioada Strawberry Boys. În lunile care au trecut de la aceste întâlniri din San Francisco, Hoffa n-a făcut decât să reflecteze la ce s-a întâmplat acolo.

Capitolul 23

Nimic nu e pe gratis

În mai, am primit un telefon de la John Francis, care mi-a spus că are un cadou gata împachetat pentru petrecere. John devenise șoferul lui Russell. Era un băiat foarte bun. Eu și John ne apropiaserăm foarte mult unul de celălalt. John a fost șoferul meu în mai multe rânduri, când am avut de rezolvat niște probleme pentru Russell. Era un om de nădejde. Te puteai sincroniza foarte bine cu el. Uneori, te lăsa la un colț de stradă, intrai într-un bar, iar John dădea roată clădirii. Te duceai la baie și, la plecare, îi făceai felul unuia, după care ieșeai, iar John te aștepta acolo.

John era poreclit Roșcovanul. Era din Irlanda. Dăduse câteva lovituri acolo cu IRA. Locuia într-o suburbie a New York-ului. Roșcovanul știa multe despre Westies. Ăștia erau o gașcă de cowboy irlandezi din cartierul Hell's Kitchen, situat în partea de vest a New York-ului. Drogurile au pus stăpânire pe ei. Și violența inutilă. Astea două merg mână în mână. John mai umbla din când în când cu drogurile ca să facă bani, dar nu-i spunea lui Russell. Altfel, n-ar mai fi fost șoferul lui.

Nu știu cine l-a recomandat pe John lui Russell. Probabil cineva din New York. Russell avea o groază de afaceri în New York. Timp de 25 de ani, Russell a ținut un apartament cu trei camere la Hotelul Consulate. Aș zice că se ducea acolo de trei

ori pe săptămână. Când ne duceam acolo, ne făcea de mâncare. Parcă îl aud și acum spunându-mi: «Irlandez prăpădit, ce știi tu despre mâncare?» De multe ori, se ducea la New York să facă afaceri cu hoții de bijuterii. Avea mereu la el o lupă dintr-acelea pe care le folosesc bijutierii și o folosea uitându-se cu ochiul sănătos. Russell avea însă tot felul de afaceri în New York. Avea fabrici de îmbrăcăminte, firmă de transport, afaceri cu sindicatul, restaurante, tot ce vrei. Cel mai des se ducea la Restaurantul Vesuvio, pe strada 48 din cartierul teatrelor. Russ deținea în secret o parte din acel restaurant, precum și o parte din Restaurantul Johnny's, de peste drum.

În mai, când am primit telefonul de la John Francis că are un cadou pentru petrecere, m-am dus la Restaurantul Branding Iron, situat pe bulevardul Roosevelt, la numărul 7600. John mi-a dat o geantă neagră. Cred că avea vreo 50 kg. Nu știu dacă jumătatea asta de milion pe care o duceam eu erau banii pe care i-a primit Jimmy de la Allen Dorfman în contul fondului de pensii. Se poate să fi fost bani strânși de Dorfman pentru Jimmy în timp ce acesta din urmă s-a aflat în pușcărie și pe care îi pune deoparte în contul împrumuturilor de la fondul de pensii. Poate că erau de la Russ și de la Carlos, din veniturile nedeclarate ale cazinourilor din Las Vegas. Nu era treaba mea.

Am pus geanta pe bancheta din spate a Lincoln-ului meu mare. Pusesem deja 280 l de benzină în rezervor, așa că, dacă m-ar fi urmărit agenții FBI, ar fi trebuit să oprească pentru a alimenta, în timp ce eu apăsam pe un buton, treceam pe celălalt rezervor și mergeam mai departe.

Am pornit spre Hotelul Hilton din Washington. Sunt cam 240 km până la Washington din Philadelphia dacă treci direct prin Delaware și Maryland, pe I-95. Aveam întotdeauna un aparat de emisie-recepție care mă avertiza dacă erau radare pe

traseu. Dar când aveam așa un pachet, nu pentru depășirea vitezei îmi făceam eu probleme.

Am ajuns acolo, am parcat și am intrat cu geanta în hotel. N-aveam nevoie de cineva pentru asta. M-am așezat într-un fotoliu din hol. După câteva minute, a venit John Mitchell. S-a uitat în jur, m-a văzut și s-a așezat în fotoliul de alături. A început să vorbească despre vreme și m-a întrebat cum a fost drumul. Trăncăneam ca să nu părem dubioși. M-a întrebat dacă sunt din sindicat și i-am spus că sunt președintele Fili-alei 326 din Wilmington. (În acel moment, câștigasem alegerile din 1970 și îmi luasem înapoi filiala. Având timp pentru campanie și nemaifiind în închisoare, am obținut de trei ori mai multe voturi decât contracandidatul meu.) M-a întrebat unde în Wilmington și i-am spus că sediul nostru e aproape de gară. Mi-a urat drum bun la întoarcere, apoi a spus: «Nimic nu e pe gratis.»

S-a ridicat cu geanta în mână. Eu i-am zis: «Nu vrei să te duci undeva să-i numeri?» «Dacă ar fi trebuit să-i număr, nu te mai trimiteau pe tine», a spus el. Omul ăsta era expert.

Am auzit că Mitchell îl strângea cu ușa inclusiv pe Partin. Departamentul Justiției îi băga pe gât lui Partin tot felul de chestii. Eu cred însă că banii erau pentru eliberare sau pentru grațiere, nu pentru Partin. Practic, jumătatea de milion era pentru realegerea lui Nixon.

Ce nu știa Jimmy la vremea aia, și s-a aflat mai târziu, era că Sally Bugs a dus și el o jumătate de milion de la Tony Pro în numele lui Fitz. Russ nici măcar n-a știut de asta. Erau bani tot pentru eliberarea lui Jimmy, dar pentru o eliberare cu o restricție care să-l împiedice pe Jimmy să candideze pentru vreo funcție în sindicat până la expirarea întregii condamnări, în martie 1980.

Dacă ar fi trebuit să aștepte până în 1980, Jimmy n-ar mai fi condus sindicatul timp de 13 ani. În 13 ani, vechii lui susținători ar fi fost înlocuiți, iar el ar fi avut 67 de ani. Pe atunci, sindicaliștii simpli nu participau în mod direct la alegerea președintelui sindicatului sau a celorlalți reprezentanți ai acestuia. Votul era la vedere și la el participau delegații trimiși la convenție. Aceștia ascultau de membrii filialelor proprii, dar mai ales de Jimmy sau de cine le dăduse funcții. Până în 1980, Fitz putea să-i elimine pe mulți dintre delegații lui Jimmy, iar mulți dintre ei ar fi ieșit, oricum, la pensie. Fitz i-ar fi numit în locul lor pe propriii susținători, de pildă pe fiul lui, Richard Fitzsimmons, care pe atunci era încă la Filiala 299 din Detroit. Azi, membrii de sindicat își aleg în mod direct conducătorii prin vot secret.

Așa că Mitchell și Nixon profitau de amândoi în chestia asta.

La 28 mai 1971, Audie Murphy a murit într-un accident avion în timp ce zbura pe deasupra locului care făcea obiectul unei afaceri în care era implicat cu oamenii lui Hoffa. Orice speranță a lui Jimmy Hoffa de a primi ajutor de la Audie Murphy în problema cu Ed Partin s-a prăbușit odată cu avionul acestuia.

La șase zile după accidentul lui Murphy și la două săptămâni după ce Mitchell i-a spus lui Frank Sheeran că „nimic nu e pe gratis”, Frank Fitzsimmons, avându-l alături pe tânărul James P. Hoffa, a ținut o conferință de presă la Hotelul Playboy Plaza din Miami Beach. Fitzsimmons a anunțat că a primit o scrisoare de la Jimmy Hoffa în care acesta îi spunea că nu va candida pentru un nou mandat și că îl sprijină pe vechiul lui prieten de la Filiala 299 din Detroit, vicepreședintele general

Frank Fitzsimmons, pentru funcția de președinte al International Brotherhood of Teamsters.

Două săptămâni mai târziu, la 21 iunie 1971, Fitzsimmons a luat cuvântul la întâlnirea trimestrială a consiliului de conducere, care a avut loc la Miami. Reporterilor nu li s-a permis accesul în sală, dar, în mod curios, Fitzsimmons i-a lăsat să intre pe fotoreporterii. Fitzsimmons i-a anunțat pe membrii consiliului că Jimmy Hoffa a demisionat din funcția de președinte și că l-a numit pe el președinte interimar până la convenție. În clipa aceea, a intrat în sală președintele Richard M. Nixon, care s-a așezat lângă Fitzsimmons. Fotografii au immortalizat momentul.

Două zile mai târziu, la 23 iunie 1971, respectând noua strategie, James P. Hoffa a trimis o scrisoare în care îi anunța pe membrii comisiei de eliberări condiționate că Jimmy Hoffa, clientul lui, demisionase din funcțiile de președinte al International Brotherhood of Teamsters, al Filialei 299 din Detroit, al Consiliului Reunit 43, al Conferinței Teamsters din Michigan și al Conferinței Centrale Teamsters. Pe baza acestor noi probe, James P. Hoffa a solicitat o nouă audiere în fața comisiei. În scrisoarea lui, James P. Hoffa arăta că tatăl său dorește ca, după retragere, să trăiască din pensie și să țină prelegeri și cursuri.

La 7 iulie 1971 a avut loc o audiere preliminară în fața comisiei de eliberări. Bazându-se pe „noile probe” cuprinse în scrisoare și prezentate la audierea preliminară, comisia respectivă a programat o audiere propriu-zisă pentru data de 20 august 1971.

Când am ajuns la convenția din iulie 1971 de la Miami Beach, am văzut afară, pe peretele sălii, o fotografie mare și frumoasă a lui Jimmy. Înăuntru nu era nici măcar o fotografie

a lui. Așa se face în Rusia. Îl iau pe unul și îl rad. Am luat doi tipi cu mine, am ieșit, am dat jos fotografia lui Jimmy și am pus-o înăuntru, astfel încât să fie la fel de vizibilă ca fotografia lui Fitz. Aș fi vrut să dau jos poza lui Fitz și s-o pun afară, iar în locul ei să așez fotografia lui Jimmy, dar n-aveam cum să fac asta. Ostilitățile nu se manifestau deocamdată. Nu izbucniseră încă în public, iar eu n-aș fi făcut asta fără să am acordul lui Jimmy.

Soția lui Jimmy, Jo, a luat cuvântul la acea convenție. Le-a transmis tuturor urări de bine din partea lui Jimmy și toată sala s-a dezlănțuit. Au aplaudat-o în picioare. Erau foarte mulți ai lui Hoffa. Fitz a avut noroc că n-a fost huiduit.

Cei de la FBI au încercat să intre în sală îmbrăcați ca oameni de serviciu, dar eu i-am mirosit și nu i-am lăsat. Mi-am dat seama că nu m-am înșelat fiindcă nu s-au întors cu șeful lor ca să confirme că sunt într-adevăr oameni de serviciu.

Nu știu ce-mi închipuiam atunci, dar eu până azi n-am știut că Jimmy era încă președinte când a intrat la pârnaie în 1967. Cred că înțelegeam greșit ce se întâmpla. Credeam că Jimmy a renunțat la funcție și că i-a dat temporar lui Fitz funcția de președinte până ieșea din pușcărie. Credeam că Fitz are două funcții – de vicepreședinte și de președinte. Oricum, se purta ca și cum ar fi fost președinte de fiecare dată când aveam de-a face cu el. Credeam că e președinte când m-a trimis în strada Spring Garden, cu împușcăturile. Interesant câte lucruri îți scapă când ai multe manevre de făcut.

La 19 august 1971, cu o zi înainte ca Jimmy Hoffa să se prezinte din nou în fața comisiei de eliberări, Frank Fitzsimmons a ținut o conferință de presă în care a lăudat măsurile economice propuse de președintele Nixon, considerându-le bune pentru țară și pentru muncitori. Toți ceilalți lideri sindicali

din țară care luseră poziție, în special președintele AFL-CIO, George Meany, criticaseră cu vehemență planurile economice ale lui Nixon.

A doua zi, la 20 august 1971, James P. Hoffa și clientul lui nu s-au bucurat din partea comisiei de eliberări la primirea la care se așteptau. Demisia lui Jimmy Hoffa din funcțiile deținute în sindicat a fost întâmpinată cu căscături. James P. Hoffa a fost întrebat de postul pe care îl deține la International Brotherhood of Teamsters, de parcă postul lui ar fi avut vreo relevanță pentru planurile lui Jimmy Hoffa dacă ar fi fost eliberat. Pe urmă, James P. Hoffa a fost chestionat în legătură cu funcția pe care o avea mama lui în comitetul de acțiune politică DRIVE (Democratic Republican Independent Voter Education) din cadrul sindicatului. Când și-a fixat pensia lunară la valoarea curentă, demisionarul Jimmy Hoffa a primit frumoasa sumă de 1 700 000 de dolari. Asta l-a iritat desigur pe șeful lui Sally Bugs, Tony Pro, atunci când, în închisoare fiind, l-a rugat pe Hoffa să-l ajute cu pensia, iritându-i și pe membrii comisiei de eliberări. Chestiunea a fost abordată de membrii comisiei într-un limbaj și pe un ton ostil. În cele din urmă, legăturile lui Jimmy Hoffa cu crima organizată au fost analizate cu multă atenție, de parcă membrii comisiei erau abia acum șocați de acest lucru. În ciuda faptului că, în iulie, comisia aprobase o nouă audiere pe baza „noilor probe” reprezentate de retragerea lui Jimmy Hoffa din toate funcțiile sindicale și de planurile lui de a susține prelegeri și cursuri, membrii comisiei au votat în unanimitate respingerea cererii de eliberare condiționată. Lui Hoffa i s-a spus că va putea face o nouă cerere anul următor, în iunie 1972. În mod cu totul întâmplător, atunci avea să izbucnească scandalul Watergate, care va pune capăt carierei președintelui Richard Nixon și îi va trimite la închisoare pe

procurorul general John Mitchell și pe alți funcționari de la Casa Albă.

Ce sumbre posibilități era nevoită să ia în calcul și să analizeze echipa care urmărea să-l scoată pe Hoffa din închisoare? Oare Frank Fitzsimmons pusese la cale un plan complex menit să-l păcălească și să-l determine pe Jimmy Hoffa să demisioneze din absolut toate funcțiile deținute în sindicat, astfel încât să nu mai poată fi ales din închisoare în funcția de președinte al IBT în iulie 1971? Oare Jimmy Hoffa fusese făcut să creadă că, dacă renunța la ideea de a candida din închisoare în iulie 1971, avea să fie eliberat în august 1971? Fusese Hoffa făcut să creadă că, renunțând la funcții, avea să le ofere comisiei de eliberări și administrației Nixon un motiv credibil pentru a fi eliberat? Oare omul care era cunoscut de toți că nu face compromisuri a căzut în această capcană din dorința de a se întoarce la soția lui cardiacă și la familia lui, căreia îi era atât de devotat? Căzuse el în această capcană convins fiind că, odată eliberat, va putea reveni încetul cu încetul în pozițiile pe care le ocupase și va putea redeveni președinte la convenția din 1976 – sau chiar mai devreme dacă slabul și lașul Fitzsimmons ar fi fost îndepărtat literalmente cu forța din funcție? Oare Jimmy Hoffa fusese păcălit de indivizi ca Frank Fitzsimmons în fața întregii lumi? Nixon, Fitzsimmons și Mitchell păreau că joacă toți aceeași mână și că au toate atuurile.

Ce urma să primească Jimmy Hoffa pentru banii și sprijinul oferite președintelui Nixon acum, când comisia lui Nixon care putea să decidă eliberarea lui îi trântise lui Hoffa fereastra peste degete?

La mitingul organizat de Ziua Muncii, Frank Fitzsimmons i-a cerut în mod public noului său prieten, președintele Richard M. Nixon, să-l grațieze pe Jimmy Hoffa.

La 16 decembrie 1971, fără vâlvă și fără să urmeze căile obișnuite, avocatul Morris Shenker a depus la Casa Albă o cerere de grațiere. Fără ca petiția să treacă mai întâi pe la Departamentul Justiției, care trebuia să dea un răspuns, fără să existe un raport al procuraturii și FBI, fără să ajungă la doi judecători care să-și dea avizul, așa cum, de ani de zile, prevedea procedura, procurorul general John Mitchell a aprobat cererea.

M-am dus la Lewisburg să-l văd pe Jimmy chiar înainte de Crăciun. Morrie Shenker era acolo cu actele de grațiere pe care urma să le semneze Nixon. Eu stăteam la altă masă, cu un puști. Unul dintre gardieni s-a uitat în altă parte, ei mi-au dat, binevoitori, documentele, iar eu le-am citit. În ele scria că Jimmy ar fi trebuit să iasă din pușcărie, pentru bună purtare, în noiembrie 1975, dar Nixon îi dădea drumul atunci. Nu scria că Jimmy nu va putea candida la vreo funcție până în 1980. Îți garantez că așa fi observat imediat așa ceva. Jimmy își făcea deja planuri să candideze în 1976. Poate nu sunt eu prea școlit, dar ani de zile a fost treaba mea să citesc contracte și documente legale la sindicat. Citisem sute de documente care erau mult mai complicate decât grațierea aia. Nu spunea decât că Jimmy o să fie, în sfârșit, eliberat. Eram cu toții fericiți că, după atâtea țepe luate de Jimmy de la Partin, de la Fitzsimmons, de la Nixon și de la Mitchell, în sfârșit primea lucrul pentru care plătise. Ieșea din pușcărie de Crăciun. Nu vorbeam decât despre faptul că Jimmy trebuia să-și ia o vacanță, să se ducă în Florida pentru câteva luni ca să se pună pe picioare și să intre din nou în acțiune. N-a existat nicio controversă la Lewisburg în acea zi.

Controversa a apărut când Jimmy a ieșit și s-a dus la Detroit, iar acolo i-au dat documentele finale semnate de Nixon. Am primit toți o lecție pe cinste când Jimmy a văzut scris negru pe alb că a fost păcălit pentru ultima oară. Nu avea

voie să candideze până în 1980. Avea să rateze alegerile din 1976. Dacă ar fi rămas la închisoare și ar fi executat toată pedeapsa, ar fi ieșit în 1975 și ar fi avut o groază de timp până la convenția din 1976. Asta s-a întâmplat înainte de scandalul Watergate, așa că nimeni n-a știut cu ce tâlhari aveam de-a face.

La 23 decembrie 1971, Richard Nixon a semnat în timp record un act prin care pedeapsa lui Hoffa era diminuată de la 13 la șase ani și jumătate. Reducerea acordată pentru bună purtare i-a asigurat lui Hoffa eliberarea imediată. În ziua în care a ieșit din penitenciarul Lewisburg, Hoffa a luat avionul și s-a dus la St. Louis, la fiica lui măritată, Barbara, ca să fie de Crăciun împreună cu familia. De acolo s-a întors acasă la el, în Detroit, ca să se prezinte la biroul federal de evidență a celor eliberați condiționat, pentru că Hoffa era încă „pe hârtie”, adică era considerat eliberat condiționat până la încheierea celor șase ani și jumătate, cât mai avea de ispășit din pedeapsă, adică până în martie 1973. De la Detroit, Hoffa a plecat în Florida pentru o pauză de trei luni. Cât s-a aflat la Detroit, Hoffa și susținătorii lui, printre care și Frank Sheeran, au citit următoarea frază din actul de grațiere emis de Richard Nixon:

[...] Numitul James R. Hoffa nu se va implica direct sau indirect în conducerea niciunei organizații sindicale până la 6 martie 1980, iar dacă mai sus-amintita condiție nu va fi îndeplinită, această comutare a pedepsei va fi nulă și neavenită în totalitate [...].

La 5 ianuarie 1972, Jimmy Hoffa a plecat în Florida, la Miami Beach, unde avea un apartament în Blair House. La aeroport, a fost întâmpinat de Frank Ragano în semn de respect din partea lui Santo Trafficante și Carlos Marcello, care

nu se puteau afișa în public din mai multe motive. Poate cel mai important dintre ele era că un deținut eliberat condiționat nu avea voie să se afle în compania unor personaje din lumea interlopă sau a unor infractori condamnați. La 12 februarie 1972, în cadrul emisiunii *Issues and Answers* de la postul de televiziune ABC, Jimmy Hoffa a spus că el personal îl va susține pe Richard Nixon la alegerile din 1972. Până în martie 1973, când avea să se încheie perioada de supraveghere, voia să fie cooperant ca să-i fie bine. Jimmy Hoffa căpătase de acum destulă experiență ca să nu creadă că administrația Richard Nixon avea să joace cinstit în cazul eliberării lui condiționate dacă el o provoca încercând să se răzbune pe Fitzsimmons. Jimmy Hoffa nu avea de gând să provoace autoritățile.

La 17 iulie 1972, la o lună după scandalul Watergate, consiliul de conducere prezidat de Frank Fitzsimmons și-a exprimat în mod oficial susținerea, cu 19 voturi la 1, pentru președintele Richard M. Nixon la alegerile din noiembrie. Votul „împotrivă” îi aparținea lui Harold Gibbons, cel care l-a înfuriat pe Hoffa când a coborât în bernă drapelul în onoarea președintelui asasinat, John F. Kennedy. Doamna Patricia Fitzsimmons, soția lui Frank, a fost numită de Nixon în Comisia pentru arte a Centrului de Artă Dramatică „Kennedy”.

Când a fost pregătit, planul de atac al lui Jimmy Hoffa s-a axat pe contestarea pe baze constituționale a condiției grațierii sale. Avocații lui specializați în drepturile cetățenești aveau să susțină că președintele și-a depășit atribuțiile când a adăugat o condiție la grațiere. Conform Constituției, președintele are dreptul de a grația sau de a nu grația, dar nu are dreptul, expres sau implicit, să acorde grațierea în așa manieră încât să poată fi revocată, iar beneficiarul ei să se întoarcă la închisoare. O grațiere condiționată i-ar conferi președintelui mai multă putere decât au intenționat să-i ofere Părinții Fondatori.

În plus, la această condiție se adăuga restricția de a nu putea participa la conducerea unei organizații sindicale. Hoffa nu avusese o astfel de restricție nici când era la închisoare. Deși regulile detenției făceau dificil acest lucru, el nu era interzis. Această nouă pedeapsă nu a fost primită de Hoffa în momentul pronunțării celor două sentințe, iar președintele nu avea puterea de a mări o pedeapsă dată de un judecător.

În plus, această condiție încălca primul amendament, respectiv dreptul lui Hoffa de a se exprima și de a participa la adunări, luându-i-se posibilitatea legitimă de a-și exercita aceste libertăți.

Totuși, pentru că nu suferea închisoarea și se temea că administrația Nixon ar fi urmărit cu și mai multă atenție comportarea lui dacă ar fi intentat un asemenea proces, Hoffa a stat cuminte până când a expirat perioada de supraveghere și „a ieșit din hârtii” în martie 1973. Deocamdată, Fitzsimmons putea sta liniștit.

Multe acuzații aveau să fie formulate de Casa Albă în legătură cu felul în care a ajuns această condiție în actul de grațiere. John Dean, consilier juridic la Casa Albă și martor al acuzării în scandalul Watergate, a mărturisit că a fost ideea lui să se introducă această condiție în actul de grațiere și că ea i-a venit în ultima clipă. A declarat că a făcut ceea ce face un avocat bun, deoarece, când Mitchell i-a cerut să pregătească actele, i-a spus cu nonșalanță că Hoffa a acceptat verbal să nu participe la activități sindicale până în 1980.

Celălalt consilier de la Casa Albă suspectat de complicitate în cazul condiționării grațierii, care avea să facă închisoare după scandalul Watergate, era avocatul Charles Colson, consilier special al președintelui și omul care a întocmit celebră listă a inamicilor lui Nixon. John Dean a mărturisit că avocatul Colson i-a cerut ca fiscul să cerceteze situația financiară a lui

Harold Gibbons, singurul membru al consiliului de conducere al sindicatului Teamsters care a votat împotriva susținerii lui Nixon. Colson i-a trimis lui Dean un memoriu în care solicita efectuarea auditului și în care îl numea pe Gibbons „inamic total”. Jimmy Hoffa a declarat într-o depoziție: „Pe un singur om îl învinuiesc [de condiționarea grațierii] [...] pe Charles Colson.” Colson a invocat al cincilea amendament când s-a ajuns la acest subiect în timpul audierilor din scandalul Watergate, deși a recunoscut că a discutat cu Fitzsimmons despre grațiere înainte ca aceasta să fie acordată. E greu de crezut că cei doi nu au discutat și despre ceva atât de important ca restricția respectivă.

A fost aceasta consecința faptului că Dean era un bun avocat? Au formulat Colson și Mitchell în așa fel fraza respectivă, încât Dean a considerat că a fost ideea lui? Dacă subiectul unei restricții ar fi formulat cum trebuie de superiorul său, orice tânăr avocat cu judecată ar fi adăugat din proprie inițiativă câteva cuvinte ale sale. John Mitchell fusese avocat pe Wall Street; știa cum să mângâie orgoliul unui asociat.

La scurt timp după ce și-a dat demisia de la Casa Albă și înainte de a intra la închisoare, Colson s-a întors în domeniul privat. Frank Fitzsimmons i-a luat lui Edward Bennett Williams contractul de reprezentare juridică a IBT și i l-a dat lui Charles Colson, plătindu-i acestuia un onorariu de minimum 100 000 de dolari pe an.

După acele vremuri palpitate, Charles Colson și-a schimbat viața și a înființat o organizație creștină care organizează vizite la închisoare și îi îndeamnă pe deținuți să aleagă calea spirituală spre mântuire. Când am fost la cea mai mare închisoare din Delaware ca să vorbesc cu Frank Sheeran sau cu alți clienți, l-am văzut pe Charles Colson, plin de demnitate și

smerit, părăsind închisoarea, după ce îi vizitase pe deținuți, cu Biblia în mână.

În acest timp, Jimmy Hoffa aștepta momentul potrivit. Nu voia să riște să se întoarcă la închisoare. Iată ce scria în autobiografia lui: „Am stat 58 de luni la Lewisburg și vă pot spune cu mâna pe un teanc de Biblii: închisorile sunt o cloacă învechită, brutală, fără speranță de renaștere, plină peste măsură, în care deținuții sunt tratați ca niște animale, fără să se gândească nimeni la ce vor face când vor fi eliberați. Ești ca un animal într-o cușcă și ești tratat ca atare.”

Capitolul 24

Voia să-i fac un serviciu și cu asta basta

În primul an după ce a fost eliberat, Jimmy trebuia să ceară voie ca să poată pleca undeva. Nu putea să se ducă la întruniri sindicale, dar putea să ceară voie să plece în California sau în altă parte pentru alt motiv. Stătea la același hotel cu toți ceilalți și dădea nas în nas cu ei pe hol. Bănuiesc că se poate spune că ținea prelegeri și cursuri.

Jimmy își făcea foarte mult campanie în ascuns, nu că ar fi avut nevoie. O groază de lucruri le făcea prin telefon. Încerca mai degrabă să-i țină pe toți în frâu și să știe toată lumea că avea să se întoarcă, pentru ca nu cumva să fie tentați să treacă de partea lui Fitz.

M-am dus în Florida să-l văd pe Jimmy și am stat două zile în apartamentul lui. L-am sunat de la aeroport, așteptând mașina pe care o închiriasem. Mi-a spus că Jo nu e acasă și să iau din drum câțiva hotdogi de la Lums ca să mâncăm.

După ce am mâncat, am vorbit despre John Mitchell, care își dăduse demisia din funcția de procuror general ca să se ocupe de campania lui Nixon. Cu organizația aia, CREEP [Committee to Reelect the President – Comitetul pentru Realegerea Președintelui], care se ținea ca scaiul de ei, băieții urmau să aibă nevoie de o autorizație ca să tipărească bani.

Jimmy mi-a spus că avea de gând să regleze conturile cu Fitz și cu Tony Pro pentru restricția aia. A spus că sigur se va întoarce. Pregătea deja un proces împotriva restricției. I-am zis că vreau să particip și eu la proces. Am spus că John McCullough, de la sindicatul constructorilor de acoperișuri, și alți oameni din Philadelphia organizează un dineu pentru mine. L-am întrebat dacă vrea să ia cuvântul ca invitat de onoare. Jimmy m-a rugat să le spun să mai amâne festivitatea până scăpa de supravieghere; atunci avea să fie onorat să vorbească.

La vremea respectivă, Jimmy credea că e în relații foarte bune cu așa-zișii mafioți. Îi avea pe Russ, pe Carlos, pe Santo, pe Giancana, pe cei de la Chicago și de la Detroit. Când a fost la Lewisburg, s-a apropiat de Carmine „Trabucul” Galante, din Queens, șeful grupării criminale Bonnano. Galante era foarte dur. Nu lua prizonieri.

Jimmy credea că singura problemă pe care o are cu ei e Tony Pro, din cauza certurilor avute la pârnaie. Credea că Pro îl sprijină pe Fitz pentru ca Fitz să-l ajute să ia și el un milion din fondul de pensii. Referindu-se mai mult la Pro și la Fitz, Jimmy a spus: «Vor plăti ei.» A zis că o să-i transmită un mesaj lui Fitz și că o pună pe cineva să se ocupe de Pro. Nu a spus în mod explicit, dar presupun că mesajul pentru Fitz era că o să se ocupe de Pro.

— Trebuie făcut ceva în legătură cu Pro, a spus el.

— Tu dă semnalul și îi fac eu casa, am spus eu. Am un băiat bun care mă poate duce cu mașina. Roșcatul.

— Eu voi fi șoferul, a zis Jimmy. Vreau să știe că am fost eu.

Când a zis că o să fie el șoferul, am avut impresia că nu vorbește serios. După ce a spus asta, am crezut că face pe grozavul, că își descarcă nervii. Nu te duci cu un șofer pe care îl cunoaște toată lumea.

Roșcatul se dovedise deja băiat de încredere ca șofer. În acea primăvară a lui 1972, cu puțin timp înainte să vorbesc cu Jimmy în Florida și să mâncăm hotdog, Roșcatul mă dusesese cu mașina să rezolv o problemă.

Într-o noapte, târziu, am primit telefon de la Russ, care mi-a spus să-l iau pe frățiorul meu și să mă întâlnesc cu Roșcatul. Frățiorul era pistolul. Pentru chestii de genul ăsta aveam doi frățiori. Pe unul îl țineam în centură, pe celălalt îl țineam de rezervă, în tocul de la gleznă. Ai nevoie de un revolver de 8,1 mm sau de 9,65 mm fiindcă are o capacitate de anihilare a țintei superioară unui pistol de 5,6 mm. În niciun caz nu pui amortizor, care merge mai bine cu un pistol de 5,6 mm, dacă vrei să-i faci felul unui individ pe care nu vrei să-l enervezi. Vrei să faci ceva zgomot și tragi în toate părțile ca să-i faci pe martori să se ascundă. Dar nu zgomotul pe care îl face o armă de 11,4 mm, pe care o aud polițiștii aflați în patrulare din capătul celălalt al cartierului. Așa că n-o să folosești două arme de 11,4 mm, chiar dacă au o capacitate de anihilare a țintei clasa întâi. Pe urmă, o armă de 11,4 mm nu este precisă pe o distanță de peste șapte metri.

Când am închis telefonul și m-am dus la mașină, nu știam la cine se gândește Russ. Voia să-i fac un serviciu și cu asta basta. Nu ți se dă preaviz. Au oameni care urmăresc un individ. Au oameni care le dau ponturi. Au oameni care îi ascultă telefonul și își dau seama când se poate afla într-o situație vulnerabilă. Nu vor să fie prea multe cadavre în jurul lui și pe stradă.

Cu două zile înainte de convenția din iulie 1971, când am pus fotografia lui Jimmy în sală, Joey Gallo Nebunul a primit o comandă din Harlem să-l termine pe șeful familiei Colombo, Joe Colombo. Treaba s-a aranjat în timpul mitingului organizat de Liga Italo-Americană pentru Drepturi Cetățenești

la Columbus Circle, iar bietul Joe Colombo a zăcut în comă câțiva ani. Colac peste pupăză, Joe Colombo a fost împușcat în fața familiei și a rudelor. Dacă faci așa ceva, încalci protocolul. Nu încapе îndoială că Gallo avea aprobare să-l mierlească pe Colombo, dar nu așa, în fața familiei. Presupun că de-aia i se spunea Joey Nebunul.

Din câte am înțeles, treaba cu Joe Colombo a fost aprobată fiindcă acesta atrăgea prea mult atenția asupra așa-zișilor mafioți cu toate mitingurile alea și publicitatea care li se făcea, iar el n-a vrut să asculte de nimeni și să nu le mai organizeze. Așa că a trebuit să dispară. Dacă Russell ar fi fost în comitet, sunt aproape sigur că ar fi votat împotriva. Russell conducea el însuși o filială a Ligii Italo-Americane din nordul Pennsylvaniei. Mie mi-au dat premiul de omul anului. Am și acum placheta în camera mea.

Acum intră în scenă omul care a făcut porcăria aia cu Joe Colombo și umblă prin New York cu toate vedetele din showbiz. Apare tot timpul în ziare. Iese în oraș cu o vedetă de cinema sau cu un scriitor ori se duce la teatru cu păsările de noapte din New York, iar fotografiile sunt pe teren toată ziua. Joey Nebunul atrăgea atenția presei. Exact ceea ce nu trebuia. Iar lucrurile erau mult mai grave decât în cazul lui Joe Colombo. Lui Colombo îi plăcea să fie în centrul atenției, dar lui Gallo îi plăcea și mai mult decât lui Colombo. Când privești dincolo de toate astea, vezi că individul îl șantajează pe patronul unui restaurant din Little Italy ca să-și poată permite să trăiască pe picior mare, ca vedetele cu care umblă, de parcă ar fi fost Errol Flynn. Să te pui cu cei din Little Italy clar nu se face.

John Francis, Roșcatul, avea un teanc de poze cu Joey Gallo Nebunul din ziarele newyorkeze. Eu nu îl văzusem până atunci, dar acum știam cum arată. John avea o schiță cu Umberto's Clam House, în care erau desenate ușa din colț, ușa

de pe strada Mulberry și toaleta bărbaților. Localul era al unui boss foarte important, care îl pusese pe fratele lui să-l administreze. S-a mutat de atunci, dar e tot în Little Italy.

Gallo ieșise în oraș să-și sărbătorească ziua de naștere, iar cei care au vrut să se rezolve treaba asta s-au gândit foarte bine că el o să-și încheie ziua la Umberto's. În plus, știau foarte bine unde o să stea – în stânga, cum intri pe ușa de pe strada Mulberry. Poate că l-a invitat cineva să-și încheie ziua acolo. Oricum, era singura cârciumă deschisă la ora aia.

Planul era pus la punct, dar era nevoie de un trăgător. Joey Gallo Nebunul avea să fie acolo cu bodyguardul lui și cu niște femei din familie, inclusiv cu proaspăta lui soție și cu sora lui. Să-l împuști pe Gallo e una. Să împuști niște femei e alta. Așa că era nevoie de o foarte mare precizie fiindcă nu puteai să te apropii la mai mult de patru-cinci metri și nu voiai să nimerești vreo femeie din grupul lui.

N-aveai cum să te apropii la mai mult de patru metri de om, căci bodyguardul lui ar fi scos imediat pistolul. Gallo cred că bănuia că cineva îi poartă sâmbetele. Știa că a călcat pe bătăături niște oameni și știa cu ce fel de oameni are de-a face. Gallo cred că era pe fază. El personal nu purta însă pistol. Era un infractor și nu ar fi riscat niciodată să aibă la el pistol. Statul New York are o lege aspră cu privire la arme, Legea Sullivan. Nu aveai de ce să crezi că vreo femeie de acolo avea pistol în geantă, fiindcă nu erau iubitele lui. Erau rude cu el. Nu stătea nimeni degajat la altă masă cu ochii pe el, altfel i s-ar fi zis lui John Francis că un alt individ se plimba prin preajmă în acea noapte. Asta înseamnă că singurul care putea avea armă la el era bodyguardul. El trebuia eliminat întâi. N-aveai niciun motiv să-l omori, așa că trebuia să-l împuști în spate sau în fund, nu în gât sau în inimă. Trebuia doar să-l anihilezi. Era clar că îți trebuie un trăgător bun, care

se pricepe la chestii dintr-astea. În plus, trebuia să te duci acolo singur, altfel te trezeai cu împușcături ca în Vestul Sălbatic. Iar ca să între cineva singur acolo, nu apelezi la oricine.

Eu nu păream nici amenințător, nici cunoscut. Arătam exact ca un șofer de camion obosit, cu șapca pe cap, care a intrat acolo să folosească toaleta aflată aproape de ușă. Eu am pielea foarte albă. Nu arăt ca un pistolar mafiot.

Un alt aspect este că nu împuști un om de față cu familia lui. Dar așa a procedat Gallo cu Colombo. Exact în fața familiei; l-a făcut legumă pe omul ăla. Așa că la fel trebuia să se întâmple și cu Joey Nebunul. Era un boboc.

Era înainte să apară telefoanele mobile. Așa că, după ce am plecat să ne facem treaba, totul se putea schimba până ajungem acolo. Localul putea să fie plin sau el putea să fi plecat. Era însă acolo, își serba ziua, bea și n-avea nicio grijă. Un luptător, când bea, își pierde în mare măsură abilitățile. În plus, din câte am înțeles eu, Gallo devenea compătimitor la băutură. Puteai să faci ce voiai cu el. Evident că i se dădea de băut ca să stea liniștit. Apoi, când oamenii și-au dat seama că ar trebui să ajungem noi acolo, au spus «noapte bună» și au tăiat-o. El a rămas cu șampaniile și băuturile în fața lui, și cu ce mai avea de mâncare.

Joey Gallo Nebunul cred că se simțea cumva liniștit și în siguranță în Little Italy. Nu te duci să dai asemenea lovituri în restaurante din Little Italy fiindcă mulți oameni sunt asociați clandestini la acele localuri. Restaurantul ăsta la care se serveau fructe de mare aparținea unor oameni foarte importanți și abia se deschisese. Apoi, e rău pentru turismul din Little Italy dacă lumea crede că e un loc nesigur. Plus că turiștii s-ar putea să nu fie martori buni și să nu aibă destulă minte să le spună polițailor că au fost opt pitici de un metru înălțime, care erau toți mascați.

În orice caz, oamenii aveau reguli, dar întotdeauna erau puțin mai presus de regulile lor. Să zicem că aveau puterea să treacă peste reguli. Luau în calcul posibilitatea de a da o lovitură în Little Italy dacă trebuiau s-o facă. Iar acum era oricum foarte aproape de ora închiderii. Prin lege, barurile din New York se închid în general la patru dimineața, iar acum trecuse sau era aproape de ora închiderii, așa că nu puteau să fie prea mulți turiști din Idaho ca să-ți faci griji. La Gallo era greu să ajungi în alt moment al zilei, fiindcă, oriunde se ducea la o oră normală, trebuia să fie în preajmă și câțiva fotografi de presă disperați să facă o poză bună. Poate de asta și căuta omul atâta publicitate. Îi dădea siguranță. Fotografii erau mai buni ca bodyguardii.

John Francis m-a lăsat la Umberto's Clam House, pe strada Mulberry colț cu strada Hester, în Little Italy. Când aveam o treabă ca asta, John mă lăsa la fața locului și apoi dispărea. Cât stăteam la toaletă, Roșcatul făcea o tură în jurul clădirii, iar eu ieșeam exact când ajungea el. Dacă nu eram acolo, mai stătea două minute, și dacă tot nu veneam, rămâneam pe cont propriu. Dacă m-ar fi turnat vreodată, n-ar fi putut să spună decât că m-a lăsat acolo să mă duc la toaletă. Roșcatul n-avea cum să vadă ce se întâmplă înăuntru. Știa doar până la un punct.

Uneori, chiar te duci mai întâi la baie dacă nu trebuie să treci pe lângă persoana respectivă. Ai ocazia să te asiguri că nu te urmărește nimeni. Ai ocazia să evaluezi situația. Ai ocazia să te asiguri că nu e nimeni la toaletă care să-ți dea bătăi de cap. Și mai ai ocazia să folosești baia. Nu vrei să faci pe tine încercând să scapi de două mașini de poliție.

Într-o chestie ca asta însă, când sunt martori chiar acolo, la masă, mergi la risc, sperând să nu fie nimeni la baie. Poți să te bazezi eventual pe faptul că martorii de la masă n-o să apuce să vadă nimic dacă te miști repede. Poți să o iei spre baie, iar dacă

Frank „Irlandezul” Sheeran,
circa 1970.

Colecția Frank Sheeran

Frank Sheeran (stânga) alături de
camaradul său Alex Siegel, cu o lună
înainte ca Siegel să cadă la datorie
în timpul atacului asupra orașului
italian Salerno, în septembrie 1943.

Colecția Frank Sheeran

Frank Sheeran sărbătorind încheierea celui de-al Doilea Război Mondial cu amicul Charlie „Diggsy” Meiers.

La 25 octombrie 1957, ora 10.20, mafiotul Albert Anastasia este ucis de doi pistolari în frizeria Hotelului Park Sheraton din New York

James R. Hoffa în 1965.

Colectia Frank Sheeran

Sheeran (stânga sus) împreună cu organizatori din sindicatul Teamsters la primul lui loc de muncă din Detroit.

Frank Sheeran: „Voi fi omul
lui Hoffa până o să mi se tragă
una peste față cu lopata și o
să mi se fure butonii.” Butonii
erau primiți în dar de Sheeran
de la Russell Bufalino.

Mașini de lux parcate pe proprietatea lui Joseph Barbara din Apalachin,
statul New York, unde a avut loc, la 14 noiembrie 1957, o celebră întâlnire
la care au participat 60 de mafioți din SUA.

Președintele sindicatului Teamsters, Jimmy Hoffa, înfruntându-l pe consilierul juridic principal Robert Kennedy la o ședință a comisiei constituite de Senatul SUA în vederea cercetării legăturilor dintre liderii sindicali și crima organizată. Fotografie din 17 septembrie 1958.

© Gettyimages

Colecția Frank Sheeran

Seara omagială dedicată lui Frank Sheeran în 1974. În fotografie mai apar primarul orașului Philadelphia, Frank Rizzo (dând mâna cu Hoffa), liderul sindical John McCullough (al doilea din dreapta) și conducătorul mișcării pentru drepturi cetățenești Cecil B. Moore (primul din dreapta).

Richard Nixon

President of the United States of America

To all to whom these presents shall come, Greeting:

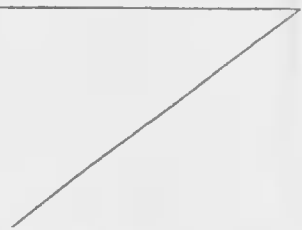
Whereas James R. Hoffa, also known as James Riddle Hoffa, was convicted in the United States District Court for the Eastern District of Tennessee on an indictment (No. 11,989) charging violation of Section 1503, Title 18, United States Code, and on March twelfth, 1964, was sentenced to serve eight years' imprisonment and to pay a fine of ten thousand dollars (\$10,000); and

WHEREAS the said James R. Hoffa was convicted in the United States District Court for the Northern District of Illinois on an indictment charging violation of Sections 371, 1341 and 1343, Title 18, United States Code, and on July fourteenth, 1969, was sentenced to serve five years' imprisonment consecutive to the aforesaid sentence imposed by the United States District Court for the Eastern District of Tennessee and to pay a fine of ten thousand dollars (\$10,000); and

WHEREAS the aforesaid convictions were affirmed on appeal; and

WHEREAS the said James R. Hoffa paid the aforesaid fines and was committed to the United States Penitentiary, Lewisburg, Pennsylvania, on March seventh, 1967, and will be eligible for release therefrom with credit for statutory good time on November twenty-eighth, 1975; and

WHEREAS it has been made to appear that the ends of justice do not require that the aforesaid sentences be served in their entirety:

Prima pagină a actului prin care preşedintele Nixon l-a graţiat pe Hoffa.

4 decembrie 1965: Anthony „Tony Pro” Provenzano sosește la locul în care este programată numărătoarea voturilor obținute de candidații la șefia sindicatului Teamsters.

© Gettyimages

La 5 decembrie 1968, Russell Bufalino (stânga) a fost arestat de FBI pentru că a organizat transportul unor televizoare furate în valoare de circa 25 000 de dolari.

© Gettyimages

Russell Bufalino (în scaun cu roțile) împreună cu Frank Sheeran (dreapta), circa 1986.

Casa în care Jimmy Hoffa a intrat la 30 iulie 1975.
Sheeran a recunoscut că l-a ucis pe acesta în holul de la intrare.

ți se pare că e în regulă, să treci la treabă imediat. Într-un loc ca ăsta, barmanul și ospătărițele știu deja destule ca să nu vadă nimic, altfel nici n-ar lucra pentru acești patroni. La ora asta, turiștii din Idaho s-au băgat deja în pat.

În orice caz, John n-ar fi putut să spună decât că m-am dus la baie. Dacă rezolvi o treabă afară, chiar în stradă, șoferul tău trebuie să parcheze exact acolo ca să te aștepte și poate să vadă ce se întâmplă. Uneori, ai nevoie de el acolo, pe trotuar, ca să arunce arma sau să sperie martorii, dar înăuntru, dacă vrei să aranjezi pe cineva, lucrezi singur. Așa, în cel mai rău caz, poți să spui că a fost legitimă apărare. Eu, toată viața mea, n-am avut niciodată încredere în nimeni ca să rezolv o chestie cu cineva de față. Un șofer știe cât știe și asta e bine pentru toată lumea, inclusiv pentru el. Un individ în pericol să ajungă pe scaunul electric e foarte posibil să se înmoaie și cedeze. Dacă o faci singur, doar tu poți să te torni.

Erau niște așa-ziși mafioți într-un colț al restaurantului, care trebuiau să-i întâmpine pe Joey Nebunul și grupul lui când venea. Astfel, Joey n-ar mai fi fost așa bănuitor dacă intra cineva pe ușă. Când au văzut farurile mașinii noastre, s-au împrăștiat. Rolul lor se încheiase. Nu mă văzuse niciodată niciunul dintre oamenii din Little Italy, nici Joey Nebunul, nici oamenii lui. Când veneam la New York, eu și Russell mergeam în centru, la Vesuvio's, sau în Brooklyn, la Monté's, cu oamenii lui Genovese.

Am intrat pe ușa din strada Mulberry. M-am dus direct spre barul cu scoici, cu spatele la partea dinspre strada Mulberry a locului în care se afla Gallo. M-am întors cu fața la masa lui. Am avut o mică tresărire când am văzut printre meseni o fetiță, dar uneori vedeai asta în război. Într-o fracțiune de secundă după ce m-am întors cu fața la masă, șoferul lui Joey Gallo a primit un glonț în spate. Femeile și fetița s-au băgat sub

masă. Joey Nebunul a sărit de pe scaun și s-a repezit spre ușa din colț, în dreapta pistolarului. Poate că a încercat să îndepărteze de masă focurile de armă sau poate că a încercat să se salveze pur și simplu pe el, dar e mai probabil că a încercat să le facă pe amândouă. L-am oprit ușor mergând de la bar spre ușa și ajungând direct în spatele lui. A reușit să iasă din local pe ușa din colț. Joey Gallo Nebunul a fost împușcat de vreo trei ori în fața restaurantului, nu departe de ușa respectivă. Poate că avea o armă în mașină și se ducea s-o ia. N-a mai reușit să ajungă. Joey Gallo Nebunul a plecat în Australia de ziua lui, pe un trotuar plin de sânge.

Se spune că au fost trei pistolari, dar eu nu spun asta. Poate că bodyguardul a mai adăugat doi de la el, ca să facă impresie mai bună. Poate s-au mai tras câteva focuri răzlețe cu două pistoale și de asta au crezut că n-a fost doar un pistolar. Eu nu bag pe nimeni în chestia asta în afară de mine.

Important e că John Francis s-a aflat acolo și n-a intrat în panică. Avea experiență cu mafioții irlandezi din Londra. John Francis nu lucra nicăieri. Trăia din inteligența lui. Și avea destulă.

John s-a întors la Yonkers pe drumul cel mai lung, după ce s-a asigurat că nu avem urmăritori și după ce a schimbat mașina. Evident, primul lucru pe care l-a făcut a fost să arunce pistoalele în râu, într-un loc pe care îl știa. Un asemenea loc este și în râul Schuylkill, în Philadelphia; dacă bagi vreodată acolo niște scafandri, o să poți înarma o țară mică.

Mai târziu, am auzit că un italian se lăuda că l-a lichidat pe Gallo. Din partea mea, e în regulă. Poate că tipul voia să fie celebru. Poate că devenise turnător. Turnătorii își umflă mereu CV-ul pentru ca procurorii să-i trateze cu mai mult respect. Procurorii îi iubesc pe turnătorii care le dau ocazia să prindă pești mari, chiar dacă turnătorul e doar un amărât de traficant

de droguri, care nu face diferența dintre un pește mare și testiculul lui stâng.

Înainte ca Roșcatul să moară de cancer, o sursă de încredere mi-a spus că m-a implicat în 14 lovituri, pe care a zis că le-am dat când el era șoferul meu, inclusiv lovitura cu Joey Nebunul Gallo. Era în anii '80, el era pe moarte, iar eu eram la închisoare. Nu știu sigur; poate că John era pe picioare. Dar dacă a vorbit când delira, nu mă deranjează. John murea de cancer, avea dureri mari, era plin de medicamente și nu voia să moară în închisoare. Roșcatul nu avea starea psihică necesară pentru a depune mărturie împotriva cuiva. A fost băiat bun. Nu pot să condamn un om care vrea să moară împăcat cu sine.

Russell avea încredere în mine și în John, astfel încât ne dădea misiuni importante precum cea cu bobocul. Ceilalți șefi n-ar fi comandat niciodată o astfel de lovitură, care îi lega de familia lor. Așa încep războaiele între bande. Familiile din New York erau aproape exclusiv italiene. Comitetul știa că Russell are o atitudine foarte îngăduitoare față de neitalieni. Doi irlandezi hârșiți, cu o bogată experiență de luptă, erau pentru Russell un avantaj care îi permitea să rezolve treburi importante precum cea cu Joey Gallo. Comitetul îi dădea mereu lui Russell chestiile cele mai importante. În plus, Russell era apropiat de Colombo și sprijinea Liga Italo-Americană pentru Drepturi Cetățenești.

În acea perioadă a început Jimmy să facă politică de pe tușă. A ajuns să aibă un cuvânt important de spus în reforma închisorilor. Era sincer în treaba asta, dar avea și posibilitatea să-și facă campanie. Odată, Jimmy a apelat la Charlie Allen pentru ceva în timpul unei acțiuni de strângere de fonduri pentru reforma sistemului de detenție. A fost vorba despre o livrare.

Charlie Allen a ieșit de la Lewisburg după Jimmy, iar Jimmy m-a rugat să am grijă de el. Îl cunoșteam oarecum pe Allen din oraș. Prima oară când l-am întâlnit nu mai aveam funcție în sindicat, după treaba cu DeGeorge. Eram șofer de camion la Crown Zellerbach. Allen săvârșise un jaf armat și trebuia să dispară din Philadelphia. L-am dus cu camionul la Scranton și l-am lăsat cu Dave Osticco. Dave era cu Russ de mulți ani. Dave l-a ținut pe Allen într-o locuință secretă, până când treaba s-a încins așa de tare pentru Allen în Philadelphia, că s-a dus să se predea. Dacă nu mă înșel, pentru jaful ăsta armat a intrat la Lewisburg. După ce m-a rugat Jimmy să am grijă de el, l-am pus pe Allen să mă ducă cu mașina în diverse locuri. Acum aveam un statut care îmi permitea să am șofer, iar oamenii făceau diverse lucruri pentru mine și îmi arătau respect în anumite moduri.

Singurul lucru pe care l-a făcut Charlie Allen și pe care l-a declarat la unul dintre procesele mele a fost o livrare către John Mitchell din partea lui Jimmy Hoffa pentru CREEP. Jimmy comunica în continuare cu Nixon. Era la Washington, la acțiunea de strângere de fonduri pentru reforma închisorilor. Polițistul care îl supraveghea i-a dat voie să se ducă la Washington pentru treaba asta. Jimmy i-a invitat acolo pe oamenii cu care voia să facă afaceri. A mai invitat oameni cu care fusese la pârnaie și cu care putea să vorbească despre viața din închisoare. Jimmy a avut grijă ca eu să-l trimit pe Charlie Allen cu partenerul lui, Frank Del Piano, la acțiunea de la Washington. Jimmy îl avea acolo pe Alan Cohen, un politician ambițios din Philadelphia, iar el cu Alan i-au dat lui Charlie Allen 40 000 de dolari bani gheață să îi ducă lui Mitchell pentru campania lui Nixon. Mai târziu s-a aflat că Mitchell nu a dat CREEP decât 17 000 de dolari. Mitchell a oprit 23 000 de dolari. Am mai zis, omul ăsta era expert.

După trei-patru ani, agenții FBI l-au convins pe Charlie Allen să stea de vorbă cu ei. Într-una dintre primele discuții, le-a spus adevărul despre acest incident. Discuția asta cu FBI-ul a avut loc cam cu un an înainte ca el să accepte să poarte microfon ca să mă înfunde pe mine. La început, poate nu și-a dat seama că voiau să mă facă să vorbesc despre dispariția lui Hoffa. Cel puțin la început, mi-a luat partea în cazul Hoffa. Oricum, unul ca el, care era așa de jos în ierarhie, n-ar fi putut să știe nimic despre treburile mele. Am avut mare grijă de Charlie Allen din ziua în care a ieșit de la pușcărie și până în 1979, când l-am prins cu microfonul la el.

Fragment dintr-un raport oficial al FBI, cunoscut drept Raportul 302, prezentat de procuratură în procesele lui Frank Sheeran conform Codului de procedură civilă: (Anul în care Allen i-a livrat banii lui Mitchell, aproximativ în mod eronat de acesta, este șters și trecut ulterior în mod corect într-un alt Raport 302, datat 4 noiembrie 1977.)

HOFFEX

La 22 septembrie 1977, PH 5125-OC [Charlie Allen], consiliat de SA [Special Agent – agent special] HENRY O. HANDY JR. și de SA THOMAS L. VAN DERSLICE, după cum urmează:

Întrebat când l-a văzut ultima oară pe AL COHEN, sursa a răspuns: „Când mi-a dat o servietă plină cu bani să i-o duc lui JOHN MITCHELL.” Sursa își amintește că a participat la un dineu la Washington, la un „hotel foarte frumos”, chiar din Washington, D.C. Scopul acestui dineu era să se strângă fonduri pentru reforma închisorilor, subiect de mare interes pentru JIMMY HOFFA. HOFFA a fost prezent la dineu. [...] În timpul acestuia, FRANK DEL PLANO, cunoscut ca TONTO, împreună cu sursa au fost abordați de HOFFA și

de AL COHEN. HOFFA i-a spus sursei: „Du-i acești bani lui John Mitchell.” În acel moment, Cohen i-a înmănat sursei o geantă, pe care sursa o descrie ca pe un ghiozdan negru, lung de aproximativ 60 cm și lat de 30 cm. Sursa nu s-a uitat înapoi, pentru că „nu îi faci așa ceva lui Jimmy”. Își amintește totuși că geanta era foarte grea. După ce au primit geanta, sursa și DEL PIANO au plecat de la hotel și au urcat într-o limuzină care îi aștepta, fără să știe unde mergeau. Mașina i-a dus la „o casă mare și frumoasă” din afara Washington-ului, iar sursa a fost întâmpinată la ușă de John Mitchell. Sursa i s-a adresat lui MITCHELL, spunându-i: „M-a trimis JIMMY.” MITCHELL a luat geanta, a spus „mulțumesc” și a închis ușa. Sursa a urcat din nou în limuzină și s-a întors la hotel.

Când privesc în urmă, dintre toate lucrurile pe care le-am făcut la vremea mea, cel mai mult mi-a plăcut să fiu președinte la Filiala 326. Când am fost încarcerat, cei de acolo m-au făcut președinte onorific pe viață. Nu cred că mă simpatizau, dar mă respectau și respectau ceea ce făceam pentru ei. Am obținut, prin Jimmy, recunoașterea loc ca sindicat independent. Înainte de asta, erau conduși de cei de la Philadelphia. În 1979 am obținut un nou sediu, care a rămas sediul lor până azi. Am avut grijă de ei zi de zi, m-am ocupat de revendicările lor și de respectarea contractelor lor. Aveam peste 3 000 de membri când am intrat la închisoare. Azi cred că mai sunt cam 1 000.

Înainte de 1979, sediul era pe strada East Front, la numărul 9, într-un cartier amărât de lângă gară. Toată zona aia arată bine acum. Spre sfârșitul lui 1972, am primit în clădirea aia veche vizita unui avocat foarte cunoscut, care știam că are o poziție foarte importantă în Partidul Democrat. Voia să vorbească cu mine despre alegerile pentru Senat, care urmau să aibă loc în acel an.

Mai înainte, în anul respectiv, Caleb Boggs, care era deja senator, trecuse pe la mine și mă întrebase dacă îi dădeam voie să le vorbească membrilor de sindicat. I-am spus lui Boggs că e prea pornit împotriva sindicatelor. El era republican și mi-a zis că, dacă Teamsters îl sprijină pe Nixon pentru un nou mandat, trebuie să încerce și el să vorbească cu sindicaliștii. Boggs fusese guvernator și membru al Congresului înainte să devină senator. Nu cred să fi pierdut vreodată în alegeri. Toată lumea îl simpatiza. Era un tip foarte plăcut și avea reputație bună, dar, din câte știam eu, era de partea corporațiilor din Delaware. Am discutat problema în consiliul de conducere și am decis cu toții să nu îl invităm.

Când rivalul lui, Joe Biden, m-a întrebat dacă putea să le vorbească sindicaliștilor, am cerut din nou părerea consiliului de conducere și nimeni nu s-a opus, așa că am acceptat. Biden era în Consiliul Districtual și era democrat, iar în Consiliul Districtual erau niște oameni foarte buni care sprijineau syndicatele. Joe Biden era un puști în comparație cu Boggs. A venit, și-a ținut discursul și s-a dovedit a fi un vorbitor foarte bun. A ținut un discurs cu adevărat reușit în fața sindicaliștilor. A răspuns la întrebările lor și s-a purtat de parcă ar fi fost mult mai matur. A spus că ușa lui va fi mereu deschisă pentru Teamsters.

Deci, când avocatul ăsta important pe care îl știam a trecut pe la biroul meu cu puțin înainte de alegeri, eu eram deja de partea lui Biden. Avocatul mai venise cu un tip care lucra la *Morning News* și la *Evening Journal*. Erau două ziare scoase de aceeași companie. Practic, era același ziar, fiind singurele din Wilmington.

Wilmington se află în extremitatea nordică a statului, iar oamenii din nord aveau vederi mai largi decât cei de sud. Delaware, fiind un stat foarte mic, avea pe vremea aia vreo 600 000 de locuitori. Mai mult de jumătate stăteau în districtul

din nord, iar ceilalți stăteau în cele două districte din sud. Linia Mason-Dixon* trece chiar prin Delaware. Ani de zile, în cele două districte din sud, au existat școli numai pentru albi și numai pentru negri. Exista segregatie rasială și în nord, dar, în linii mari, în nord erau aceleași obiceiuri ca în orașele nordice, cum era Philadelphia. Pe vremea aia – poate și azi – aproape toți cei care cumpărau ziare citeau ziarul din Wilmington.

Avocatul mi-a spus că senatorul Boggs a pregătit niște materiale de propagandă care urmau să apară în ziar la rubrica de publicitate în fiecare zi a săptămânii de după alegeri. Boggs pretindea că Biden a deformat adevărul cu privire la voturile primite de el, iar în articolele din ziar avea să arate ce a spus Biden despre Boggs și câte voturi a obținut de fapt. Avocatul voia ca ziarele alea să nu fie distribuite. Era băiat bun. Foarte deștept. Avea experiență și știa că ambele tabere participante la alegeri fac jocul cuiva. Corporațiile au făcut o groază de jocuri de-a lungul timpului, spunându-le muncitorilor cu cine să voteze și trăgând sfori în culise.

Tipul care era cu el și care lucra la ziar a spus că vrea să organizeze pichete de informare, numai că la ziar nu avea oameni în care să aibă încredere. Mi se pare că aveau deja un sindicat, numai că pichetele astea aveau să fie pentru un alt sindicat. I-am spus că o să angajez niște oameni și o să-i pun să picheteze pentru el. Erau oameni cu care nimeni nu s-ar fi pus.

Scopul pichetelor de informare este să încerci să-i organizezi pe angajații unei companii ori să susții că o companie nu e corectă și nu dorește să negocieze cu sindicatul sau că firma exercită presiuni asupra muncitorilor să nu semneze. Poți să

* La origine, granița dintre statele americane Maryland și Pennsylvania. În perioada premergătoare Războiului Civil, a fost considerată, împreună cu râul Ohio, linia de demarcație dintre statele adeptes ale sclaviei negrilor din sud și cele liberale din nord (n. red.).

incerci să forțezi organizarea unor alegeri ca să înlocuiești sindicatul deja existent, cum i-au făcut Paul Hall și cei de la Seafarers lui Jimmy Hoffa. Când o să vezi un pichet cu o pancartă pe care scrie «Muncitorii sunt nedreptățiți», să știi că ăla e un pichet de informare. Nu poți să faci pancarte și să scrii pe ele că ești în grevă, fiindcă încă nu ești un sindicat recunoscut, iar asta ar fi o încălcare a regulamentului adoptat de Consiliul Național al Relațiilor de Muncă.

Le-am spus prietenului meu avocat și tipului care era cu el să se bazeze pe mine că o rezolv. Întotdeauna îl respectasem pe avocatul acela și oricum eram de părere că Biden e mai bun pentru sindicate. I-am spus că, după ce o să organizăm acele pichete, o să am eu grijă să nu treacă de ele niciun camion. Teamsters o să respecte pichetele de informare ale celui alt sindicat, oricum s-ar fi numit acesta.

S-au organizat pichetele, ziarele s-au tipărit, dar au rămas în depozite și n-au fost niciodată distribuite. Cel care deținea ziarele m-a sunat și mi-a spus că ar vrea ca oamenii mei să se întoarcă la muncă. I-am spus că noi respectăm pichetele. Omul m-a întrebat dacă am vreo legătură cu explozia unui vagon încărcat cu materiale care urmau să fie folosite la tipărirea ziarului – că o fi fost hârtie, cerneală sau altceva, nu știu. Oricum, nimeni n-a fost rănit în urma exploziei. I-am spus că noi respectăm pichetele și că, dacă vrea să angajeze paznici care să îi supravegheze vagoanele, să caute în Pagini Aurii.

A doua zi după alegeri, pichetele nu s-a mai organizat, ziarul a revenit la normal, iar statul Delaware avea un nou senator. Mi-e greu să cred că au trecut de atunci mai bine de 30 de ani.

S-au scris diverse povești despre acest episod, iar eu sunt mereu amintit în ele. S-a spus că, prin manevra asta, a fost ales senator Joe Biden. Mai ales republicanii spun că, dacă ar fi apărut în ziar informațiile pe care le aveau cei din tabăra lui Boggs,

Joe Biden ar fi fost pus într-o lumină foarte proastă. Articolele lui Boggs, care fuseseră pe punctul să apară în ultima săptămână, nu i-ar mai fi dat timp lui Biden să repare daunele. Nu am de unde să știu dacă Joe Biden a știut că acele pichete s-au creat special pentru el. Dacă a știut, mie nu mi-a spus niciodată.

Știu însă că, atunci când a devenit senator, omul și-a ținut cuvântul dat în fața sindicaliștilor. Te duceai la el, iar el te asculta.

Capitolul 25

Nu era stilul lui Jimmy

Perioada petrecută de Jimmy Hoffa în izolare s-a sfârșit în martie 1973, odată cu perioada de supraveghere. Nu mai era „pe hârtie”. Era liber să meargă oriunde voia și să spună tot ce avea în minte.

În aprilie 1973, la un banchet dat la Washington, Jimmy Hoffa a urcat pe podium și a anunțat că avea de gând să atace în instanță restricția impusă de președintele Nixon în momentul grațierii sale. Jimmy Hoffa nu a surprins pe nimeni când a afirmat că intenționează să fie contracandidatul lui Frank Fitzsimmons în alegerile pentru președinția sindicatului Teamsters din 1976.

Momentul ales de Hoffa a fost potrivit, cel puțin dintr-un alt punct de vedere. Fitzsimmons avea să nu mai beneficieze de prietenia și sprijinul unui președinte puternic, cum fusese Richard Nixon. Luna în care Hoffa a făcut anunțul a fost deosebit de nefastă pentru Nixon din cauza scandalului Watergate, care lua amploare. Din acest motiv, Nixon era mult mai preocupat decât Jimmy Hoffa. Apropiatii lui Nixon încercau înnebuniți să limiteze proporțiile scandalului. La sfârșitul lunii în care Hoffa și-a anunțat intenția de a ataca în instanță restricția din actul de grațiere, șeful de cabinet de la Casa Albă, H.R. (Bob) Haldeman, a demisionat. Haldeman va ajunge mai târziu la închisoare.

Cu o lună înainte, Charles Colson, consilierul juridic special al lui Nixon, plecase de la Casa Albă ca să profeseze în domeniul privat și să se ocupe de chestiunile juridice ale sindicatului Teamsters, ca să ajungă apoi și el la închisoare. În scurt timp, embargoul impus importurilor de petrol din țările arabe avea să afecteze țara și să-i creeze lui Nixon alte bătăi de cap.

După ce Hoffa și-a anunțat intenția de a intenta proces și planurile de a candida la alegerile din 1976, Frank Sheeran i-a făcut prietenului și mentorului său o declarație de susținere extrem de semnificativă: „Voi fi omul lui Hoffa până o să mi se tragă una peste față cu lopata și o să mi se fure butonii.”

Jimmy n-avea cum să piardă alegerile din 1976. Nu doar fiindcă delegații îl susțineau pe Jimmy; sindicaliștii de rând îl susțineau și mai tare pe Jimmy. Dacă asta nu era de ajuns, în sindicat nu erau prea mulți care să spună ceva bun despre Fitz. Era slab și tocmai din cauza asta îl pusese Jimmy pe el. Dar ce n-a luat Jimmy în considerare a fost faptul că această slăbiciune a lui Fitz avea să fie o trăsătură de caracter foarte ispitoare pentru anumiți oameni din așa-zisa mafie.

Susținătorii lui Jimmy i-au organizat în februarie 1973 un dineu cu ocazia împlinirii vârstei de 60 de ani. Dineul a avut loc la Latin Casino din Cherry Hill, statul New Jersey, unde s-a organizat și seara omagială dedicată mie după un an și ceva. Am fost acolo, în față, împreună cu foarte multă lume, chiar dacă Fitzsimmons ar fi vrut să nu se ducă nimeni. Harold Gibbons a fost singurul din consiliul de conducere care a venit. La fel ca la mine, au adus un fotograf profesionist. Jimmy m-a luat să fac mai multe poze cu el, inclusiv una în care ne strângem mâinile și pe care o prețuiesc și azi.

L-am vizitat pe Jimmy la Lake Orion chiar după ce a avut problema de la întâlnirea privată cu Tony Pro de la Miami.

Atunci, Jimmy a vrut să obțină sprijinul lui Pro pentru 1976. În schimb, Pro l-a amenințat că o s-o răpească pe nepoata lui și o să-i scoată mâțele lui Jimmy cu mâinile lui. La Miami, după întâlnire, Jimmy mi-a spus că o să-i ceară lui Russell să mă lase să fac ce trebuie cu Tony Pro. De data asta n-a mai zis că o să conducă el mașina. A vorbit serios. Jimmy și Pro se urau; amândoi erau în stare să facă ceea ce spusese. Întrebarea era cine avea s-o facă primul.

Venisem la Lake Orion să văd cum a rămas cu treaba de la Miami. Jimmy mi-a spus din nou că trebuie făcut ceva în legătură cu Pro, dar nu mi-a zis să vorbesc cu Russell sau să fac ceva. Pe urmă, Jimmy mi-a spus că Fitz nu e om de onoare, așa că nu avea nevoie de aprobarea nimănui să-l aranjeze. Mi-a zis că are deja pregătit un cowboy pentru treaba asta, dacă avea să se ajungă acolo.

Știam că Jimmy luase recent legătura cu Charlie Allen și i-am spus:

— Nu te gândești să-l folosești pe Allen, nu-i așa?

— Ei, pe naiba. Ăla mănâncă rahat. Numai gura e de el, a zis Jimmy.

— Știu. Mă bucur că știi și tu.

(Niciunul dintre noi nu a pomenit de Lloyd Hicks atunci, dar eu sigur m-am gândit la el. Lloyd Hicks era reprezentantul unei filiale de la Miami. Hicks făcea parte din grupul lui Rolland McMaster, iar McMaster era unul dintre cei care îl părâsiseră pe Jimmy pentru Fitz. McMaster era genul de om pe care Jimmy îl ura, fiindcă dezertase. Când Jimmy s-a întâlnit cu Pro la Miami, Lloyd Hicks a pus microfoane în cameră pentru McMaster. Hicks s-a dus la bar, a băut ceva și a început să se laude că el o să aibă o înregistrare cu discuția dintre Jimmy și Pro. Asta l-ar fi interesat pe Fitz și l-ar fi înfuriat pe Jimmy la culme.

Mai târziu, în noaptea aia, l-au găsit pe Hicks cu nu știu câte gloanțe în el, dar nu de la un singur pistol, asta-i clar. Se părea că fuseseră doi pistolari care-i zugrăviseră omului casa. Dacă Hicks a avut o înregistrare, acum n-o mai avea. În perioada aia s-a întâmplat ca eu și Roșcatul să fim la Miami cu problema lui Jimmy.)

La Lake Orion, Jimmy mi-a spus că se pregătește să scape de restricție în instanță și că o să pornească procesul când o să adune mai multă muniție. I-am spus că o să fiu și eu reclamant în procesul intentat de oamenii din sindicat care îl voiau înapoi pe Jimmy. Mi-a spus că îmi va da bani pentru Mitchell peste două luni, după ce va rezolva niște lucruri. Mi-a spus să-l anunț când o să fie seara mea omagială, fiindcă vrea neapărat să fie acolo. I-am spus că am amânat evenimentul fiindcă am așteptat să-mi spună când îi convine să aibă loc. Jimmy mi-a zis că apreciază devotamentul meu. Știa că o să candidez pentru un nou mandat la Filiala 326 și s-a oferit să mă ajute, dar i-am spus că n-o să am nicio problemă cu sindicaliștii mei.

Mai târziu, în octombrie, am primit un telefon de la Jimmy. Trebuia să mă întâlnesc cu Roșcatul. M-am dus la Branding Iron. Avea altă geantă pentru mine. Nu era la fel de grea ca prima, dar atârna ceva. Avea în ea 270 000 de dolari. Am luat mașina și m-am dus la Market Inn. Nici n-am apucat să beau ceva. Cum am intrat, a venit la mine un tip pe care nu-l cunoșteam și mi-a zis că mă duce el unde vreau să ajung. Ne-am urcat în mașina lui și ne-am dus la o casă impunătoare. M-am dat jos, am sunat la ușă și mi-a deschis Mitchell. I-am dat geanta și el mi-a dat un plic în care se afla o declarație. De data asta, n-am vorbit nimic. M-am întors la Philadelphia, m-am întâlnit cu Russell la restaurant, a citit declarația pe care mi-o dăduse Mitchell în plic și pe urmă s-a ocupat de ea.

Eu, JOHN W. MITCHELL, declar sub jurământ că:

1. Nici eu, în calitate de procuror general al SUA, și, după cunoștințele mele, niciun alt funcționar din cadrul Departamentului Justiției, în perioada mandatului meu de procuror general, nu a inițiat și nu a sugerat includerea unei restricții în actul prezidențial de reducere a pedepsei lui James R. Hoffa.

2. Președintele Richard M. Nixon nu a inițiat și nu mi-a sugerat nici mie și nici, după cunoștințele mele, altui funcționar din Departamentul Justiției, în perioada mandatului meu de procuror general, ca acele restricții referitoare la activitatea sindicală a domnului Hoffa să apară în actul prezidențial de reducere a pedepsei domnului Hoffa.

John W. Mitchell (S)

Declarație dată sub jurământ în fața mea în ziua de 15 octombrie 1973

Rose L. Schiff

Notar public, statul New York

În mai puțin de un an, în timp ce această declarație circula încă în sistemul juridic în favoarea cumpărătorului ei, omul care a făcut-o, John W. Mitchell, avea să fie condamnat pentru sperjur și obstrucționarea justiției, fiindcă a mințit sub jurământ în cazul Watergate.

Cu declarația în mână, declarație încă nepătată de condamnarea autorului ei pentru sperjur, Jimmy Hoffa a început să tureze motoarele campaniei.

La 16 februarie 1974, Hoffa l-a acuzat pe Fitzsimmons că „umblă prin toată țara, pe la toate turneele de golf care există, când președintele sindicatului ar trebui să lucreze 18 ore pe zi”.

Într-un interviu dat la televiziune, Hoffa a afirmat: „Fitzsimmons e nebun. Se duce la psihiatru de două ori pe săptămână și conduce un sindicat, Teamsters, cu peste două milioane de membri?”

Hoffa a început să-i spună foarte des lui Fitzsimmons „nebun” sau „mincinos”.

Atunci, Fitzsimmons a concediat-o pe soția lui Hoffa, Josephine, din funcția pe care o deținea în sindicat, iar ea și-a pierdut astfel venitul de 48 000 de dolari anual. În același timp, Fitzsimmons i-a tăiat lui James P. Hoffa onorariul de 30 000 de dolari anual. Chuckie O'Brien, care crescuse în casa lui Hoffa ca fiu adoptiv al acestuia și îi spunea lui Jimmy „tată”, și-a păstrat slujba de la Teamsters. O'Brien devenise tot mai apropiat de Fitz și tot mai înstrăinat de Hoffa. Jimmy Hoffa, familist convins, și-a exprimat în mod deschis dezamăgirea pentru divorțul lui O'Brien și a dezaprobat cu tărie faptul că acesta juca la pariuri și cheltuia banii aiurea. Hoffa a refuzat să-l sprijine pe O'Brien pentru funcția de președinte la Filiala 299, iar ruptura dintre ei a devenit și mai mare.

La 13 martie 1974, Hoffa a intentat mult-așteptatul proces. De data aceasta, în loc să folosească trupa obișnuită de avocați obedienți, l-a angajat pe renumitul avocat Leonard Boudin, specializat în drepturi cetățenești. La proces, Hoffa a afirmat că nu a avut cunoștință de restricțiile impuse în actul de grațiere la data de 21 decembrie 1971, când a părăsit închisoarea, și că nu a fost niciodată de acord cu ele. Mai mult, chiar dacă ar fi fost de acord, președintele nu avea autoritatea constituțională pentru a impune restricții într-un act de grațiere.

Există o vorbă pe care tinerii avocați o învață: „Dacă nu poți să-i învingi pe textul de lege, învinge-i pe fapte.” În cazul acesta, strategia adoptată de Boudin în favoarea clientului său a fost considerată, de el și de alți specialiști în constituție, câștigătoare. Astfel, procurorii au fost nevoiți să argumenteze niște fapte, iar Jimmy Hoffa, prin acțiunile lui, le-a oferit, fără să-și dea seama, o expunere a faptelor.

Hoffa și prietenii lui speciali îi oferiseră lui Boudin faptele pe care să își sprijine argumentul juridic. În consecință, în pledoarie s-a susținut că restricția impusă nu a provenit din sursa potrivită, cum ar fi procurorul general, ci „a provenit și a derivat dintr-o procedură neobișnuită de reducere a pedepsei, adăugată la sus-menționata comutare de Charles Colson, consilier juridic special al președintelui, în urma unei înțelegeri și a unei uneltiri”.

Într-un interviu dat la televiziune după începerea procesului, Hoffa a vorbit pe larg despre aceste lucruri: „Sunt absolut sigur că el a fost implicat în asta și sunt absolut sigur că el a conceput textul. [...] A făcut asta ca să intre în grațiile lui Fitzsimmons. Astfel a obținut slujba de consilier juridic al sindicatului. Iar Fitz a făcut-o, prin Colson, ca să poată păstra funcția de președinte al sindicatului Teamsters.”

La acestea, Fitzsimmons a răspuns: „Nu am știut nimic despre acele restricții.”

Iar Colson a adăugat: „Sunt pure aberații. [...] Am discutat cu domnul Fitzsimmons cu o zi înainte ca Hoffa să fie eliberat, cred, și i-am spus că acesta va fi eliberat în niște condiții care păreau a fi favorabile pentru mișcarea sindicală și pentru țară la vremea respectivă. Nu i-am spus niciodată care sunt acele restricții.”

Iar dacă ar fi să-l credem pe Colson, Fitzsimmons nu a fost curios și nu a întrebat niciodată: „Restricții? Ce fel de restricții?” Cum informațiile erau contradictorii, din lipsă de martori, procuratura a susținut că nu au legătură cu cazul. La 19 iulie 1974, judecătorul John H. Pratt de la Tribunalul Districtual din Washington, D.C., a răspuns alegațiilor făcute de Hoffa și a decis în defavoarea lui. Judecătorul Pratt a afirmat că, și dacă s-ar dovedi existența unei uneltiri între Colson și Fitzsimmons, semnătura președintelui ar face ca actul de grațiere care conține restricția să rămână valabil „din același

motiv pentru care nimeni nu poate ataca o lege adoptată de Congres pe motiv că aceia care au votat în favoarea ei au făcut-o din rațiuni nepotrivite”.

Pierderea procesului i-a lăsat lui Hoffa o singură posibilitate, și anume să apeleze la instanța superioară, unde pledoaria avea să se bazeze pe partea legală, pe problemele constituționale invocate de Boudin. Hoffa și Boudin erau foarte optimiști că vor avea câștig de cauză în instanța de apel. Totuși apelul putea să dureze un an sau mai mult. Decizia nu putea veni mai devreme de sfârșitul anului 1975.

La 9 august 1974, la mai puțin de o lună după ce Hoffa a pierdut prima bătălie juridică la curtea judecătorului Pratt, Nixon s-a recunoscut învins. A demisionat din funcție și a fost înlocuit de vicepreședintele Gerald R. Ford, care fusese ales personal de Nixon cu câteva luni mai devreme pentru a ocupa funcția lui Spiro T. Agnew. Agnew demisionase în momentul în care a ieșit la iveală faptul că, vicepreședinte fiind, a continuat să fie plătit de prestatori de servicii publice controversați din Maryland, unde fusese guvernator. A doua zi după ce Nixon a demisionat, noul președinte Gerald R. Ford, ales de fostul președinte și unul dintre cei șapte membri ai Comisiei Warren, l-a iertat pe Nixon de toate infracțiunile de care putea fi acuzat. Ford nu a introdus nicio restricție în grațierea lui Nixon.

Acum, singura speranță a lui Jimmy Hoffa era apelul.

Nu e nicio îndoială că Jimmy se aștepta să câștige procesul. Toată lumea se aștepta ca el să-l câștige la timp pentru a se întoarce în sindicat, practic, în aceeași zi în care America sărbătorea bicentenarul. Jimmy ar fi putut să nu facă nimic doi ani, să-i lase pe avocați să se ocupe de apel și apoi să revină în funcție. Dar nu era stilul lui Jimmy. Stilul lui Jimmy era să se lupte chiar dacă nu avea cu cine să se lupte.

Capitolul 26

Se va dezlănțui iadul

În cartea intitulată *The Teamsters*, Steven Brill subliniază că, până în 1974, Fondul Central de Pensii al sindicatului Teamsters dăduse cu împrumut peste un miliard de dolari pentru afaceri imobiliare comerciale, inclusiv construcția de cazinouri. Suma era cu numai 20% mai mică decât cea dată cu împrumut de marea instituție financiară Chase Manhattan Bank. „Pe scurt”, spune Brill, „mafia controla una dintre cele mai importante instituții financiare din țară și una dintre cele mai mari surse private de capital pentru investiții imobiliare din lume.”

Cine îl controla pe președintele sindicatului Teamsters controla fondul de pensii și beneficia de condiții favorabile în contractele încheiate cu sindicatul. Mulți ani după dispariția lui Hoffa și retragerea lui Fitzsimmons, mafia a continuat să dețină controlul asupra președintelui IBT, influențându-i pe delegații care votau la alegeri. Abia la sfârșitul anului 1986, Anthony Salerno, zis „Tony Grăsanul”, membru al comitetului și boss al familiei Genovese, a fost condamnat pentru fraudarea alegerilor la sindicatul Teamsters, în urma cărora a fost ales președinte Roy Williams. Cei de la FBI puseseră microfoane în Palma Boys Social Club din New York, iar Tony Grăsanul a fost condamnat pe baza propriilor vorbe. Frank Sheeran și Tony Grăsanul aveau să se întâlnească în spitalul-penitenciar

din Springfield, statul Missouri, la sfârșitul anilor '80, când Tony Grăsanul avea cancer în fază terminală.

În închisoare cu Sheeran și Tony Grăsanul se afla și un motociclist tatuat și musculos pe nume Sailor. La fel ca Tony Grăsanul, Sailor avea cancer în fază terminală și, întrucât mai avea doar câteva luni de trăit, a fost eliberat din motive de sănătate. Potrivit afirmațiilor lui Sheeran, Tony Grăsanul a aranjat ca acesta să primească 25 000 de dolari la eliberare. În schimbul acelor bani, Sailor s-a dus în Long Island și l-a ucis pe un martor care depusese mărturie împotriva lui Tony Grăsanul. Dacă Russell Bufalino s-a întors la credință în spitalul-penitenciar din Springfield, pregătindu-se pentru viața de apoi, Salerno nu a avut o astfel de revelație.

În 1975, la vremea dispariției lui Jimmy Hoffa, Tony Grăsanul era chiar șeful familiei Genovese din care făcea parte și Tony Pro.

Seara Omagială Frank Sheeran a avut loc la 18 octombrie 1974. Cu vreo șase luni înainte, apăruseră niște zvonuri, cum că, pe viitor, Jimmy putea să nu mai fie atât de dispus să ofere împrumuturi din fondul de pensii. Zvonurile astea veneau mai mult din tabăra lui Tony Pro, care făcea campanie împotriva lui Jimmy. Am vorbit cu Russell despre ce auzeam ici, colo. Mi-a spus că, oricum, sindicatul nu mai avea foarte mulți bani de împrumutat și că, în curând, puțul avea să sece indiferent cine se ocupa de el. Cu Jimmy întotdeauna te înțelegeai bine. Russell mi-a spus că sunt niște probleme cu Tony Pro și cu alții din Kansas City, dar că Jimmy are sprijinul vechilor lui prieteni. Russell era cu Jimmy și mi-a spus că, după procesul lui, o să mă ducă să-l văd pe Salerno, șeful lui Tony Pro. Acesta din urmă controla două sau trei filiale din nordul statului Jersey,

dar Tony Grăsanul avea mult mai mulți delegați pe care putea să-i influențeze.

Între timp, Russell trebuia să câștige propriul proces intentat în statul New York. Doi oameni ai lui Russell aveau acolo o afacere cu automate de vândut țigări. Le făcea mare concurență o companie din Binghamton, statul New York. Oamenii lui Russell au vorbit cu cei doi proprietari ai companiei să pună pe masă o parte din profiturile lor. Proprietarii celeilalte companii nu au vrut să-i facă pe oamenii lui Russell parteneri din umbră. Pe urmă, într-o noapte, cei doi proprietari se pare că au încasat-o. Imediat, Russell și încă vreo 12 din familia lui au fost arestați pentru șantaj. Unii dintre cei arestați au fost eliberați din lipsă de probe, dar pe Russell și pe încă vreo șase i-au trimis în judecată. M-am dus la proces și am stat în primul rând. Procesul a durat trei săptămâni și eu m-am dus acolo în fiecare zi ca să-l susțin pe Russell. Membrii juriului au văzut că Russell are prieteni în sală. La 24 aprilie 1974, Russell și ceilalți au fost găsiți nevinovați. Era în aceeași primăvară în care Jimmy a pornit propriul proces. Primăvara lui 1974 le-a purtat noroc prietenilor Irlandezului.

După ce a câștigat, Russell m-a luat cu el la New York și ne-am întâlnit cu Tony Grăsanul la Vesuvio. Eu și Russell i-am spus că Tony Pro și Jimmy au o dispută personală legată de pensia lui Tony Pro, dar că noi am aprecia dacă Tony l-ar putea ajuta pe Jimmy, mai târziu, la alegerile din 1976. Tony Grăsanul avea întotdeauna un trabuc în gură. A spus că n-o să-i stea în cale lui Jimmy. Nu avea să-i spună lui Pro ce să facă, dar nu era de partea lui în problema asta. Jimmy făcuse mult bine în trecut.

Prin mai sau iunie 1974, am primit o vizită-surpriză la sediul Filialei 326 de lângă gară. Era nimeni altul decât John Mitchell. Nu l-am întrebat cum m-a găsit sau cum de știe cine sunt. Mi-a spus că n-are decât un minut, că a vrut doar să mă

salute și să-mi spună să-i transmit lui Jimmy «că am întrebat de el. Transmite-i să se bucure de pensie, să se joace cu nepoții și să renunțe la candidatură». I-am zis: «Mulțumesc de vizită. Când o să-l văd, o să-i transmit ce ai spus.»

Între timp, agitația se întetă la Filiala 299 din Detroit. Dave Johnson, amicul lui Jimmy de pe vremuri, era încă președinte. Planul era ca Dave să nu se retragă până când Jimmy nu era pregătit să preia sindicatul. Dar Fitz îl presa pe Dave să se pensioneze. Astfel, Fitz putea să-l numească pe fiul lui, Richard, la conducerea filialei. Jimmy avea nevoie de cineva la Filiala 299 până când scăpa de restricții. După aceea, Dave Johnson urma să-l numească pe Jimmy agent de afaceri la Filiala 299. Astfel, Jimmy avea să fie delegat la convenția din 1976 și, conform regulamentului, putea să candideze împotriva lui Fitz pentru funcția de președinte al sindicatului.

Dave Johnson a început să primească acasă telefoane de la persoane care râdeau. Cineva a tras cu pistolul în fereastra biroului lui de la sediu. La circa o săptămână după ce Jimmy a pierdut primul proces în chestiunea restricțiilor, cineva a aruncat în aer iahtul lui Dave lung de 13 m. Toate astea erau mesaje de la Fitz și de la oamenii lui.

Fiul lui Fitz, Richard, a anunțat că va candida la președinția Filialei 299 împotriva lui Dave. Richard susținea că Jimmy era vinovat de explozia vasului lui Dave. Genul ăsta de lucruri îl făceau și mai puternic pe un om ca Dave Johnson. Dave era băiat bun. A rămas președinte al filialei, au făcut o înțelegere și l-a pus pe Richard vicepreședinte. Mai târziu, cineva a pus o bombă în mașina lui Richard. Jimmy n-ar fi aruncat însă niciodată în aer mașina fiului lui Fitz. Nu voia să-l arunce în linia întâi pe fiul său și să-l expună pe puști represaliilor.

Jimmy a început să spună că va candida indiferent ce va decide judecătorul. Dacă pierdea apelul, avea să sfideze restricțiile.

Dacă voiau să-l bage iar la închisoare, mingea avea să fie în terenul lor. Indiferent ce se întâmpla, Jimmy voia să candideze în 1976. Unii au înființat o organizație numită HOFFA, de la How Old Friends Feel Active*.

Jimmy nu era turnător, dar putea să vorbească la nervi. A început să spună, de pildă, că va dezvălui toate împrumuturile păguboase pe care le-a făcut Fitz, „bătrânul ăla gras”. Multe dintre aceste împrumuturi fuseseră făcute de așa-zișii mafioți pentru construirea de cazinouri; doar când a fost Fitz președinte nu și-au mai plătit ratele. Când era Jimmy, își plăteau întotdeauna ratele la împrumut. Oricât ar părea de nebunesc, Jimmy spunea mereu în public că va scoate la iveală legăturile pe care le avea Fitz cu așa-zisa mafie. Spunea că va dezvălui tot după ce va reveni în funcție și va pune mâna pe acte. S-ar fi zis că voia să anuleze împrumuturile alea și să confiște niște cazinouri, cum făcuse Castro.

Eu îi tot spuneam lui Russell că așa e Jimmy; că nu face decât valuri. Russell mi-a zis să-i spun lui Jimmy să stea calm și să nu mai atragă atenția asupra prietenilor lui. La un moment dat, Russell mi-a spus că începuse deja să se comenteze că Jimmy toarnă la Comisia McClellan ca să-l condamne pe Dave Beck și să scape de el, astfel încât să poată veni în locul lui. Dave Beck a fost președintele sindicatului chiar înainte de a veni eu. Nu știam dacă să cred sau să nu cred asta despre Jimmy, dar mă îndoiam. Oricum, Jimmy ar fi avut probleme dacă mai continua să spună că va face dezvăluiri despre prietenii lui.

Pe parcursul campaniei, Jimmy Hoffa a înțepat de multe ori ca un roi de albine. A fost citat de presă că l-a acuzat pe Fitzsimmons că „s-a vândut mafioților și că îi lasă pe escroci

* Traducere aproximativă: Vechii prieteni sunt neobosiți (n. red.).

cunoscuți să intre în sindicat”. A făcut acuzații îndrăznețe la adresa lui Fitzsimmons și a organizațiilor de crimă organizată, acuzații care se regăseau și în autobiografia lui, programată să apară cu șase luni înainte de alegerile din 1976: „Îl acuz că le-a permis celor din lumea interlopă să facă escrocherii cu asiguranțele sindicatului. [...] Vor apărea tot mai multe lucruri în timp, când voi pune mâna pe alte informații.”

Ca să-și facă imagine și să nu pară că are el însuși conflicte de interese, Jimmy Hoffa s-a retras din afacerea cu exploatarea cărbunilor pe care o avea în nord-estul Pennsylvaniei. Dacă ar fi continuat să rămână într-o poziție de conducere, în condițiile în care camionagii erau cei care transportau cărbunele, Hoffa n-ar mai fi părut atât de imaculat cum trebuia să pară dacă avea de gând să arunce mai departe cu noroi în Fitz și în „lumea interlopă”.

Au închis Latin Casino pentru Seara Omagială Frank Sheeran. Era localul la care mă duceam eu pe vremuri cu Skinny Razor și gașca din oraș duminica seara. Frank Sinatra cânta acolo foarte des. Au avut multe vedete mari de-a lungul timpului – Al Martino, Dean Martin, Liberace. Aceleași vedete care cântau la Vegas cântau și la Latin. Era singurul club de noapte din zonă.

John McCullough, de la sindicatul constructorilor de acoperișuri, organizase banchetul. Erau acolo 3 000 de oameni care mâncau antricot și homar. Fusesse amenajat și un bufet suedez. Era vineri seara și mulți catolici mâncau încă pește vinerea, așa că puteau să ia homar, dar antricotul era excelent. Printre invitați erau oameni de la diverse filiale ale sindicatului Teamsters, vechi camarazi de război ai mei, câteva persoane din conducere, tot felul de oameni. Președintele Filialei 676, John Greely, mi-a înmănat placheta de sindicalist al anului. John McCullough i-a prezentat pe toți mahării din sală și

i-a pomenit pe toți agenții de la FBI care săteau afară cu binoclul în copaci. Și dacă aveai bilet în seara aia, tot nu puteai să intri, decât dacă cunoșteai pe cineva. Dacă nu cunoșteai pe nimeni, îți dădeau banii înapoi și îți luau biletul.

Principalul vorbitor a fost Jimmy Hoffa, care mi-a oferit un ceas de aur cu diamante. Jimmy a ținut un discurs grozav, spunându-le tuturor ce treabă bună am făcut pentru bărbații și femeile care munceau în Pennsylvania și Delaware. S-a uitat în jurul lui, pe podium, și mi-a zis: «N-am știut că ești așa de puternic.» Primarul Frank Rizzo era și el pe podium. Cecil B. Moore, șeful NAACP din Philadelphia, era și el acolo. Emmett Fitzpatrick, fostul procuror districtual, era de asemenea prezent. Era plin podiumul de demnitari din politică și din lumea sindicală.

Soția mea, Irene, și toate cele patru fete ale mele erau la masa din față. Connie, cea mai mică, avea pe atunci doar 11 ani. Dolores avea 19. Peggy avea 26. Mary Ann avea 28. Toate păreau foarte mândre de mine în seara aia. Jimmy a convins-o pe Irene să urce pe scenă și i-a dat un buchet mare de trandafiri. Ea se rușina să urce, dar el a bătut-o la cap până când a acceptat.

În față, în dreapta mesei la care stăteau Irene și fetele mele, mai era o masă. Era a lui Russell. Soția lui, Carrie, era singura femeie de la acea masă. Erau acolo Dave Osticco și Guf Guranieri, grangurii din familia lui Russell. Angelo Bruno și doi dintre oamenii lui erau și ei la masa lui Russell. Toți cei din oraș stăteau la altă masă.

Russell pusese pariu cu mine că o să țin un discurs de doi bani. Mi-am încheiat discursul așa: «Vă mulțumesc tuturor din inimă. Știu că nu merit nimic din toate astea, dar am artrită, și nici artrita n-o merit. Vezi, Russ, n-am stricat discursul.» Russell mi-a făcut cu mâna și toată lumea a început să râdă.

Pentru programul artistic, John McCullough îl adusese pe cântărețul italian Jerry Vale. A cântat toate melodiile italienești

vechi pentru care devenise celebru, precum *Sorrento* și *Volare*. Pe urmă, la cererea lui McCullough, a interpretat și niște melodii irlandeze. A făcut și o dedicație specială pentru Russell și a cântat *Spanish Eyes*, care era cântecul meu preferat pe atunci. Dacă nu știai cine cântă, ai fi zis că e Al Martino.

La spectacol le-au invitat și pe fetele de la Golddigger Dancers, cu picioarele alea până la umeri. Erau fete foarte frumoase. Toată lumea făcea glume cu mine și-mi spunea să mă duc să dansez cu ele. Clubul era înțesat de lume și n-avea ring de dans, altfel aș fi dansat cu cele mai frumoase fete din sală, cu fetele mele.

Am pozat cu toții în seara aia pentru fotografia noastră, iar când făceam poze, Jimmy mi-a spus: «Chiar nu știam că ești așa de puternic, prietene. Apreciez sincer sprijinul pe care mi l-ai oferit în toți anii ăștia. Mă bucur că ești de partea mea. Frank, când o să mă întorc, tu o să vii cu mine. Am nevoie de tine. Dacă vrei, te fac organizator la sindicat cu buget nelimitat.»

«Știu că ești sincer, Jimmy», i-am spus eu. «Ar fi o onoare pentru mine să ajung organizator la sindicat într-o zi.» Mi s-ar fi îndeplinit visul.

Familia mea s-a dus acasă cu limuzinele închiriate de McCullough, iar eu l-am dus pe Jimmy la Hotelul Warwick. Era de neconceput să-l las pe Jimmy să se întoarcă singur la hotel cu limuzina. N-am vorbit nimic important. Toate discuțiile importante le avuseserăm cu o seară în urmă.

Cu o seară în urmă, dăduserăm o petrecere privată la Broadway Eddie's. Broadway Eddie's era un bar mic de pe strada 10 colț cu Christiansen, care avea doar câteva mese. Barul e și acum acolo, dar se numește altfel. În seara aia, barul a fost închis pentru public. Aveai nevoie de invitație specială să intri. Toți prietenii mei buni din oraș și din provincie au venit să-și arate aprecierea pentru Frank Sheeran. Evident, și Jimmy trebuia să fie la petrecere. Dacă ar fi supravegheat

cineva localul, ar fi avut impresia că petrecerea e dată în cinstea mea. De fapt, fusese organizată ca să se întâlnească Russell și Angelo cu Jimmy. Russell mă întrebase dacă Jimmy ar veni la o întâlnire cu niște prieteni speciali ai mei. Jimmy mă întrebase: «E important pentru tine?» Am spus: «Da.» Și așa am organizat întâlnirea de la Broadway Eddie's.

Jimmy venise de la Detroit în după-amiaza aia. Cred că a venit cu avionul, dar nu cu avionul privat, căci nu-l mai avea la dispoziție. Fitz îl avea. L-am luat de la Hotelul Warwick și i-am povestit de întâlnirea pe care o avuseserăm eu și Russell cu Tony Salerno. Jimmy a fost bucuros să audă de ea. Ne-am urcat în Lincoln-ul meu mare și am plecat la Jersey să ne întâlnim cu John Greely, la sediul Filialei 676. Greely era omul lui Hoffa și voia să discute ceva cu el. Cât a vorbit Jimmy cu Greely, eu am stat afară. Apoi am plecat la Broadway Eddie's.

Erau vreo 60 de oameni la Broadway Eddie's în seara aia. Singurii care au stat la masă și au mâncat au fost Angelo, Russell, Jimmy și cu mine. Restul stăteau la bar. Aduceau mereu de la bucătărie mâncare pentru oamenii de la bar. Jimmy luase spaghetti cu chiftele, iar eu, ravioli. Stăteam toți patru unul lângă celălalt. Când voiai să spui ceva, trebuia să te apleci un pic. Angelo stătea la margine, lângă Russell, iar Jimmy stătea între mine și Russell.

Angelo n-a spus nimic toată seara și nici eu n-am spus nimic. Ei știau că sunt cu Hoffa. Aveam abțibilduri cu el în toată mașina. N-au discutat prea mult despre motivele pentru care veniseră în acel loc. Nu știu, îmi imaginez că Jimmy știa de ce fusese chemat.

— De ce vrei să candidezi? l-a întrebat Russell.

— Fiindcă e sindicatul meu, a spus Jimmy.

— Mai ai doar patru ani de așteptat. Poți să candidezi în '80.

Așa ar fi logic.

— Pot să candidez acum. Oamenii sunt de partea mea.

Jimmy nu era obraznic, ci ferm. Russell n-a spus nimic despre cum își făcea Jimmy campanie sau despre cum vorbea cu privire la așa-zisa mafie. Trebuia să știe însă că astfel de discuții în public îl îngrijorau pe Russell. Jimmy știa de Joe Colombo și de faptul că a atras atenția presei. Știa și de Joey «Nebunul» Gallo. Știa că toate problemele lui Russell au apărut după publicitatea care s-a făcut întâlnirii de la Apalachin. Ar fi trebuit măcar să se întrebe cum de Russell, care îl susținuse și se dusese să vorbească cu Tony Grăsanul ca să-l sprijine pe Jimmy în 1976, ajunsese acum să vorbească așa.

— De ce candidezi? l-a întrebat Russell. N-ai nevoie de bani.

— Nu e vorba de bani, a spus Jimmy. Nu vreau să-i las lui Fitz sindicatul.

Russell n-a mai spus nimic timp de un minut. A mâncat așa, în tăcere. Lumea nu îi spunea «nu» lui Russell, iar el, de obicei, nu trebuia să spună de două ori un lucru.

Jimmy a spus:

— O să am grijă de oamenii care m-au lucrat.

Russell s-a întors, iar acum se uita la Jimmy și la mine din față.

— Sunt oameni mai importanți ca mine care au impresia că tu nu îți exprimi recunoștința – apoi a spus atât de încet, că a trebuit să citesc de pe buze – pentru «Dallas».

Jimmy n-a răspuns nimic.

Russell s-a întors și a început să pălăvrăgească cu Angelo, ceea ce însemna că întâlnirea a luat sfârșit. Am terminat de mâncat. Eu stăteam acolo și mă gândeam: asta e. Oamenii se vorbiseră între ei, iar Russell vorbea acum în numele lor, erau împotriva candidaturii lui Jimmy, la fel și Russell. Tony Pro le câștigase inima și mintea. Aveam bănuiala că nu din cauza faptului că voia să candideze a pierdut Jimmy sprijinul prietenilor, ci din cauza felului în care își făcea campanie.

Nu am știut cât de gravă era situația lui Jimmy decât în momentul în care eu și Jimmy ne-am pregătit să plecăm. Russell m-a luat deoparte și mi-a spus:

— Unii oameni au o problemă serioasă cu prietenul tău. Vorbește cu prietenul tău. Spune-i care-i treaba.

— O să fac tot ce pot. Știi și tu, Russ; e greu să vorbești cu el.

— N-are de ales.

— Jimmy e și el destul de puternic, am spus eu.

— Visezi, prietene. Dacă au putut să-l termine pe președinte, pot să-l termine și pe președintele sindicatului Teamsters.

Lui Jimmy îi plăcea Hotelul Warwick. Era pe strada 17 colț cu Walnut. Cu mașina, făceai puțin de la Broadway Eddie's. Am urcat cu Jimmy în camera lui fiindcă voiam să vorbesc cu el, dar a deschis el discuția.

— Toată lumea vrea ca Hoffa să dea înapoi. Le e frică de ce știu. Am aici un pachet pe care vreau să îl duci la Market Inn.

Jimmy mi-a întins o geantă mică, nu foarte grea. Nu scria niciun nume pe ea. Destinatarul știa că trebuia să vină după ea.

— Asta îmi aduce aminte de ceva, Jimmy, i-am spus eu. Am vrut să-ți zic mai demult; Mitchell a trecut pe la sediu astă primăvară și mi-a spus să-ți transmit să nu candidezi. A spus să te bucuri de pensie și de nepoți.

— Nu mă surprinde. Scârba aia de Mitchell mi-a spus deja: «Nici să nu te gândești să folosești ceea ce crezi că știi.»

— Nu știam ce voia să-ți spună Russell în seara asta, Jimmy. Dar știu că vorbesc serios. Înainte să plecăm, Russell mi-a zis să-ți spun care-i treaba.

— Dacă i se întâmplă ceva anormal lui Hoffa, pot să-ți spun că se va dezlănțui iadul. Am mai multe documente și liste decât îți închipui, gata să fie trimise presei prin poștă. Am avut parte în viața mea de prea mulți nenorociți în care mi-am pus

încrederea. Îmi trebuie mai mulți oameni ca tine. Și acum îi am. Știu cine îmi e prieten.

— Jimmy, faci multe valuri și asta îi îngrijorează pe unii.

— Țsta e doar vârful aisbergului, doar vârful. Hai să-ți spun eu – Dallas, ai auzit cuvântul ăsta în seara asta? Țți aduci aminte de pachetul pe care l-ai dus la Baltimore? Atunci nu știam, dar se pare că erau niște puști cu putere mare de foc pentru atacul împotriva lui Kennedy de la Dallas. Proștii ăia nenorociți și-au uitat puștile în portbagajul unei mașini cu care a făcut accident șoferul lor beat. Pilotul ăla al lui Carlos trebuia să le dea alte puști, alea de le-ai dus tu. Nenorociții ne-au băgat pe amândoi în chestia aia. Noi eram fraierii. Ce zici de asta? Au avut polițai falși și polițai adevărați băgați în chestie. Polițaii lui Jack Ruby trebuiau să se ocupe de Oswald, dar Ruby a făcut treabă de mântuială. De-aia a trebuit să se ducă el să termine treaba cu Oswald. Dacă nu se ocupa de Oswald, ce crezi tu că îi făceau? Îl atârnav într-un cârlig. Nu te lăsa fraierit. Santo, Carlos și alții ca ei au fost toți băgați în treaba cu Kennedy. Aceiași indivizi băgați în chestia din Golful Porcilor. Făcuseră și un plan cu Momo și cu Roselli pentru a-l ucide pe Castro. Am destule informații să-i îmfund pe toți. Și totul o să iasă la iveală dacă mi se întâmplă ceva anormal. Toți vor plăti. Toți ăia care m-au lucrat vor plăti.

Stăteam acolo cu servieta în poală. Pe Jimmy îl apuca uneori damblaua și n-aveai cum să-l oprești. Stăteai și îl ascultai. Dar nu-l mai văzusem niciodată așa. Pe nimeni nu mai văzusem așa. De data asta era ceva inimaginabil. Nu am avut ce să spun, chiar dacă aș fi vrut să spun ceva. Dacă erau microfoane în cameră, nu voiam să îmi apară vocea pe vreo înregistrare. Să livrezi puști cu putere mare de foc – mamă, mamă.

— Nu știi nici pe jumătate din ce este. Prostia lui Fitz e depășită doar de îngâmfarea lui. Au crezut că Hoffa o să dispară

de pe fața pământului. Niciunul n-a avut un dram de tupeu să mă înfrunte. Prietenul meu irlandez, sunt chestii pe care nu pot să ți le spun, că te-ar costa viața dacă le-ai ști. Sunt lucruri secrete pe care eu le-am știut, le-am văzut și le-am susținut, și care ar zgudui toată nația asta.

Pe urmă, Jimmy a continuat să-mi spună tot felul de lucruri despre bunii noștri prieteni, fără legătură cu asta. Lucruri care nu pot fi date publicității. Nu pot să spun că le știam pe toate, dar, oricum, știam multe dintre ele, iar pe altele le bănuiam. Nimic din toate alea nu era treaba mea sau a lui. Era momentul să plec de acolo. Gândindu-mă că puteau să fie microfoane în cameră, am spus:

— Am auzit că nimic nu e adevărat din toate astea, Jimmy.

— Nu-ți face tu griji. Am documente în mâinile oamenilor potriviți, iar nemernicii știu că eu am hârtii pentru toate. Și le țin la loc sigur.

— Jimmy, fă-mi plăcerea și pune niște oameni între tine și stradă.

— Bodyguarzii te fac să fii neglijent.

— Nu zic bodyguarzi. Dar să iei pe cineva cu tine când pleci undeva. Ai venit singur la chestia asta din Philadelphia.

— Dacă n-o iau pe calea asta, se vor duce peste familia mea.

— Totuși, nu ar trebui să fii singur pe stradă.

— Nu-l sperie nimeni pe Hoffa. Îi vin de hac lui Fitz și o să câștig alegerile.

— Știi ce înseamnă asta, Jimmy, i-am spus eu încet. Chiar McGee mi-a zis să-ți spun care-i treaba.

— N-o să îndrăznească, a spus Jimmy tare.

În drum spre ușă, mi-a zis:

— Tu păzește-ți pielea.

Capitolul 27

30 iulie 1975

I-am transmis lui Russell că Jimmy tot va candida în 1976. I-am spus ce a zis Jimmy, că are documente și liste care vor apărea în public în cazul în care i se va întâmpla ceva anormal. Nu am intrat în toate detaliile, în toate nebuniile pe care mi le spusese Jimmy. Erau chestii pe care eu nu trebuia să le știu. Russell a spus că mintea lui Jimmy e «tulburată».

— Nu pricep, a spus Russell. Nu pricep de ce nu se lasă.

Am făcut livrarea pentru Jimmy la Market Inn și l-am sunat să-i zic. Nu pot să spun dacă în pachet erau bani. Nu m-am uitat. După asta, mi-a fost teamă să am prea multe discuții cu Jimmy fiindcă ar fi trebuit să-i spun lui Russell. Din toate chestiile astea, ajunseseam să cred că Jimmy se lăsa condus de orgoliu și de dorința lui de răzbunare. Presupun că s-a gândit că, dacă n-ar fi candidat până în 1980, Fitz s-ar fi pensionat, iar el n-ar mai fi avut ocazia să-l umilească într-o convenție, să-i dea peste nas. Presupun că Jimmy nu era prea fericit de cum stăteau lucrurile cu prietenii noștri. După întâlnirea de la Broadway Eddie's, când Russell i-a spus să nu mai candideze, Jimmy și-a închipuit că Tony Pro făcea progrese cu acea parte a campaniei.

După ce s-a întâmplat treaba, nu mi-am închipuit nicio dată că, prin dispariția lui Jimmy, au vrut să le facă rău lui

Jo și copiilor. Și atunci când fac ce trebuie să facă, oameni ca Russell și Angelo nu vor să facă să provoace suferință și ru-delor apropiate ale victimei. Să le facă să sufere prin faptul că nu știu ce s-a întâmplat, că nu pot să facă o înmormântare normală și că trebuie să aștepte atâția ani ca legea să-l declare mort pe Jimmy și ele să poată obține banii lui. Doar dacă nu cumva Tony Pro a avut ultimul cuvânt și a primit aprobare de la Grăsanul Tony. Asta n-o să știm niciodată. Pro îl amenințase deja pe Jimmy că o să-i omoare nepoata. Cine vorbește așa despre nepoata cuiva?

În aprilie 1975, la o întrunire a sindicatului Teamsters, a început să circule zvonul că Jimmy Hoffa colabora cu FBI. Un articol din 20 decembrie 1992 apărut în ziarul *Detroit Free Press* atribuie aceste zvonuri lui Chuckie O'Brien, cel care se presupune că ar fi condus mașina în care se afla Jimmy Hoffa la data dispariției. Raportul 302 din dosarul FBI privitor la dispariția lui Jimmy Hoffa, dosarul HOFFEX, confirmă existența acestui zvon și menționează un motiv plauzibil pentru care acest zvon ar fi avut la bază un adevăr: „S-a zvonit între surse că Hoffa, în perioada în care încerca să obțină controlul asupra sindicatului Teamsters, ar fi oferit informații guvernului în schimbul unei decizii favorabile de ridicare a restricțiilor privitoare la mișcarea sindicală.”

- La 5 mai 1975, Jimmy Hoffa a depus mărturie într-o anchetă penală cu privire la situația slujbelor fictive de la fosta lui Filială 299 din Detroit. Hoffa a invocat al cincilea amendament. Ulterior, când a fost întrebat de un reporter, Hoffa a spus că e „al naibii de mândru de asta”. În aceeași zi, Jimmy Hoffa a participat la o întâlnire în biroul fiului său, cu fiul său și cu un mafiot din Detroit, Anthony „Tony Jack” Giacalone. Giacalone a încercat să aranjeze o întâlnire între Hoffa și Tony Pro,

dar Hoffa a refuzat. Pe urmă, Giacalone l-a rugat pe Hoffa să-l ajute să obțină niște înregistrări care urmau să fie folosite de procuratură împotriva lui într-un proces în care era acuzat de escrocherii cu asigurările. Hoffa l-a refuzat pe Giacalone.

- La sfârșitul lui mai, Frank Fitzsimmons a amenințat că va pune sub tutelă Filiala 299, fosta filială a lui Hoffa și temelia autorității sale, și că aceasta va fi condusă de un supravegheator subordonat centralei Teamsters de la Washington.
- La 19 iunie 1975, aliatul și bunul prieten al lui Jimmy Hoffa, Sam Giancana, a fost asasinat în casa lui din Chicago, cu cinci zile înainte de a depune mărturie în fața Comisiei Church cu privire la rolul mafiei în complotul pus la cale de CIA pentru asasinarea lui Fidel Castro.
- La 25 iunie 1975, un susținător al lui Frank Fitzsimmons de la Filiala 299, pe nume Ralph Proctor, a fost atacat pe la spate când a ieșit din restaurantul în care luase masa. Proctor n-a văzut cine l-a atacat. A fost bătut și lăsat inconștient în plină zi. Rolland McMaster, superiorul lui Proctor din tabăra lui Fitzsimmons, a spus: „Am mai avut porcării de-astea. Am pus niște anchetatori să se ocupe, dar n-au descoperit nimic.”
- În după-amiaza zilei de 10 iulie 1975, fiul lui Frank Fitzsimmons, Richard Fitzsimmons, se relaxa în barul Nemo's din Detroit. Richard era vicepreședintele Filialei 299 și, din această poziție, primise un Lincoln Continental alb din 1975 ca mașină de serviciu. După ce a băut ultimul pahar la Nemo's, Richard a ieșit din bar și, în timp ce se îndrepta spre mașina parcată în apropiere, aceasta a explodat. Richard a scăpat nevătămat, dar mașina a fost distrusă.
- În după-amiaza zilei de 30 iulie 1975, Jimmy Hoffa a dispărut.

„Toată treaba a fost gândită în jurul nunții. Fata lui Bill Bufalino se căsătorea vineri, 1 august 1975. Nunta ar fi avut loc la două zile după ce a dispărut Jimmy. Veneau la nuntă membri ai tuturor familiilor din țară. Urmău să fie peste 500 de oameni

acolo. Russell, eu, soțiile noastre și cumnata lui Russell urma să traversăm Pennsylvania, să parcurgem cea mai mare parte a drumului în Ohio și pe urmă să facem la dreapta, spre nord, până la Detroit, în statul Michigan.

Datorită nunții, Jimmy avea să fie înclinat să creadă că Tony Pro și Russell Bufalino se vor afla în zona Detroit ca să se poată întâlni cu el în după-amiaza dispariției lui. Chestia cu Tony Pro, care voia o pensie de un milion de dolari, era o momeală. Pe Pro nu îl interesa așa de mult pensia lui. S-au folosit de chestia cu pensia ca să-l facă pe Jimmy să vină.

Jimmy avea o întâlnire aranjată de Tony Giacalone la Restaurantul Machus Red Fox, de pe Telegraph Avenue, la marginea orașului Detroit, la 30 iulie 1975. Tony Pro ar fi trebuit să vină acolo cu Tony Jack la 14.30. Scopul era ca Tony Jack să facă pace între Tony Pro și Jimmy. Jimmy a plecat la întâlnire și a fost văzut în parcare restaurantului, dar nu s-a mai întors niciodată acasă.

În ziua nunții, toată lumea vorbea despre dispariția lui Jimmy. Eu am vorbit cu vechii prieteni ai lui Jimmy de la Fila 299, Dave Johnson, președintele căruia îi fusese aruncat în aer vasul, și Bobby Holmes, băiatul cu căpșunele care fusese miner în Anglia. Amândoi m-au întrebat, practic în același timp, dacă credeam că Tony Pro a făcut-o.

A doua zi dimineată, Russell mi-a sugerat s-o sun pe Jo, s-o încurajez și s-o consolez. Probabil că Russell și-a dat seama că nu voiam să fac asta, așa încât mi-a zis: «Ar părea ciudat dacă nu ai suna-o.» Așa că am sunat-o pe Jo. Plângea. I-am zis: «Jimmy o să se întoarcă acasă. Adu-ți aminte când a dispărut domnul Bonanno. Joe Bananas. A venit acasă după câteva săptămâni. După ce au căzut la pace.» I-am spus și alte tâmpenii. Ce fel de om dă un asemenea telefon?

Capitolul 28

Se zugrăvește la cineva

Pilotul stătea cuminte în avion. Eu am urcat. Pilotul a întors capul, cu toate că îl cunoșteam. Umblase destul prin cartier cu prietenii noștri ca să știe că nu trebuia să mă privească în față. M-am uitat pe geam, la pista de iarbă de la Port Clinton, Ohio, și am văzut Lincoln-ul meu negru, cu Russell pe scaunul din dreapta. Russell moțăia deja.

Port Clinton e în capătul sudic al lacului Erie. E un sat pescăresc, situat la est de Toledo, la puțin peste 160 km de orașul Detroit pe șosea. Ca să mergi pe lângă lac până la Motelul Georgiana din Detroit, îți lua pe atunci aproape trei ore. Ca să iei avionul și să aterizezi lângă Detroit, îți lua, poate, o oră.

Dacă vrei să știi ce simțeam când stăteam în avionul ăla, îmi pare rău să spun, dar nu simțeam nimic. Nu aveam impresia că plec la luptă. Se luase decizia să zugrăvesc undeva, și cu asta basta. Normal, acum nu mă simt bine când mă gândesc la asta. Am 80 de ani. Pe vremea aia, dacă începeai să ai prea multe sentimente, oricât sânge rece aveai, încordarea nervoasă creștea și deveneai confuz. Puteai să faci chiar prostii. Războiul m-a învățat să-mi controlez emoțiile la nevoie.

Partea tristă e că toată treaba ar fi putut fi oprită de Jimmy în orice moment, dar el a continuat să se îndrepte spre furtună. Ar fi putut să scufunde odată cu vasul lui o groază de oameni

dacă ar fi mers în aceeași direcție. Toți i-am spus care-i treaba. El se credea invulnerabil. Așa sunt unii oameni. Cum se credea și tata invulnerabil când îmi arunca mânușile de box.

Toată lumea suferă însă.

Dacă m-am gândit la situația mea sau a lui Irene cu o noapte în urmă, când, la Brutico's, Russell mi-a zis ce urma să se întâmple a doua zi? Nici măcar un pic. Nu aveau decât două posibilități. Să mă omoare sau să mă pună să fac treaba. Punându-mă pe mine s-o fac, aveau ocazia să vadă dacă puteau avea încredere în mine. Dacă mă duceam acolo și eram implicat, nu mai puteam să le fac nimic. Le demonstrem, în cel mai bun mod posibil, că niciodată n-a fost intenția mea să mă duc să-i fac felul lui Tony Pro sau lui Fitz pentru Jimmy. Russell înțelegea chestiile astea. Mi-a salvat viața de mai multe ori. De-a lungul anilor, de șapte ori s-a dat ordin să fiu lichidat și Russell a reușit să rezolve toate problemele.

Chiar dacă era șef, și Russell făcea ceea ce trebuia să facă. Și pe șefi îi aranjau. N-am dormit deloc în noaptea aia, la Hotelul Howard Johnson, tot gândindu-mă la asta, dar răspunsul pe care îl găseam era mereu același. Dacă s-ar fi hotărât să nu mă folosească pe mine la chestia asta, Jimmy oricum ar fi fost mort și n-aveam nicio îndoială că aș fi fost și eu mort odată cu el. Chiar mi-au spus asta mai târziu.

După un drum care mi s-a părut foarte scurt, am coborât din avion așa cum am urcat, singur, cu pilotul uitându-se în altă parte.

Soția mea, Irene, soția lui Russell, Carrie, și sora mai mare a soției lui Russell erau în Port Clinton, la un restaurant, beau cafele și fumau, crezând că eu și Russell ne-am dus să rezolvăm o problemă a lui Russell. Rezolvaserăm deja niște treburi pe drum și urma să ne mai oprim pentru altele la întoarcere. Ele știau că, printre altele, Russell avea întotdeauna la el lupa

cu care studia bijuteriile cu diamante. Nu aveau să-și închipuie niciodată că aş fi putut să mă duc cu maşina până la Detroit şi să vin înapoi în trei ore, când aveam nevoie de trei ore doar să ajungem cu maşina la motelul nostru din Detroit.

Nu m-am gândit la asta, dar nu mi-am pus niciodată problema că n-o să urc din nou în avion teafăr şi nevătămat după ce-mi terminam treaba. În niciun caz nu le-ar fi anchetat pe femei dacă mi s-ar fi întâmplat ceva anormal la Detroit. Aveam să mă întorc la maşina lăsată în Ohio, iar eu şi Russell urma să mergem să le luăm pe femei. Ai putea să crezi că femeile care rămăseseră în Port Clinton au fost un fel de asigurare, având rolul de a mi se crea un confort psihologic, dar nici nu mi-a trecut prin minte aşa ceva.

Pe urmă, aveam un pistol la spate, sub curea. Nici azi, când am anii pe care-i am şi sunt internat la azil, degetul din mijloc n-are nimic.

Am aterizat pe aerodromul Pontiac, un aerodrom mic, situat la nord de locul în care urma să se desfăşoare toată chestia. Acum nu mai există; dacă nu mă înşel, e un cartier rezidenţial acolo. Pe vremea aia, nu aveai nevoie de plan de zbor ca să aterizezi şi nu se ţinea o evidenţă.

Erau două, trei maşini în parcare. Una dintre ele era un Ford. Avea cheile pe preş, exact aşa cum spusese Russell. Era o maşină simplă, gri, puţin prăfuită. Într-o situaţie ca asta, nu te-ai aştepta niciodată să găseşti o maşină care să atragă atenţia. Era o maşină de împrumut. Maşinile se luau dintr-o parcare, fără ştiinţa proprietarilor. Hotelurile erau bune pentru aşa ceva. Parcărilor pe termen lung ale aeroporturilor erau bune. Cineva «din interior» putea să obţină un câştig frumos oferind maşini de împrumut clienţilor care plăteau cu bani gheaţă.

Russell îmi dăduse adresa și îmi spusese cum ajungeam acolo. Cunoșteam destul de bine orașul Detroit de când lucrasem pentru Jimmy, iar drumul până acolo era chiar simplu. Trebuia să ajung pe Telegraph Road, adică pe Route 24, o arteră importantă din Detroit. Era o zi cu soare, destul de caldă ca să dai drumul la aerul condiționat. Am lăsat pe dreapta Restaurantul Machus Red Fox, care e pe Telegraph Road. Am făcut stânga de pe Telegraph Road și am intrat pe Seven Miles Road. Am mers vreo 800 m pe Seven Miles și am traversat un pod peste un mic râu. Am făcut dreapta, pe urmă am traversat un alt pod rutier. Apoi am trecut de o pasarelă, după care am luat-o la stânga și am ajuns la o casă cu plăci de lemn maro, un gard înalt și un garaj în spate. Casele din zonă erau destul de apropiate între ele, dar nu erau una peste alta. Am verificat adresa. Mersesem cu mașina doar câțiva kilometri.

Așa cum am spus, în drum spre casă, când am luat-o spre sud, pe Telegraph Road, am trecut pe lângă Restaurantul Machus Red Fox, unde Jimmy aștepta în zadar să ajung la întâlnirea pe care o stabiliserăm pentru ora 14. Restaurantul era amplasat destul de departe de parcare. Când am trecut pe acolo, nu mi-am făcut griji că Jimmy o să mă vadă. Fiindcă eram mare și stăteam drept pe atunci, înainte să mă cocoșez din cauza artritei, în mașină, capul meu era aproape de plafon, iar lumea trebuia să se uite cu multă atenție ca să-mi vadă fața. Din cauza asta, nu m-a identificat nimeni niciodată.

Eu trebuia să fiu acolo, la restaurant, la 14.30, când veneau cei doi Tony să se întâlnească cu Jimmy. Numai că Tony Jack tocmai își făcea masaj la centrul lui de sănătate din Detroit. În timpul ăsta, Tony Pro nu era nici măcar în Michigan. Era în New Jersey, la sindicat, și juca rummy, timp în care agenții FBI îl supravegheau, fără îndoială, de vizavi.

Casa era la doar câțiva kilometri de locul în care urma să ajungă cadavrul lui Jimmy. Toate trebuiau să fie aproape, trebuia mers direct la țintă. Nu puteai să te plimbi kilometri în șir, să te duci și să te întorci cu cadavrul lui Jimmy în mașină. Scriitorii care spun că am băgat pachetul într-un butoi de o sută de litri și l-am aruncat la o groapă de gunoi din New Jersey sau pe terenul viran de lângă Giants Stadium n-au avut niciodată un cadavru pe mână. Care om zdravăn la cap ar merge cu un așa pachet important un metru mai mult decât trebuie, darămite să străbată țara cu el?

Și faptul că cineva l-a lichidat pe Jimmy în mașina băiatului lui Tony Jack este o altă idee de-a dreptul tâmpită. Dacă îi faci felul unuia în mașină, n-o să mai scoți niciodată mirosul din ea. Ajunge o mașină-cadavru. Toate substanțele chimice și tot ce elimină un cadavru rămâne într-un spațiu restrâns. Din acest punct de vedere, o mașină nu e ca o casă. Într-o casă nu rămâne mirosul de mort.

Casa cu plăci de lemn maro era tot de împrumut. Se poate să fi locuit acolo vreo bătrână singură, care n-avea să afle niciodată că, pentru o oră, casa ei a fost împrumutată. Oameni precum chiroterapeuții știu când o persoană pleacă din oraș și hoții pot să-i golească locuința. Poate că cineva din gașca de la Detroit avea un chiroterapeut care o trata pe bătrâna aia singură. Prin urmare știau că ea nu va fi acasă și că va fi atât de amețită la întoarcere, încât n-o să observe că cineva a fost acolo, darămite să mai simtă și mirosul. Casa mai există și acum.

Când m-am apropiat de casă, am văzut un Buick maro la capătul unei alei înguste. Am intrat pe alee și am parcat Ford-ul în spatele lui.

M-am dus în față și am urcat scările. Ușa era descuiată. Am intrat. Sally Bugs era deja în micul vestibul de la intrare și se

uita în sus la mine prin ochelarii lui cu lentile groase. Avea un păr des, negru și creț. Am închis ușa în urma mea. Ne-am strâns mâinile.

În toate cărțile se spune că au fost implicați frații Steve și Tom Andretta din New Jersey. Am auzit că, între timp, unul dintre ei a murit, iar celălalt trăiește. Doi tineri italieni arătoși erau în bucătăria din fundul casei. Mi-au făcut cu mâna, apoi au întors capul. În hol se afla unul dintre frații Andretta, cel care e mort acum. Nu are rost să spun numele celuilalt. Oricum, amândoi aveau alibiuri solide.

Îmi amintesc că, în hol, în stânga, era o scară care ducea la etaj. În dreapta erau o sufragerie și o cameră de zi cu covoare pe jos, dar nu din perete în perete. În vestibul și în holul lung care ducea din vestibul la bucătărie nu erau covoare. Poate le luaseră. Era doar o bucată de linoleum în vestibul. Nu știu cum a ajuns acolo.

Știam că ăia erau oamenii lui Pro, dar până în ziua respectivă nu îi văzusem. Nu erau prieteni cu care să stau de vorbă. N-avea niciun rost să vorbim. Mai târziu, ne-am văzut în treacăt la diverse procese cu jurați legate de cazul Hoffa. Am luat-o pe hol spre bucătărie. M-am uitat în spate doar ca să-mi dau seama cum arăta curtea. Gardul înalt și garajul o izolau într-o câțva de împrejurimi.

Am luat-o iar pe hol și m-am dus la Sally Bugs, aflat în camera de zi. Se uita afară prin perdea. «Chuckie ăsta întârzie», a spus el cu un accent specific celor din nordul statului New Jersey.

Eu și fiul adoptiv al lui Jimmy Hoffa, Chuckie O'Brien, trebuia să fim momeala, ca să-l facem pe Jimmy să urce în mașină cu Sally Bugs, mâna dreaptă a lui Tony Pro. Sally Bugs era mic și îndesat. Nici cu un pistol în mână Sally n-ar fi fost o problemă pentru mine. Fără să mi se spună, știam că nu exista

niciun motiv ca Sally să urce în mașina lui Chuckie, decât ca să stea cu ochii pe mine. Să se asigure că nu-l avertizam pe Jimmy să nu urce în mașină. Jimmy trebuia să se simtă în siguranță cu mine în mașina lui Chuckie ca să vină la casa asta cu plăci de lemn maro și să intre pe ușa din față, convins că îi asiguram eu spatele.

«Uite o mașină. E Chuckie?» Chuckie O'Brien avea favoriți, o cămașă cu model, cu guler lat, și multe lanțuri de aur la gât. Ziceai că e din *Febra de sâmbătă seara**. Chuckie era un spectator nevinovat. Dacă ar fi știut ceva care putea să facă rău cuiva, a doua zi ar fi fost trimis în Australia. În niciun caz nu l-ar fi pus pe Chuckie într-o asemenea situație. Era cunoscut pentru faptul că se lăuda și se umfla în pene. Se dădea mai mare decât era, dar trebuia să se uite între picioare ca să-și găsească boășele. Nu puteai să-i încredințezi un secret. Dacă ar fi bănuțit ceva, ar fi fost prea agitat când l-am fi luat pe Jimmy, iar Jimmy ar fi mirosit. Știa doar că trebuia să-l ia pe Jimmy – omul care îl crescuse, omul căruia îi spunea «tată» – și pe urmă să ne ducă pe toți cu mașina la casa aia pentru o întâlnire importantă cu oameni importanți. Trebuia să fie relaxat cu Jimmy, să se poarte normal. Întotdeauna mi-a părut rău de Chuckie O'Brien în treaba asta; și acum îmi pare rău de el. Dacă merită cineva să fie iertat, ăla e Chuckie.

Prezența mea trebuia să-l liniștească pe Chuckie, în așa fel încât acesta să se poarte normal cu Jimmy. Chuckie conducea mașina băiatului lui Tony Jack, un Mercury grenă, genul de mașină care nu creează probleme. Mașina aia cunoscută le dădea un sentiment de liniște și lui Jimmy, și lui Chuckie. Jimmy îl aștepta pe Tony Jack, așa că i s-ar fi părut normal să vadă

* *Saturday Night Fever*, în original. Film american turnat în 1977, cu John Travolta în rolul principal (n. red.).

mașina băiatului său. Iar faptul că Chuckie mă lua de la casa la care aveam să ne întoarcem pentru a participa la întâlnire îl liniștea pe Chuckie.

Era important ca toată lumea să fie liniștită, fiindcă Jimmy își dădea seama de pericol după atâția ani de războaie sângeroase între syndicate și știind cu ce oameni avea de-a face. Trebuia să se întâlnească cu Tony Jack și Tony Pro într-un local public, cu o parcare publică. Nu mulți oameni puteau să schimbe locul de întâlnire cu Jimmy Hoffa, făcându-l să renunțe la un loc public în favoarea unei case particulare – chiar cu mine în mașină. Chiar dacă mașina era condusă de «fiul» lui, Chuckie.

Am spus: «El e.»

Chuckie a parcat pe stradă, în fața casei. Băieții ăia arătoși au rămas în spate, la bucătărie. Sally Bugs s-a urcat în mașina grenă și s-a așezat pe banchetă, în spatele lui Chuckie, s-a prezentat și a dat mâna cu el. Eu m-am așezat pe scaunul din față. Jimmy urma să stea în spatele meu. Sally Bugs putea să ne vadă pe amândoi.

Ce avea să se întâmple cu Chuckie după toată treaba asta? Nimic. De frică și de rușine, avea să-și țină gura în legătură cu puținele lucruri pe care le știa. Chuckie nu se vâra singur într-o belea niciodată. A fost singurul din familia Hoffa care și-a păstrat slujba cât timp a fost Fitz președintele sindicatului.

— Ce dracu e asta? a întrebat Sally Bugs, arătând în jos. E ud aici.

— Am avut un pește congelat, a spus Chuckie. A trebuit să i-l duc lui Bobby Holmes.

— Un pește, ca să vezi. Și bancheta asta nenorocită este udă. Sally Bugs a scos o batistă și s-a șters pe mâini.

Am ajuns în mai puțin de un sfert de oră.

Parcarea era goală. Majoritatea celor care veniseră să ia masa terminaseră de-acum și plecaseră. Am văzut Pontiac-ul verde al lui Jimmy în stânga noastră, când ne-am apropiat. Pe vremea aia, erau copaci pe Telegraph Road, care ascundeau oarecum parcarea.

— Trebuie să fie înăuntru, a spus Chuckie. Mă duc după el.

— Nu-ți bate capul, a zis Sally Bugs. E un loc acolo, în capătul celălalt al parării.

Chuckie s-a dus unde i-a arătat Sally Bugs. De acolo, puteam să-l vedem pe Jimmy și să ajungem la el înainte să ajungă el la mașină. Se pare că începuse să țină un pistol în torpedou.

— Să-l lăsăm să termine ce face, a spus Sally Bugs. Ține motorul pornit. Când vine la mașină, îl luăm.

Am așteptat un minut. Apoi, Jimmy a apărut dinspre magazinul de articole de metal care era în spatele restaurantului, îndreptându-se spre mașina lui. Avea un tricou cu mânecă scurtă și pantaloni negri. Mergea și se uita agitat în jur, după mine sau după cei doi Tony. Era clar că nu avea pistol la el. Nu când era îmbrăcat așa.

Chuckie s-a apropiat încet de Jimmy, care s-a oprit. I se citea furia în privire, acea privire care făcea pe toată lumea să-l respecte.

Chuckie a spus:

— Îmi pare rău că am întârziat.

Jimmy a început să țipe, împungându-l cu degetul:

— Dar tu ce dracu' cauți aici? Cine dracu' te-a invitat?

Pe urmă s-a uitat la Sally Bugs, care stătea în spatele lui.

— Țsta cine dracu' mai e?

— Sunt cu Tony Pro, a spus Sally Bugs.

— Ce dracu' se întâmplă aici? Șeful tău trebuia să fie aici la două și jumătate.

Jimmy arăta acum cu degetul spre Sally Bugs.

Câțiva oameni care se duceau la mașinile lor au început să se uite cu atenție la noi.

— Se uită lumea la noi, Jimmy, a spus Sally Bugs, după care a arătat spre mine. Uite cine e aici.

Jimmy și-a aplecat capul și s-a uitat în partea cealaltă a mașinii. M-am aplecat și eu ca să mă vadă și i-am făcut cu mâna.

Sally Bugs a spus:

— Prietenul lui a vrut să participe și el la treaba asta. Sunt acasă, te așteaptă.

Jimmy a lăsat mâinile jos și a rămas acolo, uitându-se chiorâș. Văzându-mă, automat a crezut că Russell Bufalino a venit deja în Detroit și stătea la masă în bucătăria unei case, așteptându-l. Faptul că prietenul meu, Russell, a vrut să fie de față explică schimbarea de ultim moment a planurilor lui Jimmy. Russell Bufalino nu era omul care să vină la o întâlnire într-un loc necunoscut, cum era Red Fox. Russell Bufalino era de modă veche. Era un om foarte discret. Nu s-ar fi întâlnit cu cineva într-un loc public decât dacă îl considera sigur.

Russell Bufalino era ultima momeală folosită pentru a-l atrage pe Jimmy în mașină. Dacă avea să se întâmple ceva violent, ceva anormal, Russell n-ar fi fost acolo.

Jimmy avea să creadă că, în mașină, era în siguranță. I-ar fi fost rușine să facă o scenă și să spună că nu urcă în mașină cu noi. I-ar fi fost rușine să se ducă la mașina lui ca să-și ia pistolul. Chestia psihologică fusese gândită la perfecție. Știau cum să intre pe sub pielea unui om. Jimmy Hoffa fusese silit să mă aștepte o jumătate de oră, de la 14 la 14.30, doar pentru că avea programată întâlnirea de la 14.30. Pe urmă, mai așteptase un sfert de oră, ca de obicei, să apară cei doi Tony. O așteptare de 45 de minute avea să-l scoată din minți pe Jimmy, ceea ce s-a și întâmplat, iar pentru a compensa nervii pe care și-i vărsase, avea să devină cooperant, așa cum s-a și întâmplat.

Să nu mai spun că, acum, Jimmy era agitat cum numai el putea să fie. S-a dus și s-a așezat pe banchetă, în spatele meu. Am auzit că firele de păr ale lui Jimmy cărora FBI le-a făcut analiza ADN au fost găsite în portbagaj. Jimmy n-a fost nicio dată în portbagaj, nici mort, nici viu.

Nu era niciun semn că Jimmy avea pistol la el. În condițiile în care eu mă aflam acolo, chipurile, ca să-i apăr spatele și mergeam la o întâlnire cu Russell Bufalino, ar fi fost culmea lipsei de respect ca Jimmy să se ducă să-și ia pistolul din mașină, dacă avea într-adevăr unul. În plus, Jimmy era acum condamnat penal și nu trebuia să poarte armă dacă nu era necesar.

— Credeam că o să-mi dai un telefon aseară, mi-a spus Jimmy. Te-am așteptat în fața restaurantului la două. Trebuia să stai cu mine în mașină când veneau. Trebuia să-i conving să intre ca să stăm de vorbă.

— Abia am ajuns, am spus eu. A apărut o întârziere.

Nu îl mințeam pe Jimmy.

— McGee a trebuit să-și reprogrameze niște lucruri ca să iasă bine întâlnirea asta. Nu în mașină.

— Cine dracu' se crede Pro? i-a strigat Jimmy lui Sally Bugs, după ce și-a recăpătat vigoarea. Să trimită un mesager nenorocit?

— Ajungem acolo în două minute, a spus Chuckie, încercând să fie împăciuitor.

Nici când era copil, lui Chuckie nu-i plăcea să se bată. Nu putea să se bată nici ca să-și țină mâinile calde.

— Am sunat-o pe Jo, mi-a spus Jimmy. Puteai să lași un mesaj.

— Știi cum e McGee cu telefoanele când e vorba de un plan, am zis eu.

— Cineva trebuia să-mi fi zis de 14.30. Măcar atât. Cu tot respectul pentru McGee.

— Gata, aproape am ajuns, a spus Chuckie. A trebuit să fac un comision. Nu e vina mea.

Am trecut de pasarelă și am tras în fața casei. Totul părea normal. Cele două mașini, Buick-ul maro și Ford-ul gri, erau acolo pentru ca Jimmy să creadă că oamenii sosiseră deja și îl așteptau. Am fost dezamăgit când am văzut că mașinile erau tot acolo, fiindcă, dacă una dintre ele nu mai era, însemna că treaba a picat.

Casa și cartierul nu aveau nimic amenințător. Era genul de loc în care ți-ai dori să-ți crești copiii. Garajul din spate era separat de casă, ceea ce era o găselniță interesantă. Nimeni nu avea să-i ceară lui Jimmy să intre în casă pe ascuns, prin garaj. Eu și Jimmy urma să intrăm prin față, iar două mașini aveau să fie parcate chiar pe alee.

Timpul era esențial. Treaba trebuia să se facă după un program. Trebuia ținut cont de alibiuri. Timpul avut la dispoziție îi ajungea lui Tony Jack să-și facă un masaj și să se tundă. Plus că eu trebuia să mă întorc cu Russell la femeile care ne așteptau în Ohio.

Chuckie a tras mașina pe alee și a oprit aproape de treptele din cărămidă de la ușa din față.

Jimmy Hoffa a ieșit prin spate din mașina grenă. Eu am ieșit în același timp prin față. Sally Bugs nu era destul de important ca să vină la o întâlnire ca asta, așa că a coborât prin spate, a ocolit mașina și s-a urcat în față, pe scaunul din dreapta. Eu și Jimmy ne-am îndreptat spre scări, iar mașina a dat înapoi și a plecat pe drumul pe care veniserăm. Chuckie a plecat cu Sally Bugs pe locul mortului. Asta era tot ce putea să spună Sally Bugs. Știa doar ce s-a întâmplat până aici. Alte lucruri, pe care credea că le știe, le-a auzit de la altcineva.

Russell mi-a spus că Chuckie l-a lăsat pe Sally Bugs la biroul lui Pete Vitale. Pete Vitale era un veteran din Purple Gang, o

bandă din Detroit care avea o fabrică de ambalat carne, unde puteai să tranșezi un cadavru, și un crematoriu industrial, unde puteai să arzi un cadavru.

Jimmy Hoffa mergea întotdeauna în față, cu mult înaintea celor care îl însoțeau. Făcea pași mici, dar mergea repede. L-am ajuns din urmă și am mers în spatele lui, cum mergi în urma unui prizonier pe care îl duci în spatele frontului, iar când a deschis ușa din față, eu eram fix în spatele lui, în verandă. Apoi am intrat în micul vestibul și am închis ușa după noi.

Nu era nimeni în casă în afară de unul dintre frații Andretta și de cel care era cu el. Amândoi erau în capătul holului, la bucatărie. Nu îi vedeai din vestibul. Erau acolo să ia linoleumul pe care îl puseseră în vestibul și să facă curățenie, să îi ia bijuteriile lui Jimmy, să-i bage cadavrul în sac și să-l ducă la ars.

Când a văzut că e casa goală și că nu iese nimeni să-l întâmpine, Jimmy și-a dat seama imediat care-i treaba. Dacă și-ar fi luat pistolul la el, l-ar fi scos imediat. Jimmy era un luptător. S-a întors repede, crezând și acum că eram băgați împreună în treaba asta, că eu îi țineam spatele. S-a izbit cu putere de mine. Dacă m-a văzut cu pistolul în mână, s-a gândit, probabil, că l-am scos ca să-l apăr pe el. A făcut repede un pas lateral ca să treacă de mine și să ajungă la ușă. A pus mâna pe clanță și atunci a fost împușcat de două ori de la o distanță potrivită – nu foarte de aproape, ca să nu sară sângele – în ceafă, chiar lângă urechea dreaptă. În ceafă, putea să se răsucească pe jumătate. Depinde.

Prietenul meu nu a suferit. Am aruncat o privire pe hol și am ascultat ca să mă asigur că nu venea nimeni să mă lichideze. Apoi am aruncat pistolul pe linoleum, am ieșit pe ușa din față cu capul plecat, m-am urcat în mașina de împrumut și m-am întors la aeroportul Pontiac, unde mă aștepta pilotul lui Russell.

Cei care plănuiseră operațiunea de la Detroit socotiseră că va dura o oră de la început până la sfârșit.

Russell mi-a spus că, după ce băieții au curățat casa, l-au pus pe Jimmy într-un sac. La adăpostul gardului și al garajului, l-au scos pe ușa din spate și l-au pus în portbagajul Buick-ului. Pe urmă, l-au dus pe Jimmy să-l ardă. Russell mi-a spus că băieții care au făcut curățenie l-au luat pe Sally Bugs de la fabrica lui Pete Vitale și l-au dus la un aeroport, nu știu care, iar de acolo au plecat toți trei înapoi la Jersey, să-i dea raportul lui Tony Pro.

Nici de data asta, pilotul nu s-a uitat nici măcar o dată la mine. Am plecat și, după puțină vreme, am aterizat.

Russell dormea în Lincoln-ul meu mare și negru, pe micul aerodrom din Port Clinton. Le-am luat pe doamne și am ajuns la Detroit cu puțin înainte de ora 19. Poliția s-a luat după noi imediat ce am intrat în oraș. Din cauza nunții, pândeau oameni ca noi, cu Lincoln-uri și Cadillac-uri mari, înmatriculate în alte state.

Singura discuție, dacă se poate numi așa, pe care am avut-o cu Russell despre treaba aia s-a petrecut acolo, pe aerodromul din Port Clinton, când am urcat la volan și am pornit motorul mașinii.

Russell s-a trezit, mi-a făcut cu ochiul lui teafăr și mi-a spus încet, cu vocea lui răgușită:

— În fine, sper că ai avut un zbor plăcut, prietenul meu irlandez.

— Sper că ai dormit bine, am zis eu.

Capitolul 29

Toată lumea suferă

La 4 august 1975, la cinci zile după dispariția lui Jimmy Hoffa, FBI-ul a aflat de o întâlnire petrecută la Restaurantul Vesuvio, pe strada West 48, nr. 163, din New York. Prezenți la întâlnire au fost Anthony Salerno, zis „Tony Grăsanul”, Russell Bufalino, Frank Sheeran, Anthony „Tony Pro” Provenzano și Salvatore „Sally Bugs” Briguglio.

Cei din New York nu se băgaseră. Nici nu aprobaseră, dar nici nu se împotriviseră. «Dacă vrei s-o faci, o faci pe barba ta», ceva de genul ăsta. Nu se putea face și fără aprobarea celor din Detroit, fiindcă era teritoriul lor. Nici fără aprobarea celor de la Chicago, fiindcă erau aproape și existau multe legături între Chicago și Detroit. Scopul acestei întâlniri de la Vesuvio, care a avut loc la cinci zile după dispariția lui Jimmy, a fost să-i dăm raportul lui Tony Grăsanul Salerno și să-i spunem cum s-a făcut treaba. Tony a fost foarte satisfăcut. Dacă s-ar fi implicat cei din New York, Salerno ar fi știut deja asta și n-ar mai fi trebuit să ne ducem noi să-i spunem. În plus, voiam să vedem dacă mai era ceva de făcut. Nu vorbeai prea mult. Atâta cât să afli dacă Tony Grăsanul mai vrea să-ți ordone ceva, că el era capul cel mare. Erau detectivi de la omucideri peste tot. Încercau să pară degajați, dar nu se puteau abține, trăgeau cu

ochiul. Charlie Allen m-a dus acolo cu mașina și m-a așteptat la o masă din altă parte a restaurantului, bând cafea. Sally Bugs stătea la altă masă, tot în partea aia.

Acea primă întâlnire de la Vesuvio a mers bine, iar Tony Pro a vrut să mai avem o întâlnire imediat după ea. Asta m-a privit pe mine. La întâlnirea respectivă, Tony Pro a zis că eu am știut de la început că Jimmy voia să-l termine. Auzise că Jimmy mi-a spus să le fac felul lui și lui Fitz.

Tony Pro s-a uitat la mine și mi-a spus:

— Dacă era după mine, acum erai și tu plecat.

— Și reciproca e valabilă, am spus eu. Toată lumea suferă.

Tony Pro s-a mai plâns că eu le-am spus oamenilor la nuntă că el e în stare să-l omoare pe Hoffa. Pe urmă, Tony Pro și cu mine ne-am ridicat de la masă. Eu am așteptat la masa la care se afla Charlie Allen, iar Tony Pro s-a așezat la masa lui Sally Bugs, în timp ce Russell a discutat despre toată trășenia cu Tony Grăsanul. Russell a ieșit din separeu și a venit la mine, lăsându-l pe Tony Pro unde era. În drum spre Tony Grăsanul, Russell mi-a spus: «Să nu recunoști.» Am ajuns la el, iar Tony Salerno a început să-mi spună că, după părerea lui, eu mă gândeam să termin un om de onoare pentru Jimmy Hoffa, și cu asta basta. Russell Bufalino avusese încă o dată grijă de irlandezul lui. Pe urmă, l-au chemat pe Tony Pro și i-au spus că nu e nimic adevărat.

Apoi, Tony Pro a început să li se plângă și să le spună că, mai demult, i-am stricat imaginea. Cu câteva luni înainte de dispariția lui Jimmy, fusese un banchet la Atlantic City cu ocazia convenției consiliului reunit. Fitz trebuia să vorbească la banchetul respectiv, dar și-a anulat vizita. N-a vrut să vină la Atlantic City fiindcă îi era frică de mine. Pro le povestea înfierbântat despre asta lui Russell și lui Tony Grăsanul. Nu și-a dezlipit ochii de la mine nicio secundă. Pro a spus:

«Mi-ai stricat imaginea. Nu l-am avut acolo pe președinte. Președintele vorbește la toate banchetele consiliului reunit din țară, numai la mine n-a vorbit. Fitz mi-a spus că a auzit că o să-i faci felul pentru prietenul tău, Hoffa, dacă se arată la față în Atlantic City.» I-am spus lui Pro: «Dacă voiam să-l termin pe Fitz pentru oricine, era mort de mult. Eu nu sunt peștele tău. Nu pot să-ți rezolv eu treburile. Nu e vina mea că Fitz e un papagal și nu crede că îl poți apăra în Atlantic City cu gorilele tale.» Russell a spus să ne dăm mâna imediat. Nu era așa de simplu. Dar dacă i-aș fi spus vreodată «nu» lui Russell, nu acela era momentul în care puteam s-o fac. Am dat mâna cu Pro, dar l-am urât pentru toată treaba asta.

Pe urmă, de parcă aș fi fost atacat din toate părțile, eu și Russell am plecat de la Vesuvio și am pornit pe strada 45, spre localul lui Johnny, când am dat nas în nas cu Pete Vitale. Venea din partea opusă, dinspre localul lui Johnny, și se ducea la Vesuvio să se întâlnească cu Tony Grăsanul. Pete Vitale știa că nu-mi păsa deloc de el și mereu avea impresia că îmi băteam joc de persoana lui când vorbeam, fiindcă mă bâlbâiam ca el. Pete Vitale s-a uitat urât la mine. S-a oprit, a stat nițel ca să nu se bâlbâie și a spus: «Dacă ar fi după mine, aș vrea să te mai văd pe tine și pe prietenul tău la următorul viscol din Detroit.»

Știam ce vrea să spună. Pe vremuri, când se folosea mult cărbunele, aruncam cenușă sub roți pentru ca acestea să nu alunece pe zăpadă. M-a bufnit râsul auzindu-l cum vorbește. Am avut grijă să vorbesc repede ca să mă bâlbâi. I-am spus lui Pete Vitale: «Cccum i-am spus adineauri piticului ăluia, prietenul tău. Și reciprocă e valabilă. Toată lumea suferă.»

Russell ne-a spus să terminăm.

Ne-am îndepărtat și i-am spus lui Russell, cu gândul la crematoriul industrial pe care îl avea Pete Vitale la New York: „Cum ai zis și tu: «Ce este din țărână în țărână se va întoarce.»”

Atunci, Russell mi-a spus în șoaptă că știe încotro bat, dar că la crematoriul lui Pete Vitale s-ar fi gândit oricine. A spus că va fi primul loc în care vor căuta, și așa a și fost. A spus că Jimmy a fost incinerat la o firmă de servicii funerare din Detroit, agregată de cei din Detroit. În timpul anchetei, am citit că FBI-ul a verificat firma de servicii funerare a lui Anthony Bagnasco din Grosse Pointe Shores, fiindcă la ea apelau cei din Detroit. Nu știu dacă, atunci când Russell mi-a spus că era vorba despre o firmă de servicii funerare, a vrut să nu mă mai gândesc la crematoriul lui Pete Vitale. Nu voia să mai fie nevoit să rezolve o altă dispută precum cea cu Tony Pro. Nu voia să mai vorbesc despre crematoriul lui Pete Vitale cu prietenii lui Jimmy. Sau poate că îl duseseră într-adevăr pe Jimmy la o firmă de servicii funerare. Nu știu dacă au avut pe cineva acolo care să se ocupe de Jimmy și să-l ducă la crematoriu – eventual, să-l pună în același sicriu cu alt cadavru pe care urmau să-l incinereze. Știu însă că toate amănuntele astea nu sunt treaba mea, iar cine spune că știe mai mult de atât – cu excepția celui care a făcut curățenie și mai trăiește încă – face o glumă proastă.

Cu o zi înainte de întâlnirea de la Vesuvio cu Tony Pro, avusesem o întâlnire și mai neplăcută. Trecusem pe la fosta mea soție, Mary, în Philadelphia, să-i las niște bani. Când am intrat în bucătărie, am văzut-o pe fata mea mijlocie, Peggy, care venise în vizită. Peggy avea 26 de ani. Asta s-a întâmplat acum 28 de ani.

Eu și Peggy am fost întotdeauna foarte apropiați. Când era mică, îi plăcea să mănânce cu mine la club. Mai târziu, îi plăcea să iasă la masă împreună cu mine, cu Russell, cu soția lui, Carrie. Odată, un fotograf a făcut o poză cu Russell și cu Peggy într-un restaurant din Bristol, statul Pennsylvania, dar cei de la ziar au trebuit s-o scoată pe Peggy din poză fiindcă era minoră.

Peggy mă «citea» ca pe o carte. Mary și Peggy se uitau la televizor, la știri, unde se vorbea despre dispariția lui Hoffa. Când am intrat, Peggy s-a uitat în sus, la mine, și a văzut ceva ce nu i-a plăcut. Poate că i-am părut indiferent în loc să par îngrijorat. Poate credea că ar fi trebuit să rămân la Detroit și să-l caut pe Jimmy. Peggy mi-a cerut să plec, spunând: «Nici măcar nu vreau să cunosc un individ ca tine.» Asta a fost acum 28 de ani și, de atunci, nu a mai vrut să aibă de-a face cu mine. N-am mai văzut-o pe Peggy și n-am mai vorbit cu ea din acea zi de 3 august 1975. Acum are o slujbă bună și locuiește lângă Philadelphia. Fata mea, Peggy, a dispărut din viața mea în ziua aia.

Capitolul 30

„Cei care s-au ocupat de asta n-au scăpat nepedepsiți”

FBI-ul a pus 200 de agenți să se ocupe de dispariția lui Hoffa și a cheltuit câteva milioane de dolari. În final, s-a ajuns la 70 de volume de documente, cunoscute sub numele de dosarul HOFFEX, care cuprindea peste 16 000 de pagini.

La început, FBI-ul s-a concentrat asupra unui mic grup de persoane. La pagina 3 a unui memoriu din dosarul HOFFEX sunt menționate următoarele șapte persoane: Anthony „Tony Pro” Provenzano, în vârstă de 58 de ani, Stephen Andretta, în vârstă de 42 de ani, Thomas Andretta, în vârstă de 38 de ani, Salvatore „Sal” Briguglio, în vârstă de 45 de ani, Gabriel „Gabe” Briguglio, în vârstă de 36 de ani, Francis Joseph „Frank” Sheeran, în vârstă de 43 de ani, și Russell Bufalino.

Dacă îi mai adăugăm pe Tony Giacalone și pe Chuckie O'Brien, FBI-ul avea în total nouă suspecti.

Ca și cum ar fi avut informații sigure din interior, FBI-ul a afirmat fără preget că acești suspecti menționați la pagina 3 din memoriu l-au răpit și l-au ucis pe Jimmy Hoffa. Wayne Davis, fost director al FBI Detroit, a fost citat spunând: „Credem că știm cine e responsabil și ce s-a întâmplat.” Kenneth Walton, un alt fost director al FBI Detroit, a spus: „Sunt liniștit, pentru că știu cine a făcut-o.”

La șase săptămâni de la dispariția lui Jimmy Hoffa, s-a întrunit un mare juriu federal. Toți cei nouă oameni au apărut în fața marelui juriu, reprezentați de Bill Bufalino. Toți nouă au invocat al cincilea amendament. Frank Sheeran a invocat al cincilea amendament la toate întrebările care i-au fost puse, inclusiv când a fost întrebat dacă stiloul procurorului e galben. După ce a invocat al cincilea amendament, lui Stephen Andretta i s-a acordat imunitate limitată și a fost obligat să depună mărturie. A refuzat să răspundă la întrebări și a făcut 63 de zile de închisoare pentru sfidarea curții, până când, în final, a acceptat să răspundă la întrebările procurorului. Stephen Andretta a stabilit un record la Detroit, retrăgându-se din sala marelui juriu de peste o mie de ori pentru a se consulta cu avocatul său, Bill Bufalino. Chuckie O'Brien a fost citat să depună mărturie și a invocat al cincilea amendament, fiind și el reprezentat de Bill Bufalino. Întrebat cum poate să-i reprezinte pe acești oameni necooperanți, suspectați de uciderea fostului său client, Bill Bufalino a spus că Jimmy Hoffa „ar fi vrut să fac asta”.

Azi, FBI-ul este destul de satisfăcut pentru că vinovații au fost pedepsiți. Fostul director adjunct al secției de anchete penale a FBI, Oliver Rendell, a spus: „Chiar dacă nu a fost rezolvat [cazul Hoffa], pot să vă asigur că cei responsabili nu au scăpat nepedepsiți.” Actualul director al FBI Detroit, agentul special John Bell, a spus, referindu-se la suspectii din cazul Hoffa: „Aduceți-vă aminte, Al Capone nu a fost condamnat pentru contrabandă. A fost condamnat pentru evaziune fiscală.”

- În 1976, la un an după dispariția lui Hoffa, Tony Provenzano și Sal Briguglio au fost condamnați pentru uciderea, în 1961, a secretarului-trezorier al Filialei 560, Anthony „Trei Degete”

Castellito, care copilărise cu Tony Provenzano în Lower East Side din New York. Crima a fost comandată de Provenzano și înfăptuită de Sal Briguglio, de un tânăr infractor pe nume Salvatore Sinno și de un fost boxer pe nume K.O. Konigsberg. A doua zi după crimă, Tony Provenzano era într-o capelă din Florida, căsătorindu-se pentru a doua oară.

- Deținuții din America au observat cât de important este cazul Hoffa pentru FBI. Cine știa ceva despre vreuna dintre cele nouă persoane care se aflau pe lista suspectilor, ale căror nume apăreau cu regularitate în presă, era sigur că putea ajunge la o înțelegere extrem de avantajoasă cu autoritățile în schimbul furnizării unor informații. Ca o consecință directă a anchetei din cazul Hoffa, Salvatore Sinno a recunoscut rolul jucat în crima produsă cu 15 ani în urmă și i-a turnat pe complici. Sinno a spus că Sal Briguglio a fost răsplătit cu slujba pe care o avusese Castellito la sindicat și că Konigsberg a primit 15 000 de dolari. Tony Provenzano a fost condamnat în 1978 pentru uciderea lui Castellito și a fost trimis la penitenciarul din Attica. Ziarul *New York Times* a citat o sursă din FBI care ar fi declarat: „Toate acestea au fost rezultatul anchetei din cazul Hoffa.” Pe urmă, ziarul *Times* l-a citat pe O. Franklin Lowie, directorul FBI Detroit: „Nu mă interesează cât va dura. Nu vom închide dosarul. Dacă vor fi călcați pe bățături suficienți oameni, cineva tot va spune ceva. E doar o chestiune de timp să îi facem să cedeze.” Deși Tony Provenzano a fost călcat pe bățături pe viață, nu a spus nimic și a murit la Attica la vârsta de 72 de ani, după zece ani de la condamnare.
- În 1976, Tony Giacalone a fost condamnat pentru evaziune fiscală și a făcut șapte ani de închisoare. La două luni de la condamnare, autoritățile au transmis presei câteva înregistrări stânjenitoare făcute în secret în perioada 1961–1964, care dezvăluiau faptul că, în timp ce Jimmy Hoffa îl ajuta pe Tony Giacalone să mituiască un judecător cu 10 000 de dolari, Tony Jack plănuia cu fratele lui, Vito „Billy Jack” Giacalone,

și cu mama lui Chuckie O'Brien, Sally Paris, să o îmbete pe Josephine Hoffa când soțul ei avea să fie plecat din oraș și să-i fure acestuia seiful plin cu bani pe care îl avea în apartamentul din Florida. Planul a fost zădărnicit când Hoffa s-a întors acasă pe neașteptate și i-a găsit acolo pe complotiști și pe soția leșinată. Toți au pretins că veniseră să aibă grijă de ea. În 1996, Tony Giacalone a fost acuzat de implicarea sindicatului în activități criminale, dar, din cauza problemelor de sănătate pe care le avea, procesul a fost amânat de mai multe ori. Giacalone a murit în 2001, la vârsta de 82 de ani, fără ca procesul să fi fost finalizat. Reuters a titrat despre moartea lui Giacalone: „Cunoscut mafiot american ia cu el în mormânt secretul morții lui Hoffa.”

- În 1977, Russell Bufalino a fost condamnat pentru șantaj. Un escroc pe nume Jack Napoli obținuse pe credit bijuterii în valoare de 25 000 de dolari de la un bijutier din New York asociat cu Russell Bufalino. Pentru a obține bijuteriile, Napoli a pretins că e prieten cu Bufalino, deși acesta nici nu auzise de el. Bufalino s-a întâlnit cu Napoli la Vesuvio. La întâlnirea respectivă, Bufalino, atunci în vârstă de 73 de ani, l-a amenințat pe Napoli că-l va strânge de gât cu mâinile lui dacă acesta nu îi va returna cei 25 000 de dolari. Ca rezultat direct al anchetei din cazul Hoffa, Napoli a purtat microfon la această întâlnire.
- Bufalino a stat la închisoare patru ani. Când a ieșit, în 1981, s-a întâlnit cu doi bărbați și, împreună cu aceștia, au pus la cale uciderea lui Napoli. Înainte să aibă loc acea crimă, unul dintre cei doi, Jimmy „Nevăstuica” Frattiano, a făcut o înțelegere cu FBI-ul și l-a turnat pe Bufalino. Frattiano a declarat că, la o întâlnire petrecută în California la care s-a discutat despre Napoli, Bufalino a spus: „Vrem să-l ciurim.” Russell Bufalino, care acum avea 79 de ani, a fost condamnat la 15 ani de închisoare. În pușcărie, a suferit un puternic accident vascular cerebral și a fost transferat la spitalul-penitenciar Springfield,

unde s-a întors la credință; a murit la vârsta de 90 de ani, într-un azil, sub privirea vigilentă a FBI-ului.

- Singurele acuzații pe care FBI-ul a reușit să i le aducă lui Chuckie O'Brien au fost aceea de a fi primit o mașină de la o companie de transport cu care filiala lui avea contract și aceea de a fi falsificat documentele prin care solicita un împrumut bancar. În 1978, a făcut zece luni de închisoare.
- Thomas Andretta și Stephen Andretta au făcut câte 20 de ani de închisoare după o condamnare din 1979 pentru implicarea sindicatului în activități de crimă organizată. Vreme de mai mulți ani, aceștia ar fi stors bani de la una dintre cele mai mari companii de transport din țară în schimbul păcii sindicale. Tony Provenzano a fost condamnat și el în acest dosar, numai că ispășea deja o pedeapsă suficient de mare pentru un om de vârsta lui. Un amănunt interesant ar fi că avocatul apărării l-a citat la proces pe Steven Brill, autorul cărții *The Teamsters*, încercând să afle care martor i-a turnat și a vorbit cu acesta, numai că Brill nu vorbise niciodată cu martorul respectiv.
- Gabriel Briguglio a făcut șapte ani de închisoare pentru implicarea sindicatului în activități de crimă organizată și pentru șantaj.
- În urma a două procese intentate de Departamentul Muncii și de FBI, Frank Sheeran a primit, în 1982, o pedeapsă totală de 32 de ani de închisoare.

La un moment dat, în timpul acestor încercări de a călca oamenii pe bățături, James P. Hoffa a fost citat spunând: „Abia acum se pare că ancheta dă roade și că există o oarecare consolare produsă de anumite condamnări. Acest lucru arată că FBI-ul se străduiește. Eu sper însă că FBI-ul își va reînnoi eforturile de soluționare a cazului dispariției tatălui meu și nu va considera că s-a făcut dreptate prin trimiterea la închisoare a unor anumiți suspecți în alte cauze.”

Ce anume i-a făcut pe cei de la FBI să fie atât de siguri de lista celor nouă suspecti trimiși în pușcărie „în alte cauze”? Cu toate resursele pe care le aveau și cu posibilitatea de a investiga oriunde în țară, de ce toți agenții FBI și toți responsabili din Departamentul Justiției s-au concentrat atât de mult pe un grup atât de restrâns, format din „anumiți suspecti”? De ce tot efortul depus de autorități, inclusiv de anchetatorii și contabilii de la Departamentul Muncii, a rămas permanent concentrat pe acest grup restrâns? Ca fost procuror, nu pot să nu pun o întrebare firească: cine vorbea cu cei de la FBI?

Ei supraveghează clădirile autorităților federale. Dacă te văd intrând într-o asemenea clădire și nu raportezi asta cuiva, ai o problemă. Uneori, mă gândesc că au oameni înăuntru, de pildă secretare, dar nimeni nu mi-a spus cum se procedează. Singurul lucru pe care mi l-a spus Russell a fost că, dacă voi intra vreodată într-o clădire a autorităților federale, chiar dacă voi primi citație să mă prezint acolo, e bine să spun cuiva din familie cât mai repede. Nu te duci acolo la ceai.

Au aflat cumva că Sally Bugs intra într-o clădire a autorităților federale și că avea contacte cu FBI-ul fără să spună cuiva. Acum, el știa ce făcea. L-au luat la întrebări, iar el a recunoscut că se ducea la FBI, dar a negat că le-ar fi spus ceva. Dacă îl luau așa la întrebări, FBI-ul se retrăgea un pic. Dacă îl puneau să poarte microfon, i-l scoteau. Dacă îl urmăreau, îi retrăgeau pe urmăritori.

Am auzit că Sally Bugs a fost tulburat puțin de acuzația de crimă care i s-a adus în cazul Castellito după ancheta din cazul Hoffa. Sally avea probleme cu ficatul și poate de asta era cam galben la față. Am auzit că se temea să nu aibă cancer, lucru care pe anumiți oameni i-a făcut să se îndoiască de tăria lui

psihică. Poate că Tony Pro era prost dispus fiindcă era acuzat că luase șpagă pentru un împrumut.

Provenzano a fost trimis în judecată, fiind acuzat că ar fi luat 300 000 de dolari mită pentru un împrumut de 2 300 000 de dolari acordat Hotelului Woodstock, din cartierul teatrelor din New York. Împrumutul fusese dat din fondurile de rezervă ale propriei filiale sindicale. Reporterul Murray Kempton, de la *New York Post*, a scris: „Filiala 560 e o casă de marcat.” Când s-a pronunțat sentința în cazul Provenzano, Victor Riesel, curajosul reporter pe care Johnny Dioguardi îl orbise cu acid în urmă cu 20 de ani, a scris, la rubrica dedicată activității sindicale, că Provenzano avea în plan să candideze la președinția sindicatului Teamsters în 1981, când Fitzsimmons s-ar fi retras, iar, în acest scop, trebuia să-l dea la o parte pe Jimmy Hoffa din calea lui. Tot pentru a pune mâna pe putere și pentru a o păstra, l-a înlăturat și pe popularul Anthony „Trei Degete” Castelito în 1961. De fiecare dată se folosisese de Sal Briguglio.

Nu mi-au spus prea multe. Mie și lui John Francis ne-au spus doar unde să fim. Pentru zgomot, aveam amândoi ascuns la spate câte un pistol de 9,65 mm. De acum, aveam încredere în Roșcat. Putea să lucreze oriunde și oricând cu mine. La 21 martie 1978, Sally Bugs ieșea de la Andrea Doria Social Club, care era la un bloc distanță de Umberto's Clam House, în Little Italy. Era singur. Cum au știut ei că o să iasă singur de acolo la ora aia, n-am aflat, dar aveau ei metodele lor. Sally Bugs purta ochelari cu lentile groase și de asta i se spunea «Bugs» («gândacul»), fiindcă ochelarii ăia îi făceau ochii mari. Nu-l cunoșteam prea bine, dar n-aveai cum să te înșeli când vedeai ochelarii ăia mari la un individ înalt de circa 1,70 m. M-am dus la el și i-am spus: «Salut, Sal.» «Salut, Irlandezule», a zis el. Sally Bugs s-a uitat

la John, fiindcă nu-l cunoștea pe Roșcat. Așteptând să i-l prezint pe John, Sally Bugs a fost împușcat în cap de două ori. A căzut mort, iar John Francis a mai băgat vreo trei gloanțe în el ca să facă zgomot și să dea impresia că avea loc un schimb de focuri, astfel încât să-i sperie pe cei care ar fi avut ideea să se uite pe geam după primele două focuri.

Într-o chestie așa de bine pusă la punct ca asta, când trebuiau să ia în considerare faptul că se puteau afla agenți în apropiere, aveau oameni care te așteptau în mașină, te duceau de acolo și te scăpau de arme. Timpul este esențial. Practic, pleci de acolo înainte ca omul să se prăbușească la pământ. Au o groază de oameni care îți asigură spatele la fața locului. Ajutoarele sunt foarte importante. Ai nevoie de mașini care să apară după colț și să intre în mașinile celor de la FBI.

În ziar s-a scris că doi bărbați cu glugă l-au doborât mai întâi la pământ pe Sally Bugs și apoi l-au împușcat. În ziar nu scria cum de s-au putut apropia de Sally Bugs doi bărbați cu glugă atât de mult, încât să-l poată împușca. Sally Bugs nu era orb. Vedea bine cu ochelarii ăia ai lui. În ziar nu scria de ce și-au pierdut timpul bărbații cu glugă să-l mai trântescă pe acesta la pământ. Pistolarii sperau cumva ca Sally Bugs să-și scoată în cădere pistolul și să-i împuște? E foarte posibil ca martorul să fi crezut că Sally Bugs a fost mai întâi trântit la pământ, fiindcă, dacă faci chestia asta cum trebuie, omul cade foarte repede fără să sufere. În mod sigur, martorul știa destule ca să le pună glugă pistolarilor, astfel încât nimeni să nu aibă îndoieli în privința celor afirmate de el. În plus, identificarea făcută de martori conform legii s-a dovedit a fi neconcludentă.

Sally Bugs a fost un alt caz din categoria «când ai îndoieli, să nu te îndoiești».

Poate că, acum, Tony Pro a socotit că i-am făcut un serviciu și că eram chit după disputa pe care o avusese cu mine. Dar asta nu pot să știu.

Din experiența mea de procuror și avocat, știu că, atunci când un suspect vrea să facă o înțelegere, acuzarea îi cere o probă, o prezentare a ceea ce are de oferit suspectul. Lucrurile pe care acesta le va putea spune autorităților trebuie să fie cunoscute dinainte pentru ca autoritățile să își dea seama dacă merită să ajungă la o înțelegere pentru a obține informațiile respective. Încă de la începutul anchetei în dosarul Hoffa, Salvatore Briguglio a părut să fie o persoană care voia să-și ușureze sufletul.

În 1976, în răstimpul dintre două ședințe de identificare solicitate de marele juriu în procesul de la Detroit, un detectiv de la poliția statului Michigan pe nume Koenig i-a supraveheat pe frații Andretta și pe frații Briguglio. Atenția i-a fost atrasă de Sal Briguglio. Koenig a spus: „Se vedea că mintea îi e tulburată și face cu greu față situației. Am fost cu toții de acord că trebuie să fim atenți la el.”

În 1977, nevoia lui Sal Briguglio de a vorbi s-a manifestat în discuțiile pe care le-a avut cu Steven Brill, autorul cărții *The Teamsters*. Brill a consemnat într-o notă de subsol: „Am vorbit cu Salvatore Briguglio în 1977, stabilind de la început că nu voi dezvălui conținutul discuțiilor noastre. La 21 martie 1978, a fost ucis. Discuțiile pe care le-am avut în particular au fost destul de haotice și au atins doar ocazional subiectul crimei. Chiar și atunci, el confirma în mod pasiv, dând din cap, anumite aspecte minore pe care eu le aduceam în discuție. Nu mi-a oferit niciodată detalii și nu mi-a dezvăluit niciodată destule lucruri ca să mă gândesc că ar putea fi implicat și altcineva în afară, poate, de el însuși.”

În 1978, cu doar câteva zile înainte ca Sal Briguglio să fie ucis, nevoia lui de a vorbi a avut ca rezultat un interviu înregistrat de Dan Moldea, autorul cărții *The Hoffa Wars*. Moldea l-a descris pe Briguglio ca fiind „abătut și obosit, afectat de presiunea imensă la care era supus de FBI”. Moldea îl citează pe Briguglio spunând: „Nu regret nimic, decât că m-am băgat în mizeria asta cu guvernul. Dacă ei te vor, al lor ești. Nu mai am nicio aspirație; am ajuns în sindicat cât de sus s-a putut. Nu mai am ce spera.”

Le-a spus Sal Briguglio celor de la FBI tot ce știa el despre complot? I-au dat apoi drumul pentru ca acesta să obțină, cu ajutorul unui microfon ascuns, o recunoaștere din partea bănuțului asasin?

De ce surse din poliție au deturnat imediat atenția jurnaliștilor de la Provenzano ca suspect și de la trădare ca motiv? De exemplu, Carl J. Pelleck, de la *New York Post*, a scris a doua zi: „Anchetatorii spun că, probabil, crima a fost comandată de mafie pentru a prelua controlul Filialei 560, condusă de Provenzano – una dintre cele mai mari din țară – și al profitabilelor fonduri de pensie și de sănătate ale acesteia, cu scopul de a le plasa în investiții din industria jocurilor de noroc legalizate din Atlantic City.” De ce poliția ar fi oferit un alt suspect care era în închisoare? Pelleck a scris: „De asemenea, anchetatorii nu exclud posibilitatea ca asasinarea lui Briguglio să fie opera șefului mafiot Carmine Galante.”

De ce nu vrea FBI-ul să prezinte dosarul publicului pe care îl servește, publicului care îl plătește? Îi e cumva rușine?

În 2002, în urma presiunii exercitate de presă și de copiii lui Hoffa, care au inițiat, fără rezultat, o acțiune în instanță pentru a avea acces la dosarul făcut de FBI în cazul Hoffa, mergând până la Curtea Supremă, FBI-ul a prezentat o sinteză de 349 de pagini a cazului Hoffa. La 27 septembrie 2002, *Detroit*

Free Press scria: „*Free Press* a obținut noile informații în cazul Hoffa după o bătălie juridică de zece ani. E prima prezentare publică a sintezei realizate de FBI în acest caz. Raportul a fost însă drastic cenzurat. Unele nume au fost eliminate. Părți ale dialogurilor cu potențialii martori au fost înnegrite, iar unele pagini lipsesc.”

În martie 2002, FBI, ascunzând în continuare dosarul de 16 000 de pagini, a remis ziarului *Free Press* 1 400 de pagini din el. În ultima frază a articolului apărut în ziar cu privire la aceste pagini, se făcea următoarea observație: „Documentele sugerează că FBI a pierdut cele mai importante indicii în 1978.”

Era anul în care Sal Briguglio a fost redus la tăcere.

Capitolul 31

Sub pecetea tainei

Nu pot să spun că beau din cauza dispariției lui Hoffa. Pe atunci nu aveam nevoie de un pretext ca să beau, dar beam zdravăn, asta e sigur.

Philadelphia Bulletin i-a făcut un portret lui Frank Sheeran la 18 februarie 1979, cu șapte luni înainte să fie acuzat de încălcarea Legii RICO. Titlul suna așa: „Un gangster în bucluc.” În ziar apărea o fotografie cu Sheeran, sub care scria: „Istoria violenței.” În articol se afirma că Sheeran este „un om cunoscut pentru faptul că își folosește atât de bine mâinile, încât nu are nevoie să poarte o armă, [...] un om atât de masiv, încât polițiștilor le-a fost imposibil la un moment dat să-i pună mâinile în cătușe”. În cealaltă fotografie care ilustra articolul era Jimmy Hoffa, iar sub fotografie scria: „Legături strânse cu Sheeran.” În articol se sublinia că „FBI-ul îl consideră pe Sheeran suspect în cazul dispariției lui Hoffa”. Jurnaliștii îl citau pe un avocat rămas anonim, care spunea că Sheeran nu dă doi bani pe vechimea unui vin: „Trebuie doar să fie făcut din struguri. N-am văzut niciodată un om așa de mare capabil să se strecoare într-o sticlă cu vin. Bea încontinuu.”

La 27 octombrie 1979, adică la o lună după ce a fost acuzat și cu câteva luni înainte de procesul intentat în baza Legii

RICO, cei de la *New York Times* i-au făcut și ei un portret, incluzând o fotografie cu Sheeran stând la bar, cu un pahar de whisky în față. În articol este citat Sheeran spunând: „Tot ce am îi datorez lui. Dacă nu era Hoffa, azi n-aș fi unde sunt.”

Raportul 302 al FBI îl citează pe Charlie Allen referindu-se la anii imediat următori dispariției lui Hoffa: „Sheeran e un băutor înrăit și se îmbată aproape în fiecare zi a săptămânii.”

Raportul conține și opinia lui Charlie Allen referitoare la genul de persoană care ar fi putut să-l ucidă pe Jimmy Hoffa: „Trebuie să fi fost cineva cunoscut care i-a întins o capcană, o persoană pe care o cunoștea foarte bine pentru ca el să urce în mașină cu ea. Jimmy era un om puternic, nu te duceai la el să-l iei așa, trebuia să fie cineva pe care îl cunoștea foarte bine ca să-l facă să urce în mașină și să facă ce au făcut.”

În 1977, m-au dus în fața unui alt mare juriu. Ăsta era în Syracuse. Cei de la FBI mi-au spus că e momentul să devin turnător. Judecătorul federal mi-a acordat imunitate limitată, așa că a trebuit să răspund la întrebările marelui juriu. Erau acolo și frații Andretta și am fost întrebat dacă îi cunosc. Am spus că i-am văzut la alte procese. Procurorul m-a întrebat dacă Russell m-a pus vreodată să împușc pe cineva. Mai târziu, în aceeași săptămână, l-au întrebat pe Russ dacă Frank Sheeran a fost vreodată implicat în asasinarea cuiva, iar Russell a spus: «Nu, din câte știu eu. Din câte știu eu, Irlandezul e doar o pisicuță mare.»

Mi-au pus întrebări despre blocnotesul pe care Jimmy îl avea la Lake Orion și pe care scria «Russ & Frank». M-au întrebat despre Pad, un club particular din Endicott, statul New York, pentru cei din familia lui Russ. Le-am spus că am fost la

Pad să joc *amore**, un joc italianesc cu degetele, ca să stabilim șeful și aghiotantul care avea să hotărască cine bea vinul. M-au întrebat despre chestii pe care le-aș fi făcut cu un anume Lou Cordi. Aveau nume concrete. După proces, Russ mi-a spus că, aflat pe patul de moarte, Lou Cordi făcuse mărturisiri ca să moară împăcat. La fel ca în cazul lui John Francis, nimeni nu l-a condamnat pe Lou Cordi că a vorbit când era pe moarte și sub medicație.

M-au ținut la Syracuse nouă ore. Au auzit de la mine multe dintre lecțiile pe care le învățasem de la Jimmy în privința declarațiilor: «Dacă ați putea să-mi îmborsăți memoria în legătură cu asta, s-ar putea să-mi amintesc ce vreți să-mi amintesc, dar în clipa asta nu îmi amintesc nimic de treaba asta.»

După circa un an, eram la Cherry Hill Inn, în Jersey, și mă pregăteam să plec după ce băusem ceva, când șoferul meu, Charlie Allen, s-a aplecat spre mine și m-a întrebat: «L-ai omorât pe Jimmy Hoffa?» I-am spus: «Turnător nenorocit ce ești», și agenții FBI au ieșit din pereți, înconjurându-l pe Allen ca să-l apere. Restaurantul colcăia de agenți care ascultau ce prindea Allen cu microfonul ascuns sub haină. Au crezut că o să-l termin pe loc.

Când te întreabă cineva «ai făcut...?», e momentul să achiți nota și să pleci. Singura explicație pentru faptul că Charlie Allen mi-a pus întrebarea aia în momentul ăla e că agenții au stabilit că atunci era momentul să mă întrebe.

Aveam la mine un pistol de 9,65 mm, așa că, în timp ce ei îl înconjurau pe Allen, eu am fugit la mașină și am luat-o pe contrasens pe Route 72, dând circulația peste cap. M-am dus la Branding Iron și i-am dat pistolul unei prietene. Ea l-a pus

* Este vorba despre jocul numit *morra*, care se joacă cu degetele și este folosit uneori pentru a lua decizii (n. red.).

în poșetă. Ei au intrat în restaurant, iar ea a trecut pe lângă ei și a ieșit.

Mi-au spus să merg cu ei la mașină. M-am dus, iar unul dintre agenți mi-a spus că are pentru mine două condamnări pe viață plus 120 de ani. Eu l-am întrebat: «Și când ies pentru bună purtare?»

Agentul mi-a spus că, dacă vreau să port microfon când mă întâlnesc cu Russ și cu Angelo, îmi garantează că în zece ani sunt liber. I-am spus: «Cred că ăsta e un alt caz de eroare de identitate.»

Agentul mi-a spus că au probe solide pentru două crime, patru tentative de omor și o listă lungă de alte infracțiuni și că, dacă nu cooperez și nu-i las să mă protejeze, o să mor de mâna mafioților sau în pușcărie. Am spus: «Fie ce-o fi.»

M-au prins în primul rând fiindcă îl prinseseră pe Charlie Allen cu laboratorul de metamfetamină din New Jersey. Evident, Charlie Allen nu voia să afle Angelo sau Russell că umblă cu metamfetamină. Evident că Allen nu voia să stea veșnic la pușcărie din cauza laboratorului de metamfetamină și evident că Allen știa că autoritățile federale ar face orice să pună mâna pe mine în dosarul Hoffa. Până la urmă, Allen a primit doi ani de pușcărie. Pe urmă însă, Statul Louisiana l-a închis pe viață pentru că a violat-o pe fiica lui vitregă când era mică.

Am fost inculpat în baza Legii RICO, în rechizitoriu fiind numiți vreo 20 de complici, inclusiv Russell și Angelo, care n-au fost puși sub acuzare. Angelo fusese deja lichidat în momentul în care a început procesul, dar mai erau o grămadă de oameni importanți care nu voiau să fiu acuzat de niște infracțiuni pe care le-aș fi săvârșit împreună cu ei, căci, pe urmă, ar fi fost și ei acuzați. În prima zi a procesului început în februarie 1980, cei de la FBI s-au dus la avocatul meu, F. Emmett Fitzpatrick, să-l avertizeze că una dintre sursele lor a spus că acei complici

ai mei care nu fuseseră trimiși în judecată se temeau că, dacă eram condamnat, aveam să cedez și au angajat pe cineva să mă termine. I-am spus lui Emmett să-i întrebe cu cine au aranjat treaba ca să-l termin eu pe respectivul când îl vedeam.

Unul dintre omorurile pe care mi le-au pus în cârcă a fost cel al lui Fred Gawronski, de care Tommy Barker scăpase deja invocând legitima apărare. Charlie Allen a declarat că eu am comandat crima fiindcă Gawronski vărsase vin pe mine. Emmett l-a făcut praf pe Allen la contrainterogatoriu.

Într-o pauză, l-am văzut pe un agent federal, pe nume Quinn John Tamm, stând de vorbă cu fata mea, Connie, care era adolescentă. L-am întrebat pe procuror: «Ei, Courtney, câte crime îmi sunt atribuite?» El a spus: «Două. De ce?» «Dacă Tamm mai vorbește vreodată cu vreuna dintre fetele mele, o să ai trei», am răspuns eu. Mai târziu, cineva a sărit dintr-un tufiș și i-a pus lui Tamm o pătură în cap. Când îi pui unuia o pătură în cap, îi transmiți un mesaj, ca să știe că e vulnerabil. Tipul se sperie, iar când reușește să-și dea jos pătura, cel care i-a pus-o în cap a dispărut de mult. Tamm a venit la tribunal și m-a făcut «nenorocit». I-am zâmbit doar.

După ce Emmett a chemat și ultimul martor al apărării, am spus:

- Mai ai un martor.
- Pe cine? m-a întrebat Emmett.
- Pe Francis.
- Care Francis?
- Francis eu, am zis.

Întotdeauna am considerat că e bine să depui mărturie și să te uiți în ochii juraților, mai ales când acuzarea vrea să te înfățișeze ca pe unul care e în stare să termine pe cineva fiindcă a vărsat vin pe el. Poți să-ți închipui ce e în capul lor când îi privești în ochi?

«Juriul îl achită pe Frank Sheeran de toate acuzațiile» a titrat *Philadelphia Bulletin*.

Problema mea cea mare erau două infracțiuni mai mărunte. Aveau vocea mea pe înregistrările făcute de Charlie Allen când era angajat la Filiala 326.

Aveam o problemă cu o companie de macarale. Managerul îi concediasse pe doi oameni ai mei și nu voia să negocieze cu mine. Se apropia audierea în comisia de mediere și nu voiam ca managerul ăla să apară la audiere. Ei susțin că i-am spus lui Charlie Allen să-l aranjeze pe individ. Allen m-a înregistrat când ziceam: «Rupe-i ambele picioare. Vreau să-l pui la pat. Vreau să-l bagi în spital.» Auzind asta, cei de la FBI i-au pus un ghips fals individului și l-au trimis la audiere în cărje. Federalii m-au prins pentru asta în urma unui proces intentat în Delaware.

FBI-ul m-a mai prins în statul respectiv că am luat dinamită de la Medico Industries, un producător de muniție din Pennsylvania care avea contracte importante cu guvernul. Russell era partener din umbră la Medico. Dinamita îmi trebuia ca să arunc în aer sediul companiei la care lucra tipul cu ghipsul fals. Am luat în total 14 ani.

Cealaltă mare problemă a apărut când FBI-ul mi-a luat plăcuța de înmatriculare de la Lincoln-ul meu negru pe care îl aveam în Detroit când a dispărut Hoffa. Agenții au descoperit că am cumpărat mașina de la Eugene Boffa, șeful companiei care oferea camionagii firmelor de transport și îi plătea sub salariul standard. Eu am plătit mașina sub prețul pieței și nu aveam toate chitanțele de la plățile pe care le făcusem cu bani gheață. Ei au spus că am primit mașina ca șpagă, ca să-l las pe Boffa să plătească salarii sub nivelul standard și să îi concedieze pe unii. Au spus că, un an mai târziu, am primit un Lincoln alb și că Boffa îmi dădea 200 de dolari pe săptămână. Aveau o

înregistrare de la Charlie Allen în care spuneam că împărțeam cei 200 de dolari cu Russell și «la naiba cu sindicatul meu». Pe atunci, Jimmy murise, totul era altfel.

După condamnare, le-am spus celor de la *Philadelphia Inquirer*, la 15 noiembrie 1981, că «singurul om desăvârșit a fost crucificat».

Agentul Quinn John Tamm a râs la urmă și i-a spus unui reporter că am avut «până acum mai multe vieți ca o pisică».

Aveam 62 de ani și mă căpătasem cu încă 18 ani pe lângă cei 14, deci trebuia să ispășesc în total 32 de ani. Aveam o artrită urâtă și se părea că urma să mor în închisoare.

Mai întâi am ispășit pedeapsa primită pentru infracțiunile federale. Am petrecut epoca Reagan ca musafir al președintelui. M-au trimis la penitenciarul de stat din Sandstone, statul Minnesota. E aproape de granița cu Canada și suflă acolo un vânt păcătos. Iarna, temperatura poate scădea sub -20°C .

Din când în când, apăreau cei de la FBI și mă chemau în toiul nopții. Atunci îi cheamă ei pe turnători, când cred că toată lumea doarme. Federalii te așteaptă într-o altă clădire, departe de ceilalți deținuți. Ca să ajungi din locul în care te afli în clădirea în care te așteaptă federalii, trebuie să mergi vreo 500 m. Au acolo o funie galbenă de care trebuie să te ții ca să nu te dea jos vântul. Vântul ăla rece îngheață și un om sănătos. Dacă ai artrită și mergi încet, e o adevărată încercare.

Vechiul meu tovarăș de arme Diggsy Meier se jură că a făcut artrită după ce a adormit într-un tranșeu de la Montecasino și eu i-am furat pătura. Acele tranșee erau pline de apă de ploaie care îngheța la suprafață; trebuia să spargi gheața ca să intri în ele spre a te feri de șrapnele. Eu cred că amândoi ne-am ales așa cu artrită. În închisoare, începusem să mă cocoșez tot mai mult, pe măsură ce artrita îmi ataca șalele și îmi apăsa coloana. Am intrat la închisoare cu înălțimea de 1,95 m și am

ieșit cu 1,82 m. Nu erai obligat să vorbești cu federalii când veneau, dar erai obligat să te duci. Mi-au spus că, dacă sunt dispus să cooperez, mă mută mai aproape de fetele mele ca să nu le mai fie așa greu să mă viziteze. Am la mână dreaptă un inel cu patru pietre, câte una pentru fiecare lună în care s-a născut una dintre fetele mele. Mi-au spus că am cheile închisorii în buzunar dacă mă gândesc să cooperez, iar eu le-am întors spatele și am plecat pe lângă funia galbenă înapoi la pușcărie. A doua zi, l-am sunat pe avocatul meu și i-am spus să scrie în registru că am primit vizita federalilor, ca să nu aibă nimeni niciun dubiu.

Am întâlnit câțiva băieți buni la Sandstone. Era un bătrân din Boston care intrase la pârnaie pentru afacerea Brinks de pe la 1950. Pe vremea aia, a fost cel mai mare jaf săvârșit vreodată. Au pus milioane pe masă. Le-a luat vreo șapte ani să rezolve cazul, dar i-au prins. Au făcut imediat o listă de suspecți, cum au făcut și cu noi. Șapte ani i-au tot hărțuit cu întrebări și i-au bătut așa la cap până când unul dintre ei a cedat în final și i-a înfundat pe toți.

Fratele lui Sally Bugs, Gabe, era și el la Sandstone. Avea cam 1,60 m înălțime. Gabe n-avea nicio legătură cu ce i se întâmplase lui Jimmy. Nici măcar nu fusese acolo, dar FBI-ul îl lăsase pe listă, dându-și seama că, dacă vorbea, Sally Bugs nu avea să spună nimic despre fratele lui. Așa că l-au ținut în continuare pe listă.

Pe urmă, artrita mea s-a agravat, iar directorul de la Sandstone m-a trimis la Springfield, în Missouri. Ăsta e un spital-penitenciar. Tony Salerno era acolo, pe moarte. Avea cancer. Nu putea să-și controleze micțiunea. Russell era acolo într-un scaun cu roțile din cauza accidentului vascular cerebral. Iată că mă aflu din nou alături de profesorul meu, cel mai bun profesor din câți existau pe atunci. Bătrânul juca

*bocce** din scaun. Era mai bătrân decât sunt eu acum și încă putea lovi bine pentru vârsta lui. Din când în când, mă lăsa să trag o dușcă dacă îl băteam la rummy. McGee era înnebunit după înghețată, iar eu aveam grijă să primească înghețată în fiecare zi. Fiindcă nu se dădeau produse cu reducere pentru veterani decât o dată pe săptămână. Eu îl plăteam pe cel căruia îi venise rândul la reduceri ca să-mi dea puțină înghețată pentru Russ. Când eram la Springfield, fata mea, Connie, a născut primul copil, iar Russell a venit și mi-a dat vestea cea bună. Aflase de la soția lui, Carrie.

De două ori, când am rămas singuri, am vorbit despre Jimmy. Aflasem și eu mai multe despre problemă, câteva detalii. Niciunul dintre noi nu a dorit ca lucrurile să ajungă atât de departe. Amândoi credeam că Jimmy nu a meritat asta. Jimmy era un om simpatic cu o familie simpatcă.

Într-o duminică, mă duceam spre terenul de *bocce* când l-am văzut pe Russ dus cu scaunul cu roțile spre capelă de unul dintre îngrijitori. L-am întrebat:

— Unde te duci, McGee?

— La biserică.

— La biserică? am spus eu rîzînd.

— Nu rîde, prietene. Când o să ajungi la vârsta mea, o să-ți dai seama că mai e și altceva în afară de lumea asta.

Am ținut minte vorbele lui toți anii ăștia.

În 1991, am avut nevoie de operație ca să nu rămân paralizat, așa că m-au lăsat să ies mai devreme, sub supraveghere, din motive medicale. Aveam 71 de ani. Eram încă pe hîrtie, iar FBI-ul încerca să mă facă să încalc condițiile eliberării. I-au pus microfon unui tip care vindea bilete la competițiile sportive. Soția îl părăsise și îi luase toți banii. Voia să divorțeze de

* Joc cu bile (n. tr.).

el, dar individul voia să-i facă felul înainte de divorț ca să rămână cu toți banii. S-a oferit să-mi dea 25 000 de dolari pe loc și 25 000 de dolari după ce o omoram, iar după ce rezolva problema cu succesiunea, putea să aibă grijă de mine. I-am spus: «Îți sugerez să-ți iei un consilier conjugal bun.»

Până la urmă, m-au prins încălcând condițiile de eliberare în timp ce beam *sambuca** cu presupusul boss din Philadelphia, John Stanfa. În *sambuca* se pun trei boabe de cafea: pentru ieri, pentru azi și pentru mâine. Prea mult mâine nu mai aveam eu, dar FBI-ul tot era pe urma lui. La audiere, au pus înregistrarea făcută de tipul ăla și au spus că ar fi trebuit să-l dau în gât fiindcă a vrut să-i lichidez nevasta. Aveam 75 de ani și m-au trimis înapoi la pușcărie pentru zece luni. În ziua în care m-au prins încălcând condițiile eliberării, am susținut o conferință de presă ca să anunț pe toată lumea și pe anumiți oameni din oraș și din provincie că nu eram turnător. Nu aveam de gând să renunț și să ajung turnător doar fiindcă mă trimiteau ei la pușcărie la vârsta aia și în situația mea. Voiam ca toți oamenii cu care avusesem de-a face în timp să știe că nu m-am înmuiat la bătrânețe, cum au făcut John Francis și Lou Cordi înainte să moară. Și voiam să scap de FBI în închisoare; să nu-mi mai facă vizite la ore târzii. Le-am spus reporterilor că o să scriu o carte în care am să demonstrez că Richard M. Nixon i-a făcut-o lui Jimmy.

În timp ce mă aflam la pușcărie, am primit o scrisoare de la fata lui Jimmy, Barbara, care mă ruga să-i spun, «sub pecetea tainei», ce s-a întâmplat cu Jimmy.

Am ieșit la 10 octombrie 1995, iar soția mea, Irene, a murit de cancer pulmonar la 17 decembrie. Mergeam din ce în ce mai rău, eram cocoșat, aveam proteză la piciorul drept și, în

* Lichior cu aromă de anason (n. red.).

scurt timp, abia dacă mai puteam să merg cu două bastoane. Trebuia să iau cadrul oriunde mă duceam. Cele trei fete ale mele care mai vorbeau cu mine își făceau griji că, dacă o să mor, n-o să fiu îngropat într-un cimitir catolic. Mi-am adus aminte de Russell, cum se ducea el la capelă la Springfield și cum îmi spunea că «e și altceva în afară de lumea asta». Fetele mele au obținut pentru mine o audiență privată la monseniorul Heldusor de la Biserica Sf. Dorothy din Springfield. M-am întâlnit cu el, am vorbit despre viața mea și mi-a iertat păcatele. Am cumpărat un sicriu verde, iar fetele mi-au luat o criptă în cimitirul catolic. Fetele mai mari sunt bucuroase că mama lor, Mary, o să fie îngropată în criptă alături de mine când o să moară de Alzheimer.

Am o cameră mică la azil. Țin ușa deschisă. Nu suport să am ușa închisă.

Postfață

L-am auzit pe avocatul lui Frank, Emmett Fitzpatrick, spunându-i la o zi aniversară: „Ești dat naibii dacă ai un telefon în mână, Frank. Nici nu te-ar interesa dacă te-ar băga într-o celulă. Cât timp ți-ar da acolo un telefon, ai fi fericit. Nici n-ai ști că ești la închisoare.”

În anii în care am lucrat la acest proiect, Frank Sheeran mă suna de mai multe ori pe zi, practic, în fiecare zi, ca să-mi vorbească, practic, despre orice. Aproape toți cei despre care îmi vorbea erau „băieți buni”. Aproape fiecare conversație o încheia cu cuvintele „totul e formidabil”. Îmi dădeam seama de fiecare dată când se frământa după ce recunoscuse ceva – numărul convorbirilor, durata lor și intensitatea lor nervoasă creșteau. Uneori, își retrăgea afirmațiile. Până la urmă însă, se liniștea și se simțea bine, era chiar încântat că a recunoscut, că a spus cuiva.

Frank a devenit deosebit de agitat când s-a apropiat ziua în care plănuiserăm să mergem la Detroit și să căutăm casa în care a fost ucis Jimmy Hoffa.

În februarie 2001, l-am dus pe Frank cu mașina la Detroit. Pe vremea aceea, locuia singur într-un apartament dintr-o suburbie a Philadelphiei. Mi-a spus că, în ultima vreme, începuse să aibă coșmaruri în care se amestecau evenimente din

război cu evenimente și oameni din viața petrecută alături de mafioți. A început să-i „vadă” pe oamenii aceia în timp ce era treaz; le spunea „oameni chimici”, fiindcă era convins că îi vede din cauza unui dezechilibru chimic care avea să se rezolve după ce i se va schimba tratamentul. „Sunt doi oameni chimici pe bancheta din spate. Știu că nu sunt adevărați, dar ce caută în mașină?”

Drumul spre vest, prin Pennsylvania și Ohio până în Michigan, a fost un coșmar pentru mine, atunci când era treaz. Dacă nu vorbea despre „oameni”, mă critica cum conduc. La un moment dat i-am spus: „Frank, singurul lucru bun legat de faptul că ești cu mine în mașină e că nu mă mai suni la telefon.” Din fericire, a râs.

Am mers cu mașina două zile. În prima noapte, la motel, m-a pus să las ușa deschisă între camerele noastre. De când fusese la închisoare, nu mai suporta să stea singur cu ușa închisă. A doua zi, în mașină, a dormit mult și și-a mai revenit. Începusem să cred că nu îi trebuia decât un somn bun, de care avea parte rareori acasă la el.

Când am văzut silueta orașului Detroit, l-am înghiontit să se trezească. S-a uitat o dată spre oraș și s-a răstit la mine:

- Ai un pistol?
- Un ce? am întrebat eu.
- Un pistol.
- Cum adică un pistol?
- Un pis-tol. Pistol.

Și-a strâns degetele în forma unui pistol și s-a prefăcut că trage în jos.

- La ce mi-ar trebui mie un pistol?
- Avocații au pistoale. Ai voie să deții permis.
- Nu am, am strigat eu la el. Aș fi ultimul cunoscut al tău care să aibă așa ceva. La ce îți trebuie un pistol?

— Jimmy are prieteni aici. Ei știu că am fost de partea cealaltă în treaba asta.

— Frank, ce vrei să faci? Vrei să mă sperii? Nu știe nimeni că ești aici.

A mormăit ceva, iar eu am început să calculez cu aproximație vârsta foștilor aliați ai lui Jimmy din Detroit. După ce m-am liniștit, mi-a apărut în minte imaginea „prietenilor” lui Jimmy urmărindu-ne în scaune cu roțile, de parcă ar mai fi fost în viață.

Când am ajuns la motel, m-am bucurat să-l văd și să-l cunosc pe fostul lui coleg de detenție, John Zeitts, cel care, în 1995, avea să scrie cartea în care dădea vina pe Nixon pentru moartea lui Hoffa. Venise cu mașina de la domiciliul său din Nebraska pentru a-l vizita pe Frank în semn de respect, iar acum avea să doarmă în camera lui Frank. Tot el avea să-i schimbe și bandajul pe care Frank îl purta din cauza escarei. În seara aceea, la restaurant, Frank s-a uitat la mine și mi-a făcut cu ochiul. „Ai un pistol?” m-a întrebat el și amândoi au început să râdă. Frank mi-a spus că John fusese prizonier de război în Vietnam. În seara aceea, am fost fascinat de povestea evadării lui John din prizonierat. Avea niște cicatrice lungi pe piept. Celor din Viet Cong le plăcea să taie pielea prizonierilor pentru că exista o muscă în acele locuri care își depunea ouăle în rana deschisă. John a găsit viermi care ieșeau din trupul lui mulți ani după aceea.

În noaptea respectivă, singur în camera de la motel, m-am întrebat dacă nu cumva am făcut prea târziu această călătorie la Detroit. Știam că nu pot să mă bazez pe ajutorul lui Sheeran pentru a găsi casa. A doua zi dimineață, l-am rugat pe John să ne ajute, dar el nu știa că acolo există o casă. Nu jucase niciun rol în versiunea fantastică la care lucrase cu Frank în 1995. Aveam la mine notițele și am găsit acolo indicațiile de orientare

generale pe care le dăduse Frank într-o întâlnire avută cu Eric Shawn la Fox News. În mod uimitor, au fost aproape la fel de bune în 2002 ca în 1975. Singurul lucru care lipsea din însemnările mele era ultimul viraj la stânga pe strada paralelă cu pasarela de care pomenise Frank. Am observat că pasarela se află în dreapta, pe un teren de golf. A trebuit să trec pe acolo de câteva ori ca să văd măcar podul, iar în final l-am zărit de pe o stradă paralelă, din cealaltă parte a terenului de golf, o stradă care se afla la o înălțime mai mare și-ți permitea să vezi tot locul. M-am întors la traseul inițial și mi-am dat seama imediat care era problema. Am spus câteva *Ave Maria*.

În anii aceștia, se construise un gard din plasă de sârmă, iar gardul acela făcea ca podul să fie mai greu de observat decât îmi spusese Frank cu ceva timp în urmă. Când ne-am oprit în apropierea pasarelei, la o intersecție în formă de T, m-am dat jos din mașină, m-am uitat în lungul străzii din stânga și, la capătul ei, pe dreapta, am zărit spatele unei case, care avea o curte asemănătoare celei descrise de Frank. Desigur, mi-am spus eu, aflându-se pe un teren de golf, pasarela ar fi putut să nu aibă nicio relevanță pentru orientare, doar că, la pod, trebuia să virezi la stânga. După chipul împietrit, crispat al lui Sheeran, mi-am dat imediat seama că acela e locul. După ce l-a studiat, a confirmat dând din cap și mormăind un „da”. Singurul lucru care m-a pus pe gânduri a fost acela că, după descrierea făcută de Sheeran, casa avea plăci de lemn maro, iar aceea era din cărămidă. Abia când ne-am întors acasă și am dezvoltat fotografiile, mi-am dat seama că jumătatea superioară a casei e acoperită cu plăci de lemn maro în spate și pe latura pe care o vezi când vii dinspre pasarelă.

Pe drumul de întoarcere de la Detroit, a fost evident că Sheeran se liniștise. Nu mai erau „oameni chimici” și nici nu s-a mai plâns de felul în care conduceam. Am găsit aeroportul

Port Clinton, am făcut câteva fotografii și am mers acasă în aceeași zi. La scurt timp după această călătorie, le-am ajutat pe fiicele lui să-l ducă la un azil de bătrâni. I-am însoțit pe Frank și pe fiica lui, Dolores, la un medic care i-a prescris niște medicamente pentru „oamenii chimici” și n-am mai auzit nicio dată de ei. Niciodată nu l-am mai văzut așa de tulburat și de agitat ca atunci când ne duceam la Detroit, iar el nu avea „un pist-tol pistol”.

Următoarea deplasare am făcut-o pentru a căuta compania din Baltimore de unde ridicase echipament militar pentru invazia din Golful Porcilor și unde livrase puști chiar înainte de asasinarea lui John F. Kennedy. Înainte să plecăm la Baltimore, mi-a spus că locul respectiv se numea Căramidăria Campbell. Avea o vagă idee unde se afla, dar n-am reușit s-o găsim. Până la urmă, am intrat în curtea Fabricii de Cement Bonsal să întrebăm pe cineva de acolo despre căramidărie. Când am intrat în curte, locul i s-a părut cumva cunoscut lui Sheeran. Într-un birou, am aflat de la o angajată că, atunci când tatăl ei a lucrat acolo, Bonsal se numea Fabrica de Cement Campbell, dar de vreo Căramidărie Campbell nu știa. Am făcut câteva ture cu mașina prin împrejurimi. Erau acolo câteva clădiri noi. Sheeran a arătat spre o clădire veche și mi-a spus: „De acolo au ieșit soldații să încarce camionul.” Am făcut o fotografie și ne-am întors la Philadelphia.

Unele lucruri nu au decurs la fel de bine ca deplasarea la Baltimore.

Din proprie experiență, pot spune că, atunci când un adult care și-a format o conștiință în copilărie vrea să-și descarce sufletul, drumul spre mărturisire este în general sinuos, cu multe întreruperi, cu blocaje, chichițe, aluzii și frânturi de adevăr. De multe ori, persoana respectivă face o aluzie și vrea ca celălalt

să-și dea singur seama la ce se referă. Un bun exemplu în acest sens găsim în celebrul caz al lui Susan Smith, care și-a înecat cei doi băieți într-o mașină pe care a scufundat-o într-un lac și a dat vina pe „un negru care i-a furat-o”. Timp de nouă zile, șeriful Howard Wells a demonstrat răbdarea și priceperea unui anchetator extraordinar care știe să evite capcanele, să mențină relații bune cu persoana anchetată și să meargă pe urma indiciilor până în momentul în care persoana ajunge să înfrunte adevărul.

Erau anumite lucruri pe care Sheeran mi le spusese și care știam că vor fi niște piedici în încercarea lui de a-și descărca sufletul. Nu voia ca cele trei fiice care făceau încă parte din viața lui să aibă o părere și mai proastă despre el ca până atunci. Irene, răposata lui soție, o asigurase pe cea mai mică dintre fete că Frank nu a avut timp să-l ucidă pe Hoffa, pentru că Irene era convinsă că el a fost „cu ea”. Frank nu voia ca Barbara Crancer să-l considere un fel de monstru fiindcă o sunase pe mama ei la două zile după dispariția tatălui ca să-și exprime îngrijorarea. Frank nu voia să o jignească pe văduva lui Russell Bufalino, Carrie, sau pe alte persoane care mai erau în viață. Nu voia ca oamenii cu care avusese de-a face de-a lungul anilor să creadă că se înmuiase la bătrânețe, ca John Francis sau Lou Cordi. „Am trăit într-un anume fel. Nu vreau să spună lumea că m-am schimbat”, a zis el. Altădată a spus: „Chiar dacă el a murit, dacă aș spune asta despre Russell, așa apropiați cum eram, sunt alții care știu că eu știu niște lucruri despre ei.” În timpul interviurilor, m-am concentrat asupra cazului Hoffa.

La vreo doi ani după ce am început interviurile și după ce Sheeran a recunoscut că el a fost cel care a tras în cazul Hoffa, dar cu vreun an înainte de a ne duce la Detroit să căutăm casa, agentul meu a programat o întâlnire în biroul lui Emmett Fitzpatrick cu Eric Shawn, comentator la Fox News,

cunoscător al lumii interlope, și cu producătorul lui, Kendall Hagan. Intenția noastră era să-l facem pe Frank să se simtă în largul lui cu un comentator în care să aibă încredere. La acea întâlnire, la care am avut grijă ca drepturile să-i fie protejate, Sheeran avea să rostească pentru prima oară în fața unei alte persoane decât a mea cuvintele: „Eu l-am împușcat pe Jimmy Hoffa.”

Cu două seri înainte de întâlnire, m-am dus să dorm în apartamentul lui Sheeran. Fără vreaun comentariu, Sheeran mi-a înmănat o scrisoare dactilografiată, aparent semnată de Jimmy Hoffa în 1974, după ce avusese loc Seara Omagială Frank Sheeran. Mai mult de jumătate de scrisoare conținea lucruri pe care Sheeran mi le spusese până atunci, începând cu interviurile întrerupte în 1991. În rest, erau lucruri care puteau susține versiunea fantezistă a evenimentelor, avansată de el împreună cu prietenul lui, John Zeitts. L-am asigurat pe Frank că o să verific la un moment dat autenticitatea scrisorii.

Întâlnirea a decurs bine. Când Shawn l-a întrebat dacă crede că poate găsi casa, Sheeran ne-a dat indicațiile de orientare, menționând și „pasarela”. Era prima oară când auzeam aceste lucruri. Vocea lui gravă și înfățișarea aspră mi-au dat fiori când, pentru prima oară, Frank a declarat public, altcuiva decât mie, că el l-a împușcat pe Jimmy Hoffa de două ori în ceafă. Tuturor celor aflați de față, mărturisirea lui li s-a părut reală. Fox News a făcut ceva cercetări preliminare independente și a confirmat valoarea istorică a relatării lui Frank Sheeran referitoare la ultimul drum făcut de Jimmy Hoffa.

La scurt timp după aceea, am luat legătura cu renumitul laborator de criminalistică al doctorului Henry Lee. Cei de acolo m-au asigurat că pot determina autenticitatea semnăturii lui Hoffa și că pot scoate de pe scrisoare eventuale amprente. Totuși ar fi trebuit să iau legătura cu cei de la FBI, ca

să obțin amprentele lui Hoffa și câteva documente olografice care i-au aparținut. La vremea respectivă, nu aveam contract cu o editură, iar cartea încă nu fusese scrisă. Nu voiam să-i alertez pe cei de la FBI, iar povestea să se afle înainte să apară cartea. Am decis să mai amân chestiunea. Mai târziu, când am găsit o editură, le-am explicat toate astea și mi-au spus că, întâmplător, tot ei publicaseră și cartea lui Henry Lee. Le-am transmis corespondența purtată de mine pe e-mail cu laboratorul lui Lee și am sperat că, datorită relațiilor pe care editura le avea cu laboratorul, cei de acolo vor face demersurile necesare pe lângă FBI. Editura a luat legătura cu cei de la laborator și le-a trimis scrisoarea. Nu a fost nevoie de documente olografe sau de amprente; când au expus scrisoarea la o lumină specială, s-a văzut că e un fals grosolan. Hârtia folosită fusese produsă în 1994, nu în 1974. Semnătura era realizată cu cerneală peste fotocopia estompată a unei semnături autentice a lui Hoffa. Deși scrisoarea nu era importantă pentru carte și puteam foarte ușor să renunț la ea, și deși redactorul care se ocupa de carte nu avea nicio îndoială că Sheeran l-a ucis pe Hoffa, editura a decis să renunțe la publicarea cărții. Am fost supărat pe Sheeran până când de-acum fostul meu redactor mi-a spus că am scăpat ieftin, având în vedere ce le-a făcut Sheeran la viața lui altor prieteni. Mi-a spus: „Dacă nu ai încredere într-un om care l-a ucis pe unul dintre cei mai buni prieteni ai săi, în cine să ai încredere?” M-a rugat să nu-i dau niciodată lui Sheeran numărul lui de telefon.

Când s-au liniștit lucrurile și i-am spus toate astea, Sheeran a recunoscut că scrisoarea aceea era pentru el o asigurare, o scăpare, dacă ar fi avut vreodată nevoie. Era un fir de care putea să se agațe dacă, vreodată, situația i s-ar fi agravat. Dacă s-ar fi intentat proces, el ar fi prezentat scrisoarea în fața marelui juriu și toate lucrurile scrise în carte ar fi fost infirmate.

Agentul meu, Frank Weimann, i-a spus lui Sheeran la telefon că, dacă vrea o altă editură, trebuie să fie sincer și să susțină cele afirmate în carte. Weimann i-a trimis lui Sheeran o copie a e-mailului transmis fostei edituri, în care scria, printre altele: „Sunt dispus să-mi pun în joc reputația pentru această carte din multe motive, unul dintre cele mai importante fiind acela că este o carte cu semnificație istorică. Frank Sheeran l-a ucis pe Jimmy Hoffa.”

După ce am ratat afacerea cu publicarea cărții, Elsie, generoasă și fermecătoarea prietenă a lui Frank, tovarășa lui permanentă, s-a stins, din păcate, în urma unei operații. Camera ei fusese în capătul celălalt al holului din azilul în care ea și Frank se cunoscuseră. Uneori, ieșeam cu ei la restaurant și întotdeauna ne distrăm. Frank o tachina pentru plăcerea ei de a mânca. Spunea că are urme de furculiță pe mână de când făcuse greșeala să încerce să guste din mâncarea ei. Deși nici eu, nici fetele lui nu i-au spus de moartea lui Elsie, Frank a aflat cumva. În perioada aceea, starea lui de sănătate s-a înrăutățit dramatic și era adesea internat în spital. Avea dureri mari și a rămas ținut la pat.

În spital, și-a dat seama că e pe moarte și mi-a spus că nu vrea să mai trăiască așa. Când am discutat despre o înregistrare video care să susțină textul cărții, așa cum îmi sugerase Weimann, mi-a spus: „Tot ce îmi doresc acum, Charles, este să scap cât mai mult de durere, să nu fac pe mine și să-l las pe Cel de Sus să facă ce vrea El. Nu pot să mai trăiesc așa.”

După ce a vorbit la telefon cu Emmett Fitzpatrick, Frank Sheeran s-a hotărât să se lase filmat și să confirme astfel informațiile prezentate în carte, inclusiv ceea ce s-a întâmplat cu Jimmy Hoffa la 30 iulie 1975.

Deși îi spusese că o să fac în așa fel încât să-i fie cât mai ușor, Frank trebuia acum să susțină în mod public autenticitatea

informațiilor respective. I-am zis: „Nu trebuie decât să spui că e adevărat ce scrie în carte. Atâta tot. Crezi că poți face asta?” „Cred că pot”, a răspuns el. În seara aceea, înainte să plec, mi-a spus, referindu-se la faptul că fusese împărtășit de preot: „Sunt împăcat.” I-am spus: „Dumnezeu să te binecuvânteze. O să fii împăcat când o să confirmi cele susținute în carte.”

A doua zi mi-a spus că agenților de la FBI „o să le fie greu să mă interogheze fiindcă nu mă pot deplasa nicăieri”. Din cauza sănătății și a nevoilor lui medicale, nu se aștepta ca un procuror să se deranjeze să-l acuze.

Când am pornit camera video, a început să ezite și să se închidă în sine. I-am spus: „Șovăi, nu-i așa? Nu vreau să te filmez dacă șovăi.” Frank a spus: „Nu, nu șovăi.” „Dacă nu vrei s-o faci, o lăsăm baltă.” „Tu trebuie să vrei s-o faci. Eu o s-o fac”, a răspuns Frank. Mi-a cerut oglinda ca să vadă cum arată.

Am discutat despre faptul că se spovedise și fusese împărtășit cu o zi în urmă. „Am făcut asta și săptămâna trecută”, a zis el.

Am spus că, pentru el, sosise „momentul adevărului”. I-am dat șpaltul cărții să-l arate la cameră. Pe urmă, fără să mai folosesc limbajul protector pe care îl foloseam de obicei, i-am spus direct: „Bun, o să încep să filmez. Tu ai citit această carte. Lucrurile care sunt scrise acolo despre Jimmy și despre ce i s-a întâmplat lui sunt lucrurile pe care mi le-ai spus tu, e adevărat?” Frank Sheeran a spus: „E adevărat.” „Și le confirmi?” „Confirm ce e scris în carte”, a zis el.

Imediat l-am întrebat cum era Jimmy Hoffa, iar asta l-a făcut să răspundă că Jimmy „... nu era... cum să zic... nu era... Trebuie să treci la întrebări, iar de la o întrebare ajungi la alta... Lasă cartea să vorbească de la sine”. Știam că nu vrea să intre în amănunte, mai ales despre Jimmy Hoffa, dar era greu să vorbești fără să intri în detalii.

Din păcate, bateria camerei video s-a terminat și a durat ceva până când mi-am dat seama de asta și am băgat aparatul în priză. Mai mult, ca să-l fac să se simtă bine sau la cererea lui, am oprit din când în când filmarea și am trecut pe înregistrare audio. Totuși am realizat un material amplu. Când am revăzut înregistrările audio și video, mi-am dat seama că sunt secvențe revelatoare pentru personalitatea lui, pentru anumite fapte ale lui și pentru toate interviurile realizate cu el.

La un moment dat, mi-a spus să am grijă să precizez în carte că, de fiecare dată când a avut relații intime cu o femeie care nu îi era soție, nu era căsătorit. Mi-a spus că, dacă o să scriu altceva, „n-o să servească în niciun fel literaturii... Cartea n-o să câștige niciun Premiu Pulitzer... Ai grijă să scrii că eram neînsurat”.

Uitându-se la coperta cărții, a spus: „Cred că e un titlu de rahat.”* Eu i-am spus: „Dar sunt primele cuvinte pe care ți le-a spus Jimmy, nu?”

„Da”, a recunoscut el și a abandonat subiectul.

În timp ce se uita la o fotografie a lui Sal Briguglio, i-am spus că o să respectăm planul nostru și o să le cerem celor de la FBI să facă public dosarul, astfel încât ceea ce le-a spus Sally Bugs să întărească afirmațiile făcute de Frank în carte. I-am spus că fotografia a fost realizată „înainte să ai tu grijă de el. Știi la ce mă refer?”.

— Da, a spus el.

— Fotografia lui Sally Bugs nu îți trezește ceva sentimente?

— Nu, nu prea. Ce a fost, a fost.

I-am spus că, dacă se simte destul de bine, Eric Shawn vrea să ne ducă să luăm masa la Restaurantul Monte's din Brooklyn, de unde luase el „pachetul”.

* Cartea a apărut în limba engleză cu titlul *I Heard You Paint Houses* („Am auzit că te ocupi cu zugrăvitul”) (n. red.).

— Da, a spus el, pachetul, da... pentru... pentru Dallas.

Mai târziu, am revenit la subiect și i-am spus că, atunci când o să mergem, „o să vedem de unde ai ridicat puștile alea”.

— Ai dreptate, a zis el, și să comanzi niște spaghete cu ulei și usturoi.

I-am spus că aş vrea să-l văd înmuind pâinea italienească în vin. „Ai o poză cu asta”, a spus el.

Am adus în discuție locul în care făcea livrările „pentru politicieni”. L-am întrebat: „Cum se numea locul acela?”

El mi-a răspuns cu promptitudine: „The Market Inn”, și a adăugat: „Vezi, mai am încă memorie, Charles.”

Cel mai important pentru mine a fost momentul în care mi-a dezvăluit ceva cu totul nou. A început în timp ce ne uitam la o fotografie a casei din Detroit, când a spus: „Ei ar fi trebuit să fie primii. Ei au fost acolo de la început... dar n-au depus niciodată mărtu...” A continuat propoziția mormăind, apoi a spus: „Ei n-au fost amestecați.” De fiecare dată când avea foarte mare grijă la cuvinte și când unele dintre ele abia se auzeau, știam că e un subiect la care aveam să revin. Când am făcut asta, întrebându-l dacă și casa era de împrumut, ca mașina, el mi-a ignorat întrebarea de două ori, după care a spus: „Ei, acum nu-mi mai fac griji că o să fiu acuzat.” Cunoscându-l, am considerat că răspunsul lui putea să indice faptul că se gândea dacă să-mi spună sau să nu-mi spună ceva nou.

Puțin mai târziu, i-am arătat fotografia casei din Detroit „în care a murit Jimmy – în care a fost lichidat”. A binevoit să facă un comentariu din care am dedus că, în casa aceea, ar fi fost un „tip” implicat în afacere, despre care eu nu știam. A mormăit ceva, iar propoziția a părut a se opri la jumătate. Mai târziu, i-am dat caseta unui expert s-o analizeze; acestuia i s-a părut că spune: „Asta-i casa la care trimitea tipul scrisorile.” Problema înregistrărilor audio era amplificată de faptul

că proteza dentară pe care o avea de 50 de ani nu mai stătea bine din cauză că Frank scăzuse foarte mult în greutate. Imediat după ce a făcut acest comentariu, Sheeran a spus: „Eu țin cont doar de ce ai scris tu în carte, așa că...” Mai făcuse astfel de afirmații disprețuitoare și înainte, când era vorba despre lucruri pe care nu era sigur că vrea să mi le spună. Sau poate știa că „tipul” era mort și nu voia să-i dezvăluie identitatea.

La vremea respectivă, mi s-a părut că a spus că „tipul” le „închiriasse” casa, dar azi, când ascult CD-ul pe care mi l-a făcut expertul în înregistrări audio, nu mai aud același cuvânt.

În orice caz, după ce am vorbit puțin despre telefonul pe care i-l dăduse John, prietenul lui, ca să-l întrebe ce face și după ce am avut și eu o discuție scurtă pe mobil cu fiul meu vitreg, am continuat.

— Bine. Dar casa era împrumutată, nu?

— Da. Oamenii care o aveau...

Frank s-a oprit.

— Nu știau nimic despre asta, am continuat eu, căci îmi spusese acest lucru mai demult și era deja menționat în carte.

— Da. Oamenii care aveau casa, da. Era un agent imobiliar...

Această nouă dezvăluire legată de existența unui soi de misit sau de agent imobiliar a fost urmată de o pauză lungă, în timpul căreia eu n-am mai spus nimic. Apoi, el a zis:

— Locuiau acolo în acel moment.

— Îhi.

— Și n-au fost niciodată. N-au fost niciodată... niciodată anchetați.

— Dar nu știau nimic despre asta, nu?

— Nu, sigur că nu, a spus el cu atâta ardoare, încât m-a făcut să mă gândesc că „agentul imobiliar” știa ceva. Dar nu era momentul să-l presez și să-l iau la întrebări. Făcusem o înțelegere, iar el o respectase.

— Bun, am zis.

— Eu, eu, eu am spus numai... ce ai scris tu acolo, aia-i povestea. În acel moment, mi-am dat seama că mai e ceva și că o să-mi fie greu să renunț la subiect.

— Înțeleg, am spus eu. Nu te mai întreb. Sunt doar curios. Când ai vorbit de agentul imobiliar...

— Îhî, a spus el, îngândurat.

— Agentul imobiliar. Eu nu am... Nu mi-ai spus de el până acum. Deci..., am râs. E în regulă. Nicio problemă...

— Da, a spus Frank, scoțându-și ochelarii.

— Bine, am zis eu în timp ce Sheeran s-a întors, s-a uitat gânditor la camera video și a început să-și netezească părul. Mi-am dat seama că e momentul s-o opresc și așa am făcut. Ceea ce urmează este preluat din înregistrarea audio.

În scurtă vreme, curiozitatea m-a învins. Chiar dacă nu prea mă lăsa inima, n-am putut să-i rezist. Am făcut o ultimă încercare respectuoasă de a ataca subiectul „agentului imobiliar”.

— Acum, am spus eu, mi-ai stârnit interesul pentru misitul ăsta de care ai vorbit.

— Pentru ce? a întrebat el.

— Pentru misitul de care ai pomenit când vorbeam despre casa din Detroit. Nu mi-ai vorbit de asta până acum.

— Care asta?

Mi-am dat seama că nu înțelege cuvântul „misit”. Ar fi trebuit să folosesc cuvintele lui. Trebuia să-mi dau seama. Am spus:

— Agentul... agentul imobiliar de la casa din Detroit. Ai spus că a fost implicat un agent imobiliar. Nu vrei să vorbești despre asta, nu-i așa?

El a mormăit și a bălmăjit câteva cuvinte pe care m-am străduit să le aud, dar nu am reușit. Apoi s-a răzgândit și a spus foarte clar:

- Nu. Ei, ai aflat destule, Charles.
- Am aflat destule.
- Fii mulțumit.
- Sunt mulțumit.
- Ai aflat destule. Nu fi băgăcios.

Într-adevăr, ceea ce aflasem era mai mult decât suficient. Nimic nu se compară însă cu adevărul întreg. Dacă aş fi ştiut că, peste câteva zile, starea lui de sănătate avea să se înrăutăţească foarte tare, poate că aş fi insistat. Dar el i-a spus ginerelui său, Mike, că era timpul să plec. Acum, informația respectivă s-a pierdut, dacă nu cumva dosarul de la FBI face referire la ea, iar FBI-ul dă publicității dosarul.

Mie mi se pare verosimil ca acea casă să fi fost închiriată în 1975, dată fiind vârsta înaintată a proprietăresei, o femeie necăsătorită care cumpăraseră casa în 1925. Poate că un agent imobiliar se ocupa în numele ei de închirierea acesteia și avea o cheie. Poate că agentul imobiliar era, pur și simplu, prieten cu femeia și avea o cheie. Poate că locuința era de vânzare. În orice caz, existența unui agent imobiliar putea explica mai multe lucruri, nu doar existența cheii. Putea explica faptul că autorii operațiunii nu-și făceau probleme din cauză că mașinile erau parcate pe alee. Dacă era o casă de închiriat sau de vânzare, ar fi fost firesc ca niște străini să parcheze pe alee și să intre în casă.

Frank Sheeran a murit la șase săptămâni după acest interviu. În perioada aceea, eu și soția mea făceam, cel puțin o dată pe săptămână, trei ore cu mașina de acasă până la azil ca să-l vedem, iar eu singur mă duceam încă de două ori pe săptămână. Ținea capul în piept și abia dacă ridica privirea, dar ne întâmpina cu un zâmbet larg când ne auzea vocile. Îmi permitea să-i dau cu lingurița un pic de sorbet și bea apă cu paiul din paharul pe care i-l ținea soția mea, dar, practic, era rupt

total de realitate. Refuza să mănânce. Ultima oară l-am văzut la 6 decembrie 2003. Eu și fiul meu vitreg, Tripp, l-am vizitat și i-am spus că plec în Idaho și că o să ne vedem după Anul Nou. Ultimele cuvinte pe care mi le-a spus mormăind au fost: „Nu plec nicăieri.”

Am primit un telefon de la fiica lui, Dolores, în seara zilei de 14 decembrie 2003, când a murit. Era ziua în care Saddam Hussein capturase mai mulți soldați americani. Când am aflat, primul meu gând a fost: „Oare ce crede Frank despre asta?” Era mereu la curent cu știrile. Când a apărut informația despre atacul din Columbine, iar poliția aștepta în fața liceului, în timp ce asasinii continuau să tragă înăuntru, Frank mi-a spus: „Ce așteaptă polițaii ăia? Trebuiau să vorbească cu șase oameni de-ai noștri să ia un tanc și intram noi acolo cu tancul.” Soldatul din el vorbea așa. Când Tom Capano, un influent avocat din Delaware, a fost condamnat la moarte după ce și-a ucis iubita și i-a aruncat cadavrul în mare pentru că ea voia să se despartă de el, Sheeran a spus: „Nu omori pe cineva pentru o chestie ca asta. Nu te mai vrea, pleci.” Atunci vorbea expertul în domeniu. Când ambasadele noastre din Africa au fost aruncate în aer la sfârșitul anilor 1990 și un bărbat pe nume Osama bin Laden a fost bănuیت că a pus la cale atacul, i-am spus: „Ar trebui să-l elimine pe individul acela. Sunt sigur că el a făcut-o.” Și atunci a vorbit legenda lumii interlope: „Dacă n-a făcut-o, s-a gândit s-o facă.” Și asta era de ajuns.

În necrologurile apărute atât în *Philadelphia Inquirer*, cât și în *Philadelphia Daily News* s-a amintit că Frank Sheeran a fost mult timp suspect în cazul dispariției lui Hoffa.

Am luat avionul și m-am dus la înmormântare. La priveghi, a venit la mine un bărbat pe care îl văzusem aplecându-se peste sicriu și sărutându-i fruntea lui Frank. Știa că scriu cartea lui Frank. Fata lui fusese menajera lui Frank și ne văzuse lucrând

împreună, stând la soare în verandă. Mi-a spus că a fost coleg de celulă cu Frank la Sandstone.

— Îți închipui ce puțin loc aveam în celula aia mică pe care o împărțeam cu un tip așa mare.

— A dus-o greu la Sandstone, am spus eu, gândindu-mă la efectul pe care l-a avut frigul asupra artritei lui Frank.

— Și-a făcut-o cu mâna lui. Nu înghițea nicio obrăznicie. Niciodată n-a putut să-și țină gura. Odată, mi-a zis că un tip care muncea la spălătorie nu voia să-i dea o șapcă. Mi-a zis să-l fac pe tip să vină lângă perete, iar el o să-și lase bastoanele din mână, o să se sprijine de perete și o să-l pocnească pe individ de o să-l lase lat. Eu i-am zis: „Hai, lasă că-l pocnesc eu pentru tine.” Până la urmă, am luat cinci luni la carceră pentru pumnul ăla. Eu nici nu trebuia să fac pușcărie. Până și Frank mi-a spus asta. Îl voiau pe aghiotantul lui Angelo, pe noul lui aghiotant din New Jersey, și aveau nevoie de o conspirație, ca să mă bage și pe mine. Nu că eu n-aș fi făcut nimic. L-am legat pe individ și l-am cațit, dar merita. Oricum, nu primești 15 ani pentru asta.

— Și lui Frank i-au dat mult, am spus eu, fiindcă încercau să obțină de la el informații în cazul Hoffa.

— Da. Apăruse o carte intitulată *The Teamsters*. Eu stăteam în patul de sus și citeam, iar Frank stătea în patul de jos. I-am zis ceva de genul: „Ce te-a apucat să duci cadavrul în New Jersey? Nu puteai să te descotorosești de el în Detroit?” Iar el a zis: „Ce tot îndrugi acolo?”

Deci, în închisoare, Frank Sheeran fusese varianta mai dură și mai periculoasă a școlarului rebel care băga brânză Limburger după calorifer și care îi rupea maxilarul directorului cu o singură lovitură. Așa cum spunea de multe ori și a repetat în ultima înregistrare video: „Le-am dat 83 de ani de iad și le-am tăbăcit câtorva pielea; asta am făcut.”

În acea ultimă înregistrare video, i-am amintit de un moment în care, de față cu mine, i-a răspuns unui jurnalist, care l-a întrebat dacă a avut o viață captivantă, că viața lui nu a fost captivantă, ci „pretențioasă”. Avea remușcări pentru anumite lucruri petrecute în viața lui și i-a spus jurnalistului că, după ce făcea ceva, se întreba „dacă a procedat bine sau nu”. Deși nu apare pe înregistrare, a încheiat discuția cu jurnalistul spunând: „Dacă am făcut tot ce au spus ei că am făcut și ar trebui să mai fac o dată, nu aș mai face.”

După ce i-am adus aminte de discuția asta, i-am spus: „Ei, acum ești împăcat, Frank, și asta e cel mai important.”

Stătea în pat și se uita la o fotografie cu el și cu Jimmy Hoffa, făcută la Seara Omagială Frank Sheeran.

— Roata vieții se-nvârtește, nu-i așa? a spus el.

— Așa e.

— Cine s-ar fi gândit... cine s-ar fi gândit... cine s-ar fi gândit atunci când am făcut poza asta că eu și cu tine o să vorbim azi aici?

Epilog

la ediția în limba engleză din 2005

„Agentul imobiliar...” Aceste două cuvinte îmi dăduseră fiori când l-am filmat pentru ultima oară pe marele irlandez. Înregistrarea video era o formalitate, o confirmare asemănătoare semnării unei declarații existente deja pe bandă audio. Nu anticipasem că în timpul filmării vor mai apărea mărturisiri. Dar, așa cum spunea personajul Sarah din romanul *The Right to Remain Silent*, scris de mine pe baza interogatoriilor pe care le-am luat și care au contribuit la rezolvarea unor cazuri importante, „mărturisirea este una dintre necesitățile vitale, la fel ca hrana și adăpostul. Ajută la eliminarea deșeurilor psihologice din creier”.

Când am încercat să obțin de la Sheeran mai multe detalii despre „agentul imobiliar”, mi-a tăiat-o scurt. Gata cu indiscrețiile. Precauția lui Sheeran se datora unor convingeri adânc înrădăcinate. A mărturisit ca să se despovăreze și să-și mântuiască sufletul, dar nu voia să-l creadă cineva „turnător”. Sheeran rostea cuvântul „turnător” cu atâta dispreț, încât eu și partenerul meu, Bart Dalton, am început să-l folosim în practica judiciară.

Cu toate că Sheeran îi ura pe turnători și nu voia să fie unul dintre ei, nu îi purta deloc pică lui John „Roșcatul” Francis, care, grav bolnav de cancer și nevoind să moară în închisoare, a vorbit despre implicarea lui și a lui Sheeran în uciderea lui

Salvatore „Sally Bugs” Briguglio și a lui Joseph „Joey Nebunul” Gallo. Cum Francis vorbise deja de implicarea lui, Sheeran n-a făcut altceva decât să confirme acest lucru. Aveai însă nevoie de multă pricepere și tenacitate ca să-l faci pe Sheeran să vorbească despre implicarea unui om, fie el și mort, într-un caz în care acesta nu era cel puțin suspect. Sheeran vorbea adesea de familia cuiva, inclusiv de fetele lui, zicând că trebuia să le apere reputația. Sheeran mi-a spus: „Ai aflat destule, Charles... Fii mulțumit, Charles... Ai aflat destule. Nu fi băgăcios.”

A doua zi, ne-am rugat împreună și, pe urmă, nu a mai vrut să mănânce. Un om care „se ocupase cu zugrăvitul” și care hotărâse soarta a peste 20 de oameni – fără să-i luăm în calcul pe cei uciși în război – și-a stabilit singur soarta. Așa că „agentul imobiliar” avea să rămână doar un lapsus contrariant.

Asta, până într-o zi din toamna anului 2004, când am vorbit la telefon cu Joe Coffey, fost detectiv la Poliția din New York, cel care a rezolvat cazurile „Fiul lui Sam” și „Conexiunea Vatican”, pe lângă nenumărate alte cazuri importante, și care a fost coautor la cartea *The Coffey Files*. Un prieten comun ne-a făcut legătura – Ed Dee, autor de romane polițiste și fost detectiv la Poliția din New York. Coffey nu auzise niciodată de John Francis. A spus că va verifica, întrebând pe un om de încredere pe care îl avea încă în fosta familie Bufalino. Nu puteam să-i spun mai multe despre John Francis decât scrisesem în carte, așa că i-am trimis lui Coffey un exemplar.

L-am sunat pe Joe în februarie 2005. Nu citise cartea.

— Dar, a spus el, l-am căutat pe agentul ăla imobiliar. Cum mi-ai spus și tu, era foarte apropiat de Russell Bufalino.

— Ce agent imobiliar?

— Zi să-i zic, șoferul. Nu era un simplu șofer. Era un om important. Avea licență de agent imobiliar comercial. Se îmbogățise numai din asta. Era foarte apropiat de Bufalino și

de Sheeran. Poate că făcuse pe șoferul pentru Bufalino, dar nu era șofer propriu-zis.

— John Francis? Roșcatul?

— John Francis. Țsta e. Era foarte mare în domeniul imobiliar. S-a îmbogățit prin forțe proprii.

Fiori. Fiorii pe care îi simțeam ca tânăr procuror când un adevăr ducea la alt adevăr, fulg după fulg, până se producea o avalanșă.

În 1972, la ordinul lui Bufalino, Francis s-a aflat la volan când Sheeran l-a ucis pe Gallo. În 1978, tot la ordinul lui Sheeran, a tras și Francis când Sheeran l-a împușcat pe Briguglio. Era posibil ca acest membru al trioului Bufalino, Sheeran, Francis să fi rămas pe dinafară în cazul asasinării lui Hoffa în 1975? Presupun că era posibil. Acum știm însă cu siguranță că John Francis era „agent imobiliar”, și nu un pierde-vară, era un agent imobiliar bogat, genul de persoană care trebuie să fi avut relații peste tot.

După ce a fost publicată prima ediție a cărții, în 2004, un reporter de la un ziar din Detroit l-a găsit pe fiul proprietăresei casei în care Sheeran l-a ucis pe Hoffa. Casa aparținuse unei femei care nu mai trăia și care o cumpărase în 1925, vânzând-o în 1978, la trei ani după dispariția lui Hoffa. Fiul ei i-a spus reporterului că mama lui se mutase cu câteva luni înainte să aibă loc crima și îi închiriasse o cameră unui celibatar pe care vecinii îl considerau „misterios”. Să fie oare acestea elementele care să-l lege pe „agentul imobiliar” John Francis de un nevinovat „agent imobiliar” din Michigan și de acel chiriaș „misterios”?

Ne-ar fi de folos să citim dosarele FBI ca să vedem ce scrie în ele, dacă scrie, despre un posibil rol jucat de John Francis în dispariția lui Hoffa. În 2005, am făcut o solicitare în baza Legii privind libertatea de informare, cerând publicarea dosarelor lui Francis și ale celorlalți, printre care al lui Sheeran, al fraților Andretta, al lui Briguglio și al lui Chuckie O'Brien. Dacă era

posibil, voiam să aflu și ce rol a avut Briguglio ca informator confidențial al FBI. Cred însă că voi avea la fel de puțin succes cu solicitarea mea cum au avut familia Hoffa și ziarele din Detroit cu ale lor. Deși unii agenți sunt remarcabili, FBI se comportă uneori mai degrabă ca o instituție de relații publice militarizată decât ca o instituție aflată în serviciul oamenilor. Celor de la FBI le-ar fi prea rușine să divulge faptul că Briguglio a fost informatorul lor și că ei n-au reușit să-l protejeze. Așa cum spunea Kenneth Walton, directorul FBI Detroit în perioada 1985–1988, despre Hoffa, „mă simt liniștit când știu cine a făcut-o, dar cazul nu va ajunge niciodată în instanță pentru că [...] ar trebui să ne divulgăm informatorii, sursele confidențiale”.

Dacă aș reuși totuși să obțin un dosar, lucru care ar putea dura ani de zile, probabil că tușul cenzorului ar acoperi incapacitatea celor de la FBI de a-și proteja informatorul, iar dosarul n-ar mai avea nicio valoare.

Totuși, dacă FBI-ul ar oferi porțiuni relevante din dosar procurorului districtual din Oakland, David Gorcyca, acel tuș n-ar mai exista. El este cel căruia i-a fost încredințat cazul Hoffa la 29 martie 2002, când FBI-ul a renunțat la el. Ar fi o jignire dacă FBI-ul i l-ar da cu paginile înnegrite.

Din păcate, în ciuda a cel puțin trei solicitări pe care Gorcyca le-a făcut începând din iunie 2004 pentru a i se pune la dispoziție părți din dosar relevante pentru implicarea lui Sheeran, a lui Briguglio și a fraților Andretta, niciuna dintre aceste părți din dosarul FBI de șapte volume cu 16 000 de pagini nu a fost predată procurorului districtual. Gorcyca mi-a scris următoarele: „Este evident la nivel local că se întâmplă ceva grav cu reticența lor de a coopera.” Mi-a vorbit despre niște „vechi stereotipuri legate de FBI” și mi-a spus că e „indignat”. Dar nu putea decât să ceară. Cum districtul Oakland nu dispune de un mare juriu propriu, Gorcyca a solicitat FBI

și crearea unui mare juriu care să-i citeze ca martori pe ultimii participanți rămași în viață numiți de Sheeran: Tommy Andretta și Chuckie O'Brien. Solicitarea lui a fost respinsă.

Chiar înainte de apariția primei ediții a cărții, Fox News a mers pe urmele celor citite în semnalul editorial. Au primit voie de la actualii proprietari ai casei în care Sheeran, potrivit propriei mărturisiri, l-a ucis pe Hoffa să aducă specialiști de la un laborator criminalistic care să stropească podeaua casei cu luminol, o substanță cu ajutorul căreia se pot detecta urme de sânge și de oxid de fier. Rezultatul a fost pozitiv, descoperindu-se opt urme minuscule de sânge dispuse una după alta, ceea ce se potrivește perfect cu cele mărturisite de Sheeran. Dâra de sânge pornea din vestibul și se întindea pe holul care ducea la bucătărie.

Două gloanțe trase în ceafă produc o sângerare relativ redusă. Deși știam că laboratorul criminalistic la care a apelat Fox News a considerat că există o cantitate de sânge insuficientă pentru o analiză ADN, că au trecut de atunci aproape 29 de ani și că un ilustru patolog criminalist, dr. Michael Baden, considera că, din cauza factorilor de mediu, componentele biologice ale sângelui lui Hoffa, necesare pentru identificarea ADN-ului, s-au degradat, că au existat „persoane care au făcut curățenie” și care au avut grijă să nu lase urme, că, în vestibul, fusese pus un linoleum pe care să cadă stropii de „zugrăveală” și că au transportat cadavrul cu un sac special, am fost cuprins de entuziasm și speranță. Voiam un test ADN care să demonstreze că sângele e al lui Hoffa. Poate că stropii de pe jos se scurseseră din linoleum atunci când cei care au făcut curățenie l-au luat de acolo.

Polițiștii din Bloomfield au citit fragmente din cartea mea, au scos câteva scânduri din podea și le-au trimis pentru analiză unui laborator al FBI ca să vadă dacă se poate identifica

originea sângelui. La 15 februarie 2005, șeful lor, Jeffrey Werner, a anunțat că laboratorul FBI a descoperit pe podea sângele unui bărbat, dar că ADN-ul nu corespunde cu cel al lui Hoffa. La conferința de presă, Gorcyca a spus că acest fapt nu confirmă spusele lui Sheeran, dar nici nu le infirmă.

Dr. Baden, fost director al Institutului Medico-Legal din New York, a comentat: „Mărturia lui Sheeran cu privire la asasinarea lui Hoffa, așa cum este aceasta descrisă în carte, e confirmată de probe criminalistice, e pe de-a-ntregul credibilă și dezleagă misterul morții lui Hoffa. Aceste ultime descoperiri nu contrazic absolut deloc mărturia și covârșitoarea însemnătate a probelor.”

După aproape 29 de ani, sângele respectiv putea proveni de la oricine altcineva, de exemplu, de la un băiat căruia i-a curs sânge din nas sau de la alte persoane asasinate, în situația în care casa a fost folosită de mafioți pentru săvârșirea altor crime, cum a fost cazul celei deținute de familia Gambino și descrise în valoroasa carte scrisă de Gene Mustain și Jerry Capeci, *Murder Machine*.

Cu opt luni înainte, pe la mijlocul lui iunie 2004, primisem o scrisoare neașteptată de la profesorul Arthur Sloane, autorul cărții *Hoffa*, o biografie pe care mă bazasem pentru informațiile legate de Hoffa și de sindicatul Teamsters. Cu toate că în această lucrare din 1991 se prezintă o altă teorie referitoare la dispariția lui Hoffa, după ce a citit mărturia lui Sheeran, Sloane mi-a scris: „Sunt absolut convins acum că Sheeran a fost de fapt cel care a îndeplinit misiunea. Sunt impresionat de asemenea de ușurința cu care se citește cartea și de acuratețea datelor din toate domeniile în care îmi pot exprima părerea.” Când l-am sunat să-i mulțumesc, mi-a spus: „Ai rezolvat misterul Hoffa.”

Când eu și Frank Sheeran am găsit casa în 2002, nu am încercat să intru în ea. Ca anchetator și procuror cu experiență,

nu m-am gândit niciodată că mai pot exista probe criminalistice după aproape trei decenii de la comiterea crimei. Ca specialist recunoscut în interogatorii, am fost convins că am găsit casa – o casă dispărută pentru totdeauna în memoria lui Frank Sheeran – și nu am vrut să pună cineva la îndoială mărturisirea făcută de el în această carte pe motiv că am fost în ea și am fost influențați de acest lucru. Prietenii mi-au spus că am un talent deosebit să interoghez oamenii și eram dispus să verific acest lucru. Să cadă fulgii de zăpadă unde-or vrea.

Într-o vizită organizată de Fox News, am pătruns în casă pentru prima oară după ce cartea mea a ajuns în librării. Proprietarul actual, Ric Wilson, soția lui și unul dintre fiii lor au fost de față. (În timpul acelei vizite, Wilson și fiul lui m-au recunoscut drept cel care a venit în fața casei lor în 2002 și a făcut fotografia care apare în carte.)

Am deschis ușa din față și am intrat în micul vestibul. De cum am intrat, am simțit acei fiori pe care îi aveam ca anchetator în clipa în care vedeam locul faptei și începeam să înțeleg ce se întâmplase.

Sheeran mi-a vorbit despre un vestibul „mic”, iar eu chiar am notat cuvântul „mic”; acest vestibul era, într-adevăr, foarte mic, aveai impresia că te afli într-un defileu fără ieșire. Îți dădeai imediat seama că singurul care ar fi putut să-l ucidă pe Jimmy Hoffa era cel care îl și adusese înăuntru, iar Hoffa n-ar fi intrat în această casă ciudată decât cu prietenul lui, loialul Frank Sheeran. Jimmy Hoffa n-avea pe unde să iasă din acest vestibul.

Direct în fața vestibulului, pe stânga, am văzut scara care ducea la etaj. Era așa de aproape, încât îți dădea impresia că te înghesui în vestibul. Din cauza ei, nu puteai să vezi bucătăria și o mare parte a holului. Îi ascundea pe cei trimiși să facă curățenie, iar cel care ar fi vrut să scape n-ar fi putut să fugă pe ușa din spate. Neavând timp de gândire, singura variantă de

scăpare pe care a avut-o Jimmy Hoffa a fost să încerce să iasă pe unde intrase.

În dreapta scării era un hol lung care ducea la bucătărie. Pe partea dreaptă a holului erau două camere: camera de zi și sufrageria. În capătul holului era bucătăria, unde, pe ușa din spate, fusese cărat într-un sac trupul lui Jimmy Hoffa, după care a fost pus în portbagajul unei mașini și dus pentru a fi ars la ceea ce Sheeran numea „crematoriu”.

Interiorul casei se arăta acum exact așa cum mi-l descriesese Sheeran și cum scrisesem eu în carte. Cu excepția unui amănunt important: în bucătărie nu exista o ușă care să ducă în spate. Mi s-a strâns inima.

— Sheeran mi-a spus că trupul lui Hoffa a fost scos pe o ușă din spate, i-am spus eu comentatorului de la Fox News, Eric Shawn.

— Uite – e o ușă laterală pe stânga, în capătul scării care duce în pivniță, a spus el. Și urmele de sânge se opresc pe hol exact la scara care duce în pivniță. Probabil că la ușa asta s-a referit.

— Nu. A spus ușa din spate. În capătul holului, prin bucătărie, o ușă care dădea în curtea din spate. O ușă din spate. Ușa asta duce la aleea de lângă casă. E o ușă laterală.

M-am dus în camera de zi și l-am întrebat pe Ric Wilson dacă a existat vreodată o ușă în bucătărie care să dea în spate. Mi-a spus:

— Am desființat ușa aia în 1989, când am renovat casa. O am și acum în garaj.

Iar fiori; fulg după fulg.

În anumite jurisdicții, o mărturisire credibilă este suficientă pentru a obține o condamnare. În altele, e nevoie și de un fapt care să o susțină. Noi aveam deja faptul că, în 1999, Sheeran mi-a mărturisit cum l-a făcut pe Hoffa să urce în partea din

spate a unui Mercury grena, cu toate că el voia să stea întotdeauna pe „locul mortului”. Șoferul mașinii, Chuckie O'Brien, fiul vitreg al lui Hoffa, a negat că acesta ar fi fost în mașina respectivă și a trecut testul cu detectorul de minciuni.

La 7 septembrie 2001, cei de la FBI au anunțat că s-a făcut testul ADN al firelor de păr găsite pe tetiera banchetei din spate și păstrate în toți anii ăștia și că, într-adevăr, i-au aparținut lui Hoffa. Mărturisirea lui Sheeran și această importantă probă medico-legală ar fi fost mai mult decât suficiente pentru condamnarea lui Sheeran. Am condamnat la moarte patru oameni cu mai puține probe decât am strâns împotriva lui Sheeran din mărturiile acestuia.

Interesant este faptul că, după părerea celor de la FBI, alibiul lui O'Brien era găunos. Din punctul meu de vedere, acest lucru confirma mărturisirea lui Sheeran. Sheeran îmi spusese că O'Brien nu a fost decât un nătărău inocent, care chiar credea că îl duce pe Hoffa la o întâlnire cu mafioții. Și că, probabil din cauza asta, O'Brien nu a avut un alibi bine pus la punct.

Avocatul lui Sheeran, fostul procuror districtual din Philadelphia, F. Emmett Fitzpatrick, l-a avertizat pe Sheeran de față cu mine că va fi acuzat. Au discutat despre cum ar fi putut întârzia procedura judiciară invocând starea lui de sănătate.

Printre scrisorile cordiale pe care le-am primit după publicarea primei ediții a acestei cărți, s-a aflat și una trimisă de Stan Hunterton, un avocat din Las Vegas. În 1975, ca tânăr asistent al procurorului SUA, a redactat mandatul de percheziție pentru Mercury-ul grena și a contestat cu succes moțiunea depusă de avocatul mafiei, care solicita ca părul și orice alt lucru luat din mașină să fie înapoiate proprietarului acesteia. (Bravo, Stan, pentru faptul că ai păstrat acele fire de păr până când știința a progresat suficient de mult pentru a se face analiza

ADN.) În scrisoarea lui, Stan m-a felicitat fiindcă am obținut „prima mărturisire referitoare la asasinarea” lui Jimmy Hoffa.

În februarie 2002, la cinci luni după ce FBI-ul a anunțat că a descoperit ADN-ul lui Hoffa în firele de păr, Sheeran și eu am căutat și am găsit casa morții. Aceasta era o altă confirmare a celor mărturisite de Sheeran. Locul în care se afla casa și particularitățile ei exterioare erau cele pe care le descriesese Sheeran.

Iar acum, când cartea era în librării, se dovedea că și interiorul casei era exact așa cum îl descriesese Sheeran. Mai mult decât atât, acum știam că proprietarul de atunci al casei locuia în altă parte. Cu un chiriaș singuratic e mai ușor să pui la punct un plan decât cu o familie ai cărei membri vin și pleacă întruna. Fulgii de zăpadă se adunau.

Alți fiori aveau să ne treacă, și nu doar pe mine. Avalanșa era gata să se producă.

Sheeran a mărturisit că, în 1972, la ordinele lui Bufalino, a intrat singur la Umberto's Clam House din Little Italy, în New York, unde, cu două împușcături, i-a amuțit pe cei aflați de față și l-a ucis pe „obraznicătura” de Joey Gallo Nebunul. L-am chestionat mult pe Sheeran în legătură cu „treaba” asta. Povestea pe care o știam până atunci și care provenea de la informatorul Joe Luparelli era că trei italieni, asociați cu familia mafiotă Colombo, de care ținea gașca rebelă a lui Gallo – Carmine „Sonny Pinto” DiBiase și doi frați cărora li se spunea doar Cisco și Benny – erau într-un restaurant chinezesc, aflat pe aceeași stradă. Luparelli l-a văzut pe Gallo sosind la Umberto's. Apoi, Luparelli a intrat în restaurantul chinezesc, unde i-a întâlnit pe cei trei italieni. Le-a spus că Joey Gallo era la Umberto's. Fără să stea pe gânduri, Sonny Pinto a declarat că o să-l ucidă pe Gallo fiindcă se dăduse ordin ca acesta să fie lichidat de cine se nimerea. Le-a spus lui Benny și lui Cisco să-și

ia pistoalele, iar când aceștia s-au întors cu ele, cei trei italieni au năvălit pe ușa laterală de la Umberto's, care dădea în strada Mulberry, și au început să tragă ca într-un film cu cowboy. Cei trei presupuși gangsteri italieni l-au împușcat pe bodyguardul lui Gallo, Pete Diapoulos, în fund și l-au ucis pe Gallo când acesta a luat-o la fugă.

După ce am folosit cu Sheeran toate cunoștințele mele de anchetator, am fost mulțumit de faptul că, deși mărturisirea lui venea în contradicție cu toate cărțile, cu un film și cu toate referințele de pe internet, îmi spunea adevărul cu privire la uciderea lui Joey Nebunul și că acest lucru, asemenea tuturor celorlalte mărturisiri, va apărea în carte. Din punctul meu de vedere, Luparelli încerca să dezinformeze FBI-ul și opinia publică. Poate că avea motive personale sau poate că avea ceva de câștigat oferindu-le această poveste autorităților – poate că datora mai mulți bani decât avea și trebuia să dispară de pe stradă. Cel mai probabil la ordin, Luparelli îi dezvinovătea pe capii mafiei care ordonaseră și aprobaseră asasinatul, pentru eventualitatea în care gașca lui Gallo s-ar fi gândit să se răzbune și pe familia Genovese, nu doar pe propria familie, Colombo, cu care Gallo era deja în conflict.

Sheeran mi-a spus cu mult timp în urmă că niciun mafiot asociat cu un cap al mafiei nu zugrăvește pe teritoriul altui cap al mafiei fără aprobarea expresă a acestuia din urmă. De exemplu, Hoffa nu putea fi ucis la Detroit fără să existe aprobare atât din partea capului mafiei de la Detroit, cât și din partea capului mafiei de la Chicago, deoarece teritoriul mafiei de la Chicago se suprapunea celui al mafiei de la Detroit. Mai la sud, Carlos Marcello își controla așa de bine teritoriul, încât nu permitea niciunui membru al altei familii să viziteze orașul New Orleans fără aprobarea lui expresă, cu atât mai puțin să-i dea voie să zugrăvească acolo.

Umberto's Clam House era proprietatea unui cap important al familiei Genovese, Mattie „Calul” Iannello, care se afla în restaurant în momentul asasinării. Câțiva ani mai târziu, Iannello a fost acuzat odată cu Sheeran și cu toți ceilalți aflați pe lista celor 26 de personalități ale mafiei în procesul intentat în baza Legii RICO de Rudy Giuliani. Era evident că, cel puțin familia Genovese, dacă nu Iannello personal, trebuie să fi aprobat asasinatul din restaurantul lui Iannello. Dacă ar fi fost un act impulsiv, neaprobat, atenția găștii lui Gallo, condusă acum de frațele lui, Albert „Kid Blast” Gallo, s-ar fi îndreptat spre Iannello și familia Genovese. Se știa foarte bine că familia Bufalino colaborează foarte mult cu familia Genovese, din care făcea parte și Tony Pro. Astfel, Luparelli le-a spus autorităților și a scris într-o carte că a fost „o chestie de moment”.

Oricum, niciunul dintre cei trei italieni nu a fost arestat în cazul asasinării lui Gallo din cauza informațiilor furnizate de Luparelli, fiindcă declarația lui nu a fost confirmată niciodată. De fapt, „Benny” și „Cisco” nu au fost identificați.

După ce mi-a apărut cartea, asasinarea lui Joey Gallo Nebunul de un pistolar singuratic, și nu de trei a fost confirmată într-un articol postat pe site-ul www.ganglandnews.com de autorul Jerry Capeci, care a verificat informațiile mai vechi referitoare la uciderea lui Gallo. Ca tânăr reporter al ziarului *New York Post*, Capeci a spus că „a stat câteva ore la Umberto's Clam House, pe Mulberry Street, în sudul Manhattan-ului, în ziua de 7 aprilie 1972, la primele ore ale dimineții”. Capeci a scris că Al Seedman, legendarul șef al detectivilor din poliția newyorkeză, a ieșit de la Umberto's și i-a anunțat pe reporteri că asasinatul a fost opera unui singur pistolar.

Capeci a scris în a doua ediție a cărții lui intitulată *The Complete Idiot's Guide to the Mafia*, publicată în 2005: „Dacă cineva m-ar obliga să mă hotărâsc [în privința asasinului lui Gallo], aș

zice că Frank Sheeran a făcut-o.” În legătură cu Hoffa, a scris: „Relatarea lui Sheeran pare adevărată.”

Iar soarta mi-a făcut o surpriză deosebită. M-a sunat Eric Shawn de la Fox News. Pornind de la o informație pe care i-o dăduse un vechi angajat al redacției de știri de la Fox, a aflat de existența unui martor la asasinarea lui Gallo. Era vorba despre o jurnalistă respectată de la *New York Times* care dorea să-și păstreze anonimatul. A sunat-o, iar ea a recunoscut că a fost acolo și că a asistat la asasinat. El i-a spus: „Înțeleg că au intrat trei italieni și au început să tragă.” „Nu, a zis ea, a fost un singur trăgător.” Shawn i-a spus să se uite pe site-ul lui Capeci, unde se găsea o fotografie a lui Sheeran de la începutul anilor 1970, când a avut loc asasinatul, aceeași fotografie care apare și în cartea mea. Ea a spus: „O, Doamne, l-am mai văzut pe omul ăsta. Trebuie să iau cartea.” Shawn s-a dus imediat de la sediul Fox News, aflat pe strada 47, la sediul *New York Times* de pe strada 43 și i-a dat o carte.

I-am povestit toate astea lui Ted Feury, un prieten care a fost șef la CBS. Ted a spus: „O cunosc. A fost cea mai bună studentă pe care am avut-o la masterat la Universitatea Columbia. E o fată minunată, foarte deșteaptă, jurnalistă extraordinară și onestă. Îi dau telefon.”

Am luat toți trei masa la Elaine's, în New York. Cu toate că mulți dintre colegii ei de breaslă știau că a fost martoră la „treaba” respectivă, ne-a spus că vrea totuși să-și păstreze anonimatul. Martora ne-a făcut un desen cu locul crimei, arătându-ne unde se afla masa ei față de grupul lui Gallo, și a spus: „S-au tras multe focuri de armă în seara aia. Am auzit împușcăturile respective multă vreme după aceea.” A confirmat că, într-adevăr, a fost opera unui singur trăgător, „și nu era italian, asta e sigur”. A spus că asasinul părea a fi irlandez, având semnalmente și trăsăturile lui Frank Sheeran, înălțimea și constituția lui, precum și vârsta lui aproximativă

de la vremea aceea. S-a uitat la o colecție de fotografii pe care o aveam eu și care cuprindea inclusiv fotografii ale altor gangsteri, iar când a văzut varianta mărită a fotografiei alb-negru făcute de Sheeran în perioada asasinării lui Gallo, a spus: „Așa cum i-am zis și lui Eric Shawn la telefon, a trecut mult timp de atunci, dar un lucru e sigur. L-am mai văzut pe bărbatul acesta.” Ca răspuns la întrebarea mea, a zis: „Nu, nu în fotografiile apărute în ziare. L-am văzut în carne și oase.” I-am arătat alte fotografii alb-negru ale lui Sheeran, de când era mai tânăr, dar mi-a spus: „Nu, e prea tânăr.” La una, cu Sheeran mai bătrân, a spus: „Nu, prea bătrân.” Apoi, s-a uitat din nou la fotografia făcută în perioada asasinării lui Gallo și a spus vizibil înfricoșată: „Fotografia asta îmi dă fiori.”

Întâlnirea de la Elaine's a avut mai mult un caracter prietenesc decât unul profesional. Ted și martora erau mușterii vechi.

Elaine Kaufman s-a așezat la masa noastră și ne-a spus că Joey Gallo frecventa restaurantul ei împreună cu actorul Jerry Orbach, care a interpretat personajul Gallo în filmul *The Gang Who Couldn't Shoot Straight*, și cu soția lui Orbach de atunci, Marta. Aceasta încheiase un contract pentru a scrie biografia lui Gallo. Elaine a spus că Gallo se „holba” întruna la ea. Și ne-a arătat ce vrea să spună. A spus că el se uita drept în ochii ei ori de câte ori îi vorbea despre grijile unui proprietar de restaurant și că era greu să scapi de privirea lui.

Ca în toate restaurantele, lumina de la Elaine's e difuză. Voiam să vorbesc doar cu martora, s-o înregistrez, să-i arăt fotografiile la o lumină mai bună și să-i pun un film color cu Frank Sheeran „în carne și oase”. Voiam să discut cu ea despre lucrurile pe care le citisem și care erau în contradicție cu mărturisirea lui Sheeran. Din cauza programului foarte încărcat pe care îl aveam amândoi, au trecut nouă luni până când ne-am întâlnit la ea acasă, în zona New York-ului. Am luat cu mine

colecția de fotografii și un film cu Sheeran pe care îl făcusem la 13 septembrie 2000, când avea 79 de ani. Deși acesta era cu 27 de ani mai bătrân decât atunci când fusese la Umberto's, filmul era color și îl înfățișa pe Sheeran „în carne și oase”.

„Aveam 18 ani atunci, a spus martora, eram în primul an la colegiu, în Chicago. Cred că era în timpul vacanței de primăvară. Eram acolo cu prietena mea cea mai bună. Venisem în vizită la unul dintre frații ei și la soția lui. Locuiau în apropiere de Gracie Mansion. Fuseserăm la teatru. Mi se pare că am văzut *Equus* și probabil că, pe urmă, ne-am plimbat cu mașina prin oraș. Niciunul dintre noi nu băuse alcool. Noi eram minore, iar fratele prietenei mele și soția lui nu beau când ieșeau cu noi. Am ajuns la Umberto's cu vreo 20 de minute înainte să se tragă.

În niciun caz nu erau doar șapte oameni în afara grupului lui Gallo, dacă așa scrie în vreo carte. Era destul de aglomerat pentru ora aceea târzie, erau ocupate, poate, patru sau cinci mese și mai erau două persoane la bar. Poate că au mai plecat dintre clienți după ce am intrat noi și înainte de incident, nu știu. Noi am intrat pe ușa din față – cea de la colțul străzilor Hester și Mulberry. În stânga, pe partea dinspre strada Hester, nu erau mese. Toate erau în fața ta când intrai – între barul din stânga și peretele dinspre strada Mulberry din dreapta. Noi ne-am așezat mai în spate. Eu stăteam cu fața spre strada Hester. Prietena mea stătea în dreapta mea. Fratele ei și soția acestuia stăteau în fața noastră, cu fața la perete și la ușa laterală care dădea în strada Mulberry. Datorită fetei și datorită faptului că mi s-a părut că mama ei e foarte drăguță, îmi aduc aminte că grupul lui Gallo era în stânga noastră. În afara fetei, mai erau acolo două, trei femei și doi, trei bărbați. Nu-mi amintesc să fi văzut fețele bărbaților.

Tocmai ne aduseseră fructele de mare când am observat un bărbat înalt care a intrat în restaurant pe ușa dinspre Mulberry. Vedeam foarte bine ușa. Era chiar în stânga mea. S-a dus

în diagonală, către bar, mergând exact în fața mea, sub privirile mele. Când a trecut pe lângă mine, îmi aduc aminte că mi-a atras atenția înfățișarea lui. Arăta într-un fel deosebit – un bărbat foarte înalt și chipeș. S-a oprit la bar, foarte aproape de masa noastră. Mă uitam în farfurie când s-a auzit prima împușcătură. Am ridicat capul și l-am văzut pe bărbatul acela stând în picioare, cu fața spre masa lui Gallo și cu spatele la bar. Nu pot să spun că am văzut un pistol în mâna lui, dar sigur el a tras. Nu e nicio îndoială. Stătea acolo calm când toți ceilalți se ascundeau.

Cei din grupul lui Gallo nici nu și-au dat seama ce i-a lovit.

Era Sheeran, bărbatul din această fotografie, deși, în materialul filmat, seamănă mai mult cu omul de atunci – cu toate că, în filmare, e mai în vârstă. O, da, el a fost. Sunt sigură. În fotografiile apărute în presă [prin 1980] pe care mi le-ai arătat, pare mai buhăit și mai gras, dar nu și în filmare. În fotografia asta arată ca un clown [o fotografie publicată în *Newsweek* în 1979].”

I-am spus că Sheeran obișnuia să bea foarte mult și s-a buhăit după ce, în 1975, a fost obligat să-l ucidă pe Hoffa. „În anul acela am venit la New York să fac masteratul în jurnalism la Universitatea Columbia”, a zis ea.

Pe urmă, a continuat să povestească. „Fratele prietenei mele a țipat la noi să ne lăsăm jos. Și alții strigau asta. În afară de împușcături, îmi aduc aminte de zgomotul de sticlă spartă pe care l-am auzit când stăteam jos, pe gresie. Am stat acolo până când au încetat împușcăturile. Atunci, fratele prietenei mele a țipat: «Să plecăm de aici.» Ne-am ridicat și am fugit pe ușa din-spre Mulberry. Erau mulți care strigau «să plecăm de aici» și care au fugit odată cu noi.

Am luat-o la fugă pe stradă. Nu era nimeni care să tragă după vreo mașină, cum spune bodyguardul. Mașina noastră era parcată în apropierea secției de poliție. Pe drumul spre casă

ne-am întrebat dacă a fost un simplu jaf sau o reglare de conturi între mafioți. Eram în Little Italy și nimeni nu voia să generalizeze, dar ne-am gândit că atacul are legătură cu mafia. Nu-mi amintesc dacă am auzit ceva la radio în drum spre casă, însă am văzut a doua zi în ziare. Era de-a dreptul oribil. Cred că, dacă eram acolo doar eu cu prietena mea, a doua zi ne-am fi întors la fața locului să vedem, dar fratele ei și soția lui erau foarte grijulii cu noi și nu voiau să ne implicăm în niciun fel.”

Acest martor cu memorie de jurnalist și ochi pentru detalii mi-a spus că nu a citit niciuna dintre poveștile care au apărut în toți acești ani. Nu îi plăcea să se gândească la întâmplarea aceea și nici să vorbească despre ea. Nu auzise niciodată de cei „trei italieni”, până nu i-a pomenit Eric Shawn de ei. A spus: „E absurd. În niciun caz n-au fost trei italieni care au dat năvală pe ușa dinspre Mulberry și au început să tragă. I-aș fi văzut intrând. Dacă ar fi fost trei, ne-ar fi fost frică să ne ridicăm și s-o luăm la fugă. Iar dacă ne ridicam, nu ieșeam pe ușa laterală.”

Am încheiat discuția întrebând-o din nou cât e de sigură că Sheeran a fost bărbatul pe care l-a văzut în noaptea aceea. A spus: „Foarte sigură. El e bărbatul pe care l-am văzut în acea noapte, e clar.”

Această identificare categorică făcută de un martor ocular m-a convins; dacă aș fi fost procuror în acest caz, aș fi auzit deja trântindu-se ușa celulei. Deși identificarea s-a făcut la mulți ani după producerea faptului respectiv, martora era atunci un jurnalist în devenire care a avut ocazia să-l vadă pe ucigaș și să-și formeze o impresie despre el înainte ca acesta să devină o amenințare, văzându-l cu pistolul în mână. De multe ori, martorii care văd arma nu-și amintesc decât de ea.

Ca urmare a identificării făcute de ea, m-am hotărât să cum-păr toate cărțile pe care le găseam despre Gallo. A durat ceva timp; multe sunt uzate, s-a epuizat stocul. Adeseori, versiunile

despre noaptea aceea de la Umberto's frizează ridicolul. Totuși, într-o carte din 1976, scrisă de Pete „Grecul” Diapoulos, body-guardul lui Gallo, am găsit mai multe amănunte interesante.

În *The Sixth Family*, Diapoulos scrie că petrecerea aniversară a lui Gallo a început la Copacabana, faimosul club de noapte din New York. În acea seară, întreținea clientela Don Rickles, care și-a prezentat omagiile lui Gallo. La Copa, Gallo s-a întâlnit cu „un tip mai în vârstă, Russ Bufalino, un macaronar în toată regula”. Gallo a remarcat la reverul lui Bufalino insigna celor de la Liga Italo-Americană pentru Drepturi Cetățenești. Datorită pasiunii lui Bufalino pentru bijuterii, insigna aceea avea și un diamant. Joe Colombo, omul pe care Gallo încercase să-l asasineze, prietenul lui Bufalino, mafiot de frunte ca și acesta, era în comă de zece luni. Gallo i-a spus lui Bufalino: „Ei, ce faci cu aia? Chiar crezi în liga aia de doi bani?”

Iată ce scrie Diapoulos:

L-am văzut pe Bufalino ridicând, semeț, capul, îndreptându-și spatele și plecând de lângă noi. Cu o expresie îngrijorată, Frank [însoțitorul lui Bufalino], l-a luat pe Joey de braț.

— Joey, nu e nimic de discutat despre asta. Hai să bem ceva și gata.

— Da, să bem ceva.

— Joey, el e șef.

— Și? E șef. Și eu sunt șef. Asta-l face mai bun ca mine? Toți suntem egali. Ar trebui să fim frați cu toții.

A zis „frați” de parcă erau orice, numai frați nu.

— Joey, am zis eu, hai să mergem la masă. Să nu facem scandal.

Diapoulos l-a identificat pe însoțitorul lui Bufalino, cel „cu expresia îngrijorată”, care l-a luat pe Gallo de braț, ca fiind un bărbat pe nume Frank. Diapoulos a descris felul în care a început „scandalul”: „Se trimitea întruna șampanie. Un șmecher,

pe nume Frank, a trimis și el câteva sticle. Era cu un bătrân, Russ Bufalino, un macaronar în toată regula, șeful din Erie, statul Pennsylvania.”

Iar Frank Sheeran, cel care îl însoțea în mod obișnuit pe Russell Bufalino în deplasările acestuia la New York, îl numea întotdeauna pe Gallo „obraznicătura”. Frank avea motive să-i spună așa. Cum acest incident de la Copa aducea atingere reputației lui Bufalino, era genul de amănunt pe care Sheeran îl omitea în mărturisirile pe care mi le făcea.

Joseph D. Pistone, pe numele lui adevărat Donnie Brasco, mi-a spus că, atunci când lucra sub acoperire pentru FBI, obișnuia să meargă des la Vesuvio. Acolo i-a întâlnit pe Bufalino și pe Sheeran. Veneau în fiecare joi. De la Copa la Vesuvio era drum lung pe jos, dar, cu mașina, îl făceai repede. Petrecerea aniversară dată de Gallo la Copa a început într-o joi, la ora 23. Vineri, la ora 5.20, Gallo era mort.

Russell și Frank erau în New York, la Copa, în noaptea în care Nebunul Joey Gallo „s-a obraznicit” cu cine nu trebuia și s-a ales cu o zugrăveală. La fel ca în cazul casei lui Jimmy Hoffa și al celorlalte case pe care Sheeran a mărturisit că le-a zugrăvit, și misterul lui Gallo este rezolvat.

Una dintre fiicele lui Frank Sheeran, Dolores, mi-a spus după apariția cărții: „Jimmy Hoffa a fost unul dintre cei doi oameni la care tata ținea. Russell Bufalino era cel de-al doilea. Uciderea lui Jimmy Hoffa l-a chinuit toată viața pe tata. După dispariția lui, tata a trăit cu un mare sentiment de vinovăție și cu o mare suferință. Bea întruna. Uneori, nici nu mai putea să meargă. Mi-a fost mereu teamă să accept că el a făcut-o. N-a recunoscut niciodată până să vii tu. Cei de la FBI l-au chinuit pe tata aproape 30 de ani, urmărindu-i fiecare mișcare ca să-l facă să mărturisească.

A fost un coșmar pentru mine să am un tată ca el. Nu puteam să ne ducem să ne plângem lui de ceva de teamă că putea face niște lucruri îngrozitoare ca să ne rezolve problema. El credea că ne protejează procedând așa, dar era exact pe dos. Nu eram protejate de el, fiindcă ne era prea teamă să ne ducem la el să-i cerem să ne protejeze. Un bărbat din cartier a încercat să mă violeze, iar eu n-am putut să-i spun tatei. Sora mea cea mare nu venea niciodată cu noi când ieșeam în oraș cu tata fiindcă îi era teamă că n-o să ne mai întoarcem acasă. Detestăm să ne aflăm în atenția presei. Noi, fetele lui, suferim din cauza asta și în prezent. Eu și surorile mele l-am implorat să nu scrie această carte, dar în final, am cedat. Cel puțin eu. Simțea nevoia să-și descarce sufletul. Ne săturaserăm de atâtea articole despre crime și violențe, dar i-am spus să-ți mărturisească adevărul. Dacă tata nu ți-ar fi spus adevărul, nu ar fi știut nimeni adevărata poveste.

Am senzația că am trăit întotdeauna sub acest nor negru. Vreau să se termine. Tata și-a găsit liniștea în sfârșit. Mi-aș dori ca și familia lui Jimmy să și-o găsească. Tata l-a ucis pe prietenul lui și a regretat asta până când a murit. În sufletul meu, am avut mereu bănuieli și n-aș fi vrut ca ele să se confirme. Acum, după ce am fost silită să aflu ce fel de viață a dus tata, trebuie să mă împac cu gândul acesta și cu toate sentimentele contradictorii pe care mi le-a trezit adevărul.”

Iar în această carte a fost prezentat doar adevărul.

Martie 2005

Încheiere

Povești care nu s-au putut spune până acum

„Zip-a-dee-doo-dah”

Într-o zi încântătoare din toiu verii, pe când mă aflam acasă, în Sun Valley, statul Idaho, telefonul meu a început să sune, redând varianta originală a melodiei *Zip-a-Dee-Doo-Dah* din filmul *Song of the South*, produs de Disney. Îl revăzusem, împreună cu filmul *Bambi*, la prima întâlnire cu viitoarea mea soție, Nancy, care era însoțită de fiul ei de șase ani, Tripp, și de fiica ei de patru ani, Mimi, viitorii mei copii vitregi.

O tânără m-a întrebat:

— Charles Brandt?

— Da.

— Rămâneți, vă rog, la telefon. Vă caută Bob De Niro.

Chiar așa, zip-a-dee-doo-dah.

Cu opt luni în urmă, revista *Variety* anunța pe prima pagină că Martin Scorsese și Robert De Niro au încheiat cu Paramount un contract pentru ecranizarea cărții mele. Pe urmă însă, tic-tac. Nicio veste de la Hollywood în lunile care au urmat, până când am primit acest telefon.

În calitate de producător al filmului în care avea să-l interpreteze pe Frank Sheeran, De Niro m-a întrebat dacă am și alte informații pe care nu le-am folosit în carte.

— O mulțime, l-am asigurat eu.

— Poți să-mi dai un exemplu?

— Păi, da. Datorită faptului că unii oameni au fost arestați și alții au murit, acum pot face publice în siguranță anumite lucruri pe care Frank mi le-a spus.

I-am relatat pe scurt câteva întâmplări.

Această discuție i-a făcut pe cei de la Paramount să mă cheme la New York la o întâlnire cu Scorsese, De Niro și Steve Zaillian, scenaristul care a primit Oscarul pentru filmul *Lista lui Schindler*.

Am stat cu fața la ei și cu spatele la fereastra cât peretele de înaltă dintr-o cameră de la etajul 37 a Hotelului Le Parker Meridien de pe strada 57. Eram chiar în capătul străzii pe care se află Carnegie Hall, vizavi de Sikelia Productions, compania lui Scorsese. Eram la nord de Tribeca Productions, compania lui De Niro, și de liceul meu de pe strada East 15. Balul de absolvire a Liceului Stuyvesant din 1959, la care au fost elevi James Cagney* și Thelonious Monk**, se ținuse la Carnegie Hall. Deși eu, Scorsese și De Niro urmaserăm licee diferite, mă simțeam aproape ca acasă. Toți am crescut ca italieni în New York, în aceeași perioadă, la începuturile rock and roll-ului, în epoca numită azi Doo Wop. „Ooo... ooo...ooo, Florence...”

Scorsese stătea în stânga mea, pe o canapea perpendiculară cu a mea. Zaillian, aflat în stânga lui, își nota ceva pe o ciornă a scenariului, pe care încă nu îl văzusem. De Niro stătea pe un fotoliu cu spătar înalt, lângă o măsuță de lemn, în fața mea. Era foarte aproape de Zaillian și, din când în când, îl bătea pe umăr și îl întreba: „Te-ai prins?” Era ora 17.30. Aveam fructe și fursecuri.

* James Francis Cagney Jr. (1899–1986), actor și dansator american (n. red.).

** Thelonious Sphere Monk (1917–1982), pianist și compozitor american de jazz (n. red.).

Parcă eram într-un bistrâu: se simțea mirosul de cafea, atmosfera era relaxată. Iar nouă nu ne mai venea să plecăm.

— Anchetatorul, am spus eu, primește o doză din propriul medicament.

Cei de la Paramount stabiliseră o întâlnire de o oră, dar întrebările pe care mi le-au pus acești trei artiști au fost atât de minuțioase, iar eu am avut atâtea informații, că am stat acolo patru ore fără pauză, până la 21.30. Fără cină.

La un moment dat, în timpul interogatoriului lor, le-am spus că un film obscur, pe care îl văzusem în 1961 la Steel Pier, în Atlantic City, m-a făcut să-i pun lui Frank, în 1991, o întrebare aparent inofensivă, la care însă am primit un răspuns înspăimântător, de o importanță istorică.

— Ce film obscur? a întrebat Scorsese.

— Credeți-mă, nu-l știți. N-a mai văzut nimeni filmul ăsta în afară de mine, iar asta s-a întâmplat acum aproape 50 de ani.

— Ce film era? a insistat el.

— *Blast of Silence*.

A râs.

— Francezii mi-au cerut de curând să scriu ceva despre el. O să vă trimit un DVD.

O parte dintre informațiile pe care li le-am oferit erau noi, despre evenimente care avuseseră loc după scrierea epilogului din 2005. Majoritatea lor erau însă lucruri vechi, din 1991, pe care le ținusem la mine ca pe o vestă antiglonț. În principiu, iată ce le-am spus atunci:

Proba de integritate

Chiar înainte de a scrie epilogul ediției din 2005 a acestei cărți, Joe Coffey, fost detectiv în cadrul departamentului de crimă organizată al Poliției din New York, mi-a spus că John

„Roșcatul” Francis a fost un bogat agent imobiliar comercial și am folosit acea informație în epilog. La o lună după publicare, Coffey i-a trimis o scrisoare redactorului-șef de la *Playboy*. În ea, făcea referire la un articol scris de mine pe baza mărturiei lui Sheeran potrivit căreia el l-a ucis pe „obraznicătura” de Joey Gallo la Umberto’s Clam House din Little Italy.

De cazul Gallo se ocupase Coffey, care, acum, îl considera rezolvat în urma mărturisirii făcute de Sheeran. După atâția ani însă, era un lucru care îi lăsa și acum un gust amar. Coffey le-a scris celor de la *Playboy* că, printre cei care îl ajutaseră pe Gallo să-și sărbătorească ziua la Umberto’s, a fost și actorul Jerry Orbach, care a jucat în *Lege și ordine*. Acesta refuzase să coopereze cu Coffey în timpul anchetei.

Ca să-i mulțumesc lui Joe Coffey pentru scrisoarea în care făcea referire la mărturisirea lui Sheeran, l-am sunat acasă, la New York, de la mine, din Sun Valley.

— Nemernicul a venit cu un avocat, mi-a spus Coffey, referindu-se la Jerry Orbach. Nu m-a lăsat să-i pun nici măcar o întrebare.

— Orbach, am zis eu. Am aflat la o sesiune de autografe că a fost la liceu în teritoriul lui Bufalino. Cine a trăit vreodată în nord-estul Pennsylvaniei știe destule ca să-și pună lacăt la gură.

Coffey a mormăit ceva.

— În fine, cazul Gallo e rezolvat, a spus el. Dar putea fi rezolvat de atunci dacă Orbach coopera.

Coffey mi-a dezvăluit unul dintre motivele pentru care era convins că Sheeran a spus adevărul cu privire la uciderea lui Gallo. Nu era vorba doar de identificarea făcută de un martor ocular, redactor la *New York Times*. Coffey mi-a explicat că a avut un scop când a lăsat să circule povestea cu cei trei pistolari italieni. A folosit-o ca pe o probă de integritate. Cu ajutorul ei

putea elimina pistele false. Îi închidea telefonul unui informator care voia să-i ofere „informații” despre cei trei italieni pentru că știa că asasinul fusese unul singur, un bărbat masiv, care nu era italian.

— Era Sheeran, a spus Coffey.

— Tu ai citit cartea mea? l-am întrebat.

A ezitat.

— Ți-am trimis un exemplar după ce mi-ai spus că Roșcatul a fost agent imobiliar.

— A, te referi la Johnny Francis.

— Informația asta m-a ajutat foarte mult. Te-am citat în ediția din 2005. Nu ai citit-o?

— Nu, n-am citit-o. A râs. Dar i-am trimis-o sursei mele din familia Bufalino. O citise deja. Toți cei care lucrează pentru Bufalino au citit-o. Omul ăsta al lui Bufalino mi-a zis că a fost șocat. Nu-i venea să creadă că Sheeran ți-a mărturisit toate astea. Toate sunt adevărate. Toți ai lor au fost șocați.

— Sheeran era plin de remușcări, am spus eu. Ai mai văzut așa ceva de-a lungul anilor.

— Fără îndoială.

Dacă Frank ar mai fi trăit atunci, după discuția cu detectivul Coffey, l-aș fi sunat să-i transmit vestea cea mare. Cazul Gallo a fost închis. Familia Bufalino îți confirmă declarația. „Totul este adevărat.”

Am luat din dosar o fotografie făcută instantaneu, în care apăream eu și Frank stând în capul mesei la petrecerea dată de un coleg din sindicatul Teamsters cu ocazia pensionării. Cineva ne-a fotografiat chiar în clipa în care Frank îmi mărturisea că l-a ucis pe Nebunul Joey.

— De ce avea Russ atâta încredere în tine? l-am întrebat eu.

— Dacă-ți spun de ce, a zâmbit el ștregărește, va trebui să-ți spun și altceva.

— Hai, Frank. Nu mă mai fierbe. Este un moment la fel de potrivit ca oricare altul să-mi spui totul.

A început să vorbească mai încet. Buzele abia i se mișcau.

— Ai auzit vreodată de Joey Gallo?

— Bineînțeles, am spus. Nebunul Joey.

— O obrăznicătură, a spus el.

— Nu pricep. De ce avea Russ atâta încredere în tine?

— M-am ocupat personal de chestia aia. Roșcatul a fost șoferul meu atunci. M-a lăsat acolo și a dat o roată cu mașina. Dacă nu eram afară când se întorcea, pleca. Trebuia să mă descurc singur. Așa se face.

În poza respectivă, eu stau aplecat spre el, cu reportofonul în mână, ca să-i aud vocea slabă în tărăboiul de la petrecere. Frank are privirea aceea pierdută pe care o avea uneori după ce-mi mărturisise lucruri noi.

Când am decis să includ în carte mărturisirea lui Sheeran cu privire la faptul că el a ucis-o pe „obraznicătură”, nu m-am gândit niciodată că includerea asasinării lui Gallo va fi altceva decât o bătaie de cap. Știam că trebuie să mă împac cu ideea, acceptată de toată lumea, potrivit căreia cei trei italieni au dat năvală la Umberto's, l-au împușcat în fund pe bodyguardul lui grec și l-au ucis pe Gallo când a ieșit în fugă pe strada Hester. Era destul de problematic pentru credibilitatea Irlandezului faptul că, asemenea lui Forrest Gump*, Frank fusese implicat în atâtea chestii la un nivel atât de înalt.

Decizia mea de a include în carte mărturia cu privire la Gallo s-a dovedit a fi o șansă atât pentru mine, cât și pentru Frank de a trece proba integrității la care ne supusese detectivul Coffey.

* Personajul principal al filmului omonim lansat în cinematografe în 1994, care influențează fără să vrea mai multe evenimente definitorii pentru istoria SUA din secolul al XX-lea (n. red.).

Nu știam însă acest lucru când mă pregăteam să public prima ediție. Din câte știam eu, exista o femeie, redactor la *New York Times*, care voia să iasă de sub masa de la Umberto's și să spună că a văzut trei italieni care au tras în Gallo. Dacă i se arăta fotografia unui italian și ea l-ar fi identificat? Cartea mea n-ar fi fost singurul lucru care s-ar fi dus pe apa sâmbetei într-un alt fiasco legat de cazul Hoffa.

În joc era și reputația mea, pentru care am muncit din greu. În cariera mea juridică, capacitatea de a primi referințe de la alți avocați, judecători sau de la public s-a bazat exclusiv pe reputația mea. Lumea mă știa ca fost președinte al Asociației Avocaților Pledanți din Delaware, ca fost adjunct al procurorului general, ca romancier, ca autor al unor articole de opinie, ca scriitor și specialist în tehnica interogării și contrainterogatoriului. Datorită reputației, deși eram o persoană publică din afara sferei politice, am fost rugat de președintele Partidului Democrat să candidez la funcția de guvernator, iar 20 de ani mai târziu, am fost rugat să fac același lucru de președintele celuilalt partid, Republican. Dacă s-ar fi dovedit că eram un fraier, care credea cu naivitate ceea ce îmi spusese un mincinos cunoscut, tot ceea ce construisem s-ar fi năruit.

Aș fi putut să-l las pe Gallo să zacă acolo, pe strada Hester. Timp de 13 ani, fusesem însă membru al comisiei Curții Supreme care cercetează încălcarea deontologiei de către juriști. Am cercetat și am retras acuzațiile formulate împotriva lui Joe Biden, senator la vremea respectivă, care fusese învinuit că a omis să dezvăluie, atunci când a solicitat să fie primit în Baroul din Delaware, faptul că a fost implicat într-un caz de plagiat la facultatea de drept. Când îmi pregăteam cartea pentru a fi publicată, specialistul în deontologie din mine susținea sus și tare că, dacă Frank mă mințea în legătură cu Gallo, publicul

avea dreptul să știe asta și să nu mai creadă nimic din tot ce îmi spusese Frank.

Cu toate acestea, am avut multă încredere în Frank. Așa cum se vede în poză, eram la doar câțiva centimetri de el când mi-a mărturisit. I-am văzut privirea. I-am auzit glasul. În definitiv, nu l-am avut în boxa martorilor doar într-o după-amiază. Ani de zile l-am provocat pe Frank, i-am spus că e gravat în piatră, e scris în cărți și e înregistrat în filme faptul că trei pistolari italieni au fost autorii „lucrării”. Dar Frank a rămas pe poziție. Iar eu îmi cunoșteam obiectul de studiu.

Nu am visat nicio clipă că povestea asasinării lui Gallo va fi încununată de recunoașterea lui Frank în patru rânduri.

Întâi a fost, desigur, martorul miraculos, un redactor respectat de la *New York Times*, care l-a identificat fără dubii pe Frank drept unicul trăgător. Această distinsă jurnalistă a acceptat cu amabilitate să dea un interviu pentru PBS, chiar dacă fără să i se dezvăluie numele și fără să i se arate chipul. A spus că, în fotografia lui Sheeran pe care i-au arătat-o ei, apare „sigur” omul care l-a ucis pe Gallo.

Al doilea a fost detectivul Coffey, care a declarat cazul închis după ce a citit articolul meu din *Playboy*.

Al treilea a fost bodyguardul grec al lui Gallo, care, în cartea sa, a scris despre altercația produsă mai devreme la Copa între Russell, Frank și Nebunul Joey, care se purta ca „o obrăznicătură”.

A patra a fost familia Bufalino, care și-a dat verdictul: „Totul este adevărat.”

Credibilitatea lui Frank fiind acum recunoscută în afacerea Gallo, în opoziție cu versiunea cunoscută de toată lumea, care îl contrazicea în mod flagrant pe Frank, m-am gândit să adaug o scurtă notă, în care să amintesc de concluzia lui Coffey cu privire la cazul Gallo și de confirmarea venită din

partea membrilor familiei Bufalino, cele mai credibile persoane în aceste probleme. Ar fi trebuit însă să aflu mai multe de la familia Bufalino și să scriu mai multe despre ea, iar scurta mea notă s-ar fi lungit.

Cartea mea s-a dorit a fi un șoc pentru cei din familia Bufalino, devotați grupării Cosa Nostra și respectării codului tăcerii, *omerta*, a cărui încălcare se pedepsea cu moartea. „Când ai îndoieli, să nu te îndoiești.” În tot acest timp, am știut că Frank le spunea oamenilor lui Bufalino și celor din Philadelphia că se întâlnește cu mine în cluburi sociale sau prietenului lui din Chicago, nașul Joey „Clovnul” Lombardo – pe care îl suna adesea de față cu mine – că noi doi lucrăm la o carte de reabilitare despre ceea ce Frank numea „versiunea mea cu privire la treaba asta”. I-a făcut să creadă că scriu o critică a tuturor cărților care îl implicau pe Frank în uciderea lui Hoffa. Russell Bufalino i-a dat voie lui Frank să le spună tuturor că Russell i-a permis lui Frank să scrie o carte împreună cu mine, așa cum spunea Frank, „atâta timp cât nu face rău nimănui”. Dar eu și Frank știam ce facem. Uneori, mă simțeam ca un agent secret în prezența acestor oameni de onoare și a șefilor lor.

Uitându-mă la fotografia aceea „furată” cu mine și cu Frank, m-am simțit ușurat de faptul că acești oameni din familia Bufalino nu m-au acuzat, pe nedrept, că l-am păcălit pe Frank, spunându-i că e o carte de reabilitare, că l-am făcut pe Frank să mărturisească, că am profitat de vârsta lui, că am profitat de remușcările lui. În definitiv, în funcție de tactica pe care o foloseam la un moment dat, Frank îmi zicea „domnul procuror” sau „propovăduitorul”. Mi-a spus că am fost „cel mai dur procuror” cu care a avut de-a face.

Vestea pe care mi-o dăduse detectivul Coffey era entuziasmantă din toate punctele de vedere. Începeau să cadă ninsori abundente în nord-estul Pennsylvaniei. Avea să fie viscol.

Al treilea inel

La 31 mai 2006, exact la doi ani după publicarea primei ediții a cărții mele, Marele Billi D'Elia, aghiotantul care devenise nașul familiei Bufalino după moartea lui Russell, survenită cu 12 ani în urmă, a fost acuzat de FBI pentru spălare de bani proveniți din traficul de droguri. Marele Billy era nepotul lui Russell și fusese însoțitorul lui zi de zi. În 1972, Russell comandase trei inele încrustate cu diamante, făcute din monede de aur de trei dolari: unul pentru el, unul pentru Frank și unul pentru o persoană a cărei identitate nu o dezvăluisem în carte. Aceste inele simbolizau un cerc restrâns de trei persoane.

Al treilea inel era pentru Marele Billy D'Elia.

Billy fusese învățat bine de unchiul lui, Russ, și știa cum să scape de această enervantă acuzație. A ordonat imediat asasinarea ambilor finanțiști care trebuiau să depună mărturie împotriva lui. Din fericire pentru ținte, omul căruia Billy îi dăduse ordinul purta un microfon pus de FBI. Billy a fost prins la fel ca unchiul lui, Russ, când dădea ordin cuiva să facă ceea ce atât Brutus, din piesa lui Shakespeare *Julius Cezar*, cât și mafia numeau „o lucrare”.

Acum, Billy trebuia să dea socoteală pentru două capete de acuzare mult mai grave, și anume asociere în vederea asasinării unor martori federali. La 50 de ani și cu înregistrările pe care le aveau procurorii, Billy urma să moară în închisoare.

În 1991, cu 15 ani înainte să se petreacă aceste lucruri, Frank îmi făcuse cunoștință cu Marele Billy D'Elia la o întâlnire a mafioților de la Restaurantul Mona Lisa de pe strada 6 din sudul Philadelphiei. Frank abia ieșise din închisoare, iar Billy era potențialul urmaș al lui Russell. Billy era un bărbat înalt, degajat și foarte plăcut. Nu aveam niciun motiv să-l

antipatizez, dar, în anii care au urmat, a devenit limpede că eu nu îi plăceam deloc.

De exemplu, după o masă dată în cinstea lui Frank cu ocazia zilei lui de naștere la un restaurant italianesc din apropierea aeroportului din Philadelphia, Frank m-a sunat acasă:

— Știi ce mi-a zis Billy după ce ai plecat de la petrecere? Mi-a zis: să n-ai încredere în tipul ăsta. I-am zis că am încredere în el și că, dacă n-ar fi fost el, aș mai fi stat nouă ani la pușcărie. Cum să n-am încredere în el?

— Stai puțin, Frank, i-am spus eu. Stai. Mai spune o dată, te rog. Ce a spus nașul familiei Bufalino despre mine? Asta mă interesează.

Frank îmi spusese cum gândeau prietenii lui: „Când ai îndoieli, să nu te îndoiești.” Și uite că Marele Billy se îndoia de mine. Toți cei care se aflau la masă cu Frank, Billy, eu și toți indivizii importanți din Philadelphia și familia Bufalino, știau că scriu cartea lui Frank.

— Ei, vrea doar să mă provoace, a spus Frank. N-ai de ce să-ți faci griji. Nu mi-a plăcut niciodată javra asta și nici eu nu îi plac.

— Asta ar trebui să mă liniștească?

— Nu, nu, nu, a spus Frank. Nu mi-a plăcut niciodată javra asta și nici eu nu îi plac.

În anii petrecuți alături de Frank, m-am aflat din când în când în compania lui Billy, dar rareori vorbea cu mine, ca și cum i-ar fi fost teamă că am microfon. Cu câteva zile înainte să apară prima ediție a cărții mele, soția mea, Nancy, a primit un e-mail de la o fostă asistentă a mea, Diane, care se întâlnise cu un prieten al lui Billy. Diane i-a trimis lui Nancy un e-mail primit de curând de la prietenul lui Billy. Se încheia cu următorul avertisment: „P.S. Billy nu e mulțumit de Charlie.”

Am încercat s-o liniștesc pe Nancy: „Billy n-a avut până acum acces la carte. Cartea nu e în librării. Sunt convins că Billy își închipuie că îl incriminează pe el.

— Mă simțeam mai bine când trăia Frank, a spus Nancy.

Nancy știa că eu urmez sfaturile lui Frank, evitând anumite chestiuni mai delicate. Frank îmi spusese nu o dată: „Nu poți să scrii asta despre Russell fiindcă au fost implicați și alții, nu doar el. O să se întrebe: dacă eu, care am fost așa de apropiat de el, spun asta despre Russell, ce o să spun despre ei? Și nu sunt niște pisoiași.” Altădată mi-a spus că nu pot să folosesc un material despre Russell, chiar relativ lipsit de importanță, atâta vreme cât Carrie, soția lui, trăiește. Între timp, Carrie a murit.

Frank a insistat ca numele lui Billy să nu apară în carte, iar eu m-am supus. Nici acum n-o să dezvălui porecla pe care o avea Billy în rândul mafioților. În carte nu am dezvăluit nici că Billy a fost sursa informației conform căreia John „Roșcatul” Francis a recunoscut pe patul de moarte, în fața autorităților, că a zugrăvit multe case cu Frank. Nu am menționat că Billy a fost a treia persoană care avea un inel făcut dintr-o monedă de aur, la fel ca Russ și ca Frank.

Nancy văzuse cât de protector fusese Frank cu mine. După ce ne întâlneam în apartamentul lui de lângă Philadelphia, Frank îmi spunea întotdeauna: „Sună-mă când ajungi acasă. Vreau să mă asigur că ai ajuns cu bine.”

„După ce Billy va citi cartea”, i-am spus eu lui Nancy, „va fi, cum l-ai auzit pe Frank spunând de atâtea ori, «pe deplin satisfăcut».”

Nancy știa că nu omisesem doar anumite lucruri delicate despre anumite persoane. Mă omisesem și pe mine. Nu voiam să se spună că vreau să mă laud cu tehnicile de interogare folosite de mine.

Am crescut într-o familie predominant italienească. Cu toate că eram oameni așezați, pe mine mă fascinau articolele despre crime. N-am să uit niciodată de un tânăr vânzător pe nume Arnold Schuster, care l-a văzut pe o stradă din Brooklyn pe Willie Sutton, un spărgător de bănci căutat de poliție, și a dat fuga la un polițist să ceară recompensa. Albert „Pălărierul Nebun” Anastasia, un cap al mafiei care a devenit celebru după ce a fost ucis în 1957 într-o frizerie, era nașul grupării numite mai târziu „familia Gambino”. Willie Sutton nu avea nicio legătură cu mafia, dar Anastasia „nu a fost satisfăcut” că l-a văzut pe Arnold la televizor atribuindu-și meritul prinderii lui. A dat ordin ca Arnold să fie împușcat în fața casei sale, ca să dea o lecție tinerilor din New York, cum eram eu.

Cu trei ani înainte de apariția acestei cărți, am primit o lecție de la unul dintre complicii lui Frank, Chuckie O'Brien.

După 7 septembrie 2001, când FBI-ul a anunțat că testul ADN confirma faptul că părul găsit în mașina grenă din 1975 este al lui Hoffa, Chuckie n-a mai pierdut vremea. Era mașina pe care, cu mult timp în urmă, recunoscuse că o folosisese numai el în după-amiaza în care dispăruse Hoffa.

O'Brien l-a sunat pe Frank de la domiciliul lui din Florida imediat ce a auzit despre testul ADN. I-a cerut lui Frank să se întâlnească cu el într-un bar din aeroportul din Philadelphia. Lui O'Brien nu-i păsa deloc de FBI și de testul ADN. Singura lui problemă era că anumiți oameni puteau spune că „nu sunt satisfăcuți” de Chuckie.

La barul din aeroport, Chuckie l-a asigurat pe Frank că nu o să se lase intimidat de această descoperire. Nu avea să se dea bătut. Părul lui Hoffa putea ajunge în mașina lui în diverse feluri.

„Părul”, mi-a explicat Frank după întâlnirea de la aeroport, „putea să ajungă acolo de la altcineva. În definitiv, mașina îi

aparținea băiatului lui Giacalone. Cei din familia Giacalone erau prieteni apropiați ai lui Jimmy. Mereu se îmbrățișau. Puteai să găsești o sută de martori care i-au văzut îmbrățișându-se în public. Chuckie n-are de ce să-și facă griji.”

O'Brien s-a urcat în avion și a plecat acasă, mulțumit, fără îndoială, că nu avea să fie o victimă a principiului „când ai îndoieli, să nu te îndoiești”. Două zile mai târziu, la 11 septembrie, s-au produs evenimentele bine-cunoscute și interesul pentru părul lui Hoffa s-a pierdut.

Unul dintre motivele importante pentru care am omis câteva dintre interacțiunile mele cu Frank a fost acela că, în rolul meu de confesor, i-am arătat uneori lui Frank mai puțin respect decât ar fi dorit prietenii lui. În lumea lor, lipsa de respect e cel mai mare păcat; se poate pedepsi pe loc cu moartea. Nici insistența nu e scuzabilă. Nu am fost de multe ori insistent. Când am fost, am încercat mai degrabă să-l fac pe Frank să vorbească despre cele trăite de el în război.

Frank n-a fost niciodată mai furios pe mine ca atunci când îl presam să-mi povestească despre cele 411 zile de război.

„N-am vorbit despre asta nici în fața juriului, când am avut procesul RICO, ca să scap de pușcărie. Emmett voia s-o fac. O să vorbesc cu tine ca să-ți vinzi tu cărțile?”

Treaba mea era să-i amintesc mereu cât de bine îi făcea să spună tot. Mă ajuta și faptul că sunt catolic. Până la urmă, Frank mi-a permis să fiu insistent pentru că, de fiecare dată când îmi dezvăluia ceva, se simțea mai bine; simțea o ușurare palpabilă.

În concluzie, am păstrat pentru mine detaliile privitoare la rolul meu fiindcă nu am vrut ca cineva, mai ales Billy, să fie prea nesatisfăcut de Charlie.

Deviza familiei noastre era: când ai îndoieli, lasă-le deoparte.

1991

În afară de faptul că am lăsat deoparte rolul și tehnicile de interogare folosite timp de aproape cinci ani, de la 1 martie 1999 până la 14 decembrie 2003, am mai lăsat deoparte și detaliile cu privire la întâlnirile avute cu Frank în 1991.

Acelui an le-am dedicat următoarele patru fraze:

Primul interviu l-am realizat în 1991, în apartamentul lui Sheeran, la scurt timp după ce eu și partenerul meu am reușit să obținem eliberarea lui anticipată din închisoare din motive medicale. Imediat după acel prim interviu din 1991, Sheeran a început să aibă îndoieli cu privire la discuția noastră, considerând că îl supuneam unui interogatoriu, și a refuzat să mai colaboreze. Recunoscuse mai multe lucruri decât era dispus să recunoască. I-am spus să ia legătura cu mine dacă se răzgândește și era dispus să-mi răspundă în continuare la întrebări.

Toate acestea sunt adevărate, dar, din prudență, m-am exprimat în termeni foarte concisi.

Încă de la începutul discuțiilor pe care le-am avut cu Frank Sheeran în 1991, lucrurile au mers foarte greu. Eu și partenerul meu, Bart Dalton, l-am vizitat la închisoare ca să semneze cererea de eliberare din motive medicale de care aveam nevoie. Înainte de asta, Bart făcuse de două ori cei 80 km care ne despărțeau de închisoare. De fiecare dată, Frank refuzase să semneze ceva. Sheeran i-a spus lui Bart că, decât să solicităm eliberarea lui din motive medicale, mai bine intentăm proces pentru nerespectarea unor drepturi cetățenești împotriva FBI, împotriva procurorilor, împotriva judecătorilor, împotriva directorului închisorii și a multor altor persoane vinovate de „aplicarea unei pedepse neobișnuit de crude”, care contravenea celui de-al optulea amendament la Constituție. Prin vizita noastră, încercam să-l facem pe rebelul nostru client să cedeze.

Simțeam că avem asupra lui Sheeran un avantaj dat de fermitatea cu care mă purtasem cu el în urmă cu zece ani, în 1981. Imediat după ce Frank reușise să scape de acuzațiile aduse în procesul intentat în baza Legii RICO la Philadelphia, m-a angajat să-l reprezint la tribunalul federal din Wilmington într-un proces în care era acuzat de implicarea sindicatului în activități de crimă organizată. Am stat lângă el la citirea capetelor de acuzare. Am pledat nevinovat. Erau șase mafioți acuzați alături de el, în frunte cu Eugene Boffa, omul lui Tony Provenzano, capul familiei Genovese, și Bobby Rispo din gruparea din Philadelphia. Fiecare dintre aceștia avea câte un avocat opulent, oameni cu diamante la butoni și monograme pe cămășile albe, scrobite.

Pe hol, după ce s-au citit acuzațiile, Frank m-a luat deoparte și mi-a spus:

— Îmi place cum te porți. N-am nicio problemă cu onorariul tău. Nnnu mă înțelege greșit, dar chestia cu avansul pentru moțiuni și toate celelalte... nu trebuie să faci nicio hârtie. Avocații ălalți o să facă ei, tu doar o semnezi, atât.

— Frank, i-am spus eu. Va trebui să-ți iei alt avocat. Ți-am spus care e onorariul meu la mine în birou și tu ai acceptat. Dacă apar discuții în legătură cu onorariul meu, am terminat. Nu te mai reprezint și nu mai negociez cu tine. Sunt convins că o să găsești un avocat care să facă cum vrei tu. Dar ce propui tu eu n-am făcut niciodată când am lucrat pentru cineva. Când pregătesc o moțiune, știu de partea cui sunt. Eu habar n-am de partea cui sunt oamenii ăștia.

Până să răspundă, m-am întors și am plecat.

De parcă ar fi vrut să îmi confirme spusele, o lună mai târziu, procurorul federal a dezvăluit că Bobby Rispo devenise informator cu câteva luni înainte. Rispo purtase microfon în toată perioada în care avocații se întâlneau cu clienții ca să

discute despre strategie, în timp ce autoritățile îi ascultau. Mie nu mi s-a părut a fi o măsură constituțională – era vorba despre o violare a relației avocat-client – dar a fost admisă în baza deciziei pronunțate în cazul *Statele Unite vs. Boffa et al.*

În final, Frank a fost condamnat și a primit 18 dintre cei 32 de ani pe care trebuia să-i petreacă în pușcărie. Eram convins că Frank își amintise de toate acestea atunci când m-a angajat să-l scot din închisoare din motive medicale.

Ușa de la sala de conferințe a închisorii s-a deschis și a venit un miros puternic de dezinfectant, probabil de la deținutul care spăla pe coridor. Am fost surprins să-l văd pe Frank intrând într-un scaun cu roțile împins de fostul președinte al filialei din Delaware a Clubului de Motociclism Pagan.

Cu ani în urmă, când lucram ca avocat în penal, înainte să mă rezum la cazurile medicale, am traversat râul Delaware și l-am reprezentat cu succes pe acest om într-un caz de dublu asasinat al unor martori din New Jersey. Cadavrele aparținând unui membru al Clubului Pagan și mamei lui, membră a aceluiași club, fuseseră aruncate în pădurea Pine Barrens din sudul statului New Jersey, cei doi fiind împușcați în cap de un alt membru al Clubului Pagan, dar nu de clientul meu. Clientul meu, un caz trist de campion liceal la lupte, căzut victimă epidemiei drogurilor din anii 1960, era acum în închisoare pentru trafic de droguri. S-a bucurat să mă vadă, cuprinzându-mă cu brațele lui musculoase și tari ca piatra. M-am gândit că e bine că Frank vede asta, manifestarea unui client mulțumit.

Ca și cum aș fi predat iar engleza la un gimnaziu din Queens, i-am explicat lui Frank cu răbdare că audierea pentru eliberarea din motive medicale e o procedură internă, discretă, care se desfășoară chiar în sala de conferințe. Nu aveau să fie acolo nici procurori, nici jurnaliști, nici vreo fanfară. Niciunul

dintre agenții FBI, procurorii sau judecătorii care s-au ocupat de el nu avea să fie informat că noi am solicitat această eliberare.

În timp ce vorbeam cu el, cea mai mare față a celui mai mare cap pe care îl văzusem vreodată părea cenușie și aspră, iar ochii lui reci și albaștri se uitau urât la mine. Nu ne mai văzuserăm de zece ani. Pielea lui aspră era cenușie precum granitul tribunalului din Delaware în care fusese condamnat și părea că se întunecă pe măsură ce vorbeam. Eram convins că respiră, dar nu aveai cum să-ți dai seama de aceasta.

— Frank, am spus eu. Ești într-un scaun cu roțile. Eu și Bart pledăm în procese de malpraxis. Doar cu asta ne ocupăm acum și știm cum să prezentăm niște dovezi medicale. Ai nevoie de o operație pe coloană pentru stenoza gravă de care suferi. Cel mai bun neurochirurg din Philadelphia, Fred Simeone, este gata să te opereze la Penn. Pe urmă, o să ai nevoie de supraveghere medicală continuă, de fizioterapie și de îngrijire. Directorul închisorii nu vrea să fie obligat să-ți asigure supravegherea medicală specială de care vei avea nevoie. Ar fi bucurios să scape de tine și să ieși de aici din motive medicale. Cei trei membri ai comisiei civile de eliberări condiționate vor fi de partea noastră. De fapt, nu va fi o altă parte, în afară de a noastră. Dacă însă o să intentăm procesele astea pe care le vrei tu, toți acești reprezentanți ai autorităților se vor coaliza împotriva ta ca să fie siguri că îți vei ispăși pedeapsa până la ultima secundă.

Ca și cum nu m-ar fi auzit, cu o voce monotonă, rece ca privirea lui, a început să declame printre dinți un monolog care fusese clar scris pentru el de un avocat al închisorii. Fiecare frază începea cu „vreau să acționați în judecată...”. Ca un polițist care este anunțat că doi inși se bat la un colț de stradă și pornește într-acolo fără grabă, ca să le dea timp celor doi

să-și epuizeze forțele, l-am lăsat să îi înșire pe toți cei pe care voia ca noi să-i dăm în judecată.

Când a părut a încheia, i-am spus:

— Frank, ai terminat?

— Da, a mormăit el. Am terminat.

— Aș vrea să te auzi vorbind. Atunci ți-ai da seama că n-are nicio logică ce spui.

I-am captat atenția.

— Noi facem cerere de eliberare din motive medicale, am continuat eu, încet și ferm. Doar asta o să facem. Dacă noi nu reușim și dacă tu o să găsești un avocat suficient de prost ca să intenteze aceste procese neînsemnate, dă-i bătaie. Bart o să se întoarcă peste o săptămână să ia hârtiile, iar dacă vrei să te reprezentăm, ai face bine să le semnezi. Gardian, noi plecăm.

Săptămâna următoare, Bart Dalton, care avea o constituție athletică și 1,83 m înălțime, s-a dus singur la închisoare. La întoarcere, era sincer preocupat de siguranța mea.

— Nu a vrut să vorbească decât despre tine, mi-a spus el. Sunt foarte îngrijorat pentru tine. Nu i-a mai vorbit nimeni așa până acum. Și fără să pățească nimic. Mi-a repetat asta întruna. Am încercat să-i spun că ai făcut-o pentru binele lui, dar nu a vrut să mă asculte. Parcă încercam să aplanez un conflict între mafioți. Parcă nu făceam avocatură. Chiar sunt îngrijorat. N-a conținut nicio clipă să vorbească despre tine. Știi cum l-a ucis pe Fred Gawronski fiindcă a întârziat la o întâlnire și a vărsat vin pe el.

— Ca să nu mai vorbim că este principalul suspect în cazul Hoffa, am spus eu. Ei, a semnat hârtiile?

— Le-a semnat.

— Bravo. Atunci, asta contează, nu-i așa? Hai să-l scoatem.

Și l-am scos.

Drept mulțumire, Frank ne-a invitat pe noi și pe asistenții noștri la masă împreună cu niște băieți duri de la sindicat, care păreau să fi venit chiar atunci de la un pichet informativ, opt indivizi pe nume Rocco. De când lăsase în urmă frigul și umezeala închisorii, starea lui Frank se ameliorase și acum putea să meargă sprijininându-se în baston. Eram în sala din spate a restaurantului pe care obișnuia să-l frecventeze, Vincente's, din cartierul Little Italy al orașului Wilmington, restaurantul pe care interlopii îl numeau în înregistrările făcute de FBI „vinăria”. Era localul la care un gangster mi-a trimis odată o sticlă de Dom pentru fiica mea, Jenny Rose, pe care o sărbătoream în familie cu ocazia împlinirii vârstei de 16 ani.

La un moment dat, Frank ne-a spus că fata lui are o pisică obișnuită să stea în poala lui când se uită la fotbal. Așa că și-a cumpărat un pistol cu apă. Ne-a arătat cum împușcă pisica cu apă și m-au trecut fiorii. Am mai simțit fiorii aceștia în 2002, la Detroit, când s-a făcut că trage în podeaua Cadillac-ului meu cu un „pis-tol, pistol”.

Ca și cum n-am fi fost acolo, Frank și amicii lui au început să depene amintiri, minunându-se că mai sunt în viață și punând la îndoială bărbăția anumitor judecători sau agenți federali. Despre agentul pe care îl disprețuiau cel mai mult, John Tamm, cel care avea mereu părul aranjat și căruia Frank îi pusese pătura în cap în timpul procesului RICO, un bărbat cu buze groase, îmbrăcat în costum negru și cămașă neagră, cu cravată și batistă roșie a spus: „Eu știu care e problema lui Tamm. Vă spun eu care e problema lui. Toată viața lui s-a luptat cu homosexualitatea.”

Unul dintre ceilalți amici ai lui Frank, un tip tăcut și retras, pe care îl chema Franny și care îmi dăduse banii pentru onorariu din partea lui Frank, părea adâncit în gânduri.

Aveam să aflu că Frank și Franny erau prieteni de la grădiniță. Pe neașteptate, Franny a ridicat paharul cu vin și a spus vizibil emoționat: „Frank, fie ca federalii să te lase în pace.” „Să fie, să fie”, au răspuns toți. „Să fie, să fie”, am spus eu și Bart.

După masă, Frank m-a tras deoparte, ca să nu fim auziți de invitații lui.

— M-am săturat să tot fiu acuzat în legătură cu Jimmy. În toate articolele. A-a-au apărut șase cărți și toate mă bagă pe mine în treaba asta. Înțelegeți?

Frank a adăugat că, la închisoare, a citit romanul meu polițist *The Right to Remain Silent*, publicat la St. Martin's Press în 1988, pe care cei de la Tri-Star Picture mi l-au cerut pentru a-l ecraniza, dar nu au făcut filmul. Eroul cărții, detectivul Lou Razzi, este un anchetator foarte priceput. Cartea se bazează pe câteva cazuri importante la rezolvarea cărora am contribuit și eu prin interogatoriile luate, cum a fost cazul Fullman. Este o carte în favoarea legii și ordinii, în care unul dintre personajele principale spune despre mărturisire că este „una dintre necesitățile vitale, precum hrana și adăpostul. Te ajută să elimini deșeurile psihologice din creier”. După publicare, presa din Delaware a scris că acest roman realist l-a făcut pe președintele Ronald Reagan să-mi trimită o scrisoare în care lauda *The Right to Remain Silent* pentru „fermitatea cu care susține îmbunătățirea protecției cetățenilor care respectă legea”. Frank văzuse articolul despre președintele american cu origini irlandeze căruia îi plăcuse cartea mea.

— Și mie mi-a plăcut cartea, a spus Frank Irlandezul. Vreau să scriu o carte și vreau să o scrii tu pentru mine. Vreau să spui versiunea mea cu privire la treaba asta.

Pregătirea și instinctul mi-au spus pe loc că, cel puțin la nivel subconștient, Frank are o dorință latentă de a mărturisi.

Am dedus asta inclusiv din întâlnirile noastre anterioare. După ce avusesem față de el o poziție fermă chiar înainte să se afle că Bobby Rispo era de partea FBI în acel proces, după ce avusesem o poziție și mai fermă în sala de conferințe a închisorii, când am vorbit despre eliberarea lui din motive medicale, iar acum, după ce citise despre Lou Razzi, maestrul în interogatorii, eroul romanului meu despre lege și ordine, nu mă mai întrebam de ce mă alesese tocmai pe mine să scriu „versiunea lui despre treaba asta”. La închisoare, fusese coleg cu unii dintre infractorii despre care era vorba în cartea aceea, cu oameni băgați de mine la pușcărie.

Dorința latentă a cuiva de a face mărturisiri unei persoane cu autoritate a fost un lucru pe care l-am învățat foarte repede în cariera mea de om al legii de la un detectiv cu experiență din poliția orașului Wilmington, regretatul Charlie Burke.

— Cum de obții atâtea mărturisiri? l-am întrebat pe Burkie.

— Ei vor să-ți spună, Choll, a răspuns acesta.

Am crezut că glumește.

Asta se întâmpla după ce obținuse de la un spărgător, pe nume Randolph Dickerson, mărturisirea că a ucis. Randolph folosisese șurubelnița cu care deschisese o fereastră ca să o înjunghie pe o bătrână care locuia singură și care câștiga un ban în plus vânzând Biblii. Doamna care vindea Biblii intrase în casă și îl surprinsese pe vecinul de deasupra, Dickerson, cotrobăindu-i prin șifonier.

— Randolph a simțit nevoia să-și descarce sufletul, Choll. Omul a simțit nevoia să-și descarce sufletul. Lui Burkie îi plăcea să se repete. Heroina asta nenorocită e de vină. Crede-mă, nu e băiat rău. Trebuie să le arăți însă cine e șeful. Trebuie să știe că tu ești șeful, Choll.

Burkie nu se baza prea mult pe tehnicile din manuale, deși unele cărți sunt nemaipomenite. Burkie avea credință.

Am început și eu să cred în dorința oamenilor de a se destăinui unei persoane cu autoritate. A devenit un fenomen pe care aveam să mă bizui și la care aveam să asist de nenumărate ori înainte de această masă festivă de la „vinărie” și înainte ca Frank să-mi ceară, după această masă, să-i scriu cartea în care urma să spună „versiunea lui despre treaba asta”, despre „treaba” cu Jimmy Hoffa.

Lucrând și ca avocat, și ca anchetator, am ajuns să consider, asemenea multora de-a lungul mileniilor, că acea conștiință de care se ocupă religiile, programele în 12 pași, psihiatrii și despre care au scris artiști precum Shakespeare face parte din firea omului. Alcoolul și drogurile o pot anestezia, dar ea rămâne undeva, sub piele, așteptând să fie adusă la suprafață cu pricepere.

Totuși, chiar și atunci când un criminal își exprimă dorința de a mărturisi, inima și sufletul lui sunt de fapt cele care doresc să mărturisească. În tot acest timp, trupul lui se împotrivește din răputeri, pentru că trupul va ajunge la închisoare sau legat pe o targă. De multe ori, aceste impulsuri contradictorii se manifestă simultan într-o minte copleșită de sentimentul vinovăției.

În ultimul meu an de studii de la Brooklyn Law School, am fost impresionat de isprăvile reporterului Mike Wallace, care făcea pe atunci o nouă emisiune de televiziune, intitulată *60 Minutes*. Datorită lui, interogatoriul și contrainterogatoriul au devenit pasiunea mea. Cu timpul, în carieră, am ajuns de la examinarea spărgătorilor dependenți de droguri la examinarea specialiștilor în neurochirurgie citați ca martori. Încercarea mea de a-l face pe Frank să-și deschidă sufletul, de a sonda profunzimile „versiunii lui” depindea însă de cât de plin de remușcări era acest romano-catolic.

Mona Lisa

Am stabilit o întâlnire în apartamentul lui Frank din Springfield, de lângă Philadelphia. Era octombrie 1991, cu mult timp înainte de operația la care avea să fie supus. Mă gândeam că, în cel mai rău caz, voi obține material pentru viitorul meu roman cu Lou Razzi.

Frank mi-a deschis ușa, sprijinit în baston. Era îmbrăcat cu „uniforma” lui, pantaloni bleumarin de trening din bum-bac, bluză de trening asortată și șapcă gri de tweed, trădându-l pe camionagiul ascuns în continuare în inima lui. În acord cu tema camionagiului, se auzea în surdina emisiunea unui post de muzică country. În spatele lui Frank era un bărbat scund, cu fața buhăită și roșie, cam de vârsta lui, îmbrăcat într-un costum maro din stofă groasă, cămașă galbenă, apretată și cravată cu dungi roșii și galbene. Mi s-a strâns inima.

Regula numărul unu: subiectul tău trebuie să fie singur.

Frank mi-a dat voie să intru în apartamentul lui cu două camere, bine întreținut, care mirosea ușor a medicamente, și a spus:

— El e avocatul meu, Charlie Brandt. El e celălalt avocat al meu, Jimmy Lynch, „Catolicul”.

Jimmy Lynch, Catolicul, mi-a întins mâna și mi-a spus:

— Sal'tare, Cholly, ce mai faci?

Am simțit că-mi revine speranța auzindu-i porecla. Pentru catolici, mărturisirea e sacră.

M-am dus la baie și am auzit telefonul sunând. Când am ieșit, l-am văzut pe Frank Sheeran stând foarte respectuos la telefon, dând mereu din cap și spunând „da, da, da” cuiva, care până la urmă s-a dovedit a fi Marele Billy D'Elia, aghiotantul lui Russell Bufalino.

După ce a închis, Frank i-a spus lui Jimmy:

— Chestia aia trebuie s-o facem acum.

— Acum? a protestat Jimmy.

— O faci când vor ei s-o faci, nu când vrei tu. Nici preaviz nu-ți dau.

— Și ce facem cu Cholly?

— Băieți, am spus eu repede. Mi-am adus de lucru de la birou. O să lucrez la masa asta din sufragerie până o să vă întoarceți voi.

— Nu, a spus Frank. Îl luăm cu noi. O să fie bine.

Frank și-a scos șapca și bluza de trening și și-a pus o cămașă apretată, de un alb imaculat, cu monograma FJS pe manșete. Peste ea și-a pus o vestă neagră. A rămas în pantalonii de trening.

Catolicul a urcat la volan. Frank s-a așezat pe locul mortului, iar eu am stat în spate. Mai târziu, aveam să aflu că încrezătorul Jimmy Hoffa stătuse și el în spate la ultimul său drum cu mașina. Părul alb de pe capul masiv al lui Frank îmi bloca vederea. Nimeni n-a rostit un cuvânt, iar eu nu aveam nici cea mai vagă idee unde mergem. Știam că, dacă Frank are de gând să dea o lovitură, atât eu, cât și Catolicul suntem complici. În cele din urmă, am ajuns pe South Street și, în curând, am recunoscut magazinul meu preferat din Philadelphia, Tower Record, la intersecția cu strada 6. Acolo, am făcut la dreapta și ne-am oprit vizavi de Restaurantul Mona Lisa. O bătaie în geamul mașinii m-a făcut să tresar. Un italo-american ne-a făcut semn să ne ducem într-un loc în care nu trebuia să plătim parcare.

Când le vorbesc oamenilor, aceștia mă întreabă dacă mi-a fost vreodată frică în momentele petrecute cu Frank. „O dată”, le răspund eu, „când am intrat în Restaurantul Mona Lisa și s-a trântit ușa în urma noastră.” Pocnetul puternic al încuietorii a făcut să-mi tresalte inima. Mai târziu, Frank mi-a mărturisit că a avut și el aceeași tresărire când s-a trântit ușa în urma lui în momentul în care s-a dus la Villa di Roma ca să-i raporteze lui

Angelo Bruno despre intenția de a incendia o spălătorie pentru Whispers.

Eu și Catolicul am fost invitați să stăm la bar. Chiar lângă bar era o masă mare, rotundă. La ea stătea singur John Stanfa, nou-încoronatul naș al grupării de crimă organizată din Philadelphia, mărețul urmaș al lui „Chicken Man” Testa, care fusese detronat cu o bombă pusă sub scările din fața casei, și al lui Angelo Bruno, care fusese înlăturat cu un glonț tras în cap în timp ce stătea într-o mașină parcată în fața casei. Doamna Bruno ieșise afară și strigase: „Chemați-l pe Simeone”, chirurgul care urma să-l opereze pe Frank, dar era prea târziu. John Stanfa fusese șoferul lui Angelo Bruno în seara aceea, fiind împușcat în umăr pentru a fi neutralizat, așa cum îl împușcase Frank în fund pe bodyguardul lui Gallo.

Mai târziu, Frank mi-a spus că era gata să fie omorât când au zăgrăvit la „Ange”. În seara aceea, Frank lua masa la Restaurantul Cous’ din Little Italy. Angelo a venit la masa lui și l-a rugat să-l ducă acasă cu mașina dacă John Stanfa nu venea mai repede. Dar Stanfa a venit, iar Frank a rămas acolo.

— De ce spui că ai fi fost ucis? l-am întrebat eu.

— Știau că nu pot să mă împuște pur și simplu în umăr. Trebuiau să mă împuște altfel.

După acel episod neplăcut, John Stanfa a reușit să urce în ierarhie și, mai târziu, i-a succedat „Micului Nicky” Scarfo în fruntea familiei. Micul Nicky ispășea pe atunci mai multe condamnări pe viață pentru mai multe crime pe care le ordonase. John Stanfa, născut și crescut în Sicilia, era proprietarul Restaurantului Mona Lisa. Cu 17 ani în urmă, în 1974, toți capii de familie din Philadelphia amintiți mai sus s-au aflat printre invitații Serii Omagiale Frank Sheeran de la Latin Casino.

Stanfa i-a făcut semn lui Sheeran unde să stea, în timp ce alții de la bar s-au dat jos de pe scaune și s-au dus la masă.

Știam că nu e cazul să întreb, dar mi-am dat seama cu ușurință că sunt la o judecată și că Stanfa e judecătorul. Stanfa avea o atitudine foarte reținută și sobră.

Frank, reclamantul, a susținut că doi oameni din gruparea de la Philadelphia au strâns în numele lui ratele la împrumuturile acordate de el cu camătă cât a fost el la „mititica”, iar acum „nu apăreau cu verzișorii”. În apărarea lor, cei doi au spus că, pe măsură ce strângeau „mălaiul”, îi dădeau partea lui Frank, 1 500 de dolari pe săptămână, fostului naș din Philadelphia, Micul Nicky Scarfo. Din închisoare, Micul Nicky a declarat că cei doi nu-i dăduseră niciun sfanț din banii lui Frank. Marele Billy D’Elia, care, pe atunci, se ocupa de aproape toate afacerile familiei ca aghiotant al nașului Russell Bufalino, îl reprezenta pe Frank.

Consumația de la bar era gratuită, iar pe o masă separată fusese pusă mâncare pentru noi. Am fost surprins să văd pâine și mezeluri tăiate pentru sandvișuri, iar nu mâncărurile cu sos roșu, picant și aromat pe care bunicii mei imigranți, Rosa și Luigi DiMarco, le-ar fi pus pe masă la ferma lor din Staten Island. E adevărat însă că aici eram într-o sală de judecată.

Drumul dus-întors la Mona Lisa, judecata și gesturile de camaraderie care au însoțit-o au durat cinci ore. La final, am avut impresia că Stanfa a schițat un zâmbet. Afară, după proces, i-am strâns pentru prima oară mâna lui Billy D’Elia. Marele Billy arăta ca un om de afaceri îmbrăcat într-un costum Brooks Brothers, având mai degrabă un aer american decât italian și fiind foarte relaxat. De atunci, m-am întrebat dacă nu cumva am apărut și eu într-un film făcut de niște supraveghetori.

Am urcat în mașina Catolicului. Frank a anunțat cu mândrie, răspândind un miros de Chianti:

— Am câștigat. Uite ce respect îmi arată. Nu fac asta decât cu italienii. Așa respect îmi arată. Așa mă țin în familie. Îți ies și ție niște verzișori din treaba asta, Jimmy. Cei doi trebuie să-mi dea câte 1 500 pe săptămână fiecare până le zic eu să se oprească.

De pe bancheta din spate, m-am minunat de această formă unică de justiție și m-am întrebat în sinea mea: oare n-ar trebui să primesc și eu ceva?

După o pauză, Frank a continuat:

— Franny are însă niște probleme, Jimmy. S-au auzit niște lucruri despre Franny, că ar fi făcut niște chestii.

— Ce vrei să spui, Frank? Franny e băiat bun. N-aș vrea să i se întâmple ceva lui Franny.

De pe bancheta din spate, nici eu n-aș fi vrut să i se întâmple ceva lui Franny. Era acel Franny care îmi adusese onorariul când Frank era la închisoare și care, atunci, la masa de după eliberarea lui Frank, rostise un toast, vizibil emoționat, pentru amicului lui de la grădiniță.

Tot drumul făcut pe întuneric, în acea zi răcoroasă de toamnă, spre apartamentul lui Frank, Jimmy nu a încetat să-i țină partea lui Franny. Frank se tot apăra, spunându-i lui Jimmy că nu se poate „băga în chestia asta”.

Opt ani mai târziu, la 1 martie 1999, când eu și Frank am început să ne întâlnim din nou, am aflat că nu s-a întâmplat nimic cu Franny. Frank mi-a dat de înțeles că el l-a protejat. A spus: „Franny are o soție drăguță și o fată drăguță.” Am profitat de ocazie să-i amintesc că și eu am o soție drăguță și două fete drăguțe. Și un băiat drăguț.

Nici nu ne întorseserăm de cinci minute la apartamentul lui Frank când, credincios poreclei lui, Catolicul a declarat că e prea afectat de treaba cu Franny ca să mai stea și, de aceea, se duce acasă să se culce. Am considerat a fi un semn bun faptul

că Frank avea printre prietenii lui un om cu conștiință. După ce Catolicul și-a pus din nou pardesiul din păr de cămilă și s-a îndreptat spre ușă, am știut că, din acel moment, îl aveam doar pentru mine pe Frank Sheeran, suspectul celor de la FBI în cazul asasinării lui Jimmy Hoffa.

Eram gata să trecem la treabă. Făcuserăm deja o înțelegere să împărțim „profitul” obținut dintr-o carte cu totul neprofitabilă, care avea să spună „versiunea lui despre treaba asta”, o carte care trebuia să-l scoată basma curată. Frank îmi dăduse asigurări că Russell i-a îngăduit să facă această carte „atâta vreme cât nu face rău nimănui”.

De la început am considerat că acest proiect e în realitate pretextul invocat de Frank pentru a vorbi. Iar eu am fost deschis fără rezerve la această deschidere a lui. Am renunțat la ideea de a scrie o carte de reabilitare imediat ce a plecat Jimmy Lynch. Intenționez să fiu un mediator, un catalizator al adevărului pe care Frank voia să-l rostească. Desigur, exista și un risc, dar eram dispus să-mi asum acel risc.

În noaptea aceea, singur cu Frank, am avut izbânzi și eșecuri, dar, în cele din urmă, Frank a pronunțat primele cuvinte care au echivalat cu recunoașterea faptului că se simțea vinovat față de Jimmy Hoffa:

— Lumea nu crede că FBI-ul știe ce naiba face; FBI-ul știe foarte bine ce naiba face.

Această frază complicată era poarta care se deschidea larg pentru ca adevărul să iasă pe ea. Frank enunțase pentru amândoi subiectul discuției. Acum era silit să explice de ce „FBI-ul știe foarte bine ce naiba face”.

Fără să-mi dau seama, Frank se referea la Hoffex, memoriul întocmit de FBI în dosarul Hoffa, și îl confirma. Nu auzisem până atunci de așa ceva. Aveam să citesc despre el mai târziu, în cărțile lui Steven Brill și Dan Moldea despre dispariția lui

Hoffa. De văzut, aveam să-l văd abia după publicarea acestei cărți.

Bob Garrity, agentul FBI care s-a ocupat de cazul Hoffa la început, scrisese un memoriu după câteva săptămâni de la dispariția lui Hoffa.

Am avut privilegiul de a-l cunoaște pe Bob Garrity în 2005, la 14 ani de la judecata petrecută în Restaurantul Mona Lisa, când Bob a venit la o sesiune de autografe. Mi-a spus să scriu o dedicație pentru „Bob Garrity”.

— De unde știu numele acesta?

M-am uitat în sus la el.

— Am fost agentul care s-a ocupat de cazul Hoffa. Am citit cartea de două ori.

În memoriul Hoffex, care a stat la baza celorlalte cărți despre uciderea lui Hoffa, Garrity făcuse și o listă foarte exactă de suspecti, între care figurau Sheeran și Bufalino.

— Vă rog să luați loc lângă mine.

Bob purta un tricou cu Pittsburgh Steelers, fiind agent de securitate al echipei din NFL. Fotografia pe care ne-a făcut-o soția mea în acel moment e expusă și acum acasă la mine.

— Noi l-am simpatizat mereu pe Sheeran pentru asta, a spus Bob. Familia Hoffa credea că soarele răsare și apune odată cu Frank Sheeran.

Iar Frank știa și el că familia Hoffa îl idolatriza, ceea ce îl făcea să suporte tot mai greu, în tăcere, sentimentul de vinovăție.

Nu a avut însă încotro, până când am apărut eu la momentul potrivit și cu abilitățile potrivite.

Absolut toți suspectii de pe lista din memoriul lui Garrity au apăsât ceea ce eu numesc butonul „mut” al telecomenzii. Toți au refuzat să răspundă la întrebările puse de FBI. Bob Garrity și FBI-ul cunoșteau de la informatori povestea, dar nu

reuşiseră să spargă zidul tăcerii şi să afle concret cine ce a făcut. Astfel, cei aflaţi pe listă au fost urmăriţi fără milă pentru alte lucruri, chiar dacă nu aveau legătură cu cazul.

Munca neobosită depusă de Bob şi de alţi agenţi avea să mă ajute pe mine în noaptea petrecută în apartamentul lui Frank. Frica de a fi prins stârneşte în om sentimentul de vinovăţie. Presiunea continuă exercitată de FBI apăsase greu asupra conştiinţei încărcate a lui Frank, iar eu am cules roadele de pe urma muncii depuse de FBI.

În noaptea aceea de pomină din 1991, Frank, obosit, s-a întins pe fotoliul extensibil din cord gri. Iată-l aşezat comod, cu mine alături, neavând nimic altceva între noi. Cum nu văzusem memoriul lui Bob Garrity şi nu citisem nicio carte despre cazul Hoffa, nu aveam nicio teorie după care să mă călăuzesc şi niciun scenariu la care să mă gândesc.

Am fost ajutat de vinul pe care îl băuse Frank la Mona Lisa. *In vino veritas*, în vin este adevărul. Vinul l-a făcut mai vorbăreţ, iar bucuria provocată de victoria obţinută la judecată l-a făcut mai expansiv. Argumentele aduse de Jimmy Lynch, Catolicul, în favoarea lui Franny au fost şi ele de folos. Atitudinea lui a fost ireproşabilă. Discuţia a durat alte cinci ore după cele cinci ore pe care le petrecuserăm la judecata mafioţilor. Când am plecat acasă, aflasem multe despre ce s-a întâmplat cu Jimmy Hoffa. Cel puţin aveam idee ce făcuse fiecare om de pe lista lui Bob Garrity.

Opt ani mai târziu, în 1999, Frank mi-a spus că unul singur dintre suspectii de pe lista respectivă nu avea nicio vină. Era Gabe, fratele lui Sal „Sally Bugs” Briguglio. Frank avea să-mi spună că a fost la „mititica” cu Gabe, care l-a asigurat că fratele lui, Sally, nu devenise „turnător”. Frank a apreciat că asasinarea lui Sal Briguglio a fost „o lovitură proastă”.

În noaptea aceea din 1991, stând în sufrageria lui, într-o atmosferă intimă, fără să am un reportofon și fără să fac însemnări, l-am ajutat pe Frank să spună că asasinarea lui Hoffa a avut loc într-o casă „de împrumut” din Detroit, să admită că s-a folosit un pistol, să admită că a fost prezent în casa aceea când a avut loc asasinatul, că a fost acolo la ordinul lui Russell, că a ajuns acolo cu un avion privat și că trupul lui Hoffa a fost incinerat de frații Andretta, care avuseseră rolul de „a face curățenie”. Frank a recunoscut că a fost acolo ca participant la complotul pus la cale în vederea comiterii asasinatului. Acest lucru nu-l făcea mai puțin vinovat de crimă decât dacă ar fi apăsât pe trăgaci. A fost însă vag și evaziv când am vrut să știu dacă el a apăsât efectiv pe trăgaci, dar, deocamdată, n-am vrut să insist.

Din încordarea și precauția lui, mi-am dat seama că are într-adevăr remușcări. Data viitoare trebuia să-l înregistrez.

De asemenea, l-am lăsat să evite răspunsurile greu de dat la întrebări care trebuiau formulate ca o opinie pentru a-l face să dezvăluie diverse lucruri: „Nu, nu, nu ce ai făcut tu. Vreau să știu doar ce crezi tu că s-a întâmplat. După părerea ta. E doar o părere. Toată lumea are dreptul la o părere.”

Am crezut că voi putea relua discuția la următoarea noastră întâlnire, dar nu mi-am închipuit niciodată că următoarea noastră întâlnire avea să se petreacă peste aproape zece ani.

În acea noapte de toamnă, Frank n-a spus nicio clipă că n-ar ști cine a tras; la un moment dat, a afirmat că s-ar putea să fi fost doi orfani sicilieni aduși de la Windsor, din Canada. A fost silit totuși să-și retragă spusele după întrebările pe care i le-am pus în continuare. La fel, după întrebările mele, a retractat afirmația potrivit căreia ar fi fost acolo „ca să vadă cum mergea treaba pentru Russell”.

Faptul că pistolul a fost arma crimei l-am aflat încetul cu încetul. La început, a dat de înțeles că ar fi putut să fie un umerăș de sârmă și am avut un șoc când mi-a pus piciorul zdravăn între umeri ca să-mi demonstreze cum poate fi folosit un umerăș îndoit pentru a sufoca pe cineva.

Când a mărturisit, în sfârșit, că a fost un pistol, mi-am dat seama că vrea să-mi spună că el a apăsât pe trăgaci și am fost convins că, până la urmă, o să-mi spună. Trebuia să fiu atent însă și să-l iau încet. La urma urmei, era un om periculos și abia dacă ne cunoșteam.

Atitudinea lui Frank, mai ales tristețea din ochii lui, arăta că e chinuit de remușcări, apăsât de sentimentul vinovăției și, cu cât vorbeam mai mult despre Jimmy Hoffa, cu atât mai profund părea acest sentiment. Privirea lui de atunci contrasta în mod flagrant cu privirea rece pe care o văzusem la închisoare. Opt ani mai târziu, când am reluat discuțiile, aveam să aflu că tatăl lui Frank urmase cursurile unui seminar, iar mama lui se ducea în fiecare dimineață la biserică. Nu m-a surprins.

A treia fiică a lui Frank, Dolores, care, alături de celelalte, se împotriva ideii de a scrie o carte, fie ea și de reabilitare, dar care mi-a devenit prietenă pe viață după publicarea acestei cărți, mi-a zis că, la înmormântarea mamei ei, sora mai mare, Peggy, i-a spus că, în realitate, ea n-a crezut niciodată că înstrăinatul lor tată l-a ucis pe Jimmy Hoffa. Sentimentul de vinovăție îl chinase în acele patru zile de după comiterea crimei, când Peggy îi spusese în bucătărie, în casa mamei ei: „Nici măcar nu vreau să cunosc un individ ca tine.” Acel sentiment puternic de vinovăție îl făcuse să creadă că Peggy l-a prins. Până în ziua morții, Frank a fost convins că fata a reușit să vadă în privirea lui ceea ce ascundea în suflet.

Blast of Silence

Tăcerea deliberată are rolul ei în anumite momente ale unei anchete. Am folosit cu succes tactica tăcerii prelungite în timp ce ne întorceam pe întuneric la secția de poliție, într-o mașină plină cu detectivi cărora le spuseseam discret să nu scoată niciun cuvânt în prezența tânărului încătușat care stătea lângă mine, să-l lase să se perpelească în timp ce își ștergea lacrimile folosindu-se de genunchi. Am întrebuințat această tehnică a tăcerii pentru a smulge ușor mărturia acestui complice care nu trăsese niciun foc de armă și pe care tocmai îl ridicasem din apartamentul iubitei lui după ce avusese loc un jaf în urma căruia un polițist fusese rănit grav la cap cu o pușcă de calibrul 5,6 mm. Când am ajuns la secție și stăteam în curte, am spus: „Stați.” L-am măsurat din cap până în picioare cu o oarecare compasiune și i-am spus detectivului care îl încătușase: „Of, la naiba. Hai să-l lăsăm să spună versiunea lui.” Și aceasta a venit de la sine: „Eu nici n-am avut armă. Pinky l-a împușcat.”

Totuși, de cele mai multe ori, preferam să dialoghez încontinuu. Să-l fac pe subiect să vorbească despre orice. Să nu-i dau timp să se gândească la ce spunea. Să-i meargă gura încontinuu, în speranța că, până la urmă, adevărul va ieși singur la iveală.

Între timp, ca la un joc de poker, tu îți vei da seama când blufează după direcția în care privește când spune adevărul și își amintește ceva sau când nu spune adevărul și inventează, după tonul vocii, după limbajul trupului sau, pur și simplu, bazându-te pe intuiție. Asemenea profesorului de muzică, care îți poate spune ce copil din cor cântă puțin fals, trebuie să știi să asculți foarte bine. Așa cum le spuneam polițiștilor în prelegerile mele: FCN. Fiecare Cuvânt Nenorocit contează. Ascultă.

Ideea de a-l face să vorbească întruna este valabilă mai ales în cazul unui subiect obosit cum era Frank după ziua lungă petrecută la Mona Lisa.

Uitându-mă la el în noaptea aceea din 1991, am decis să-i pun o altă întrebare ca să fie în continuare atent. Pornind de la scena finală a unui film obscur pe care îl văzusem la Steel Pier, în Atlantic City, cu zeci de ani în urmă, intitulat *Blast of Silence*^{*}, și simțind că urmează o pauză în discuția noastră, o explozie de tăcere la propriu, ca să-l fac să vorbească mai departe în timp ce ne apropiam de finalul întâlnirii, l-am întrebat pe un ton foarte „nevinovat” de ce au jucat un rol activ atât de mulți oameni: „Tony Provenzano, tu, Russell, Tommy Andretta, Steve Andretta, Sal Briguglio, Chuckie O'Brien, Tony Giacalone.”

— Pentru că, a spus Frank, dacă treaba merge prost, știi doar ce-ai făcut tu. Nu poți să-i torni pe ceilalți decât dacă te torni pe tine și pe cei de după tine.

— Bine gândit, am zis eu.

— Măsurile de precauție sunt totul.

— În plus, dacă dai singur o lovitură atât de importantă, sunt șanse mari să fii eliminat la sfârșit.

— A, da. Ar trebui să nu fii zdravăn la cap ca să faci singur așa ceva.

— Ca într-un film pe care l-am văzut odată în Atlantic City. Un tip fusese adus de la Cleveland să dea o lovitură importantă la New York, se duce pe urmă să-și ia banii și e omorât el însuși.

— A, da. Ar trebui să nu fii zdravăn la cap să faci singur așa ceva. Un masacru e clar că nu ar produce, dar un cowboy singuratic e ușor de eliminat.

^{*} „Explozie de tăcere”, în traducere literală (n. tr.).

— Cum a fost cowboy-ul singuratic Lee Harvey Oswald, am spus eu râzând.

Ca și cum aș fi apăsât pe un buton, Frank Sheeran a privit în altă parte și a început să se întunece la față ca atunci, la închisoare, când îi prezentam planul legat de eliberarea lui din motive medicale.

Oare ce spusesem ca să declanșez această schimbare? M-am tras la marginea fotoliului și m-am aplecat spre el.

— N-am citit nicio carte despre asasinarea lui JFK, am continuat eu cu dezinvoltură. El înțepenise, ochii nu-i mai erau triști, erau doar larg deschiși. Dar mie, din clipa în care l-am văzut la televizor pe Ruby împușcându-l pe Oswald, mi s-a părut mereu că a fost treaba lui Jack Ruby...

În timp ce eu vorbeam, el se întuneca tot mai mult la față.

— ... să scape de Oswald. Când lucrurile au mers anapoda în stradă, Ruby a trebuit să termine treaba. Asta e mult mai rău decât să fii judecat pentru crimă.

Mușchii antebrațelor lui masive s-au umflat în timp ce mâinile stăteau sprijinite pe brațele fotoliului gri.

— Dacă Ruby nu l-ar fi împușcat pe Oswald – am continuat eu, amenințător, cu glas tare – acesta ar fi fost ucis în chinuri, și el, și familia lui. Uciși în chinuri.

Stătea țeapăn și nemișcat ca o stană de piatră. Apoi, și-a mișcat ușor mâna dreaptă, ca și cum ar fi vrut să mă oprească. Era singura parte a trupului său care se mișca în acel moment.

Am continuat să vorbesc, mai repede și pe un ton mai autoritar, ca să nu-i dau voie să mă oprească.

— Când lucram în East Harlem, vedeam polițiști în uniformă, cu cravatele desfăcute, stând la o cafea cu oameni de onoare. Ruby avea polițiști...

Auzind asta, mi-a făcut semn cu mâna să mă retrag.

Apoi, a spus sec:

— De Dallas nu mă apropii.

O să-mi aduc aminte mereu de felul în care a rostit cuvintele acelea. Frica din vocea lui era profundă. Revelația aceasta venită din senin, după o întrebare lipsită de importanță, privitoare la motivul pentru care s-au folosit opt oameni în asasinarea lui Hoffa, și nu unul singur, era ceva bizar. Nu aș fi putut s-o anticipez. Nu eram convins că o doream. În clipa aceea, văzând rigiditatea absolută care pusese stăpânire pe ființa lui, am decis să nu mai vorbesc despre „Dallas”.

— Deci, cu alte cuvinte, am spus eu încet, uitându-mă în ochii lui confuzi. Era speriat de propria lui reacție. E ca o linie de montaj. Fiecare cu treaba lui. Așa nu poate niciunul să depună mărturie împotriva altuia. Așa e? Frank? Așa e? Frank?

— Da, așa e.

— Are logică.

Am încheiat discuția. Întors în Delaware, la sfârșitul acelei zile uimitoare petrecute la Philadelphia în 1991, mă simțeam ca un explorator revenit acasă, după un lung voiaj pe mare, dintr-o țară ciudată. Le-am spus lui Nancy și lui Bart că trebuie să găsim un cuvânt mai tare decât „remușcare” pentru a descrie starea lui Frank Sheeran, un cuvânt care să cuprindă și remușcarea, și chinul. Le-am spus că Sheeran mi-a dezvăluit o bună parte din ceea ce i s-a întâmplat dragului său prieten și mentor Jimmy Hoffa și că, indiferent că mă credeau sau nu, Sheeran se simțea cumva vinovat de asasinarea lui JFK. Le-am povestit ce mi-a spus despre „Dallas”, despre lucrurile inofensive pe care i le spuseseam și care îl făcuseră să rostească acele cuvinte, arătându-le felul straniu în care rostise acele vorbe înfricoșătoare. Nancy și Bart își făceau griji pentru mine, cerându-mi să nu mă bag prea mult. Nu era nevoie să fiu strâns cu ușa.

Toată lumea își dădea seama ce semnificație aveau cuvintele lui, contextul bizar în care fuseseră spuse și starea emoțională în care se afla el când le-a rostit. Frank Sheeran avea ceva de mărturisit în legătură cu „Dallas-ul”.

După circa un deceniu, când toți nașii din epoca respectivă erau morți sau la închisoare, am vrut să aflăm ce știa Frank despre „Dallas” și am descoperit ceea ce am scris și în carte: că mafia a fost implicată în asasinat, iar Frank a jucat fără să știe un rol în acesta.

În 2012, într-un interviu realizat de Charlie Rose, Robert F. Kennedy Jr. a spus că tatăl lui era convins că mafia l-a ucis pe fratele său, John, la Dallas și că și el este convins de asta. RFK Jr. a spus că RFK Sr. considera raportul Comisiei Warren „o încropeală mizerabilă. [...] A susținut în mod public raportul Comisiei Warren, dar, în particular, îl dezaproba”. RFK Jr. a explicat: „Era un avocat foarte meticulos. Citise el însuși toate rapoartele. Era expert în examinarea problemelor și în aflarea adevărului.”

Charlie Rose a întrebat dacă RFK Sr. a avut „vreun sentiment de vinovăție gândindu-se că ar fi putut exista o legătură între eforturile lui susținute de combatere a crimei organizate” și asasinarea lui JFK. RFK Jr. a răspuns: „Cred că da. Vorbea despre asta.” RFK Jr. a spus în continuare că desfășurătorul convorbirilor telefonice ale lui Jack Ruby „arăta ca un inventar” al personajelor din lumea crimei organizate.

Ulterior, când am făcut cercetări, mi-a atras atenția un nume, Irwin Weiner. Ruby i-a telefonat lui Weiner la 26 octombrie 1963, cu 27 de zile înainte de „Dallas”. Putea fi vorba despre o convorbire nevinovată. Ruby și Weiner erau prieteni. Weiner era prieten atât cu Frank Sheeran, cât și cu Jimmy Hoffa. Frank vorbea uneori despre o persoană de mare valoare, aflată în preajma lumii interlope, care avea „relații importante”.

Iar Weiner avea „relații importante”. Weiner se plimba cu Allen Dorfman, administratorul uriașului fond de pensii al sindicatului Teamsters, într-o parcare din Chicago când acesta din urmă a fost împușcat de două persoane. Weiner, martorul ocular, a fost cruțat.

Jack Ruby cunoștea personal atât de mulți gangsteri, încât, în 1959, cei de la FBI au încercat fără succes să-l recruteze ca informator plătit.

Știind ce îmi spusese Frank despre „Dallas” și cum îmi spusese acele lucruri din fotoliul lui gri cu 20 de ani în urmă, această afirmație făcută de un membru al familiei Kennedy era la fel de îmbucurătoare pentru mine ca oricare dintre fulgii de nea care căzuseră de la publicarea cărții.

„N-o să îndrăznească”

În 1991, când am scris la mașină un rezumat al dezvăluirilor făcute de Frank, am lăsat deoparte, din prudență, comentariul despre „Dallas”. Nu aveam nicio idee cu cine sau cu ce anume aveam de-a face. Chiar nu citisem nicio carte despre celebrul asasinat. Eram profesor de engleză la gimnaziu când s-a întâmplat și mă bazasem mai mult pe memorie, pe intuiție și pe experiența mea de viață când făcusem afirmația aceea despre Oswald, considerându-l un „cowboy singuratic” de care se putea scăpa ușor.

La următoarea mea întâlnire din apartamentul lui Frank, la care n-a mai luat parte altcineva, i-am dat rezumatul meu. Stătea în fotoliul lui extensibil. În timp ce citea, s-a făcut iar stană de piatră, sincer șocat de ceea ce citea, ca și cum, în noaptea în care discutaserăm, i s-ar fi întunecat mintea din pricina băuturii.

În mod evident, mă folosisem de faptul că scriam cartea de reabilitare ca să pot scoate adevărul de la Frank. Totul s-a făcut însă cu participarea conștientă a lui Frank. Altfel, nu s-ar mai fi întors la mine în 1999 ca să-mi răspundă la alte întrebări.

Când a terminat de citit, Frank a spus:

— Nu poți să scrii chestiile astea. Oamenii ăștia încă trăiesc. Russ trăiește. O să păstrez eu asta.

În clipa în care mi-a luat materialul, mi-am dat seama că am făcut bine că nu am pomenit despre „Dallas” în el. Nu voiam ca Russell, mai ales, să afle că el mi-a spus asta.

Bineînțeles că mai aveam un exemplar al rezumatului din 1991 intitulat „N-o să îndrăznească”. Titlul reproducea răspunsul dat de Jimmy Hoffa lui Frank atunci când acesta din urmă l-a avertizat că Russ i-a spus să-i transmită „care-i treaba”. În acel context, Frank credea că „n-o să îndrăznească” au fost cuvintele care i-au adus moartea lui Hoffa. Aceste cuvinte au devenit titlul primului capitol al cărții.

— Știi unde mă găsești, Frank, dacă te răzgândești sau dacă mor oamenii ăștia, i-am spus eu.

Opt ani mai târziu, la 1 martie 1999, după ce Frank a primit de la monseniorul Heldusor „treaba cu iertarea păcatelor”, am primit telefonul care avea să fie începutul a aproape cinci ani de convorbiri înregistrate, cu ajutorul cărora am reușit să alcătuiesc biografia marelui Irlandez, povestea vieții lui pline de aventuri și de pericole, a vieții lui „pretențioase”, cum o considera el, și a încercării lui de a-și ispăși păcatele și de a se mântui prin mărturisire, prin prezentarea sinceră a „versiunii lui despre treaba asta”, versiune testată și răstestată în următorii cinci ani cu ajutorul întrebărilor mele și al răspunsurilor lui.

În cei cinci ani petrecuți împreună, m-am folosit de cuvintele lui Hoffa, „n-o să îndrăznească”, și de alte vorbe și fapte imprudente ale acestuia din ultimul său an de viață ca să afirm

cu dezinvoltură că el a fost vinovat pentru propria moarte – o tactică folosită adesea de anchetatori. Hoffa cunoștea regulile și consecințele încălcării lor, dar nu s-a potolit. „Și eu l-aș fi omorât”, am afirmat eu în mai multe rânduri.

Am aruncat sămânța.

Îmi amintesc foarte bine momentul în care această tactică a dat roade, Frank recunoscând că el a fost cel care a tras. M-a sunat pe mobil chiar în clipa în care ieșeam din Restaurantul Cristina's din Ketchum, statul Idaho. S-a întâmplat în octombrie 2000, după aproape doi ani de la începerea noii serii de interviuri.

— Treaba aia de care am vorbit..., a spus Frank.

— Da.

— Treaba aia... ai putea să spui că eu am făcut-o.

— Aș putea să spun orice, Frank, atâta timp cât e adevărat.

Ai făcut-o? Vrei să spui că tu ai făcut-o?

— Adevărat.

— Vrei să spui că tu l-ai împușcat pe Hoffa?

— Adevărat. Da.

— Bravo, Frank. Oricum, știi că eu știu, dar e mai bine s-o spui tu. Domnul să te binecuvânteze, Frank. Bravo.

Casă de închiriat

Eu și Bob Garrity, agentul care s-a ocupat de cazul Hoffa, ne-am întâlnit în toamna lui 2005, după aproape un an și jumătate de la publicarea cărții mele, ca să-l căutăm pe chiriașul din casa în care fusese ucis Hoffa. Am început cu familia doamnei Martha Sellers, care fusese proprietara casei. Deși într-un articol se vorbea despre un „fiu” al ei, lucru pe care l-am repetat în epilogul din 2005, femeia nu avea niciun fiu. Cel care vorbise cu presa fusese un strănepot. Ne-am întâlnit cu strănepotul,

cu sora și cu mama lui la o cafea și o prăjitură servite din vase de porțelan fin, așezate pe o tavă de argint, în casa spațioasă în care locuiau.

Familia ne-a explicat că locuința mătușii Martha este chiar la marginea orașului. Fiind învățătoare în Detroit, Martha a trebuit s-o folosească drept domiciliu oficial, deși locuia de fapt la țară, în apropierea orașului. Familia ne-a spus că Martha Sellers l-a avut elev pe inegalabilul campion de box la categoria grea Joe Louis, „Bombardierul Brunet” care l-a ajutat pe Bobby Kennedy să câștige o săritură cu parașuta de pe clădirea Capitoliului.

Familia nu a putut spune nimic despre un „agent imobiliar”, dar eu eram deja convins la vremea aceea că John Roșcatul Francis era „agentul imobiliar” care făcuse rost de casă în vederea înfăptuirii asasinatului. Aflasem că, la cinci zile după dispariția lui Hoffa, Roșcatul a fost identificat de cei care-l filau drept unul dintre conspiratorii văzuți intrând la Vesuvio, unul câte unul, pentru a-i da raportul fumătorului de trabucuri Tony Salerno, capul familiei Genovese și membru al conducerii mafiei.

Iată ce scrie în „raportul de observație” al polițistului newyorkez:

În jurul orei 12.55, polițistul l-a observat pe FRANK SHEERAN intrând în local. [...] Purta o cămașă bleu cu mâneci scurte și pantaloni închiși la culoare. [...] FRANK s-a dus să întrebe dacă „RUSS e acolo” [...]. [ȘEFUL RESTAURANTULUI] a spus că „RUSS e în sala de mese”. [...] FRANK SHEERAN avea la mâna stângă un inel făcut dintr-o monedă de metal galben (moneda avea de jur împrejur ceea ce păreau a fi diamante mici) și un ceas de metal galben. Cadranul ceasului era de formă pătrată și avea de jur împrejur mici

diamante. [...] La câteva minute după ce a intrat în sala de mese, JOHNNY FRANCIS s-a întors la bar și s-a pus lângă FRANK SHEERAN. [...] La un moment dat, în timp ce vorbeau, s-a auzit numele JIMMY rostit de FRANK. Acesta a fost auzit spunându-i domnului FRANCIS că FBI-ul a intervenit în anchetă. [...] În mai multe rânduri, discuția lor s-a purtat pe un ton scăzut, iar polițistul nu a putut să o intercepteze.

Raportul pe care îl dădea Roșcatul șefilor aflați în restaurant îl implică în mod direct în afacere.

Rudele doamnei Martha Sellers și-au amintit de un chiriaș, un bătrân care mergea în baston și care stătea acolo din când în când, dar nu-i știau nici numele și nici dacă mai locuia acolo în 1975.

Acești oameni generoși ne-au îndrumat spre un prieten al lor, avocat, care ar fi vrut să cumpere casa în anii 1970. Am vorbit cu el la telefon. Avocatul și-a adus aminte că, la una dintre ferestrele casei, a stat ani de zile o placă pe care scria „De închiriat”, inclusiv în 1975. Deci, într-adevăr, în 1975, casa era de închiriat, iar un străin putea veni și pleca de acolo cu ușurință, fără să fie observat de vecini. Avocatul era sigur că aceasta s-a întâmplat în 1975 pentru că atunci se întorsese la Detroit și se gândise în mod serios să cumpere casa.

— Îmi amintesc de chiriașul bătrân cu baston, a spus avocatul. Era ca o fantomă care dispărea de fiecare dată când venea cineva să vadă casa. Dar, în 1975, nu mai era acolo.

Strănepotul doamnei Sellers ne-a atras atenția atunci când ne-a spus că în pivnița casei se afla un incinerator cu jeturi de gaz foarte puternice. Avea o ușă suficient de mare ca să încapă pe ea un om. Când era copil, ardea acolo gunoiul pentru mătușa lui. Funcționa încă în 1975, dar, după câțiva ani, aceste incineratoare domestice au fost interzise pentru că poluau

aerul. Eu și Bob am intrat în pivniță, am găsit coșul sigilat al incineratorului, dar acesta nu mai exista.

Ca nu cumva să ne scape ceva, Bob s-a gândit să mergem la oficiul poștal din zonă și să încercăm să găsim un poștaș din vremea respectivă care să-și amintească numele unui chiriaș. Din păcate, am aflat cu tristețe că poștărița de atunci murise.

Pe urmă, Bob m-a dus la masă la Nemo's și mi-a arătat parcare din fața barului în care mașina fiului lui Fitzsimmons fusese aruncată în aer cu două săptămâni înainte de dispariția lui Hoffa. La o bere, Bob mi-a spus că Hoffa îi dăduse o palmă lui Chuckie, la masa de Ziua Recunoștinței, înainte de dispariția lui. Hoffa era supărat pe Chuckie fiindcă își părăsise soția pentru noua lui iubită.

Bob și-a exprimat regretul pentru faptul de a nu fi venit mai devreme, când Frank încă trăia. Nu am putut să spun decât că îl înțelegeam. Frank ar fi trebuit să fie în viață când a apărut cartea, dar a ales să se sinucidă prin înfometare, lucru obișnuit în azilurile de bătrâni.

Permis de trecere

Apoi am primit un telefon neașteptat de la un polițist pe nume Jeff Hansen, din Taylor, statul Michigan, care îmi citise cartea. Hansen mi-a vorbit despre un crematoriu aflat la mai puțin de două minute de casă. Se găsea în cimitirul în care a fost îngropată mama lui Hoffa la scurt timp după dispariția lui, într-un mormânt nemarcat, pentru a nu atrage turiștii.

Jeff mi-a mai indicat însă un crematoriu, aflat la circa 20 de minute distanță, unde, după părerea lui, erau mai multe șanse ca mafioții să scape de un cadavru. Se știa că era aproape de firma de servicii funerare Bagnasco's, care s-a ocupat de

înmormântarea multor mafioți. Cu mulți ani în urmă, un Bagasco fusese împușcat în stil mafiot în fața firmei lui.

Am mers cu avionul la Detroit, unde m-am întâlnit cu Jeff și cu niște oameni avizați pe care îi consultase. Am aflat cât de simplu era să incinerezi un cadavru în Michigan în 1975. Nu aveai nevoie de niciun act. Nu îți trebuia decât un așa-numit „permis de trecere”, dar, în realitate, nici nu aveai nevoie de el. Erau niște foi de hârtie cât o bancnotă de un dolar. Nu existau copii, doar originalul. Se înmânau șoferului de către un organizator de pompe funebre care avea un teanc la birou. Nu erau înregistrate nicăieri. Nu se lăsau la crematoriu. Pur și simplu, organizatorul de pompe funebre îi dădea oricărui șofer care posedă „permisul de trecere” aprobarea de a duce cu mașina un cadavru. Această sintagmă mi-a amintit de „permisele de liberă trecere” din filmul clasic al lui Michael Curtiz, *Casablanca*.

Șoferul venea la crematoriu și îi dădea paznicului 95 de dolari, de multe ori în numerar. Cadavrul venea într-un sac sau într-un sicriu ieftin de pin, destinat arderii. Sacul sau sicriul nu se deschidea niciodată. Șoferul și ajutorul lui sau un paznic de la cimitir, dacă șoferul venea singur, lua cadavrul și îl băgau în camera de ardere sau în cuptor. Unul dintre ei apăsa un buton care semăna cu un întrerupător obișnuit. Într-o oră, totul, inclusiv sacul sau sicriul de pin, se făcea scrum. Rămânea o cenușă care avea forma corpului. Paznicul se întorcea după o oră și, cu un teu de curățat geamuri, împingea cenușa într-o cutie de plastic de culoare crem, pe care o lua șoferul. Nu se făcea identificarea cenușii nici cu mijloace științifice, nici cu alte mijloace. De foarte multe ori, era abandonată, nu o ridica nimeni și atunci era depozitată într-un dulap, până când se lua o decizie cu privire la destinația ei. În cimitirele pe care le-am cercetat în această deplasare la Detroit, am văzut o mulțime de

recipiente cu cenușă așezate pe rafturi. Ar fi fost simplu dacă treaba s-ar fi făcut cu un Bagnasco, care nu trebuia decât să elibereze un permis de trecere.

O colaborare cu crematoriul ar fi făcut ca treaba să fie și mai simplă și să se rezolve într-o oră. Paznicii ar fi fost trimiși să lucreze în altă parte a cimitirului, în timp ce șoferul și ajutorul lui și-ar fi făcut treaba. Am apăsat și eu pe un astfel de buton la unul dintre crematoriile din Detroit care mi s-au părut întotdeauna a fi nesupravegheate și am auzit vuietul cuptorului care se aprinde instantaneu.

Bob Garrity mi-a spus că echipa lui din FBI l-a suspectat pe Bagnasco de distrugerea cadavrului. De fapt, așa cum se spunea într-un lung memoriu al FBI, pe care l-am obținut din alte surse, un informator foarte credibil, apropiat de familia Bagnasco, a indicat respectiva firmă de servicii funerare drept locul în care Jimmy Hoffa a fost dus imediat după dispariție. Bagnasco a fost verificat, dar, în realitate, nu aveai cum să-l verifici. Datorită presupuselor sale legături cu mafia, Bagnasco era numit de cei din breaslă „Bagnasco doi în unu”. În 2009, Jeff Hansen a scris o carte despre cele descoperite de el, intitulată *Digging for the Truth* și publicată de Spectre Publishing.

Frank nu a fost niciodată interesat de ultimele căutări efectuate în cazul Hoffa. Vorbea cu dispreț de fiecare dată când începea o nouă acțiune. Mi-a spus nu o dată: „Dacă ar fi existat un cadavru, l-ar fi găsit cu mult timp în urmă.”

Frank a recunoscut că Tommy Andretta, unul dintre cei care au făcut curățenie și care era încă în viață, e singura persoană care cunoaște cu adevărat detaliile. El și defunctul său frate, Steve, se ocupaseră de cadavru. Tommy Andretta, omul răposatului Tony Provenzano, capul familiei Genovese și șef al organizației acesteia din New Jersey, locuiește acum în

Las Vegas. Andretta nu permite însă nimănui să-i pună întrebări. Ține permanent degetul pe butonul „mut”.

Când a apărut prima ediție a acestei cărți, în 2004, Ed Barnes, producător la Fox News și fost anchetator specializat în crimă organizată, care a păstrat, mai bine de 20 de ani, două dosare din perioada în care lucra în echipa de șoc, unul pe numele lui Frank Sheeran, iar celălalt pe numele lui Russell Bufalino, și care mi-a dat prima copie după memoriul Hoffex, s-a dus la Las Vegas. Ed Barnes a așteptat toată ziua, în bătaia soarelui, în fața casei cu acoperiș portocaliu a lui Tommy Andretta de la periferie. Când Andretta, un individ înalt de doi metri, a venit acasă, Barnes a încercat să-i dea cartea și să-i pună întrebări, dar Andretta nici nu l-a băgat în seamă și s-a dus spre ușa de la intrare, privind drept înainte. În timp ce Barnes se afla încă în fața casei, ușa garajului de alături s-a ridicat. Doamna Andretta stătea acolo cu mâna întinsă. Barnes i-a pus cartea în mână și a început să-i pună întrebări, dar ușa garajului s-a închis la loc.

Avocatul din oficiu al Marelui Billy

La scurtă vreme după ultima mea deplasare la Detroit, în 2006, Marele Billy D'Elia a fost acuzat de asociere în vederea asasinării finanțistilor care depuseseră mărturie împotriva lui. După ce a fost acuzat, în ziare s-a scris că Billy voia să renunțe la un avocat renumit în favoarea unui avocat din oficiu. Această hotărâre mi-a indicat faptul că Billy, care și-ar fi permis fără îndoială un avocat de primă mână, începuse să se gândească la o viitoare cooperare. Avocații de renume nu vor să fie părtași la o colaborare cu FBI-ul fiindcă aceasta ar da rău în fața altor clienți, iar ei ar putea fi uciși.

După câteva săptămâni, bănuiala mea s-a confirmat. S-a aflat că Billy coopera și că a încheiat o înțelegere cu procurorul federal pentru reducerea pedepsei în schimbul colaborării lui. Am simțit o ușurare pe care n-o mai simțisem din clipa în care Frank îmi confiscase rezumatul, în 1991, ca să facă nu știu ce cu el. Cum Billy avea prea multe pe cap ca să se mai gândească la mine, mă simțeam, în sfârșit, în măsură să dezvălui mai multe despre rolul pe care l-am avut în „treaba asta”.

Donnie Brasco: Unfinished Business

Între timp, mulțumită cărții mele despre Frank Sheeran, am avut ocazia să fiu coautor la un nou volum din adevăratul tur de forță al cărților polițiste bazate pe fapte reale, *Donnie Brasco: My Undercover Life in Mafia* (Dutton, 1988), alături de idolul meu dintotdeauna, adevăratul Donnie Brasco, agentul acoperit FBI, Joe Pistone, astăzi pensionat. Joe a scris *Donnie Brasco* împreună cu Richard Woodley. În adaptarea pentru marile ecrane a lui *Donnie Brasco*, realizată de Mike Newell în 1997, Johnny Depp l-a interpretat pe Joe și Al Pacino, pe Lefty Guns Ruggiero, cel mai important om de onoare cu care Joe s-a împrietenit și pe care l-a dat pe mâna poliției. Erau atât de apropiați, încât Joe a fost cavaler de onoare la nunta lui Lefty.

Joe a riscat să primească un glonț în cap în cei șase ani în care a lucrat sub acoperire dându-se drept hoț de bijuterii în fața celor din familia de mafioți Bonanno. După ce și-a dezvăluit adevărata identitate, mafia a pus pe capul lui o recompensă de o jumătate de milion de dolari, motiv pentru care Joe își ia măsuri de precauție și azi. În procesele care au urmat, Joe a contribuit în mod decisiv la distrugerea familiei Bonanno.

Cartea noastră care continuă povestea, publicată în 2007 la Running Press, se numește *Donnie Brasco: Unfinished Business* și conține informații incredibile, pe care Joe nu a avut voie să le folosească în prima carte pentru că se refereau la dosare deschise, în care el era încă martor. De aici și subtitlul *Unfinished Business* („afacere neterminată”).

Joe, care a avut o copilărie grea în Patterson, statul New Jersey, este cel mai curajos om de care am auzit. Am devenit frați pe viață și ținem legătura în mod regulat. Joe dă lecții sub acoperire polițiștilor și agenților operativi din toată lumea, uneori în țări de care nici n-am auzit. În timpul liber este producător de filme, piese de teatru și emisiuni de televiziune.

Joe mi-a spus că, atunci când se dădea drept hoț de bijuterii și asociat al celor din familia Bonanno, se ducea joia la Vesuvio. Era ziua în care Frank Sheeran și Russell Bufalino, care făcea afaceri cu hoții de bijuterii, veneau în oraș. Joe nu a aflat niciodată de la ei vreo informație pe care s-o poată folosi. S-a dus pentru prima oară la Vesuvio în 1975, când Sheeran începuse să fie tot mai cuprins de remușcări. „Joia seara”, mi-a spus Joe, „eu stăteam la bar cu paharul în față, în timp ce Sheeran se îmbăta tot mai tare.”

Mi-a făcut cunoștință cu prietenul lui, cântărețul și actorul Al Martino, care a apărut în toate cele trei părți ale filmului *Nașul*, în rolul cântărețului Johnny Fontane. Eu eram deja fanul lui din copilărie, așa că Al Martino, eu, soția mea și soția lui, Judy, am devenit prieteni apropiați. Înainte de moartea lui tragică și neașteptată, survenită în octombrie 2009 din cauza unui atac de cord, Al mi-a spus că, pentru personajul Johnny Fontane, s-a folosit ca model viața lui, și nu, cum crede multă lume, cea a lui Frank Sinatra.

Al mi-a spus că Albert Anastasia a încercat să stoarcă de la el 75 000 de dolari după lansarea uriașului său hit *Here in My*

Heart în 1952. Anastasia era Pălărierul Nebun care ordonase asasinarea lui Arnold Schuster fiindcă a declarat în mod public că a ajutat la capturarea lui Willie Sutton. Al Martino era însă un tip dur, care luptase în al Doilea Război Mondial și fusese rănit în lupta de la Iwo Jima. Lucrase ca zidar în Philadelphia și în împrejurimi înainte să se apuce de cântat. Ca să nu se dea bătut în fața lui Anastasia, căruia îi zicea Anie, Al s-a mutat în Anglia. Când Anastasia a fost ucis într-o frizerie în 1957, Al a cerut voie capului mafiei din Philadelphia, Angelo Bruno, să se întoarcă în America. Angelo l-a trimis pe Al la Russell Bufalino, iar Al și-a dat seama imediat că acesta era cel mai puternic om din mafia americană. „Să nu crezi dacă cineva îți spune altceva. Russell era, de departe, bossul cel mai respectat.”

Russell i-a dat voie lui Al să rămână în America și, în loc să-i ceară ceva în schimb, l-a ajutat să-și reia cariera. Al mi-a spus că Russell era unul dintre proprietarii legendarului club de noapte Copacabana din New York, unde știm că Nebunul Joey Gallo s-a purtat ca o „obraznicătură”.

Al a înflorit sub aripa lui Russell și a avut mari succese, inclusiv cu melodia preferată de Russ și de Frank, *Spanish Eyes*, cântată la Seara Omagială Frank Sheeran de popularul tenor american din Bronx, Jerry Vale. Martin Scorsese mi-a spus că a folosit cântecele interpretate de regretatul Jerry Vale în nouă filme ale sale.

Al mi-a spus că se aștepta să primească rolul lui Johnny Fontane în *Nașul*, dar, când nu l-a primit, i s-a spus că regizorul Francis Ford Coppola voia un actor cu experiență. După ce a fost refuzat, Al l-a sunat pe Russell. După o zi, două, Robert Evans, șeful studioului Paramount, l-a chemat la el. Evans i-a spus că poate să ia el rolul dacă vrea, dar Coppola avea de gând să filmeze în așa fel, încât, de multe ori, fața lui să nu se vadă. Al a spus că nu-l interesează; voia rolul. Și așa, chipul lui

a rămas adeseori nevăzut. Pe platoul de filmare, unii actori l-au tratat cu răceală pe Al. Marlon Brando l-a luat însă sub aripa lui, l-a învățat și l-a dus în diverse locuri, cu avionul lui privat, comportându-se ca un naș atât pe ecran, cât și în afara lui.

Am pomenit despre toate astea când am vorbit, în 2011, la Conferința Scriitorilor din Sun Valley. Wanda Ruddy, soția lui Al Ruddy, producătorul filmului *Nașul*, era în public. Wanda a venit la mine și mi-a spus: „Russell Bufalino a fost cel care a aprobat varianta finală a scenariului filmului *Nașul*.”

Mi se părea că, de fiecare dată când vorbeam, cineva avea de spus o poveste cu Russell Bufalino, mai ales acasă la el, în nord-estul Pennsylvaniei.

Bernie Foglia are un restaurant excelent cu specific italianesc, Villa Foglia, în Exeter, statul Pennsylvania. Vorbisem la o bibliotecă din apropiere. După aceea, câțiva dintre noi ne-am dus la Bernie, unde aveam să primim mâncare bună și să auzim povești interesante. Bernie mi-a spus că, atunci când era mai tânăr și avea o pizzerie, se pregătea pentru o operație pe cord deschis. Russell a auzit de asta și a trecut pe la el. I-a spus lui Bernie că e prea tânăr. L-a îndemnat să ceară o a doua opinie de la medicul lui cardiolog și a aranjat o întâlnire cu acesta. Russell l-a trimis pe Joe Sonken, patronul restaurantului din Florida frecventat de mafioți, la care se serveau fructe de mare, să-l ia pe Bernie și să-l ducă la doctor. Bernie nu îl întâlnise niciodată pe Joe Sonken, dar s-a obișnuit repede să i se spună Boinie.

La recepție, asistenta i-a întrebat pe cei doi dacă vorbește vreunul dintre ei italiană. Încerca să-l înscrie pe un bătrân italian care știa foarte puțin englezește, iar ea nu putea să-l facă să priceapă că are nevoie de codul de asigurare socială. Voia ca cineva să-i explice de ce are nevoie de el. Bernie s-a oferit s-o ajute. A aflat de la bătrân că nu poate să dea acel cod pentru

că nu are carte de asigurat. După ce a venit în America, a făcut contrabandă, fabricând băutură pentru Al Capone, și a învățat să nu plătească niciodată impozit. Ceea ce l-a distrus pe Al Capone.

Deodată, Joe Sonken, care lucrase și el la început pentru Al Capone, și-a scos ochelarii și și-a apropiat fața de cea a bătrânului italian, întrebându-l: „Îți aduci aminte de mine? Sunt Joe Sonken.”

Bernie mi-a spus: „Nici una, nici două, cei doi bătrâni contrabandiști s-au îmbrățișat și au început să se agite. După întâmplarea asta, aflându-mă în Atlantic City, mă pregăteam să ies dintr-un restaurant, când l-am văzut pe Joe Sonken într-un separeu cu o blondă frumoasă. Nevrând să-l tulbur, mi-am continuat drumul spre ușă, când blonda m-a strigat: «Boinie.» M-am întors. Joe Sonken stătea cu Olivia Newton-John. În fața restaurantului era un Rolls-Royce cu numărul de înmatriculare «Olivia».

Odată, eu și un amic al meu am vrut să intrăm la Rainbow Room din New York, ca să luăm cina și să vedem spectacolul, dar am fost opriți fiindcă nu aveam rezervare. Am dat să plecăm, dar pe urmă m-am gândit să fac o încercare. Am spus: «Russell Bufalino ne-a spus să venim aici.» Într-o secundă, șeful de sală ne-a primit și ne-a așezat la cea mai bună masă. Nici până azi nu știu dacă Russell avea vreo legătură cu Rainbow Room, dar sigur era cunoscut acolo.”

Când puneam întrebări, Boinie avea mare grijă să nu-mi spună nimic despre Billy D'Elia. Mai târziu, simpatica lui soră s-a aflat în public la conferința susținută de mine la Mandalay Bay Casino din Las Vegas.

La o altă conferință susținută în teritoriul lui Bufalino, a venit la mine un bărbat care mi-a spus:

— Când eram mic, eram un puști zvăpăiat. Russell a venit la magazinul de mobilă al tatălui meu și i-a spus: „Tuturor le place să cumpere de la tine, dar băiatul tău e un zvăpăiat. Dacă nu poți să-l stăpânești, n-o să mai vrea nimeni să cumpere de aici.” Tata a stat pe capul meu toată perioada liceului. Nu m-a scăpat o clipă din ochi până m-am maturizat, iar acum am afacerea mea.

— Ce afacere aveți? l-am întrebat eu.

— Am o firmă de servicii funerare.

We're Going to Win This Thing

După aceea, Joe Pistone mi-a făcut cunoștință cu Lin DeVecchio, un agent special ieșit la pensie, fost coordonator al secției de combatere a crimei organizate, un alt erou american și prieten pe viață, marele șef al Programului de pregătire a informatorilor din FBI, informatorii plătiți fiind sufletul secției care se ocupa de crima organizată. Eu și Lin am scris o carte despre ceea ce au făcut el și colegii lui pentru decapitarea mafiei. I-am numit pe Lin și pe aliații lui Noii Incoruptibili, după Incoruptibilii originali, acei agenți federali care s-au luptat cu Al Capone și și-au făcut un renume din faptul că au fost cinstiți și intransigenți când acesta a încercat să-i cumpere. În filmul *Incoruptibilii* din 1987, regizat de Brian De Palma, Robert De Niro l-a interpretat pe Al Capone, iar Kevin Costner, pe Eliot Ness, liderul cinstit și integru al Incoruptibililor. Cinstitul și incoruptibilul Lin DeVecchio din echipa Noilor Incoruptibili a ajuns să fie acuzat de patru crime săvârșite de mafioți, din cauza unui procuror din Brooklyn însetat de glorie, într-un dosar fabricat de mafie ca răzbunare pentru prejudiciile ireversibile provocate de Lin. Cartea noastră se intitulează *We're Going to Win This Thing* (Berkley, 2011).

Lin a fost coordonator în legendarul caz al Comitetului mafiei și în emblematicul proces al acestuia din 1986. Joe Pistone a fost martorul-vedetă în cazul respectiv, cel care a dat lovitura de grație. Informatorul secret plătit de Lin, Greg „Doamna cu Coasa” Scarpa, din familia Colombo, a stat la originea cauzei probabile necesare pentru obținerea permisiunii de înregistrare și interceptare. Acest caz colosal a fost un Waterloo pentru mafie. A lichidat pentru totdeauna organul de guvernare al mafiei, Comitetul. Șefii din Comitet au fost condamnați pe baza propriilor afirmații, înregistrate pe bandă, și au fost găsiți vinovați de toate cele 151 de capete de acuzare, primind fiecare 100 de ani de închisoare.

Capul familiei Genovese, Grăsanul Tony Salerno, care a condus întâlnirea de la Vesuvio desfășurată la cinci zile după asasinarea lui Hoffa, a fost unul dintre boșii care au suferit enorm din cauza acestui verdict.

Cu toate că nu am putut folosi această informație deoarece Carrie Bufalino încă trăia, Frank mi-a spus că, deși Russell plănuise ca operațiunea Hoffa să dureze o oră de la preluarea lui până la incinerare, Grăsanul Tony Salerno fusese cel care o coordonase. Și, cu toate că Salerno se prefăcea a fi neutru față de Hoffa și de Tony Provenzano, era în interesul lui să-l elimine pe Hoffa. Familia lui Salerno, Genovese, a jucat rolul dominant în asasinat, punând la dispoziție patru oameni: pe Provenzano, pe Sal Briguglio și pe cei doi frați Andretta.

Lin mi-a spus că, în procesul Comitetului, capetele de acuzare împotriva lui Tony Salerno au fost formulate în baza înregistrărilor făcute cu un microfon pus în clădirea Palma Boys Social Club din East Harlem, club care aparținea Grăsanului Tony. Un turnător a acceptat oferta unuia dintre agenți și a pus un microfon în pivniță. Clubul Palma Boys era la mică distanță de Welfare Center, unde am lucrat ca anchetator în anii 1960,

și de Restaurantul Joe's din East Harlem, unde jucam *softball*. East Harlem era teritoriul trădătorului Joe Valachi din familia Genovese. Mă aflu în relații amicale cu trei membri ai San Antonio Social Club, situat în apropiere – șeful străzii, Joe, fratele lui mai mic, Sonny, și cumnatul lor, Moe, căsătorit cu fermecătoarea lor soră Flo, care se ocupa de magazinul de dulciuri al lui Sonny. Moe mi-a spus la un moment dat: „Am făcut mai multă pușcărie decât ai trăit tu.” Odată, Moe îmi vorbea despre privilegiile pe care le primeau de la detectivi „cei 400” și pe care noi nu le primeam. „Dacă un polițai vrea să te ia la întrebări, te pune în fund și te freacă. Doamna Woodward, de la Woodward Stables, își împușcă soțul. A crezut, zice ea, că e un hoț. O ia însă cineva la întrebări? Bineînțeles că nu. Pentru că face parte dintre cei 400.” Nu știam ce sunt cei 400 și i-am spus. Moe mi-a explicat: „Sunt primii coloniști care au venit în Plymouth.” Nu aveam cum să bănuiesc că aceste zile petrecute la Sonny aveau să fie o repetiție generală pentru perioada pe care urma s-o petrec cu Frank.

În anii 1980, i-am dus pe copiii mei, Tripp și Mimi, adolescenți pe atunci, în locurile în care îmi făcusem veacul odinioară, ca să vadă un alt stil de viață. Moe nu mai era, dar Flo avea încă magazinul de dulciuri. Și-a amintit de mine cu plăcere. Pe când depănam noi amintiri, a intrat în magazin un bătrân de culoare, care arăta ca un Duke Ellington al săracilor, ducând în brațe un caniş pitic. A luat ziarul *New York Daily News*, a lăsat pe tejghea 20 de cenți și i-a strigat lui Flo: „Rămân dator cu cinci cenți, Flo.” „Bine, dragule”, i-a spus ea.

Pe o înregistrare făcută în clubul Palma Boys, Grăsanul Tony a fost surprins dictându-le celor din sindicatul Teamsters numele celui pe care el îl alesese ca viitor președinte al lor. Era Roy Lee Williams din Kansas City, care, mai târziu, avea să intre la închisoare. De această dominare totală de către mafie

se temea Jimmy că va avea parte sindicatul dacă nu reușea să revină la conducere în urma alegerilor din 1976. Și de aceea familia Genovese nu l-a lăsat s-o facă. Sub conducerea lui Frank Fitzsimmons, ea ajunsese să controleze sindicatul și avea de gând să păstreze multă vreme acest control. Victor Riesel, curajosul reporter orbit de Johnny Dio pentru că îl criticase pe Hoffa, a scris că Tony Provenzano, din familia Genovese, avea de gând să preia conducerea sindicatului Teamsters în 1981. Planul a fost zădărnicit de condamnarea lui Tony Pro pentru crimă în 1978. Este vorba despre asasinarea din motive politice a popularului membru al sindicatului Teamster Tony Castellito de către Sal Briguglio și Kayo Konigsberg, cazul fiind soluționat datorită cercetărilor efectuate în dosarul Hoffa.

Sub coordonarea lui Lin DeVecchio, arestarea de către FBI a șefilor mafiei și condamnarea lor la câte 100 de ani de închisoare au distrus pentru totdeauna Comitetul. Acum, după ce se demonstrase că nașii puteau răspunde și ei în fața legii, niciun om, oricât de însemnat, nu voia să fie o țintă a celor de la FBI devenind șef, cu atât mai puțin un membru al Comitetului. Mai întâi, s-au ridicat în vârful ierarhiei scursuri precum John Gotti, dar, în curând, nu avea să mai existe un vârf. Fără o autoritate criminală secretă care să îi aplice legile, mafia a început să fie cuprinsă de anarhie și descompunere.

Înainte să-i cunosc pe Lin DeVecchio și pe Joe Pistone, pe când călătoream cu Frank și discutam cu el, am fost martor al urmărilor nefaste pe care le-a avut asupra mafiei cazul Comitetului.

Eu și Frank îl vizitam adesea pe un șef mafirot din Philadelphia, un om de onoare pe care o să-l numesc Carmine, la clubul lui privat, în care se intra doar cu legitimație de membru sau cu mandat de percheziție. Singura activitate ilegală

vizibilă care avea loc la club erau jocurile de noroc. Era un „cazinou de cărți”. Se aflau mereu în desfășurare trei, patru partide de poker. Dealerul era din partea casei, iar aceasta își oprea o parte din fiecare pot. Oamenii lui Carmine urmăreau partidele pentru a se asigura că fiecare bănuț intra în casă.

Prima oară când am stat cu Frank la bar în clubul lui Carmine, un aghiotant al acestuia, mare cât un frigider, care părea să aibă vreo 40 de ani, a venit și s-a așezat în stânga mea, discutând cu Frank, care stătea pe un scaun înalt, în dreapta. Tot timpul cât a vorbit cu Frank, eu fiind între ei, aghiotantul nu s-a uitat deloc la el. În schimb, a stat acolo, la un metru și jumătate distanță, și s-a uitat tot timpul urât la mine, de parcă aș fi fost un pot pe care nu trebuia să-l scape din vedere. M-a privit din cap până în picioare, dându-mi de înțeles că nu mă va uita niciodată. I-am zâmbit politicos, ca Mona Lisa din tablou. Carmine era unul dintre cei mulți care aflaseră că scriam o carte de reabilitare pentru Frank. Aghiotantul nu s-ar fi purtat așa dacă nu i s-ar fi spus să facă asta.

După doi ani, Frank mi-a propus să-i facem o vizită „prietenului nostru”, pentru că Ralph Natale, fostul naș al familiei din Philadelphia, fusese arestat și colabora acum cu FBI-ul, o astfel de colaborare din partea unui șef fiind o dovadă clară a descompunerii provocate de Noii Incoruptibili. Frank mi-a spus că restul capilor din Philadelphia îi ceruseră lui Carmine să devină noul naș al familiei, marele boss al întregii familii din Philadelphia pe care o condusesese cândva Ange. Carmine i-a cerut sfatul lui Frank, dar acesta nu mi-a spus niciodată ce sfat i-a dat. M-am așezat la locul meu obișnuit, cu Frank în dreapta. Carmine, un bărbat athletic, brunet și frumos, de vreo 50 de ani, a venit la noi și, așa cum făcuse de multe ori, s-a sprijinit cu mâna lui mare de spătarul scaunului meu.

„Ce mai face prietenul nostru?” a întrebat el, referindu-se la John Stanfa, fostul naș din Philadelphia, aflat acum la pușcărie. Era cel pe care îl întâlnisem în urmă cu zece ani, când prezidase „completul” de judecată de la Restaurantul Mona Lisa. Acum executa, la penitenciarul din Leavenworth, cinci condamnări la închisoare pe viață pentru crimă.

Chiar, ce mai făcea prietenul nostru? Giovanni Stanfa a dat peste Noii Incoruptibili și a fost condamnat în noiembrie 1995, la patru ani după ce devenise boss, în 1991, și la scurt timp după ce îl cunoscusem eu. Cât fusese boss, s-a aflat multă vreme în război cu Slăbănogul Joey Merlino pentru controlul familiei din Philadelphia, război care n-ar fi fost tolerat dacă ar mai fi existat Comitetul de la New York. Printre victime s-a numărat și fiul lui Stanfa, Joey, care a supraviețuit după ce a fost împușcat în obraz când oamenii lui Merlino au deschis focul asupra mașinii lui John Stanfa. Oamenii lui Stanfa s-au răzbunat, împușcându-l pe Merlino în fund și ucigându-l pe „Mikey Chang”, al cărui tată, Joe „Chickie” Ciancaglini, fusese aliatul lui Sheeran împușcat în burtă în timpul unui schimb de focuri produs în fața sediului filialei sindicale în 1967. Celălalt fiu al lui Chickie, „Joey Chang”, a preferat să-i rămână credincios lui Stanfa. Frate contra frate. Frank era foarte mândru că Chickie îi spusese din închisoare fiului său, Joey, că Frank era singurul în care putea avea încredere și căruia îi putea cere sfatul. Cei din clanul Merlino l-au împușcat pe Joey Chang în fața restaurantului său, lăsându-l parțial paralizat. Tatăl, Chickie, era în închisoare, ispășind o pedeapsă de 45 de ani, când Carmine l-a întrebat pe Frank despre Stanfa: „Ce mai face prietenul nostru?”

Frank mi-a spus că, în timpul războiului dintre Merlino și Stanfa, trei oameni ai lui Merlino au venit cu mașina la

apartamentul său când el era afară, în grădină, și i-au cerut să nu se implice în conflict.

— Au coborât toți trei din mașină și au venit la tine? I-am întrebat eu.

— Dacă n-ar fi coborât doar unul, acum vorbeam în pușcărie. Nu aveam nicio problemă la degetul mijlociu. Dacă se dădeau jos toți trei, erau terminați.

Asta se întâmpla în 1973, când Frank avea 73 de ani și se sprijinea în baston din cauza problemelor la picior. Cu toate acestea clanul Merlino se temea de implicarea lui activă în luptă de partea lui Stanfa.

În perioada în care a avut loc această vizită a oamenilor lui Merlino, am avut ocazia să îmi fac o idee despre statutul lui Frank observându-l în timp ce rezolva niște treburi la o masă din Restaurantul La Veranda, aflat pe malul râului Delaware din Philadelphia. Fiindcă am stat la distanță în spatele lui, n-a știut niciodată că am fost acolo. Asta s-a petrecut în cei opt ani în care nu ne-am mai întâlnit. Unul câte unul, niște bărbați cu înfățișare aspră stăteau la rând și se așezau respectuos la masa lui ca să primească instrucțiuni. Dacă la masa aceea ar fi fost instalat un microfon, oricare dintre aceste întâlniri ar fi reprezentat cel puțin o încălcare a regulilor de eliberare condiționată. Procesiunea era în plină desfășurare când eu am plecat nevăzut.

În procesul din 1995 în care Stanfa a fost acuzat de crimă, Frank și fostul reprezentant sindical Henry Cianfrani, care făcuse închisoare pentru activități de crimă organizată, au fost considerați complicitii lui Stanfa, dar nu au fost acuzați. Frank și Cianfrani au fost înregistrați fără să știe la Mona Lisa în timp ce complotau cu Stanfa, dar nu au fost puși sub acuzare niciodată. În timp ce Frank tocmai ieșea după ce făcuse un an pentru nerespectarea regimului de eliberare condiționată după

ce părăsise Philadelphia fără permisiune în 1995, Stanfa intra pentru totdeauna la închisoare. Frank mi-a spus că plecase din Philadelphia fără aprobarea polițistului însărcinat să-l supravegheze ca să ajungă la Atlantic City, unde voia să se asigure că „se număra cinsti” fiecare mașină de gunoi pentru care primea și el o parte.

Pe înregistrarea de la Mona Lisa, John Stanfa a fost auzit spunând: „Știți ce-o să fac. O să iau un cuțit... O să-i tai limba și o să i-o trimitem nevestei. Atâta tot... O punem într-un plic. Îi punem timbru... Jur că așa o să fac.”

— John face bine, i-a răspuns Frank lui Carmine. Îl țin tot la Leavenworth. Am primit de la el o felicitare de Crăciun. Prietenul nostru face bine.

— Transmite-i toate cele bune din partea mea. Carmine s-a uitat în tavan și a spus cu multă grijă, ca și cum ar fi gândit cu glas tare: Știi, trebuie să recunosc că n-am fost așa de apropiat de copiii mei când am început să mă ridic și să fac diverse învârteli. Trebuie să spun însă că sunt foarte, foarte apropiat de nepoții mei, chiar foarte apropiat, și n-aș vrea să fac niciodată ceva atât de rău, încât să nu-i mai pot vedea toată viața.

M-a șocat faptul că a folosit cuvântul „rău” ca să descrie lucrurile pe care le făcea. Am tras cu ochiul la Frank. Am zărit o urmă de zâmbet pe chipul lui. Cine l-a văzut pe Frank îmbrățișându-și nepotetul, pe Jake, sau cine l-a auzit vorbind cu mândrie despre nepotul mai mare, Chris Cahill, care a jucat rugby în Rusia cu echipa SUA, ar crede că Frank a fost cel care i-a dat „prietenului nostru” sfatul care l-a făcut să ia această decizie.

Ascultându-i vorbind la bar, mi-am spus: ei bine, trebuie să fii judecător și să ordoni crime ca să menții disciplina. Asta e treaba ta. Și pentru asta, în aceste vremuri de luptă împotriva crimei organizate, ajungi să fii condamnat, așa ca Stanfa. Eram

conștient că asist la ultimul capitol din istoria mafiei din Philadelphia. Poziția de șef a fost întotdeauna punctul culminant al existenței unui mafiot. Oamenii și-au ucis ori și-au paralizat unii altora copiii pentru ea. Acum nu puteau să renunțe așa ușor.

Datorită adoptării Legii RICO și a altor legi împotriva mafiei, ca și felului în care Noii Incoruptibili au aplicat aceste legi, nu se vor mai organiza niciodată seri omagiale pentru nimeni.

Bineînțeles, Carmine nu a acceptat funcția. Iar eu am păstrat ca amintire felicitarea de Crăciun trimisă de John Stanfa, cu ștampila poștei de la Leavenworth.

Nancy, sensibila mea soție, nu m-a lăsat să introduc povestea lui Carmine în epilogul din 2005 ca să nu supăr pe cineva, dar, de atunci, am trecut cu mașina pe lângă club și am văzut că e închis. Un agent imobiliar pusese la ușa anunțul „De vânzare”. Probabil că cineva se joacă acum cu nepoții.

Mulțumită lui Lin DeVecchio, am ajuns să cunosc o adevărată legendă a FBI, pe Jim Kossler, cel care a conceput strategia de investigare a tuturor familiilor mafiotă în baza Legii RICO și a celorlalte legi noi adoptate de Congres. Jim mi-a spus că, la începutul anchetei din dosarul Hoffa, a oprit mașina suspectului Tommy Andretta cu gândul de a-i pune câteva întrebări. Andretta, în ciuda celor doi metri ai lui, a fost copleșit de emoție și a început să plângă asemenea unui copil, chiar dacă a refuzat să coopereze.

Din discuția avută cu Lin, am aflat că John Napoli, cel care purtase microfon pentru a-l înregistra pe Russell Bufalino spunând că îl va ucide pe Napoli cu „mâinile goale” după o dispută legată de un diamant, era unul dintre informatorii lui plătiți. Russell a fost condamnat pentru șantaj, iar condamnarea lui a declanșat un lanț de evenimente care l-au terminat pe

Bufalino în clipa în care, după eliberare, i-a ordonat unui om de onoare, „Jimmy Nevăstuica” Fratianno, să-l ucidă pe Napoli ca să se răzbune. Bufalino nu știa că Fratianno purta microfon și că deja colabora cu FBI-ul.

Aceste cadouri neașteptate m-au făcut să fiu mai departe recunoscător. Astfel, după ce scrisesem o carte cu Joe Pistone, cel care obișnuia să meargă la Vesuvio ca Donnie Brasco și să stea cu ochii pe Russ și pe Frank, scriam acum o carte împreună cu Lin DeVecchio, omul care îl înfundase pe Russell Bufalino. Din senin, continuau să cadă gingași fulgi de nea.

Lin pusese un microfon și în apartamentul lui Russell de la Hotelul Consulate din New York și îi ascultase pe el și pe Frank. Dar Russ și Frank erau de modă veche și nu discutau niciodată despre problemele lor acolo. Microfonul respectiv a fost printre puținele care nu i-au furnizat nicio informație.

Cu ajutorul lui însă, și-a putut da seama cât de apropiați erau cei doi, ca și cum ar fi fost rude de sânge. Frank mi-a povestit două întâmplări care ilustrează relația existentă între ei și pe care pot să le relatez acum. În prima apare și Marele Bobby Marino, pungașul de 150 kg de uciderea căruia Frank a fost achitat în 1980. Russell îi ceruse lui Frank să-l lichideze fără să știe că Marino făcea cămătărie pentru Angelo Bruno. După asasinat, s-a aflat că Marino împrumutase altora 80 000 de dolari din banii lui Angelo. Problema era că nimeni în afară de Marino nu știa cui împrumutase acei bani. Prin urmare 80 000 de dolari erau acum pierduți și totul se întâmplase, pare-se, din vina lui Frank. Frank a fost chemat de Angelo să dea explicații. A fost muștrat, dar n-a pomenit nicio clipă că Russ a ordonat de fapt lovitura.

„Nu am vrut să-l pun pe Russell într-o situație stânjenitoare”, mi-a spus Frank. „A autorizat treaba aia fără să verifice.

A încercat într-adevăr s-o contramandeze, dar era prea târziu. Eu deja plecasem.”

În cealaltă întâmplare a fost implicat un om de onoare pe care Frank nu putea să-l sufere și care nu putea să-l sufere la rândul lui pe Frank, Raymond „Long John” Martorano. Frank a aflat că Long John pusese pe cineva să-l omoare. Într-o duminică, pe la trei dimineața, Frank a parcat mașina în fața casei lui Long John și a început să claxoneze. Când Long John s-a uitat pe fereastră, Frank a făcut spre el gestul celui care trage cu o armă. A doua zi, Russell i-a chemat pe cei doi la o discuție și l-a făcut pe Long John să renunțe la planul lui, iar pe Frank, să-l lase în pace.

Peste câteva decenii, când eram într-o călătorie cu Frank, Long John se eliberase din închisoare după o lungă condamnare. Avea în jur de 80 de ani, ca și Frank. După o săptămână, când ieșise la plimbare cu mașina, la o intersecție din sudul Philadelphiei, a apărut dintre două mașini parcate un bărbat care a început să tragă. A doua zi, eu și Frank am fost la Messina Social Club să mâncăm cârnați cu ardei gras. Tut, un italian foarte scund, de 1,64 m, față de 1,95 m, cât avea Frank, l-a întâmpinat pe Frank încercând să-l îmbrățișeze, s-a uitat la el în sus zâmbind și i-a spus:

— Mă bucur să te văd liber. Am crezut că o să te ia la întrebări pentru Long John.

— O să te folosesc pe tine ca alibi dacă o să fiu acuzat, a spus Frank.

— Aud că trăiește încă.

— Acesta este și argumentul meu. Dacă aș fi fost eu, Long John s-ar fi dus de mult.

Când Emmett Fitzpatrick a murit în 2014, în necrolog, cei doi inamici au fost pomeniți împreună: „Domnul Fitzpatrick a devenit un bine-cunoscut avocat, care a reprezentat mafioți

faimoși, cum ar fi Raymond «Long John» Martorano [...] și șeful de la Teamsters, Frank Sheeran.”

La o sesiune de autografe organizată lângă Baltimore, un bărbat care cunoștea zona mi-a spus că pista de aterizare pe care eu și Frank n-am reușit s-o găsim se aflase mai departe pe șosea, unde e acum un mall cu un magazin Gap și o reprezentanță auto. Era vorba despre pista de aterizare pe care Frank livrase o geantă plină cu puști de calibru mare unui om din familia Genovese cu puțin timp înainte de evenimentul de la Dallas. M-am bucurat să aflu, astfel, că nu fusesem departe de locul respectiv, deși trecuseră aproape 40 de ani de la livrarea făcută de Frank în 1963.

Jim Kossler mi-a spus la un moment dat că „familiile conlucrează, împărțindu-și activitățile infracționale. Clanul Gambino poate controla o asociație a angajatorilor, în timp ce clanul Genovese poate să controleze sindicatul celor care lucrează pentru respectivii angajatori”.

Din ce îmi dezvăluise Frank, înțelesesem că există o legătură importantă, dar încă nerecunoscută între familia Genovese și „Dallas”. Frank se dusese la localul preferat al familiei Genovese, Restaurantul Monte’s; s-a întâlnit acolo cu Tony Provenzano, capul familiei, care i-a dat geanta cu arme și care i-a spus: „Du-te la Fabrica de Ciment Campbell din Baltimore, unde te-ai dus atunci cu camionul. Prietenul nostru, pilotul, o să fie acolo. Așteaptă să-i dai asta.” Frank a livrat armele pe pista din Baltimore, dar nu „prietenului nostru”, pilotul lui Carlos Marcello, Dave Ferrie, ci unui alt om de onoare din familia Genovese, „un alt tip pe care îl știam de la Monte’s”, care a murit între timp și căruia Frank a refuzat să-i dezvăluie identitatea din respect pentru „familia frumoasă” a acestuia. Așa cum a spus Frank în carte, omul a luat fără un cuvânt cheile de

la portbagajul mașinii lui Frank, a luat armele, a spus la revedere și „dus a fost”. Frank nici nu s-a dat jos din mașină.

După 12 ani, la Hotelul Warwick, Jimmy Hoffa i-a spus lui Frank că pilotul lui Carlos Marcello a dus armele la Dallas, dar nu i-a spus cum sau măcar dacă au fost folosite. Frank era convins că Jimmy a avut dreptate în privința lui Carlos Marcello, a lui Dave Ferrie, a celor întâmplate la „Dallas” și a puștilor.

Frank a văzut însă cu ochii lui că familia Genovese a jucat un rol atunci când a luat armele de la capul familiei, Tony Pro, când a fost în localul frecventat de cei din familia Genovese, Monte's, și când a livrat armele unui om de onoare din familia respectivă.

Avem aici câteva elemente esențiale ale unei conspirații al cărei scop îl constituise uciderea președintelui, puse la cale la cel mai înalt nivel al familiei Genovese, care făcea parte din Comitet și era condusă de Grăsanul Tony Salerno. Participarea activă a familiei Genovese la o acțiune monumentală precum cea de la Dallas nu ar fi fost posibilă fără implicarea și aprobarea Comitetului mafiei care, peste două decenii, avea să-și înceteze existența grație Noilor Incoruptibili.

„De Dallas nu mă apropii”

După ce Robert Kennedy Jr. a fost interviewat de Charlie Rose, am urmărit documentarul intitulat *L-a ucis mafia pe JFK?* Invitat special era profesorul G. Robert Blakey de la Universitatea Notre Dame, un om pe care nu l-am întâlnit nicio dată, dar despre care am vorbit de multe ori în cărțile scrise de mine în colaborare cu Joe Pistone și Lin DeVecchio. Profesorul Blakey a luptat împotriva mafiei pe vremea lui RFK și a continuat să lupte după asasinarea acestuia.

Blakey este cel care a redactat pentru Congres, fiind apoi semnate de președinții Johnson și Nixon, legile dezastruoase pentru mafie la care m-am referit și care le-au permis unor agenți ca Joe Pistone, Lin DeVecchio, Jim Kossler și aliaților lor dinăuntru și din afara FBI să-i trimită în judecată și să-i bage la închisoare pe puternicii și aroganții capi ai Comitetului mafiot de teapa lui Tony Salerno și pe alți șefi din diverse zone ale țării.

Blakey a conceput, iar Congresul a adoptat trei arme de distrugere în masă îndreptate împotriva mafiei din toată țara: 1) autorizarea folosirii unor dispozitive de interceptare și înregistrare, informațiile culese cu ajutorul acestora urmând să poată fi folosite ca probă în instanță; 2) extinderea programului de protecție a martorilor în vederea stimulării cooperării acestora; și, cel mai important, 3) elaborarea Legii RICO, care a stat la baza creării unui nou gen de conspirație, scoțând în afara legii apartenența la mafie.

După ce s-au pronunțat verdictele în cazul lui Lin și nașii au fost găsiți vinovați la toate cele 151 de capete de acuzare formulate, Jim Kossler l-a sunat imediat pe profesorul Blakey să-l felicite și să sărbătorească împreună.

Înainte de asta, Blakey se distinsese în calitate de consilier juridic principal și director de cabinet în Comisia specială a Camerei Reprezentanților de cercetare a asasinatelor în perioada 1976–1978. Această comisie reanalizase raportul Comisiei Warren din 1964, iar în 1978 a contrazis constatările comisiei, ajungând la concluzia că Oswald nu a acționat singur. Fără să identifice vreun complice, cu excepția lui Oswald bineînțeles, comisia a conchis că, după toate probabilitățile, JFK „a fost asasinat în urma unei conspirații”. Comisia specială se bizuise însă pe afirmațiile discreditate de acum ale unor martori, conform cărora s-ar fi auzit o a patra împușcătură,

în afara celor trei împușcături ale lui Oswald, venită din altă parte, și anume dinspre ridicătura acoperită cu iarbă din apropierea locului în care a fost ucis președintele.

În documentar, profesorul Blakey a adus și alte argumente în sprijinul ideii referitoare la existența unei conspirații. A spus că, cu 11 luni înainte de „Dallas”, Angelo Bruno, capul mafiei din Philadelphia, despre care știm că era foarte apropiat de Russell Bufalino, a fost auzit într-o înregistrare, pe atunci ilegală, spunând că „ar trebui să-l omorâm pe cel mare”, afirmație care, interpretată în context, însemna să-l ucidă pe JFK, și că „ar trebui să-l omorâm pe cel mic”, adică pe RFK. În timp ce Blakey spunea aceste lucruri, pe ecran a apărut fotografia celui căruia Frank îi zicea Ange: omul care i-a ordonat lui Frank să-l ucidă pe Whispers, omul care l-a învinuit pe Frank de uciderea lui Bobby Marino și omul care l-a trimis pe Al Martino la Russell ca să-i ceară voie să se întoarcă în America.

În încheierea documentarului, Blakey a exprimat o opinie pe care și-o formase de la terminarea misiunii sale de consilier juridic principal în cadrul comisiei, în urmă cu aproape 40 de ani: „După părerea mea, asasinatul a fost rezultatul unei conspirații, iar conspirația a fost pusă la cale de grupările de crimă organizată. [...] Eu cred că mafioții l-au ucis pe Kennedy și au scăpat nepedepsiți.”

În cartea intitulată *Fatal Hour: The Assassination of President Kennedy by Organized Crime* (Berkley, 1981), scrisă în colaborare cu Richard N. Billings, directorul editorial al comisiei, Blakey a afirmat însă că nu a găsit nicio dovadă a faptului că organul de conducere al mafiei, Comitetul, a fost implicat în cele petrecute la Dallas.

Două decenii mai târziu, Frank Sheeran a oferit dovada cu privire la implicarea Comitetului în complot prin intermediul familiei Genovese.

„De Dallas nu mă apropii”, mi-a spus Frank în 1991. Când am reluat discuțiile, în 1999, după opt ani de tăcere, a trebuit să îmi folosesc toată priceperea ca să-l fac „să se apropie de Dallas”.

Deși Frank mi-a spus că bănuise ceva încă din 1963 din cauza rolului jucat de Jack Ruby, până în acea seară a anului 1974 petrecută la Broadway Eddie's, nimeni nu-i spusese că a existat un complot al mafiei împotriva lui JFK. Frank avea o sursă impecabilă în persoana lui Russell Bufalino, un om serios care vorbea serios despre cea mai serioasă problemă atunci când l-a avertizat pe Jimmy Hoffa de față cu Frank:

— Sunt oameni mai importanți ca mine care au impresia că tu nu îți exprimi recunoștința – apoi, foarte încet – pentru „Dallas”.

Russell Bufalino a fost de două ori mai serios mai târziu, în aceeași seară, când l-a asigurat pe Frank că Jimmy nu este imun la zăgrăvit:

— Visezi, prietene. Dacă au putut să-l termine pe președinte, pot să-l termine și pe președintele sindicatului Teamsters.

Este oare de mirare că Frank a fost paralizat de ideea de a se „apropia de Dallas” în acea noapte a anului 1991 când, în timp ce el stătea în fotoliul lui, eu am atins o coardă sensibilă pomenind de Oswald și de Ruby, mai ales că Russell încă trăia?

Până în ziua în care a murit, Frank a purtat la aceeași mână inelul de aur primit de la Russell și ceasul de aur primit de la Jimmy. Le purta pe amândouă ca să-i amintească de stăpânii lui. Bijuteriile respective simbolizau conflictele lui interioare, emoționale și morale, iar printre aceste conflicte se număra și „Dallas-ul”.

Sheeran face echipă excelentă cu Blakey și cu RFK, care, mulți ani, au avut contact nemijlocit cu mentalitatea criminală a mafiei într-o perioadă în care mafia avea propriul guvern

secret, propriile legi, propriul sistem judiciar, propriul limbaj, propriul mod de gândire și propria economie scutită de impozite.

Dovada lui Frank în cazul „Dallas”, așa cum este prezentată în această carte, a fost verificată de mine în urma unui interogatoriu amănunțit. În ultima filmare, făcută chiar înainte de a-și pune în aplicare planul de a-și întâlni creatorul refuzând să mai mănânce, Frank a povestit încă o dată cum a luat geanta cu puști „pentru Dallas” de la Tony Provenzano, din localul frecventat de familia Genovese, Restaurantul Monte’s din Brooklyn.

După ce l-am văzut la televizor pe profesorul Blakey, m-am hotărât să-i citesc cartea apărută în urmă cu 33 de ani, care mi-a produs o vie impresie și prin care am ajuns la remarcabila carte scrisă de David Kaiser, *The Road to Dallas* (Harvard University Press, 2008), despre care Blakey spunea: „În sfârșit, un istoric lipsit de prejudecăți a cercetat numeroasele documente întocmite, odinioară secrete, [...] ca reacție la adoptarea, în 1992, a Legii privind documentele referitoare la asasinarea lui JFK.”

Ca istoric, Kaiser a citit o mulțime de documente recent declassificate. Printre acestea s-au numărat și rapoartele FBI din 1989 și 1990. În aceste rapoarte oficiale se vorbește despre un incident petrecut în închisoare pe parcursul a trei zile, în 1989, în care a fost implicat capul mafiei din Louisiana, Carlos Marcello, și care s-a datorat rolului jucat de acesta în cele petrecute la Dallas. Respectivul incident a fost suficient de semnificativ pentru ca, în mai puțin de o săptămână, FBI să reia timp de un an ancheta în cazul asasinării lui JFK.

Cei de la FBI dețineau deja o înregistrare compromițătoare pentru Marcello din 1981, care se afla la dosarul fraudei din domeniul asigurărilor din cauza căruia Marcello avea să-și

petreacă ultimii ani ai vieții la închisoare. În acea înregistrare, făcută în biroul lui Marcello, „un asociat de încredere” i-a spus ceva acestuia despre asasinarea lui JFK. Marcello l-a întrerupt atunci așa cum m-a întrerupt pe mine Frank în 1991:

— Nu vorbim despre asta aici, i-a spus el.

L-a scos afară pe „asociatul de încredere” și au continuat discuția între patru ochi.

Carlos Marcello, să ne amintim, era unul dintre cei doi boși cărora avocatul mafiei și al lui Jimmy Hoffa, Frank Ragano, le-a transmis mesajul lui Jimmy Hoffa „să-l omoare pe nenorocitul ăla de John Kennedy”.

Cei care scriu în favoarea concluziilor din raportul Comisiei Warren sunt în contradicție cu Frank Ragano, un om în măsură să știe despre ce vorbește, și trebuie să găsească o cale de a-l discredita. Vincent Bugliosi, respectatul avocat al acuzării în cazul familiei Manson și autorul cărții *Helter Shelter* (Norton, 1971), a scris despre „Dallas” un volum de 1 612 pagini, intitulat *Reclaiming History* (Norton, 2007), subscriind la cele afirmate în raportul Comisiei Warren și susținând că nu a existat nicio probă cu privire la o conspirație a mafiei sau a altcuiva. Volumul respectiv a fost publicat la un an după cartea lui Kaiser. La pagina 1 181, Bugliosi spune că detaliile poveștii relatate de avocatul Frank Ragano „miros a adevăr”. Pe urmă însă, după părerea lui Bugliosi, Ragano se autodistruge. Ragano, afirmă Bugliosi, nu a fost consecvent atunci când a povestit despre întâlnirea cu Hoffa.

După părerea lui Bugliosi, inițial, Ragano a susținut că discuția cu Hoffa a avut loc „în sala de mese a Hotelului Marble Palace din Washington”.

Bugliosi îl ceartă cu asprime pe Ragano: „În noiembrie 1992, Ragano a spus în linii mari aceeași poveste într-o ediție specială a emisiunii de televiziune *Frontline*, dar acolo a afirmat

că discuția s-a purtat nu la Hotelul Marble Palace, ci în biroul lui Hoffa de la sediul sindicatului Teamsters din Washington. Hotelul Marble Palace? Biroul lui Jimmy? Hotărăște-te odată, Frankie.”

Dacă ar mai fi trăit, Ragano i-ar fi explicat lui Bugliosi că, formând la telefon numărul 411 – din întâmplare, numărul zilelor de război făcute de Frank – telefonista i-ar spune că nu există niciun hotel Marble Palace în zona Washington, D.C. Ragano i-ar mai fi spus că Marble Palace este numele clădirii în care se află sediul sindicatului Teamsters.

Relatarea lui Frank Sheeran cu privire la discuția vinovată referitoare la „Dallas” dintre Hoffa și Bufalino de la Broadway Eddie’s și, ulterior, de la Hotelul Warwick confirmă și este confirmată de spusele lui Ragano.

E ușor să pătrundem în mentalitatea mafiei ca să ne dăm seama că oameni precum Carlos Marcello aveau motive peste motive să-l ucidă pe JFK. Lipsa de respect cu care i-a tratat RFK pe boși în timpul audierilor Comisiei McClellan cu câțiva ani înainte ca JFK să fie ales președinte a fost prima lovitură. În 1960, cu un an înainte ca RFK să preia Departamentul Justiției, se pronunțaseră 35 de condamnări pentru activități de crimă organizată. În 1963, au fost 288 de condamnări, iar numărul acestora creștea cu repeziciune. Printre cele 288 de condamnări din 1963 s-a aflat și cea primită de „cel mai bine plătit lider sindical din America”, capul familiei Genovese, Tony Provenzano, care a fost condamnat pentru șantaj după ce a „vândut” pacea sindicală companiilor de transport. Condamnarea l-a costat pe Tony Provenzano pensia și apariția unei rupturi fatale între el și Hoffa. Datorită lui RFK, toți șefii mafiei au devenit ținte ale celor de la FBI, ale fiscului, ale autorităților din domeniul imigrației, ale Departamentului Muncii, ale poliției locale și statale. RFK a făcut dezvăluiri despre mafie în cartea

lui intitulată *The Enemy Within* (Harper, 1960). Se propuneau noi legi. Joe Valachi, un soldat din familia Genovese, a fost purtat prin fața camerelor de televiziune în 1963, cu două luni înainte de „Dallas”, cu unicul scop de a scoate secretele mafiei la lumina zilei. Potrivit modului de a gândi al capilor mafiei, era în joc supraviețuirea lor. Nu aveau de ales, trebuiau să-l ucidă pe JFK.

Să mai adăugăm la aceste motive și faptul că, atunci când Carlos Marcello s-a prezentat, pe data de 4 aprilie 1961, la biroul pentru imigrație în vederea controlului de rutină, prevăzut de lege, corpulentul bătrân de 1,58 m a fost încătușat și răpit de RFK. A fost urcat într-un avion al grănicerilor și dus în Guatemala, fără bagaj, doar cu banii de buzunar. Acolo, a trebuit să se descurce singur și să caute o modalitate de a reveni în America. RFK și-a justificat manevra murdară prin faptul că, pentru a nu fi deportat în Italia, Carlos Marcello își procurase de la guvernul din Guatemala un certificat de naștere guatemalez. RFK a profitat de asta și l-a azvârlit în Guatemala.

După ce că l-a răpit, când Carlos Marcello s-a întors din Guatemala, RFK l-a acuzat că a înșelat statul american fiindcă s-a folosit de certificatul de naștere fals cu scopul de a sabota deportarea sa în Italia. În după-amiaza zilei în care JFK a fost ucis de Oswald, juriul din New Orleans l-a declarat cu promptitudine pe Marcello nevinovat. Înainte ca juriul să se retragă pentru deliberare, judecătorul i-a informat că președintele SUA a fost asasinat.

Istoricul Kaiser, care a cercetat în 2008 noile informații date publicității de FBI, a constatat că, în 1989, bătrânul Carlos Marcello se afla în închisoarea Texarkana, unde ispășea o pedeapsă grea pentru fraudă în domeniul asigurărilor și mi-tuire a unor funcționari publici. În februarie 1989, Marcello a avut o problemă de sănătate din cauza căreia s-a aflat într-o

stare de semidelir timp de trei zile, așa cum s-a întâmplat și cu Frank Sheeran în 2002, când am mers la Detroit să căutăm casa; Frank amesteca lucrurile trăite în mafie cu întâmplările din război din cauza reacțiilor chimice provocate de metabolizarea lentă a medicamentelor, care îi afecta subconștientul. În timp ce eu conduceam, Frank vorbea cu „oamenii chimici” despre diverse întâmplări din trecut.

Ceva asemănător descrie Kaiser la pagina 411 – din nou, numărul zilelor de război făcute de Frank:

În 1989, un incident uimitor petrecut la închisoarea Texarkana, unde Marcello își ispășea pedeapsa, i-a făcut pe cei de la FBI să reia ancheta în cazul asasinării președintelui John Kennedy. La 27 februarie, Marcello a fost internat la infirmeria închisorii cu amețală, ritm cardiac neregulat și dezorientare. În următoarele trei zile a delirat, crezând că se afla acasă, în New Orleans, și vorbind cu cei care-l îngrijeau ca și cum ar fi fost asociații lui de încredere. A vorbit despre o întâlnire pe care tocmai o avusese cu „Provenzano” la New York, le-a spus oamenilor lui să se ducă la un club de noapte și le-a vorbit despre faptul că urmau să sărbătorească ceva. În trei rânduri, pe durata a două zile, Marcello a spus: „Pe Kennedy ăsta, pe jigodia asta zâmbăreată, o să-l rezolvăm la Dallas... o să-i venim de hac lui Kennedy ăsta la Dallas.”

Vezi, ei chiar vor să-ți spună, Choll.

Când a fost anchetat de FBI, Marcello era lucid și a negat totul, dar, în cele trei zile în care a delirat, a vorbit în mod concret despre „un club de noapte” și despre o „sărbătorire”, a indicat locurile „Dallas” și „New York” și a pronunțat numele „Provenzano” și „Kennedy”. Nu a vorbit despre un „Provenzano” oarecare, ci despre unul cu care s-a întâlnit la „New York”, acolo unde, în Brooklyn, se afla Restaurantul Monté’s.

Și cine știm noi că deținea „un club de noapte” pe teritoriul lui Marcello, teritoriu din care făcea parte și orașul Dallas? Dacă erau și alții care aveau afaceri în Dallas, precum Sam Giancana, cu care era în relații Jack Ruby, teritoriul îi aparținea lui Marcello. Jack Ruby avea două cluburi de noapte în Dallas. Nimeni nu putea avea un club de noapte în Dallas fără aprobarea lui Joseph Civello, bossul din Dallas, care era subordonat direct lui Carlos Marcello, nașul lui.

Cei doi capi mafioți erau atât de apropiați, încât, în noiembrie 1957, nașul Carlos Marcello l-a trimis pe bossul din Dallas, Joseph Civello, să-l reprezinte la întâlnirea organizată de Russell Bufalino la Apalachin. A fost, desigur, o întâlnire la care au participat circa 60 de nași din toată țara și care a avut loc pe o proprietate privată dintr-o mică localitate rurală din statul New York. Poliția a descins la locul întâlnirii; arestările și relatările din presă care au urmat au reprezentat prima denunțare publică a mafiei ca organizație de anvergură națională.

Paragraful despre acest incident „uimitor”, preluat de Kaiser din rapoartele întocmite de FBI cu 19 ani în urmă, a fost publicat în 2008, la patru ani după ce Frank Sheeran a dezvăluit că Tony „Provenzano”, capul familiei Genovese, aflat într-un local din „New York” frecventat de membrii familiei respective, Restaurantul Monte's din Brooklyn, și un om de onoare al aceleiași familii, căruia nu i-a dat numele, au jucat un rol activ în punerea la cale a celor petrecute la Dallas.

Deși Kaiser nu a făcut nicio referire la Sheeran sau la cartea lui, din clipa în care el pomenește de rapoartele recent declasificate ale FBI în care Marcello este citat, chiar dacă într-o stare de semidelir, vorbind despre „o întâlnire pe care tocmai o avusesese cu Provenzano la New York”, în contextul în care Marcello se referă la o conspirație „a noastră” – „o să-l aranjăm noi la

Dallas... o să-i venim de hac lui Kennedy la Dallas” – mărturia lui Sheeran, deja confirmată de alte declarații, este validată de aceste rapoarte secrete ale FBI. Provenzano se întâlnește cu Provenzano. Frank Sheeran a fost primul care a vorbit în mod public despre existența unei legături directe între Comitet și „Dallas” prin participarea activă a familiei Genovese.

De asemenea, mărturia lui Frank validează cuvintele „uimitoare” ale lui Marcello. Așa cum s-a întâmplat în cazul listei de suspecti din memoriul Hoffex, Frank validează aceste rapoarte și decizia FBI de a se apleca asupra chestiunii respective cu seriozitate.

Așa cum am învățat de la Frank Sheeran și de la mulți alți mafioți, era imposibil ca familia Genovese să se implice într-o chestiune atât de importantă ca „Dallas-ul” fără să aibă aprobarea celorlalți membri ai Comitetului. Un exemplu îl reprezintă decizia luată, cu o diferență foarte mică de voturi, în Comitet la mijlocul anilor 1980 de a nu-l ucide pe procurorul general de atunci, Rudy Giuliani.

În plus, era imposibil ca un membru al mafiei să fie implicat într-o lovitură la Dallas fără aprobarea lui Marcello. Așa cum a mărturisit Joe Valachi, niciun om de onoare nu putea călca pe teritoriul lui Marcello fără să aibă în prealabil acordul lui.

Unii vor spune că Marcello era într-o stare de semidelir. Ei bine, dintre cei circa o mie de gangsteri mafioți pe care îi cunoștea Marcello, subconștientul lui a ales tocmai numele „Provenzano”, un mafiot foarte puternic din sindicatul Teamsters din Jersey City, un membru foarte puternic al familiei Genovese, care frecventa Restaurantul Monte’s din Brooklyn, ca să-l lege de „Dallas”, tot așa cum Frank, care știa sute de gangsteri mafioți, îl legase pe „Provenzano” de „Dallas”. Iar Marcello a mai pus de la el și un „club de noapte” în care urma să

se „sărbătorească” ceva. Și mai important, aceste lucruri nu au fost spuse doar o dată, în trecut. Au fost repetate, ca și cum el ar fi vorbit cu asociații lui din New Orleans. În două zile, a vorbit despre conspirația „noastră” de trei ori. Lucrurile spuse de el au fost suficiente ca FBI-ul să redeschidă în 1989 dosarul „Dallas”, la care nu se mai lucra de mult. În plus, cei de la FBI aveau deja înregistrarea din 1981, în care Marcello refuza să discute în biroul lui despre asasinarea lui Kennedy.

În condițiile în care familia Genovese a jucat un rol activ în complot, așa cum susțineau Frank Sheeran și, acum, Carlos Marcello, ar trebui să fie limpede faptul că membrii Comitetului au participat la cele petrecute la Dallas. Marcello a plasat întâlnirea cu „Provenzano” la „New York”, acolo unde se afla și Comitetul. Cum Marcello s-a dus la New York pentru o întâlnire, înseamnă că cei cu care s-a întâlnit erau mai sus în ierarhie ca el.

Și implicarea directă a membrilor familiei Genovese este absolut logică. Aveau un motiv personal. Aveau ceva de demonstrat. Un om de onoare din familia Genovese, Joe Valachi, din East Harlem, îi umilise în audierile televizate, trădând cele mai ascunse secrete ale mafiei.

RFK a spus că, „datorită lui Joseph Valachi [...] știm că [mafia] este condusă de Comitet [...] și că liderii din cele mai importante orașe răspund în fața Comitetului [...] și știm cine sunt azi membrii activi ai Comitetului”.

„Datorită lui Joseph Valachi...”

În ochii celorlalte familii, ce indisciplină scandaloașă trebuie să fi existat în familia Genovese pentru ca o trădare atât de cumplită să vină de la unul dintre soldații ei. Familia Genovese trebuia să îndrepte lucrurile. Nu e nicio coincidență faptul că *vendetta* e un cuvânt italianesc.

Sigur, eu sunt convins. Îl aud și acum pe Frank spunând sec: „De Dallas nu mă apropii.” Am fost convins pe loc și pentru totdeauna că mafia a pus la cale asasinarea lui JFK. Oricine l-ar fi auzit spunând acele cuvinte așa cum le-a spus ar fi fost convins de asta. Așa cum va fi convins oricine mă crede pe cuvânt.

„Privește în sus, Charles”

Cel mai mare viscol s-a pornit deodată și, așa cum cânta Lena Horne cu Teddy Wilson Orchestra, „din senin”.

Eram la casa noastră de vacanță din stațiunea montană Sun Valley, statul Idaho, și mă uitam la un meci de fotbal american când am primit un telefon pe fix. Tânărul care m-a sunat s-a recomandat drept Frank Pavlico. Numele îmi părea oarecum cunoscut.

— Am fost inculpat împreună cu Billy D’Elia, a spus el. Pentru spălare de bani. Știu că îl cunoașteți pe Billy.

— Îl cunosc, am zis eu.

— Sunt finanțist. Nu mi-am pierdut licența. A fost o condiție a înțelegerii încheiate.

Tânărul acesta care vorbea repede semăna cu un agent de bursă agitat care vrea să-ți ofere ceva.

— Continuăți, am spus eu.

— Am depus mărturie împotriva lui Billy. Sunt unul dintre cei pe care Billy voia să-i omoare. Dar acum Billy se poartă bine cu mine.

— Asta-i bine.

— Credeți-mă, eu și Billy suntem chiar apropiați. Întotdeauna am fost ca o familie. Tatăl meu și Russell au fost cei mai buni prieteni. Billy avea grijă de mine când eram mic.

Îi spuneam „unchiul Billy”. Și acum îi mai spun uneori „unchiul Billy”.

— În regulă.

— Ce vreau să vă spun este că doi reporteri, unul din Philadelphia și unul de aici, din nord-estul Pennsylvaniei, vor să scriu o carte, dar eu aș vrea s-o scrieți dumneavoastră. Billy e de acord cu asta. N-aveți de ce să vă faceți griji din partea lui Billy. O să coopereze. O să vă ajute. Am vorbit despre asta. O să ne ajute. Nu aveți de ce să vă faceți griji.

I-am spus lui Frank Pavlico din senin:

— Aș zice că cei doi reporteri sunt Matt Birkbeck, din nord-estul Pennsylvaniei, și George Anastasia, din Philadelphia. Amândoi sunt scriitori excelenți. Eu nu sunt interesat.

A urmat o pauză lungă. Am savurat din tot sufletul tăcerea apăsătoare a „nepotului” lui Billy.

— De unde ați știut că sunt ei? m-a întrebat el cu jumătate de gură.

— Amândoi scriu despre mafie și amândoi se pricep să facă asta. Eu am terminat. Am alte proiecte.

După ce l-am bulversat numindu-i pe cei doi jurnaliști, m-am gândit să încerc să aflu ce voia de fapt de la mine tânărul Frank Pavlico. Bizuindu-mă pe ceea ce îmi spusese detectivul Coffey, și anume că sursa lui din familia Bufalino afirmase că Frank mi-a spus adevărul și că toți cei din familia Bufalino citiseră cartea, și știind că Billy colaborează acum cu cei de la FBI, am vorbit mai încet, ca și cum îi spuneam ceva confidențial:

— În plus, știu că Billy a confirmat deja mărturisirea lui Frank Sheeran. Nu am nevoie s-o obțin de la dumneavoastră.

De data asta, tăcerea a fost și mai apăsătoare, pauza, și mai lungă. Când Pavlico și-a revenit, mi-a spus, profund dezamăgit:

— V-ar prinde bine, nu-i așa?

— Da, mi-ar prinde bine.

Acum, că planul lui de a-mi oferi confirmarea lui Billy fusese dezvăluit, Pavlico a spus:

— Asta a fost prima întrebare pe care i-au pus-o cei de la FBI lui Billy când au venit la el: ce s-a întâmplat cu Hoffa? Le-a spus să citească cartea.

— Frank mi-a spus adevărul. Nu l-am avut doar pentru o după-amiază în boxa martorilor. Am discutat cu el vreme de aproape cinci ani.

— Când a apărut cartea dumneavoastră, Billy mi-a dat-o și a scris pe ea: „Uneori, poți să crezi tot ce citești.”

Italianului catolic din mine îi place să creadă că Billy a fost influențat într-o oarecare măsură să colaboreze cu FBI-ul de religiozitatea la care ajunsese Frank în ultimii ani și despre care am vorbit în cartea mea; în același mod fusese influențat Frank atunci când îl văzuse pe Russell dus într-un scaun cu roțile la capela închisorii Springfield; tot așa, legătura mea cotidiană cu Frank m-a făcut să-i aprind lumânări la Catedrala St. Patrick de fiecare dată când o vizitam pe mama în Manhattan.

Billy era nașul întregii familii Bufalino. Decizia lui de a trece de partea cealaltă e urmarea directă a cazului Comitetului mafiei de care s-a ocupat Lin DeVecchio.

După aproximativ un an, la 13 decembrie 2012, Frank Pavlico, care urma să fie judecat în Carolina de Sud într-un alt caz de fraudă, s-a spânzurat.

În timpul acesta, Billy D'Elia a dat în vileag doi judecători de la instanța pentru minori de pe teritoriul familiei Bufalino, care se aflau într-un uriaș conflict de interese. Aceștia dețineau „o parte” dintr-o închisoare privată pentru minori care încasa o taxă pentru fiecare minor închis acolo. Apoi, îi condamnau la închisoare pe minori pentru infracțiuni mărunte, cum ar fi furtul din magazine. Cazul a fost prezentat la emisiunea *60 Minutes*. Probabil că acei judecători vor muri în închisoare.

Marele Billy D'Elia a fost eliberat condiționat în 2013, la două luni după sinuciderea lui Pavlico. Nu va depune însă niciodată mărturie împotriva celor doi complici din cazul Hoffa care mai trăiesc pentru că Billy nu a participat direct la ceea ce au făcut aceștia: Chuckie O'Brien l-a dus cu mașina pe Hoffa până la casa în care a fost ucis, iar Tommy Andretta a scăpat de cadavru. Așa cum spunea Frank în 1991, „dacă treaba merge prost, știi doar ce-ai făcut tu. Nu poți să-i torni pe ceilalți decât dacă te torni pe tine și pe cei de după tine”.

Dacă Billy a avut vreun rol în povestea cu Hoffa sau cu cele petrecute la Dallas, Frank nu mi-a spus. Dar poziția lui de aghiotant îi permitea să fie la curent cu tot ceea ce știa Russell.

Frank a fost întotdeauna convins că Marele Billy era informator, un ciripitor, cum spunea el, sau o sursă, cum spunea Lin DeVecchio, cel care forma informatori.

Frank fusese foarte apropiat de bossul grupării din Chicago, Joey „Clovnul” Lombardo. De fapt, amândoi au fost inculpați în procesul civil deschis în baza Legii RICO împotriva Comitetului mafiei și a complicilor acestuia, intentat separat de cel penal al lui Lin. Lista celor acuzați de complicitate în acest proces civil seamănă, ca să-l citez pe RFK Jr., cu „o listă de inventar” a personajelor implicate în activități de crimă organizată. Fiindcă exact asta era. Cum am mai spus, Frank a fost unul dintre cei doi neitalieni aflați pe listă.

Frank și Joey Clovnul vorbeau adesea când asistam, de față cu Frank, la sfârșitul unei convorbiri telefonice. Conspirația națională era exact înaintea mea. Într-o zi, când am intrat în sediul unei edituri, m-a sunat Frank pe telefonul mobil.

— Am primit un telefon de la prietenul nostru din Chicago, a spus el. Mi-a zis că toată lumea din Chicago vorbește că barosanul e ciripitor. Ai grijă ce spui de față cu Billy. Nu-i de încredere.

— Ei, hai, Frank, am zis eu. Nu ajung în preajma lui decât atunci când sunt cu tine. Ce aş putea să spun de faţă cu Billy?

— Nu contează, tu ai grijă ce spui de faţă cu el. Atâta tot.

Din punctul meu de vedere, este paradoxal faptul că, mai târziu, Billy avea să treacă de partea celor de la FBI şi să coopereze cu aceştia după ce a pus la cale uciderea altor martori care cooperau cu FBI-ul.

Billy a stat întotdeauna în fruntea listei celor pe care îi bănuiam că ar putea gândi la fel ca Pălărierul Nebun şi ar putea ajunge la concluzia că l-am păcălit pe Frank, că am profitat de conştiinţa lui încărcată ca să transform o carte de reabilitare într-una de mărturisiri. Cine mă poate condamna că, până acum, n-am spus nimic despre Marele Billy?

Oricum, aceasta a fost o carte despre Frank, iar eu n-am făcut decât să scriu despre dorinţa lui de a se căi şi despre drumul lui spre izbăvire. O mărturisire are nevoie de o persoană care s-o primească. Eu am fost binecuvântat să mă aflu în locul potrivit la momentul potrivit şi să pot discuta doar eu cu acest fiu de seminarist.

La puţin timp după scurta, dar fascinanta discuţie pe care am avut-o cu Frank Pavlico, am primit un telefon de la fata lui Frank Sheeran, Dolores, care era foarte agitată. În noaptea precedentă, cei de la FBI Detroit le vizitaseră acasă, în Pennsylvania, pe toate cele trei fiice cu care Frank rămăsese apropiat. Agenţii FBI căutau o declaraţie, o scrisoare, un bilet, o casetă audio, video sau un film, ceva scris sau înregistrat, pe care Frank l-ar fi putut da fetelor spre păstrare.

I-am spus lui Dolores de discuţia avută cu Pavlico. I-am explicat că agenţii căutau ceva lăsat de tatăl lor, ceva care putea să infirme sau să contrazică lucrurile pe care Frank mi le mărturisise mie, ceva ce ar fi putut să rămână la ele în eventualitatea în care ar fi fost arestat.

— Cei de la FBI trebuie să se asigure că nu va apărea ceva care să discrediteze cele spuse de martorul lor vedetă, Billy.

— Tata n-a încercat niciodată să nege față de noi ceea ce ți-a spus ție.

— Știu, dar ei trebuie să fie pe deplin siguri. E ceva caracteristic.

Dolores, care de acum îmi devenise prietenă pe viață, a râs și a spus:

— Știi, noi trei i-am tratat pe cei de la FBI așa cum ne-a dictat vârsta fiecăreia. Maryanne era deja mare când tata a început să aibă de-a face cu Russell. Mai, mai să-i servească cu prăjituri pe cei de la FBI. Eu știam oarecum prin ce a trecut tata cu FBI-ul și am fost cooperantă, dar rece. Connie s-a născut după ce tata era de mult în relații cu Russell. Nici nu i-a primit în casă, i-a ținut în verandă cât a vorbit cu ei. A țipat la ei, spunându-le că nu are nimic de la tata, că să te sune pe tine și că s-o lase pe ea în pace. Nici acum nu vrea să citească cartea. Nu a zis decât atât: „Spune-mi doar că tata nu l-a ucis pe Frank Sindone. Mereu mi-a fost simpatic.” I-am zis: „Nu, Connie, tata nu l-a ucis pe Frank Sindone.”

Frank „Baracuda” Sindone a fost unul dintre cei patru oameni de onoare omorâți de Comitetul mafiei în 1980 pentru a răzbuna asasinarea lui Angelo Bruno, săvârșită fără aprobare în acel an. Considerându-se că asasinarea lui Bruno a fost motivată de lăcomie, Sindone a fost aruncat pe o alee, cu banii îndesați în gură. Se poate ca uciderea celor patru oameni de onoare care au pus la cale asasinarea bossului din Philadelphia, Angelo Bruno, să fi fost ultimul act de justiție înfăptuit de Comitet înainte de a simți pericolul reprezentat de ancheta lui Lin DeVecchio. Ca să existe un organ de conducere, trebuie să existe comunicare, iar ancheta lui Lin a întrerupt comunicarea.

A doua zi după ce am vorbit la telefon cu Dolores, m-a sunat agentul special Andy Sluss de la biroul FBI din Detroit. Voia înregistrările mele cu Sheeran. Solicitarea lui m-a încântat. Am avut o discuție extraordinară. I-am povestit ce mi-a spus Dolores despre reacția surorilor la vizita lui și am râs amândoi. M-a întrebat dacă e nevoie de citație pentru casete. I-am spus că nu e nevoie, dar că mi-ar plăcea să primesc una ca suvenir. După o zi, două, am primit citația, iar mai târziu, după ce au copiat și mi-au înapoiat casetele, acestea aveau pe ele elementele de identificare a FBI și numărul cazului.

Am fost copleșit în același timp de un sentiment de recunoștință și de umilință. Atunci când îi dădeam o veste bună despre mine, mama mea, Carolina DiMarco Brandt, îmi spunea întotdeauna: „Privește în sus, Charles.” Și imediat făceam asta.

În timpul discuției avute cu agentul Andy Sluss, experiența dobândită în domeniul aplicării legii mi-a spus că, spre deosebire de detectivul Joe Coffey, care se ocupase de cazul Gallo, în care toți suspecții importanți erau morți, din cauză că Tommy Andretta trăia încă în Las Vegas, iar Chuckie O'Brien trăia încă în Florida, cazul de care se ocupa agentul Sluss nu era închis și niciun agent nu putea face comentarii publice cu privire la el, așa cum nici Joe Pistone nu putuse să vorbească despre anumite cazuri nerezolvate în prima lui carte din seria *Donnie Brasco* și nu a făcut asta decât în *Donnie Brasco: Unfinished Business*, apărută 20 de ani mai târziu. Am avut mare grijă să nu-mi bag nasul unde nu-mi fierbe oala. Nu i-am pomenit niciodată de Marele Billy D'Elia, de Frank Pavlico sau de detectivul Joe Coffey. Totuși, înainte să închid telefonul, nu m-am putut abține și am zis:

— N-am să vă întreb ce anume v-a stârnit interesul pentru înregistrările mele. Vreau să știți însă că nenorocitul ăla nu mi-a plăcut niciodată și că nici eu nu i-am plăcut lui.

Am izbucnit amândoi în râs, ca doi oameni care, în fond, erau de aceeași parte „în această treabă”.

La scurt timp după acest moment extraordinar, a avut loc întâlnirea de la Hotelul Le Parker Meridien cu Martin Scorsese, Robert De Niro și Steve Zaillian, un alt moment extraordinar, când Scorsese m-a întrebat cum se intitulează filmul acela obscur care m-a făcut să vorbesc despre Lee Harvey Oswald ca de spre un „cowboy singuratic”. În avion, în drum spre Sun Valley, mi-am dat seama de legătura dintre titlul filmului și asasinarea lui Oswald de către Jack Ruby. Pistolul de 9,65 mm cu care a tras Ruby a produs o explozie de tăcere care l-a redus la tăcere pe Oswald.

Când am ajuns la Sun Valley după întâlnirea din Manhattan la care am vorbit despre film, am găsit la ușă un pachet trimis cu poșta rapidă. Era un DVD cu filmul lui Allen Baron din 1961, *Blast of Silence*. Mi-l trimisese Martin Scorsese. Ce comoră. Și ce film captivant este, acțiunea desfășurându-se în New York-ul tinereții mele.

Fiecare mărturisire importantă făcută de Frank Sheeran era de acum validată: în cazul Gallo, de martora de la *New York Times* și de detectivul Joe Coffey; în cazul Hoffa, de Frank Pavlico, de Billy D’Elia și de FBI care mi-a cerut înregistrările; în fine, conspirația pusă la cale de Comitetul mafiei în cazul „Dallas”, de Carlos Marcello la Texarkana și de participarea lui Tony Provenzano în numele familiei Genovese.

Urmând sfatul mamei mele de a privi în sus, mintea mea alege o imagine a lui Frank Sheeran zâmbindu-mi din cer. Îi mulțumesc așa cum am făcut-o de atâtea ori în trecut. Irlandezul e mereu tânăr, îmbrăcat în uniformă. E fotografia mea preferată, făcută în Sicilia împreună cu Alex Siegel, care a fost ucis în timpul atacului de la Salerno.

Mulțumiri

Sunt recunoscător soției mele incredibil de frumoase, talentate și minunate, Nancy, care a redactat fiecare capitol și fiecare nouă variantă cu atenție, onestitate și responsabilitate înainte de a le trimite la editură. Cât timp am fost plecat la New York și Philadelphia ca să lucrez la carte, Nancy a avut grijă de toate celelalte și a reprezentat în fiecare zi o sursă de inspirație, încurajare și sprijin. Atunci când mă însoțea în vizitele pe care i le făceam lui Frank Sheeran, acesta se lumina la față ca un tânăr. De asemenea, datorez profundă recunoștință pentru sprijinul oferit copiilor noștri, Tripp Wier, Mimi Wier și Jenny Rose Brandt.

Îi sunt îndatorat remarcabilei mele mame, care, la 89 de ani, mi-a făcut mâncare italienească, m-a găzduit și m-a încurajat în acele săptămâni în care am stat la ea, în apartamentul din Manhattan, în fața laptopului.

Îi sunt profund recunoscător dragului meu prieten, devenit o legendă a lumii editoriale, William G. Thompson – primul care i-a publicat pe Stephen King și pe John Grisham – care mi-a împărtășit cu generozitate din experiența dobândită în calitate de consilier editorial implicat în elaborarea și realizarea acestui proiect.

Am dat lovitura când Frank Weimann de la Literary Group a acceptat să fie agentul meu. Frank a îmbrățișat acest proiect, considerându-l o filă de istorie care altfel s-ar fi pierdut, a dat titlul cărții și l-a îndrumat pe Frank Sheeran în direcția potrivită înaintea ultimului interviu înregistrat.

Când regretatul Neil Reshen a sugerat ca agentul meu să ia legătura cu Steerforth Press, cartea mea a fost acceptată imediat de un editor care gândește întotdeauna, care se implică întotdeauna și care, acum, mi-a devenit prieten pentru totdeauna. Îți mulțumesc, Neil, pentru că ne-ai îndrumat spre excepționalul Chip Fleisher și spre asistenta lui, Helga Schmidt.

Le mulțumesc unor scriitori precum Dan Moldea, Steven Brill, Victor Riesel și Jonathon Kwitny, care, prin investigațiile lor, făcute cu riscul propriei integrități corporale, au descoperit și au conservat o parte atât de amplă a poveștii lui Jimmy Hoffa, a vremurilor și a dispariției lui.

Îi mulțumesc agentului special Robert A. Garrity, acum pensionat, pentru felul deosebit de meticulos și de profesionist în care s-a ocupat de cazul Hoffa. Datorită modului în care dumneata și colegii dumitale v-ați ocupat de acest caz am putut scrie această carte.

Le mulțumesc agenților, anchetatorilor, procurorilor și echipelor lor, în urma eforturilor cărora s-au născut multe dintre articolele și reportajele pe care le-am consultat.

Îi mulțumesc vărului meu Carmine Zozzora pentru încurajările zilnice, care m-au ajutat să rămân concentrat atunci când întâmpinam greutăți, pentru sfaturile înțelepte pe care mi le-a dat tot timpul, mai ales atunci când eu mă plângeam, iar el îmi spunea: „Tu scrie cartea; restul se va rezolva de la sine.”

Am fost binecuvântat să-i am alături pe sora mea și pe cumnatul meu, Barbara și Gary Glodsmith, și pe cei din familia lor, Denis, Laura Rose, Danny, Pascal, Lucas și Rose.

Datorez profundă recunoștință tuturor prietenilor și rudelor mele care m-au susținut în scrierea acestei cărți și a noii „Încheieri”, și tuturor aceluia la care am apelat în mod repetat pentru sfaturi, încurajări și sprijin, în special lui Marty Shafran, Peter Bosch, Steve Simmons, Jeff Weiner, Tracy Bay, Theo Gund, Joe Pistone, Lin DeVecchio, Al Martino, Leslie Little, Roland DeLong, Colin Jensen, Ed Gardner, Cheryl Thomas, Kathleen și Jerry Chamales. Îi sunt profund îndatorat lui Rob Sutcliff pentru nenumărate lucruri.

Îți mulțumesc, Lynn Shafran, pentru toate sfaturile tale și mai ales pentru faptul că l-ai adus la mine și la Nancy pe regretatul Ted Feury. Îți mulțumesc mult, Ted.

Îi mulțumesc premiatului ilustrator, scriitor și artist, prietenului meu Uri Shulevitz, care m-a încurajat, în urmă cu peste 20 de ani, să încep să scriu ca un profesionist.

Închin un pahar de apă cu lămâie în amintirea regretatului meu unchi din Sassano, prof. Frank Zozzora, care mi-a fost mentor cât am studiat la Universitatea Delaware și după aceea.

Mulțumiri tardive adresez și lui Edwin Herbst, care, în 1957, mi-a fost profesor de engleză în clasa a XI-a, la Stuyvesant High School.

Cuprins

<i>Prolog</i> – „Russ & Frank”	7
Capitolul 1 – „N-o să îndrăznească”	15
Capitolul 2 – <i>Care-i treaba</i>	30
Capitolul 3 – <i>Găsește-ți alt sac de box</i>	36
Capitolul 4 – <i>Universitatea Little Egypt</i>	44
Capitolul 5 – <i>411 zile</i>	54
Capitolul 6 – <i>Am făcut ce trebuia să fac</i>	63
Capitolul 7 – <i>Întoarcerea în America</i>	73
Capitolul 8 – <i>Russell Bufalino</i>	85
Capitolul 9 – <i>Pâine cu prosciutto și vin de casă</i>	91
Capitolul 10 – <i>În tot orașul</i>	104
Capitolul 11 – <i>Jimmy</i>	114
Capitolul 12 – „Am auzit că te ocupi cu zugrăvitul”	125
Capitolul 13 – <i>Nu s-a făcut o parașută așa de mare</i>	137
Capitolul 14 – <i>Pistolarul nu avea mască</i>	149
Capitolul 15 – <i>Respect la plic</i>	164
Capitolul 16 – <i>Transmite-le un scurt mesaj</i>	177
Capitolul 17 – <i>Doar o mascaradă</i>	190
Capitolul 18 – <i>Un simplu avocat</i>	205
Capitolul 19 – <i>Coruperea sufletului unei nații</i>	219
Capitolul 20 – <i>Trupa de comedie a lui Hoffa</i>	231
Capitolul 21 – <i>Nu a făcut altceva decât să-mi închidă telefonul</i> ...	245
Capitolul 22 – <i>Ca un tigru în cușcă</i>	256
Capitolul 23 – <i>Nimic nu e pe gratis</i>	268
Capitolul 24 – <i>Voia să-i fac un serviciu și cu asta basta</i>	282
Capitolul 25 – <i>Nu era stilul lui Jimmy</i>	299
Capitolul 26 – <i>Se va dezlănțui iadul</i>	307
Capitolul 27 – <i>30 iulie 1975</i>	320
Capitolul 28 – <i>Se zugrăvește la cineva</i>	324
Capitolul 29 – <i>Toată lumea suferă</i>	338
Capitolul 30 – „Cei care s-au ocupat de asta n-au scăpat nepedepsiți”	343
Capitolul 31 – <i>Sub pecetea tainei</i>	354
<i>Postfață</i>	365
<i>Epilog</i>	383
<i>Încheiere</i> – <i>Povești care nu s-au putut spune până acum</i>	403
<i>Mulțumiri</i>	487

CORINT ISTORIE

Titlu	Autor	Preț
21 august 1968. Apoteoza lui Ceaușescu	Lavinia Betea, Florin-Răzvan Mihai, Ilarion Țiu	37,50
Abandonajii. Destinele unor tineri americani în Rusia lui Stalin	Tim Tzouliadis	39,90
Adevărata călătorie a lui Zahei. Vasile Voiculescu și taina „Rugului Aprins”	Marius Oprea	37,50
Adolf Hitler. O viață în imagini	Maria J. Martínez Rubio	39,90
Agentul Zigzag. Dragoste, trădare și spionaj în al Doilea Război Mondial	Ben Macintyre	44,90
Antoniou și Cleopatra. Adevărul din spatele celei mai frumoase povești de dragoste din lumea antică	Diana Preston	37,50
Asasinarea arhiducelui	Greg King, Sue Woolmans	42,50
Atlas istoric Duby. Toată istoria lumii în 300 de hărți		44,90
Attila Hunul. Teroarea barbară și prăbușirea Imperiului Roman	Christopher Kelly	34,90
Balkanii. O istorie despre diversitate și armonie	Andrew Baruch Wachtel	27,50
Beria. Mâna dreaptă a lui Stalin	Any Knight	39,90
Călătoria prin Eldorado. Zece ani de lagăre sovietice	Nikolai Vasilievici Sablin	37,50
Căldul lui Hitler. Viața lui Heydrich	Robert Gerwarth	39,90
Când Hitler a luat cocaină și Lenin și-a pierdut creierul	Giles Milton	32,50
CIA și asasinarea celor doi Kennedy	Patrick Nolan	34,90
CIA. Războiul secret împotriva terorismului	Mark Mazzetti	34,90
Codul Enigma. Alan Turing și înfrângerea Germaniei naziste	David Boyle	27,50
Conchistadorii prin ochii aztecilor. Antologie de texte indigene	Miguel León-Portilla	32,50
Confesiunile unui fost islamist	Maajid Nawaz	34,90
Conversații cu Regele Mihai	Stelian Tănase	44,90
Conversații cu Stalin	Milovan Djilas	19,90
Coreea de Nord. Între fascinație și teroare	Loretta Napoleoni	27,50
Crimeea și noul imperiu rus	Agnia Grigas	39,90
Cu Hitler până la sfârșit. Memoriile ordonanței lui Hitler	Heinz Linge	29,99
De la SSI la SIE	Florian Banu	39,90
Democrația sub asediu	A. Goșu, A. Gussi (coord.)	39,90
Destin în bătaia vântului. Jumal	Evghenia Ghinzburg	34,90
Destin deturat. O istorie a lumii prin ochii Islamului	Tamim Ansary	39,90
Dezastrul de la Cernobil	Svetlana Aleksievici	33,62
Dispărută în Moscova	Marguerite Harrison	34,90
Două surori. Din Norvegia în jihadul din Siria	Åsne Seierstad	39,90
Dragoste și revoluție	Florin Țurcanu, Enis Tulça	27,50
Drumul din Kolima. Călătorie pe urmele Gulagului	Nicolas Werth	24,90
Duduia. Scrisori din exil ale Elenei Lupescu	Diana Mandache	34,90
Ecaterina cea Mare	Henri Troyat	34,90
Edit von Coler. Agentă nazistă la București	Jacques Picard	10,00
Ekaterinburg. Ultimele zile ale Romanovilor	Helen Rappaport	34,90
El Narco. Cartelurile de droguri din Mexic	Ioan Grillo	34,90
Evadare din lagărul 14. Incredibila odisee a unui om din Coreea de Nord până în lumea liberă	Blaine Harden	27,50
Evadare de la Auschwitz	Joel C. Rosenberg	49,90

Titlu	Autor	Preț
Evita. Viața secretă a Evei Perón	Nicholas Fraser, Marysa Navarro	29,90
Fiica lui Stalin. Viața extraordinară a Svetlanei Allilueva	Rosemary Sullivan	39,90
Genghis-han și nașterea lumii moderne	Jack Weatherford	39,90
Grace de Monaco. Povestea unei prințese	Jean des Cars	24,90
Harem. Lumea din spatele vălului	Alev Lytle Croutier	34,90
Hitler așa cum l-am cunoscut	Heinrich Hoffmann	24,90
Iadul dezlănțuit. Al Doilea Război Mondial văzut de contemporani (1939–1945)	Max Hastings	59,90
Iluzia cristalizării. Comunism, exil, destine	Liliana Corobca, Radi Negrescu-Suțu	34,90
Iranul meu. Gustul amar al revoluției	Shirin Ebadi	29,90
ISIS. Armata jihadului	Michael Weiss, Hassan Hassan	29,90
ISIS. Califatul terorii	Loretta Napoleoni	24,90
ISIS. Jocul morții	Mark Bourrie	29,90
ISIS. Negustorii de oameni	Loretta Napoleoni	29,90
Islamism. Planul secret de creare a califatului	Glenn Beck	29,90
Islamiștii. Cum ne văd ei pe noi	Anne Nivat	24,90
Islamiștii europeni	Robert S. Leiken	39,90
Istoria terorismului	Randall D. Law	39,90
Ivan cel Groaznic	Henri Troyat	24,90
În Africa. Uimitoarele aventuri ale lui Stanley și Livingstone	Martin Dugard	44,90
În buncăr cu Hitler. Ultimele zile ale celui de-al Treilea Reich	Joachim Fest	22,50
În căutarea victimelor comunismului	Guido Barella	19,90
În furtuni de oțel	Ernst Jünger	37,50
În inima mării	Nathaniel Philbrick	29,90
În slujba Kremlinului. Spioni care au schimbat cursul istoriei	Vladimir Fedorovski	27,50
Însemnări intime și politice (iulie 1941–martie 1942)	Adolf Hitler, François Delpla	39,90
Întâi l-au omorât pe tata. Povestea unei felițe din Cambodgia	Loung Ung	29,99
Întoarcerea acasă. Povestea adevărată a unui drum anevoios spre libertate	Slavomir Rawicz	29,99
Jacqueline Bouvier Kennedy Onassis	Barbara Leaming	34,90
Jurnal, vol. 1	Ion Rațiu	39,90
Jurnal, vol. 2	Ion Rațiu	39,90
Jurnal, vol. 3	Ion Rațiu	59,90
Jurnal nediplomatic (1998–2001)	Ioan Grigorescu	39,90
Jurnalul de la Guantánamo	Mohamedou Ould Slahi, editat de Larry Siems	34,90
Jurnalul mării ducese Olga Romanova. Martor regal al Revoluției Ruse	Helen Azar	27,50
Jurnalul unui soldat din Legiunea Străină	Simon Murray	34,90
Kamikaze. Povestea unui pilot japonez din Escadrilele Sinucigașe	Yasuo Kuwahara, Gordon T. Allred	29,90
Kiseleff 10. Fabrica de scriitori	Marin Ioniță	34,90
Leii din Kandahar. O poveste de război despre forțele speciale	Rusty Bradley, Kevin Maurer	32,50

Titlu	Autor	Preț
Leningrad. Tragedia unui oraș sub asediu, 1914–1918	Anna Reid	37,50
Mafia arabă în România	Marius Oprea	34,90
Mareșalul lui Stalin. Viața lui Gheorghe Jukov	Geoffrey Roberts	44,90
Maria Antoaneta. Procesul reginei	Raphael Dargent	37,50
Maria Tănase. Artista, omul, legenda	Stejărel Olaru	39,90
Masacrul din Darfur	Mukesh Kapila	34,90
Mărturie din iad	Immaculée Ilibagiza, Steve Erwin	34,90
Mehmed al II-lea, cuceritorul Constantinopolului	John Freely	34,90
Memorii	Ernst Röhm	44,90
Mica enciclopedie a Marelui Război (1914–1918)	Doru Dumitrescu, Mihai Manea, Mirela Popescu	24,90
Mihai Caraman. Un spion român în Războiul Rece	Florian Banu	54,90
Moscova, 1941. Sfârșitul <i>blitzkrieg</i> -ului	Rodric Braithwaite	39,90
Munca forțată din România în regimul comunist	Nicoleta Ionescu-Gură	25,20
Neînfricații. Evadări spectaculoase din lagărele japoneze	Mark Felton	29,90
Niciun pericol. Povestea adevărată a unui soldat care a luptat în războiul CIA împotriva comunismului	Robert Baer	19,90
Niculae Filipescu. Însemnări	N. Polizu-Micșunești	29,90
Noii împărați. Putere și dinastii comuniste în China	Kerry Brown	29,90
Noul țar	Steven Lee Myers	39,90
O isorie secretă a Revoluției Ruse	Victor Loupan	24,90
O lume secretă. Mari spioane din secolul al XX-lea	Vladimir Fedorovski	24,90
O revoltă în Rusia bolșevică	Evghenia Iaroslavskaia-Markon	24,90
O viață în Gulag	Dmitri Vitkovski	22,50
O zi în Roma Antică. Secrete și curiozități	Alberto Angela	34,90
Omul de Neanderthal. O poveste rescrisă de știința modernă	Dimitra Papagianni	39,90
Parisul anilor nebuni	Michael A. Morse	
Petru cel Mare	Mary McAuliffe	44,90
Prin deșert spre libertate. Fuga mea din Coreea de Nord	Henri Troyat	34,90
	Eunsun Kim, Sébastien Falletti	24,90
Putinofobia. Rusia contemporană și angoasele Occidentului	Giulietto Chiesa	24,90
Războiul din Pacific în Peleliu și Okinawa. Memoriile unui soldat	E.B. Sledge	47,50
Războiul redescoperit 1914–1918	Stéphane Audoin-Rouzeau, Annette Becker	29,90
Războiul unei familii 1914–2014	Stéphane Audoin-Rouzeau	19,90
Regele Carol al României. Povestea unei vieți	Mite Kremnitz	19,90
Regina Deșertului. O femeie în Arabia	Gertrude Bell, Georgina Howell	34,90
Regina Elisabeta a II-a	Jean des Cars	64,90
Regina Elisabeta a II-a. Portret intim	Andrew Marr	34,90
Regina Victoria	Matthew Dennison	24,90
Retragerea lui Napoleon din Rusia. Memoriile maiorului Vionnet	Louis Joseph Vionnet	29,90
Riposta	Aaron J. Klein	39,90
Rola 800	Marius Oprea	39,90

Titlu	Autor	Preț
Rudolf de Habsburg	Christine Mondon	24,90
Rudolf de Habsburg și secretele de la Mayerting	Jean des Cars	44,90
Rusia explodează. Planul secret pentru resuscitarea KGB-ului	Iuri Felștinski, Aleksandr Litvinenko	34,90
Saga dinastiei Romanov	Jean des Cars	34,90
Saga reginelor	Jean des Cars	34,90
Sahara. O poveste adevărată despre supraviețuire	Dean King	39,90
Saladin. Triumful Renașterii sunnite	A.R. Azzam	42,50
Secretele morții lui Mussolini. Adevărul despre controversata execuție!	Luciano Garibaldi	29,90
Secretul lui Leonardo	Costantino d'Orazio	34,90
Singur în Damasc. Viața și moartea spionului israelian Eli Cohen	Samuel Segev	34,90
Siria. De ce s-a înșelat Occidentul	Frédéric Pichon	24,90
Statul în secolul XXI. Modelul chinez	Dan Tomozei	34,90
Șef în Gulag. Amintirile unui ofițer sovietic	Feodor Mociulski, Deborah Kaple	29,90
Sfârșitul. Rezistența sfidătoare și înfrângerea Germaniei lui Hitler, 1944–1945	Ian Kershaw	39,90
Sissi, împărăteasa Austriei	Jean des Cars	33,62
Sissi. Biografia împărătesei Elisabeta de Austro-Ungaria	Angeles Caso	38,44
Spionul lui Stalin. Richard Sorge și rețeaua de spionaj din Tokio	Robert Whyman	39,90
Stalingrad. Cum a triumfat Armata Roșie	Michael K. Jones	29,90
Stalingradul de pe Yangtze. Bătălia pentru Shanghai – 1937	Peter Harmsen	37,50
Stalinismul de fiecare zi. Viața cotidiană în Rusia sovietică a anilor 1930	Sheila Fitzpatrick	34,90
Suleyman Magnificul și sultana Hurrem	Erhan Afyoncu	24,90
Sultana Kösem	Aslı Eke	29,90
Supraviețuitorii. Monarhia la începutul secolului XXI	Peter Conradi	39,90
Timur Lenk	Arnaud Blin	27,50
Tunelurile terorii. Războiul dintre Hamas și Israel	Alan Dershowitz	34,90
Turcia, între nebunie și melancolie	Ece Temelkuran	34,90
Turcia lui Erdoğan	Ahmet Insel	27,50
Turcia și fantoma armeană	Laure Marchand și Guillaume Perrier	24,90
Ultimul an din viața Elenei Ceaușescu	Lavinia Betea	29,90
Un martor al Marii Uniri	Ionel Pop	27,50
URSS în Afganistan (1979–1989)	Rodric Braithwaite	39,90
Yitzhak Rabin. Soldat, lider, om de stat	Itamar Rabinovich	24,90
Zăpada însângerată. Memoriile unui soldat german de pe Frontul de Est	Günter Koschorrek	39,90

În curând:

Binecuvântați fie spionii. Istoria secretă a Mossad-ului de la origini până în 1999
de Gordon Thomas